

گزارشگری رویداد ورزشی

راهنمای کاربردی خبرنگاران، روزنامه‌نگاران و گزارشگران

مؤلف

حمید قاسمی

دانشیار دانشگاه پیام نور

ویراستار علمی: دکتر سارا کشکر (دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی)

ویراستاران تخصصی: مهرزاد عطاران و اکبر محمدی‌خانی

همکار مترجم: لیلا ایزدپرست

ویراست بیستم پیش‌نویس - مهر ۹۵

فهرست مطالب

فصل اول مبانی گزارشگری ورزشی	
فصل دوم دیدگاه گزارشگران رادیو و تلویزیون	
فصل سوم رویداد شناسی ورزشی	
فصل چهارم رویدادهای المپیک (تاریخچه، ساختار، مدیریت برگزاری)	
فصل پنجم ایران در المپیک	
فصل ششم رشته کشتی	
فصل هفتم رشته تکواندو	
فصل نهم رشته وزنه برداری	
فصل دهم رشته دو و میدانی	
فصل دهم رشته تیراندازی با کمان	
فصل یازدهم رشته شمشیربازی	
فصل دوازدهم رشته بوکس	
فصل سیزدهم رشته والیبال	
فصل چهاردهم رشته فوتبال	
فصل پانزدهم ورزش های آبی (شنا، شیرجه، شنای موزون و واترپلو)	
فصل شانزدهم ژیمناستیک	
فصل هفدهم تنیس روی میز	
فصل هجدهم بسکتبال	
فصل نوزدهم دچرخه سواری	
فصل بیستم تنیس	
فصل بیست و یکم سه گانه (تریاتلون)	
فصل بیست و دوم پنج گانه مدرن	
فصل بیست و سوم قایق رانی کانو/کایاک	
فصل بیست و چهارم قایق رانی روئینگ	
فصل بیست و پنجم قایق رانی بادبانی	
فصل بیست و ششم سوارکاری	
فصل بیست و هفتم هندبال	
فصل بیست و هشتم هاکی	
فصل بیست و نهم بدمیتون	
فصل سی ام جودو	

فصل سی و یکم تیراندازی با اسلحه

فصل سی و دوم گلف

فصل سی و سوم راگبی

فصل سی و چهارم رشته‌های خارج از بازی‌های تابستانی المپیک

منابع

معرفی مؤلف

پیش‌گفتار

گزارشگری ورزشی از موضوعات مورد علاقه بسیاری از جوانان است که روز به روز بر خیل مشتاقان این حوزه افزوده می‌شود. ظهور شبکه‌های اجتماعی و ایجاد شرایطی برای اقدام به گزارش با صدا و لهجه و زبان‌های مختلف توسط افراد گوناگون، زمینه تجربه این فن را گسترده کرده است.

با توجه به اهمیت کار گزارشگری و لزوم و بهبود کیفیت این بخش در نزد گزارشگران حاضر و زمینه آموزش و تربیت گزارشگران حائز شرایط برای آینده رسانه، کتاب حاضر تألیف شد. ناشر این کتاب انتشارات صاحبان اندیشه است. با این انتشارات توافق شده است تا فایل الکترونیک (کتاب الکترونیک) به صورت رایگان در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد. هزینه مطالعه کنندگان قبل از شروع قرائت یک صلوات و پس از آن در صورت رضایت از محتوای کتاب، دعای خیر برای مولف، همکاران و ناشر است. کسانی که مایل به دریافت شکل فیزیکی کتاب هستند، می‌توانند با تماس با ناشر و بر اساس قیمت تمام شده با ارایه نشانی، آن را در محل دریافت کنند. این کتاب با توجه به ضرورت تجارب حرفه‌ای و تغییرات در ورزش‌های مختلف همه ساله ویرایش و در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت. ویراست نخست آن در تابستان ۱۳۹۵ و پس از بازی‌های المپیک ارایه شد و هر سال ویراست جدید آن بر اساس نظرات اصلاحی و تکمیلی ارایه خواهد شد.

کتاب در سی و چهار فصل طراحی شده است. فصل اول به مبانی گزارشگری می‌پردازد و فصل دوم دیدگاه گزارشگران پیشکسوت، بازنشسته و جوان حال حاضر رسانه صدا و سیما را ارایه می‌کند. فصل سوم به رویداد به عنوان محور اصلی گزارش گزارشگر و با عنوان رویداد شناسی می‌پردازد. فصل چهارم در خصوص بزرگترین رویداد چندرشته‌ای جهان یعنی بازی‌های المپیک است. فصل‌های پنجم تا سی و سوم به بیست و هشت رشته بازی‌های المپیک می‌پردازد. فصل پایانی و سی و چهارم کتاب در خصوص رشته‌های ورزشی خارج از المپیک است.

با توجه به این‌که این کتاب هر ساله و با توجه به انواع رویدادهای مهم ورزشی به‌روز خواهد شد، گزارشگران از قلم افتاده یا جدید می‌توانند با ارسال مشخصات و تجارب خود به نشانی ghasemione@yahoo.com به این مجموعه اضافه شوند. لازم به توضیح است که مطالب اضافه شده با حفظ منبع و مالکیت معنوی به نام خود افراد به مجموعه اضافه خواهد شد.

در پایان جا دارد از زحمات جناب آقای خسرو والی‌زاده در بازخوانی متن و ارایه پیشنهادهای اصلاحی تشکر و قدردانی نمایم.

حمید قاسمی

فصل اول

مبانی گزارشگری ورزشی

مقدمه

یکی از مشاغل بسیار مهم در رسانه‌های صوتی و تصویری فعالیت گزارشگری است. گزارشگران ورزشی سهم مهمی در توسعه ورزش‌ها و بالابردن سطح آگاهی و هیجانات رویدادهای ورزشی بین مخاطبین دارند. نظر به اهمیت این شغل در رادیو و تلویزیون، در این فصل به مبانی لازم برای این کار پرداخته خواهد شد.

۱-۱. مفهوم گزارشگر ورزشی

معمولاً افرادی که در رادیو و تلویزیون حاضر می‌شوند، با اسامی مختلفی مورد خطاب قرار می‌گیرند. در جدول ۱-۱ مفهوم گزارشگر ورزشی در مقایسه با سایر مفاهیم مشابه ارایه شده است.

جدول ۱-۱. مفهوم گزارشگر ورزشی در مقایسه با سایر مفاهیم مشابه

ردیف	کاربردها	توضیح
۱	گوینده Announcer	اغلب با مفهوم عام و برای مجموعه فعالیت‌های مجری‌گری و انواع گزارشگری هم به کار می‌رود. اما در مفهوم خاص، فردی است که صرفاً از روی متن می‌خواند.
۲	مجری Presenter	فردی که با قابلیت بداهه‌گویی اغلب با ظرفیت‌های شخصی به اداره و اجرای برنامه می‌پردازد.
۳	گزارشگر میدانی Reporter	فردی که با حضور در محل رویداد یا فضاها، مرتبط از محل رویداد یا صحنه انتخاب شده اقدام به ارسال گزارش یا مصاحبه‌های میدانی می‌کند.
۴	گزارشگر لحظه به لحظه Commentator	فردی که با حضور در رویدادهای ورزشی مثل فوتبال و والیبال و امثال آن به صورت لحظه به لحظه رویداد را برای مخاطبان گزارش می‌کند. در مواردی این نوع گزارشگر از داخل استودیو و از روی مونیتور اقدام به گزارش لحظه به لحظه رویداد می‌کند.
۵	روزنامه‌نگار / خبرنگار Journalist	فردی که به دلیل توانایی پی‌گیری امور اخبار و رویدادها می‌تواند به عنوان منبعی برای خبر یا رویدادهای تعقیبی خبر و تاریخچه و بحث‌های مرتبط مورد استناد و مصاحبه قرار گیرد. در رادیو به دلیل اینکه رسانه شفاهی است و خبر نگاشته نمی‌شود پیشنهاد می‌شود به‌چنین افرادی خبرگزار اطلاق شود.
۶	مفسر / آنالیزور Analysor	تحلیل در لغت به معنی حل و قابل هضم کردن از طریق تجزیه و در اصطلاح به فردی گفته می‌شود که به دلیل تجربه‌های عملی مانند سوابق بازیگری یا مربی‌گری یا داوری یا تحصیلات نظری مرتبط با هر رشته می‌تواند مطلب و موضوعی را که دچار پیچیدگی شده است به صورت قابل هضم، تجزیه و حل کند (ساده کردن موضوعات پیچیده).
۷	مفسر Interpreter	تفسیر در لغت یعنی هویدا کردن چیزی و رد اصطلاح به کسی گویند که بر اساس اطلاعات و داده‌هایی که در اختیار دارد موضوع، مطلب و چیزی را روشن و بر ملا می‌کند که استنباط کرده است.

در این کتاب منظور اصلی همان گزارشگر لحظه به لحظه یا کامنتیتور است. گزارشگر لحظه به لحظه فردی است که به صورت تخصصی یک رشته ورزشی مانند فوتبال، کشتی، والیبال یا بسکتبال را با کلماتی تصویرسازی می‌کند. گزارشگر باید با رویداد و رشته مربوطه آشنا بوده و بتواند اتفاقات درون رویداد را با کلمات و جملات قابل درک و حامل هیجانات واقعی بیان کند. به عبارت دیگر گزارشگری، فعالیت آگاهانه در ارائه تعریف و بیان آن چیزی است که در یک رخداد یا مسابقه ورزشی رخ می‌دهد و گزارشگر با دادن معنی و مفهوم نظری به روایت خویش،

آن را به صورت زنده (همزمان با وقوع رخداد) یا ضبطی (تولید و سپس پخش آن در یک زمان دیگر) بازتاب می-دهد.

گزارشگر باید استعداد لازم در توصیف ماجرا و نقد عملکرد تیم‌ها و تاکتیک‌ها را داشته باشد. این افراد سعی می‌کنند تا در رادیو برای مخاطب لحظات را تصویرسازی کنند و در تلویزیون هیجانات و آگاهی مربوط به رویداد را افزایش دهند. با توجه به این که در رادیو تصویر وجود ندارد، کار بسیار دشوارتر است. در رادیو دو عنصر اصلی زبان و موسیقی برای انتقال پیام مورد استفاده قرار می‌گیرد، بدیهی است که گزارشگران برای انتقال پیام خود از زبان بهره می‌گیرند. لذا باید زبان به عنوان ابزار ارتباطی و چگونگی کاربرد آن در مکانیسم سخن گفتن برای برقراری ارتباط مؤثر را به خوبی شناخت. روش استفاده فرد از زبان، تحت تأثیر دامنه لغات موجود و کاربردهای زبان در پنج دسته به شرح جدول ۱-۲ هستند (قاسمی، ۱۳۹۵).

جدول ۱-۲. کاربردهای زبان

ردیف	کاربردها	توضیح
۱	عاطفی	بیان احساس، دیدگاه، عاطفه و هیجان با کلمات تلویحی و غیرصریح، مانند: چه گل قشنگی! عجب پاسی!
۲	سازنده	برای تقویت روابط با مخاطب مانند: سلام، خداحافظ، حال شما چگونه؟ به این صحنه توجه کنید...
۳	ادراکی	صریح و مستقیم و به منظور نقل و انتقال اطلاعات مانند: این حرکت به این دلیل دشوار است که...
۴	معنایی	اثر بر فکر و رفتار با واژه‌های تلویحی و غیرصریح تحریک کننده احساسات مانند آفرین بر این دلاور مرد...
۵	مشخص‌گر	تمرکز بر نامیدن اشیاء و افراد مانند: حالا علی از زمین بیرون رفت و عرفان به جای او وارد زمین شد...

کلمات نماینده معانی مختلف هستند، مردم خواسته یا ناخواسته اطلاعات را همزمان با پردازش تحریف و عمداً یا سهواً از زبانی مبهم استفاده می‌کنند. این تحریف زبان ناشی از ابهام، نامشخص بودن، استنتاجات و یا تعدیل پیام است. انواع دلایل بروز ابهام در جدول ۱-۳ معرفی شده است.

جدول ۱-۳. انواع دلایل بروز ابهام در معنی

ردیف	انواع	توضیح
۱	چند معنی داشتن	برای نمونه واژه «شیر» با چند معنی: حیوان، مایع نوشیدنی و وسیله جریان آب. شنونده با زمینه، تعریف فرستنده برایش رفع ابهام می‌شود.
۲	کلمات ناروشن	مانند: آن‌ها، او، آن و... مگر آنکه ما دقیقاً بدانیم گوینده به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند.
۳	کلمات غیرصریح	تعریف خاصی ندارند و دارای ابهام خاص خود هستند مانند: قشنگ، زشت و ...
۴	زبان مضاعف	شامل دوگانگی زبانی مانند: چاله چوله
۵	پیشداوری‌ها	زمانی که فراتر از اطلاعات موجود، مسأله‌ای تفسیر می‌شود یا بدون بهره‌گیری از تمام اطلاعات موجود، نتیجه‌ای فوری می‌گیریم.

زبان مانند یک ترکیب شیمیایی دارای ساختار است. مجموعه‌ای محدود از حروف (بی‌صدا و صدادار) ترکیب می‌شوند تا کلمات را درست کنند؛ کلمات نیز خود جملات را درست می‌سازند. تفاوت‌های ساختاری و قانونمندی بین زبان‌ها وجود دارد. هر زبان مجموعه‌ای از لهجه‌های مشابه است. لهجه‌ها یا تلفظ و آهنگ صدای شخص نیز مانند زبان‌ها از لحاظ تلفظ، دامنه لغات، دستور زبان و قواعد آوایی متفاوت هستند. در همه زبان‌ها از جمله فارسی،

تنوع لهجه وجود دارد اما بعضی گویش‌ها پذیرفته‌ترند. گویش‌های محبوب‌تر به‌عنوان گویش معیار (استاندارد) و دیگر گویش‌ها غیراستاندارد تلقی می‌شوند (برکو و همکاران، ۱۹۹۱).

۱-۱-۱. **زبان معیار در فارسی:** در کنار زبان گفتار و نوشتار ادبی، علمی، اجتماعی، تخصصی و هنری، نیاز به یک زبان مشترک رسمی وجود دارد. زبان فارسی دری بیشتر زبان نوشتار بوده و شامل زبان علمی و تخصصی، زبان ادبی و هنری (اعم از شعر و نثر) و زبان وسایل ارتباط جمعی است (امیرنوری، ۱۳۸۴). باید تفاوت بین زبان گفتار و نوشتار را مورد توجه قرار داد، زیرا برخی نوشته‌ها یا واژه‌ها یا جمله‌ها همان‌طور که نوشته می‌شوند، در گفتار به کار نمی‌روند. مثلاً در اجرای رادیو و تلویزیونی کلمات یا عباراتی مثل «موارد فوق الذکر»، «مسائلی که در بالا عنوان شد»، «مطالب مذکور» و امثال آن جایی ندارد. اینگونه موارد در نوشتار جایز است نه گفتار!

۱-۱-۲. **سکوت:** مهارت سکوت مناسب در کار گزارشگران بسیار مهم است. سکوت به جا اوج تکلم است. با سکوت می‌توان پیامی را منتقل یا آثار پیام قبلی و بعدی را تقویت کرد. البته سکوت‌ها در تلویزیون می‌توانند طولانی‌تر باشند اما در رادیو استفاده از سکوت بسیار حساس است و باید خیلی کوتاه باشد.

۲-۱. مبانی ارتباطات و گزارشگری

گزارشگر یک ارتباط‌گر است، بنابراین به شناخت ارتباطات و شیوه کاربرد آن نیاز دارد. ارتباط یعنی فرایندی که در آن پیامی از فرستنده به گیرنده، منتقل می‌شود. گزارشگر زمانی در کار خود موفق است که نقش ارتباطی خود را به خوبی درک کند. برای نمونه باید ماهیت پیامش متناسب با گیرنده باشد و نباید در گزارش خود از بحث‌های فلسفی پیچیده برای مخاطب عام ورزش استفاده کند. او باید به فرهنگ و سطح دانش و نیاز مخاطب توجه داشته باشد. برای نمونه توجه به مولفه‌های فرهنگی مانند: ملیت یا قومیت (بر اساس محل تولد، زندگی و آداب خاص)، مذهب، گرایش سیاسی، طبقه اجتماعی-اقتصادی، جنسیت، سرگرمی‌ها، ریشه‌ها، سابقه خانوادگی، وضعیت تأهل و امثال آن مفید هستند. انواع موارد ایجادکننده اختلال در ارتباط گزارشگر با مخاطب در جدول ۱-۴ معرفی شده است.

جدول ۱-۴. انواع اختلال در ارتباط گزارشگر با مخاطب

ردیف	انواع	توضیح
۱	محیطی	عوامل مزاحم بیرونی مانع انتقال پیام توسط دریافت کننده
۲	فیزیولوژیکی	عوامل فیزیولوژیکی مانع ارسال یا دریافت مؤثر پیام مانند ناشنایی و اختلال در تکلم
۳	معنایی	مشکل معانی کلمات مانند گویش‌ها، زبان‌ها یا سطح تخصصی بیان برای گروه‌های مختلفی که نمی‌فهمند.
۴	ساختاری	مشکل ساختار جملات مانند کاربرد نامناسب و ناهنجاری فعل و فاعل و مفعول و...
۵	سازماندهی	مشکل سازماندهی مطالب برای درک مخاطب، مانند از این شاخه به آن شاخه پریدن
۶	فرهنگی	وضع مقررات غیرمعقول، غیرمنطقی و پیش داوری ناآگاهانه در مورد اعتقادات یک فرهنگ خاص
۷	روانی	اختلالاتی چون: اضطراب، ناامیدی و خشم

در موارد متعددی ضعف در برقراری ارتباط ناشی از رمزگذاری گزارشگر و رمزگشایی مخاطب است. انواع ارتباطات از نظر رمزگذاری به شرح جدول ۱-۵ است.

جدول ۱-۵. انواع ارتباط از نظر رمزگذاری پیام برای انتقال به مخاطب

ردیف	انواع	توضیح
۱	کلامی	هرجا که از کلمه برای برقراری ارتباط و رمزگذاری پیام استفاده شود.
۲	غیرکلامی	هرجا که از کلمه برای برقراری ارتباط و رمزگذاری استفاده نمی شود مثل حرکت سر یا دست ها
۳	فراکلامی	لحن مورد استفاده کلمات که گاهی حتی معنی را تغییر می دهد مانند گفتن کلمه گل! با لحنی معمولی یا پرهیجان.

۳-۱. صدای انسان

آواسنجی یا نمودار صدا امروزه از طریق نرم افزارهای صوتی رایانه‌ای همچون Adobe Audition و دیگر برنامه‌های ضبط و مونتاژ صدا قابل دیدن است. این تصویر برای هر گزارشگر خاص خود اوست. اندازه و بلندی صداها نیز بر حسب دسی بل اندازه‌گیری می شود. در این مقیاس یک صدا با ملایم ترین صدایی که اغلب مردم قادر به شنیدن هستند، تحت عنوان آستانه شنوایی سنجیده می شود. البته تراز صدا را باید با میکروفن اندازه‌گیری کرد؛ زیرا این وسیله ارتعاش‌های صدای گوینده را از شکل یک موج صوتی، به پالس‌های کم پهنا تبدیل می کند که با دقت بیشتری قابل سنجش و اندازه‌گیری است. صدا می تواند از هر محیط و ماده‌ای عبور کند و فقط خلا کامل می - تواند صدا را متوقف کند (معینی، ۱۳۹۱). در یک تقسیم‌بندی صدای انسان را به سه دسته به شرح جدول ۱-۶ تقسیم بندی کرده اند.

جدول ۱-۶. انواع صدای انسان

ردیف	انواع	توضیحات
۱	صدای سینه	در سینه ساخته می شود.
۲	صدای سر (غنه ای)	بیشتر در حفره بینی ساخته می شود.
۳	صدای گلو	در گلو ساخته می شود.

۱-۳-۱. فرایند شکل گیری صدای انسان

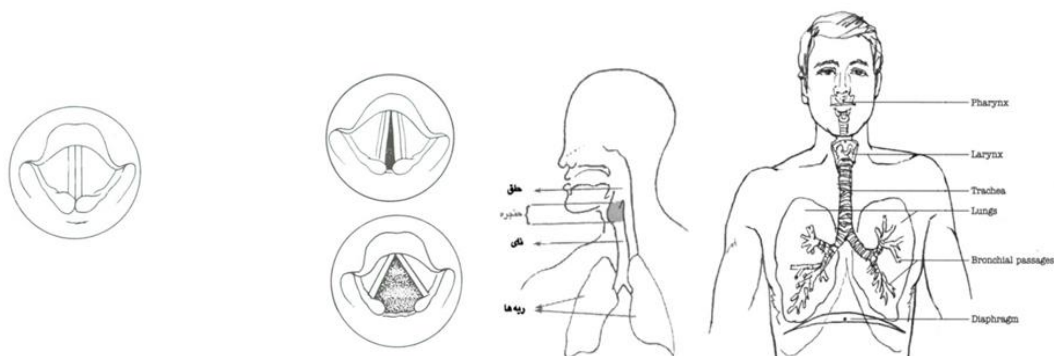
صدای انسان، طی مراحل و نظام پیچیده‌ای با خروج هوا از ریه‌ها شکل می گیرد. به همین دلیل است که در عمل دم (کشیدن هوا به داخل ریه‌ها) نمی توان سخن گفت. هوای بازدم از حنجره یا جعبه صدا عبور و با برخورد با تارهای صوتی، مرتعش و سپس با عبور از سه حفره گلو، دهان و بینی تقویت، طنین و حجم پیدا می کند و نهایتاً در برخورد با زبان، دندان‌ها، کام و لب‌ها، حروف شنیده می شوند. با ترکیب حروف، کلمه و با ترکیب کلمات، جمله‌ها شکل می گیرند. در واقع هوای بازدمی، در مسیر خروج از شش‌ها و نای، وارد حنجره می شود و تفاوت صداها از اینجا شروع می شود. هوا به تارهای صوتی برخورد و با ارتعاش آنها، صداها ی خام اولیه‌ای تولید می کند و به بالاتر می - فرستد. در مسیرهای بالاتر سه حفره «حلق یا گلو، دهان و بینی» با تغییرات شکل خود این صداها ی خام را به انواع اصوات گفتاری تبدیل می کنند. اندازه، شکل و ویژگی‌های فردی این سه حوزه، در نوع صدای فرد، تأثیر مستقیم دارد. در عین حال تارهای صوتی افراد مختلف هم مثل ناخن و مو، تفاوت‌هایی را با یکدیگر دارند و به همین دلیل هم صداها با هم فرق می کنند (قاسمی، ۱۳۸۴).

اکثر گزارشگران با تمرین‌های حرفه‌ای و به مرور ظرفیت و قابلیت بالای خود را یافته‌اند. البته به یک سطح اولیه از صدا و حداقل‌هایی در اندام گفتاری سالم نیاز است. در کار گزارشگران کیفیت صدا، یکی از نخستین چیزهایی است که مردم با آن قضاوت می‌کنند و در رادیو، تقریباً مهمترین چیز است. فردی با تن صدای متعادل می‌تواند تا حد یک گزارشگر موفق پیش رود. البته منظور از تن صدای متعادل و صدای رضایت بخش اولیه، ضرورتاً یک صدای عمیق، پرطنین و قوی نیست. برخی کارشناسان معتقدند که یک گزارشگر موفق با حداقل‌های مورد انتظار، یاد گرفته است که چگونه خوب صحبت کند و گفتار خود را با بیانی شمرده و قابل فهم ارائه کند (قاسمی، ۱۳۸۴).

۱-۳-۲. آناتومی دستگاه صوتی

مکانیسم تولید صدای انسان، وابسته به سیستم تنفسی است که دیافراگم در آن نقش مهمی دارد. دیافراگم باعث می‌شود تا هوا داخل شش‌ها آمده و بیرون برود. دیافراگم عضله‌ای سفره‌مانند در طول زیر سینه است که به وسیله فیبرها و تاندون‌هایی به جناق سینه در جلو، دنده‌ها در پهلو و ستون مهره‌ها در پشت متصل می‌شود. هنگام عمل دم (کشیدن نفس به داخل)، دیافراگم منقبض می‌شود و روده‌ها را به پایین و بیرون فشار می‌دهد، طوری که، شکم به بیرون برجسته می‌شود. در عمل بیرون دادن نفس (بازدم) دیافراگم، آرام و رها می‌شود و به وسیله عضلات شکم به بالا هل داده می‌شود. یعنی هوا در حفره سینه فشرده و با فشار از طریق نای، به بیرون رانده می‌شود. در واقع در این شرایط می‌توان سخن گفتن یا گزارش را انجام داد.

در این مسیر، نای به صورت لوله‌ای از حنجره تا شش‌ها است. حنجره شامل چند غضروف و مهم‌ترین آن تیروئید یا سیب آدم (همان برجستگی در جلو گردن) است. این غضروف‌ها ساختار لوله‌ای شکل ایجاد کرده‌اند که تارهای صوتی در داخل آن معلق هستند. تارهای صوتی یا چین خوردگی‌های صوتی در طول حفره حنجره قرار دارند. این تارها شامل دو نوار ظریف عضلانی است که از یک سر به هم چسبیده و به غضروف تیروئید متصل و سر دیگر آن از هم جدا و متحرک هستند (به شکل V انگلیسی).

شکل ۱-۱. آناتومی دستگاه صوتی و موقعیت حنجره و شکل تارهای صوتی

تارهای صوتی در طول تنفس آرام و جدا هستند اما با حرف زدن جمع شده و از عبور هوا جلوگیری می‌کنند. در این شرایط دو سر آزاد و متحرک تارها با برخورد متوالی و ایجاد ارتعاش، صوت تولید می‌کنند. راه‌های فرار هوا از میان تارها در شکست‌های کوتاه صدم یا هزارم ثانیه است. این شکست‌ها باعث ارتعاش در هوا و تولید صوت خام می‌شود. ترکیب تنش و فشار هوا روی تارهای صوتی، انواع زیر و بمی و بلندی صدا را ایجاد می‌کند.

هر ارتعاش کوچک به آوایی تبدیل می‌شود و در ادامه با تغییراتی در دهان، گلو و بینی تبدیل به صداهای واقعی و کلمات می‌شوند. درست مانند ساز ویلون که حفره پشت آن، صداهای پدید آمده را تقویت و رساتر می‌کند؛ حفره-های گلو، دهان و بینی هم صدا را تقویت می‌کنند. اندام گفتاری انسان از لحاظ شکل و اندازه با بکدیگر متفاوتند، از این رو صدای هر فرد با صدای دیگری فرق دارد.

۱-۳-۳. ویژگی‌های صدای گزارشگر

صدای گزارشگر را می‌توان با سه ویژگی به شرح جدول ۱-۷ مورد بررسی قرار داد.

جدول ۱-۷. انواع ویژگی‌های صدای گزارشگر

ردیف	انواع	توضیح
۱	بلندی یا حجم	شدت صدای شنیده شده.
۲	زیر و بمی	منظور از زیر، نازکی صدا (مثل صدای زنانه) و منظور از بم، کلفتی صدا (مثل صدای مردانه) است.
۳	کیفیت	شفافیت و میزان آمیختگی با سایر صداهاست که با برخورد محکم یا آرام تارها به هم مشخص می‌شود.

بلندی صدا به میزان فشار هوا از ریه و شدت برخورد با تارهای صوتی بستگی دارد. البته فریاد و بلند صحبت کردن با تلاش غیرطبیعی می‌تواند به تارهای صوتی آسیب برساند. دستگاه‌های الکترونیکی تقویت صدا، در هنگام اجرا و گزارش تا حدی مشکل را حل می‌کند و در گزارش صدا نباید شکل فریاد یا آهسته صرف باشد. تفاوت زیر و بمی صدا را هم می‌توان با وضعیت صدای اولین و آخرین کلید پیانو، مقایسه کرد. به‌طور کلی هرچه طول تارهای صوتی بلندتر و ضخامت آن کمتر باشد، صدا زیرتر و هرچه طول تارهای صوتی کمتر و ضخامت بیشتر شود، صدا بم‌تر می‌شود. تغییر در زیر و بمی صدای گزارشگر، نقش مهمی در «آهنگ گفتار» دارد. گزارشگران حرفه‌ای با این ویژگی بر معنای کلمات اثر می‌گذارند و در انتقال حس خاص و بالا بردن هیجان و نفوذ کلام، از آن بهره می‌گیرند. در بررسی ویژگی‌های صدای گزارشگران باید به انواع اختلالات ممکن به شرح جدول ۱-۸ توجه داشت.

جدول ۱-۸. انواع اختلالات ممکن در صدا و گفتار

ردیف	نوع	اختلال	توضیح
۱	بلندی	الف. یکنواختی	توانایی بلند کردن صدا را از حد معینی ندارد.
		ب. تغییر بلندی	پیوسته با صدای بلند یا آهسته غیر معمول صحبت می‌کند.
۲	زیر و بمی	الف. یکنواختی	فقدان تغییرات زیر یا بمی صدا و خسته کننده شدن گفتار.
		ب. بی‌تناسبی	حالت غیرطبیعی مثل زن با صدای بم مردانه یا برعکس.
		ج. قطع ناگهانی	زیر یا بمی صدا، ناگهان و غیرمنتظره تغییر می‌کند (ظهور متناوب صدای جیغ مانند).
۳	کیفیت	الف. خشن یا دوگه	صدایی گوش خراش مثل صدای فرد عادی بعد از فریاد زدن زیاد.
		ب. ضعیف و لرزان	صدایی ضعیف و لرزان به گوش می‌رسد.
		ج- صدای شنی	به نظر می‌رسد مشتی شن در دهان گوینده وجود دارد.
		د- صدای نفس دار	صدای نفس‌ها در هنگام صحبت کاملاً شنیده می‌شود.
		ه- صحبت همرا با تقلا	تارهای صوتی به شدت به هم می‌خورند و فرد برای حرف زدن بیش از حد تقلا می‌کند.
		و- خستگی صدا	بعد از یک مکالمه طولانی تارها خسته می‌شود و برای حرف زدن به تلاش نیاز است.

در مواردی، باوجود سلامت دستگاه صوتی گزارشگر به دلیل عادات غلط، طرز بیان رضایت‌بخش و مطلوب نیست. اختلالات طرز بیان و گفتار گزارشگر را هم می‌توان در جدول ۱-۹ مرور کرد.

جدول ۱-۹. اختلالات احتمالی در طرز بیان و گفتار گزارشگر

ردیف	نوع اختلال	توضیح
۱	یکنواختی	عدم توانایی در تغییر زیروبمی صدا، باعث طرز بیانی یکنواخت کسل کننده و خسته کننده می شود.
۲	آواز گونگی	یک طرز بیان آوازگونه که با یک ریتم فراز و نشیب دار بروز می کند. مانند برخی لهجه های کشدار
۳	الگوی پایانی	تمام کردن جمله ها با زیر و بمی مشابه خسته کننده
۴	حالت زوزه	کشیدن حروف صدادار برای پر کردن فضای خالی مثل ا <u> </u> که موجب آزار شنونده شود.
۵	سرعت نامناسب	بیش از حد تند یا آهسته حرف زدن.
۶	مکث و توقف نابجا	گاهی لحظه ای سکوت، فضای بسیار عمیق دارد اما استفاده نابجا از آن خطرناک است.
۷	عدم تنوع آهنگ صدا	مشخص نیست جمله سؤالی یا خبری، غمگین یا شاد، راضی یا عصبانی، با تأکید یا نفی است.
۸	تلفظ	تلفظ اشتباه کلمات یا اسم های شناخته شده
۹	ادای ناقص	مثل دقیقه به جای دقیقه.

برای ارزیابی صدا، گفتار و طرز بیان گزارشگر می توان از چک لیست جدول ۱-۱۰ استفاده کرد.

جدول ۱-۱۰. چک لیست ارزیابی وضعیت صدا، گفتار و طرز بیان گزارشگر

ردیف	گویه‌ها	خوب	متوسط	ضعیف
صدا				
۱	بلندی و حجم صدا			
۲	زیر و بمی مناسب			
۳	کیفیت صدا از لحاظ نداشتن صدای خشن و دو رگه			
۴	کیفیت صدا از لحاظ نداشتن لرزش و ضعف در صدا			
۵	کیفیت صدا از نظر نداشتن صدای شنی (حالتی که انگار در دهان گوینده شن ریخته‌اند)			
۶	کیفیت صدا از نظر نداشتن صدای نفس‌دار (شنیده شدن نفس‌ها در هنگام حرف‌زدن)			
۷	کیفیت صدا از نظر نداشتن تقلا برای حرف زدن			
۸	کیفیت صدا از نظر نبود خستگی در صدا			
گفتار				
۹	وضعیت ادای سالم حروف «س، ث، ص» (اصطلاحاً سین نزدن)			
۱۰	وضعیت ادای حروف «غ، ق» (از نظر ادای بی نقص)			
۱۱	وضعیت ادای حرف «ر» (از نظر ادای بی نقص)			
۱۲	وضعیت ادای کلمات به‌طور کامل			
۱۳	وضعیت مواجهه با کلمات زبان پیچ و تعداد تپ‌ها			
۱۴	وضعیت خواندن کلمات با تلفظ صحیح			
طرز بیان				
۱۵	وضعیت یکنواخت نبودن طرز بیان			
۱۶	نداشتن حالت آوازگونه و کشدار گفتن کلمات			
۱۷	استفاده از الگوهای پایانی جذاب و متنوع در هنگام اتمام جملات (غیرقابل پیش بینی بودن)			
۱۸	نداشتن حالت زوزه در طرز بیان (کشیدن حروف برای پرکردن فضای خالی مانند ا □□□)			
۱۹	داشتن سرعت و میزان مناسب ادای کلمات و جملات به نحوی که قابل فهم باشد.			
۲۰	داشتن مکث‌ها و توقف‌ها و سکوت‌های مناسبی که به درک مطالب کمک کند.			
۲۱	داشتن آهنگ و لحن متنوع که خبری یا پرسشی بودن، غم یا شادی، نفی یا تأکید را نشان دهد.			
۲۲	نداشتن لهجه در بیان کلمات و جملات (لهجه = تفاوت در تلفظ کلمات)			
۲۳	نداشتن گویش نامأنوس در بیان کلمات و جملات (گویش = استفاده از کلمات خاص محلی)			
۲۴	وضعیت استفاده از لحن متناسب (مانند لحن رسمی، دوستانه، کودکانه و...)			
۲۵	وضعیت سبک اختصاصی گوینده در بیان مطالب			

اگر به وضعیت خوب نمره ۳، متوسط نمره ۲ و ضعیف نمره ۱ بدهیم، حداکثر امتیاز ۷۵ و حداقل امتیاز ۲۵ خواهد بود. کسانی که قصد گزارشگر شدن دارند، باید نمراتی بالای ۵۰ را کسب کنند. برای بهبود عملکرد گزارشگر و کسب نمرات بالاتر در آزمون مورد اشاره می‌توان از راه‌هایی به شرح جدول ۱-۱۱ استفاده کرد.

جدول ۱-۱۱. راه‌های بهبود و تقویت صدا، گفتار و طرز بیان

ردیف	راه‌ها	توضیح
۱	تنفس صحیح	وضعیت مناسب بدن و تنفس دیافراگمی (فشار دیافراگم به پائین تا شش‌ها کامل پر شوند). تنفسی که در آن شانه‌ها یا سینه بالا بیاید غلط است.
۲	استراحت مناسب	خستگی خیلی زود در صدا دیده می‌شود. یک صدای خسته معمولاً بلندی و قدرت کمی دارد.
۳	تمرین اختصاصی	دستگاه صوتی از قسمت‌ها و عضلاتی تشکیل شده که با تمرین اختصاصی، تقویت می‌شوند.
۴	بهداشت دستگاه صوتی	مجموعه اقداماتی برای حفظ سلامت دستگاه صوتی
۵	پرهیز از بدرفتاری صوتی	با ظهور درد و دورگه شدن صدا به حنجره استراحت دهید. فضای گلو و حنجره را مرطوب نگه دارید. به جای بالا بردن صدا، سعی کنید از ابزارهای الکترونیکی تقویت صدا در رسانه استفاده کنید.
۶	گوش‌دادن مؤثر	منظور از گوش‌دادن، دریافت و تشخیص اصوات و دقیق‌تر شنیدن و بهتر فهمیدن است.

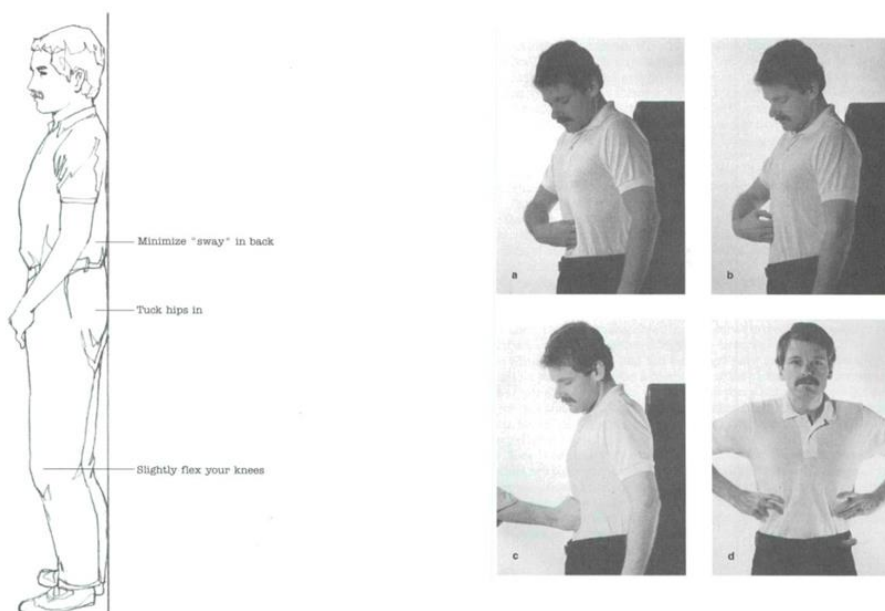
برای تمرین تنفس دیافراگمی، پشت شما باید صاف باشد و باسن توداده شود و دنده‌ها کم‌ترین حرکت را داشته باشند (شکل ۲-۱). هدف به حداقل رساندن انحناء پشت و بیرون دادن شکم و دیافراگم در موقع دم است. قبل از اجرای تمرین و حتی شرایط واقعی گزارش، از پرخوری پرهیز کنید زیرا معده پر، بر تنفس دیافراگمی اثر منفی دارد. حالا می‌توانید به کمک شکل ۱-۲ تمرینات تنفس دیافراگمی را در چهار مرحله به این شرح انجام دهید:

(a) برای اطمینان از تنفس دیافراگمی چهار انگشت را به اندازه ۵ سانتی‌متر زیر جناق سینه به داخل فرو کنید.

(b) موقع دم شما باید شکم بزرگ شود. این نشان دهنده فعالیت دیافراگم است.

(c) روش بهتر حالتی است که شما بایستید و یک نفر دیگر با مچ دست خود، این کار را بکند.

(d) موقع تنفس، دنده‌ها، باید کمترین میزان حرکت را داشته باشند.

شکل ۲-۱. تمریناتی برای بهبود تنفس دیافراگمی گزارشگر

بهداشت دستگاه صوتی هم بسیار مهم و شامل حذف موارد نادرست استفاده از صدا، بهداشت غذایی، حفظ رطوبت حنجره، رعایت سلامت جسمانی و روانی به شرح جدول ۱-۱۲ است.

جدول ۱-۱۲. اصول بهداشت صوتی برای گزارشگر

ردیف	اصول	انواع
۱	حذف عادات غلط	پرهیز از فریاد، جیغ، هورا، سرفه، پرهیز از خنده بلند، صحبت ناگهانی و با فشار، صحبت موقع بلند کردن وسایل سنگین و سرماخوردگی و گلو پاک کردن (فقط در صورت لزوم و به صورت ملایم).
۲	بهداشت غذایی	پرهیز از مصرف الکل، دخانیات و کنترل غذاهای سرخ کرده، چرب و مایعات خیلی گرم و خیلی سرد. پرهیز از خوردن ترشی، ماست، ادویه جات تند و تحریک آمیز دستگاه صوتی و استفاده از پودر گیاهی روتارین به کلیه مجریان، گزارشگران و گویندگان توصیه می شود.
۳	مرطوب نگه داشتن حنجره	رطوبت حنجره باعث نرمی دستگاه صوتی می شود (تأمین آب مورد نیاز بدن).
۴	سلامت جسمی و روانی	حفظ سلامت و ورزش منظم و کنترل وزن، پرهیز از حضور در محل های پر گرد و خاک و دود آلود، پوشش کافی در سرما، هرگونه گرفتگی بیش از دو هفته، جدی گرفته شود و به پزشک مراجعه شود، به طور متوسط حداقل ۷ تا ۸ ساعت استراحت در یک شبانه روز، رعایت بهداشت دهان و دندان و...

۴-۱. مهارت خواندن برای گزارشگر

از مهارت های لازم و اساسی برای گزارشگر خواندن است. نخستین اقدام برای این مهارت، قدرت تشخیص کلمه و درک مطلب است. راهبردهای دستیابی به قدرت تشخیص کلمه و درک مطلب در جدول ۱-۱۳ ارائه شده است.

جدول ۱-۱۳. راهبردهای اساسی برای دستیابی به قدرت تشخیص کلمه و درک مطلب

ردیف	راهبردها	توضیح
۱	واج شناسی	آشنایی با صداهای واژه های زبان و شمردن گویی صداهای موجود در کلمه
۲	آواشناسی	تشخیص یا رمزگشایی حروف یا کلمات نوشتاری با ادای صدا (ارتباط بین صدا یا واج با نماد نوشتاری)
۳	روان خوانی	یعنی توانایی تشخیص سریع واژه ها و خواندن جمله ها و متن های طولانی همراه با درک مطلب است.

خواندن در گفتار و گزارش نقش مستقیم داد. هرچه قدر گزارشگر مهارت خواندن خود را توسعه دهد، آثار آن در گزارش او مشهود خواهد بود. برای بهبود روان خوانی می توان از راهبردهایی به شرح جدول ۱-۱۴ استفاده کرد.

جدول ۱-۱۴. راهبردهای بهبود روان خوانی

ردیف	راهبردها	توضیح
۱	خواندن مکرر	فرد قبل از خواندن هر متن جدید این متن انتخابی را به طور شفاهی سه یا چهار بار می خواند.
۲	کتاب پیش بینی پذیر	شامل الگوها یا ترانه هایی که بخش هایی از آن بارها تکرار می شود.
۳	روش همراه خوانی	فرد ضمن گوش کردن به داستانی از ضبط صوت همراه با آن می خواند.
۴	خواندن مطلب آشنا	فرد موضوعات مطالبی را برای خواندن انتخاب کند که آشنایی و علاقه بیشتری در آن دارد.
۵	کنترل صحیح خوانی	به خوبی قادر به تلفظ هر کلمه و درک معنی آن در طول خواندن باشد.
۶	دید کلی کلمه ای	تمرین برای عادت به خواندن شکل کلی کلمه و مکث نکردن چشم روی اجزای کلمه.
۷	دید جمله ای	تمرین گسترش دید دایره ای کلمه های بعدی جمله و شناسایی ارتباط کلمه ها و پرهیز از مکث نابه جا.
۸	تمرین آهنگ کلام	توجه به معنی جمله و نشانه ها و آهنگ مناسب کلام. تأکید بر این که تکیه صدا روی کدام کلمه یا صدا در کلمه باشد؛ در کجا مکث شود؛ و چگونه حالت تعجب، شادی، خشم، خبر، سؤال و... را بیان نمود.
۹	بدون اعراب خوانی	عادت به خواندن کلمه ها بدون وجود هرگونه اعراب روی آن ها به ویژه در کلمات پیچیده و سخت.
۱۰	آمادگی ذهنی	تشخیص تحولات شناختی در خواندن و فهم هرگونه روابط بین مطالب ارایه شده.
۱۱	کاهش خطای وارونه سازی	وارونه سازی تمایل به معکوس کردن حروف و واژه هایی است که فقط از نظر جهت با یکدیگر تفاوت دارند. پ به جای ث، دور به جای رود، زور به جای روز، زار به جای راز، رایانه به جای یارانه و....

برای روان خوانی متون با صدای بلند، باید به نکات جدول ۱-۱۵ توجه داشت.

جدول ۱-۱۵. نکاتی برای بهبود روخوانی با صدای بلند

ردیف	نکات	توضیح
۱	ادای صحیح حروف و کلمه	قدرت ادای صحیح حروف و کلمات
۲	توجه به پردازش مغز	توجه به نقش مغز در زبان آموزی از جمله کاربرد کلمات، طبقه بندی و معادل سازی و ...
۳	معنا شناسی	مطالعه معنای کلمات برای درک معنای کلمات و خواندن صحیح، روان و مؤثر آن.
۴	تسلط بر دستور زبان فارسی	برای درست خواندن بر مبنای قواعد دستور زبان و تکیه های مناسبی که معنا را غلط نکند.

«درک» اساس عمل خواندن برای گزارشگر است. همراه با یادگیری تشخیص واژه، گزارشگر باید متن را بفهمد

و با آن تعامل داشته باشد. برای تقویت درک مطلب روش هایی به شرح جدول ۱-۱۶ پیشنهاد می شود.

جدول ۱-۱۶. روش هایی برای تقویت درک مطلب در خواندن

ردیف	روش ها	توضیح
۱	استفاده از کتب پایه	شامل کتبی که بر اطلاعات پایه و عمومی تأکید دارند.
۲	فعال کردن دانش پیشین	الف. روش تجربه زبان: بر پایه دانش و زبان فرد که مهارت های گوش دادن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن را به یکدیگر پیوند می دهد. فرد مطالب یا داستانی را نوشته و همان را می خواند. ب-روش KWL: شیوه ای برای خواندن و مطالعه محتوای کتب و مطالب گوناگون است. این حروف معرف سه سوال در سه مرحله است.

جدول ۱-۱۷. سه سؤال اصلی در روش کا دبلیو ال (Knowledge, What, Learning)

ردیف	سوال	توضیح
۱	K: چه می دانم؟	فکر کردن و بیان اطلاعات شخصی درباره موضوع یا مطلب مورد نظر برای خواندن
۲	W: چه می خواهم؟	فکر کردن درباره انتظار یا خواسته خود از خواندن مطلب مورد نظر و نوشتن آن ها روی کاغذ.
۳	L: چه یاد گرفتم؟	خواندن مطلب و نوشتن آن چیزی که از مطلب آموختم و به یاد دارم.

۱-۴-۱. زبان و خواندن گزارشگر

هر حرف دارای آواز و مخرج خاص خود است. مخرج هر حرف، موضعی است که آن حرف از آن بیرون می‌آید. در زبان عربی (شامل ۲۸ حرف مشترک با فارسی)، مخرج‌ها از ۳ موضع به شرح جدول ۱-۱۸ معرفی شده است.

جدول ۱-۱۸. انواع مواضع ادای حروف

ردیف	انواع	توضیح
۱	حلق یا نای	مخرج ۶ حرف از ۳ بخش ابتدای حلق (همزه و ها)، میان حلق (عین و حا)، آخر حلق (غین و خاء)
۲	دهن	مخرج ۱۸ حرف: انتهای زبان (ق)، زبان (ک)، میان زبان (ح، ش، ب)، پهلوی زبان (ض، ن)، سر زبان (د، ط، ت، ظ)، تیزی سرزبان (ث، ز، ظ)
۳	لب و دندان	دندان‌های بالا و لب زیر (ف)، دولب روی هم (م و ب)، جوف یا هدایت از بین لب‌ها (آ، واو ساکن)، سوراخ بینی یا خیشوم (غنه از آن بیرون می‌آید: م، و، ن).

برای یادگیری اصول و قوانین خواندن فارسی از روی متن (صورت ملفوظ) از کتب زبان‌شناسی، دستور زبان و قواعد ویراستاری می‌توان استفاده کرد. همچنین برای درست خواندن بهتر است به صحبت‌های افراد شاخص در درست‌گویی مانند اساتید، معلمان، گویندگان و سخنرانان با سابقه توجه کرد.

برای توانایی در ادای آواهای مفهوم‌دار یا حروف الفبای فارسی، باید توجه داشت که صدای خام حاصل از حنجره، با تغییراتی در گلو، دهان و بینی به آواهای مفهوم‌دار تبدیل می‌شود. برای نمونه در گلوگاه (از حنجره تا ته زبان) حروفی مانند «غ، ق» ساخته می‌شود. گلوگاه با انقباض و انبساط عضلات خود، سرعت صوت خارج شده از حنجره را کنترل و تنظیم و به طرف دهان می‌راند. در زبان فارسی، حروف با صدای «آ، ا، اُ، او، ای» در گلو ساخته می‌شوند. وقتی صدا از گلو خارج و وارد دهان شد، ضمن برخورد با سینوس‌های فکی، سقف دهان و دندان، طنین و تغییر پیدا می‌کند و حروف مختلفی را با کمک زبان و دیگر اجزا می‌سازد. مثلاً حرف «ت»، با برخورد زبان به پشت دندان‌های بالا و هدایت هوا و صدای خارج شده از گلو به بیرون ساخته می‌شود. البته بینی و حفره‌های بینی هم در طنین و ساخت صدای برخی حروف نقش دارند. مثلاً حروف «ن، م» هم از این مجرا شکل می‌گیرند.

زبان، نظامی مبتنی بر اصوات گفتاری با نمادهایی قراردادی است. کلمات روی کاغذ، یک بعدی هستند و این خواننده است که معنای کلمات را تعیین می‌کند. در واقع هنگام خواندن و ادای شفاهی، کلمات ابعاد بیشتری پیدا می‌کنند؛ یعنی با لحن خواننده (سرعت، طنین، مکث و حجم) معنای کلمات قابل تغییر خواهند بود.

تعداد لغات فرهنگ لغات معتبر، به طور دائم در حال افزایش است. تلفظ یک لغت جدید و ناآشنا به کدهای توافقی و شناخته شده برای تلفظ هر آوا یا حرف، بستگی دارد (تلفظ آواها یا هجی صداها). شناخت ماهیت صوتی کلمه و تشخیص اجزای آن عمل تلفظ و کنترل صوت را نشان می‌دهد. هر کلمه از تعدادی حرف یا واک (واحد صوت) تشکیل می‌شود. برای مثال «تور» دارای سه واک «ت، و، ر» است. تغییر یک واحد صوتی واک (مثل ک به جای ت) کلمه را دگرگون و کلمه جدید «کور» ایجاد می‌کند. بر اساس تلفظ واک‌ها به دودسته صامت (بی‌صدا) و مصوت (صدادار) تقسیم می‌شوند. برخلاف مصوت‌ها، هنگام تلفظ واک صامت، گذرگاه هوا یا صوت بسته می‌شود. صامت‌ها به دو دسته به شرح جدول ۱-۱۹ تقسیم می‌شوند.

جدول ۱-۱۹. انواع دسته‌بندی واک صامت بر اساس تلفظ

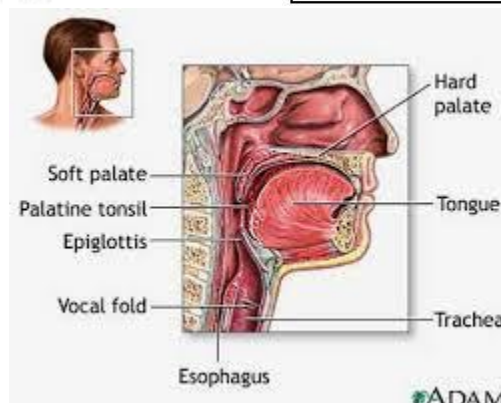
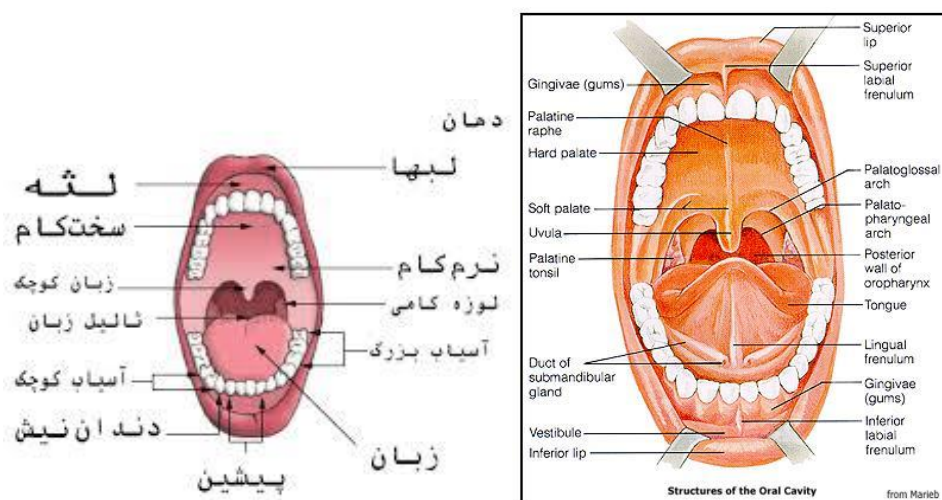
ردیف	مبنا	انواع	توضیح
۱	انسداد	الف. انسدادی	گذرگاه هوا لحظاتی بسته و سپس هوا یا صوت با حالتی انفجاری بیرون می‌زند، مانند: «پ، د»
	هوا	ب. انقباضی	گذرگاه هوا باریک یا فشرده و هوا یا صوت با فشار از مجرای تنگ خارج می‌شود، مانند: «س، ز»
۲	آواداری	الف. آوایی	تارهای صوتی نزدیک به هم با برخورد هوای در حال خروج و لرزش امواج صوتی تولید و از دهان خارج می‌کنند. به دلیل نیاز به فشار کمتر به صامت نرم معروفند. مانند: «س، ز»
		ب. بی‌آوا	تارها شل و آزادند و هوای در حال خروج آن‌ها را نمی‌لرزاند و در نتیجه صوتی تولید نمی‌کنند. حالت خروج نفس انفجاری است. به دلیل فشار بیشتر به صامت سخت معروفند. مانند: «پ، د»

محل تشکیل صامت را مخرج می‌گویند. بخش‌هایی که مخارج صامت‌ها را شکل می‌دهند در جدول ۱-۲۰ ارایه شده است.

جدول ۱-۲۰. عوامل مؤثر در تلفظ صامت‌ها

ردیف	عوامل	توضیح
۱	لب	خروجی‌ترین بخش دهان که ورود و خروج هوا از آن صورت می‌گیرد.
۲	زبان	عضو متحرک در درون دهان که با جابه‌جایی خود مسیر خروج هوا را تغییر می‌دهد.
۳	لثه	بخش‌هایی در امتداد دندان‌ها که به‌ویژه در بخش داخلی به‌عنوان تکیه‌گاه زبان قرار می‌گیرد.
۴	دندان	اجزای استخوانی داخل دهان که به‌عنوان تکیه‌گاه زبان در تولید صدا نقش دارد.
۵	نرم‌کام	یا پرده‌کام، در بالای سقف دهان و از منطقه سقف نرم دهان تا زائده کوچک ملازه یا زبان کوچک ادامه دارد.
۶	ملازه	یا زبان کوچک که با بالا آمدن راه را برحفره خیشوم می‌بندد و هنگام افتادن راه خیشوم را باز می‌کند.
۷	پسکام	قسمت عقب‌تر نرم‌کام را پسکام می‌نامند که هنگام تلفظ «ک، گ» احساس می‌شود.
۸	پیشکام	قسمت جلوتر نرم‌کام که سخت است را پیشکام گویند.
۹	میانکام	بخش بین پیشکام و پسکام را میانکام گویند.
۱۰	خیشوم	حفره بالای سقف دهان که از جلو به سوراخ بینی و از پشت به پرده‌کام محدود است (حروف م، ن خیشومی است).
۱۱	بینی	محل در بالای لب‌ها برای ورود و خروج هوا

صامت‌ها را برحسب مخرج آن‌ها به: «لبی، لب و دندانی، دندانی، پیشکامی، میانکامی، پسکامی، ملازی، گلویی» دسته‌بندی می‌کنند، که در تشکیل همه آن‌ها به جز اولی و آخری زبان نیز شرکت دارد. در جدول ۱-۲۱ نحوه تلفظ و مخرج هر یک از صامت‌ها ارایه شده است. قبل از مرور نحوه تلفظ و مخرج هر صامت باید با ساختمان دهان به شرح شکل ۱-۳ آشنا شد.

شکل ۱-۳. ساختمان دهن

جدول ۱-۲۱. نحوه تلفظ و مخرج صامت‌ها

نوع	ردیف	واک	توضیح
انسدادی	۱	پ، ب	لب‌ها به هم چسبیده و عبور هوا را برای لحظه‌ای متوقف و با حرکت ناگهانی از هم جدا می‌شوند.
	۲	ت، د	نوک زبان پشت دندان‌های پیشین بالا فشرده و گذرگاه هوا برای لحظه‌ای مسدود و سپس رها می‌شود.
	۳	ک، گ	قسمت پسین زبان به نرمکام چسبیده و ابتدا مانع خروج هوا و سپس هوا رها می‌شود.
	۴	همزه	با بسته و باز شدن آبی تارهای صوتی تولید می‌شود.
	۵	ق	ملاز یک لحظه به انتهای زبان می‌چسبد و سپس آزاد می‌شود.
انقباضی	۶	ف، و	دندان‌های بالا به نرمی اما به طرزی استوار بر لب پائین فشار می‌آورند
	۷	خ	از اصطکاک ملازه با انتهای پسین زبان پدید می‌آید.
	۸	ه	واکی بی‌آوا که با عبور هوا از درون تارآواها تولید می‌شود.
	۹	س، ز	هوا از درون کانالی که در وسط زبان ایجاد شده و با سقف پیشکام می‌گذرد.
	۱۰	ش، ژ	با قرار گرفتن کناره‌های زبان روی لثه‌ها و سطح فوقانی آن روی پیشکام تولید می‌شوند.
	۱۱	ل	ممانعت خروج هوا با چسبیدن نوک زبان به پیشکام و سپس پائین آمدن کناره‌های زبان و خروج هوا
	۱۲	ر	واک آوایی که با برخورد متوالی نوک زبان به پس لثه‌های بالا تولید می‌شود.
	۱۳	م، ن	برای «م» چسبیدن دولب و «ن» چسبیدن قسمت پیشین زبان به لثه‌ها و خروج صوت از حفره خیشومی
	۱۴	چ، ج	مخرج این دو واک از فشار قسمت پیشین زبان به پیشکام است.
	۱۵	ی	عبور صوت از مجرای دهن در حالیکه با نزدیک شدن قسمت میانی زبان به میان کام تنگ شده است.

واک مصوت با تولید صوت در حنجره و عبور بلامانع آن از گذرگاه صوت پدید می‌آید. به عبارت دیگر، هنگام تلفظ مصوت هیچ یک از اندام‌های گفتار گذرگاه صوت را مسدود یا تنگ نمی‌کنند. اما برخی از آن‌ها وضعیت‌های مختلفی به خود می‌گیرند که شکل مجرای دهان را تغییر می‌دهد و همین تغییرات علت تمایز مصوت‌ها از یکدیگر است. زبان فارسی دارای شش مصوت ساده با تلفظی به شرح جدول ۱-۲۲ است.

جدول ۱-۲۲. تلفظ حروف مصوت یا صدادار

ردیف	حروف	توضیح
۱	آ	قسمت پیشین زبان اندکی بالا می‌آید و آرواره باز می‌شود.
۲	ا	قسمت پیشین زبان نسبتاً بالا می‌آید و آرواره نیم باز است.
۳	اُ	قسمت عقب زبان بالا می‌رود و آرواره نیم باز است.
۴	آ	قسمت عقب زبان اندکی بالا می‌رود و آرواره کاملاً باز می‌شود.
۵	او	قسمت عقب زبان بالا می‌آید و آرواره بسیار کم باز می‌شود. لب‌ها گرد می‌شوند و از دندان‌ها فاصله می‌گیرند.
۶	ای	قسمت عقب زبان بالا می‌آید و آرواره بسیار کم باز می‌شود و لب‌ها در امتداد هم با فاصله کمی قرار دارند.

عامل دیگری که در رعایت امتداد اثر دارد، موقعیت مصوت در کلمه است. این موارد عبارتند از:

- «ا، اُ، اُ» اگر پیش از دو صامت متوالی قرار گیرند، کشیده‌تر ادا می‌شوند، مانند: مرگ، فکر، برد.
 - «ا» اگر پیش از واک خیشومی «ن» قرار گیرد، کوتاه‌تر ادا می‌شود. برای نمونه «کان» با «کار» مقایسه شود.
 - مصوت «او» هرگاه در پایان کلمه قرار گیرد، کوتاه‌تر و بازتر می‌شود، مانند: نیرو و آهو.
 - مصوت «ای» هرگاه پیش از دو صامت نهایی کلمه باشد، امتداد کامل خود را حفظ می‌کند، مانند: رینگ.
- اما در موارد دیگر اندکی کوتاه‌تر و بازتر ادا می‌شود، مانند: نیابت و نیایش. اگر پیش از «ن» قرار گیرد، بازهم کوتاه می‌شود، مانند: این یا بین در مقایسه با ایل و بیش.

در مجموع در جدول ۱-۲۳ می‌توان مخرج انواع حروف را مرور کرد.

جدول ۱-۲۳. انواع مخرج حروف

محل تولید	دوبلی	لب و دندان	دندانی	لثوی	لثوی و کامی	کامی	ملازی	چاکنائی
انفجاری	ب، پ		د، ت			ک، گ	ق	همزه
سایشی		و، ف		ز، س	ژ، ش		خ	ح
انفجاری، سایشی					چ، ج			
لرزشی				ر				
غنه ای، خیشومی	م			ن				
روان				ل		ی		

۱-۴-۲. تکیه یا کوبه در خواندن گزارشگران

یکی از نکات مهم در خواندن «تکیه یا کوبه» است. تکیه، برجسته کردن آوایی قسمتی از کلام (معمولاً هجا) نسبت به قسمت‌های دیگر همان کلام است. وقتی کلمه یا عبارتی تلفظ می‌شود، همه هجاها به یک درجه از وضوح و

برجستگی ادا نمی‌شود، بلکه یک یا چند هجا برجسته‌تر است. همین برجستگی خاص موجب تشخیص حدود فواصل هجاها و درک هریک از کلمات جمله به‌طور جداگانه می‌شود. تکیه از نظر تولید از ترکیب مواردی چون تغییر فشار هوا، اختلاف درجه زیر و بمی و تفاوت در کشش واک‌ها حاصل می‌شود. تکیه پدیده‌ای نسبی است. با تأکید بر هر واژه جمله، معنای جمله تغییر می‌کند. به نمونه واحد جدول ۱-۲۴ توجه کنید که هر بار جمله را با تأکید بر کلمه‌ای که زیر آن خط کشیده شده معنی تغییر می‌کند.

جدول ۱-۲۴. نمونه آثار کوبه در تغییر معنی یک جمله واحد

ردیف	جمله با کوبه مشخص (کلمه‌ای که زیر آن خط کشیده شده)	معنی با توجه به کوبه
	علی با عرفان در زمین بازی می‌کند.	یعنی کس دیگری با عرفان بازی نمی‌کند.
	علی با عرفان در زمین بازی می‌کند.	یعنی علی با کس دیگری بازی نمی‌کند.
	علی با عرفان در زمین بازی می‌کند.	یعنی آن‌ها در زمین بازی می‌کنند نه جای دیگر
	علی با عرفان در زمین بازی می‌کند.	یعنی آن‌ها فقط بازی می‌کنند.

۱-۵. عوامل اثرگذار در کار گزارشگر

گزارشگر یک ارتباط دهنده و وسیله‌ای شتاب دهنده برای انتقال سریع و صحیح پیام در قالب گزارش است. گزارشگری متأثر از چند عامل اصلی به شرح جدول ۱-۲۵ است.

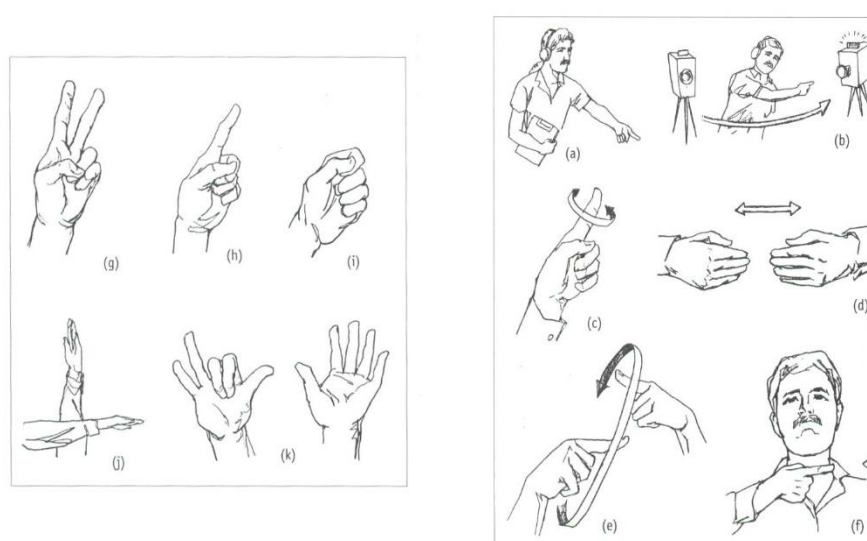
جدول ۱-۲۵. عوامل اولیه اثرگذار در کار گزارشگر

ردیف	انواع
۱	توانایی‌های صوتی و سالم اندام گفتاری
۲	ادب کلامی متأثر از ویژگی‌های تربیتی و خانوادگی
۳	دانش کلامی متأثر از مطالعه و ویژگی‌های تحصیلی و آموزشی
۴	کاربرد مناسب زبان معیار فارسی
۵	استفاده درست و بجا از اندام گویایی
۶	قدرت بداهه گویی یا حرف زدن بدون متن و به کمک ذهن و برگرفته از دانش و سواد زبانی
۷	زمان بندی در گفتار یا کنترل زمان گفتار بر اساس زمان اعلام شده از سوی تهیه کننده یا سردبیر
۸	آشنایی با ابزارهای کار گزارشگری در رادیو و تلویزیون
۹	ایجاد هیجان مطلوب با صدایی که احساس یا هیجان مطلب را بدون اغراق منتقل کند.
۱۰	سبک داشتن یعنی هر گزارشگری باید سبک خاص خود را داشته باشد.
۱۱	تلفظ مناسب لغات و نام‌ها نباید با تلفظ اشتباه گفته شود (به‌ویژه لغات و اسامی شناخته شده).
۱۲	شهامت عذرخواهی داشتن، یعنی در صورت هر نوع اشتباه در گزارش، صادقانه عذرخواهی کردن.
۱۳	جستجو و تحقیق برای گزارشگر امری مهم است.
۱۴	رویدادشناسی ورزشی به شرح فصل دوم کتاب

برخی ابزارهای کار گزارشگری در رادیو و تلویزیون در جدول ۱-۲۶ ارایه شده است.

جدول ۱-۲۶. برخی ابزار کار گزارشگری در رادیو و تلویزیون

ردیف	موارد	توضیح
۱	چراغ استودیو	چراغ قرمز به معنی وضعیت پخش یا ضبط و چراغ سبز به معنی وضعیت غیر ضبط یا پخش است.
۲	صندلی و میز اجرا	صندلی و میز باید به نحوی باشد که بر کیفیت صدای گزارشگر اثر نامطلوبی نداشته باشد.
۳	میکروفون	شکل‌های مختلفی دارند که شناخت و رعایت فاصله مناسب با آن‌ها مهم است.
۴	کنداکتور	یا جدول پخش که همان فهرست برنامه و زمان پخش آن در طول روز و ماه است.
۵	گوشی استودیو	گوینده را در دریافت دستورات اتاق فرمان و ارتباط با گزارشگر یا میهمانان یاری می‌دهد.
۶	علامه قراردادی	تهیه کننده یا عوامل در همگام گزارش با علامه خاصی با گزارشگر ارتباط برقرار می‌کنند.

شکل ۱-۴. علامه قراردادی به منظور برقراری ارتباط با گزارشگر

۱-۶. انواع سبک‌های گزارشگری

از مهم‌ترین ویژگی‌های گزارشگر داشتن سبک است. منظور از سبک، روش رایج گزارش است. سبکی موفق است که به بهترین نحو پیام‌ها را منتقل کند. شاخص‌های باورپذیری، انرژی و تسلط در برقراری ارتباط، در این خصوص، بسیار مؤثرند. سبک گزارشگر باید قابل باور و غیرمصنوعی باشد تا اعتماد مخاطب را جلب کند؛ این قابلیت با گفتار صحیح، الگویی غیرساختگی به همراه دانش لازم در خصوص وقایع، به وجود می‌آید. گزارشگر باید با طرز بیان خود به مخاطبین علاقه‌مند، انرژی تزریق کند. برای رسیدن به این قابلیت، گوینده باید خود به کارش علاقه داشته باشد. داشتن تسلط زمانی است که مخاطب احساس کند که گزارشگر، آنچه را می‌گوید به خوبی می‌داند. در جدول ۱-۲۷ می‌توان با برخی از سبک‌های گزارشگری آشنا شد.

جدول ۱-۲۷. برخی از انواع سبک‌های گویندگی و گزارشگری

ردیف	سبک	توضیحات
۱	عالمانه یا موشکافانه	گزارشگر، باهوش و نکته بین با توضیحاتی عالمانه به نظر می‌رسد.
۲	مقتدر یا مطلع	معمولاً در گزارش‌ها با اطلاع و مقتدر ظاهر می‌شوند.
۳	عجیب و غریب	دارای شرایط ویژه و خاصی مانند شیوه خاص در اعلام گل، برد یا باخت است.
۴	عامه‌پسند	عبارات و نظرات عامه‌پسند را بیان می‌کند.
۵	آگاه	در فواصل گزارش تجزیه و تحلیل رویداد را با اطلاعات اضافی انجام می‌دهد.
۶	پرخاشگر و سخت‌گیر	به راحتی خطاکاران در رویداد را با لحن تند مورد خطاب و عتاب قرار می‌دهد.
۷	بی‌غل و غش یا صادقانه	گزارشی ساده و صادقانه که هیچ پیچیدگی و اطلاعات اضافی در آن وجود ندارد.
۸	تازه یا بدیع	ویژگی‌هایی بیان می‌شود که مردم احساس می‌کنند، پیش از آن با آن برخورد نکرده‌اند.
۹	ترکیبی	مجموعه‌ای از سبک‌ها را می‌توان در کار گزارشگر دید.

گزارشگران موفق سعی می‌کنند متناسب با شرایط و نیازهای رسانه و مخاطب، سبک‌ها را ترکیب و به بهترین سبک دست یابند.

۱-۷. الگوی پوشش همزمان چند رویداد توسط رسانه

در برخی موارد شبکه رادیویی یا تلویزیونی اقدام به پخش همزمان چند رویداد در نقاط مختلف می‌نماید. برای مثال در رویداد مسابقات کشتی را پوشش می‌دهد، در رویدادی دیگر مسابقات دو و میدانی را پوشش می‌دهد و در کنار آن مسابقات فوتبال گزارش می‌شود. در این شرایط باید دقت داشت تا در هر مرحله که میکروفن گزارش و آنتن زنده در اختیار گزارشگری که قرار می‌گیرد، خیلی سریع و با بیانی جذاب، اتفاقات مهم و قابل توجه تا آن لحظه را مرور کند و بعد به گزارش لحظه به لحظه از شرایط حاضر اقدام نماید.

۱-۸. برنامه ریزی برای تنظیم وقت محلی با رسانه مقصد

گزارشگرانی که به سایر کشورها اعزام می‌شوند باید در نظر داشته باشند که ساعت مقصد با مبدأ تفاوت دارد. بر طبق قوانین بین‌المللی ساعت کلیه کشورها بر اساس موقعیت جغرافیایی آن‌ها نسبت به نصف‌النهار مبدأ و منطقه زمانی خود، سنجیده می‌شود. منظور از منطقه زمانی هر یک از قاچ‌های ۱۵ درجه‌ای کره زمین است و زمان متوسط نصف‌النهاری مرکز آن را می‌توان به عنوان ساعت رسمی منطقه قرار گرفته در آن قاچ محسوب کرد. ساعت معیار در جهان ساعت گرینویچ (GMT) با دقت کافی معادل ساعت جهانی است.

در کشورهای کوچک اختلاف ساعت بین مرزهای شرقی و غربی چندان محسوس نیست و لذا ساعت پایتخت مورد قبول سراسر کشور است. اما در کشورهایی که در طول جغرافیایی وسیعی قرار دارند، غالباً چند ساعت رسمی وجود دارد. برای نمونه ۳ منطقه زمانی رسمی در آمریکا وجود دارد و یا کشوری مانند روسیه با بیش از ۱۶۰ درجه طول جغرافیایی، ۱۰ منطقه زمانی دارد.

برای محاسبه اختلاف ساعت شهر یا کشور مورد نظر با ساعت به وقت ایران، می‌توان سه ساعت و سی دقیقه از اختلاف ساعت آن کشور با ساعت جهانی کم کرد تا اختلاف ساعت منطقه مورد نظر با ساعت ایران به دست آید.

باید توجه داشت تاریخ رسمی هر کشور بر اساس منطقه زمانی است که در آن قرار گرفته، لذا تاریخ کشورها در یک زمان مشخص، ممکن است متفاوت باشند. برای نمونه در ساعاتی از روز، تاریخ شهر توکیو، پایتخت ژاپن یک روز از تاریخ شهر شیکاگو در آمریکا جلوتر است. با آگاهی از تاریخ روز در ایران و دقت به نکته مورد اشاره از طریق توجه به اختلاف ساعت منطقه زمانی مطلوب با ساعت رسمی ایران می توان تاریخ صحیح آن منطقه را نیز محاسبه کرد.

در برخی کشورهای جهان، ساعت رسمی در آغاز فصول گرم یک ساعت به جلو کشیده می شود و در فصول سرد به حالت قبل باز می گردد. بنابراین در محاسبه ساعت به وقت کشورها باید این مورد را لحاظ کرد. در برخی از تارنماها امکان محاسبه آن لاین فراهم شده است (<http://www.bahesab.ir/time/countries>).

۸-۱. گزارشگری و تجربه های عملی

برخی گزارشگران داری واژگان یا عبارات خاص هستند که آن ها را از بقیه متمایز می کند. برخی از این واژگان یا عبارات ها که با اقبال عمومی مواجه می شود، خیلی زود تبدیل به تکه کلام در جامعه می شود. برخی از این واژگان یا عبارات ها در جدول ۱-۲۸ ارایه شده است.

جدول ۱-۲۸. واژگان و عبارات های خاص در گزارش گر لحظه به لحظه ورزشی

ردیف	نمونه
۱	بدن چغری داره...
۲	نتیجه کماکان است...
۳	به نظر می رسه...
۴	چه می کنه این بازیکن...
۵	به نتیجه بسنده می کنه...
۶	حالا رو می کنه....

توصیه می شود گزارشگران حتی المقدور از به کار بردن اصطلاحات معمول سایر گزارشگران خودداری و با نوآوری، تکیه کلام جدید و با مفهوم برای گزارش استفاده کنند. برخی پیشکسوتان برای بهبود گزارشگری راه ها و پیشنهادهای کلی مطرح کرده اند که برخی از آن ها در جدول ۱-۲۹ ارایه شده است.

جدول ۱-۲۹. راه های بهبود گزارشگری از دیدگاه پیش کسوتان

ردیف	راه ها
۱	گزارشگران باید پیوسته در جریان حوادث، اطلاعات، خبرها، نتایج و دانش لازم قرار داشته باشند.
۲	گزارشگر باید پیوسته شنونده رادیو و بیننده تلویزیون باشد تا هم از محتوای برنامه ها استفاده کند و هم به منابع علوم، فنون و هنرها دست یابد و با شیوه های سخن گفتن بیشتر آشنا شود.
۳	گویندگان باید هر از چند بار، صدای خود را ضبط کنند و به رفع معایب پردازند.
۴	گزارشگر باید به تمامی علامات و اشاره های فنی تولید آشنا باشد و به خصوص در برنامه های زنده، روال برنامه را حفظ کرده و کار را به سرانجام برساند.
۵	کار گزارشگر باید آنچنان با تخصص و مهارت انجام شود که گویی خود نویسنده و تهیه کننده برنامه است.
۶	نباید کلیشه ای بود و همیشه با جملاتی خاص، سخن را شروع و با چند جمله مشخص و تعارف خسته کننده به پیش رفت.

۷	آنچه می‌خواهید بگویید قبلاً برای خود، واضح و معلوم کنید. به‌عنوان مثال درحین عزیمت به محل مسابقه یا استودیو می‌توان یک تصویرسازی ذهنی از آن رویداد ورزشی داشت. مثلاً در فوتبال آرایش تیمی احتمالی را متصور شد.
۸	فوراً وارد مطلب شوید و طبیعی، ساده و روان سخن بگویید.
۹	از به‌کار بردن عبارات بلند، عالمانه و فضل‌فروشانه دوری کنید.
۱۰	هنگام گزارش، احساسات و حرارت دروغی از خود نشان ندهید (نقش بازی نکنید).
۱۱	مطالب خارج از بحث طرح نکنید و موقع شناسی را از نظر دور ندارید. از نقد داور و مباحث کارشناسی در هنگام گزارش خودداری شود.
۱۲	تند و با سرعت گزارش نکنید؛ در عین حال کشیده و خسته‌کننده و یا یکنواخت صحبت نکنید.
۱۳	قبل از اجرا خود را خسته نکنید.
۱۴	گوش دادن از مقدمات کار است؛ یعنی در وهله اول پیش از آنکه خود پشت میکروفن قرار بگیرید، باید مدتی اجرای دیگران را بشنود. به قول مولانا: مدتی می‌بایدش لب دوختن از سخنگویان سخن آموختن
۱۵	تکلف و صدا سازی را رها کنید و خودتان باشید، با دانش مناسب و صدای اصلی خودتان.
۱۶	در گزارش اعلام زمان بسیار مهم است. گزارشگر باید در فواصل زمانی مناسب برای نمونه هر ۵ دقیقه در فوتبال زمان بازی را به ویژه در رادیو اعلام کند و موقعیت زمان و مکان و شرایط ورزشگاه و تماشاگران را شرح دهد.
۱۷	در گزارش اعلام نتیجه بازی در فواصل زمانی مناسب بسیار مهم است. به ویژه در رادیو باید برای بازی‌هایی مثل فوتبال در فاصله پنج دقیقه اعلام شود.
۱۸	گزارشگران شهرستانی که گزارش آن‌ها برای کشور پخش می‌شود به تیم شهرشان به‌عنوان تیم خودمان اشاره نکنند و رویکرد بی‌طرفانه‌ای داشته باشند.
۱۹	بهتر است هر گزارشگر دفترچه‌ای برای خود داشته باشد و با ساماندهی رشته‌ها یا شخصیت‌ها آن را برای گزارش آماده و همراه خود داشته باشد.
۲۰	گزارشگر در بیان جملات دقت نماید و از به‌کاربردن عباراتی مانند بازیکن «پشت ضربه می‌ایستد» و یا امثالهم خودداری کند (بازیکن پشت توپ می‌ایستد تا ضربه ایستگاهی رابزند).
۲۱	شروع خوب گزارش با صدای رسا و بلند و بانثرژی در جذب و جلب مخاطب به‌خصوص شنونده رادیویی تأثیرگذار است و او را مشتاق به پی‌گیری و منع تعویض کانال یا شبکه می‌کند.
۲۲	در گزارش مسابقات خارجی و تورنمنت‌های بین‌المللی تلفظ نام بازیکنان خارجی درست بیان شود.
۲۳	در هنگام گزارش فقط از قوه بینایی خود کمک بگیرد و از اطلاعات و ایما و اشاره اطرافیان و افراد غیرمتخصص خودداری شود.

توصیه به همکاران گزارشگر ورزشی رادیو، منهای فوتبال: سعی شود سبک جدیدی در گزارش رادیویی ابداع شود که البته کار سختی نیست و فقط کافی است به نیاز مخاطب رادیویی اهمیت بیشتری داده شود. به‌عنوان مثال: در گزارش والیبال گزارشگر می‌گوید: «سرویس برای ایران... سعید معروف در منطقه سرویس قرار می‌گیرد... سرویس را پرشی موجی می‌زنه». در حالیکه می‌توان توضیح بیشتری داد و شاید شنونده اطلاعاتی در مورد اینگونه سرویس نداشته باشد و یا حداقل می‌توان هرچند یکبار در مورد آن شرح داد. یا مورد دیگر: «توپ‌گیری در انتهای زمین.... (توپ‌گیری به چه طریق صورت گرفت؟ با ساعد یا با پنجه یا به صورت خوابیده؟ یا با شیرجه؟) باید شرح داده شود.

یا در گزارش کشتی اگر هربار نمی‌توان در حین گزارش، همراه با اجرای فنون کشتی آن‌ها را تشریح کرد، مثل بارانداز، فتیله‌پیچ و...؛ حداقل در طی ۶ دقیقه دو بار می‌توان این مهم را رعایت کرد تا شنونده از گزارش نهایت لذت را ببرد.

در مواردی از این دست، می‌توان شنونده را بیشتر در جریان مسابقه قرار داد. در غیراین صورت تفاوتی بین گزارش رادیویی و تلویزیونی نخواهد بود!

۹-۱. ویژگی‌ها و مهارت‌های مورد نیاز گزارشگران ورزشی

بسیاری از مردم تصور می‌کنند که گزارشگری ورزشی یکی از مشاغل زیبا و جذاب است. اما نباید فراموش کنیم که این شغل علاوه بر ظاهر فریبنده‌اش، نیاز به مهارت‌های خاصی دارد. شاید باور نکنید فردی که در یک اتاقک کوچک و یا در حاشیه زمین پشت میکروفون نشسته و لحظات بازی را گزارش می‌کند، باید از تجربه و دانش قابل توجهی برخوردار باشد.

این افراد اتفاقات داخل زمین مسابقه را به‌طور لحظه به لحظه گزارش می‌کنند. گاهی لازم است گزارشگران در تمام طول بازی در یک کیوسک کوچک بنشینند و بازی را گزارش کنند. گزارشگران مجبورند تمام لحظات بازی، چه آن لحظه‌هایی که بازی در جریان است و چه زمانی که هیچ فعالیتی در زمین اتفاق می‌افتد حرف بزنند، و این حرف زدن در زمانی که در زمین بازی اتفاقی رخ نمی‌دهد اهمیت بیشتری دارد و معمولاً گزارشگر در این مواقع نیاز است که اطلاعات اضافی را انتقال دهد.

یکی دیگر از موقعیت‌هایی که گزارشگران ورزشی با آن مواجهند، اتفاقات ناگهانی است که در ضمن مسابقه حادث می‌شود. برای نمونه در آسیب‌دیدگی و جراحت بازیکنان، تغییر وضعیت آب و هوا، زلزله و دیگر موارد مشابه، لازم است که گزارشگر خونسردی خود را حفظ کند و قدرت تصمیم‌گیری فوری داشته باشد تا شنونده را مضطرب و نگران نکند.

صدای خوب گزارشگر یکی دیگر از شرایط لازم برای گزارشگران ورزشی است. نیاز است گزارشگران تمرینات کافی برای حفظ و تقویت ویژگی‌های مثبت صدای خود داشته باشند.

گزارشگران لازم است تا اطلاعات کافی در مورد رشته مورد نظر در زمان برگزاری مسابقه داشته باشند. معمولاً بهترین گزارشگران ورزشی در سطح دنیا، خود از ورزشکاران رشته‌ای هستند که گزارش می‌کنند (مورگان^۱)، (۲۰۱۶).

علاوه بر این لازم است گزارشگران با اطلاعات مربوط به بیوگرافی بازیکنان، مربیان، داوران، تیم‌ها، باشگاه‌ها و حتی اطلاعات عمومی در خصوص جغرافیای شهرها و امثال آن آشنا باشند تا در زمان مورد نیاز بتوانند اطلاعات مناسبی را به شنوندگان و بینندگان انتقال دهند.

گزارشگران ورزشی باید از قدرت برقراری ارتباط مؤثر و به اصطلاح روابط عمومی خوبی برخوردار باشند. گزارشگران ورزشی باید از آمادگی بدنی کافی برای تحمل مدت زمان طولانی حضور در محل ارائه گزارش مسابقه برخوردار باشند. همچنین آن‌ها به صبر و تحمل قابل توجهی نیاز دارند (مدرسه گزارشگری، بی تا). آشنایی با زبان انگلیسی و همچنین آشنایی با حروف اختصاری نام کشورها، شهرها و باشگاه‌ها از الزامات شغل گزارشگری ورزشی در ایران است. گزارشگران ورزشی در زمان گزارش بازی‌هایی که در مقابل تیم‌های خارجی برگزار می‌شود، باید از اطلاعات مختلف این تیم به زبان بیگانه، آگاهی داشته باشند. به طور مثال نام اختصاری برخی از باشگاه‌های فوتبال در جدول ۱-۳۰ آمده است. معمولاً بر صفحه نمایش امتیازات تیم‌ها به جای نام کشور، شهر و یا باشگاه از حروف اختصاری استفاده می‌شود.

جدول ۱-۳۰. نام برخی از باشگاه‌های بزرگ فوتبال به همراه نام اختصاری آن‌ها

نام باشگاه به فارسی	نام باشگاه به انگلیسی	نام اختصاری
آث میلان	Associazione Calcio Milan	A.C.MILAN
رئال مادرید	Real Madrid football club	RMFC
بارسلونا	Football club Barcelona	FCB
منچستر یونایتد	Manchester united football club	MUFC , MANUFC
العین امارات	Alain Emirate	AAN
آرسنال	Football Club arsenal	AFC
لاتزیو رم	Società Sportiva Lazio	SSLATZIO
ایتر میلان	Football Club Internazionale Milano	FCIM
چلسی	Football club Chelsea	CFC
بایرن مونیخ	Fussball Club Bayern München	FCB

۱-۱۰. نمونه‌ای از اشتباهات گزارشگران ورزشی

از آنجا که گزارشگران به طور زنده مسابقات را گزارش می‌کنند، عوامل مختلفی می‌تواند بر کیفیت ارائه گزارش‌های آن‌ها اثرگذار باشد؛ ولی نحوه برخورد گزارشگر و قدرت مدیریت رفع خطای پیش آمده توسط او می‌تواند نشان دهنده تبحر و در نتیجه ارتقای جایگاه حرفه‌ای او باشد. در زیر به برخی از اشتباهاتی که توسط گزارشگران نامی ورزش ایران صورت گرفته و در روزنامه ابتکار به چاپ رسیده، پرداخته شده است. همان‌طور که مشاهده می‌کنید بروز برخی خطاها اجتناب ناپذیر است؛ ولی تأمل در مورد اینکه اگر شما در چنین موقعیتی قرار می‌گرفتید چه می‌کردید، می‌تواند برای ایجاد آمادگی ذهنی در شما مؤثر باشد. پس نمونه‌های ارائه شده را مطالعه کنید و خود را در هریک از موقعیت‌ها تصور کنید.

- آخرین باری که «نوانکو کانو» پیراهن آرسنال را پوشید کی بود؟ آنچه مسلم است، اینست که هواداران توپچی‌ها خاطره حضور مهاجم نیجریه‌ای در لندن را از یاد برده‌اند، اما گزارشگر در بازی آرسنال و واتفورد، ۴۰ دقیقه «ادبایور» را «کانو» خطاب کرد و وقتی او را در جریان تماس‌های تلفنی مردم قرار دادند، گفت: «واقعاً عذر می‌خوام اسم این آقا «ادبایور» است «کانو» دیگر در آرسنال بازی نمی‌کند!»

- در جریان بازی سپاهان و ذوب آهن در جام حذفی از یکی از داوران قدیمی کشور به نام «عرب براقی» تقدیر شد. پس از سوت پایان بازی گزارشگر دوان دوان خودش را به او رساند و گفت: «بینندگان عزیز در خدمت زنده یاد «عرب براقی» هستیم!».
- دقیق پایانی بازی برزیل و هلند در مرحله نهایی جام جهانی سال ۱۹۹۸ بود. داور به نشانه خطا سوت زد و گزارشگر گفت: و این هم سوت پایان بازی! برزیلی‌ها ضربه خطا را زدند و گزارشگر به امید اینکه داور خیلی زود خاتمه بازی را اعلام می‌کند، سکوت کرد. یک دقیقه هم گذشت اما داور سوت نزد، گزارشگر هم بدون آنکه خم به ابرو بیاورد سکوت را شکست و گفت: حالا رونالدو صاحب توپ میشه!...
- گزارشگر در برنامه «جنگ فوتبال اروپا» با اشاره به جدول رده بندی که اکثر تیم‌ها به صورت مخفف و با سه حرف اختصاری مشخص می‌شدند، تیم آیندهوون یا PSV را تیم «پی اس وی» و آژاکس یا Ajx را «ای جی ایکس» معرفی کرد!
- در جام جهانی ۱۹۹۰ تیم ملی ایتالیا گلزنی به نام «سالواتوره اسکیلچی» را رو کرد. در جریان برگزاری مسابقات هر کدام از گزارشگران به شیوه متفاوتی نام او را تلفظ می‌کردند. در یکی از بازی‌ها وقتی او دروازه حریف را باز کرد، یکی از گزارشگران گفت: «حالا اسکیلچی، اسکلاچی، اشیلچی، شیلچی یا هر اسم دیگه ای داره من نمیدونم! به هر حال گل خودش را زد!».
- در یکی از بازی‌های تیم مراکش در جام جهانی ۹۸ نام بازیکن این تیم به همراه پرچم قرمز رنگ مراکش روی صفحه تلویزیون حک شد. گزارشگر با هیجان فریاد زد: «بله، نفهمیدیم چی شد اما در هر صورت داور بازیکن مراکش را اخراج کرد و حالا این تیم باید ده نمره به بازی ادامه بده!».
- در روزهایی که دانمارک تا مراحل پایانی جام ملت‌های ۱۹۹۲ پیش رفته بود، علاقه‌مندان فوتبال نام بازیکنان نه چندان مطرح این تیم را از هم می‌پرسیدند. مربی دانمارک دست به تعویض زد و کارگردان تلویزیونی نام بازیکن تازه وارد و بازیکن تعویضی را به همراه عبارت DENMARK روی آنتن فرستاد، در این حال گزارشگر اسم بازیکنی که به سمت نیمکت ذخیره‌ها حرکت می‌کرد را درست تلفظ کرد اما گفت «و به جای او دن مارک وارد زمین میشه!».
- در جریان یکی از بازی‌های پرسپولیس در فصل گذشته که پس از افطار برگزار می‌شد، مجید خدایی، کشتی گیر ملی پوش ایرانی در میان تماشاگران حاضر شده بود. وقتی تلویزیون چهره او را به تصویر کشید، گزارشگر گفت: «این هم مجید خدایی کشتی گیر تیم ملی فوتبال ایران!».
- گزارشگر در حین گزارش استقلال و سپاهان در تورنمنت نقش جهان اصفهان گفت: «همان طوری که مشاهده می‌کنید شرایط جوی اصلاً مناسب نیست. وزش باران و بارش باد امکان برگزاری یک بازی زیبا را از بین برده!».
- بازی نیمه نهایی جام جهانی ۹۴ بین برزیل و سوئد برگزار می‌شد و گزارشگر پشت میز گزارش نشسته بود. در دقیقه ۹ ضربه مازینهو به تور کناری دروازه اصابت کرد و به اوت رفت: «توی دروازه، توی دروازه، این گل می‌تونه نوید یک بازی پرگل و زیبا رو بده، برزیل یک سوئد صفر» البته پانزده دقیقه بعد کارشناس داخل استودیو گفت: «البته مثل اینکه آن توپ گل نشده بود. ضمن عذرخواهی از بینندگان عزیز بازی کماکان صفر بر صفر دنبال میشه».
- گزارشگر در حال گزارش بازی غیرزنده تیم ملی اتریش و یک تیم دیگر بود. بالای صفحه تلویزیون در محل مربوط به درج نام تیم‌ها و نتیجه بازی نام لاتین اتریش (Austria) درج شده بود و جناب گزارشگر این تیم را استرالیا خطاب می‌کرد. کار به جایی رسید که پس از پایان پخش این بازی ضبط شده، مجری شبکه سه با اشاره به تماس‌های پر تعداد مردمی ضمن عذرخواهی، اشتباه گزارشگر را تصحیح کرد.

- چلسی گل زد و گزارشگر در لابه‌لای فریادهایش گفت: «بدون شک الان مردم شهر چلسی خیلی خوشحال هستند!» او بعدها این واقعیت را که در کل بریتانیا شهری تحت عنوان چلسی وجود ندارد، پذیرفت. اما به عنوان آخرین دفاعیه اش مدعی شد چلسی نام محله‌ای در لندن و منظور گزارشگر هم اشاره به آن محله بوده است. مثل این می‌ماند که گزارشگر بعد از گل استقلال بگوید: الان اهالی میدان استقلال سر از پا نمی‌شناسند.
- کریم باقری بازیکن «آرمینا بیله فلد» پشت یک ضربه ایستگاهی از فاصله ۴۰-۳۰ متری ایستاد و گزارشگر که دو مانیتور را پیش روی خود داشت برای نواخته شدن ضربه لحظه شماری می‌کرد. یکی از مانیتورها مربوط به پخش مستقیم و بدون تأخیر بود و دیگری با حدود ۱۰-۱۵ ثانیه تأخیر تصاویر مربوط به شبکه سه را روی آنتن می‌فرستاد. کریم در مانیتور شماره یک ضربه را زد و گزارشگر با هیجان بسیار زیاد شوت او را استثنایی لقب داد. تماشاگر تلویزیونی اما هنوز باقری را در حالی که دست به کمر زده بود و دیوار دفاعی حریف را برانداز می‌کرد می‌دید. عکس العمل گزارشگر خیلی جالب بود: «البته این ضربه لحظاتی بعد زده شد!».
- دوستان نزدیک هنوز او را «پولی اوف» صدا می‌زنند. داستان از این قرار است که ایشان پیش از آنکه این واژه *Play off* سرزبان‌ها بیافتد لغت فارسی آن را در جایی خوانده بود و در جریان یکی از گزارش‌هایش گفت: «اگر همین نتیجه حفظ شود سرنوشت در بازی پولی اوف مشخص خواهد شد!».
- گزارشگر در جریان گزارش مستقیم یکی از جدال‌های داخلی، در حالی که از نمایش پسر یکی از کشتی‌گیران قدیمی به وجد آمده بود، تصمیم گرفت احساسش را در قالب یک بیت شعر بیان کند: «پسر کو ندارد نشان از پدر/ نشاید که نامش نهند آدمی!». البته بسیاری از کارشناسان ادبیات معتقدند قدیم‌ها مصراع دوم این بیت «تو بیگانه خوانش نخوانش پسر» بوده است.
- بازی پرسپولیس و تراکتورسازی بود. تابلوی تعویض بالا رفت و «غلامحسین دین محمدی» قصد داشت برای تراکتور وارد زمین شود. اما گزارشگر ناگهان تمام تماشاگران تلویزیونی را در جای خود میخکوب کرد: «حالا غلامحسین دین محمدی برادر بزرگ تر رسول خطیبی وارد زمین میشه!». او بعدها مدعی شد نسبت خانوادگی حسین و رسول خطیبی و سیروس و غلامحسین دین محمدی را قاطی کرده‌است.
- تمام دنیا مهاجم یوگسلاو تیم آینده‌وون را «ماتیو کزمان» صدا می‌زنند اما در «جنگ فوتبال اروپا» گزارشگر با املای لاتین او *Kazmen* در عرض یک دقیقه هشت بار گفت: ماتیو کازمن!
- گزارشگر در زمان برگزاری مسابقات دسته فوق سنگین وزنه برداری بازی های آسیایی دوحه گفت: «حالا، حسین رضا زاده وزنه ۲۰۵ کیلومتری را بالای سر می‌برد!» (ویستا، بی تا).

اما این خطاها مختص گزارشگران ایرانی نیست و حتی خبرنگاران باتجربه خارجی نیز دچار اشتباهات قابل

توجهی می‌شوند. در ادامه به چند نمونه آن اشاره می‌شود.

- در جریان رقابت‌های ۲۰۰ متر مختلط انفرادی در المپیک ۲۰۱۶ ریو، گزارشگر شبکه تلویزیونی سی بی سی کانادا مرتکب اشتباه بزرگی شد که برخی رسانه‌ها از آن تحت عنوان «افتضاح» یاد کرده‌اند. گزارشگر این شبکه، از ابتدا تا انتهای مسابقه ۲۰۰ متر مختلط انفرادی، رایان لوچ و مایکل فلیس دو شناگر آمریکایی را با هم اشتباه گرفته بود و حتی در پایان مسابقه لوچ را به عنوان قهرمان معرفی کرد. این در حالی بود که فلیس فاتح این مسابقه شد و بیست و دومین طلای المپیک خود را به دست آورد (باشگاه خبرنگاران جوان، ۱۳۹۵).
- «کلایو تیلدسلی» گزارشگر مشهور انگلیسی، در جریان بازی اخیر تیم ملی ایران و آرژانتین اشتباه بزرگی کرد. زمانی که او در حال گزارش بازی بود با اشاره به نام «رضا قوچان نژاد» که تنها نام کوچکش را بر روی پیراهن داشت، مدعی شد که بازیکنان ایرانی برخی اوقات از نام مذهبی «مسیحی» شان استفاده می‌کنند! در پیام‌هایی که بر روی شبکه اجتماعی «توییتر» گذاشته شده بود، همه او را مسخره کردند و گفتند: «آیا نمی‌داند تیم ایران

اکثریت بازیکنانش مسلمان هستند؟ آیا او فرق بین نام و نام خانوادگی را تشخیص نمی‌دهد و نمی‌داند ستارگان ایران تنها نام خود را بر روی پیراهن ورزشی درج می‌کنند؟ (تدبیر، ۱۳۹۳).

یکی از اشتباهات رایج میان گزارشگران، اشتباهات زبانی است و متأسفانه برخی از این اشتباهات به قدری تکرار شده‌اند که دیگر اشتباه به نظر نمی‌آیند. نمادها^۱ منعکس کننده معانی و محتوا و کلمه‌ای هستند که معنایی فراتر یا غیر از لفظ خود را القا می‌کنند. نماد یا مظهر و سمبل، نشان‌هایی نشانگر یک اندیشه، شیء، مفهوم، چگونگی و جز اینهاست. لذا گزارشگران ورزشی در کاربرد آنها لازم است دقت لازم را داشته باشند تا آن نماد، همان محتوایی را منعکس کند که برای آن ساخته شده است. مثلاً برای نشان دادن وزن در رشته‌های با مسابقات در اوزان مختلف، از علامت - و + استفاده می‌شود. گزارشگران ورزشی برای مصداق بخشی به آن وزن، برای نمونه از عبارت منفی ۷۵ کیلوگرم استفاده می‌کنند. منفی ۷۵ کیلوگرم معنای آماری دیگری دارد و آن این است که فرد نه تنها وزنی ندارد بلکه ۷۵ کیلوگرم هم وزن کم دارد در حالی که در عالم امکان فرد بی‌وزن نداریم. از این دست اصطلاحات که از زبان ریاضی وارد زبان گزارشگری ورزشی شده است نمونه‌های دیگر هم وجود دارد. برای آشنایی با برخی از این موارد، نمونه‌های رایجی در جدول ۱-۳۱ ارائه شده است.

جدول ۱-۳۱. برخی از نمونه‌های رایج اشتباهات زبانی و نمادی گزارشگران ورزشی

بیان نمادی	بیان نادرست	بیان درست
۷۵+ کیلوگرم	به اضافه ۷۵ کیلوگرم	بیشتر از ۷۵ کیلوگرم
-۷۵ کیلوگرم	منهای ۷۵ کیلوگرم	کمتر از ۷۵ کیلوگرم
۰ امتیاز	هیچ امتیاز	بدون امتیاز
۰ امتیاز	صفر امتیاز	بدون امتیاز
۲-۳	سه به دو	سه بر دو
۲-۲	دو بر دو	دو دو
۲-۲	دو به دو	دو دو
Paralympics	پارا المپیک	پارالمپیک
Asian Para Games	پارا آسیایی	پارا آسیایی

اصطلاح «به» در زبان آماری، نسبت را می‌رساند. یعنی وقتی گفته می‌شود ۳ به ۲ نتیجه آماری آن ۳ تقسیم بر ۲ یا یک‌ونیم است. بازی‌های پارالمپیک هم یک رویداد چندرشته‌ای است که برای ورزشکاران دارای معلولیت‌های جسمی و ذهنی برگزار می‌شود. این رویداد مهمترین و مورد توجه‌ترین مسابقات ورزشی جهان برای افراد کم‌توان است. کمیته بین‌المللی پارالمپیک (آی‌پی‌سی) نهاد برگزار کننده این مسابقات است. اما واژه پارالمپیک ترکیبی از پیشوند یونانی پارا (para) به معنای «همراه» و «کنار» و واژه المپیک است. به همین مبنا بازی‌های که بعد از بازی-های آسیایی برگزار می‌شود را پارا آسیایی می‌گویند که بر خلاف پارالمپیک که هر دو بخش آن یونانی است در پارا-آسیایی بخشی یونانی و بخش دیگر فارسی است. بازی‌های پارا آسیایی^۲ بازی‌هایی است که پس از بازی‌های آسیایی برگزار می‌شود.

1. Symbol
2. Asian Para Games

در مجموع همان‌طور که مشخص است بروز اشتباهات لفظی در گزارشگری ورزشی که به‌شدت با محدودیت زمانی مواجه است، امری بدیهی و قابل انتظار است. اما بروز برخی از اشتباهات، به ضعف آگاهی و اطلاعات لازم درباره ورزشکاران رقابت کننده و باشگاه‌های آن‌ها، آشنایی با زبان انگلیسی، آشنایی با حروف اختصاری یا کد کشورها، تیم‌ها و باشگاه‌ها، آشنایی با فرایند دریافت و پخش تصاویر برای گزارشگر (برای نمونه تأخیرانداز) و گاهی ضعف در نمادشناسی و ساختار زبانی باز می‌گردد که اگر گزارشگران تمایل به ارتقای توانمندی‌ها و جایگاه خود در منظر جامعه دارند، باید به رفع این نوع نقیصه‌ها به‌طور جدی توجه کنند.

۱-۱۱. آماده شدن برای سفرهای داخلی و خارجی

بسیاری از گزارشگران برای انجام گزارش از محل به سفرهای داخلی و خارجی اعزام می‌شوند. هر گزارشگر باید لوازم مورد نیاز سفر خود را از پیش آماده و برای سفر اقدام کند تا در طول سفر یا حضور در شهرهای مختلف دچار مشکل نشود. برخی از موارد مورد نیاز برای توجه گزارشگر در سفرهای کاری در فهرست کنترلی به شرح جدول ۱-۳۲ ارایه شده است.

جدول ۱-۳۲. فهرست کنترل لوازم مورد نیاز گزارشگر برای سفر کاری

ردیف	اقلام	تیک کنترل
۱	دفترچه حاوی اطلاعات طبقه بندی شده از افراد یا تیم‌های مورد گزارش	
۲	آی دی یا کارت شناسایی لازم برای اجرای فعالیت گزارشگری در محل	
۳	لباس مناسب با توجه به فصل	
۴	کمربند و پوشاک بدون برخورداری از فلز برای گذر آسان از دروازه‌های کنترلی حساس به فلز	
۵	کفش و لباس راحت در هنگام گزارش	
۶	خمیردندان، مسواک و نخ دندان	
۷	یک کوله‌پشتی سبک و راحت برای حمل اشیاء مورد نیاز در محل گزارش	
۸	حوله مناسب	
۹	نقشه شهر و اطلاعات مربوط به وسایل حمل و نقل، تبدیل پول و...	
۱۰	نقشه و شرایط محل برگزاری رویداد از جمله چگونگی دسترسی به آن، شرایط داخلی مجموعه مانند محل سرویس بهداشتی و...	

استفاده از تلفن همراه و سیم‌کارت به ویژه در خارج از کشور بسیار مهم هستند. برای نمونه در برخی کشورها مانند کشورهای آمریکای جنوبی امکان ارتباط تلفنی با دشواری‌های خاص همراه است که لازم است گزارشگر از قبل به آن‌ها توجه داشته باشد و تدابیر لازم را برای آن اندیشه باشد.

۱-۱۲. همراه با یک گزارشگر از آغاز تا پایان یک گزارش ورزشی

برای درک تمامی موارد ریز و درشت و استانداردهای یک گزارش ورزشی رایج از آغاز (زمانی که از طریق شبکه به گزارشگر اعلام می‌کنند) تا پایان گزارش ورزشی باید با یک گزارشگر همراه شد. با این همراهی می‌توان با

مراحل آمادگی و گزارش بیشتر آشنا شد. به این منظور در ادامه با مهرزاد عطاران برای یک گزارش ورزشی فوتبال در رادیو ورزش همراه می‌شویم.

الف- شروع کار: معمولاً ۲۴ ساعت مانده به برگزاری یک مسابقه از طریق دفتر رادیو (گروه مسابقات) تماس می‌گیرند که فردا ساعت در استودیو یا ورزشگاه برای گزارش مسابقه حاضر باشید. از این لحظه کار گزارشگر آغاز می‌شود؛ چون باید مقدمات کار و آمادگی ذهنی و اطلاعاتی را برای ارایه یک گزارش ایده‌آل فراهم سازد.

ب- آمادگی روانی: پیشنهاد می‌شود اگر می‌خواهید تمام ذهن، فکر و تمرکز خود را معطوف به آن گزارش مسابقه کنید، از انجام سایر فعالیت‌های غیرمرتبط خودداری کنید. مثلاً خود من اگر در طی آن ۲۴ ساعت اتومبیل خراب شود از رفتن به تعمیرگاه خودداری می‌کنم؛ چون امکان دارد با درخواست مکانیک مجبور به رفت و آمد برای تهیه لوازم یدکی و دیگر موارد شوم. این شرایط می‌تواند موجب آشفتگی و عصبانیت و به هم خوردن تمرکز شود. در طی این ۲۴ ساعت سعی کنیم مشاجره‌ای با افراد نداشته باشیم و حداقل در طی این مدت حق را مصطلحتی هم که شده به دیگران دهیم تا آرامش خود را حفظ نماییم.

ج- آمادگی اطلاعاتی: اگر در طول روز مشغله کاری دارید شب‌ها با توجه به آرامش شب و سکوتی که حاکم است، بهترین زمان برای مطالعه و تحقیق جهت جمع‌آوری اطلاعات است. اطلاعات را با توجه به شناخت خود از منابع خبری و معتبر بودن آن جمع‌آوری نمایید. برای نمونه در گزارش ورزشی فوتبال آگاهی از «مصدومان و محرومان دو تیم/ مرور نتایج تیم‌ها در هفته‌های گذشته/ سابقه بازی دو تیم/ نام ورزشگاه با ظرفیت/ نام داوران همراه با بیوگرافی/ بهترین گلزن تیم/ جدول رده‌بندی لیگ یا تورنمنت/ جدول گلزنان/ و برای بازیکنان شرح کوتاه در مقابل نام آن‌ها» مفید است.

حال نوبت به طبقه‌بندی اطلاعات و الویت‌بندی آن‌ها می‌رسد که گزارشگر بر اساس شناخت خود از تیم‌ها و استفاده از اطلاعات آن‌ها را طبقه‌بندی و الویت‌بندی می‌کند. فراموش نشود که حتماً الویت‌بندی همراه با شماره ردیف باشد.

د- توجه به کاربرد مناسب اطلاعات: استفاده از اطلاعات و به موقع خرج کردن آن‌ها مبحث مهمی است. میشل پلاتینی می‌گوید: در یکی از مسابقات به عنوان مفسر ورزشی دعوت شدم. وقت زیادی برای جمع‌آوری اطلاعات صرف کردم و ۲۵۰ مورد را یادداشت نمودم تا در جریان مسابقه از آن‌ها استفاده کنم، اما تنها ۳۰ مورد را استفاده کردم. بنابراین استفاده به موقع از اطلاعات خود هنری است که گزارشگر در طول زمان و با کسب تجربه بیشتر صاحب آن می‌شود.

ه- آمادگی در همان روز: صبح روز بعد پس از خواب مناسب و صرف صبحانه کامل بدون نوشیدن قهوه و نسکافه که باعث تحریک تارهای صوتی می‌شود، آماده مرحله بعدی می‌شوم.

نکته: مرور اخبار و مطالعه روزنامه‌های ورزشی صبح، الزامی است تا اخبار دو تیم را مرور کنیم و بر اطلاعات مکتوب خود اضافه کنیم. برای نمونه ممکن است بازیکنی به دلیل مصدومیت در آخرین تمرین به بازی آن روز نرسد، پس مطالعه خبرهای روز الزامی است.

و- حضور در محل: مسابقه ساعت ۱۶ آغاز می‌شود و طبق تجربه می‌دانم که حدود یک ساعت از منزل تا ورزشگاه آزادی راه هست و حدود نیم‌ساعت هم اختصاص می‌دم به حوادث غیرقابل پیش‌بینی مثل خرابی خودرو و یا ترافیک و دیگر موارد پیش‌بینی نشده. بنابراین تقریباً ساعت ۱۴:۳۰ باید در ورزشگاه حضور داشته باشیم. در این بخش چند نکته مهم وجود دارد که گزارشگر باید به آن‌ها توجه داشته باشد.

- لازم به ذکر است با توجه به اهمیت مسابقه و استقبال تماشاگران از آن مسابقه خاص گزارشگر، مدیریت زمان نموده و زودتر عازم ورزشگاه می‌شود؛ به خصوص در ورزشگاه آزادی تهران که معمولاً در بازی‌های شهرآورد

پایتخت بین استقلال و پرسپولیس و یا مسابقات مهم ملی تقریباً ۳ یا ۴ ساعت به شروع مسابقه تمامی راه‌های منتهی به ورزشگاه مسدود می‌شود.

- فراموش نشود به همان اندازه که یک بازیکن، مربی و داور باید با جو و فضای ورزشگاه ارتباط برقرار نماید، به همان اندازه گزارشگر هم نیاز به چنین ارتباط حسی با ورزشگاه (به‌خصوص ورزشگاه‌های خارج از کشور) دارد. بنابراین الزامی است که قبل از آغاز گزارش، گزارشگر فرصت کافی برای آشنایی و تسلط بر اوضاع داشته باشد.
- مطلب مهمی که نباید به‌سادگی از آن گذشت، این است که در ورزشگاه‌های خارج از کشور، قبل از هرچیز سراغ سرویس‌های بهداشتی را بگیرید. ۲ دلیل این امر: یکی این است که گزارش با مثانه پر، زجرآور است و معمولاً در مسابقات مهم چند لحظه مانده به آغاز مسابقه با فشار استرس و هیجان نیاز به سرویس بهداشتی حیاتی می‌شود. دو این که فرض کنید که بین دو نیمه به سرویس بهداشتی نیاز پیدا کردید و شما فقط ۱۵ دقیقه فرصت دارید! پس از قبل محل سرویس‌های بهداشتی را شناسایی کنید تا دچار استرس نشوید.

ز- اقدامات پیش از شروع گزارش: بعد از صرف یک ناهار مختصر (بدون چاشنی فلفل، ترشی، ماست و نوشابه) حدود یک‌ساعت و نیم زودتر به ورزشگاه رسیده‌ام. پس از تهیه **start list** یا برگه نام بازیکنان و داوران (که متأسفانه در برخی ورزشگاه‌های کشور خیلی دیر در اختیار گزارشگر قرار می‌گیرد) چند بار ترکیب اصلی را مرور کرده و برای خود تصویرسازی می‌کنم که هر کدام از بازیکنان در کدام منطقه و در چه پستی قرار می‌گیرند. سپس یک لیوان آب ولرم کنار خود می‌گذارم. سعی شود گزارشگر همیشه از قبل اسامی کل بازیکنان دو تیم را در اختیار داشته باشد تا در صورت نبود امکانات جهت تایپ اسامی در ورزشگاه که به دفعات این اتفاق را شاهد بوده‌ام، خللی در کار گزارشگر ایجاد نشود.

ح- اقدامات شروع گزارش: با اعلام و ارتباط گوینده پخش گزارش خود را آغاز می‌کنم. چند نکته وجود دارد که گزارشگر در این بخش باید به آن توجه داشته باشد.

- گزارش با صدای بلند، رسا و محکم آغاز شود.
- شرح آغازین در خصوص آن مسابقه یا تورنمنت به‌درستی بیان شود. برای نمونه: با گزارش مسابقه پرسپولیس و استقلال از هفته ۱۱ لیگ برتر فوتبال کشور در خدمت شما هستم.
- ترکیب اصلی دو تیم و نام داوران و تعداد تماشاگران با صدای بلند، رسا و شمرده اعلام شود.
- از حساسیت واقعی مسابقه گفته شود تا مخاطب در جریان حساسیت مسابقه قرار گیرد؛ برای نمونه از رقابت دیرینه دو تیم پرسپولیس و استقلال و اینکه کسب ۳ امتیاز تا چه اندازه در شرایط دو تیم در جدول تأثیرگذار خواهد بود.
- در حین گزارش موقعیت توپ، بازیکن، حواشی کنار زمین، تماشاگران و جزئی ترین موارد شرح داده شود.
- در حین گزارش به اصطلاح به‌صورت قطره چکانی از اطلاعات الویت‌بندی شده استفاده شود.
- از ادبیات درست و در بیان جملات دقت شود و از به‌کاربردن واژه‌های بیگانه حتی‌المقدور پرهیز شود و از واژگان جایگزین فارسی استفاده شود.
- در حین گزارش گاهی اوقات تصور کنید مخاطب شما شخص نابینایی است و شما چشمان ان مخاطب و میلیون‌ها شنونده رادیویی هستید که باید از شرح و گزارش جزئی‌ترین موارد هم غفلت نشود. توصیه می‌کنم در بین دوستان مخاطب خود یک دوست نابینا داشته باشید و گاهی از او درخواست کنید گزارش رادیویی شما را ارزیابی کند؛ چرا که این عزیزان بهترین ارزیاب گزارش‌های رادیویی هستند.

- موقعیت زمان و مکان مسابقه را حداقل هر ۵ دقیقه یکبار اعلام کنید. برای نمونه: دقیقه ۲۵ بازی پرسپولیس و استقلال از هفته ۱۱ لیگ برتر فوتبال کشور است و گزارش این مسابقه از ورزشگاه آزادی تهران و از طریق رادیو ورزش تقدیم شما علاقه‌مندان به فوتبال می‌شود. توجه کنید با این جمله تا چه اندازه اطلاعات به مخاطب داده‌اید: زمان، مکان، نتیجه، ورزشگاه، نام تیم‌ها و ...
 - وارد مباحث کارشناسی و داوری نشوید.
 - سرعت گزارش رادیویی باید بالا باشد اما سرعت بالا نباید موجب بیان نادرست و جویده حرف زدن شود.
 - از هیجان کاذب در گزارش خودداری شود.
 - از تکه کلام‌های سایر همکاران گزارشگر کمتر و یا اصلاً استفاده نکنید.
 - از نحوه تشویق تماشاگران و شور و حال آن‌ها بگویید و نگاهتان تنها معطوف به زمین چمن نباشد و حواشی اطراف را هم منتقل کنید.
 - اگر مسابقه گل داشت هر ۳ بار که نتیجه را اعلام کردید، یکبار هم نحوه به ثمر رسیدن گل را شرح دهید تا همواره شنونده در جریان گل‌های به‌ثمر رسیده قرار گیرد.
 - به ایما، اشاره و اطلاعات اطرافیان که معمولاً در داخل اتاق گزارشگر در ورزشگاه حضور دارند تا اطمینان حاصل نکردید، اهمیت ندهید. شرح ندادن یک اتفاق به‌مراتب بهتر از انتقال اطلاعات نادرست است.
 - فراز و فرود آوای گزارش رعایت شود. یکنواخت صحبت کردن مخاطب را خسته می‌کند و آزار می‌دهد.
 - سعی شود در بین دو نیمه از خوردن چای، آبمیوه و شیرینی پرهیز کنید. معمولاً در اینگونه موارد گزارشگر دچار گرفتگی صدا می‌شود و بهترین نوشیدنی آب ولرم است.
 - در لحظات پایانی گزارش، در حالیکه تقریباً یک دقیقه به پایان مسابقه باقی مانده است، یک جمع‌آوری از کل مسابقه داشته باشید. این موارد می‌تواند شامل «نتیجه، گل‌های به‌ثمر رسیده با شرح آن، وضعیت دو تیم در جدول پس از نتیجه بدست آمده، برنامه هفته آینده لیگ یا تورنمنت» باشد.
 - عادت شود که پس از پایان هرگزارش ورزشی در دفترچه‌ای عنوان گزارش را با تاریخ یادداشت نمایید و به‌خود امتیاز دهید. مثلاً امتیاز از ۱ تا ۱۰ و گزارش خود را داوری نمایید.
- ط- بخش پایانی گزارش: پس از اینکه سعی کردم موارد فوق را رعایت نمایم تا گزارش کامل شود از همکاران فنی در واحد سیار و پخش تشکر و از شنوندگان خداحافظی می‌نمایم.

۱-۱۳. آزمون گزارشگری ورزشی

روش‌های مختلفی برای ارزیابی یک فرد از نظر توانایی انجام گزارشگری ورزشی یا رتبه‌بندی گزارشگران حال حاضر وجود دارد. این روش‌ها را در یک روش کلی می‌توان به دو نوع کمی و کیفی دسته‌بندی کرد. در روش کیفی نتایج ارزیابی به صورت کلامی ارائه می‌شود و در روش کمی نتایج ارزیابی به صورت عددی گزارش می‌شود. در ارزیابی کیفی مانند برخی از مسابقه‌های رادیویی و تلویزیونی، داوران ارزیابی خود را به صورت کلامی و در سطوح خوب، متوسط و ضعیف گزارش می‌کنند. اما در سطح کمی، ویژگی‌ها در محورهای مشخصی تبدیل به عدد و کمی می‌شوند تا امکان مقایسه و ارزیابی کمی فراهم شود. در جدول ۱-۳۳ نمونه‌ای از چک‌لیست ارزیابی برای فعالیت گزارشگری ارائه می‌شود.

جدول ۱-۳۳. چک‌لیست ارزیابی فعالیت گزارشگری

ردیف	محور ارزیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز داور
۱	کیفیت صدا	۱۰	
۲	گفتار	۱۰	
۳	طرز بیان	۱۰	
۴	استفاده مناسب از کوبه در گزارش	۱۰	
۵	کاربرد مناسب زبان فارسی	۱۰	
۶	قدرت بداهه گویی	۱۰	
۷	ایجاد هیجان مطلوب	۱۰	
۸	داشتن سبک گزارشگری	۱۰	
۹	تلفظ مناسب اسامی خارجی	۱۰	
۱۰	داشتن اطلاعات به‌روز و مناسب	۱۰	
۱۱	قدرت توصیف رویداد و تصویرسازی مناسب	۱۰	
۱۲	آشنایی با علامات اختصاری باشگاه‌ها و کشورها	۱۰	
۱۳	توانایی رویدادشناسی ورزشی	۱۰	
۱۴	تسلط بر تاریخچه و مقررات رشته ورزشی اختصاصی	۱۰	
۱۵	آشنایی با مبانی گزارشگری	۱۰	
	جمع کل	۱۵۰	

واژه‌نامه

گزارشگر لحظه به لحظه Commentator

تحریف زبان Language distortion

ابهام Ambiguity

لهجه Accent

گوش معیار یا استاندارد Standard dialects

ارتباط‌گر Communicator

اختلال، نویز Noise

سیب آدم (همان برجستگی جلوی گلو) Adam's apple

بلندی یا حجم صدا Loudness or Volume

زیر و بمی صدا Pitch

کیفیت صدا Quality

معناشناسی Semantics

تلفظ آواها یا هجی صداها Phonetic spelling

بداهه گویی Adlibbing

فصل دوم

دیدگاه گزارشگران

رادیو و تلویزیون

همکار ویراستار فصل:

- محمد حسین معتمد هاشمی
- احمد طبخی

مقدمه

بسیاری از گزارشگران اعتقاد دارند که کار گزارشگری ورزشی، کاری تجربی در میدان عمل است. بسیاری از گزارشگران با آزمون و خطاهای بسیار به جایگاه‌های امروزی رسیده‌اند و گزارشگران محبوبی هم هستند که با مطالعه و تجربه به مراتب بالایی در این حوزه دست یافته‌اند. در این فصل با برخی از گزارشگران رادیو و تلویزیون و تجارب و دیدگاه‌های کلی آن‌ها آشنا خواهید شد.

۱-۲. عطاالله بهمنش (پدر گزارشگری ورزشی در ایران)

شکل ۱-۲. عطاالله بهمنش

بهمنش متولد ۲۴ فروردین سال ۱۳۰۲ در کرمانشاه است. او ورزش کار، مدیر ورزشی، گزارشگر، خبرنگار و روزنامه‌نگار ورزشی است. بهمنش نخستین گزارشگری زنده ورزشی در ایران از رادیو را در سال ۱۳۳۷ برای رقابت دو و میدانی میان تیم ملی ایران و عراق از صدای ایران انجام داد.

بهمنش نویسندگی را از دی ماه ۱۳۳۰ در مجله ورزشی «نیرو و راستی» شروع و همکاری خود با آن نشریه را تا تعطیلی آن در سال ۱۳۳۷ ادامه داد. بهمنش در سال‌های ۱۳۳۳ تا ۱۳۳۷ در نشریه امید ایران نیز می‌نوشت و پس از آن نیز از نویسندگان اصلی هفته‌نامه کیهان ورزشی به‌شمار می‌آمد و با نشریاتی همچون روزنامه اطلاعات، گلبانگ، روزنامه ری و ایران ورزشی نیز همکاری داشت. او مؤلف کتاب‌های «جام جهانی فوتبال از آغاز تا ۲۰۰۲»، «بازی‌های المپیک از آغاز تا امروز» و «گام به گام، با جام: تفسیر و آلبوم فوتبال جام جهانی اسپانیا ۱۹۸۲» است.

بهمنش سابقه چندین دوره قهرمانی در دو و میدانی تهران و رشته‌های نیمه استقامت و همچنین سابقه بازی در تیم فوتبال بانک ملی به عنوان دفاع راست را دارد. بهمنش در رشته‌های تنیس و کوهنوردی نیز فعالیت کرده است. البته مهم‌ترین علاقه و بیشترین فعالیت بهمنش در زمینه ورزش کشتی بوده است و او پنج سال دبیر و نایب رئیس فدراسیون کشتی ایران بود.

در دوران کاری اش بزودی به گزارشگر برتر رادیو و اولین انتخاب این رسانه برای گزارش مهم‌ترین رقابت‌های ورزشی تبدیل می‌شود. در دوران ۲۰ ساله همکاری با رادیو، بهمنش بسیاری از رقابت‌های ملی و بین‌المللی را با صدای گرم و گزارش‌های جذابش پوشش می‌دهد. طی آن دوران طولانی، اغلب موفقیت‌های ورزشی ایران در آسیا و المپیک با گزارش‌های او همراه است و به این ترتیب صدای بهمنش نزد مردم ایران صاحب شناسنامه می‌شود. چند نمونه از گزارش‌های خاطره‌انگیز و جملات قصار او طی آن سال‌ها دهان به دهان میان مردم می‌چرخد که برخی از آن‌ها هنوز هم در خاطر علاقمندانش باقی است. نمونه ای جالب از این کلام شیرین را می‌توان در جام

جهانی ۱۹۷۰ مشاهده کرد. جایی که بهمنش در گزارش بازی آلمان و مراکش در حالی که دروازه بان مراکش بالاتر از انتظار ظاهر شده و چندین بار از سقوط دروازه اش جلوگیری کرده بود گفت: «... به نظرم میاد گلر مراکش در دروازه را قفل کرده و کلیدش رو انداخته روی پشت بوم کازابلانکا!!!» در نظر داشته باشید این اتفاق ۴۴ سال قبل و در زمانی رخ داده که هنوز طنّازی و تکه پرانی به سبک گزارشگران امروزی مد نشده است.

آقای بهمنش بعد از پیروزی انقلاب در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ در نشریه‌های «دانش ورزش، تماشاگران و دنیای ورزش» همکاری داشت. از مطالب مهم ایشان می‌توان به تاریخچه فوتبال ایران در نشریه تماشاگران، بررسی مسائل روز کشتی ایران در نشریه دنیای ورزش و تاریخچه جام ملت‌های اروپا در سال ۱۳۷۱ در نشریه دانش ورزش اشاره کرد. ایشان در سال ۱۳۷۴ اولین بار بعد از انقلاب پشت میکروفون زنده رادیو قرار گرفت و رقابت‌های کشتی جوانان جهان در سالن ۱۲ هزار نفری مجموعه ورزشی آزادی را به شکل زنده گزارش کرد. عطاالله بهمنش سپس در تابستان همان سال، دیدار استقلال و پرسپولیس را که اولین بار بعد از انقلاب با حضور یک داور خارجی (ساندر پول از مجارستان) انجام شد را به شکل زنده برای رادیو سراسری (رادیو ایران) گزارش کرد. ایشان همان سال ۲ بازی تیم ملی امید ایران مقابل تیم‌های امارات و ترکمنستان را در رقابت‌های انتخابی ۹۶ آتلانتا به شکل زنده از ورزشگاه آزادی برای رادیو گزارش کرد. آقای بهمنش در سال ۱۳۷۴ به همراه جواد طبسی نژاد برنامه زنده «عصر ورزش» را اجرا کرد. ایشان بعدها در یک مصاحبه با یکی از نشریه‌های ورزشی، یکی از بهترین خاطره‌های خود را بازگشت به رادیو در سال ۱۳۷۴ بیان کرد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟ (در مصاحبه با مجله تماشاگر)

یک روز صبح، خبر رادیو را گوش می‌کردیم، نوبت به اخبار ورزشی رسید. دیدم همه‌اش غلط است! ثانیه را دقیقه می‌گفت، کیلوگرم را کیلومتر می‌گفت. حسن را حسین، تقی را نقی و ...!! دیدم رادیو خیلی از مطبوعات عقب است. یک نامه نوشتم به مسئول وقت رادیو و گفتم شما تغییراتی در رادیو داشته‌اید اما برنامه‌های ورزشی‌تان چنگی به دل نمی‌زند. مسئولان رادیو، نامه را این طور جواب دادند که «بفرما! این گوی و این میدان! بیا برنامه‌های ورزشی را درست کن.» به این ترتیب همکاری طولانی مدت بهمنش با رادیو آغاز می‌شود. سال ۱۳۳۷ است و گزارشگر نوپا در همان اولین مأموریت به‌خوبی استعدادش را نشان می‌دهد: «یک تیم کشتی قرار بود از شوروی سابق به ایران بیاید. من دست به کار شدم و وزن به وزن به بررسی اوضاع و احوال کشتی‌گیران حریف پرداختم. آن نوشته را به رئیس دادم و ۹۰ درصدش درست از آب درآمد.»

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. باریک‌بینی و نکته‌سنجی
۲. تسلط بر چندین زبان خارجی
۳. اطلاع از رویدادهای دنیای ورزش
۴. نداشتن غرور
۵. مطالعه کافی

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

گزارشگران ورزشی ما، چون فکر می‌کنند نابغه‌اند و در دنیا بهترین هستند، درجا زده‌اند و پیش نمی‌روند. در حالی که هر کس می‌خواهد جلو برود باید وسعت نظر داشته باشد.

در ادامه با دیگر گزارشگران حرفه‌ای رادیو و تلویزیون و دیدگاه‌های آن‌ها در خصوص کار گزارشگری آشنا می‌شوید که به ترتیب حروف الفبا معرفی می‌شوند.

۲-۲. عنایت‌الله آتشی

شکل ۲-۲. عنایت‌الله آتشی

عنایت‌الله آتشی متولد ۱۶ مردادماه ۱۳۲۴ در شهرستان جهرم است. وی متاهل و دارای چهار فرزند (یک دختر و ۳ پسر) و از قهرمانان اسبق تیم ملی بسکتبال است. آتشی در حال حاضر کارمند بازنشسته وزارت ورزش و جوانان و دارای سوابق درخشانی در رشته بسکتبال و همچنین گزارشگری است. او دارای مدرک کارشناسی تربیت بدنی از مدرسه عالی ورزش و بازیکن و سابقه کاپیتانی تیم بسکتبال تاج سابق (استقلال تهران) طی سال‌های ۱۳۴۴ تا ۱۳۵۲ و سرمربی تیم‌های بسکتبال این باشگاه است. آتشی دوره مربی‌گری بین‌المللی را در کشور آمریکا طی سال‌های ۱۳۵۵ و ۱۳۵۶ و همچنین دوره تکمیلی را زیر نظر فدراسیون جهانی بسکتبال در کشورهای اسپانیا و ایتالیا در سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ گذرانده است. در سابقه او سرمربی‌گری تیم ملی بسکتبال جوانان ایران طی سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷، عضو شورای فدراسیون بسکتبال پس از انقلاب سلامی و عضویت در هیأت رئیسه فدراسیون تاکنون، اولین مدیرعامل باشگاه استقلال تهران پس از انقلاب اسلامی، طی سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۱ و دو دوره دبیر فدراسیون بسکتبال، دوره اول از سال ۱۳۶۲ تا ۱۳۷۰ و به مدت ۸ سال و دوره دوم از ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۴ وجود دارد. آتشی همچنین سرمربی تیم ملی بسکتبال بزرگسالان طی سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۲، جام ملت‌های آسیا ۱۳۷۸ و مسابقات قهرمانی غرب آسیا در کشور لبنان و دوره مجدد طی سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۵ بوده است. او در سال ۱۳۵۸ سرمربی تیم بسکتبال منتخب تهران بود و عنوان قهرمانی کشور به دست آورد. همچنین سرمربی تیم بسکتبال پرسپولیس طی سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۲ شد عنوان قهرمانی باشگاه‌های تهران و قهرمانی کشور را با آن کسب کرد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

در سال ۱۳۵۲ به دعوت یکی از مسئولان وقت ورزش تلویزیون وارد حرفه گزارشگری شدم. اولین گزارشم را در همان سال و دیدار پرسپولیس گرگان و پهلوی تهران در سالن هفتم تیر فعلی انجام دادم و از آن روز تا به حال به‌صورت مستمر در رادیو و تلویزیون به‌صورت زنده و یا تولیدی مشغول به کار گزارشگری رقابت‌های مختلف

هستم. مسابقات داخلی و خارجی سطوح مختلف شامل تیم‌های ملی، باشگاهی و دانشگاهی داخلی، NBA، NCAA، یورو لیگ یور بسکت، جهانی، المپیک و لیگ‌های کشورهای مختلف را گزارش و کارشناسی کرده‌ام. همچنین در مراسم تجلیل از برترین گزارشگران سال ۱۳۸۹ لوح گزارشگر برتر را دریافت کرده‌ام و بارها از سوی مدیران شبکه سه و ورزش صدا و سیما مورد تقدیر و قدردانی قرار گرفته‌ام.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. در رشته تخصصی خود دارای کلام و تن صدای دلنشین باشد.
۲. مورد احترام و اعتماد مخاطب باشد.
۳. به احساسات بیننده و شنونده لطمه وارد نکند.
۴. از اظهار نظرهای شخصی در رسانه ملی خودداری کند.
۵. به فنون و اصول رشته مورد گزارش مسلط باشد.
۶. برای تیم‌ها، بازیکنان، کادر فنی و تماشاچیان احترام قائل باشد.
۷. حد انصاف را رعایت کند.
۸. از سخنان تبعیض آمیز و غلو آمیز خودداری کند.
۹. در مسابقات ملی احترام ویژه برای پرچم و کشور قائل شود.
۱۰. نقد منصفانه را در زمان مناسب تفسیر، انجام دهد.
۱۱. ضمن داشتن اطلاعات و دانش به روز، اخلاق مدار باشد.
۱۲. از منابع و مأخذهای موثق و با صلاحیت استفاده کند.

۳-۲. مجید احتشام زاده

۳-۲. مجید احتشام زاده

مجید احتشام زاده متولد ۲۳ آذر ۱۳۳۷ در شهر تهران و فارغ‌التحصیل کارشناسی تغذیه است. او سابقه مسئولیت انجمن دفتر امور مشترک فدراسیون کارگری، ۲۵ سال عضویت تیم ملی تنیس روی میز، قهرمان آسیا در سال ۱۹۹۸ و شرکت در المپیک سیدنی ۲۰۰۰ را در سابقه خود دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۸۰ با پیشنهاد اکبر محمدی‌خانی وارد رادیو ورزش شدم و ضمن همکاری با برنامه‌های مختلف در این شبکه به گزارش مسابقات تنیس روی میز پرداختم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. برخورداری از صدای رسا و خوب

۲. داشتن اطلاعات کامل از رشته‌ای که باید گزارش شود

۳. داشتن ارتباط خوب با مخاطب

۴. داشتن فن بیان

۵. داشتن مقبولیت از سوی مخاطب

۶. داشتن قدرت انتقال صحیح موضوع گزارش

۷. تسلط به زبان رسانه‌ای و گزارش

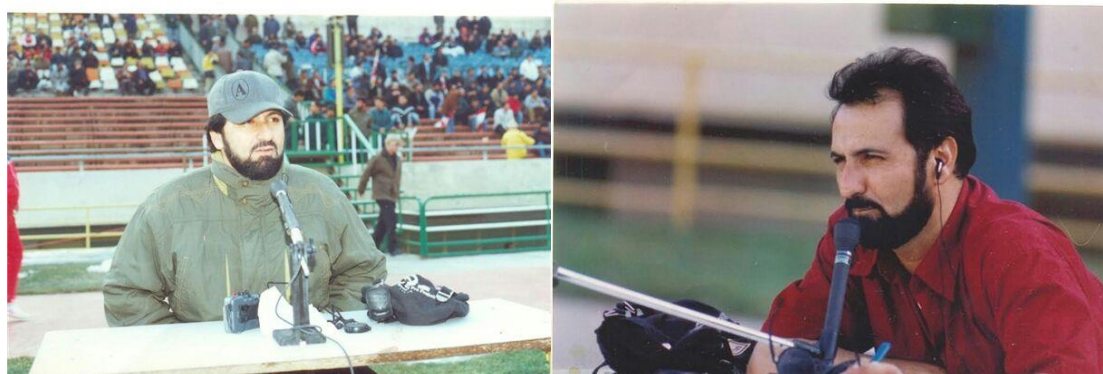
سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

تقلید از دیگر گزارشگران به جای استفاده از صدا و الگوی خودشان و در مواردی به روز نبودن اطلاعات عمومی و تخصصی آن‌ها

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

از داشتن صدای رسا و جذاب خود مطمئن شوند و دوره‌های آموزشی تخصصی گزارشگری و فن بیان را طی کنند و با مطالعه به افزایش سطح اطلاعات عمومی و تخصصی خود بپردازند.

۲-۴. اکبر ارمنده

شکل ۲-۴. اکبر ارمنده

اکبر ارمنده متولد ۲۵ فروردین سال ۱۳۳۵ در شهر تهران و دارای مدرک دیپلم طبیعی و شغل آن گزارشگر است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۶۳ وارد رادیو شدم. به دلیل علاقه بیش از حد و توصیه یکی از هنرمندان و پیشکسوتان رادیو (مرحوم حیدر صارمی) کار گزارشگری در رادیو را آغاز کردم. البته بعد از ۵ مرحله تست دادن!

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. کلیدی‌ترین نکته داشتن صدای مناسب و رادیویی است که متأسفانه اصلاً با این مهم سال‌هاست توجهی نمی‌شود و اصولاً گزارشگری که فاقد این ویژگی باشد، نباید به این حرفه روی آورد؛ چون شدیداً باعث اذیت و آزار شنونده می‌شود.

۲. علاقه‌مندی و عشق به کار گزارشگری و توجه به این نکته که حرفه گزارشگری به تنهایی نمی‌تواند راه گذران زندگی باشد.

۳. قدرت بیان قوی

۴. آشنایی نسبی با رشته‌ای که گزارش آن را انجام می‌دهد.

۵. گزارشگر باید یک یا حداکثر دو رشته ورزشی را گزارش کند.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

نداشتن صدای مناسب که باعث اذیت و آزار شنونده می‌شود و در بعضی رشته‌ها گزارشگر توان اینکه شنونده را در فضای مسابقه قرار دهد را ندارد.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

توصیه حقیر به کسانی که علاقه‌مند به این حرفه پول‌ساز هستند!!!! این است که گزارشگری را برای گذران امورات زندگی انتخاب نکنند و تنها خود را عاشق و گزارشگری را معشوقه خود بدانند و عاشقانه عشق خود را دوست داشته باشند.

۲-۵. عباس بهروان

شکل ۲-۵. عباس بهروان

عباس بهروان متولد مهر ۱۳۳۰ در اصفهان و کارشناس تربیت بدنی، دبیر ورزش سابق، بازنشسته وزارت ورزش و جوانان، مأمور به خدمت در صدا و سیما است که سابقه گزارشگری، مفسری، مجری‌گری ورزشی و نویسندگی در مطبوعات را در کارنامه خود دارد. او در امور هنری (بازیگری تأثر)، مدرسی فن بیان و اجرای برنامه‌های هنری و ورزشی، سوابق ارزشمندی دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

ابتدا فعالیت هنری از دبیرستان شروع شد؛ بعد مجری برنامه‌های هنری ورزشی در رادیو شدم. از دهه ۶۰ گزارشگر فوتبال بودم و از همان زمان در تهران حضور یافتم و ابتدا در شبکه ۱ به عنوان گزارشگر و بعد مجری و مفسر و در ادامه سایر شبکه‌ها به جز شبکه ۴ دعوت به همکاری شدم. البته از سوی برخی از شبکه‌های ماهواره‌ای نیز دعوت به همکاری شدم که قبول نکردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. صدائی دلنشین و رسا

۲. اطلاعات کافی از ورزش ایران و جهان و رشته‌های مختلف ورزشی

۳. داشتن علم و سواد کافی

۴. تسلط نسبی به زبان انگلیسی

۵. داشتن سابقه نسبی ورزشی

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

اشتباه اکثر گزارشگران فعلی این است که تفاوت بین گزارشگری، مجری‌گری، مفسری و کارشناسی را رعایت نمی‌کنند. ضمن این‌که اغلب دیده شده که بیشتر اطلاعات می‌دهند تا گزارش و گاهی هم بیش از اندازه اسیر احساسات خود می‌شوند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

اولین توصیه این است که قبل از ورود به این حرفه با اهل فن و پیشکسوتان وارد مذاکره شوند که آیا برای این مسأله مستعد هستند یا نه. دوم اینکه مطالعه قوی داشته باشند. سوم اینکه جانب عدالت و بی‌طرفی را رعایت کنند. و نهایتاً اینکه اسیر غرور نشوند و توجه داشته باشند چه وظیفه خطیری بر عهده آن‌هاست.

۲-۶. مسعود پور اسکویی

شکل ۲-۶. مسعود اسکویی

مسعود پوراسکویی متولد ۲۳ خرداد ۱۳۱۸ در تهران و لیسانس مدیریت رفاه است. شغل اصلی او گزارشگری و گویندگی ورزشی است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۴۵ و از نهم آذر ماه وارد تلویزیون شدم و تا به امروز در انواع رویدادهای ورزشی حضور داشته‌ام و به امر گزارش انواع رشته‌های ورزشی و به‌ویژه والیبال پرداخته‌ام.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. تحصیلات

۲. مطالعه

۳. صدای خوب

۴. قدرت بیان

۵. برداشت به موقع از اتفاقات پیش رو

۶. مهم‌تر از همه عشق و علاقه به این کار است.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

بیشتر به حاشیه می‌پردازند تا به وقایعی که اتفاق می‌افتد و این مسأله شنونده و بیننده را نه تنها عصبانی می‌کند، بلکه از روند مسابقه دور می‌سازد.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

حتماً عشق به این کار داشته باشند و از این طریق دنبال مسائل مالی نباشند. برخورداری از صدای خوب، تحصیلات بالا و داشتن مطالعه در مورد کار گزارشگری از مسائل مهمی است که یک گزارشگر خوب باید به آن توجه کند.

۷-۲. غلامعلی پیرایانی

شکل ۷-۲. غلامعلی پیرایانی

غلامعلی پیرایانی متولد ۱۳۳۱/۶/۴ در لار استان فارس و کارشناس تربیت بدنی و علوم ورزشی با رشته اصلی ژیمناستیک، کشتی فرنگی و تنیس روی میز است. او گزارشگر ۴ بازنشسته صدای سیمای جمهوری اسلامی ایران است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۵۴ در رادیو اردبیل کار را شروع کردم در سال ۱۳۵۹ در گروه ورزش شبکه یک به همراه مجید وارث، عطاءالله بهمنش با گزارش مسابقه کشتی اکبر دودانگه و امیررضا خادم در رده جوانان و نوجوانان آن موقع کار گزارش را شروع کردم. همچنین گزارش وزنه برداری جام دهه فجر و پینگ پنگ دهه فجر در تبریز برای ورزش مردم و فوتبال منتخب تهران الف و تبریز برای ورزش مردم در تبریز کار من را در گزارشگری ورزشی وسعت داد.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. صدای خوب
۲. تخصص در رشته‌ای که باید گزارش شود.
۳. آشنایی به زبان فارسی و یا زبانی که باید به آن زبان گزارش شود.
۴. آماده بودن درباره مسابقه‌ای که باید گزارش شود.
۵. دندان‌های سالم و تلفظ کامل کلمات
۶. آمادگی جسمانی مناسب برای بهره‌گیری از دم و بازدم.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

۱. غرور بیجا
 ۲. حاشیه پردازی
 ۳. دادن هیجان کاذب و طرفداری محرز از تیم مورد علاقه
 ۴. عدم آشنایی لازم از قوانین و مقررات رشته و بازیکنان در ورزش‌های جمعی به‌طوریکه گاهی در مسابقات فوتبال از ۲۲ بازیکن بیشتر از ده دوازده نام برده نمی‌شود.
- سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟
- عشق و علاقه، مطالعه کافی، پرهیز از حضور به‌خاطر مادیات، صدای قابل قبول، آشنایی بارشته یا رشته‌های ورزشی و زبان‌های خارجی

۸-۲. علی شاکری

شکل ۸-۲. علی شاکری

علی شاکری متولد ۱۳۳۸ آمل با تحصیلات کاردانی است. او به مدت ۳۵ سال در رسانه‌های مکتوبی چون روزنامه اطلاعات، هدف، آینه، همشهری و همشهری آنلاین فعالیت داشته است. از سال ۱۳۶۱ فعالیت مطبوعاتی و در ادامه و سال‌های بعد همکاری خود را با رادیو تهران و رادیو ورزش و از سال ۱۳۷۵ همکاری با تلویزیون را آغاز کرد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

ماجرای ورود به عرصه گزارشگری به دوران نوجوانی در اواسط دهه ۴۰ و علاقه به کار گزارشگری از طریق رادیو و صدای استاد بهمنش باز می‌گردد. انجام گزارش مسابقات مدارس شروع کار بود که بعدها این رویا با پیوستن به رادیو در اواسط دهه ۷۰ با گزارش بازی‌های والیبال و بعدها هندبال محقق شد. هم اکنون نزدیک به ۲۰ سال است که در کنار کار مطبوعاتی در امر گزارشگری تخصصی این دو رشته فعالیت دارم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. علاقه
۲. استعداد
۳. پشتکار
۴. آموزش و الگو برداری
۵. مطالعه در حوزه مورد نظر و کسب دانش فنی در حوزه‌های مربوطه.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم‌ترین نقد در مورد گزارشگران فعلی که خیلی‌ها بدون کسب اطلاعات لازمه بدون رنج و زحمت به دنبال موفقیت یک شبه در این حوزه هستند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

توصیه می‌کنم دوستان جوان با مطالعه و آگاهانه قدم در این عرصه بگذارند و برای نیل به موفقیت تذکرات دلسوزانه پیشکسوتان را سرلوحه کارشان قرار دهند و صداقت در گفتار را فراموش نکنند.

۹-۲. مهدی شکری

شکل ۹-۲. مهدی شکری

مهدی شکری متولد سال ۱۳۳۷ و دارای تحصیلات کارشناسی تربیت بدنی و علوم ورزشی و کارت مربی‌گری و داوری فوتبال است. او سابقه بازی در تیم‌های فوتبال باشگاهی و تیم ملی نوجوانان را دارد. شکری سابقه ۳۴ سال فعالیت رسانه‌ای دارد و در حال حاضر از مدیران، گویندگان و گزارشگران شبکه رادیویی ورزش است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۷۵ در رادیو تهران با گزارش مسابقات لیگ قهرمانان آسیا (با عنوان جام قهرمانی باشگاه‌ها در آن زمان) کار گزارشگری را شروع کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. به روز بودن و آگاهی و اطلاعات کافی داشتن از ورزش روز دنیا در هر رشته ای که گزارش می‌کند
۲. انتقاد پذیر بودن
۳. توانایی کافی برای انتقال حس به مخاطب از طریق لحن گزارش
۴. دارا بودن صدایی که مخاطب با آن ارتباط برقرار کند و یا حداقل برای گزارش مناسب باشد و شنونده را آزار ندهد و او را مجبور به بستن صدای رادیو یا تلویزیون نکند!
۵. تسلط به اسامی بازیکنان و تا حدودی اطلاعات کارشناسی داشتن جهت تحلیل جریان آنی بازی در مواردی که نیازی به صحبت‌های کارشناس برنامه نیست
۶. بدون غرض و طرفداری گزارش کردن... در مواردی که به عنوان گزارشگر یک ارگان ملی فعالیت می‌کنند و گرنه گزارشگرهایی که برای شبکه‌های اختصاصی تیم‌ها مثل رئال و رم گزارش می‌کنند قاعدتاً طرفدار تیم خودشان هستند و در حین گزارش این جانبداری را نشان می‌دهند.
۷. تمرکز روی بحث فنی گزارش و نه صرفاً آمار و ارقام
۸. برخورداری از حافظه‌ای قوی تا از اطلاعات ذخیره شده به جا و به موقع استفاده کند.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

نکته مثبت: داشتن اطلاعات کافی برخی از آن‌ها از فوتبال روز دنیا

منفی: از بین رفتن ملاک خاص بودن صدا و یا نحوه گزارش

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

اگر می‌خواهند در این عرصه تأثیرگذار، ماندنی و متفاوت شوند و با گزارش خود سطح بینش و آگاهی مخاطب را نیز افزایش دهند، با سواد رسانه‌ای و گذراندن دوره‌های آکادمیک وارد این حرفه شوند.

۱۰-۲. جواد طبسی نژاد

شکل ۱۰-۲. جواد طبسی نژاد

جواد طبسی نژاد متولد اردیبهشت ۱۳۲۸ در شهر تهران و فارغ التحصیل رشته تاریخ از دانشگاه شیراز است. او سال‌ها در صدا و سیمای ایران انواع برنامه‌های ورزشی را اجرا نموده است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از حدود سال ۱۳۵۱ در زمان دانشجویی در دانشگاه شیراز، بسیار تصادفی جذب رادیو و سپس تلویزیون شیراز و کار گزارشگری ورزشی شدم. نخستین گزارشم مربوط به بازی تیم‌های برق شیراز (تیم تازه راه‌یافته به جام تخت جمشید) و پرسپولیس است که بابت آن مبلغ ۳۰۰ تومان دریافت کردم در حالیکه هزینه یک ماه زندگی دانشجویی حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ تومان بود!

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. داشتن مطالعه و دانش در مورد سوژه و موضوع در گزارش

۲. داشتن توان سخنوری

۳. احاطه مناسب به زبان فارسی

۴. داشتن شخصیت مستقل و محکم، بدون وابستگی به دست‌اندرکاران

۵. داشتن جرأت بیان هر آنچه شاهدند، بدون غرض‌ورزی

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

اصرار در القاء نظرات شخصی و دوری از بیان آنچه در حال وقوع است (البته در موقعیت‌های ویژه). به معنی

بازتر داشتن خاصه خرجی در بعضی موارد، تعریف‌های بی‌جهت و اغراق‌های گزارش خراب کنی که اعصاب

مخاطب را به هم می‌ریزد. یادمان باشد که هر چه مستقل‌تر، صادق‌تر و بدون وابستگی عمل کنیم، بیشتر مقبول جامعه خواهیم بود.

۱۱-۲. هادی عامل

شکل ۱۱-۲. هادی عامل

هادی عامل متولد دهم مردادماه ۱۳۳۴ در مشهد و دانشجوی دکترای علوم تربیتی و دبیرورزش بازنشسته است. او استعداد ویژه‌ای در کشتی داشت و در سن ۲۰ سالگی به دلیل آسیب دیدگی از دنیای قهرمانی خداحافظی کرد و به جرگه مربیان و داوران کشتی پیوست.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

مشهد گزارشگر کشتی نداشت و به‌طور اتفاقی از مشهد کار خود را آغاز کردم. از سال ۱۳۶۸ با شبکه یک و سپس با شبکه ۳ همکاری کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. عاشق بودن
۲. صداقت داشتن
۳. خدا را در نظر داشتن
۴. مغرور نشدن
۵. به مردم احترام گذاشتن

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

بعضی از گزارشگران خودشان نیستند و از دیگران تقلید می‌کنند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

به خاطر خدمت به مردم گزارشگر شوند. اگر گزارشگری را پلی برای اهداف دیگری مثل شهرت و پول انتخاب کنند، موفق نخواهند شد.

۱۲-۲. مهرزاد عطاران

شکل ۱۲-۲. مهرزاد عطاران

مهرزاد عطاران متولد سال ۱۳۵۱ و دانشجوی کارشناسی حسابداری و علاقه‌مند به فوتبال با سابقه بازی در تیم سازمان تامین اجتماعی است. او دوره داوری درجه ۳ فوتبال را سال ۱۳۷۵ زیر نظر محمد صالحی گذرانده است. در ۹ دوره جشنواره بین‌المللی رادیو شرکت نموده و ۶ دوره به‌عنوان گزارشگر برتر و منتخب ورزشی برگزیده شد. از اردیبهشت ۱۳۷۹ گزارش فوتبال را در رادیو ورزش آغاز نمود و در آموزشگاه گزارشگری در کرج تدریس می‌کند.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

اردیبهشت ۱۳۷۹ با گزارش مسابقه بایرن مونیخ و هانزاروشتوک کار گزارش را در رادیو ورزش آغاز نمودم. یکی از دوستان که سابقه گویندگی داشتند از من خواستند که تست گزارش بدهم که خوشبختانه موفقیت آمیز بود.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. عشق و علاقه: نباید نگاه مادی داشت و عشق و علاقه حرف اول را می‌زند.
۲. صدای مناسب و بیان درست
۳. ممارست
۴. مطالعه و تحقیق و به روز بودن
۵. استفاده از تجربه پیش کسوتان

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

به جرأت می‌توان گفت بیشتر همکاران کاملاً حرفه‌ای و کاربلد هستند اما تقلید از صدا و اوا و تکه کلام دیگران آزار دهنده است و در گزارش‌های رادیویی گاهی فراموش می‌کنیم که مخاطب شنونده است و از جزئیات به‌راحتی می‌گذریم....

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

تأکید می‌کنم با عشق و علاقه پا به این حرفه بگذارند. این کار تعطیلی و شب و روز ندارد و همیشه باید آماده بود. صدای مناسب و اطلاعات ورزشی لازم و ملزوم یکدیگرند و داشتن فقط یکی از این دو کافی نیست. تمرین زیاد و پی‌گیری اخبار و رویدادهای ورزشی لازم است. فعالیت در یک رشته ورزشی که تخصص و علاقه دارید، از اهمیت زیادی برخوردار است. باید زبان انگلیسی بدانید. حتماً کلاس‌های گزارشگری را بگذرانید و از نقد دیگران نهراسید

و ناراحت و سرخورده نشوید و درصدد رفع معایب برآیید. داشتن یک دوست مخاطب نابینا برای گزارشگران رادیو که بهترین و بیشترین کمک را جهت یک گزارش تمام رادیویی به شما خواهد داشت.

۲-۱۳. علیرضا علیفر

۲-۱۳. علیرضا علیفر

علیرضا علیفر متولد دهم ماه خرداد در سه راه امین حضور تهران و فوق لیسانس حقوق و سرهنگ بازنشسته است. او هشت سال سابقه ژورنالیستی در روزنامه‌های آزادگان، بشیر، جام جم و هفته نامه هدف دارد. علیرضا مربی A فوتبال با هفت سال سابقه مربی‌گری در تیم‌های جوانان دارایی، امید انتظام و شیشه و گاز است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از تاریخ تأسیس شبکه سه سیما یعنی ۲۲ سال قبل کار گزارش و تحلیل مسابقات فوتبال را آغاز کردم. قبول شدنم در سه دقیقه اتفاق افتاد، یعنی با سه دقیقه تست گزارش بازی منچستر- لیورپول.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. صدای جذاب و گیرا که زیر نباشد ترجیحاً تا حدودی بم
۲. توانایی تلفظ صحیح حروف و کلمات
۳. آشنایی کامل کلاسیک به زبان مادری
۴. تحصیلات دانشگاهی حداقل لیسانس
۵. آشنایی به زبان انگلیسی
۶. تخصص در رشته ورزشی (مدرک مربی‌گری یا سابقه بازیگری در سطح اول کشور)
۷. حداقل دو سال فقط گزارش بازی‌های ضبط شده (در رادیو حداقل شش ماه در کنار گزارشگران شاغل نشستن هنگام پخش مستقیم)

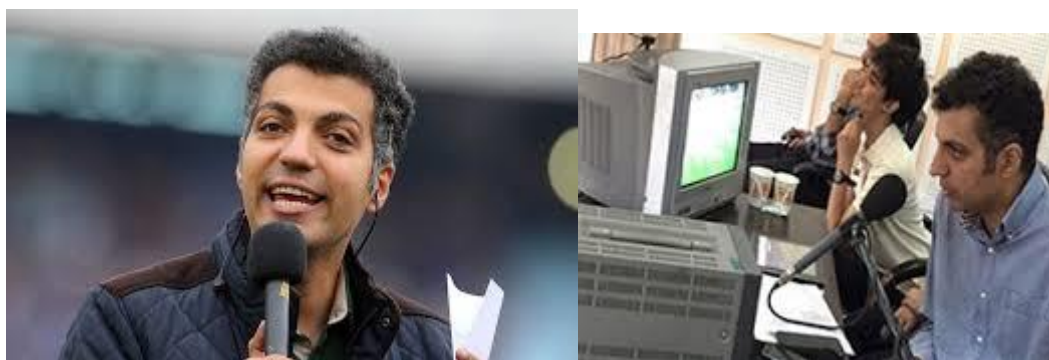
سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم‌ترین نقد اینکه برخی گزارشگران فعلی خصوصاً در فوتبال شرایط مورد اشاره را ندارند و کارشان را به-درستی بلد نیستند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

توصیه کاملاً مشخص است؛ اگر شرایط مورد اشاره را ندارند، دنبال شغل دیگری باشند.

۲-۱۴. عادل فردوسی پور

شکل ۲-۱۴. عادل فردوسی پور

عادل فردوسی پور متولد ۱۱ مهر سال ۱۳۵۳ و فارغ التحصیل کارشناسی ارشد صنایع از دانشگاه شریف و دانشجوی دکترای مدیریت رسانه در دانشگاه تهران است. او بی شک از محبوب ترین مجریان و گزارشگران فوتبال در دو دهه اخیر است. فردوسی پور تهیه کننده تلویزیونی است و سال هاست که تهیه و اجرای برنامه پرمخاطب نود را بر عهده دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۷۴ بعد از تست های متوالی، وارد کار گزارشگری شدم. از اطلاعات دادن در حین مسابقات فوتبال و گزارش تنیس کارم را شروع کردم و کم کم به من میدان داده شد.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. داشتن علاقه به این کار
۲. مسلط بودن به رشته ورزشی
۳. صدای قابل تحمل!
۴. آشنایی با زبان انگلیسی
۵. فن بیان مناسب و تسلط به زبان و ادبیات فارسی

سوال. مهم ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

عدم علاقه به این کار، نداشتن زبان انگلیسی و فقدان تسلط لازم به این حرفه!

سوال. توصیه شما برای کسانی که می خواهند گزارشگر شوند؟

به عنوان عشق و علاقه به این کار نگاه کن!

۲-۱۵. مهرداد فرشیدی

شکل ۲-۱۵. مهرداد فرشیدی

مهرداد فرشیدی متولد تهران ۲۸ مرداد ۱۳۴۱، دانشجوی دکترای کسب و کار گردشگری و عضو هیأت علمی دانشگاه است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۷۲ با برنامه سرزمین من شبکه سراسری و سپس از سال ۱۳۷۳ با تأسیس شبکه رادیویی تهران به عنوان گزارشگر و کارشناس و از سال ۱۳۸۶ به عنوان گزارشگر و کارشناس فوتبال در شبکه ورزش فعالیت داشته‌ام.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. توانمندی فنی
۲. معلومات تخصصی ورزشی
۳. تکنیک گویندگی
۴. اعتماد به نفس
۵. علاقه و اشتیاق شغلی

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

خوشبختانه عموم همکاران گزارشگران از ویژگی‌های لازم برای گزارشگری برخوردار هستند اما در مواردی اندک شاهد هستیم که الگو برداری از سایر همکاران بعضاً مشهورتر در گزارشگری بدون توجه به جنس صدا و ویژگی‌های رفتاری افراد مورد اشاره قابلیت‌های خود را نادیده می‌گیرند. نکته بعدی در ارتباط با تلفظ اسامی بازیکنان بدون توجه به ملیت و زبان رسمی آنهاست؛ به نحوی که معمولاً نام اکثر بازیکنان با تلفظ انگلیسی بیان می‌شود.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

لازمه موفقیت در هر کاری عشق و علاقه به آن کار است، ضمن آنکه واقع‌بینی و عدم خودفریبی راهکاری مناسب برای آغاز هر کار و شغلی است. اگر این ویژگی‌ها را در خود سراغ دارید، می‌توانید با مطالعه و بهره‌گیری از تجارب و نصیحت‌های شغلی پیشکسوتان فن و تمرین و پشتکار به هدف نهایی برسید.

۲-۱۶. صدرالدین کاظمی

شکل ۲-۱۶. صدرالدین کاظمی

صدرالدین کاظمی متولد سوم مهر ۱۳۳۷ در گرمسار و لیسانس مهندسی کشاورزی از دانشگاه تهران است که به‌عنوان کارشناس و معاون اداره روابط عمومی بانک کشاورزی مشغول به کار است. ایشان عضو کمیته رسانه‌های فدراسیون جهانی کشتی است و سابقه فعالیت در نشریه‌های مختلف ورزشی را هم دارد. وی چند کتاب را هم پیرامون تاریخچه کشتی و کشتی‌گیران قدیمی ایران تألیف کرده است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۶۳ روزنامه‌نگاری را به‌طور حرفه‌ای از مجله دنیای ورزش شروع کردم و از سال ۱۳۷۳ گزارشگری را از رادیو تهران آغاز کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. اطلاعات کافی
۲. عشق به کار
۳. صداقت در کلام
۴. تسلط بر بیان
۵. شناخت زمان و مکان

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

تقلید کور کورانه، نداشتن اطلاعات کافی، افراط و تفریط، خود دانشمند پنداری

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

مطالعه، تحقیق، شجاعت، صداقت و وابسته نشدن

۱۷-۲. کیومرث کُرده

شکل ۱۷-۲. کیومرث کُرده

کیومرث کُرده متولد سال ۱۳۴۱ در تهران و لیسانس تربیت بدنی و دبیر ورزش بازنشسته است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

در سال ۱۳۷۶ گروه ورزش شبکه ۳ آزمون گزارشگری در رشته‌های مختلف را اعلام کرد و بنده در رشته تخصصی‌ام یعنی والیبال آزمون دادم که به لطف خدا مورد قبول واقع شد.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. داشتن علاقه
 ۲. داشتن استعداد: وقتی صحبت از استعداد می‌شود، مراد داشتن صدای مطلوب، فن بیان، لحن مناسب و توان بداهه‌گویی است.
 ۳. آشنا بودن با فنون و مهارت‌های گزارشگری و تجربه و تمرین پیوسته آن‌ها
 ۴. بهره‌مندی از اطلاعات به‌روز و خوب
 ۵. در ابتدا تقلید چیز بدی نیست ولی به‌مرور باید سبک خاص خود را داشته باشد.
 ۶. یادگیری پیوسته: اگر گزارشگر در یادگیری و رعایت آن تلاش نکند، خود را متوقف و نابود خواهد کرد.
- سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟
- بی‌توجهی به اخلاق و ادب حرفه‌ای و نداشتن سواد کافی در زمینه ورزش و رسانه.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

اگر به‌درستی فکر می‌کنند مایه گزارشگری را دارند، با عشق و علاقه باشند و سعی کنند دامنه تحمل خود را بالا ببرند و قبل از اینکه شروع به گزارشگری نمایند، شنونده خوبی باشند. شنیدن از مقدمات گزارشگری است به قول مولانا مدتی می‌بایدش لب دوختن، از سخنگویان سخن آموختن.

۲-۱۸. علی اکبر محمدی بقا

شکل ۲-۱۸. علی اکبر محمدی بقا

محمدی بقا متولد اردیبهشت ۱۳۳۲ در تهران است. او از ۱۴ سالگی به ورزش روی آورد و در باشگاه البرز واقع در خیابان سلسبیل به تمرین کشتی پرداخت. در سال ۱۳۴۷ عضو تیم کشتی دبیرستان مروی شد و در رقابت‌های کشتی آموزشگاه‌های تهران به مقام اول رسید. در سال ۱۳۴۹ به کاراته روی آورد و در سال ۱۳۵۵ به عضویت تیم ملی در آمد. از سال ۱۹۹۲ تا سال ۲۰۱۰ به تنایب به عنوان مربی تیم ملی برگزیده شد. در سال ۱۳۶۴ نخستین کمیته داوری کاراته را تأسیس نمود و در سال ۱۹۸۹ در سیدنی به عنوان نخستین داور جهانی ایران دست یافت. علاوه بر گویندگی و گزارشگری، ساخت مستندهایی همچون «صعود به اورست»، «تاریخ ورزش ایران» و «اسب‌ها و کوه‌های ایران» در سابقه اوست. او شغل اصلی خود را تهیه‌کنندگی و کارگردانی می‌داند.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

در سال ۱۳۵۶ به استخدام رادیو و تلویزیون در آمدم و در سال ۱۳۵۹ نخستین گزارش خود را با قهرمانی کشور کاراته آغاز نمودم. در کنار ورزش‌های رزمی، همچنین رقابت‌های کشتی را هم گزارش کرده‌ام.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. تسلط کامل به رشته مربوطه از هر نظر مثل شناخت ویژگی‌های رشته، شناخت کامل خانواده رشته مورد نظر در ایران و بهترین‌ها در جهان، شناخت مقررات فنی و داوری آن رشته.
۲. تسلط به واژه‌های فارسی و قدرت جمله بندی صحیح که منظور گزارشگر را مشخص نماید.
۳. داشتن مهارت در بیان سریع با جمله‌های کامل کوتاه، به طوریکه از حوادث سریع مسابقه عقب نماند.
۴. تسلط بر احساسات خود و پرهیز از جانبداری و گزافه گویی حتی در رقابت‌های بین ایران و کشورهای و رقبای خارجی.
۵. دانستن ارزش هر واژه که باید در جا و زمان خودش استفاده شود و پرهیز از واژه‌های مشابه برای بیان کیفیت رقابت‌های گوناگون. برای نمونه قهرمانی برق‌آسای قهرمان المپیک با همان واژه توصیف نشود که قهرمانی کسل کننده یک رقابت استانی یا تیمی و باشگاهی انجام می‌شود.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم‌ترین نقد به تعدادی از گزارشگران فعلی نداشتن مهارت‌های فوق و شروع بدون آموزش گزارشگری است.

۱۹-۲. خسرو والی زاده

شکل ۱۹-۲. خسرو والی زاده

خسرو والی زاده متولد ۱۹ شهریور ۱۳۳۷ در تهران، دارای مدرک کارشناسی خبرنگاری با گرایش ورزشی است. از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸ سابقه کار در خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) تا دوران بازنشستگی را دارد. والی زاده تجربه دبیری و سردبیری ورزشی ایرنا، سردبیر شیفت شب، سه سال رییس دفتر ایرنا در پکن، همکاری با روزنامه‌های ایران ورزشی، همشهری و نشریات دیگر را دارد. او با شبکه پنج تلویزیون به عنوان کارشناس و گزارشگر فوتبال و با شبکه‌های رادیویی تهران، جوان و ورزش همکاری داشته است. والی زاده سال‌هاست که به عنوان مجری-کارشناس و گزارشگر با رادیو ورزش همکاری دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۷۱ کارم در رادیو را از رادیو تهران به عنوان کارشناس ورزش و گزارشگر فوتبال آغاز کردم که تاکنون هم ادامه دارد. چگونگی ورودم نیز به واسطه علاقه و عشق وافر به حرفه خبرنگاری و گزارشگری ورزشی بود و در همان تست اول آقای محمد جهانی در رادیو تهران، پذیرفته شدم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. دارا بودن جنس صدای مناسب برای گزارشگری و توانایی انتقال حس مسابقه به مخاطب
۲. داشتن مطالعه کافی درباره رشته‌ای که قرار است گزارش شود.
۳. دیدن و شنیدن کار گزارشگران تاپ و برجسته خارجی به منظور آموختن و بین‌المللی شدن کار
۴. دیدن کلاس‌های آموزشی ویژه کار گزارشگری
۵. دانستن حداقل یک زبان خارجی در حد لزوم

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم‌ترین نقد به برخی گزارشگران فعلی، نداشتن صدای مناسب و اطلاعات کافی، تحلیل یک مسابقه و پرداختن بیش از حد به حواشی (یک گزارشگر صرفاً باید به گزارش مسابقه بپردازد و در حد لزوم به حاشیه‌ها نیز اشاره کند. تحلیل و تفسیر درحین گزارش کاری حرفه‌ای و منطقی نیست. جانبدارانه گزارش کردن گزارشگران شهرستانی ضمن اینکه برخی از آنها اصلاً برای کار گزارشگری مناسب نیستند. همچنین تقلید اغلب گزارشگران از یک یا دو گزارشگر خاص و معروف که این باعث می‌شود گزارش‌ها شبیه هم و بی کیفیت باشند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

۱. داشتن عشق به این حرفه

۲. دارا بودن صدای خوب
۳. دیدن کلاس‌های آموزشی ویژه این کار
۴. مطالعه مطالعه و مطالعه
۵. الگوگرفتن (و نه تقلید) از گزارشگران خوب داخلی و خارجی
۶. دانستن حداقل یک زبان خارجی
۷. تمرین به اندازه کافی و...

۲-۲۰. بانک پیش‌کسوتان و بزرگان گزارشگران ورزشی

در جدول ۱-۲ فهرستی از پیش‌کسوتان و بزرگان گزارشگری ورزشی ایران در رادیو و تلویزیون ارایه شده است.

جدول ۱-۲. گزارشگران حرفه‌ای ورزشی در رادیو و تلویزیون ایران (به ترتیب حروف الفبا)

ردیف	نام گزارشگر	رشته تخصصی	رشته‌های بعدی	توضیح
۱	وحید ابوالحسنی	بسکتبال	-	آزاد
۲	عنایت‌اله آتشی	بسکتبال	-	شبکه ۳
۳	مجید احتشام زاده	تنیس روی میز	-	تهران
۴	اکبر ارمنده	فوتبال	هندبال، شمشیربازی، ورزش معلولین، واترپلو، تیراندازی با کمان...	رادیو ورزش
۵	محمد ایلانلو	والیبال	-	درگذشته
۶	عباس بهروان	فوتبال	کشتی	بازنشسته
۷	عطاالله بهمنش	کشتی	فوتبال و...	بازنشسته / غیرفعال در گزارش
۸	مسعود پور اسکویی	والیبال	وزنه‌برداری، سوارکاری	رادیو ورزش
۹	غلام پیرایانی	کشتی	ژیمناستیک، بوکس	رادیو ورزش
۱۰	محمد جهانی	فوتبال	...	بازنشسته / غیرفعال در گزارش
۱۱	ایرج حصیی	دو و میدانی	-	آزاد
۱۲	احمد خجسته	والیبال	-	بازنشسته / غیرفعال در گزارش
۱۳	بیژن خراسانی	تکواندو	اتومبیل‌رانی و...	شبکه ۳
۱۴	اسماعیل خرسنددل	ژیمناستیک	-	آزاد
۱۵	فرید خطیری	کاراته	انواع رزمی	رادیو ورزش
۱۶	جواد خیابانی	فوتبال	-	شبکه ۳
۱۷	بهرام سلطان‌پور	فوتبال	چندرشته‌ای	بازنشسته / غیرفعال در گزارش
۱۸	علی شاکری	والیبال	هندبال	رادیو ورزش
۱۹	مهدی شکری	فوتبال	...	رادیو ورزش
۲۰	بهرام شفیعی	فوتبال	...	شبکه ۱ / غیرفعال در گزارش
۲۱	کیومرث صالح‌نیا	فوتبال	-	بازنشسته
۲۲	جواد طبسی‌نژاد	فوتبال	-	آزاد / غیرفعال در گزارش
۲۳	هادی عامل	کشتی	-	آزاد

۲۴	مهرزاد عطاران	فوتبال	-	رادیو ورزش
۲۵	علیرضا علی‌فر	فوتبال	-	شبکه ۳
۲۶	عادل فردوسی‌پور	فوتبال	تنیس	شبکه ۳
۲۷	مهرداد فرشیدی	فوتبال	-	آزاد
۲۸	شهاب قاسمی	فوتبال	ورزش معلولین	رادیو ورزش
۲۹	صدرالدین کاظمی	کشتی	-	رادیو ورزش
۳۰	کیومرث کرده	والیبال	-	شبکه ۳
۳۱	اسکندر کوتی	فوتبال	-	جوان
۳۲	جهانگیر کوثری	فوتبال	-	آزاد/ غیرفعال در گزارش
۳۳	محمدرضا کیانوش	فوتبال	کشتی	فوت شدند
۳۴	جمشید گرگین	تنیس	-	آزاد/ غیرفعال در گزارش
۳۵	مزدک میرزایی	فوتبال	-	شبکه ۳
۳۶	جواد محتشمیان	والیبال	-	شبکه ۳
۳۷	اکبر محمدی‌بقا	کاراته	-	آزاد/ غیرفعال در گزارش
۳۸	علی منصوری‌راد	سوارکاری	-	آزاد
۳۹	فرخ نجفی	سوارکاری	-	در گذشته
۴۰	محمدرضا نوایی	کشتی	-	آزاد
۴۱	خسرو والی‌زاده	فوتبال	دو و میدانی و...	رادیو ورزش
۴۲	پیمان یوسفی	فوتبال	-	شبکه ۳

۲-۲۱. بانک گزارشگران ورزشی

در جدول ۲-۲ فهرستی از افرادی که در رادیو و تلویزیون ایران سابقه گزارشگری داشته و یا در حال اجرای گزارش هستند، معرفی شده‌اند.

جدول ۲-۲. گزارشگران با سابقه محدودتر گزارش در رادیو و تلویزیون ایران

ردیف	نام گزارشگر	رشته تخصصی	رشته‌های بعدی	توضیح
۱	فاطمه ابوالقاسمی	بانوان	-	آزاد
۲	محسن ابوفاضلی	فوتبال	-	آزاد
۳	محمدرضا احمدی	فوتبال	-	شبکه ۳
۴	کیوان احمدیان	بسکتبال	-	آزاد
۵	مجید افلاکی	تکواندو	-	آزاد
۶	سبحان اکرامی	کاراته	رزمی، بوکس	رادیو ورزش
۷	یاور امیدی	ژیمناستیک	-	رادیو ورزش
۸	امیر ایلپاوی	بسکتبال	-	رادیو ورزش
۹	امیرحسین بابازاده	فوتبال	-	جوان
۱۰	ماهان باژرنگ	ژیمناستیک	-	آزاد
۱۱	محمدرضا بالاپور	فوتبال	-	شبکه ۳

۱۲	محمد بیداریان	شنا	-	آزاد
۱۳	سیفاله ترابی	والیبال	-	آزاد
۱۴	بهرام توکلی	شنا	-	آزاد
۱۵	عباس جاراللهی	دو و میدانی	-	آزاد
۱۶	سید مهران جوادی‌نیا	فوتسال	-	آزاد
۱۷	جهانگیر چراتی	دو و میدانی	ورزش معلولین	رادیو ورزش
۱۸	سید مصطفی حسینی	کشتی	-	شبکه ۳
۱۹	حمیدرضا حصارکی	رزمی	-	آزاد
۲۰	جمشید حمیدی	والیبال	-	آزاد
۲۱	جبرئیل خان بابایی	کشتی	-	آزاد
۲۲	حمید خواجه خباز	فوتبال	هندبال، سوارکاری، ...	رادیو ورزش
۲۳	مرتضی دهنبدی	والیبال	-	رادیو ورزش
۲۴	علیرضا دهقانی	فوتبال	-	شبکه ورزش سیما
۲۵	حسین رامادان	تکواندو	انواع رزمی	آزاد
۲۶	مصطفی رحیمی	فوتبال	قایقرانی، وزنه برداری، دو و میدانی ...	رادیو ورزش
۲۷	وحید رشیدی	وزنه برداری	-	آزاد
۲۸	افشین رضاپور	بسکتبال	-	رادیو ورزش
۲۹	مرضیه سلیمان‌آبادی	تکواندو	-	آزاد
۳۰	علی سوری	کشتی	-	رادیو ورزش
۳۱	محمد سیانکی	فوتبال	-	شبکه ۳
۳۲	محسن شادابی	وزنه برداری	-	بازنشسته
۳۳	بیژن شادمهر	دو و میدانی	-	آزاد
۳۴	علی شاه حسینی	بدمیتون	-	آزاد
۳۵	سید حسین شریفی	قایقرانی	-	آزاد
۳۶	امیر اقبال شفیعی	تنیس	-	آزاد
۳۷	بابک شکی	سوارکاری	-	آزاد
۳۸	علیرضا صادقیان	فوتبال	-	آزاد
۳۹	فرشاد صفتی	تنیس	-	رادیو ورزش
۴۰	مهرداد صفرزاده	دوچرخه سواری	-	آزاد
۴۱	رامین ضابطی	فوتبال	-	شبکه ۳
۴۲	مسعود ضیال‌الدینی	اسکواش	-	آزاد
۴۳	رضا طاهری	بسکتبال	-	آزاد/ غیرفعال در گزارش
۴۴	فرهاد طلوع‌کیان	ورزش زورخانه	-	آزاد
۴۵	مجید عباسقلی	فوتبال	-	آزاد/ غیرفعال
۴۶	مائده علاقه‌مند	بدمیتون	ورزش بانوان	رادیو ورزش
۴۷	پیمان فخری	شمشیربازی	-	آزاد

۴۸	سعید فرخی	فوتبال	والیبال	آزاد/ غیرفعال در گزارش
۴۹	آرش فرهادیان	رزمی	-	شبکه ۳
۵۰	علی اصغر فوادیان	فوتبال	-	بازنشسته/ غیرفعال در گزارش
۵۱	حمید قاضی زاده	فوتبال	بدمینتون	بازنشسته/ غیرفعال در گزارش
۵۲	عباس قانع	فوتبال	-	آزاد
۵۳	شاهرخ کشاورز	تنیس	-	رادیو ورزش
۵۴	معصومه کیانی	تیراندازی	ورزش بانوان	رادیو ورزش
۵۵	مجید کیهانی	دو و میدانی	-	آزاد
۵۶	ابوذر مارکلابی	بسکتبال	کبدی	رادیو ورزش
۵۷	مجید مرادی	ووشو	رزمی، قایق رانی، بدمینتون	رادیو ورزش
۵۸	آیدین مقیمی	بسکتبال	-	شبکه ۳
۵۹	محمد رضا منصوری	وزنه برداری	-	رادیو ورزش
۶۰	شکوفه موسوی	بانوان	-	جوان
۶۱	علی مویدی	تکواندو	-	آزاد
۶۲	محمد حسن میثاقی	فوتبال	-	شبکه ۳
۶۳	سعید میرزاشفیعی	کشتی	-	رادیو ورزش
۶۴	مجید ندیری	وزنه برداری	تکواندو	بازنشسته
۶۵	شهرام نوروزی	فوتبال	-	آزاد
۶۶	مهدی نیلاش	فوتبال	-	رادیو ورزش
۶۷	محمد حسن واحد	بسکتبال	-	آزاد
۶۸	محمود وفایی	دوچرخه سواری	-	آزاد
۶۹	توحید همیتیان	بدمینتون	-	آزاد/ غیرفعال

در جدول ۲-۳ فهرست گزارشگران فعال در سطح شهرستان‌ها معرفی شده است.

جدول ۲-۳. گزارشگران فعال شهرستانی

ردیف	نام گزارشگر	رشته تخصصی	رشته‌های بعدی	توضیح
۱	جواد ابراهیم زاده	فوتبال	-	مازندران/ افتخاری لیگ یک
۲	علیرضا ابوطالبی	والیبال	-	یزد
۳	علی آزاد مانی	بسکتبال	-	قزوین
۴	جواد اسماعیل زاده	والیبال	-	آذربایجان غربی
۵	محمد رضا اطمینان	والیبال	-	یزد
۶	محمد پاکروان	بسکتبال	-	اصفهان
۷	عبدالرسول پالور	بسکتبال	-	فارس/ افتخاری
۸	ماجد ثامری	فوتبال	-	آبادان
۹	اسماعیل جانقلی	فوتبال	-	قم
۱۰	کامران جعفری	فوتبال	-	گیلان
۱۱	علیرضا جهانی فر	بسکتبال	-	گلستان/ افتخاری

آبادان	-	فوتبال	جواد حبیبیان	۱۲
آذربایجان شرقی	-	فوتبال	علی حسن پور	۱۳
خراسان رضوی	-	فوتبال	مسعود حکم آبادی	۱۴
اصفهان	-	فوتبال	خلیفه سلطان	۱۵
آبادان / افتخاری	-	فوتبال	پیام خوشنایم	۱۶
خراسان رضوی	-	فوتبال	امیر رضا پور	۱۷
خراسان رضوی / تلویزیون	-	فوتبال	مهدی داوری	۱۸
گیلان	-	فوتبال	حسین سیری	۱۹
خوزستان	-	فوتبال	حسین شیخ آزادی	۲۰
آذربایجان شرقی	والیبال و بسکتبال	فوتبال	نادر عبدالزاده	۲۱
مازندران / آزاد	-	کشتی	حسن عبدالهاشم پور	۲۲
اصفهان	-	فوتبال	حسن علیخانی	۲۳
اصفهان	-	فوتبال	محمد امین صادقی	۲۴
آذربایجان شرقی	-	فوتبال	صابر صادقیان	۲۵
آذربایجان غربی	رزمی، والیبال و فوتبال	-	محسن صادقیان	۲۶
خوزستان	-	فوتبال	سعید صعودی	۲۷
اصفهان	-	فوتبال	فرهود فریدونی	۲۸
مازندران	والیبال	کشتی	دکتر فرزاد فعلی	۲۹
مازندران	-	کشتی	داود فلاح	۳۰
اردبیل	فوتبال	کشتی	محمد قربانی	۳۱
خراسان رضوی	والیبال	فوتبال	جواد کاری بخشی	۳۲
خلیج فارس	فوتبال	والیبال	مسلم کریمی	۳۳
مازندران / افتخاری لیگ یک	-	فوتبال	علیرضا گلی	۳۴
قزوین	-	بسکتبال	ناصر لدمعی	۳۵
خراسان رضوی / افتخاری	-	بسکتبال	مهدی مجیدی فر	۳۶
کرمان / افتخاری	والیبال	هندبال	وحید محمدپور	۳۷
فارس / افتخاری	-	فوتبال	پژمان محمدی	۳۸
بوشهر	-	فوتبال	حجت محمدی	۳۹
خراسان رضوی / افتخاری	-	کشتی	هادی محمدی	۴۰
فارس	-	فوتبال	مجتبی مدنی	۴۱
یزد	-	فوتبال	حسین مرشدی	۴۲
اصفهان / افتخاری	فوتسال	فوتبال	میلاد مودت	۴۳
اصفهان / افتخاری	-	فوتبال	مجتبی ندیمی	۴۴
گلستان / تلویزیون	-	بسکتبال	نوید نوروزی	۴۵
آذربایجان شرقی	-	فوتبال	میلاد وطن پرست	۴۶
آذربایجان غربی	-	فوتبال	سعاد وفامبشر	۴۷

۴۸	علی وایلی	بسکتبال	-	آبادان / افتخاری
۴۹	حمید هاشمی	فوتبال	-	گیلان
۵۰	وحید یوسفزاده	فوتبال	-	کرمان

لازم به توضیح است که در بانک اطلاعاتی گزارشگران می‌توان به اسامی دیگری چون: حبیب روشن زاده، مانوک خدابخشیان، مجید وارث، مهدی رستم پور نیز اشاره کرد که در رسانه‌های رادیو و تلویزیون در رشته‌های مختلف گزارش داشته‌اند. با توجه به این‌که این کتاب هر ساله و با توجه به انواع رویدادهای مهم ورزشی به‌روز خواهد شد، گزارشگران از قلم افتاده یا جدید می‌توانند با ارسال مشخصات به نشانی ghasemione@yahoo.com به این مجموعه اضافه شوند. تلاش شده است تا در فهرست اخیر هر یک از عزیزان ولو با تجربه محدود گزارشگری در کنار گزارشگران مجرب و حرفه‌ای معرفی شوند تا ظرفیت واقعی و قابل توسعه گزارشگری ورزشی کشور مشخص شود. لازم به توجه است که مرور بر فهرست مورد اشاره نشان می‌دهد که اغلب گزارشگران حرفه‌ای و آشنا با فنون حرفه‌ای در گزارش رویدادها اغلب در چند رشته محدود مانند فوتبال، کشتی، والیبال و بسکتبال محدود شده‌اند. گزارشگران سایر حوزه‌ها اغلب در کنار سایر فعالیت‌های تخصصی به ویژه در رشته مربوطه به کار گزارش اقدام می‌کنند و برای رونق هر چه بیشتر آن رشته‌ها به تلاش بیشتر این عزیزان برای گزارشی جذاب، پرهیجان و آموزنده نیاز است. ضمن اینکه فهرست مورد اشاره نشان می‌دهد که جای گزارشگران حرفه‌ای در بسیاری از رشته‌های ورزشی خالی است و این می‌تواند فرصتی برای علاقه‌مندان باشد تا جاهای خالی را پر کنند و ره رونق بیشتر بسیاری از رشته‌ها کمک کنند.

در ادامه به چگونگی ورود، تجربه‌ها و تحلیل‌های انواع گزارشگران پرداخته می‌شود تا علاقه‌مندان برای ورود و بهبود توانایی‌ها در این عرصه از تجربه‌های موجود به خوبی استفاده کنند. در ادامه مصاحبه با سؤالات پوشش دهنده که اشاره شد با برخی از افراد فهرست جدول ۲-۲ به ترتیب حروف الفبا ارایه می‌شود.

۲۲-۲. کیوان احمدیان

شکل ۲-۲۰. کیوان احمدیان

کیوان احمدیان متولد ۲۲ شهریور سال ۱۳۶۳ در تهران و دارای تحصیلات کارشناسی رشته حسابداری و مدیر آموزش شرکت سامسونگ است. او دارای مدرک مربیگری بسکتبال از فدراسیون بسکتبال است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۸۹ فعالیت در زمینه گزارشگری رشته بسکتبال را آغاز کرده‌ام.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. تسلط کافی به دستور زبان و داشتن دایره واژگان مناسب
۲. آشنایی با فن بیان
۳. تن صدای مناسب
۴. آشنایی با زبان انگلیسی برای بهره‌گیری از تازه‌ترین خبرهای جهان و دستیابی به منابع خبری بزرگ
۵. صداقت و شهامت در گفتار

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

کم سواد و ضعف در ادبیات گفتاری

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

جمله‌ها و عبارت‌های کلیشه‌ای را از ذهن پاک کنند و نگاه و برداشت خود از آنچه می‌بینند را با درست‌ترین و شیواترین واژه‌ها به زبان بیاورند. گزارشگر می‌بایست ضمن افزودن هیجان متناسب با بازی، از بیان جمله‌ها و صحبت‌های بی‌مورد خودداری کند.

۲۳-۲. کامران جعفری گلرخ

شکل ۲-۲۱. کامران جعفری گلرخ

کامران جعفری متولد ۳۱ شهریور ۱۳۵۰ در تهران و ساکن استان گیلان و شهر رشت است. او لیسانس رشته مهندسی کشاورزی شاخه زراعت و اصلاح نباتات و فوق لیسانس رشته جغرافیای هوا و اقلیم شناسی از دانشگاه آزاد اسلامی رشت است. او از ۱۳ سالگی به خبرنگاری در مطبوعات ورزشی روی آورد و از سال ۱۳۶۹ گزارشگری ورزش را در رادیو و تلویزیون گیلان شروع کرد. وی سال‌هاست که عضو خانه مطبوعات است و در شبکه‌های مختلف رسانه ملی به برنامه‌سازی ورزشی می‌پردازد. وی هم اکنون تهیه کننده، گوینده و گزارشگر شبکه‌های رادیویی گیلان، و شبکه ورزش است و به‌عنوان نماینده رادیو ورزش در رویدادهای بزرگی حضور یافته است. وی مجری بسیاری از همایش‌ها و مراسم بزرگ ورزشی در شمال ایران، از جمله جشن‌های تجلیل از قهرمانان، المپیادهای ورزشی، افتتاح و اختتامیه جام‌های بین‌المللی بوده است و سابقه اولین مجری و تهیه کننده ورزشی در تلویزیون گیلان و شبکه باران را به‌عنوان مؤسس برنامه روتین مجله ورزشی در رادیو گیلان با قدمت ۱۸ ساله را دارد. او استخدام سازمان صداوسیما با حکم تهیه کننده است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از بهمن ماه ۱۳۶۹ به سبب علاقه وافری که به امر گزارشگری ورزش، به ویژه فوتبال داشتم، پس از قبول شدن در تست گویندگی و گزارشگری به عنوان گوینده-گزارشگر ورزش همکاری‌ام را با مرکز گیلان آغاز کردم و از سال ۱۳۷۰ بازی‌های لیگ ایران را گزارش کرد.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. بی طرف بودن اصل اول موفقیت گزارشگراست.
۲. گزارشگر باید همیشه به یاد داشته باشد که گزارشگراست نه داور!
۳. گزارشگر موفق در عرصه ورزش کسی است که به موقع سکوت کند و به موقع حرف بزند.
۴. دانستن زبان خارجی و آشنایی با فضاهای مدرن مجازی و دنیای اینترنت به پیشرفت گزارشگر ورزش کمک شایانی می‌کند.
۵. گزارشگر موفق کسی است که اهمیت جایگاه رسانه را بشناسد و برای موفقیت بیشتر خود تلاش و مطالعه کند.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

بیان آمارهای خسته کننده و حاشیه‌ای که گزارش را از متن به حاشیه می‌برد، از جمله مواردی است که به تأثیرگذاری و صلابت گزارش‌های ورزشی ضربه می‌زند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

به عنوان فردی که ۲۵ سال از عمر جوانی خود را صرف گزارشگری در رسانه کردم، به جوانان علاقه‌مند به گزارشگری توصیه می‌کنم که درس بخوانند و شغل اصلی دیگری را برگزینند و در کنار آن شغل به گزارشگری هم بپردازند. معتقدم که گزارشگری نباید شغل اول آدم باشد و به عنوان شغل دوم قابل قبول است، در واقع درآمد گزارشگری نباید به منبع اصلی مالی در زندگی جوان‌ها باشد.

۲-۲۴. سید مصطفی حسینی

۲-۲۲. سید مصطفی حسینی

سید مصطفی حسینی، متولد ۱۰ فروردین ۱۳۶۱ در بابل و دارای مدرک کارشناسی رشته حقوق است. شغل اصلی او کار در رسانه به عنوان گزارشگر و مجری ورزشی است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۸۰ به عنوان گزارشگر رقابت های کشتی، کار خود را در مرکز مازندران آغاز کردم. آقای عباس اسماعیل تبار تهیه کننده آن زمان مرکز مازندران با آزمونی که از بنده گرفتند، زمینه حضور بنده در سازمان را فراهم کردند. از سال ۹۱ نیز با آغاز به کار شبکه تلویزیونی ورزش در این شبکه مشغول به کار شدم. در حال حاضر نیز مجری و گزارشگر شبکه سوم سیما هستم. در مقطعی کوتاه به عنوان گزارشگر کشتی در خدمت شبکه رادیویی ورزش نیز بوده ام.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. آشنایی با فن روایت
۲. صدای گیرا و مناسب
۳. اطلاعات گسترده
۴. دایره لغات وسیع
۵. از همه مهمتر عشق به کار

سوال. مهم ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

گاهی استفاده از لغات و تعبیراتی که بیشتر در کوچه و بازار استفاده می شود و بعضاً در فضای مجازی، که در دراز- مدت و استفاده مکرر در ادبیات شاغلین رسانه علی الخصوص گزارشگران تیشه به ریشه زبان فارسی خواهد زد.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می خواهند گزارشگر شوند؟

عاشق کار باشید، مطالعه در زمینه های مختلف را فراموش نکنید و دچار لغزش نشوید که خداوند متعال ناظر بر کار ماست.

۲۵-۲. حمید خواجه خباز

۲۳-۲. حمید خواجه خباز

حمید خواجه خباز متولد سال ۱۳۴۸ در اصفهان است. انس و آشنایی او با کتاب از ۹ سالگی شکل گرفت و بوستان و گلستان سعدی شروع این آشنایی دیر پا را رقم زد. او هم اکنون از گزارشگران شبکه رادیویی ورزش است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

در دوران دبیرستان شاید یک شوخی تبدیل شد به انگیزه ای برای ترک کردن لهجه شیرین اصفهانی و صحبت بدون لهجه البته بدون هیچ چشم انداز و هدفی برای آینده، مطالعه تاریخ علاقه مندی به تحصیل در رشته علوم سیاسی را در پی داشت. بحث های دانشجویی زمان تحصیل سبب شد تا همسایه تازه واردی که همه گمان داشتند معلم پرورشی دبیرستان است پیشنهاد آزمون و تست گویندگی در رادیو را مطرح کند و دانشجویی مورد بحث ما

که هرگز به این مسأله فکر نمی‌کرد، راهی خیابان آذر و کوچه تاج اصفهانی شد تا در ساختمان قدیمی تولید رادیویی اصفهان تست گویندگی دهد. مهدی پیمانی، صدابردار با سابقه‌ای که دو سال بعد به افتخار بازنشستگی نایل آمد به اتفاق تهیه کننده‌ای پیشکسوت کار تست را انجام دادند و نظر نهایی منوط شد به تأیید مدیر تولید رادیو در مرکز اصفهان و این مدیر کسی نبود جز همان همسایه‌ای که همگان معلم می‌پنداشتند آقای جمشید اثنی‌عشران و اینگونه وارد سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران شدم. نیمه شهریور ۱۳۷۰ روند آموزش به شدت و نه با سرعت انجام شد آموزشی که هنوز هم شخصیت کاری مرا تحت تأثیر قرار داده است. در پی اعزام به خدمت مقدس سربازی در نیروی زمینی ارتش به رادیو ارتش پیوستم و همزمان از سال ۱۳۷۴ کار در شبکه رادیویی تهران را آغاز نمودم. این همکاری تا سال ۱۳۸۴ ادامه یافت و در تیرماه این سال به شبکه رادیویی ورزش پیوستم و هم‌اینک نیز در سال ۱۳۹۵ به هر تقدیر ادامه یافته است. در طی این سال‌ها و در راستای علاقه به رادیو و رسانه تحصیل در رشته علوم ارتباطات اجتماعی با گرایش روزنامه نگاری را ادامه دادم و سعی کردم تا تجربیات خود را با یافته‌های علمی همراه کنم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. برای گزارشگر شدن علاوه بر داشتن صدا و لحن مناسب که جزو استانداردهای این شغل است باید به چند سلاح برنده مسلح شد. اولین اسلحه یک گزارشگر قدرت کلام است. گزارشگر باید بتواند در کسری از ثانیه کلمات مناسبی را برای توصیف و شرح یک ماجرا و حادثه بیان کند. کلماتی که بار معنایی واقعی آن حادثه یا ماجرا را بدون بروز سوء تفاهم از نظر حقوقی، خورده فرهنگ‌ها و حتی زبان مخفی جامعه در راستای بیان واقعیت را داشته باشد. این موضوع امکان پذیر نیست مگر با مطالعه مستمر در تقریباً همه زمینه‌های تخصصی و غیرتخصصی مثل شعر و رمان‌های کلاسیک و روز، داشتن اطلاعات از یک سوژه و موضوع امری بدیهی است و گزارشگری که فرصت مطالعه شعر و ادبیات، رمان و داستان را نداشته باشد در بسیاری از زمان‌ها شاید نتواند حق مطلب را ادا کند.
۲. دومین اسلحه یک گزارشگر داشتن ظاهری آراسته است. توجه به نوع پوشش، نحوه آرایش موی سر و صورت و حتی نوع کفشی که یک گزارشگر می‌پوشد تأثیر فراوانی بر حیطه کاری او دارد و این مسأله باید برای کسی که به این حرفه وارد می‌شود از درجه بالایی از اهمیت برخوردار باشد. نوع پوشش ما در نگاه دیگران و به‌خصوص سوژه‌های طرف توجه ما بسیار مهم است و می‌تواند نشانگر نظم و انضباط و حتی گاه تعیین کننده نوع برخورد سوژه‌های گزارشی ما واقع شود.
۳. داشتن هوش متوسط رو به بالا امری ضروری است که شاید پیش از دیگر فاکتورهایی مثل لحن و صدای خوب مورد توجه کارشناسان قرار دارد؛ اما باید بدانیم منظور از هوش IQ صرف نیست بلکه امروزه ما از هوش عاطفی و هوش هیجانی صحبت می‌کنیم که خوشبختانه بر خلاف IQ آموختنی است و یک گزارشگر باید بتواند با داشتن و بهره‌مندی از هوش هیجانی بهترین بهره را از حضور در یک موقعیت از آن خود کند. شاید جنبه‌ای از این نوع هوش را بتوان در قدرت و توانایی گوش دادن معرفی کرد یک گزارشگر باید شنونده خوبی باشد تا بتواند از بین کلمات و جملات سوژه مورد نظر خود پی به نکاتی

طلایی و کلیدی برده و از کلام یک سوژه گزارشی بهترین‌ها را شکار کرد (البته نه همچون یک دادستان) فراموش نکنیم که گزارشگر نه وکیل مدافعه است نه قاضی بلکه تنها یک راوی بی‌طرف است و برای بی‌طرف بودن و بی‌طرف ماندن هرگز در مورد هیچ چیز و هیچ کس قضاوت نمی‌کند چرا که تنها راوی ماجراست فقط همین.

۴. رعایت بهداشت شخصی به‌خصوص دهان و دندان نکته دیگری است که البته درست مثل دیگر فاکتورهای اولیه برای کسی که خواهان حضور در حرفه گزارشگری است باید از آن بهره‌مند باشد. تصورکنید قصد مصاحبه و گفت‌وگو با یک ستاره داخلی یا بین‌المللی را دارید و همراه با غذای خود از موادی همچون پیاز یا سیر استفاده کرده باشید. اگر خودتان آن ستاره باشید این بوی نامطبوع را تحمل می‌کنید؟ حالا اگر خدای ناخواسته این بوی نامطبوع مربوط به عدم رعایت بهداشت دهان و دندان باشد که دیگر هیچ توجیهی پذیرفتنی نیست.

۵. اما کلیدی‌ترین نکته‌ای که به اعتقاد من باید در نظر داشت بحث اعتماد به نفس و عزت نفس است. یک گزارشگر باید در این دو موضوع سعی کند تا بهترین باشد در تعریف اعتماد به نفس و نحوه ایجاد آن از ادبیات گذشته ایران اگر کمک بخواهیم این مصرع کامل می‌کند همه تعاریف دیگر را که «کار نیکو کردن از پر کردن است». پس تجربه انجام کار می‌تواند منجر به اعتماد به نفس شود و آن را افزایش دهد ولی فراموش نکنیم گاهی اعتماد به نفس زیاد می‌تواند مثل لبه دیگر یک تیغ عمل کند و باعث بروز خطا و اشتباهاتی گاه جبران ناپذیر شود. برخلاف اعتماد به نفس که زیاد آن چندان خوب نیست و وابسته به نحوه و شکل انجام کار است، عزت نفس تنها به خود فرد بستگی دارد و البته هرچه این عزت نفس بیشتر باشد بهتر است. کسی که عزت نفس بالایی دارد در خصوص دیگران به حس نیک بینی و خوب بینی می‌رسد و می‌تواند راحت و بدون هیچ جنبه منفی خوبی‌های دیگران را ستایش کند.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم‌ترین نقدی که راجع به گزارشگران نسل ما وارد است ندانستن یا نداشتن تسلط کامل به زبان‌های خارجی است. امروز احساس می‌کنم شرایط نسبت به زمانه ما خیلی بهتر شده و خوشبختانه دانستن زبان خارجی در بین گزارشگران تازه وارد به‌خوبی جایگاه خود را پیدا کرده است. برای پیشرفت و ماندن در عرصه پر مخاطره و پرماجرای گزارشگری به‌عنوان یک عضو قابل توجه باید حداقل یک زبان خارجی را فرا گرفت، دانست و به کار برد.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

یک گزارشگر قدیمی استرالیایی رعایت ۶ قانون را برای یک گزارشگر الزامی می‌داند. ۶ قانون این است بخواند به توان ۳ به اضافه بنویسد به توان ۳ یعنی بخواند، بخواند، بخواند و بنویسد، بنویسد، بنویسد. امروزه با توجه به اینکه فضای خبری در تمامی جهان حتی کوچک‌تر و شفاف‌تر از دهکده جهانی مارشال مک لوهان شده است. علاوه بر خواندن و نوشتن یک گزارشگر خوب باید توانایی کار با ابزارهای مختلف و اپلیکیشن‌های گوناگون برای تهیه عکس و فیلم ... را هم داشته باشد. آری هنوز هم کسانی که از همان ۶ قانون پیروی می‌کنند می‌توانند در

جامعه ما پیشرفت کنند. داشتن دید و نگاه علمی به کار گزارش وسعت بهتری می دهد؛ برای همین منظور باید برای تماشای فیلم به سالن سینما رفت، از نمایشگاه های عکس بازدید کرد و روی صندلی های سالن تئاتر نشست تا واکنش مردم را به عنوان یک ناظر بی طرف ببینیم، درک کنیم و شاید در کارهای خود از آن بهره برده و استفاده کنیم. در خصوص عکس و دیدن آن کافیت به این نکته اشاره کنم حتی همین امروز و علیرغم دوربین ها و فناوری های مهم هنوز هم در یک رقابت ورزشی ثبت یک عکس گاه می تواند نظر نهایی در یک مسابقه را تغییر دهد در المپیک ریو ۲۰۱۶ بر هم خوردن تعادل دوندۀ دو ۴ در ۱۰۰ متر زنان باعث شد تا نفر برنده بر خلاف همه پیش بینی ها و روند مسابقه تغییر کند و عکس این واقعه قطعاً یکی از عکس های ماندگار بازی های المپیک ریو خواهد بود.

۲-۲۶. آرش دهبندی

۲-۲۴. آرش دهبندی

آرش دهبندی متولد ۲۱ خرداد ۱۳۶۳ ساری و کارشناس ارشد مدیریت دولتی است که به عنوان کارمند شرکت توزیع برق تهران بزرگ فعالیت می کند.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۸۲ در رادیو مازندران کار گزارشگری را آغاز اما از سال ۸۸ در رادیو ورزش مشغول به کار شده ام ضمن اینکه گزارشگری والیبال را از سال ۸۹ و رقابت های والیبال نوجوانان آسیا آغاز کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. فن بیان مناسب
۲. شناخت کامل بازیکنان، تیم ها و سابقه آنها
۳. مطالعه و به روز بودن
۴. انتقال مناسب هیجان به مخاطب
۵. انتقال کامل اتفاقات مسابقه به مخاطب

سوال. مهم ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

برخی از گزارشگران سعی به تقلید از دیگران دارند، برخی از گزارشگران برای نشان دادن اطلاعات موضوعاتی را مطرح می کنند که بی ربط به اصل موضوع است. برخی از گزارشگران در شهرستان ها یک طرفه گزارش می کنند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می خواهند گزارشگر شوند؟

مطالعه، اموختن زبان انگلیسی، گوش دادن زیاد به گزارش گزارشگران، شناخت و کسب اطاعات از رشته ورزشی و به روز بودن.

۲-۲۷. مصطفی رحیمی

شکل ۲-۲۵. مصطفی رحیمی

مصطفی رحیمی متولد خرداد ماه ۱۳۴۵ در شهر تهران و دارای مدرک تحصیلی کاردانی در رشته مکانیک شاخه ابزارسازی و قالب سازی (طراحی جامدات) است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

در سال ۱۳۷۳ با توصیه اکید چندتن از دوستان که با برخورداری از صدای مناسب به رادیو مراجعه کنید؛ این کار را کردم و در همان سال با مراجعه به رادیو تهران، برای آزمون و مصاحبه وقت گرفتم. در روز مورد نظر با پشت سر گذاشتن مراحل مختلف کارشناسان رادیو پس از طی آزمون‌های مختلف، گفتند که صدای شما مناسب کار گزارشگری است و بنده را به شرکت در آزمون‌های وقت گزارشگری سوق دادند. در این راستا در خدمت یکی از برجسته‌ترین اساتید حوزه گزارشگری میدانی یعنی آقای محمد امام جمعه به مدت چهار ماه آزمون‌ها و آموزش‌های مختلف را پشت سر گذاشتم تا اینکه نهایتاً بانظر نهائی اعضای شورای وقت گزارشگری رادیو، به‌عنوان گزارشگر ورزشی به سازمان صدا و سیما معرفی شدم و از ابتدای سال ۱۳۷۴ رسماً کار در سازمان صدا و سیما را آغاز نمودم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. بیان : بیان قوی محصول گنجینه واژگانی غنی است.
 ۲. صدا: صدای مناسب محصول حنجره ای طبیعی است.
 ۳. حضور ذهن: حضور ذهن محصول قدرت تداعی و دقت است.
 ۴. شناخت از موضوع: شناخت از هر موضوع با جست‌وجو و پژوهش حاصل می‌شود.
 ۵. بی‌طرفی: محصول نگاهی جامع الاطراف به موضوع است.
- دراین بخش ذکر دو نکته ضروری است: نکته اول اینکه گنجینه واژگان غنی محصول مطالعات وسیع است و دوم اینکه نگاه جامع الاطراف محصول آزاداندیشی است.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم ترین نقد بنده به گزارشگران فعلی، فقر واژگان و نداشتن نگاهی همه جانبه به موضوع گزارش است.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

گزارشگری عشق است. اگر واقعاً عاشق هستید بسم... در غیر این صورت هرگز در کار گزارشگری موفق نخواهید بود.

۲-۲۸. افشین رضاپور

شکل ۲-۲۶. افشین رضاپور

محمد (افشین) رضاپور متولد یکم بهمن ۱۳۵۰ است که در رشته مدیریت ورزشی و کارشناس ارشد جامعه شناسی ورزشی تحصیل کرده است. او روزنامه نگار شاغل در روزنامه جام جم و به عنوان گزارشگر ورزش بسکتبال با شبکه رادیویی ورزش همکاری دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

به صورت کاملاً اتفاقی در شهرستان رشت یک روز پخش تلویزیونی زنده بسکتبال داشتند و دنبال کسی بودند که من به عنوان بازیکن به آنها کمک کردم. از همان سال ۶۹ یا ۷۰ تا امروز این کار را ادامه دادم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. استفاده از لحن
۲. استفاده از سکوت
۳. استفاده از صداها و محیطی
۴. تنوع و هیجان
۵. داشتن اطلاعات کافی در حوزه ورزش به ویژه ورزش مرتبط.

سوال. مهم ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

کمتر مطالعه دارند و خیلی ها جیغ می کشند یا تقلید می کنند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می خواهند گزارشگر شوند؟

این کار را به عنوان سرگرمی نبینند. در گزارش به دنبال مطرح کردن خود نباشند و سعی کنند رویداد را همان گونه که هست گزارش کنند نه با تحریف واقعیت و به کارگیری غلطهای مصطلح.

۲-۲۹. محمد سیانکی

شکل ۲-۲۷. محمدرضا سیانکی

محمد سیانکی کار خود را از سال ۱۳۷۳ در رادیو شروع کرد و بعد از آن از سال ۱۳۷۶ در شبکه ۳ و هم اکنون شبکه ورزش سیما مشغول است. ایشان سابقه گویندگی، گزارشگری، نویسندگی و تهیه‌کنندگی در شبکه‌های رادیویی تهران، ورزش، صدای آشنا، اقتصاد و ایران را دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

با توجه به فعالیت در رشته ورزشی فوتبال از همان بدو فعالیت به‌عنوان گزارشگر فوتبال شروع به کار کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. تماشای مداوم مسابقات لیگ‌های فوتبال مختلف

۲. مطالعه تخصصی رشته مربوطه

۳. کسب اطلاعات بروز

۴. بهرمند بودن از شخصیت حرفه‌ای مربوطه

۵. برخورداری از اطلاعات فنی

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

متأسفانه گزارشگران فعلی از اطلاعات فنی و محتوایی خوبی برخوردار نیستند.

۲-۳۰. علی شاه‌حسینی

شکل ۲-۲۸. علی شاه‌حسینی

علی شاه‌حسینی متولد ۱۳۶۱ در تهران و کارشناس ارشد تربیت بدنی و عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی است. ایشان از قهرمانان بدمینتون و گزارشگران تخصصی این رشته در رادیو ورزش هستند.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۸۰ چندین بار به‌عنوان مهمان در تلویزیون و رادیو در برنامه‌های زنده حضور داشتم و پس از آن در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ به‌عنوان کارشناس در تلویزیون حضور داشتم. برای اولین بار در المپیک ۲۰۱۶ به‌عنوان گزارشگر بازی نیمه‌نهایی را از رادیو ورزش گزارش کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. داشتن تخصص کافی از رشته ورزشی
۲. اعتماد به نفس در سخن گفتن
۳. در اختیار داشتن اطلاعات از پیشینه رشته ورزشی
۴. برقراری ارتباط با شنونده و بیننده
۵. جرأت عذر خواهی از شنونده یا بیننده در صورت بروز اشتباه در اجرا

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

عدم رعایت احترام به مخاطب و ورزشکاران یا مربیانی که فعالیت آن‌ها گزارش می‌شود.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

تلاش در تسلط به زبان انگلیسی، کار با اینترنت و تمرین زیاد با گزارش کردن به تنهایی.

۳۱-۲. رامین ضابطی

شکل ۲-۲۹. رامین ضابطی

رامین ضابطی متولد هفتم شهریور سال ۱۳۵۴ در سیرجان و کارمند رسمی سازمان صدا و سیماست.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۷۷ در مرکز کرمان شروع به فعالیت نموده و از سال ۱۳۸۸ با گزارش مسابقات تیم مس کرمان در مسابقات لیگ برتر و جام باشگاه‌های آسیا وارد عرصه گزارشگری فوتبال شدم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. احاطه به مسائل روز دنیا در عرصه‌های اجتماعی، سیاسی، هنری و ورزشی
۲. دارا بودن توان لازم از جمله صدای مناسب و شناخت کافی از رشته‌ای که گزارش می‌کند.
۳. عدم گرایش به یکی از تیم‌ها حتی تیم ملی یا باشگاه مورد علاقه گزارشگر در حین گزارش
۴. پرداختن به آنچه که مردم می‌بینند و پرهیز از عنوان کردن بیش از حد حواشی مسابقه
۵. خودداری از ورود بیش از حد به مسائل فنی یا داوری مسابقه

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

بعضی از گزارشگران متأسفانه به نوعی اشباع شده و هیجان و حس و حال لازم را به مخاطب منتقل نمی‌کنند و گرایش به یکی از تیم‌ها نیز کاملاً در گرایش آن‌ها مشهود است.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

گزارشگری ورزشی یکی از مشاغل مورد علاقه بسیاری از افراد خصوصاً جوانان ما است. لکن افرادی که از ابتدایی ترین اصول آن یعنی داشتن صدا و لهجه مناسب و نیز توانایی برقراری ارتباط با مخاطب خود را ندارند با ورود به این عرصه هم به خودشان ضربه می‌زنند و هم مخاطب را دچار سردرگمی نموده و در نهایت نمی‌توانند به‌عنوان یک چهره موفق معرفی شوند.

۲-۳۲. فرهاد طلوع کیان

شکل ۲-۳۰. فرهاد طلوع کیان

فرهاد طلوع کیان متولد سال ۱۳۵۴ در تهران است. وی از ۵ سالگی ورزش باستانی را آغاز کرد و موفق به کسب ۹ مقام اول کشور شد. سوابق مربیگری، داوری، سرپرست فنی مسابقات مختلف، دبیری و ریاست فدراسیون پهلوانی و زورخانه‌ای، ریاست کمیته فنی فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای، معاونت فنی فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین، مدیرمسئولی روزنامه ایران ورزشی و تألیف اولین کتاب آموزش ورزش زورخانه‌ای در کارنامه فعالیت‌های وی به چشم می‌خورد. فارغ‌التحصیلی مقطع کارشناسی رشته اقتصاد نظری از دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد مدیریت دانشکده مهندسی پیشرفت دانشگاه علم و صنعت از سوابق تحصیلی نامبرده است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

در کنار جناب آقای هادی عامل که گزارش کشتی پهلوانی را به‌عهده داشت، نیاز صدا و سیما به کارشناس تخصصی ورزش باستانی با اولین پخش زنده لیگ‌های ورزش زورخانه‌ای از شبکه ۳ در سال ۱۳۸۶ باعث شد که فعالیت گزارشگری را آغاز کنم و اولین گزارشگر پخش زنده مسابقات این ورزش باشم. البته استاد بهمنش پیش از انقلاب، یک بار مسابقات زورخانه‌ای را برای تلویزیون، گزارش و ضبط کرده بود ولی زنده نبود.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. تسلط فنی
۲. تلفظ صحیح کلمات
۳. بیان شیوا
۴. سرعت عمل در به زبان آوردن مشاهدات
۵. قدرت تشریح و تحلیل.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

عدم تسلط فنی کافی و جانبداری عمدی یا احساسی

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟
عشق به گزارشگری و علاقه به رشته ورزشی مورد گزارش، شرط لازم برای گزارشگری است. هر یک از این دو عامل در کسی نیست قطعا درخشش نخواهد داشت.

۲-۳۳. مائده علاقه‌مند

شکل ۲-۳۱. مائده علاقه‌مند

مائده علاقه‌مند متولد تهران اما با اصالت آذربایجان شرقی و تبریز است. او لیسانس علوم اجتماعی و کارمند رسمی صداوسیما با عنوان گزارشگری است. علاقه‌مند دارای سوابق ورزشی و عضویت در تیم‌های ورزشی، مربی و داور بدمیتون و سابقه داوری در بازی‌های کشورهای اسلامی زنان، مربی ایروبیک و تایوکسینگ، همچنین بازیکن تیم منتخب کل صدا و سیما در دو رشته والیبال و آمادگی جسمانی و دارای مقام‌های قهرمانی و نائب قهرمانی و سرپرست تیم والیبال سازمان در دو دوره، و قهرمان یک‌دوره مسابقات والیبال جام ریاست جمهوری است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از اواخر سال ۷۹ به پیشنهاد یکی از بزرگان برای تست به رادیو رفتم. بلافاصله در کمیته تخصصی گزارشگری صدا پذیرفته شدم و علت آن را داشتن صدای انرژی‌دار و شاد و داشتن اطلاعات ورزشی و شناخت کامل از فضای ورزش بانوان آن زمان بیان کردند. کمتر از یک هفته کارم را شروع کردم و اتفاقاً از همان اول کار هم تحت عنوان گزارشگر ورزشی و مجری ورزشی دعوت به کار شدم و فعالیت خود را از رادیو جوان آغاز و تقریباً در تمام شبکه‌های رادیویی کار کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. داشتن جنس صدای ورزشی، انرژی‌دار، گرم و جذاب که شنونده از شنیدن صدای گزارشگر ورزشی به یاد مباحث ورزشی بیفتد و پویایی و حرکت در جنس صدای فرد گزارشگر محسوس باشد.
۲. داشتن اطلاعات به‌روز و سواد ورزشی خوب، برای گزارشگر ورزشی الزام است.
۳. یک گزارشگر ورزشی بایستی سوژه‌یاب خوبی باشد و در ادامه کار، طراح خوبی برای سؤالاتش باشد.
۴. یک گزارشگر ورزشی بایستی ایده‌پرداز و خلاق باشد با توجه به موضوعات ورزشی روز و رویدادهای مهم ورزشی که رخ می‌دهد.
۵. داشتن پوششی مناسب و ظاهری آراسته ورزشی در چارچوب ضوابط سازمانی.

۲-۳۴. شهاب قاسمی

شکل ۲-۳۲. شهاب قاسمی

شهاب قاسمی، متولد ۱۳ اردیبهشت ۱۳۵۵ تهران است. او دیپلم ریاضی و دانشجوی انصرافی مهندسی عمران آب و در حال حاضر دارای شغل آزاد است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

حدوداً یک دهه قبل با گزارش مسابقات باشگاهی اروپا در رادیو ورزش کار خود را آغاز کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. برای گزارشگر شدن ابتدا باید عاشق بود، در هر رشته‌ای تفاوت ندارد.
۲. باید گزارش سایرین رو شنید تا نقاط ضعف و قوت را پیدا کرد.
۳. آشنایی به زبان انگلیسی برای ورود به سایت‌های مرجع و کسب اطلاعات روز مهم است.
۴. شنیدن گزارش‌های خود در جهت رفع ایرادات

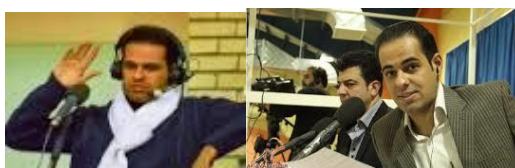
سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم‌ترین نقد بنده این است که گزارشگران ما به جای شرح وقایع مسابقات به موارد حاشیه‌ای می‌پردازند، در حالیکه اتفاقات حاشیه‌ای فقط برای زمانی است که بازی جریان ندارد. دوم اینکه اجازه دخالت در کار مربی یا داور را ندارند ولی در حین گزارش حتی برای مربی ملی تعیین تکلیف می‌کنند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

شان و جایگاه تصویر و میکروفون را بدانید و خود را ارزان نفروشید. یک گزارشگر اجازه دخالت در حوزه شخصی افراد را ندارد. تحت هیچ شرایطی نباید شخصیت کسی را زیر سؤال برد و در نهایت تکرار می‌کنم برای حضور در این عرصه فقط باید عاشق بود و بس. دیدگاه مادی یعنی بیراهه رفتن.

۳۵-۲. عباس قانع

شکل ۲-۳۳. عباس قانع

عباس قانع متولد ۱۴ تیر ۱۳۳۸ در یزد و دارای تحصیلات کارشناس ارشد مدیریت ورزشی است. او سابقه همکاری برنامه‌ای با رادیو و تلویزیون ایران به عنوان مجری و گزارشگر ورزشی را دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

به‌خاطر علاقه زیاد به این حرفه و پتانسیلی که در خود دیدم از شهریور ۱۳۸۵ وارد تلویزیون استان کرمان شدم و به‌قدری علاقه و پشتکار داشتم که فعالیت به‌عنوان گزارشگر و مجری ورزشی را در مراکز کرمان و هرمزگان و تبریز و یزد طی این ۱۰ سال اخیر تجربه کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. شناخت از توانایی خویش
۲. باید عاشق این راه بود نه کاسب!
۳. تحصیلات مرتبط با ورزش
۴. ارتباطات خوب و استفاده از تجربیات افراد نخبه
۵. تلاش و توکل و تداوم

سؤال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

عدم ایجاد تنوع در نحوه گزارش و تکراری شدن صداها

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

تکرار می‌کنم، باید عاشق این راه بود نه کاسب!

۲-۳۶. شاهرخ کشاورز

شکل ۲-۳۴. شاهرخ کشاورز

شاهرخ کشاورز متولد بیستم اردیبهشت ۱۳۴۸ در تهران و فارغ‌التحصیل رشته مهندسی الکترونیک و مدرس دانشگاه جامع علمی کاربردی از سال ۱۳۷۷ است. او سوابقی چون ۹ سال دبیری فدراسیون تنیس ایران، ۱۲ سال مدیریت روابط عمومی فدراسیون تنیس و ۲۲ سال مدیریت روابط عمومی هیئت تنیس تهران، ریاست کمیته رسانه‌ها و ارتباطات کنفدراسیون تنیس آسیا، سرپرستی تیم ملی تنیس نوجوانان، جوانان و بزرگسالان ایران در مسابقات بین‌المللی، کارشناسی و گزارشگری تنیس و مجری‌گری برنامه‌های ورزشی را در سابقه دارد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۷۴ با تشخیص و معرفی جناب آقای وحید مرادی وارد شبکه ۲ سیما شدم و پس طی مراحل آزمون کار گزارشگری را آغاز کردم، سپس به‌طور همزمان به شبکه ۳ سیما هم جهت همکاری دعوت شدم. پس از آن با تأسیس شبکه ورزش رادیو توسط جناب آقای دکتر حمید قاسمی جهت گزارش زنده تلفنی معرفی و تاکنون ادامه

همکاری می‌دهم و از آغاز المپیک سیدنی ۲۰۰۰ تقریباً در تمام شبکه‌های تلویزیونی بغیر از شبکه ۴ به‌طور همزمان همکاری داشتم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. توانایی تصویرسازی ذهنی مجدد از یک رویداد ورزشی و قابلیت تبدیل سریع آن به جملات روان به‌شکلی که شنونده یا بیننده حتی با چشمان بسته حداقل ۷۰ درصد موضوع را در ذهن خود تصویرسازی و درک نماید.

۲. تسلط به قوانین مقررات و شرایط خاص هر رشته ورزشی

۳. ترجیحاً خود ورزشکار آن رشته بوده باشد

۴. توجه به بازخوردهای مخاطبین و اصلاح اصولی جهت بهبود گزارش

۵. مطالعه و استفاده از بخش مفید و قابل استفاده بروز تجربیات پیشکسوتان

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

چون معتقدم هر گزارشگری اصولاً طرفدار خاص خودشون رو دارند بهتره کیفیت کارشون رو بالا ببرند تا خودشون رو به شکل همدیگر در بیارند چون در این شرایط مشتری خودشون رو هم از دست خواهند داد.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

به‌خاطر شهرت وارد این کار نشوند چون بینندگان یا شنوندگان حتی اگر نظرشون رو در این مورد به زبان نیاورند ولی حتماً به‌راحتی این موضوع را تشخیص می‌دهند.

۳۷-۲. ابوذر مارکلایی

شکل ۳۵-۲. ابوذر مارکلایی

ابوذر مارکلایی متولد ۲۵ آبان ۱۳۵۸ و دارای مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته خبرنگاری و دانشجوی کارشناسی ارشد علوم ارتباطات است. شغل اصلی او خبرنگار ورزشی، مدیر روابط عمومی و گزارشگر ورزشی است که از سال ۱۳۸۲ به‌صورت مداوم مشغول به فعالیت است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۸۶ وارد کار گزارشگری شدم. رشته کبدی اولین رشته‌ای بود که در شبکه سوم سیما کار گزارش آن را انجام دادم و تا سال ۱۳۹۴ رشته‌های کبدی و واترپلو را در شبکه سوم سیما و شبکه ورزش سیما گزارش کردم. در گذشته در سنین نوجوانی و جوانی علاقه بسیاری به گزارشگری داشتم و برخی اوقات سبک کار گزارشگران

مطرح را دنبال می‌کردم. خاطرم هست که در بین دوستان خودم فوتبال را به سبک گزارشگرانی مطرح کشور از قبیل بهرام شفیع، صالح‌نیا، عباس بهروان، جواد خیابانی و اسکندر کوتی فوتبال را گزارش می‌کردم. از سال ۱۳۹۰ وارد شبکه رادیویی ورزش شدم و با صلاح‌دید مدیران شبکه در رشته مورد علاقه خودم یعنی بسکتبال مشغول به فعالیت شدم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. داشتن صدای خوب
۲. فن بیان
۳. داشتن سبک و اصطلاحات منحصر به فرد
۴. آشنایی کامل و دقیق به قوانین بازی و داوری
۵. تسلط به تاریخچه رشته ورزشی

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

در برخی همکاران وحدت رویه در تلفظ برخی اسامی و اصطلاحات وجود ندارد. مورد بعدی استفاده بیش از حد کلمات لاتین در حین گزارش است که برای جامعه مخاطب به صورت عموم نا مفهوم است.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

توصیه بنده به عنوان یک گزارشگر به دوستانی که قصد دارند وارد عرصه گزارشگری شوند. این است که برای شروع کار ابتدا به سراغ اساتید رشته گزارشگری بروند و با آگاهی به نقاط ضعف و قوت خود می‌توانند با تلاش و تمرین اصولی و آکادمیک تبدیل به یک گزارشگر حرفه‌ای شوند. در پایان پیشنهاد می‌کنم برای بالا بردن میزان درصد موفقیت در گزارشگری علاقمندان می‌توانند کلاس‌های داوری و مربیگری را پشت سر بگذارند.

۲-۳۸. شکوفه موسوی

شکل ۲-۳۶. شکوفه موسوی

شکوفه موسوی متولد ۲۳ فروردین ۱۳۶۶ در تهران با تحصیلات دیپلم ریاضی فیزیک و لیسانس علوم ارتباطات اجتماعی از دانشگاه آزاد تهران است. شغل اصلی او روزنامه‌نگاری و فعالیت رسانه‌ای با محوریت ورزش و طنز است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

روزنامه نگاری و کار رسانه را از سال ۱۳۷۹ در مؤسسه «گل آقا» آغاز کردم و همزمان تا به امروز در نشریات مختلفی از جمله روزنامه‌های پیروزی، گل، همشهری، آفرینش، ایران ورزشی، نود و هفته‌نامه‌های تماشاگر، جوانان

امروز، دنیای فوتبال و... فعالیت داشته‌ام. از سال ۱۳۸۳ وارد رادیو جوان شدم و از سال ۱۳۹۵ سردبیر و تهیه کننده برنامه‌های رادیویی هستم. در این سال‌ها با شبکه‌های مختلف رادیویی همچون تهران، ایران، ورزش، صدای آشنا در زمینه نویسندگی و ایده فعالیت‌های مختلفی داشته‌ام. اغلب برنامه‌هایی که در رادیو ساختم در گروه ورزش و تفریحات رادیو جوان اتفاق افتاده که شامل برنامه‌های خبری-ورزشی، گزارشی-ورزشی، طنز ورزشی، تحلیلی ورزشی و... بوده است. از جمله فعالیت‌های شاخص گزارشگری اینجانب، گزارش رقابت‌های بانوان ورزشکار حاضر در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴ اینچئون بود که به‌طور زنده و کامل از شبکه رادیویی ورزش پخش شد. در این رویداد برای نخستین بار در تاریخ شبکه رادیویی ورزش، مسابقات بانوان به‌طور کامل در رشته‌های کبدی، دوومیدانی، بدمیتون، تیراندازی و... توسط یک گزارشگر خانم گزارش شد.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

نکات کلیدی برای گزارشگر شدن این است که گزارشگر تا می‌تواند بخواند و بخواند و بخواند؛ تا می‌تواند ببیند و ببیند و ببیند؛ و تا می‌تواند خوب بشنود و خوب بشنود و خوب بشنود.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

مهم‌ترین نقدی که به جامعه رسانه امروزمان وارد می‌دانم، عدم تلاش برای کسب تخصص، سواد و بالا بردن هر روزه کیفیت است. ما کتاب خواندن را از یاد برده‌ایم و تنها سخن گفتن را به‌خاطر سپرده‌ایم. خواندن کمک می‌کند که گزارشگران با دانش و سنجیده سخن بگویند و با علم روز دنیا پیش بروند. مطالعه درباره همه چیز برای گزارشگر لازم است و گزارشگر تنها با مطالعه می‌تواند به روز بماند و در این عصر که شکل ارتباطات هر روز تازه می‌شود، تنها با مطالعه می‌توان به روز ماند و از قافله روز رسانه‌ای عقب نماند.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

توصیه‌ام این است که اگر عاشق کارشان نیستند، شغل دیگری برگزینند. اگر دنبال ماشین گران‌قیمت و کسب سرمایه زیاد و خرید خانه در متراتر بالا هستند، گزارشگری شغلی نیست که آن‌ها را به‌سمت اهدافشان هدایت کند! تا می‌توانند بخوانند. گزارش‌های بزرگ‌ترها و پیشکسوتان را بشنوند. پیش از هرکسی، خودشان منتقد بی‌رحم خودشان باشند و هیچ وقت از کارشان راضی نشوند. امروزه داشتن صدای زیبا به تنهایی، کمکی به ساختن گزارشگر زنده نمی‌کند و در عصر اطلاعات، گزارشگر باید جست‌وجوگر و جویای علم باشد و همواره از مخاطبانش یک قدم جلوتر باشد. مطالعه کلید موفقیت است، موفقیت را از خودتان دریغ نکنید.

۳۹-۲. سعیدرضا میرزا شفیع

شکل ۳۷-۲. سعیدرضا میرزا شفیع

سعیدرضا میرزا شفیع متولد چهارم تیرماه سال ۱۳۳۶ در محله سنگلج تهران است. او دارای دیپلم طبیعی است و از سال ۱۳۵۴ واحد حرفه خبرنگاری شد. در این مدت در روزنامه‌های اطلاعات، دنیای ورزش، ابرار، ابرار ورزشی و جام جم فعالیت داشته است. او در فروردین ۱۳۹۰ بازنشسته مطبوعات و تأمین اجتماعی شده است.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۷۰ همکاری خود را با سازمان صدا و سیما و از رادیو تهران به عنوان کارشناس و گزارشگر آغاز کردم. سپس در شبکه‌های رادیو جوان و رادیو ورزش در همین حرفه ادامه فعالیت دادم. ضمن این که طی ۲۵ سال گذشته با شبکه‌های تلویزیونی یک، سه و خبر همکاری نزدیک به صورت برنامه‌ای داشتم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. نظم و انضباط و وقت گذاشتن در حوزه کاری مربوطه
۲. آگاهی و شناخت کامل نسبت به گذشته، حال و موجودیت رشته مورد گزارش
۳. آشنایی کامل با مقررات و قوانین
۴. قدرت بیان، عشق، علاقه‌مندی و پشتکار بدون عقب نشینی و سرد شدن
۵. مقاومت در برابر سختی‌ها و صبور بودن مقابل ناملایمات و تبعیض‌ها

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

بعضاً دیده و شنیده شده به جای گزارش مسابقه، به توصیف مسابقه یا بازیکنان پرداخته می‌شود. گاهی در مقام مربی و ورزشکار، گزارش‌ها جنبه راهنمایی و کوچ کردن پیدا می‌کنند. متأسفانه بعد از گزارش معروف بازی فوتبال ایران و استرالیا، برخی گزارشگران سعی می‌کنند با ارایه گزارشی احساسی و تصنعی همراه با هیجانات کاذب و اغراق آمیز که با صحنه اتفاقیه هیچگونه همخوانی ندارد و فقط هدف ثبت گزارشی تاریخی برای استفاده در تیزرها و آنونس‌ها دنبال می‌شود. البته این نقد را با احترام به همه همکاران و دوستان مطرح می‌کنم که شامل همه هم نمی‌شود.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

علاقه‌مندی، آگاهی و وقت گذاشتن بدون توقع مادی و اینکه کار در رسانه باید به عنوان شغل دوم در نظر گرفته باشد.

۲-۴۰. مجید ندیری

شکل ۲-۳۸. مجید ندیری

مجید ندیری متولد سال ۱۳۳۹ تهران و دارای کارشناسی تربیت بدنی و علوم ورزشی است با شغل تهیه کننده رادیویی است. او مدت ۱۳ سال مدیر شبکه رادیویی ورزش بود و در رویدادهای مهم به گزارشگری وزنه برداری و تکواندو می‌پرداخت.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

از سال ۱۳۶۲ وارد صدا و سیما شدم و ابتدا به عنوان کارمند خبر در واحد مرکزی خبر به فعالیت خبری پرداختم. اولین کار گزارشی‌ام در حوزه سیاسی و پوشش مراسم روز قدس در سوریه لبنان بود. پس از آن با پذیرفتن مسئولیت در اخبار ورزشی صدا و سیما، اولین کار گزارش خبر ورزشی را در مسابقات جام صلح و دوستی کویت انجام دادم. طی خدمت در واحد مرکزی خبر و اخبار ورزشی و سپس حضور در رادیو، دوره‌های مختلف آموزشی حین خدمت را در زمینه خبر، گزارش و تهیه کنندگی رادیویی سپری کردم. با انتقال به شبکه رادیویی ورزش و بعد از مدتی پذیرش مسئولیت این شبکه به دلیل کثرت رشته‌های بازی‌های آسیایی و المپیک و تعداد کم خبرنگار و گزارشگر اعزامی در رشته‌های وزنه‌برداری و رزمی به طور خاص و در سایر رشته‌ها به ارایه گزارش پرداختم. در طول خدمت رشته‌های شنا، بوکس، تکواندو، وزنه‌برداری، جودو، کاراته، دو و میدانی و برخی رشته‌های دیگر را در بازی‌های آسیایی و المپیک گزارش کرده‌ام.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. آشنایی با اصول و قواعد خبرنگاری و گزارش
۲. تسلط بر اصول فن بیان و قدرت تصویرسازی (بالاخص در گزارشگری رادیویی)
۳. استفاده از زبان رسانه و به کارگیری کلمات و لغات مناسب در گزارش (استخدام صحیح کلمات)
۴. خودداری از گزافه‌گویی و پرداختن به موضوع گزارش و تنظیم مناسب زمان انتقال حواشی مورد نیاز و علاقه مخاطب
۵. تعهد و رعایت اصول بی‌طرفی در گزارش

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

احساسی شدن در حین گزارش که باعث می‌شود وظیفه اصلی یا تصویرسازی ذهنی در گزارش رادیویی را فراموش کنند و کمتر به تکرار موقعیت و نتیجه موضوع گزارش می‌پردازند. رسانه و به ویژه رادیو، هر لحظه مخاطب جدید دارد و این مخاطب باید نتیجه، زمان و موضوع را بفهمد. این مسأله لزوم تکرار مناسب در فاصله‌های مناسب درباره موضوعات مورد اشاره را افزایش می‌دهد.

۲-۴۱. مهدی نیلاش

۲-۳۹. مهدی نیلاش (نفر اول سمت راست)

مهدی نیلاش متولد ۱۲ فروردین سال ۱۳۶۲ در استان گیلان و شهرستان ماسال است. به دلیل علاقه به رشته ریاضی، دوره کارشناسی ریاضی در دانشگاه محقق اردبیلی و دوره کارشناسی ارشد در دانشگاه خواجه نصیرالدین

طوسی را به اتمام رساند و در این زمینه در دانشکده نقشه برداری ایران و موسسه صالحان به صورت پاره وقت عضو هیئت علمی شد.

سوال. از کی و چگونه وارد کار گزارشگری شدید؟

در دوره کارشناسی ریاضی در اردبیل با پیگیری‌های فراوان در سال دوم دانشگاه در سیمای مرکز اردبیل کار گزارشگری فوتبال را آغاز کردم و به مدت ۵ سال در آنجا فعالیت نمودم. سپس برای ادامه تحصیل به تهران آمدم و بعد از وقفه چند ساله با رادیو ورزش همکاری‌ام را با آغاز جام جهانی ۲۰۱۴ شروع کردم. باتوجه به علاقه زیاد به مربی‌گری فوتبال، چند دوره مربی‌گری و دوره آنالیز فوتبال را سپری کردم.

سوال. پنج نکته کلیدی از نظر شما برای گزارشگر شدن؟

۱. مهم‌ترین نکته این است که به فکر «دیده شدن» نباشد.
۲. دارای بیان خوب و واضح در کلمات باشد و واژه سازی نکند و کم‌ترین استفاده از واژه‌های مصطلح غلط را داشته باشد.
۳. در رادیو باید از پرداختن به حاشیه‌ها پرهیز کند. گزارش باید فقط به متن بازی بپردازد و در صورت نیاز می‌توان به شنونده اطلاعات داد؛ البته نه حاشیه‌ای بلکه مطلبی که درک شنونده از فوتبال را بالا ببرد.
۴. به صورت مداوم در حال مطالعه و یادگیری درباره فوتبال و گزارشگری باشد صدایش را مدام بشنود و به رفع ضعف‌ها بپردازد.
۵. تحلیل داشته باشد، کمی فردیت داشته باشد، او را با یک استیل بشناسند. از تقلید و مانند دیگران بودن پرهیزد.

سوال. مهم‌ترین نقدی که به گزارشگران فعلی دارید؟

متأسفانه استاندارد گزارشگری بسیار به سطح نازلی رسیده است، مخصوصاً در تلویزیون. و برخی همکاران در کوران مسابقه‌ای برای دیده شدن قرار گرفته‌اند. برای بودن در صحنه تلاشی برای ارتقای کار گزارشگری انجام نمی‌گیرد، بلکه مسابقه برای پرداختن به حاشیه، متلک پراکنی و تحلیل است. نمونه آن را در بحث‌های تاکسی می‌توان شنید. واژه‌سازی به صورت اسفباری انجام می‌گیرد.

سوال. توصیه شما برای کسانی که می‌خواهند گزارشگر شوند؟

این شغل مخصوصاً در رادیو واقعا عاشق می‌خواهد. بنده هر وقت می‌آیم تا یک هفته روحیه کاری‌ام بالا می‌رود. اگر کسی در این شغل برای دیده شدن تلاش کند به جایی نمی‌رسد. مطالعه بالا و عجزول نبودن برای رسیدن به جایگاه خوب، توصیه من به دوستانی است که می‌خواهند وارد عرصه شوند.

فصل سوم

رویدادشناسی ورزشی

مقدمه

رادیو و تلویزیون اغلب رویدادهای ورزشی را پوشش می‌دهند. همه انواع ورزش‌های پرورشی، تفریحی - همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای دارای انواع رویدادهای ورزشی هستند. تنوع رویدادها از محلی تا کشوری، آموزشگاهی تا دانشگاهی، داخلی تا بین‌المللی و قهرمانی کشور تا جهانی و المپیک، نشانگر حجم گسترده آن در داخل و خارج از کشور است. چه بسا شهرهائی که با برگزاری یک رویداد ورزشی مهم در سطح دنیا مطرح شده‌اند. این برجسته - سازی و شهرت، حاصل کار رسانه‌های جمعی و گزارشگرانی است که آن‌ها را معرفی می‌کنند. رویدادشناسی به عنوان یک مقوله بسیار مهم در کار گزارشگران ورزشی است که در این فصل به معرفی انواع رویدادهای ورزشی برای گزارش و چگونگی دسته بندی آن‌ها از ابعاد مختلف پرداخته می‌شود.

۳-۱. مدیریت رویداد ورزشی

مروری بر تاریخچه رویدادهای ورزشی نشان می‌دهد که در دوره‌های پیش از تاریخ نشانه‌هایی از وجود رویدادهای ورزشی وجود داشته است. برای نمونه تصاویر مشاهده شده بر روی سینی ارجان مربوط به حدود ۵۰۰۰ سال پیش یا جام حسنلو مربوط به ۳۰۰۰ سال پیش، نشان دهنده نمادهایی از برگزاری رویدادهای ورزشی و تفریحی بوده است. به همین نحو در تاریخ باستان و رویدادالمپیک باستان در یونان حکایت از قدمت و ریشه موضوع مدیریت رویدادهای ورزشی دارد (قاسمی و کشکر، ۱۳۹۰).

مدیریت برگزاری مسابقات نوین، برپایه همان هنر باستانی سازمان‌دهی نمایش‌های ورزشی، شکل گرفته است. برای مثال به مسابقه‌هایی که تحت سرپرستی پادشاهان باستان صورت می‌گرفت، مراسم پرشکوه اهدای جوایز وجود داشت. با شروع رقابت‌های ورزشی و موسیقی، نه تنها به قهرمانان، بلکه به مقام‌های دوم و سوم نیز هدایائی اهدا می‌شد. همچنین در اجرای نمایش‌های همراه با خشونت، گلابیاتورها با جانوران وحشی در دسته بندی‌های گوناگون به ستیز می‌پرداختند و مسابقه‌های اسب‌دوانی نیز برگزار می‌شد. جوایز بزرگ نظر دلاوران را از هرسو جلب می‌کرد و این امر باعث افزایش تماشاگران می‌شد. تیم‌های نماینده در شهرهای مورد توجه پادشاه، به هزینه وی پذیرائی و سکنی داده می‌شدند. این مراسم هزینه‌های هنگفتی داشتند (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۴). بسیاری از این صحنه‌ها به‌عنوان دستمایه و حتی ژانرهایی جذاب در فیلم‌های سینمایی و انواع مستندها تبدیل شده است.

مدیریت رویدادهای ورزشی به‌عنوان یکی از شاخه‌های علم مدیریت ورزشی بسیار پیشرفت کرده است. رویدادهای ورزشی به عنوان بخشی از صنعت ورزش، دارای اصول قانونی، حوزه‌های کسب و کار و روش‌های مدیریتی پیشرفته است. رویدادهای ورزشی صنعت ورزش را متحول کرده‌اند. در کنار اهمیت برد و باخت، موضوعات اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و حقوقی ابعاد تازه و جذابی را برای رویدادها ایجاد کرده است. تاریخ نشان می‌دهد که در ابتدا باشگاه‌ها مختص سیاستمداران و ثروتمندان بودند. باشگاه‌های اولیه فقط در یک رشته فعالیت می‌کردند و مسابقات آن‌ها یک‌بار در سال برگزار می‌شد و طی آن اعضای باشگاه به بهانه شرکت در رویداد به دور هم جمع می‌شدند. اما امروزه باشگاه‌ها مسابقات مختلفی را در طول سال با محوریت ورزش حرفه‌ای یا تفریحی برنامه‌ریزی می‌کنند. آغاز بازی‌های المپیک مدرن در سال ۱۸۹۶ توسط پی‌یر دو کوبرتن نیز تحول دیگری در مدیریت رویداد ورزشی پدید آورد. با شروع بازی‌ها، کمیته بین‌المللی المپیک و در پی آن آکادمی ملی

المپیک شکل گرفت. اولین بازی المپیک ۹ روز طول کشید و ۳۱۱ ورزشکار از ۱۳ ملیت در آن حضور داشتند. ورزشکاران همگی آماتور بودند و بیشتر آن‌ها دانشجویان یا ورزشکاران باشگاهی بودند و در آن زمان هنوز مفهوم تیم‌های ملی مطرح نشده بود. اما در المپیک ۲۰۱۲ لندن بیش از ده هزار ورزشکار در ۲۸ رشته شرکت نمودند و این نشانگر پیچیدگی و رشد مدیریت این رویداد ورزشی بزرگ در طول تاریخ است (قاسمی، فراهانی، ۱۳۹۳).

۳-۲. مفهوم رویداد ورزشی

هر اتفاق یا جریانی در ورزش را در مفهوم عام خود می‌توان به‌عنوان یک رویداد ورزشی در نظر گرفت. مقوله ورزش در جوامع مختلف معمولاً به چهار حوزه ورزش تربیتی، همگانی - تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای تقسیم می‌شود. منظور از ورزش تربیتی، ورزش برای پرورش و متولی آن مدارس و دانشگاه‌ها هستند. ورزش همگانی - تفریحی به انجام فعالیت‌های جسمانی بدون محدودیت جسمی، جنسی، سنی و مالی با هدف بهبود وضعیت جسمی و روانی اطلاق می‌شود. منظور از ورزش قهرمانی، ورزش با رقابت برای کسب مدال است که متولی اصلی آن فدراسیون‌ها و هیأت‌های ورزشی هستند. ورزش حرفه‌ای نیز به ورزش برای درآمدزایی اشاره دارد و متولی اصلی آن هم باشگاه‌های حرفه‌ای و اتحادیه باشگاه‌های حرفه‌ای هستند.

مهم‌ترین مبانی ورزش و تربیت بدنی حرکت است که اغلب به شکل‌های بازی (Play)، گیم یا فعالیت‌های سازمان‌دار و قانون‌دار (Game) و ورزش (Sport) نمایانگر می‌شود. اهمیت حرکت در تربیت بدنی تا جایی است که برخی کارشناسان به تربیت بدنی، تربیت حرکتی می‌گویند. امروزه واژگان تربیت بدنی، بازی، گیم و ورزش در میان افراد عادی به جای هم به کار می‌روند. اما کارشناس تربیت بدنی که در تلاش برای کاربرد نظریه‌ها در این حوزه است باید مرز میان مفاهیم این واژگان را به درستی تشخیص دهد.

منظور از تربیت بدنی، رشد فرد از ابعاد مختلف از طریق حرکت و بدن است. ابعاد رشد فرد شامل سلامت جسمانی، روانی، مهارت‌های حرکتی - ورزشی، اخلاق، فعالیت‌های سالم در اوقات فراغت، احساس خوب بودن و امثال آن است. بازی یا Play فعالیت ارادی، آزاد، طبیعی و بدون هدف است. این نوع بازی منظم، سازمان‌دار و جدی نیست و بر اساس نیاز غریزی مانند بسیاری از بازی‌های حرکتی و بدنی دوره پیش دبستانی است. برای مثال کودکی که از درخت بالا می‌رود یا از سرسره به پایین سر می‌خورد، این نوع بازی را انجام می‌دهد. گیم یا Game برخلاف بازی، صرفاً بدنی و هدف مدار است و در آن نتیجه مهم است. در گیم قوانین و مقررات و ابزار و وسایل خاصی وجود دارد اما قوانین و مقررات آن مطلق نیست و ممکن است در شرایط مختلف فرق کند (مثل والیبال ۲ نفره یا برخی بازی‌های بومی و محلی). ورزش یا "Sport" بازی رقابتی و سازمان‌دار است که کاملاً جسمانی و مهارتی در سطح بالا با اهداف بیرونی با قوانین و مقررات ثابت و جهانی می‌باشد. ورزش می‌تواند نوعی کار و حرفه برای مقام، افتخار، تجارت و غیره باشد. شاید بهتر باشد که به کسانی که ورزش را انجام می‌دهند ورزشکار و به کسانی که بازی و گیم را انجام می‌دهند بازیکن اطلاق کرد. شاید این پرسش به ذهن خواننده خطور کند که با این تعاریف پس چرا به بازی‌های المپیک، گیم یا در بسیاری موارد به ورزشکاران فوتبال، بازیکن اطلاق می‌شود. در اینجا این توضیح لازم است که با وجود کاربرد این واژگان به جای یکدیگر، اما برای کارشناس تربیت بدنی لازم است تا با تشخیص مرز این واژگان در برنامه‌ریزی‌ها و سازمان‌دهی‌های خود، نقش عملیاتی مؤثرتری را ایفا نماید (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۹).

حتی همایش‌های علمی و نشست‌های مختلف را می‌توان از طریق رسانه دنبال کرد. در سطح خبری که هر چیزی که از ارزش خبری برخوردار باشد، قابل پوشش رسانه‌ای است. در این میان مسابقات از جذاب‌ترین و مورد توجه‌ترین محتوای ورزشی برای مخاطبین رسانه‌هاست.

۳-۳. انواع رویدادهای ورزشی مسابقه‌ای

در بسیاری از تعاریف ورزش، واژگان رقابت و مسابقه وجود دارند. در انگلیسی کلمات متنوعی از مسابقه با معانی خاص به شرح جدول ۱-۳ وجود دارد که گزارشگر باید با آن‌ها آشنا باشد (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۴: ۸-۱۱).

جدول ۱-۳. انواع مفهوم مسابقه در زبان لاتین

ردیف	عنوان	توضیح
۱	Tournament	مجموعه‌ای از بازی با رقابت که در انواع حذفی، دوحذفی، دوره‌ای، نردبانی و... برگزار می‌شوند.
۲	Tour	مجموعه‌ای از تورنمنت‌های حرفه‌ای (مثل گلف یا تنیس) که معمولاً در شهرهای مختلف برگزار می‌شود.
۳	Match	مسابقه‌ای بین دو تیم (مثل فوتبال) یا بین دو نفر (مثل بوکس، کشتی یا تنیس) است. در برخی ورزش‌ها هر طرف تعداد بازی‌ها یا گیم‌های بیشتر را ببرد، مسابقه را برده است (مانند: هندبال، تنیس و والیبال).
۴	Competition	رویدادی که در آن افراد در چیزی با هم رقابت می‌کنند تا برنده آن‌ها شناخته شود.
۵	Event	یکی از انواع مسابقه‌ها در یک رشته ورزشی است.
۶	Race	مسابقه سرعتی که شرکت کنندگان مستقیم باهم رقابت می‌کنند، مانند اتومبیل‌رانی، سوارکاری، شنا و دو.
۷	League	مجموعه‌ای از تیم‌ها که با یکدیگر و بر اساس برنامه‌ای منظم در طول فصل بازی می‌کنند.
۸	Play Off	رقابت‌های حذفی که برگزار می‌شود تا قهرمان یا رقابت کنندگان برای دیدار قهرمانی مشخص شوند.
۹	Championship	مسابقه‌ای برای شناسایی بهترین بازیکن یا تیم در یک ورزش خاص یا رقابتی که برای تعیین قهرمان است.
۱۰	Head to head	رقابتی مستقیم برابر رقیبی دیگر است.
۱۱	Challenge round	رقابت بین یک مدافع عنوان قهرمانی با فردی که از یک رقابت برای این دیدار بیرون آمده است.
۱۲	Fight	مسابقه مشت‌زنی یا بوکس.
۱۳	Meeting	مجموعه‌ای از مسابقات سوارکاری که ظرف چند روز در یک محل برگزار می‌شود.
۱۴	Friendly	برای بازی دوستانه بین ۲ تیم.
۱۵	Bout	دربوکس: رقابت بین ۲ بوکسور و شامل تعداد ویژه راندها و در شمشیربازی: رقابتی بین ۲ شمشیرباز.
۱۶	Encounter	یک مسابقه ورزشی در برابر حریف یا تیمی خاص است.
۱۷	Cup	یک مسابقه ورزشی که در آن یک کاپ به عنوان جایزه اهدا می‌شود. مثل جام جهانی فوتبال World cup
۱۸	Trail	مسابقه انتخابی برای پیدا کردن بهترین بازیکن برای یک تیم ورزشی، یا یک رویداد مهم. Olympic Trails
۱۹	Qualifier	مسابقه‌ای که در آن شخص یا تیم باید ببرد تا وارد مسابقه خاص شود. مانند: A world cup qualifier

انواع رویدادها بر مبنای مسابقه را می‌توان به شرح جدول ۲-۳ دسته‌بندی کرد.

جدول ۳-۲. انواع رویداد ورزشی

ردیف	انواع رویداد	توضیح
۱	دوستانه و تفریحی	۱. خانوادگی، ۲. محلی، ۳. هندی کپ یا ارفاقی (تبادل)
۲	تدارکاتی (آماده سازی)	مسابقه با تیم یا بازیکنان محلی، هم شهری، از دیگر شهرهای کشور یا دیگر کشورها
۳	رسمی داخل کشوری	شهری یا شهرستانی
		قهرمانی باشگاهی، شهری یا شهرستان و انتخابی شهرستانی
		استانی
		قهرمانی باشگاهی، استانی و انتخابی استانی
		کشوری
		قهرمانی باشگاهی، کشوری و انتخابی تیم ملی
۴	رسمی بین المللی	۱. تورنمنت های بین المللی، ۲. تورنمنت های بین المللی جوانان، ۳. تورنمنت های آزاد بین المللی، ۴. تورنمنت - های آزاد بین المللی جوانان، ۵. رویدادهای بین المللی پیشکسوتان، ۶. رویدادهای نمایشی (رقابت بدون عنوان یا جایزه نقدی)، ۷. مسابقات بین المللی (بین اعضاء اتحادیه ها و سازمان های ورزشی رسمی کشورها)، ۸. مسابقه دعوتی (با جایزه یا بدون دعوت میزبان)، ۹. رویدادهای چندرشته ای (مانند المپیک، بازی های آسیائی و...)، ۱۰. مسابقات برترین ها یا بازی بزرگان، ۱۱. مسابقات قهرمانی، ۱۲. مسابقات قهرمانی جهان، ۱۳. مسابقات قهرمانی قاره ای (آسیا، اروپا، و...)، ۱۴. قهرمانی منطقه ای (مثل غرب آسیا)
۵	دانش آموزی و آموزشی	۱. داخلی مدارس، ۲. بین مدارس (منطقه ای و استانی و کشوری)، ۳. المپیاد، ۴. جهانی دانش آموزی
۶	دانشجویی و دانشگاهی	۱. داخلی دانشگاه، ۲. بین دانشگاه ها (منطقه ای، استانی و کشوری)، ۳. المپیاد، ۴. جهانی دانشجویی
۷	ادارات و سازمان ها	۱. داخل سازمانی، ۲. مسابقه کارکنان ادارات دولتی و ۳. مسابقه کارگران
۸	همگانی و عمومی	با هدف ترویج و تبلیغ ورزش (مثل دوهای همگانی و...)
۹	ترکیبی	مثل ترکیب مسابقه استانی با کشوری یا تفریحی با رسمی و...
۱۰	رده های سنی مختلف	۱. نونهالان، ۲. نوجوانان، ۳. جوانان، ۴. بزرگسالان و ۵. پیشکسوتان
۱۱	اپن	۱. اپن (بدون محدودیت سنی) و ۲. اپن رده های سنی
۱۲	بر اساس تعداد بازیکن	۱. تعداد زیاد مثل فوتبال، ۲. فقط ۲ بازیکن مانند تنیس، ۳. فقط یک نفر مثل گلف و اسکی
۱۳	همایش	۱. استانی، ۲. منطقه ای، ۳. کشوری، ۴. بین المللی

سازمان های برگزارکننده رویدادها، گاهی هویت دائمی و گاهی موقت دارند. برای نمونه یک فدراسیون مانند فدراسیون فوتبال دارای هویت دائمی و برخی مانند کمیته برگزاری بازی های المپیک هویت موقتی دارند (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۸).

۲-۴. برنامه ریزی رویدادهای ورزشی

برنامه ریزی مهم ترین گام در مدیریت برگزاری رویدادهای ورزشی است. برای برگزاری یک رویداد ورزشی سه مرحله اجرایی به شرح جدول ۳-۳ وجود دارد که باید برای آنها برنامه ریزی کرد.

جدول ۳-۳. مراحل اجرایی برگزاری رویدادهای ورزشی

ردیف	مراحل	توضیح
۱	پیش از رویداد	مجموعه اقداماتی که قبل از شروع رویداد اجرا می شود.
۲	حین رویداد	مجموعه اقداماتی که در حین رویداد اجرا می شود.
۳	پس از رویداد	مجموعه اقداماتی که بعد از رویداد اجرا می شود.

برای آشنایی با انواع فعالیت های اجرایی در هر یک از مراحل مورد اشاره، برخی از مهم ترین اقدامات هر مرحله که در برنامه ریزی ها مورد توجه قرار دارد را در جدول ۳-۴ مرور می کنیم (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۲).

جدول ۳-۴. اقدامات اجرایی در ۳ مرحله یک رویداد

ردیف	اقدامات
الف - مرحله پیش از رویداد	
۱	تعیین تاریخ دقیق رویداد
۲	برآورد تعداد رشته‌ها و شرکت‌کنندگان در رویداد
۳	برآورد مالی براساس برآورد تعداد رشته‌ها و شرکت‌کنندگان
۴	فراخوان برای میزبانی و انتخاب بهترین میزبان
۵	سایر اقدامات مهم و مؤثری که باید پیش از برگزاری رویداد انجام شود.
ب - مرحله حین رویداد	
۱	اسکان کمیته پذیرش و کمیته برگزاری رویداد
۲	پذیرش و اسکان شرکت‌کنندگان
۳	برگزاری جلسات هماهنگی با سرپرستان کاروان‌ها با حضور مسئولین کمیته‌ها و مسئولین رویداد
۴	برگزاری مراسم افتتاحیه
۵	فعالیت معاونت‌ها و کمیته‌های تخصصی بر اساس شرح وظایف تعیین شده
۶	فعالیت گروه نظارت و ارایه گزارش روزانه به مدیران ذی‌ربط
۷	برگزاری مراسم اختتامیه (رشته‌ای و کلی)
۸	سایر اقدامات مهم و مؤثری که باید حین برگزاری رویداد انجام شود.
ج - مرحله بعد از رویداد	
۱	تهیه گزارش نهایی
۲	آخرین شماره ویژه‌نامه با محتوای گزارش نهایی
۳	سایر اقدامات مهم و مؤثری که باید پس از برگزاری رویداد انجام شود.

۳-۵. خدمات به رسانه‌های جمعی در طول رویداد

مدیریت روابط با رسانه‌ها بخش بسیار مهمی از مسئولیت‌های برگزارکنندگان رویداد و به ویژه بخش روابط عمومی آن‌ها است. روابط عمومی‌ها برای پوشش هر سه مرحله رویداد، ملزم به تقویت روابط منظمی با رسانه‌ها هستند. مهم‌ترین اقدامات در مدیریت روابط رسانه‌ای رویدادها را می‌توان در جدول ۳-۵ مرور کرد.

جدول ۳-۵. مهم‌ترین اقدامات مدیریت روابط رسانه‌ای

ردیف	محورها	توضیح
۱	شناخت رسانه‌های با نفوذ	شناخت رسانه‌های با نفوذ، برنامه کاری آن‌ها، نوع دروازه‌بانی خبری آن‌ها و توجه به اولویت ارزش‌های خبری آن‌ها
۲	شناخت شخصیت‌های بانفوذ رسانه‌ای	شناخت اعضای با نفوذ رسانه‌های ورزشی به ویژه اعضای که به‌طور تخصصی اخبار رویداد را پوشش می‌دهند. رابطه مناسب با اعضای منتقد رسانه‌ها می‌تواند تبلیغات مثبتی داشته باشد.
۳	ارایه خدمات به رسانه‌ها	فراهم‌سازی تسهیلات و خدمات برای رسانه‌هایی که رویدادهای سازمانی را پوشش می‌دهند.
۴	توسعه نمایش رسانه‌ای	پشتیبانی اعضای رسانه برای تمرکز روی گزارش رویدادها، تهیه خط مشی‌های برقراری ارتباط با توجه به مدیریت رویداد و در دسترس بودن سخنگو، فعالیت برای به‌حداکثررسانی تبلیغات مثبت

ارایه خدمات به رسانه‌ها در رویدادها ابعاد گسترده‌ای دارد. درک نیازهای اعضای رسانه‌ها برای پوشش رویداد و فراهم کردن خدمات لازم برای آن‌ها از امور اجرایی مهم روابط عمومی در رویداد است. در هر رویداد اعضای

پوشش دهنده رسانه‌ها به جایی برای مشاهده رویداد، نوشتن گزارش، دسترسی به آمار و دیگر اطلاعات مرتبط و بالاخره دسترسی به بازیکنان یا مربیان پس از مسابقه نیاز دارند. این درحالی است که نمایندگان رسانه‌های مختلف هر یک نیازهای متفاوتی دارند و اکثر آن‌ها در رقابت با یکدیگر هستند. مهم‌ترین محورهای آرایه خدمات روابط عمومی به رسانه‌ها را می‌توان در جدول ۳-۶ مرور کرد.

جدول ۳-۶. مهم‌ترین خدمات روابط عمومی به رسانه‌ها در رویداد

ردیف	خدمات	توضیح
۱	صدور کارت شناسایی	سیاست‌گذاری برای کارت‌های شناسایی معتبر برای افراد واجد شرایط، تعیین محدودیت افراد برای حضور در بخش‌های مختلف رویداد، برنامه‌ریزی تهیه و توزیع کارت‌ها و...
۲	تدارک جایگاه خبرنگاران	محل مناسب در میان جایگاه تماشاگران برای خبرنگاران برای نشستن و ثبت جریان رویداد
۳	تدارک فضای کاری	تدارک فضای کاری خاص برای هر رسانه مانند کابین گزارشگران رادیو و تلویزیون
۴	تدارک فناوری‌های لازم	تأمین فناوری‌های مورد نیاز مانند خدمات ارتباط از راه دور، تلویزیون، اینترنت پرسرعت و...
۵	تدارک پذیرایی	ارایه پذیرایی مناسب، متناسب با زمان رویداد
۶	تدارک آمار و اطلاعات	تأمین و تدارک آمار و اطلاعات بازی‌ها و رکوردها و نتایج گذشته برای بهبود کار رسانه‌ها
۷	اتاق پذیرایی رسانه‌ای‌ها	در این اتاق نیز می‌توان تسهیلاتی چون فناوری، پذیرایی، فضای کاری و آمار را فراهم کرد.
۸	تدارک پارکینگ	تأمین پارکینگ مجانی در محلی نزدیک به ورودی رسانه‌ها درکنار مجموعه.
۹	محل‌های مصاحبه رسمی	محل‌هایی مثل میکس‌زون یا محل مصاحبه سریع و سرپایی بعد از رویداد و اتاق‌های کنفرانس
۱۰	تدوین خط مشی رسانه	تدوین چارچوب راهنمای برقراری ارتباط و مصاحبه با ورزشکاران، مربیان؛ و تعیین سخنگوی سازمان

برخی ورزش‌ها مثل فوتبال مخاطب زیادی دارد و رسانه‌ها بیش از بقیه به آن‌ها توجه می‌کنند. در مورد این ورزش‌ها، کار روابط عمومی اغلب واکنشی است تا پیش‌کنشی باشد. اما اگر ورزشی برای رسانه‌ها ناشناخته باشد، مخاطب باید تلاش بیشتری برای پوشش آن‌ها داشته باشد.

۲-۵-۱. تأمین خدمات اطلاعاتی رسانه‌ها در رویداد

ارایه اطلاعات به اهالی رسانه‌ها بسیار مهم است. یکی از این شیوه‌های رایج استفاده از رسانه‌های خبری است که فرصت ارایه اطلاعات به مجموع رسانه‌ها را فراهم می‌کند.

الف. ارایه خبر به رسانه‌ها: روابط عمومی باید اخبار و اطلاعات را به رسانه‌ها برساند و آن‌ها را برای استفاده ترغیب کند. خبر باید طوری نوشته شود که رسانه‌ها به آن توجه کنند. به این منظور باید به ابعاد مختلفی در تهیه خبر توجه داشت. اولین جنبه ارزش خبری اطلاعات است. یعنی چه اطلاعاتی می‌تواند مورد توجه بیشتر رسانه‌ها و مخاطبین باشد؟ در ادامه جنبه شکل نگارش استاندارد و استفاده از عناصر خبری و در نهایت نحوه توزیع و ارسال خبر به رسانه‌ها بسیار مهم است. تشخیص ارزش خبری، بحثی ذهنی بر پایه مخاطبان رسانه خبری، موقعیت رسانه و تمرکز آن رسانه است. تامپسون (۱۹۹۶) شش ارزش خبری^۱ (TIPCUP) را به شرح جدول ۳-۷ معرفی می‌کند.

1. Timeliness, Impact, Prominance, Conflict, Unusualness, and Proximity

جدول ۳-۷. ارزش های خبری

ردیف	ارزش	توضیح
۱	تازگی	اطلاعاتی جدید به عنوان خبر که برای مخاطب تازگی داشته باشد.
۲	دربرگیری	میزان پوشش یا اثر بر روی مخاطبان یا این که چه تعداد مخاطب به آن توجه می کنند.
۳	شهرت	در رابطه با افراد مهم، شناخته شده و مشهور در جامعه باشد.
۴	برخورد	اختلاف، تضاد و برخورد بین افراد یا سازمان ها را نشان دهد.
۵	شگفتی	رویداد یا اخباری غیر معمول باشد.
۶	مجاورت	مجاورت رویداد یا خبر با یکی از موارد قبلی باشد.

عناصر خبری هم شامل مواردی به شرح جدول ۳-۸ و معروف به «پنج W و یک H» هستند.

جدول ۳-۸. عناصر خبر

ردیف	عناصر خبر	توضیح
۱	چه کسی؟	فاعل یا اقدام کننده یا مفعول یا متأثر از رویداد معرفی می شود.
۲	چه چیزی؟	رویداد یا اتفاق معرفی می شود.
۳	کجا؟	محل رویداد یا اتفاق معرفی می شود.
۴	چه موقع؟	زمان رویداد یا اتفاق معرفی می شود.
۵	چرا؟	دلیل رویداد یا اتفاق معرفی می شود.
۶	چگونه؟	چگونگی ظهور یا ایجاد رویداد و اتفاق معرفی می شود.

برای انتشار یک خبر با ارزش خبری مناسب، باید آن را در یک چارچوب یا قالب مشخص نوشت. اجزای اصلی قالب خبر نویسی را می توان شامل تیتراژ، لید و متن دانست. برای تقویت خبر می توان از منابع اطلاعاتی به شرح جدول ۳-۹ استفاده کرد.

جدول ۳-۹. منابع مهم برای بهبود گزارش های خبری ارسالی به رسانه ها

ردیف	منابع گزارش خبری	توضیح
۱	بیوگرافی ها	شامل نوشتار صحیح نام و عنوان شخص، راهنمای تلفظ برای مجریان رادیو و تلویزیون، سال های همکاری با سازمان، تجربیات قبلی، سوابق تحصیلی و اطلاعات خانوادگی.
۲	برگه های اطلاعات	خلاصه یک صفحه ای از اطلاعات رویداد و در قالب: چه کسی، چه چیزی، کجا، چه موقع، چرا و چگونه است. گاهی به صورت اعلامیه و شامل پیشینه خبر و تاریخچه مهم درباره رویداد است.
۳	لوگوی سازمانی	برای استفاده گرافیکی در روزنامه یا گزارش تلویزیونی است که اغلب با فرمت jpg یا tiff است.
۴	عکس	امکان دسترسی به تصاویر زیبا از رویداد در حال اجرا یا عکس های پرسنلی را فراهم می کند.

ب. رسانه های درون سازمانی برای تأمین خدمات اطلاعاتی: رسانه های سازمانی منابعی برای تأمین خدمات اطلاعاتی اهالی رسانه و حتی مخاطبین عام هستند. از جمله رسانه های سازمانی در جدول ۳-۱۰ معرفی شده اند.

جدول ۳-۱۱. انواع رسانه‌های سازمانی برای ارایه اطلاعات به نمایندگان رسانه‌ها

ردیف	انواع	توضیح
۱	راهنمای رسانه‌ای	معمولاً شامل: اطلاعات عمومی (جدول برنامه‌ها، اطلاعات و مقررات رسانه‌ها، برنامه زمانی، نقشه‌ها و جهت‌ها و...)؛ اطلاعات تیم و رویداد (کارکنان، تصویر بازیکنان و مربیان، صورت اسامی، و...)؛ مرور فصلی (یادداشت، آمارها، نتایج، بهترین‌ها و...)؛ تاریخچه (نتایج سال به سال، فهرست برنامه‌های سال به سال، بازی‌های برتر، تالار افتخارات، و...)؛ اطلاعات مجموعه اداره کننده (معرفی هیأت مدیره، مدیران، و...) است و به عنوان مبلّغی ارزشمند، در اختیار اعضای رسانه پوشش دهنده مسابقات و رویدادها قرار می‌گیرد.
۲	خبرنامه	به صورت چاپی یا الکترونیکی تولید می‌شود.
۳	مجموعه برنامه‌ها	این مجله مانند، به طور مشخص در روز مسابقه توزیع می‌شود و در آن اطلاعات پایه‌ای از رویداد، گزارش‌های کوتاه و اطلاعات دیگری از سازمان میزبان وجود دارد.
۴	پوسترها	در اکثر پوسترها نام و نشان شرکت‌های حامی مالی رویداد یا تولید پوستر نیز وجود دارند و به همین دلیل با بازاریابی نیز در ارتباط است.
۵	بروشورها	اطلاعات بنیادی را درباره یک سازمان، محصول یا خدمات فراهم می‌آورد.
۶	بریده جراید	به دلیل اعتبار رسانه‌های جمعی، مقاله‌هایی که در مورد سازمان چاپ می‌کنند می‌تواند با ارزش باشد.
۷	گزارش سالانه	افراد ذینفع برای گزارش‌های سالانه به ویژه رسانه‌ها و مدیران معرفی می‌شوند و خلاصه عملکرد فصل با مروری بر عملکرد سازمان و بازنگری در آمار و رکوردهای نهایی صورت می‌گیرد.
۸	مولتی مدیاها یا چند رسانه‌ای‌ها	انواع فیلم‌ها یا کلیپ‌ها و گزارش‌های چندرسانه‌ای درباره سازمان و رویدادها که به صورت دی‌وی-دی یا سی دی قابل توزیع یا قابل دانلود کردن از روی سایت باشند.

۳-۵-۲. ارتباط با رسانه‌ها در مواقع بحرانی

چون احتمال شرایط بحرانی در رویدادها وجود دارد، لازم است که روابط عمومی از اهمیت آمادگی رویارویی با بحران آگاه باشند. همه رویدادهای ناخوشایند به معنی بحران نیستند. برخی از آن‌ها تنها یک حادثه هستند، برخی می‌توانند سخت و اضطراری باشند. اما حتی وضعیت‌های اضطراری و فوق‌العاده نیز الزاماً بحران نیستند.

با در نظر گرفتن توان بالقوه بحران‌ها در تخریب یک رویداد، برخی برگزارکنندگان رویدادها، اقدام به پیش بینی و برنامه‌ریزی برای بروز بحران‌های احتمالی کرده‌اند. در موقعیت بحرانی، مهم‌ترین وظیفه روابط عمومی کار با رسانه‌هاست. اولین گام روابط عمومی برای آمادگی مواجهه با بحران‌ها، پیش‌بینی انواع بحران‌های احتمالی در رویداد است. گام دوم تهیه طرح‌های مواجهه با بحران است.

۳-۶. جدول نویسی یا جدول مسابقات در رویدادهای ورزشی

یکی از اقدامات اساسی در رویدادهای ورزشی، جدول نویسی برای برگزاری رویدادهاست. انواع جدول مسابقات را می‌توان به شرح جدول ۳-۱۲ مرور کرد.

جدول ۳-۱۲. انواع جدول برای رویدادها

انواع جدول نویسی				
۱. دوره‌ای	۲. حذفی	۳. ترکیبی	۴. مبارزه طلبانه	۵. رپه‌شاز

۳-۶-۱. جدول دوره‌ای

این نوع جدول اجازه می‌دهد تا همه شرکت‌کنندگان باهم بازی کنند. لذا قهرمان واقعی را مشخص می‌کند. از بهترین نوع جدول‌ها برای کاربرد است. در جدول دوره‌ای منظم هر تیم یا بازیکن با دیگر بازیکنان یا تیم‌ها بازی می‌کند. این نوع جدول دارای دو نوع تک بازی (گردش بازی بدون رفت و برگشت یعنی دو تیم فقط یکبار بازی می‌کنند) و دو بازی رفت و برگشت (دو تیم دوبار به صورت رفت و برگشت بازی می‌کنند) دارد. تعداد کل بازی‌ها در جدول دوره‌ای با تک بازی از فرمول $(N-1)$ و دوبازی رفت و برگشتی را می‌توان از فرمول $N(N-1)/2$ به دست آورد. N نشان دهنده تعداد کل شرکت‌کننده‌هاست. لذا وقتی ۶ شرکت‌کننده یا ۶ تیم داریم، تعداد کل بازی‌های تک بازی و تعداد بازی رفت و برگشتی ۱۵ بازی است ($15 = 6(6-1)/2$). به منظور قرعه‌کشی جدول دوره‌ای، تعدادی شماره به عنوان شرکت‌کننده‌ها یا تیم‌ها در دو ستون عمودی در جدول جای می‌گیرند. اعداد باید به ترتیب در اولین ستون (ستون چپ) باید از بالا به پایین و در دومین ستون (ستون راست) از پایین به بالا، دوبه دو، مقابل هم قرار بگیرند. در مورد شش تیم، وضعیت به شکل جدول ۳-۱۳ می‌شود.

جدول ۳-۱۳. جدول دوره‌ای برای ۶ تیم

دور پنجم		دور چهارم		دور سوم		دور دوم		دور اول	
۱	۲	۱	۳	۱	۴	۱	۵	۱	۶
۳	۶	۴	۲	۵	۳	۶	۴	۲	۵
۴	۵	۵	۶	۶	۲	۲	۳	۳	۴

برای به دست آوردن دوره‌های بعدی، به جز عدد شماره یک که ثابت می‌ماند، اعداد خلاف جهت حرکت عقربه ساعت می‌چرخند. وقتی تعداد شرکت‌کننده‌ها فرد باشد، در بازی‌های دور اول یکی استراحت و مقابل آن یک قرار می‌گیرد و مثل بالا به جای یک، این بار اعداد دور استراحت می‌چرخند. هر شرکت‌کننده‌ای که روبه‌روی استراحت یا بای قرار گیرد، در آن دور استراحت می‌کند. تعداد دوره‌های بازی اگر تعداد تیم‌ها یا بازیکنان زوج باشد از کم کردن یک از تعداد آنها، به دست می‌آید. در مثال فوق که ۶ تیم یا بازیکن داشتیم، تعداد پنج دور وجود داشت. ولی اگر تعداد شرکت‌کننده‌ها فرد باشد، برابر همان تعداد، دوره‌های بازی است. یعنی اگر ۷ شرکت‌کننده داشته باشیم، تعداد دور بازی‌ها ۷ است.

اگر تعداد شرکت‌کنندگان فرد باشد، می‌توان به دو روش اقدام نمود. روش اول اینکه **bay** را ثابت نگه‌داشت و سایر شرکت‌کنندگان همانند روش قبل با هم مسابقه دهند. در روش دیگر عدد یک ثابت و **bay** متغیر است. اگر شماره گزاری شرکت‌کنندگان به صورت قرعه‌کشی ساده (غیر قدرتی) بود از هر دو روش می‌توان استفاده کرد. اما اگر شماره گزاری برحسب قدرت بود، بهتر است از روش دوم (ثابت نگاه داشتن عدد یک) استفاده شود. برای رده بندی و تعیین جایگاه‌ها می‌توان به ملاحظات به شرح جدول ۳-۱۴ توجه داشت.

جدول ۳-۱۴. رده بندی و شناسایی مقام برتر به صورت دوره ای

ردیف	محورها
۱	مقام برتر بر اساس تعداد دیدار برده محاسبه می شود.
۲	اگر تعداد بردها یکسان بود، برنده دیدار دو شرکت کننده با امتیاز مساوی مقام بالاتر را احراز می کند.
۳	اگر تعداد بردهای سه تیم یا بیشتر با هم یکسان بود، مقام بالاتر بر اساس تعداد بازی های برده محاسبه می شود.
۴	اگر پس از محاسبه بند ۳ دو تیم همچنان با هم شرایط یکسان داشتند، برنده دیدار آن دو تیم مقام بالاتری دارد.
۵	اگر پس از محاسبه بند ۳ سه تیم یا بیشتر با هم شرایط یکسان داشتند، اختلاف تعداد بازی برده و باخته محاسبه می شود.
۶	اگر پس از محاسبه بند ۵ دو تیم همچنان با هم شرایط یکسان داشتند، برنده دیدار آن دو تیم مقام بالاتری دارد.
۷	اگر پس از محاسبه بند ۵ سه تیم یا بیشتر شرایط یکسان داشتند، اختلاف امتیازهای کسب و واگذار شده محاسبه می شود.
۸	اگر پس از محاسبه بند ۷ دو تیم باهم شرایط یکسان داشتند، برنده دیدار آن دو تیم مقام بالاتری دارد.
۹	اگر پس از محاسبه بند ۷ سه تیم یا بیشتر با هم شرایط یکسان داشتند مقام بالاتر بر اساس رسم قرعه انجام خواهد شد.

جدول دوره ای به شکل های مختلفی برگزار می شود.

الف) جدول دوره ای کامل: تمام تیم ها / بازیکنان با هم رقابت می کنند و بازیکنان بر حسب قدرت و یا با روش قرعه کشی ساده در جدول قرار می گیرند و با هم مسابقه می دهند.

ب) جدول دوره ای منظم: در این جدول شرکت کنندگان بصورت لیگ با یکدیگر بازی می کنند. اگر جدول تک دوره ای باشد، یک شرکت کننده در مقابل شرکت کننده دیگر یک بازی انجام می دهد و در جدول دوره ای رفت و برگشتی یک شرکت کننده در مقابل شرکت کننده دیگر دو بازی انجام می دهد (به صورت رفت و برگشت).

ج) جدول دوره ای گروهی: بازیکنان در دو یا چند گروه بر حسب قدرت و یا قرعه قرار می گیرند. در حالت قرعه کشی ساده برای این نوع جدول از روش جدا سازی بازیکنان هم تیمی استفاده می شود.

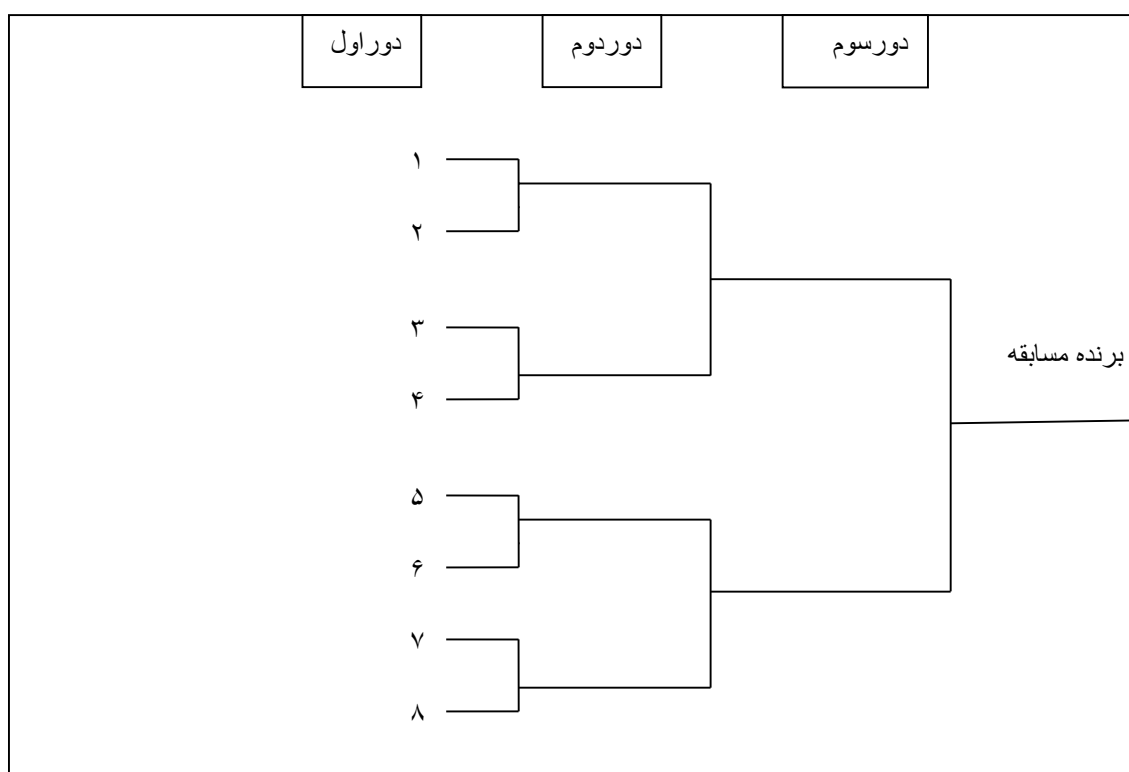
د) جدول دوره ای لمبارد: برای برگزاری مسابقات دوره ای در زمان کوتاه است. این روش همان کوتاه کردن مسابقات است. با آن می توان کل یک تورنمنت دوره ای را در چند ساعت انجام داد. برای مثال در بسکتبال به صورت لیگ ۱۲ تیمی، تعداد ۶۶ بازی را می توان در کمتر از چهار ساعت با دو زمین و وقت هر بازی ۶ دقیقه انجام داد. اگر تعداد زمین ها بیشتر باشد، زمان کمتر هم خواهد شد.

۳-۶-۲. جدول حذفی: شامل حذف همه مسابقه دهندگان تا جایی که فقط یک قهرمان بماند. پنج نوع جدول حذفی به شرح جدول ۲-۱۵ وجود دارد.

جدول ۳-۱۵. انواع جدول حذفی

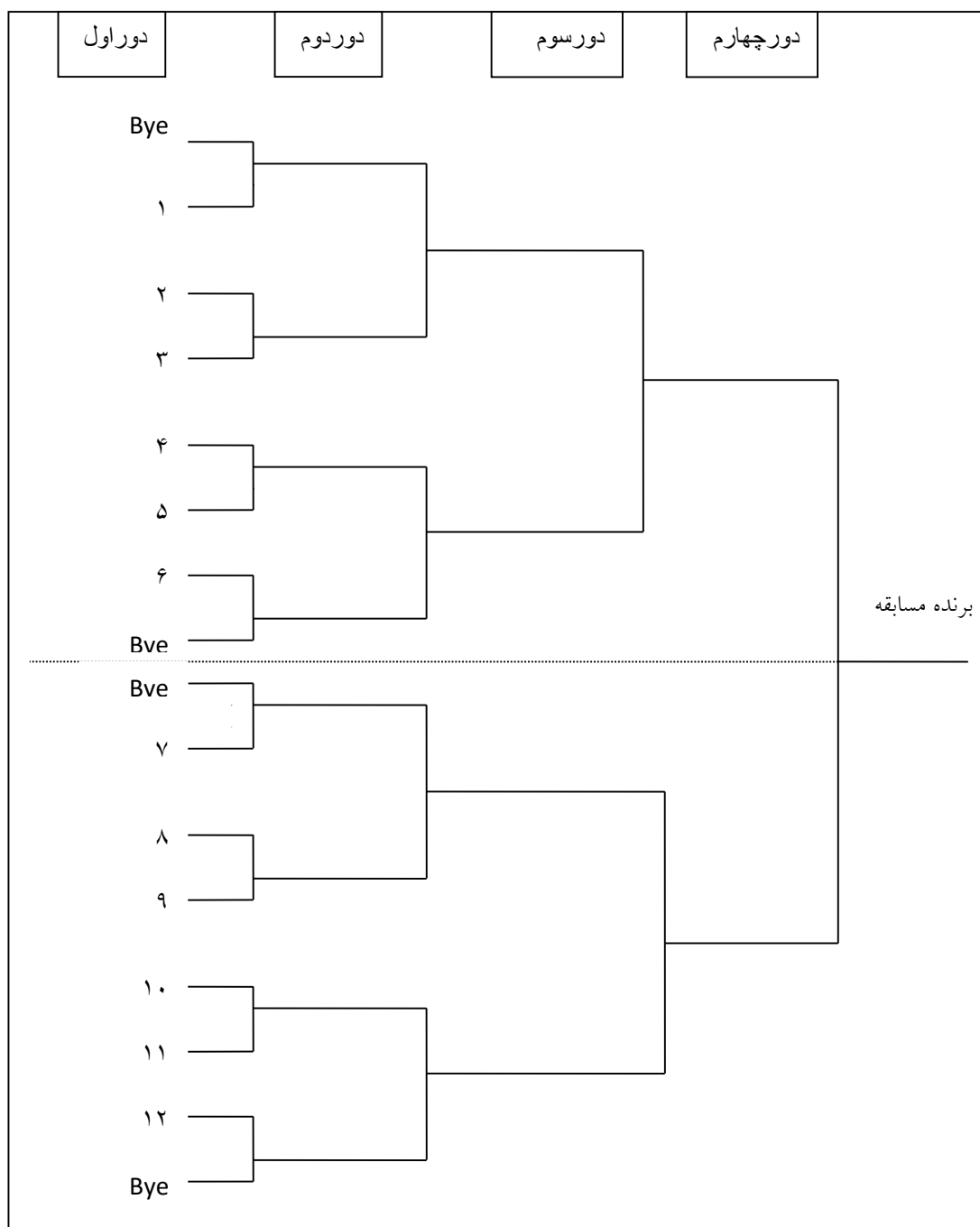
ردیف	انواع	توضیحات
۱	یک حذفی	هر تیم یا فرد با یک شکست حذف می‌شود.
۲	حذفی جبرانی	اجازه می‌دهد هر تیم یا بازیکن حداقل ۲ بازی انجام دهد.
۳	دو حذفی	تیم یا بازیکنی که یک باخت دارد، اجازه دارد تا فینال بیاید.
۴	بنگال وایلد	ترکیبی از موارد قبل برای رتبه‌بندی تیم‌ها یا بازیکنان است.
۵	مولر اندرسن	ترکیبی از موارد قبل برای رتبه‌بندی تیم‌ها یا بازیکنان است.
۶	چندحذفی	با بیش از دو باخت حذف می‌شود.
۷	رپه شاز	به آن شانس مجدد هم گفته می‌شود.

الف) جدول یک حذفی: تیم‌ها یا بازیکنان با یک شکست حذف می‌شوند تا دو تیم یا بازیکن به فینال برسند. این جدول در شرایط محدودیت زمانی و نیاز به اتمام سریع بازی‌ها در زمان مشخص مفید است. اولین گام در تنظیم جدول یک حذفی، قرعه کشی بازیکنان یا تیم‌هاست. هر تیم یا بازیکن با توجه به قرعه موقعیت خود را در جدول به دست می‌آورد. در ادامه نمونه جدول یک حذفی برای ۸ تیم یا بازیکن در شکل ۳-۱ ارائه شده است. این ۸ بازیکن با قرعه یا روش سیدبندی (جدا کردن بازیکن یا تیم‌های دارای عنوان از هم برای رقابت در مراحل بالاتر) در جدول پخش می‌شوند. در این جدول پس از پایان مرحله اول، چهاربازیکن برنده وارد مرحله دوم می‌شوند و چهار بازیکن بازنده، حذف می‌شوند. دوبازیکن برنده مرحله دوم وارد مرحله سوم و پایانی این جدول می‌شوند و در پایان برنده فینال، قهرمان مسابقات است. نکته مهم در جداول یک حذفی این است که تعداد خانه‌های جدول، برابر با حاصل توان ۲ (۲ یا ۴ یا ۸ یا ۱۶ یا ۳۲ یا ۶۴ یا ۱۲۸) است.

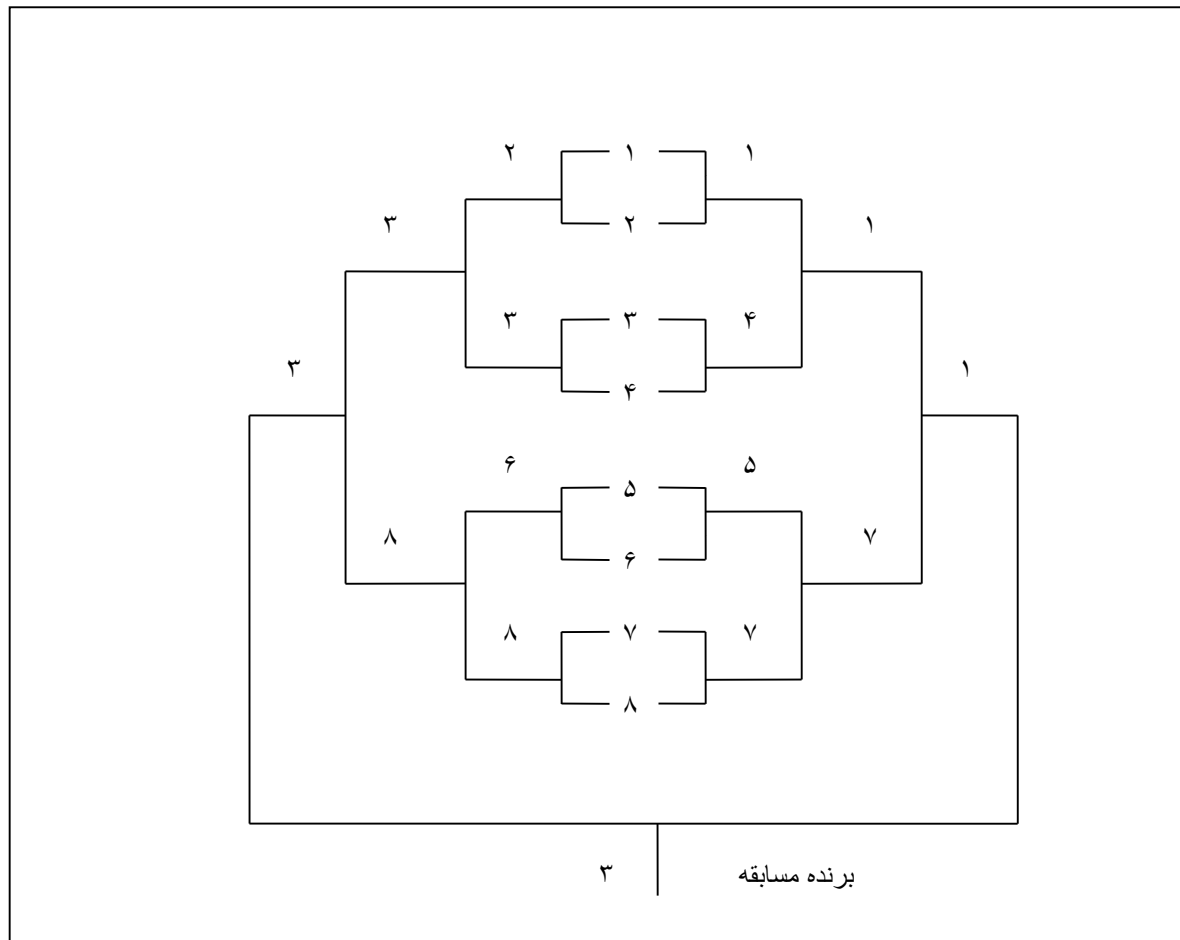
شکل ۳-۱. نمونه جدول یک حذفی با ۸ تیم یا بازیکن

اگر تعداد تیم‌ها و یا بازیکنان با خانه‌ها برابر نبود از استراحت در جدول استفاده می‌کنیم. اگر ۴ استراحت داشته باشیم، اولین استراحت را در پائین نیمه پائینی و دومین استراحت را در بالای نیمه بالایی قرار می‌دهیم. سومین استراحت را در نیمه پائینی و چهارمین استراحت را در پائین نیمه بالایی قرار می‌دهیم. اگر تعداد استراحت‌ها فرد باشد در این صورت تعداد استراحت‌های نیمه پائینی یکی بیشتر از استراحت‌های نیمه بالایی است. به‌تراست برای سید بندی و استراحت دادن، ابتدا جدول را به دو نیمه مساوی بالایی و پائینی تقسیم کنیم. نمونه‌ای جدول یک حذفی برای ۱۲ بازیکن یا تیم با ملاحظات یاد شده در شکل ۳-۲ ارائه شده است.

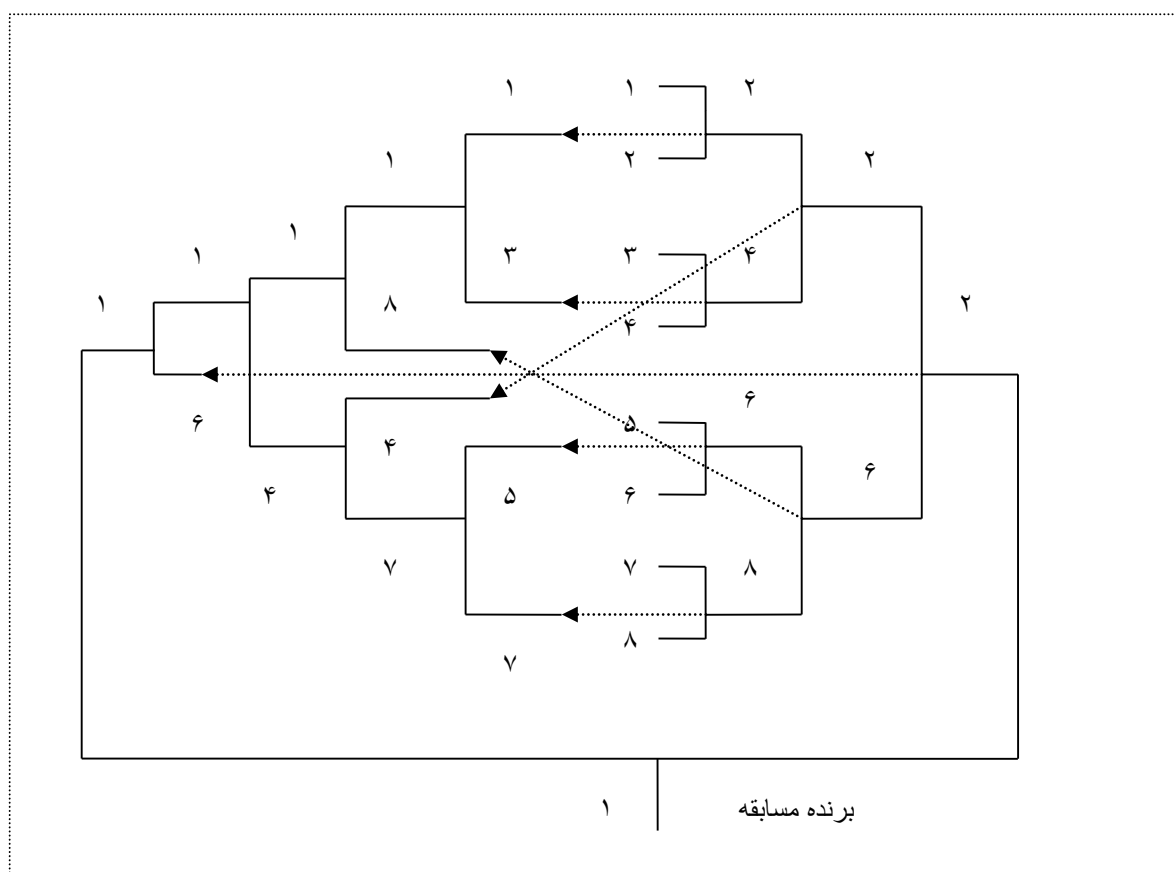
شکل ۳-۲. نمونه جدول یک حذفی برای ۱۲ تیم (خارج از توان ۲)

ب) جدول حذفی جبرانی: اجازه حداقل ۲ بازی به هر بازیکن یا تیم می‌دهد. در این جدول تیم خوبی که در مقابل تیم قهرمان در دور اول حذف شده است، امکان ادامه بازی و حتی رسیدن به مرحله فینال را دارد. این جدول دو نوع دارد: در یکی تمام بازندگان دور اول یا دوم، در جدول یک حذفی دیگری بازی می‌کنند و در شکل دیگر، فرصتی برای هر بازنده فراهم می‌شود تا با قهرمان مرحله جبرانی، رقابت کند. شکل ۳-۳ نمونه جدول حذفی جبرانی برای ۸ تیم و از نوع اول و ساده‌تر است.

شکل ۳-۳. نمونه جدول حذفی جبرانی برای ۸ تیم

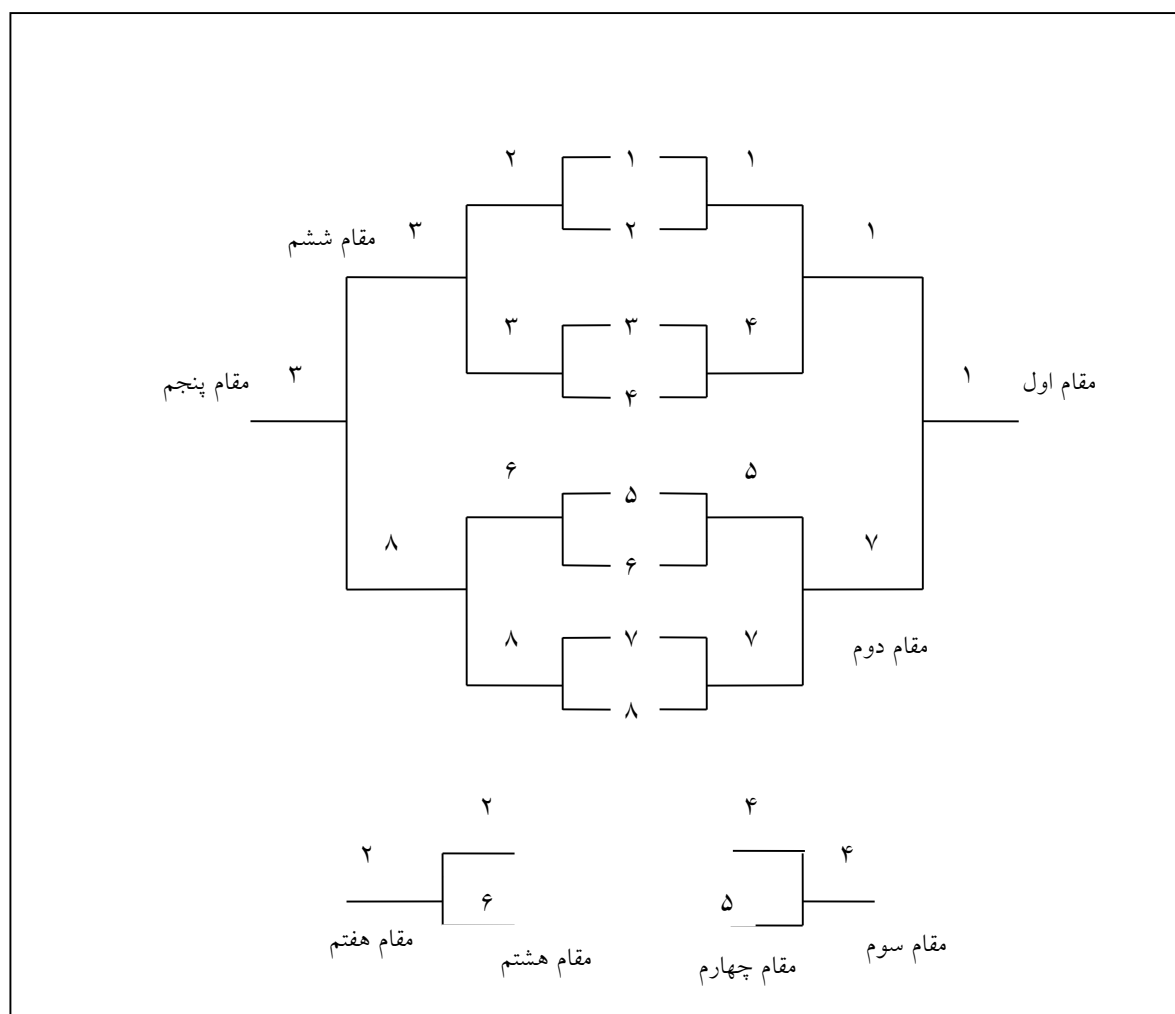
ج) جدول دو حذفی: تیم یا بازیکنی که یک باخت دارد این فرصت را دارد که بازی‌ها را تا مرحله فینال ادامه دهد. در این گونه جداول، برنده قسمت بازنده‌ها با برنده قسمت برنده‌ها دیدار نهائی را برگزار می‌کنند. اگر برنده برنده‌ها بازی را ببرد، به مقام اول می‌رسد، ولی اگر برنده بازنده‌ها بازی فینال را ببرد، باید بازی مجدداً اجرا شود. چرا که هر دو تیم یک باخت‌ه بوده و لازم است، یکی از آن دو تیم، دوباخته شود. در این نوع، فرصت بیشتری برای قهرمانی شایسته‌ترین‌ها فراهم می‌شود. تعداد بازی‌ها از فرمول $2(N-1)=x$ محاسبه می‌شود. فقط اگر برنده بازنده‌ها بر برنده برنده‌ها پیروز شد، یک بازی دیگر اضافه می‌شود. شکل ۳-۴ یک جدول دو حذفی هشت تیمی یا ۸ بازیکنی را نشان می‌دهد.

شکل ۳-۴. جدول دو حذفی با ۸ تیم یا بازیکن

د) **جدول حذفی بنگال وایلد:** شکل تغییر یافته جداول حذفی قبلی که امکان انتخاب رتبه دوم و سوم را فراهم می‌کند. البته رتبه اول با همان یک حذفی به دست می‌آید. در این شیوه جدول قسمت برنده‌ها به صورت یک حذفی انجام می‌گیرد تا نفر اول مشخص شود. برای تعیین مقام دومی، تمام مسابقه دهندگان شکست خورده به وسیله قهرمان (دارنده مقام اول) به منظور رسیدن به دور نهایی، در یک جدول حذفی در مقابل هم مسابقه می‌دهند. برنده این جدول با فینالیست شکست خورده برای تعیین رتبه دوم بازی می‌کند.

ه) **جدول حذفی مولر-اندرسون:** این جدول تیم‌ها یا بازیکنان را از مقام اول تا هشتم رتبه بندی می‌کند. مقام‌های اول تا چهارم در جدول برنده‌ها تعیین می‌شود. بدین صورت که مقام اول را تیم بدون باخت و مقام دوم را بازنده در فینال کسب می‌کنند. برای سوم و چهارم، دو تیمی که از اول و دوم باخته‌اند، یک بازی برگزار می‌کنند و برنده سوم و بازنده چهارم می‌شود. مقام‌های پنجم تا هشتم نیز در جدول بازنده‌ها مشخص می‌شود. برنده نهایی این جدول پنجم و بازنده ششم می‌شوند و دو تیمی که از مقام‌های پنجم و ششم باخته‌اند با یک بازی تیم‌های هفتم و هشتم را مشخص می‌کنند. نمونه جدول حذفی مولر-اندرسون برای ۸ تیم یا بازیکن در شکل ۳-۵ معرفی شده است.

شکل ۳-۵. نمونه جدول حذفی مولر-آندرسون برای ۸ تیم یا بازیکن

و) **جدول چند حذفی:** برای نمونه در جدول ۸ تیمی، مسابقات حذفی انجام می‌گیرد تا شرکت کننده بدون باخت اول و دیگر فینالیست بازنده، دوم شوند. در جدول دیگری شکست خوردگان از دو فینالیست با مسابقه، تیم‌های سوم و چهارم را مشخص می‌کنند. بازندگان دور سوم در جدول حذفی دیگری رقابت می‌کنند تا مقام‌های پنجم و ششم مشخص شود. در آخرین جدول شرکت کنندگانی که از مقام‌های پنجم و ششم باخته‌اند، جهت تعیین مقام-های هفتم و هشتم با هم بازی می‌کنند.

ز) **جدول رپه شاژ یا شانس مجدد:** از این جدول در ورزش‌های رزمی (مثل تکواندو) استفاده می‌شود. نکته بارز آن نبود مقام چهارم و وجود مقام سوم مشترک است. شرکت کنندگان به دو گروه تقسیم و هر گروه مسابقات خود را به صورت حذفی شروع و بعد از آنکه برنده نهایی دو گروه مشخص شدند، آنان برای تعیین مقام‌های اول و دوم با یکدیگر مسابقه می‌دهند. در مرحله بعد بازندگان از قهرمانان دو جدول، در جدول حذفی دیگری با هم مسابقه می‌دهند. در نهایت برندگان دو جدول کوچک‌تر به مقام سوم مشترک نائل می‌شوند.

۳-۶-۳. جدول‌های ترکیبی

به صورت ترکیبی از روش‌های قبلی و به شرح جدول ۳-۱۶ است.

جدول ۳-۱۶. انواع جداول ترکیبی

ردیف	انواع	توضیح
۱	دوره‌ای ضربدری	ابتدا با گروه بندی به دو گروه A, B, سپس به صورت دوره‌ای با هم مسابقه داده تا مقام‌های اول تا آخر هر گروه مشخص شوند. در مرحله دوم، تیم یا نفر اول گروه A با دوم گروه B و اول گروه B با دوم گروه A (به صورت ضربدری) مسابقه می‌دهند. بعد از این مرحله دو برنده برای کسب مقام‌های اول و دوم و دو بازنده برای تعیین مقام‌های سوم و چهارم به مسابقه می‌پردازند. همین روش برای رده‌های پائین‌تر نیز اعمال می‌شود.
۲	دوره‌ای زیگزاگ و ضربدری	ابتدا با گروه بندی به ۴ گروه، سپس هر گروه به صورت دوره‌ای مسابقه داده تا مقام‌های اول تا آخر آن‌ها مشخص شوند. سپس از هر گروه مقام‌های اول و دوم به مرحله بعد راه یافته و هشت تیم یا بازیکن صعود کرده به صورت زیگزاگ به دو گروه چهار تیمی تقسیم می‌شوند. بدین صورت که تیم اول گروه A با دوم گروه B و اول گروه C و دوم گروه D با هم گروه اول را تشکیل می‌دهند و به همین صورت زیگزاگ تیم‌های اول و دوم دیگر گروه دوم را شکل می‌دهند. شرکت کنندگان هر گروه به صورت دوره‌ای مسابقه می‌دهند تا مقام‌های اول تا چهارم در هر گروه مشخص شود. از اینجا به بعد، مثل مرحله قبل تیم‌های اول تا هشتم را شناسایی می‌کنیم.
۳	رده‌بندی مستقیم	ابتدا گروه بندی در دو گروه و سپس برگزاری مسابقات دوره‌ای در هر گروه انجام تا رتبه‌های اول تا آخر هر گروه مشخص شود. سپس دو تیم اول هر گروه برای مقام‌های اول و دومی و دوتیم بعدی برای مقام‌های سوم و چهارم و همین طور تا پایان مسابقه می‌دهند.
۴	المپیک	شرکت کنندگان به هشت گروه تقسیم و برگزاری مسابقات دوره‌ای در هر گروه برگزار و رتبه‌های اول تا آخر هر گروه مشخص می‌شوند. سپس رتبه‌های اول و دوم هر گروه به دور بعد راه می‌یابند (۱۶ تیم). بازی‌ها در این مرحله به صورت ضربدری حذفی است (۸ تیم). در این مرحله هشت تیم به دو گروه چهار تیمی تقسیم می‌شوند و به صورت دوره‌ای مسابقه می‌دهند تا تیم‌های اول تا چهارم مشخص شود. در مرحله بعد شرکت کنندگان به صورت ضربدری مسابقه می‌دهند. در مرحله رده‌بندی برندگان طبقه اول جهت کسب مقام‌های اولی و دومی و بازندگان آن جهت مقام‌های سوم و چهارم مسابقه می‌دهند. این روند تا تعیین مقام‌های پنجم تا هشتم ادامه می‌یابد.
۵	دوره‌ای حذفی	گروه‌بندی با تعداد مناسب و برگزاری مسابقات دوره‌ای در هر گروه برای تعیین رتبه‌های اول تا آخر. سپس مجدداً گروه‌بندی می‌شود، بدین ترتیب که تیم‌های اول هر گروه به صورت یک گروه، و تیم‌های دوم به شکل گروهی دیگر و به همین نحو گروه‌بندی جدیدی انجام می‌دهیم (معمولاً تیم‌ها در ۴ دسته جای می‌گیرند). در مرحله بعد به صورت حذفی در دسته‌ها تیم‌های اول مشخص می‌شوند و بعد تیم‌های اول نیز به صورت حذفی مسابقه می‌دهند تا قهرمان مشخص شود.
۶	حذفی - دوره‌ای	برعکس نوع قبلی، ابتدا در یک جدول دوحذفی، رتبه‌های اول، دوم، سوم و چهارم گروه‌ها مشخص می‌شوند. در مرحله دوم گروه‌های جدید به این صورت شکل می‌گیرند: الف) تیم‌هایی که اصلاً نباخته‌اند؛ ب) تیم‌هایی که بازی اول را برده و بازی دوم را نباخته‌اند؛ ج) تیم‌هایی که بازی اول را باخته و بازی دوم را برده‌اند؛ د) تیم‌هایی که هر دو بازی را باخته‌اند. در مرحله بعد، تیم‌های هر دسته با مسابقات دوره‌ای جایگاه‌ها را مشخص می‌کنند. گروه الف، مقام‌های اول تا چهارم، گروه ب، مقام‌های پنجم تا هشتم و به همین ترتیب ادامه می‌یابد.
۷	دو دوره - ای	هر دو مرحله به صورت دوره‌ای است. پس از قرعه‌کشی و تقسیم تیم‌ها، مرحله اول مسابقات به صورت دوره‌ای در گروه‌ها انجام می‌گیرد. سپس برای مرحله دوم، تیم‌های اول هر گروه در یک گروه و تیم‌های دوم، سوم و چهارم در گروه‌های جداگانه دیگری قرار گرفته و مسابقات آن‌ها باز هم به صورت دوره‌ای برگزار می‌شود و نتیجتاً مقام‌های اول تا شانزدهم، اگر چهار گروه و ۱۶ تیم باشند، به دست می‌آید.

۳-۶-۴. جداول مبارزه طلبی

به آن جداول انتقامی هم می‌گویند و بیشتر برای ورزش‌های انفرادی و دونفره مثل تنیس، گلف، اسکواش، بدمیnton، و در برخی مسابقات خاص استفاده می‌شود. انواع جداول مبارزه طلبی در جدول ۳-۱۷ معرفی شده‌اند.

جدول ۳-۱۷. انواع جداول‌های مبارزه طلبی

ردیف	انواع	ردیف	انواع	ردیف	انواع	ردیف	انواع
۱	نرده‌بانی	۳	قیفی	۵	تار عنکبوتی	۷	تاجی
۲	پیرامیدی یا هرمی	۴	گردش عقربه ساعت	۶	سنگ قبری		

الف) نرده‌بانی: شکل نرده‌بان است و اسامی بازیکنان در وسط پله‌ها قید می‌شود. بازیکنان می‌توانند بازیکن یک تا سه پله بالاتر خود را به بازی دعوت نمایند. موقعی که بازیکنی، بازیکن دیگر را شکست داد، جای دوبازیکن عوض می‌شود (برنده جای بازنده را می‌گیرد).

ب) پیرامیدی یا هرمی: فرق آن با نرده‌بانی در این است که افراد بیشتری می‌توانند شرکت نمایند. در این جدول افراد قبل از حداقل یک بازی و برد در ردیف خود نمی‌توانند با افراد طبقات بالا مسابقه دهند.

ج) قیفی (ترکیبی): ترکیبی از جداول‌های نرده‌بانی و هرمی است که شکل قیف برعکس را ایجاد می‌کند. بازیکنان قسمت هرمی باید طبق مقررات جدول هرمی رقابت کنند و در نهایت شش تیم یا بازیکن به قسمت نرده‌بانی راه می‌یابند و همانند جدول نرده‌بانی بازی می‌کنند.

د) گردش عقربه ساعت: در این جدول بازیکنان روی اعداد صفحه ساعت جای می‌گیرند. برنده کسی است که بر طبق گردش عقربه ساعت به طرف عدد ۱۲ حرکت کند. برنده نهائی کسی است که به عدد ۱۲ برسد. یک بازیکن می‌تواند یک یا دو و یا سه نفر بازیکن جلوتر از خود را به مبارزه فرا خواند. فلش یا عقربه ساعت همیشه روی ۱۲ یا قهرمان قرار دارد.

ه) تار عنکبوتی: از چندین جدول هرمی و با همان روشی است که برای حرکت تیم‌ها و پیشرفت آن‌ها در جدول هرمی عمل می‌شد. مزیت آن امکان شرکت تعداد بیشتری است. در این نوع ابتدا مسابقات داخلی هریک از هرم‌ها را برای تعیین تیم اول هر هرم انجام می‌دهیم. پس از تعیین تیم‌های رأس شش هرم، هریک از شش تیم اول می‌توانند با تیم داخلی تار مرکزی مسابقه دهند و تیم داخل تار موظف است تقاضای آن‌ها را اجابت نماید. در مسابقه بین هریک از تیم‌ها با تیم داخل مرکز تار، برنده در داخل تار قرار گرفته و بازنده به رأس هرم منتقل می‌شود. مسابقات بین تیم‌های رأس هرم با تیم مرکز تار برای تعیین قهرمان ممتاز ادامه خواهد داشت تا ۶ تیم رأس هرم‌ها از تقاضای مسابقه با تیم داخل تار مرکز صرف نظر نمایند و او را شاخص بدانند. هدف جدول تار عنکبوت این است که تیم یا فرد به سوی مرکز تار پیشرفت نموده و پس از کسب پیروزی، جای خود را حفظ نماید.

و) سنگ قبری: این جدول براساس جمع امتیازات است و فرد یا تیم با بهترین رکورد در طول زمان مشخص، به عنوان برنده شناخته می‌شود. برای مثال در شنا، هر شرکت کننده در یک چارت مسافت لازم برای شنا در هر روز، قرار می‌گیرد. در خاتمه زمان تخصیص یافته، شناگری که بیشترین فاصله را شنا کند، برنده محسوب می‌شود. اگر

فاصله ۱۰۰ کیلومتر باشد، برنده فردی است که باید این فاصله را قبل از همه طی کرده باشد. این شیوه می‌تواند برای مسابقاتی مثل راه‌پیمایی، بارفیکس، دراز و نشست، دو استقامتی، پرش طول، پرتاب وزنه و موارد مشابه به‌کار رود.

ز) تاجی: ترکیبی از چندین جدول هرمی است. هرم‌ها شکل یک تاج را تشکیل می‌دهند. این هرم‌ها بر اساس سطوح مختلف شکل می‌گیرد و تعداد آن بستگی به تعداد شرکت‌کنندگان دارد. مسابقات درون هر هرم بر اساس همان قواعد جدول هرمی است. پس از این که بازیکنی به رأس هرم رسید، می‌تواند به‌صورت افقی حریفی از ردیف پائین هرم بالای خود را به مسابقه فراخواند و در صورت پیروزی وارد هرم بالاتر شود. قهرمان کسی است که در پایان مسابقات به بالاترین مقام (خانه) در فوقانی‌ترین هرم برسد و آن را حفظ نماید.

۷-۳. رویدادهای بزرگ

رویدادهای بزرگ یا مگاایونت، رویدادهایی چندرشته‌ای و با حضور چندین رشته ورزشی هستند. بنابراین گزارشگرانی که بتوانند با اطلاعات رویدادی مانند بازی‌های المپیک تابستانی یا جام جهانی فوتبال، توانایی‌هایی خود را بروز دهند، احتمال موفقیت آن‌ها در سایر رویدادها نیز افزایش می‌یابد. به این منظور در فصل بعد به رویدادهای المپیکی و در ادامه نحوه برگزاری هر رشته ورزشی در المپیک پرداخته می‌شود.

۸-۳. مراکز و خدمات رسانه‌ای در رویدادها

مراکز و خدمات رسانه‌ای در رویدادها با توجه به حجم و اهمیت مسابقات متفاوت هستند. اغلب این خدمات در چهار دسته ارایه کارت‌های اعتباری، امکانات اسکان، تهیه غذا و ایاب و ذهاب جای می‌گیرند.

۱-۸-۳. کارت‌های اعتباری اهالی رسانه در رویدادها: در رویدادهای مهم قبل از ورود گزارشگران و خبرنگاران به محل برگزاری رویداد و اماکن اختصاصی آن‌ها کارت‌هایی تعبیه می‌شود تا افراد بر اساس تعاریف آن کارت‌ها در آن‌ها قرار گیرند. جدول ۱۸-۳ یک نمونه از این طبقه‌بندی کارت‌ها برای حضور و استفاده از خدمات رسانه‌ای در محل رویداد را نشان می‌دهد.

جدول ۱۸-۳. طبقه‌بندی کارت‌های اعتباری در بازی‌های آسیایی گوانجو

طبقه اعتباری (براساس رنگ)	زیر مجموعه	گروه استفاده‌کننده	حضور در افتتاحیه و اختتامیه	اماکن قابل ورود	محل استقرار در اماکن
E قرمز	E	خبرنگاران و دبیران	با بلیت تکمیلی	تمرین / مسابقه و مرکز رسانه‌ها	جایگاه خبرنگاران و مطبوعات
	EP	عکاسان	با بلیت تکمیلی	"	"
	ES	خبرنگار تخصصی یک رشته	با بلیت تکمیلی	"	"
	EPs	عکاس تخصصی یک رشته	با بلیت تکمیلی	"	"
	ET	افراد فنی رسانه	با بلیت تکمیلی	"	"
	ENR	سازمان‌های بدون حق پخش	با خرید آزاد بلیت	تمرین / مسابقه (بدون تجهیزات) و مرکز رسانه‌ها	"

۳-۸-۲. امکانات اسکان: این موارد را می‌توان در سه بخش دهکده رسانه، هتل رسانه و رزرو امکانات اسکان مورد بررسی قرار داد. اغلب در راهنمای رسانه‌ای یا برگه‌های جداگانه موقعیت و شرایط ساختمان‌های مسکونی یا محل اسکان رسانه‌ها معرفی می‌شود. حتی اغلب اشاره خواهد شد که چند واحد با پذیرش چه تعداد مهمان و امکاناتی چون سالن غذاخوری، مرکز خدمات و پارکینگ وجود دارد. حتی به تاریخ بهره‌برداری رسمی و وضعیت اتاق‌ها از نظر یک تخته یا دو تخته بودن و هزینه‌های احتمالی آن‌ها نیز اشاره می‌شود. در این رابطه گزارشگران جزئیات مربوط به خدمات غذا، خشکشویی، تماس تلفنی و هرگونه خدمات اضافی و خانه‌داری را در محل اسکان متوجه شوند و از نقشه‌های راهنمای شهری برای دستیابی به محل استقرار برخوردار باشند.

در صورتی که گزارشگران قرار است در بیرون دهکده رسانه و هتل‌ها اسکان داده شوند نیز باید با انواع خدمات و هزینه‌های احتمالی به خوبی آشنا بود. در این رابطه می‌توان به نکاتی مانند مینی‌بار، نهار، شام، تنقلات، تلفن داخلی و راه دور، خدمات خشکشویی، سرگرمی و تفریحات و مراکز تجاری و هرگونه مالیات احتمالی در هتل توجه داشت.

اغلب کسانی که اعتبارنامه پوشش اخباربازی‌ها و کارت‌های اعتباری مورد اشاره را دارند می‌توانند از امکانات اسکان بازی‌ها در دهکده رسانه یا هتل رسانه استفاده کنند. البته حتماً باید اقدامات رزرو برای این امکانات در زمان‌های مقرر و از روش‌های اعلام شده مانند دورنگار، پست الکترونیکی یا پست هوایی صورت گیرد.

۳-۸-۳. تهیه غذا: اغلب در رویدادهای بزرگ تلاش می‌شود تا فهرستی از غذاهای مغذی و در طعم‌های گوناگون مبتنی بر ذائقه و عادات‌های غذایی فرهنگ، مذاهب و اقوام گوناگون تهیه و ارایه شود. در این رابطه گزارشگران باید با مراکز تهیه و ارایه خدمات غذا به اهالی رسانه در مرکز اصلی رسانه‌ها، دهکده رسانه و محل برگزاری رویدادها و زمان‌های ارایه خدمات آن‌ها آشنا شوند. معمولاً ساعات ارایه صبحانه از ۶ صبح تا ۱۱ و ناهار از ۱۱ تا ۱۶ و عصرانه از ۱۶ تا ۲۱ و شام از ۲۱ تا ۱ بامداد است.

۳-۸-۴. ایاب و ذهاب: گزارشگران باید در هر رویداد با سیستم ایاب و ذهاب مخصوص اهالی رسانه، سیستم حمل و نقل عمومی، امکانات اجاره اتومبیل، پارکینگ‌ها و محل پیاده و سوار کردن مسافران، و سیستم پشتیبان ایاب و ذهاب در رویدادها آشنا شوند. اغلب در راهنماهای مشخص نحوه ارایه خدمات و زمان‌های آن برای کاربران مشخص می‌شود. انواع مسیرهای رفت و برگشت از مرکز رسانه به دهکده رسانه و محل برگزاری رویدادها به همراه زمان حرکت آن‌ها اغلب مشخص می‌شود. همچنین شبکه‌های حمل و نقل عمومی به ویژه اتوبوس‌ها و قطارهای برقی و مترو کاملاً معرفی می‌شوند.

در مواردی کلیه اهالی مطبوعات و رسانه که دارای کارت شناسایی هستند می‌توانند به‌طور رایگان از خدمات وسایل حمل و نقل عمومی مانند مترو، اتوبوس، قطار برقی و ... استفاده کنند.

۳-۹. راهنمای پخش رادیو و تلویزیونی رویدادهای ورزشی

ابعاد گسترده، مهم و فنی اثرگذار در کمیت و کیفیت پوشش رادیویی و تلویزیونی ورزش تا حدی پیشرفت کرده است که امروزه کتاب‌های راهنمای رسانه‌ای در رویدادهای بزرگ ورزشی در سرفصل‌های متعددی چاپ و در اختیار ارباب رسانه‌های صوتی و تصویری قرار می‌گیرد. در هر دوره از رقابت‌های مهمی چون بازی‌های المپیک و مسابقات جام جهانی فوتبال، فناوری یا ابداعات تازه‌ای عرضه می‌شوند که چهره‌ای جدیدتر و جذاب‌تر از آن رویداد را برای مخاطبین گسترده خود فراهم می‌کنند. در بازی‌های المپیک پوشش رویدادهای هر ورزش به عواملی چون نوع رشته، محل برگزاری، قوانین، زمان و جاذبه‌های تصویری آن رشته وابسته است. هر یک از رشته‌های ورزشی در محیطی خاص و با قوانینی مشخص برگزار می‌شود. در بازی‌های چند رشته‌ای بزرگی مثل المپیک، اماکن ورزشی متعددی برای برگزاری رویدادهای مختلف تخصیص داده می‌شود. هر یک از اماکن برگزاری مسابقات دارای مختصاتی ویژه و ابعاد متفاوتی است و قوانین خاص هر رشته ورزشی نیز مزید علت خواهد بود تا نحوه چینش و تصویربرداری و مدیریت هریک از این اماکن به شکلی تخصصی‌تر مورد بررسی قرار گیرد. گزارشگران باید با این تحولات و چگونگی وضعیت پخش رادیو و تلویزیونی در رویدادها آشنا باشند. اهداف مرکز ارایه خدمات برای پخش رادیو و تلویزیونی بازی‌های المپیک اغلب شامل مواردی به شرح جدول ۳-۱۹ است.

جدول ۳-۱۹. اهداف مرکز ارایه خدمات برای پوشش رادیو و تلویزیونی بازی‌های المپیک

اهداف	ردیف
نمایش بازی‌ها و پوشش خبری یکسان از حریفان در بازی‌های المپیک	۱
ارایه گزارش‌های اطلاعاتی کامل و موارد پخش مجدد و آهسته	۲
پوشش خبری مناسب از هر گروه ورزشی، به شکل پخش زنده و پخش مجدد	۳
پخش برنامه‌های رادیویی چند کاناله به شکلی ثابت	۴
ارایه و نمایش جلوه‌های گرافیکی از بازی‌ها به شکل واضح و حاوی اطلاعات مفید	۵
پوشش خبری ثابت و قابل تعمق از مراسم اهدای مدال به قهرمانان	۶
افزایش تقدیر و قدردانی از کوشش ورزشکاران و نمایش بازی‌های اصلی در رقابت‌های المپیک	۷

۳-۹-۱. ساختارهای پخش رادیویی و تلویزیونی: پوشش رادیو و تلویزیونی رویدادهای ورزشی به ساختارهای

ویژه و کارآمدی نیاز دارد. چگونگی این ساختارها به اهداف، بودجه، حجم فعالیت و امثال آن در رویدادها بستگی دارد. از کامل‌ترین ساختارهای پوشش رادیویی و تلویزیونی رویدادهای ورزشی در بازی‌های المپیک است. با توجه به تعدد رشته‌ها و تنوع مواد و رویدادها، به یک سازمان‌دهی مناسب نیاز است تا بتوان این رویداد بزرگ را در سطح جهانی پوشش داد. هر میزبان المپیک یک پخش رادیو و تلویزیونی المپیک ایجاد می‌کند که پخش‌کننده میزبان برای مسابقات و مسئول تهیه و توزیع پوشش رادیویی و تلویزیونی بازی‌های المپیک بدون هرگونه جانبداری است. این مرکز به رادیو و تلویزیون‌هایی خدمات می‌دهد که حق پخش بازی‌ها را از IOC و کمیته سازمان‌دهی بازی‌های المپیک^۱ (OCOG) خریداری کرده‌اند. به این منظور مرکز خدمات پخش رادیو و تلویزیونی المپیک^۲ (OBS) در شهر میزبان تأسیس می‌شود و این مرکز نقش سازمان پخش رادیو و تلویزیونی المپیک (OBO) را ایفا می‌کند.

1. Organizing Committee for the Olympic Games(OCOG)
2. Olympic Broadcasting Services(OBS)

اعضای هیأت مدیره این سازمان اغلب ترکیبی از کمیته سازماندهی بازی‌ها و مرکز خدمات پخش رادیو و تلویزیونی هستند.

سیگنال‌های زنده بین‌المللی تولید شده از جمله سیگنال‌های دوربین، صدا و تصاویر هر مسابقه ورزشی به‌همراه وقایع غیرمسابقه‌ای از قبیل جشن‌های افتتاحیه و اختتامیه به مرکز پخش رادیو و تلویزیونی بین‌المللی (IBC) فرستاده می‌شوند تا در آن‌جا رادیو و تلویزیون‌های دارای حق امتیاز پخش، صدا و تصاویر مورد نیاز خود را از طریق فیبرهای نوری یا ایستگاه‌های زمینی – ماهواره‌ای برای کشورشان ارسال کنند.

در هر دوره تلاش می‌شود تا با تولید و تأمین خدمات پیشرفته برای رادیو و تلویزیون‌های دارای حق پخش^۱ (RHB)، کیفیت مطلوب تکنیکی افزایش یابد. در این زمینه بر وضوح کیفیت بالا^۲ و خودروهای ون مخصوص پخش از بیرون سازمان تلویزیونی^۳، مجموعه تصویربرداری پروازی با کیفیت بالا^۴ و امکانات صدابرداری^۵ پیشرفته با کیفیت بالا، سرور تصویری^۶ با امکان آرشیو رقابت‌ها تا بیش از ۱۵۰۰ ساعت، برنامه‌های گرافیکی مناسب و جذاب همچون نقشه‌های سه بُعدی برای پوشش دوچرخه سواری جاده و موتورسواری کوهستان، دوی ماراتن و امثال آن، جی پی اس (GPS) یا سیستم‌های موقعیت‌یاب جهانی و کاربرد آن در رقابت‌های قایقرانی، دوی ماراتن و دوچرخه سواری، IPTV و شبکه توزیع^۷ تأکید می‌شود.

در هر دوره تلاش می‌شود تا شبکه توزیع پخش رادیو و تلویزیونی وسیع‌تری ایجاد شود تا تمام امکانات درون و خارج از محل رویداد را برای پوشش زنده وقایع ورزشی، به یکدیگر و IBC پیوند دهد.

در این رویدادها اغلب کانال اخبار المپیک طراحی می‌شود که در آن برنامه خبری ۳۰ دقیقه‌ای هر نیم‌ساعت در رأس ساعت پخش می‌شود. دوربین‌ها نیز در هر دوره پیشرفته‌تر و حرفه‌ای‌تر می‌شوند. برای نمونه خودروی مجهز به دوربین‌هایبرد، چند موتورسیکلت، یک سیستم RF زمینی و هلیکوپتری و دوربین‌های ثابت اضافه در طول مسیر دوی ماراتن تعبیه می‌شوند. همچنین دوربین‌های شناور و دوربین‌های^۸ POV و RF برای قایقرانی، دوربین هدف در تیراندازی، دوربین بلوکی در شنا مورد تأکید قرار می‌گیرد. استفاده از دوربین‌های با حرکت فوق آهسته یا سوپراسلوموشن^۹ SSM در اغلب بازی‌ها جانمایی می‌شود. در شماری از مکان‌های رخدادهای ورزشی، از دوربین‌های HDTV حرکت آهسته سه فازی سریع‌الحرکت (3SM) استفاده می‌شود که توانایی ضبط در سرعت بالا – در حدود ۱۰۰۰ فریم در ثانیه – را در شرایط ایده‌آل نورپردازی فراهم می‌کنند. مسیرهایی برای حرکت عمودی دوربین بر فراز اماکن خاص کابل کشی می‌شود.

-
1. Right Holding Broadcasters(RHB)
 2. High Definition(HD)
 3. Outside Broadcast(OB)
 4. HDTV
 5. Audio
 6. Video Server
 7. Contribution Network
 8. Point Of View(POV)
 9. Super Slow Motion

IBC دفتر مرکزی عملیات پخش رادیو و تلویزیونی رویدادهای المپیک است. طراحی داخلی و ساخت IBC اغلب توسط مرکز خدمات رسانه‌ای میزبان صورت می‌گیرد. مرکز اصلی مطبوعات^۱ (MPC) نیز اغلب در مجاورت IBC قرار دارد. امکانات IBC شامل ملزومات تدوین نوارهای ویدیو، اتاق‌های کنترل، استودیوها، مرکز مخابره و دفاتر تدارک اطلاعات است. از جمله اقدامات مرکز خدمات پخش تخصیص فضا و هماهنگی دفاتر IBC و چاپ و به‌روزرسانی کارت اعتباری رسانه‌های دارای حق پخش است. همچنین هماهنگی و زمان‌بندی درخواست‌های دارندگان حق پخش برای استفاده از امکانات IBC از جمله ی فضا، وسایل و تجهیزات برق، هماهنگی و زمان-بندی درخواست‌های دارندگان حق پخش در تمام محل‌های رخدادهای ورزشی برای نیازهای اختصاصی آن‌ها مثل جایگاه گزارشگران، جای دوربین‌های خبری و....

تسهیلات^۲ موجود در IBC شامل امکان مخابره و پخش، ملزومات تدوین نوارهای ویدیو، اتاق‌های کنترل، استودیوها، اطلاعات، تدارکات و دفاتر رزرو است. خدمات دیگر، شامل بانکداری، امکانات غذا و نوشیدنی، میزهای اطلاعات، سرویس پزشکی و کمک‌های اولیه، سرویس‌های پستی و ماهواره‌ای مخابراتی رله‌کننده و یک آژانس مسافرتی می‌شود.

ورودی‌های IBC در زمان برگزاری بازی‌ها به‌نحوی طراحی می‌شود که ضمن دسترسی به درب‌های ورودی و خروجی متعدد، حفاظت و امنیت آن نیز به خوبی کنترل شود و تنها افراد دارای کارت مخصوص امکان تردد داشته باشند و هرگونه میهمان نیز برای تردد در این محوطه باید مجوز دریافت کند.

هرمدیر رسانه‌ای دارای حق پخش اجازه دریافت مجوز ورود میهمان را دارد. آن‌ها باید یک برگ درخواست مجوز ورود میهمان به IBC را تکمیل و ۲۴ ساعت قبل از زمان ورود میهمان به دفتر صدور مجوز ارایه کنند. نمونه برگه-های درخواست مجوز ورود میهمان به IBC در اختیار تمامی مدیران رسانه‌های دارای حق پخش قرار می‌گیرد. میزبانان باید میهمان خود را در دفتر صدور مجوز ورود میهمان به IBC ملاقات و آن‌ها را درطول بازدید از IBC همراهی کنند.

۳-۹-۲. دفتر رزرو خدمات (خدمات پخش رادیو و تلویزیونی)

این دفتر مسئول دریافت درخواست رسانه‌های دارای حق پخش و اقدام لازم برای خدمات کارت سهمیه، امکانات و دیگر خدمات است. دفتر رزرو خدمات، هماهنگی، اقدام و پی‌گیری سفارش‌های رسانه‌های دارای حق پخش را انجام می‌دهد. مهم‌ترین این خدمات عبارتند از:

- ارسال یک طرفه پیش و پس از بازی (به صورت زنده یا تصاویر ضبط شده)
- تعیین زمان ارسال تصویر از منطقه مصاحبه سریع^۳
- تامین امکانات در IBC به‌هنگام بازی‌ها از جمله: استودیو رادیویی، تدوین، دوبله نوارها و خدمات ماهواره ای برای استفاده موقت

1. Main Press Center(MPC)
2. Amenities
3. Mixed Zone

۳-۹-۳. کارت‌های مجوز عبور و مرور در IBC: افراد برای تردد در فضای آی بی سی اغلب به کارت‌های مشخصی نیاز دارند که با تصویر و رنگ خاصی مشخص می‌شوند.

۳-۹-۴. پوشش زنده رویدادها^۱: معمولاً تمامی رویدادهای فینال به صورت زنده پخش می‌شود. اغلب فهرست کاملی از ورزش‌ها و زوایای پخش برنامه به شکل هماهنگ به همراه محل استقرار گروه‌ها به نمایندگان رسانه‌ها ارائه می‌شود. در این مجموعه اغلب به دوربین‌های ویژه^۲ مانند دوربین‌های شناور، بلوکی برای ورزش‌های آبی، بالابراهی با اندازه‌های مختلف و پیچیدگی‌های گوناگون، دوربین‌های غوطه‌ور، دوربین‌های درون دروازه، دوربین‌های پریسکوپ (دوربین زیردریایی - مخصوص مشاهده اشیاء روی سطح آب)، دوربین‌های پایه‌دار ضدآب، دوربین‌های رباتیک و مینی‌رباتیک و... هم اشاره می‌شود.

۳-۹-۵. گزارش‌های خلاصه (کوتاه)^۳: رقابت‌هایی که به طور زنده و لحظه به لحظه پخش نشوند به پوشش خبری محدود می‌شوند. علاوه بر پخش زنده تمامی ۲۸ ورزش المپیک، برنامه سازان رقابت‌های المپیک به صورت خبری و پرتابل، رقابت‌ها را به صورت خلاصه و برای نمایش روزمره ضبط می‌کنند.

۳-۹-۶. مراحل تکرار صحنه و نحوه شروع^۴: با ملاحظات دقیق در پخش برنامه‌ها از طریق سیستم دیجیتال تلویزیونی در برنامه‌های زنده، تأکید خاصی بر اهمیت مراحل تکرار صحنه‌ها وجود دارد. لذا زوایایی از مراحل تکرار صحنه‌ها ارائه می‌شود که در آن با استفاده از نماهای نزدیک و گویا از اجرای ورزشی، جذابیت تصویری را برای مخاطبان بیشتر کند. اکثر حرکات آهسته و سریع صحنه‌ها توسط دوربین‌های ضبط صحنه‌ها در دسترس قرار می‌گیرد تا بتوان از طریق آن‌ها امکان تکرار صحنه‌های زیبا را افزایش داد. تمامی تکرار صحنه‌ها با صلاح‌دید تهیه کننده مربوطه به نحوی خواهد بود که در بین پوشش ورزش‌ها تنوع ایجاد کند. اغلب انیمیشنی هم از حلقه‌های المپیک با حرکت آهسته و پخش مجدد متناوب صحنه برای ایجاد یک نمای دیدنی و قابل ارائه به دنیا طراحی و منعکس می‌شود. این انیمیشن در بیرون از صحنه برای برگشت به پخش زنده کمک می‌کند.

۳-۹-۷. جلوه‌های گرافیکی^۵:

اغلب تلاش می‌شود تا استانداردهای جلوه‌های گرافیکی المپیک شامل استانداردهای طیف رنگی بازی‌های المپیک باشد و برای تمامی مخاطبین جهانی تلویزیون خوانا و قابل درک باشد. تمامی ورزش‌ها دارای نمایش نتایج گرافیکی هستند به نحوی که بتوان طیف کاملی از اطلاعات را از میادین ورزشی کسب کرد. این نمایش‌های گرافیکی در نقاط مختلفی از تصویر به ویژه در کمر بند زیر تصویر به چشم می‌خورد و نتایج اغلب در قسمت بالا و سمت چپ تصویر قرار می‌گیرد.

۳-۹-۸. پوشش مراسم اعطای مدال^۶: عنصر نهایی رقابت‌های المپیک مراسم اعطای مدال است. دوربین‌های ثابت و قابل حمل، جلوه‌های گرافیکی ورزشکاران و اعطاکنندگان مدال و دیگر عناصر طراحی و تولید مورد توجه قرار

-
1. Live Coverage
 2. Specialty Cameras
 3. Summaries
 4. Replay Sequence and Transition
 5. Graphics
 6. Medal Ceremony Coverage

می گیرند. بدون در نظر گرفتن نوع ورزش یا محل برگزاری آن، پوشش خبری مراسم اعطای مدال تا حد امکان با سرفصل های مشخصی هماهنگ و منطبق می شود. ترتیب اعطای مدال ها از برنز شروع و سپس نقره و در نهایت اعطای طلا است.

۹-۹-۳. علائم اختصاری و نمادهای تجهیزات پخش رادیو و تلویزیونی^۱: برای آشنایی با نقشه ها و تصاویری که موقعیت دوربین ها و تجهیزات وابسته به آن ها را نمایش می دهد باید با علائم و نشانه های آن ها آشنا شد. به همین منظور می توان از نمادهای ارایه شده در شکل ۶-۲ استفاده کرد.

شکل ۶-۲. علائم اختصاری و نمادهای تجهیزات پخش رادیو و تلویزیونی

۳-۱۰. جایگاه‌های دوربین در رویداد

دو جایگاه دوربین، علاوه بر دوربین‌های اختصاصی جانمایی و مستقر شده توسط کمیته پخش رادیو و تلویزیونی مسابقات در نظر گرفته می‌شود. یکی جایگاه‌های دوربین‌های ثابت نمایندگان دارای حق پخش که می‌خواند تصاویر اختصاصی خود را ارسال کنند و دیگری جایگاه‌های دوربین‌های ENG یا دوربین‌های تهیه خبر و گزارش از رویدادها است که اغلب در این جایگاه‌ها هر که زودتر بیاید، زودتر خدمات می‌گیرد. البته این جایگاه‌ها هم در رویدادهای پر تقاضا نیاز به رزرو خواهد داشت.

۳-۱۱. جایگاه گزارشگران و مفسران

کمیته سازمان‌دهی مسابقات اغلب تعداد لازم از جایگاه‌های گزارش را در هر محل هر رویداد ورزشی پیش بینی می‌کند. تعداد محدودی از این جایگاه‌ها مونیتور و خط شکار لحظه‌های دیدنی (Com-Cam) در دسترس خواهد بود. این جایگاه‌های گزارش در تمام اماکن در محلی قرار دارد که بهترین جای دید را برای گزارشگران فراهم کند. هر جایگاه گزارش حداکثر ۳ نفر را می‌پذیرد لذا هر جایگاه از یک میز، ۳ صندلی و در صورت نیاز تجهیزات لازم برخوردار خواهد بود. در طراحی جایگاه‌های برخوردار از دوربین پهنایی مشابه با جایگاه‌های گزارش استاندارد اما عمقی ۲ برابر دارند.

جایگاه‌های گزارش در هنگام بازی‌ها بر مبنای محل به RHB ها تخصیص داده خواهند شد. اگر بیش از یک ورزش در یک محل واقع شود، آن جایگاه گزارش برای تمام ورزش‌ها در دسترس خواهد بود. اغلب برای کمک به کار گزارشگران، مأمورین ارتباطات و امور فنی در منطقه جایگاه‌ها یا اتاق کنترل گزارش (CCR) در دسترس خواهند بود. خدمات اولیه قابل ارایه به گزارشگران در جایگاه گزارشگران را می‌توان در جدول ۳-۲۰ مرور کرد.

جدول ۳-۲۰. خدمات قابل ارایه در جایگاه گزارشگران

ردیف	خدمات
۱	یک واحد گزارشگر (CU) به همراه دو هدست
۲	امکان دریافت سیگنال اعلانات عمومی از طریق CU
۳	در دسترس بودن راهنماهای سازمان پخش رادیو و تلویزیونی مسابقات از طریق CU
۴	یک دستگاه تلویزیون رنگی با دسترسی به سیگنال تلویزیونی نمایشگر خروجی سازمان پخش رادیویی و تلویزیونی
۵	سامانه اطلاعات گزارش (CIS) در محل رخدادهایی که CIS در دسترس است.
۶	برق یا پریز برق به تعداد کافی
۷	محافظ‌های آب و هوایی در اماکنی که جایگاه‌های گزارش می‌تواند در معرض باد و باران قرار گیرند.
۸	لامپ‌های رومیزی برای محل‌هایی که نورپردازی اضافی در جایگاه‌های گزارش نیاز است.
۹	در محدوده دوطرفه سواری جاده، یک منبع تغذیه از سیگنال رادیویی برای کنترل وضعیت ورزشکاران.
۱۰	خدمات تلفنی قابل رزرو از پیش از مسابقات

یک اتاق کنترل گزارش (CCR) در تمام محل‌های رخداد و در مجاورت جایگاه‌های گزارش وجود خواهد شد. تمامی تجهیزات گزارش و وسایل ارتباطی مورد نیاز برای اتصال دستگاه گزارش به IBC و امکانات RHB ها در محل رخداد، از طریق این مرکز کنترل و نگهداری می‌شوند و در طول مسابقات هرگونه اشکال احتمالی را برطرف خواهند کرد.

سامانه اطلاعات گزارشگر (CIS) یک نمایشگر کامپیوتری ارایه دهنده نتایج رقابت‌ها و اطلاعات تکمیلی است. در واقع این سامانه امکان دسترسی به داده‌هایی درباره قبل، در حین و بعد از رقابت ورزشی را فراهم می‌کند. این نمایشگر اغلب در جایگاه گزارش، محوطه و یا در IBC وجود دارد. در هر دوره تلاش می‌شود که امکان دسترسی به این سامانه در اماکن مختلف افزایش یابد. به گزارشگران توصیه می‌شود که جدول فهرست اماکنی که در آن سامانه اطلاعات گزارشگر وجود دارد را از قبل کنترل کنند. اغلب در مواردی این سامانه در هر محل، فقط اطلاعات مربوط به همان رویداد یا رشته را ارائه می‌دهد اما این سامانه در IBC اطلاعات مربوط به تمام رویدادها را ارائه خواهد داد.

علاوه بر سامانه اطلاعات گزارشگر سیستم دیگری با نام سیستم داده - زمان واقعی (RTDS) در بعضی از محل‌های رخداد برای گزارشگران ارایه می‌شود که می‌تواند براساس نوع ورزش شامل امتیازات، موقعیت‌ها، نتایج، زمان‌ها اطلاعات باارزشی را برای گزارش فراهم کند.

۱۲-۳. صندلی‌های ناظران یا آزاد برای خبرنگاران و گزارشگران

تعداد محدودی از صندلی ناظر در زمان‌های ممکن در ناحیه‌ای نزدیک به جایگاه‌های گزارش تخصیص داده می‌شود. تنها افراد مورد تأیید و برخوردار از کارت معتبر می‌توانند از این جایگاه‌ها استفاده کنند. این صندلی‌ها جز در رویدادهای پر طرفدار، به این صورت است که هرکس زودتر بیاید، زودتر خدمات می‌گیرد. صندلی‌های ناظر برای وقایع پرطرفدار باید از طریق دفتر رزرو سازمان پخش رادیویی و تلویزیونی درخواست شود که حداقل از ۲۴ ساعت قبل واقعه باید تخصیص صندلی انجام شود.

۱۳-۳. منطقه میکس‌زون یا انجام مصاحبه سریع

هر محل رقابت یک منطقه میکس‌زون یا محل انجام مصاحبه سریع در مجاورت زمین بازی دارد. این محدوده در منطقه‌ای قرار خواهد گرفت که ورزشکاران در زمان خروج از زمین بعد از رقابت، باید از آن بگذرند. این محدوده این شانس را به گزارشگران و خبرنگاران می‌دهد که مصاحبه‌های کوتاهی (نهایتاً به مدت ۱ دقیقه، منوط به احتیاج) با ورزشکاران بعد از رقابت داشته باشند. هر چند ورزشکاران ملزم به عبور از این محدوده بعد از رقابت هستند اما ملزم به مصاحبه نیستند. بر اساس راهبردهای کمیته بین‌المللی المپیک اولویت‌ها برای مصاحبه با ورزشکاران به ترتیب جدول ۲۱-۳ است.

جدول ۲۱-۳. اولویت‌های انجام مصاحبه در منطقه میکس‌زون یا انجام مصاحبه سریع

اولویت اول	اولویت دوم	اولویت سوم	اولویت چهارم	اولویت پنجم
تلویزیونی زنده	رادیویی زنده	ENG تولیدی تصویری	تولیدی یا ضبطی رادیویی	مطبوعات و عکاسان

مأمورین ارتباطی در محل میکس‌زون حضور دارند تا اجرای ضوابط را کنترل کنند. نمایندگان برخوردار از امتیاز حق پخش در جایگاه‌های مشخص شده این محدوده به صورت ثابت یا با حرکت در مسیر دالانی مصاحبه را

می گیرند. این جایگاه ها به این نحو است هر که زودتر بیاید، زودتر سرویس می گیرد و البته در موارد پرتقاضا باید از قبل رزرو شود.

دوربین های خبری و تولیدی نمایندگان می توانند در هر جای ممکن با عنوان محدوده ENG به صورت سرپایی قبل و بعد رویداد در کنار زمین بازی فعالیت کنند. در بعضی از محل های رویداد ورزشی، یک نقطه تزریق برای RHB ها به منظور ارسال تصاویر ضبط شده به IBC و البته در خارج از ساعات پخش زنده رویداد در دسترس خواهد بود. جایگاه ها ص ممکن برای فعالیت ENG در هر رویداد و هر گونه امکان خدمات به آن ها از قبل معرفی می شود.

۳-۱۵. سایت اطلاع رسانی ویژه رویداد

اغلب رویدادها در یک سایت اختصاصی اطلاع رسانی می شود. برای نمونه در بازی های المپیک تابستانی ۲۰۱۶ ریو سایتی به نشانی www.rio2016.com این وظیفه را انجام داد. اغلب بازی ها با نام خود رویداد و ترجیحاً خلاصه و قابل به خاطر سپاری و جست و جوی بهتر انتخاب می شوند. برای آشنایی با یک نمونه از این سایت ها و خدمات ارائه شده در آن، مختصات صفحه اول یا خانه سایت بازی های المپیک ۲۰۱۶ در ادامه ارائه می شود.

الف- نمای غالب: نزدیک به دوسوم نمای قابل دیدی صفحه اول در نمایشگر به عکس اختصاص داشت که اغلب عکس های منتخب روز رویداد در آن منعکس می شد.

ب- صفحه ابزار بالای عکس: این بخش گزینه های قابل انتخابی به این شرح دارد:

- بازی های المپیک/ بازی های پارالمپیک
- قابلیت انتخاب زبان های پرتغالی (PT)، انگلیسی (EN)، اسپانیولی (ES)، فرانسوی (FR)
- فروشگاه برخط که انواع اقلام با آرم المپیک و مسکات های آن را می فروشد.
- بلیت فروشی برخط
- گزینه ستینگ با امکانات تغییر زبان، کتراست و انتخاب زمان محلی و نقاط مختلف دنیا
- گزینه تعیین علاقه برای دریافت اخبار رشته ها یا ورزشکاران مورد علاقه
- گزینه جست و جو با امکان جست و جو درباره تیم یا ورزشکار خاص

ج- ستون اول سمت چپ تصویر: این بخش شامل:

- لوگوی بازی ها
- تاریخ بازی ها
- اشاره به بازی های در حال اجرا (Right Now) با عبور سریع
- محاسبه مدال و نمایش تیم های برتر جدول توزیع مدال ها

د- ستون دوم سمت چپ تصویر: شامل:

- گزینه ارجاع به صفحه اول یا خانه
- گزینه هم اکنون یا نمایش بازی های در حال اجرا

- گزینه جدول زمانی برنامه بازی‌ها که جدول کامل رشته‌ها و روزهای بازی‌های آن‌ها را مشخص می‌کند. با کلیک روی هر رشته بازدید کننده می‌توانست وارد هر رشته و اطلاعات مربوط به آن شود.
- گزینه راهنماها که به انواع راهنماها برای تهیه بلیت، ورزش‌های هوای آزاد (Open Air Sport) که به بلیت نیاز ندارند (مثل دوچرخه سواری جاده، اماکن برگزاری رویدادها و نقشه راه‌ها اشاره دارد).
- گزینه جدول توزیع مدال‌ها که به وضعیت توزیع مدال‌ها توسط هر کشور اشاره دارد.
- گزینه ورزش‌ها با امکان انتخاب رشته‌ها و نتایج آن‌ها به تفکیک در المپیک است.
- گزینه اخبار

ه- ستون کمربندی زیر تصویر یا ستون دوم عمودی: برنامه رویدادها با امکان انتخاب روز رویداد و نمایش آن رویدادها با ساعت آن را فراهم می‌کند.

۳-۱۴. مرکز رسانه‌ای محل رخداد

مرکز رسانه‌ای محل رخداد، پایگاه تمام فعالیت‌های رسانه‌ای و مطبوعاتی در محل رخداد است. این محل توسط کارکنان اختصاصی مدیریت می‌شود و خدماتی به شرح جدول ۳-۲۲ را ارائه می‌کند.

جدول ۳-۲۲. خدمات مرکز رسانه‌ای در هر مکان رویداد ورزشی

ردیف	خدمات
۱	زمان‌بندی برای اتاق‌های مصاحبه در محل رویداد ورزشی
۲	ایستگاه‌های کاری عکس و مطبوعات با دسترسی به برق و تلفن
۳	سامانه‌های اطلاعات گزارشگر و پرینتر
۴	سرویس فکس و فتوکپی
۵	خدمات محدود پذیرایی

اتاق مصاحبه در هر محل رخداد، یک منطقه رسمی را برای مصاحبه رسانه‌ها با ورزشکاران و مربیان فراهم می‌کند. این اتاق امکان حضور تمام خبرنگاران معتبر شامل مطبوعات، عکاسان، خبرنگاران، گزارشگران و تصویربرداران را فراهم می‌کند. تمام مصاحبه‌های رسمی یا همزمان و یا متوالی و وابسته به محل رخداد ترجمه می‌شوند. مصاحبه‌های رسمی معمولاً در دو زمان اصلی برگزار می‌شوند. یکی در انتهای رقابت و زمان مشخص شدن برندگان مدال و دیگری بعد از هر مسابقه است. برای ورزش‌های تیمی اغلب مصاحبه با مربی و تعدادی از ورزشکاران صورت می‌گیرد. یک جایگاه با جعبه پخش صدا در پشت هر اتاق مصاحبه خبری، برای ENG وجود دارد که هرکسی زودتر بیاید، زودتر سرویس می‌گیرد.

هر گونه جایگاه خاص و وسایل قابل دسترسی تکمیلی در محل رویدادها بر اساس اعتبار کارت‌ها خواهد بود. از جمله وسایل و امکانات تکمیلی می‌توان به جلیقه، بازوبند، کارت‌های خاص و امثال آن اشاره کرد. در برخی رویدادها، مناطقی مانند زمین بازی (FOP)، سکویای دوربین و منطقه میکس‌زون به وسایل تکمیلی مورد اشاره نیاز دارند. جلیقه اغلب وسیله دسترسی به زمین بازی در طول رویداد است. اغلب جلیقه‌ها یک شماره سریال منحصر به فرد دارند و با کد محل رخداد و کد مختص RHB مشخص می‌شوند. این جلیقه‌ها پیشاپیش توسط دفتر رزرو IBC به مدیران RHB و فقط برای جایگاه رزرو شده، توزیع خواهند شد.

بازوبندها هم وسیله دسترسی به جایگاه غیرزمین بازی (Non-FOP) در طول بازی هستند. بازوبندها نیز شرایط مشابه جلیقه دارند و گاهی در چند دسته تقسیم می‌شوند. بازوبند هر بازوبند باید اعتبار داشته باشد و فقط در مدت زمان واقعه معتبر است. بازوبندها توسط کدهای مخصوص برای شناسایی RHB، محل رخداد و جایگاه برچسب گذاری خواهند شد.

۳-۱۵. اماکن محل برگزاری رویدادهای ورزشی

اغلب در متون لاتین به محل برگزاری مسابقات «Venue» گفته می‌شود اما این فضاهای ورزشی می‌تواند به شکل‌ها یا اسامی تخصصی‌تری هم نامیده شود. این فضاها شامل مکان‌های ورزشی سرپوشیده^۱ و روبازی^۲ به شرح جدول ۳-۲۳ هستند.

جدول ۳-۲۳. شرح انواع امکانات و زیر ساخت ورزشی

ردیف	انواع	توضیح
۱	سالن ورزشی ^۳	مکان مسقف: چندمنظوره (برای چند رشته ^۴) و اختصاصی (یک رشته ^۵)
۲	مجمع ورزشی ^۶	با امکانات اجرای چند رشته ورزشی
۳	سالن تمرینی ^۷	صرفاً برای تمرین و آموزش و بدون امکان برگزاری مسابقه
۴	سالن مسابقاتی ^۸	دارای استاندارد رسمی و جایگاه تماشاچی و امکان برگزاری مسابقه
۵	زمین ورزشی ^۹	برای انجام فعالیت ورزشی اختصاص یافته شامل: چندمنظوره و اختصاصی
۶	استخر ورزشی ^{۱۰}	با امکان اجرای برخی ورزش‌های آبی مانند شنا، شامل: سرپوشیده و روباز
۷	امکانات رفاهی - خدماتی	برای رفاه و آسایش ورزشکاران، تماشاگران و سایر شرکت‌کنندگان، شامل جایگاه تماشاگران، کافه تریا، خوابگاه، رختکن و...
۸	امکانات تأسیساتی	کمک به اجرای فعالیت‌های ورزشی، شامل: تجهیزات فنی، صوتی، تصویری، روشنایی، تهویه، گرمایشی، برودتی و...
۹	امکانات بهداشتی - پزشکی	امکانات درمانی برای پیش‌گیری، درمان و بازتوانی شرکت‌کنندگان، شامل: کلینیک‌های درمانی - ورزشی، سونا، جکوزی و...
۱۰	پیست ^{۱۱}	در آن مسیر نقطه شروع و پایان فعالیت‌های ورزشی از قبل مشخص شده

۱. Indoor Facilities or Indoor Spaces

۲. Outdoor Facilities or Outdoor Spaces

۳. Spor Hall

۴. Multiple Activity Hall

۵. Single Activity Hall

۶. Gymnasium

۷. Training Hall

۸. Competitive Hall

۹. Sport Grounds

۱۰. Swimming Pool

۱۱. Piste

۱۱	مکان‌های تفریحی ^۱ و طبیعی	برای فعالیت‌های ورزشی - تفریحی، شامل: فضاها، خشکی و آبی مانند پارک‌های جنگلی، دریاچه‌ها، سواحل و رشته‌هایی چون ماهیگیری، شکار، اسکی روی آب و...
۱۲	پارک ^۲	محوطه دائمی برای انجام فعالیت‌های تفریحی و دارای فضای سبز
۱۳	اردوگاه ^۳	مکانی که گروهی از افراد برای مدت کوتاهی در آن زندگی می‌کنند.
۱۴	استادیوم ^۴	مکان‌های بزرگ با انواع زمین ورزش‌هایی مانند فوتبال، دو و میدانی و... که تعداد صندلی‌های تماشاگران گاهی به صدهزار می‌رسد
۱۵	تالار ورزش ^۵	فضاهای بزرگ سالنی مانند سالن‌های بزرگ برای رشته‌هایی مانند بسکتبال و هاکی روی یخ
۱۶	باشگاه ورزشی ^۶	فضای سالنی کوچک مانند سالن ایروبیک و سالن‌های چند منظوره
۱۷	باشگاه محلی ^۷	مراکز ورزش اجتماعی مانند یک استخر یا باشگاهی برای اجتماعات افراد محل
۱۸	مجموعه چند منظوره ورزش ^۸	مکانی برای چندین ورزش که می‌تواند سرپوشیده، روباز یا ترکیب هر دو باشد
۱۹	استادیوم گنبدی ^۹	استادیوم‌های گنبدی شکل که به نوعی مسقف شده‌اند. این سقف‌ها گاهی با سازه‌های شیشه و فلز و گاهی پارچه‌ای هستند.
۲۰	مجموعه ورزشی ^{۱۰}	ترکیبی از موارد فوق خواهند بود و گاهی به یک شهرک ورزشی تبدیل می‌شوند، مانند مجموعه ورزشی آزادی تهران

واژه‌نامه

بازی ارفاقی یا هندی‌کپ Handicap

International Matches /International Tournament مسابقات یا تورنمنت بین‌المللی

International Junior Tournament تورنمنت بین‌المللی جوانان

International Open Tournament تورنمنت آزاد بین‌المللی

International Seniors events مسابقات پیشکسوتان

Exhibition Events رویدادهای نمایشی

Invitation Events مسابقات دعوتی

Multi-sport Events رویدادهای چندرشته‌ای

۱. Recrational Spaces or natural resources

۲. Park

۳. Camp

۴. Stadium

۵. Arena

۶. Gym

۷. Community sport center

۸. Sportplex

۹. Dome

۱۰. Complex

- Masters Events مسابقات برترین‌ها یا بازی بزرگان
- World Championships مسابقات قهرمانی جهان
- Continental Championships مسابقات قهرمانی قاره‌ای
- Regional Championships مسابقات قهرمانی منطقه‌ای
- Round Robin Tournament جدول دوره‌ای
- Regular R.R.T جدول دوره‌ای منظم
- Single R.R.T جدول دوره‌ای با تک بازی
- Double R.R.T جدول دوره‌ای با بازی رفت و برگشتی
- Group system جدول دوره‌ای گروهی
- The Lombard R.R.T جدول دوره‌ای لمبارد
- Bye استراحت در جدول مسابقات
- Pool system جدول دوره‌ای کامل
- League لیگ
- Knock out Tournaments جدول حذفی
- Singel Elimination Tournaments جدول یک حذفی
- Consolation Elimination Tournament جدول حذفی جبرانی
- Double Elimination Tournament جدول دو حذفی
- Bangall Wild Elimination Tournament جدول حذفی بنگال وایلد
- Muller-Anderson Playback Elimination Tournament جدول حذفی مولر- اندرسون
- Challenge Tournament جداول مبارزه طلبی در مسابقات
- Ladder Tournament جدول نردبانی مسابقات
- Pyramid Tournament جدول هرمی یا پیرامیدی مسابقات
- The Funnel Tournament جدول قیفی مسابقات
- Spider Web Tournament جدول تار عنکبوتی مسابقات
- The Tombstone Tournament جدول سنگ قبری مسابقات
- Crown Tournament جدول تاجی مسابقات
- Hand Clock Circulation Tournament جدول گردش عقربه ساعت مسابقات
- Eligibility and limits تعیین شرایط احراز و محدودیت‌ها
- Credential Policies سیاست‌گذاری برای کارت‌های شناسایی معتبر
- Media Accreditation Categories سطوح کارت‌های اعتباری رسانه‌ها
- Accredited media اعتبارنامه پوشش اخبار بازی‌ها
- Workspace فضای کاری

Media Rooms	اتاق رسانه‌ها/اتاق پذیرایی رسانه‌ها
Media Opicy	خط مشی رسانه‌ای
Press Box	جایگاه خبرنگاران
Headline	تیتر یا سرخط خبرها در رادیو و تلویزیون
Title	تیر یا عنوان در مطبوعات
Lead	لید یا طلایه
Organizational Logo	لوگوی سازمانی
Organizational Spokesperson	سخنگوی سازمانی
Action shot	تصویر صحنه در حال اجرا
Head shot	تصویر صورت یا پرسنلی
Newsletters	خبرنامه
Brochure	بروشور
Reprints	بریده جراید
Opening / Closing Ceremonies	مراسم افتتاحیه و اختتامیه
Venue Access	اماکن ورزشی قابل دسترسی یا دارای مجوز ورود
Zone and Seat Access	محل قابل استقرار و نشستن برای رسانه‌ای‌ها
Sport-specific journalists	خبرنگار تخصصی در یک رشته ورزشی
General Circulation Area	جایگاه‌های معمول استفاده خبرنگاران
E Stand	جایگاه ویژه خبرنگاران
Press Operation Area	جایگاه ویژه کار عوامل مطبوعات
Accommodations	امکانات اسکان
Catering	امکانات تهیه غذا
Transportation	امکانات ایاب و ذهاب
Games Services Department	بخش خدمات بازی‌ها
Media Village	دهکده رسانه
Media Hotels	هتل رسانه
Accommodation Reservation	رزرو امکانات اسکان
Residential buildings	ساختمان‌های مسکونی یا محل اسکان
Dining Hall	سالن غذاخوری
Service Centre	مرکز خدمات
Parking Lot	محوطه پارکینگ
Official Operation dates	تاریخ‌های بهره‌برداری رسمی

Single bedrooms available	اتاق یک تخته وجود دارد
One-off item deposit fee	هزینه یکبار استفاده از امکانات
Accommodation fee	هزینه اقامت
Service charge	شارژ خدمات
extra bed	یک تخت اضافه
excludes breakfast	همراه با صبحانه
Services included	شمول خدمات
Extra paid services	خدمات اضافی
Dry Cleaning	خشکشویی
Self Service Laundry	خشکشویی سلف سرویس
Additional catering services	خدمات اضافه تهیه غذا
Phone Calls	تماس‌های تلفنی
Local & Long Distance Calls	تماس‌های تلفنی داخلی و راه دور
Extra house keeping	خدمات خانه‌داری اضافی
Lunch, Dinner, Supper and Snacks	ناهار، عصرانه، شام و تنقلات
Function Rooms	اتاق اضافی
Leisure & Entertainment Facilities	امکانات تفریحی و سرگرمی
Business Centre	مراکز تجارت یا خرید
Taxes	مالیات
Accredited media	دوره رزرواسیون
Registered Mail	ایمیل الکترونیک رجیستر شده
Air Mail	پست هوایی
Reserved rooms cannot be re-sold	اتاق‌های رزرو شده بازفروش نمی‌شوند
One-off payment	پرداخت کامل
Payment by installments	پرداخت قسطی
Accommodation Reservation Confirmation Agreement	قرارداد رزرواسیون اسکان
Cancellation of Reservation	لغو رزرواسیون
Room rates quoted in currency	مبلغ هزینه اتاق به واحد پول رایج
Methods of Payment	شیوه‌های پرداخت
foreign currency	ارز خارجی یا پول رایج خارجی
Currency exchange	تبدیل ارز خارجی به پول رایج یک کشور
Nutritious and multi-flavored	مغذی و در طعم‌های گوناگون

Addressing different ethnic, cultural and religious needs	مبتنی بر ذائقه، فرهنگ و مذاهب مختلف
Catering in the Main Media Centre (MMC) at favorable prices	تهیه غذا در مرکز اصلی رسانه با قیمت مناسب
Non-resident Media Staff	کارکنانی که در دهکده رسانه ساکن نیستند
Complimentary beverages	نوشیدنی رایگان
Food and beverages provided on a user-pay basis	غذا و نوشیدنی بر اساس تقاضای مشتری
The work area of MMC	محوطه کاری مرکز اصلی رسانه
Operation Hours	ساعات کاری
Buffet Meals	غذاهای بوفه
Diversity of cuisine	تنوع غذایی
Transportation for the Media (TM system)	سیستم ایاب و ذهاب مخصوص اهالی رسانه
Downtown Public Transportation	وسایل حمل و نقل عمومی
Car Rental	اتومبیل اجاره‌ای
Parking & Pick-up/Drop-off Points	پارکینگ و محل پیاده و سوار کردن مسافران
Transport Support System	سیستم پشتیبان ایاب و ذهاب
Designated ports	مکان‌های برگزیده یا مورد نظر
Designated accommodations	محل‌های اسکان مورد نظر
Shuttle services	خدمات خطوط اتوبوسرانی
Network of rail transit lines	شبکه خطوط ریلی
Network of bus and trolley bus lines	شبکه خطوط اتوبوسرانی و قطار برقی
Privilege of Accredited Cars with Permit	امتیاز اتومبیل‌های معتبر دارای مجوز

فصل چهارم

رویدادهای المپیک

مقدمه

چگونگی شکل‌گیری رویدادهای المپیک، مقدمه‌ای از تاریخ باستان تا به امروز دارد. بنابراین برای شناخت این رویدادهای مهم و به ویژه رویداد بزرگ المپیک تابستانی لازم است تا سیر تکامل تاریخی و ابعاد گوناگون آن مورد بررسی قرار گیرد. آشنایی گزارشگران با این رویداد بزرگ زمینه ارتباط مؤثر او با انواع ورزش‌ها و رویدادهای ورزشی را فراهم می‌کند.

۴-۱. تاریخچه بازی‌های المپیک باستان

بازی‌های المپیک نوین، شکل احیا شده از المپیک باستان است. این بازی‌ها در دوره باستان، جشنی با جنبه مذهبی و برای ادای احترام به زئوس (پادشاه خدایان یونان) بود که محل معبدی مربوط به او در المپیا برگزار می‌شد.

شکل ۴-۱. زئوس پادشاه خدایان یونان و آذرخش در دستانش

داستان زئوس

زئوس در اساطیر یونانی، پادشاه خدایان و فرمانروای تمام زیارتگاه‌های واقع در کوه المپ است. او کوچکترین فرزند کروئوس و رئا از نژاد تایتان‌ها بود. معادل آن در اسطوره‌های رومی ژوپیتر و در دین کرتیان ولخانوس است. نام زئوس از ریشه کلمه‌ای به معنی «درخشان» است. زئوس خدای آسمان رخشان و توفان و سلاح او آذرخش بود که آن را به سمت گنهکاران پرتاب می‌کرد. از مواردی که او را بسیار خشمگین می‌کرد، دروغ‌گویی و پیمان‌شکنی بود. از دیگر نشانه‌های او عصای سلطنتی، بلوط، عقاب و سپری از پوست بز مقدس است. کروئوس، پدر زئوس، شنیده بود که توسط یکی از فرزندان سرنگون خواهد شد. به همین دلیل فرزندان خود را می‌بلعید. اما زئوس که فرزند ششم بود توسط رئا و گایا نجات پیدا کرد. رئا سنگ بزرگی را به جای او در قنداق گذاشت و کروئوس آن را به جای زئوس بلعید. رئا زئوس را به غاری در کوه‌های دیکتی واقع در کرت برد و مخفی کرد. در آنجا بز مقدس آمالئا زئوس را شیر داد و بزرگ کرد. سپس زئوس با کروئوس و دیگر تیتان‌ها جنگید و آن‌ها را شکست داد و پدر را سرنگون کرد. بچه‌های بلعیده شده را توسط معجونی از مس و شراب (ساخته متیس) از شکم کروئوس بیرون آورد و به همراه آن‌ها کروئوس را تا ابد در تارتاروس زندانی کردند. سپس با برادرانش

براساس قرعه، فرمانروایی عالم را میان خود تقسیم کردند. زئوس فرمانروای آسمان و زمین، پوزئیدون فرمانروای دریاها و هادس فرمانروای جهان زیرزمینی شد.

مسابقات المپیک باستان برای احترام به زئوس و هر چهار سال یک بار، از سال ۷۷۶ قبل از میلاد در المپیا یا محل زئوس برگزار می‌شد. البته افسانه‌های زیادی پیرامون پیدایش مسابقات المپیک باستان وجود دارد، از جمله:

- هرکول (نیمه خدایی در اساطیر یونانی) آن را جهت تجلیل از فتوحات بی نظیر خود به وجود آورد.
- زئوس و کروئوس، دو خدای یونان باستان بر سر فرمانروایی المپیا جنگیدند و زئوس پس از پیروزی مسابقات المپیک را برای یادبود این پیروزی ایجاد کرد.

هرچند سوابقی از برگزاری رویدادهای ورزشی در نقاط مختلف یونان و حتی در قالب افسانه‌هایی گزارش شده است اما در مجموع تاریخ نشان می‌دهد که از ۷۷۶ سال قبل از میلاد مسیح، در منطقه المپیا این کشور بازی‌های المپیک برای ۱۲۰۰ سال برگزار می‌شده است. سازمان‌دهی و برگزاری این رویداد در زمان خود بی نظیر بود و با توجه به زیرساخت‌های مذهبی و اقتصادی این رویداد، تمامی ارکان قدرت از آن حمایت می‌کردند. مهم‌ترین ویژگی‌های المپیک باستان را می‌توان در جدول ۴-۱ مرور کرد.

جدول ۴-۱. مهم‌ترین ویژگی‌های المپیک باستان

ردیف	موضوع	توضیحات
۱	شرکت کنندگان	در ابتدا این رویداد تنها به مردان یونانی اختصاص داشت ولی از حدود یک قرن قبل از میلاد مسیح، رومی‌ها هم در آن شرکت کردند و پس از آن درب‌های این رویداد بر روی دیگر ملل نیز گشوده شد. افرادی که ثروت و وقت کافی برای تمرین و ورزش داشتند به صورت شخصی و نه به نمایندگی از شهر یا ناحیه‌ای خاص شرکت می‌کردند. تنها مردان یونانی که آزاد (و نه برده) متولد شده بودند امکان شرکت در مسابقات را داشتند. بعدها فقط زنان مجرد (و نه متأهل) به احترام «هرا» همسر زئوس یا مادر هرکول، به مسابقه می‌پرداختند. جوانان و پهلوانان جداگانه به مبارزه می‌پرداختند.
	مسابقه به صورت برهنه	شرکت کنندگان در مسابقات برهنه بودند و کلمه «ژیمناستیک» امروزی از کلمه یونانی به معنی «برهنه» است. حضور برهنه در بین عموم نشانگر داشتن خودکترلی و بخشی از مراسم مذهبی بود.
۲	تماشاگران	در روندی تکاملی ورزشگاه‌هایی با ظرفیت چهارهزار و در ادامه تا بیست هزار تماشاگر ایجاد شد.
۳	زمان برگزاری	بازی‌ها هر ساله در اوج تابستان (اواسط جولای-تیرماه) با طلوع ماه نو آغاز می‌شد. در سال‌های نخست یک روز به طول می‌انجامید و بعدها به بیشترین مدت یعنی پنج روز رسید.
۴	پنج رشته ورزشی المپیک باستان	ابتدا تنها شامل «مسابقه دو» بود اما در مرحله بعد کشتی، بوکس، ارایه رانی، پانکریشن (ترکیب بوکس و کشتی) و پنجگانه باستانی یا پنتاتلون (شامل: دو ۲۰۰ متر، پرش طول، پرتاب نیزه، پرتاب دیسک و کشتی) اضافه شد و عملاً در پنج رشته برگزار می‌شد. در حاشیه المپیک مسابقه‌های شعر و شاعری، سخن‌وری و موسیقی هم برگزار می‌گردید.
۵	دوره ترک مخاصمه ^۱	در این ایام هیچ جنگی در ایالت‌های یونان صورت نمی‌گرفت.
۶	نوع جایزه	در ابتدا جایزه برندگان تنها تاجی از برگ زیتون بود، ولی از دوره اسکندر به بعد جایزه‌ها به سمت تجارت‌گرایی پیش رفت و در دوره اقتدار رم به اوج خود رسید.

در سال ۳۹۳ میلادی به دستور تئودوسیوس اول (امپراتور مسیحی روم) این بازی‌ها متوقف شد و در سال ۴۲۶ میلادی به دستور تئودوسیوس دوم، بناهای المپیا ویران و مجسمه زئوس به قسطنطنیه منتقل و به آتش کشیده شد. در واقع بازی‌های المپیک باستان در طول ۱۲۰۰ سال برگزار و در نهایت متوقف شد. خرابه‌های منطقه المپیا در قرن نوزدهم از زیر بیش از ۴ متر خاک بیرون کشیده شد. المپیک باستانی به المپید معروف بود که امروزه به المپیک تابستانی معروف است.

مسابقات المپیک در بین یونانی‌ها از اهمیت زیادی برخوردار بود چنانکه مورخین یونانی در دوران باستان، از آن به عنوان یک واحد برای اندازه‌گیری زمان استفاده می‌کردند. یک «المپید» بیانگر چهار سال بود.

۲-۴. تاریخچه المپیک نوین

یک باستان‌شناس آلمانی به نام «کورتیوس» در دل تپه‌های خاموش «المپیا» به کاوش پرداخت و آثار شگفتی را کشف کرد. فکر احیای این بازی‌ها قوت گرفت و محقق و معلم ورزشی به نام «پی‌یر بارون دوکوبرتن» از فرانسه به کمک دوستان خود در سال ۱۸۸۹ در پاریس همایشی تشکیل داد و اساس بازی‌های جدید المپیک را پی نهاد. کوکوبرتن با یاری همکاران خود، کمیته بین‌المللی المپیک را در ۲۳ ژوئن ۱۸۹۴ طی جلسه‌ای در دانشگاه سوربون پاریس بنیان‌گذاری کرد. تنها سازمان ورزشی که قبل از IOC ثبت شده بود، فدراسیون بین‌المللی ژیمناستیک در سال ۱۸۸۱ بود. کمیته بین‌المللی المپیک در سال ۱۸۹۴، فدراسیون جهانی فوتبال در سال ۱۹۰۳ و فدراسیون جهانی دو و میدانی در سال ۱۹۱۳ ثبت شدند تا به عنوان اولین سازمان‌های جهانی ورزشی شناخته شوند. رویکرد کوکوبرتن به المپیک یک رویکرد تربیتی بود و دیدگاه‌های فرهنگی خود را تحت یک مکتب فلسفی با عنوان المپیزم مطرح کرد. بر اساس صحبت‌های کوکوبرتن، اهداف نهضت المپیک تحت چهار عنوان به شرح جدول ۲-۴ در منشور المپیک مطرح شده است.

جدول ۲-۴. اهداف نهضت المپیک در منشور المپیک

اهداف	ردیف
ترویج و توسعه آن دسته از ویژگی‌های اخلاقی و جسمانی که اساس کار ورزش است.	۱
تعلیم و تربیت جوانان از طریق ورزش به منظور ایجاد تفاهم بیشتر بین آن‌ها و دوستانشان و همچنین کمک به ساختن دنیایی بهتر و صلح آمیزتر.	۲
انتشار و ترویج اصول المپیک در سرتاسر جهان و ایجاد خیرخواهی جهانی.	۳
گردآوردن ورزشکاران جهان در یک جشنواره عظیم هر چهار سال یکبار در بازی‌های المپیک.	۴

با توجه به اهداف چهارگانه فوق، متوجه می‌شویم که این بازی‌ها چیزی فراتر از مسابقه و برد و باخت است و در بطن آن رویکردی تربیتی با تأکید بر اخلاق و فلسفه المپیک در سطح بین‌الملل است.

۳-۴. نمادهای المپیک

نهضت یا جنبش المپیک را با نمادهایی به شرح جدول ۳-۴ می‌شناسند.
جدول ۳-۴. نمادهای نهضت المپیک

ردیف	نشانه	توضیح
۱	حلقه‌ها	پنج حلقه شامل سه حلقه در بالا و دو حلقه در پایین به صورت تو در تو که رنگ‌های آن‌ها از راست به چپ: قرمز، سیاه، آبی، سبز و زرد هستند. پنج رنگ نشانه ۵ قاره و همبستگی آن‌ها با یکدیگر است.
۲	پرچم	شامل پنج حلقه المپیک روی زمینه سفید است که در سال ۱۹۱۴ تهیه و ۱۹۲۰ اولین بار برافراشته شد. پرچمی که در سال ۱۹۲۴ توسط کویرتن به کنگره پاریس تقدیم شد، نمونه مقرر شده پرچم المپیک است.
۳	شعار ^۱	عبارت از «سریع‌تر، بالاتر، قوی‌تر» یا «Citius, Altius, Fortius» است.
۴	ادای سوگند	اولین بار در المپیک ۱۹۲۰ آنتورپ آغاز شد. ابتدا توسط ورزشکاران و در ادامه دواران و مربیان را در بر گرفت. سوگندنامه ورزشکاران: من از طرف تمامی ورزشکاران متعهد می‌شوم که در این دوره از بازی‌ها شرکت و از کلیه مقررات و قوانین بازی تبعیت کنم و با روحیه ورزشکاری به نمایش ورزش بپردازم.
۵	مشعل و آتشدان	آتشدان المپیک با مشعل المپیک روشن می‌شود و مشعل را دوندگان به صورت امدادی حمل می‌کنند. آتشدان در مراسم افتتاحیه بازی روشن می‌شود و با پایان بازی‌های خاموش خواهد شد. در هر دوره مشعل و آتشدان خاص همان دوره طراحی می‌شود. امروزه برای حمل امدادی مشعل جشنواره‌های بزرگی برگزار می‌شود. برای المپیک ریو ۲۰۱۶ تعداد دوازده هزار نفر در حمل مشعل امدادی مشارکت داشتند.
۶	سرود المپیک	سرود رسمی المپیک در سال ۱۹۵۷ توسط کمیته بین‌المللی المپیک تصویب شد. آهنگ این سرود توسط اسپیریون ساماراس و با تک‌خوانی کاستیس پالاماس در سال ۱۹۵۸ اجرا شد.
۷	مدال المپیک	به برندگان اول تا سوم رشته‌ها به ترتیب مدال طلا، نقره و برنز و به نفرات اول تا هشتم یک حکم قهرمانی داده می‌شود. توزیع مدال از المپیک ۱۹۳۲ لس‌آنجلس شروع شد. طرح مدال و حکم قهرمانی برای هر دوره بازی‌ها به پیشنهاد کمیته برگزارکننده و تصویب کمیته بین‌المللی المپیک خواهد بود.

این نمادها در انحصار کمیته بین‌المللی المپیک است و کسی بدون اجازه نمی‌تواند از آن‌ها استفاده کند.

شکل ۴-۲. پرچم نهضت المپیک حاوی پنج حلقه نهضت

محتوای سرود المپیک را می‌توان در کادر زیر خواند.

ای روح جاودان و ازلی!	ای خالق حقیقت، زیبایی و نیکی!	نور خود را ظاهر کن و بر ما بيفشان!
بر این خاک و در زیر این آسمان!	که اول بار آوازه ابدی تو را شهادت داده است.	
به این بازی‌های با شکوه، روح و جان عطا کن!	و بر سر قهرمانان	قهرمانان مسابقه و تلاش
تاجی از گل‌های همیشه خرم بيفکن!	و در سینه‌های ما، قلب‌هایی فولادین بساز!	
در تلالوی انوار درخشان تو	دشت‌ها و کوهساران و دریاها	با منظری گلگون می‌درخشند!
و معبدی چنان بزرگ می‌سازند	که همه ملت‌ها برای پرستش تو به آن هجوم می‌برند.	آه، ای روح جاودان ازلی!

تاریخچه اهدای مدال را می‌توان در جدول ۴-۴ مرور کرد.

جدول ۴-۴. تاریخچه اهدای مدال قهرمانان المپیک

ردیف	سوابق
۱	در المپیک ۱۸۹۶ تنها به دو مقام اول و دوم مدال‌های نقره و برنز اهدا شد
۲	در ۱۹۰۰ مدال‌های متنوعی اعطا شدند.
۳	در المپیک ۱۹۰۴ نیز به نفرات اول مدال نقره اهدا می‌شد.
۴	المپیک ۱۹۰۸ اولین دوره‌ای بود که در آن سه مدال اهدا شد. به برندگان اول «مدال طلا» (تا سال ۱۹۱۲ مدال از طلای خالص بود و بعد از آن نقره طلاکاری شده). برندگان دوم مدال نقره و به ورزشکاران رتبه سوم، مدال برنز اهدا شد.
۵	در برخی رقابت‌ها که در یک دور مسابقه تک‌حذفی صورت می‌گرفت (از جمله بوکس)، ممکن است مقام سوم مشخص نشود که در این حالت هر دو بازنده مرحله نیمه نهایی مدال برنز دریافت کردند.
۶	از سال ۱۹۴۸ به بعد، به ورزشکارانی هم که رتبه‌های چهارم، پنجم و یا ششم را دریافت کردند گواهینامه‌هایی اهدا شد که به صورت رسمی از آن‌ها با عنوان «دیپلم پیروزی» یاد می‌شود.
۷	از سال ۱۹۷۶، این گواهینامه‌ها به کسانی که مدال دریافت کرده‌اند نیز اهدا می‌شوند.
۸	از سال ۱۹۸۴ دیپلم پیروزی به رتبه‌های هفتم و هشتم نیز اهدا شد تا اطمینان حاصل شود کلیه بازندگان رقابت‌های مرحله یک‌چهارم نهایی با ساختار تک‌حذفی دیپلم پیروزی را کسب کرده‌اند.
۹	در المپیک ۱۸۹۶ گواهی شرکت و یادبودی با طراحی متفاوت از مدال‌ها و دیپلم‌های مقام آوران اهدا شد.
۱۰	در المپیک تابستانی ۲۰۰۴ آتن، به سه نفر اول علاوه بر مدال تاج گل نیز اهدا شد.

۴-۴. نشانه‌های اختصاصی المپیک در هر دوره بازی‌ها

۴-۴-۱. شعار اختصاصی رویداد^۱: علاوه بر شعار اصلی یا موتو به عنوان یکی از نمادهای جنبش المپیک، هر رویداد المپیک هم شعار خاص خود یا اسلوگان خود را دارد. علاوه بر مشعل، مدال و دیگر نمادها، شعار اختصاصی نقش مهمی در ایجاد هویت سازی برای هر دوره از بازی‌ها دارد. برای نمونه اسلاگون یا شعار اختصاصی بازی‌های المپیک ۲۰۱۶ ریو «حرکت به سوی یک دنیای جدید» بود. هر چند موتو و اسلاگون هر دو به شعار ترجمه می‌شود اما موتو بیشتر برای سازمان‌های بزرگ و با تأکید بر ایده‌آل‌ها است اما اسلاگون برای سازمان‌های کوچک تر و مدکید بر جنبه‌های تبلیغی و ترویجی است.

۴-۴-۲. لوگو: همان نشان مخصوص هر دوره از بازی‌ها است که به شکل گرافیکی ارایه می‌شود.

شکل ۴-۱. لوگوی بازی‌های المپیک ۲۰۱۶

۴-۴-۳. نشانه بازی یا امبلم^۱: همان لوگوی بازی‌ها است با این تفاوت که شکل فیزیکی و قابل لمس پیدا می‌کند.

۴-۴-۴. پیکتوگرام ورزش‌ها^۲: پیکتوگرام یا خط تصویری در ریشه یونانی و لاتین به معنای لغت نقاشی شده است. اغلب هر در هر دوره بازی‌های المپیک برگزار کنندگان اقدام به طراحی پیکتوگرام‌های مخصوص هر رشته ورزشی می‌کنند تا با آن‌ها به معرفی و شناسایی رشته در منابع و امکان مختلف با ساده ترین و کوتاه‌ترین نماد اشاره کنند.

برای نمونه در المپیک ریو ۲۰۱۶ به تعداد ۴۱ پیکتوگرام برای انواع رشته‌ها ساخته شد.

۴-۴-۵. مسکات^۳: مسکات المپیکی یک شخصیت تخیلی است که اغلب یک حیوان محلی یا ریخت انسانی است که میراث فرهنگی میزبان را منعکس می‌کند. مسکات‌ها اغلب برای کمک به رونق بازار بازی‌های المپیک به ویژه برای جلب توجه کودکان مورد استفاده قرار می‌گیرد. اولین مسکات المپیکی از المپیک زمستانی ۱۹۶۸ فرانسه ظهور کرد. برخی انواع مسکات‌های تاریخ المپیک را می‌توان در جدول ۴-۵ مرور کرد.

جدول ۴-۵. برخی انواع مسکات‌ها در المپیک‌های تابستانی

عکس مسکات	معنی	شخصیت	نام	شهر/سال
	نمادی از مقاومت و شتاب	سگ پاکوتاه	والدی	مونپخ/۱۹۷۲
	از سمبل‌های ملی کانادا	سگ آبی	آمیک	مونترال/۱۹۷۶
	خرس نماد ملی شوروی است.	بچه خرس	میشا	مسکو/۱۹۸۰
	نماد رایج کره	بچه ببر	هدوری	سئول/۱۹۸۸
	۵ حیوان سمبل چین به نشانه ۵ رنگ المپیک	ماهی، بز، پاندا،	...	پکن/۲۰۰۸

1. Emblem
2. Sport Pictograms
3. Mascot

	وینی سیوس	حیوانی که همه پستانداران برزلی را نشان می دهد.	وینی سیوس	۲۰۱۶ / ریو
---	-----------	---	-----------	------------

به اساسنامه کمیته بین‌المللی المپیک، منشور المپیک می‌گویند. این اساسنامه حاوی تمام موضوعات مرتبط با نهضت المپیک است. منشور المپیک شامل پنج بخش نهضت المپیک، کمیته بین‌المللی المپیک، فدراسیون‌های بین‌المللی، کمیته‌های ملی المپیک و شرکت در بازی‌های المپیک است.

(الف) اهداف نهضت: مواردی که در جدول ۳-۲ ارائه شد.

(ب) **تعریف بازی‌های المپیک:** شامل بازی‌های المپιάد (تابستانی) و زمستانی است و عبارت المپیاد اشاره به دوره چهارساله دارد.

(ج) ممنوعیت تبعیض: هرگونه تبعیض در بازی‌ها نسبت به هر کشور یا هر شخصی به‌دلائل نژادی، مذهبی و یا سیاسی ممنوع خواهد بود.

(د) **انحصار امتیاز نشانه‌ها:** در این قسمت نشانه‌ها به شرح جدول ۳-۳ معرفی می‌شوند و دارنده امتیاز انحصاری آن‌ها کمیت‌ه بین‌المللی المپیک معرفی می‌شود. در ادامه به نشانه ترکیب المپیک اشاره می‌شود که ترکیبی از حلقه‌های المپیک و یک علامت مشخصه دیگر است. البته با رعایت این نکته که اندازه حلقه‌ها حداقل به اندازه نصف پهنا و همچنین نصف ارتفاع علامت مشخصه باشد.

ه) **مشعل المپیک:** مشعل المپیک به طور رسمی در «المپ» به اشتعال در می آید. شعله المپیک، مشعل المپیک و تمام تشریفات مربوط به آن تحت اختیار کمیته بین المللی المپیک است.

۴-۸-۲. بخش دوم کمیته بین‌المللی المپیک: در کنگره پاریس (۲۳ ژوئن ۱۹۸۴) متولد شد. این بخش شامل قسمت‌هایی به این شرح است:

الف) پایگاه حقوقی، اهداف و اختیارات: وظیفه نظارت بر دوره جدید بازی‌ها و توسعه آن را دارد. اهداف کمیته بین‌المللی المپیک در جدول ۴-۵ معرفی شده‌اند.

جدول ۴-۵. اهداف اجرايي کميته بين المللي الميک

اهداف	ردیف
کمک به برگزاری مسابقات ورزشی و توسعه ورزش	۱
هدایت ورزش بر اساس آرمان‌های المپیک و تقویت دوستی ورزشکاران ملل جهان	۲
برگزاری منظم جشنواره بازی‌های المپیک	۳
ارتقای ارزش بازی‌های المپیک به سطحی برتر از گذشته و تحکیم آرمان‌های والای آن	۴

ب) عضویت: کمیته بین‌المللی المپیک سازمانی دائمی است و اعضای خود را از اشخاص واجد شرایطی انتخاب می‌کند که به زبان فرانسه یا انگلیسی تکلم کنند و از کشوری دارای کمیته ملی المپیک باشند. این اشخاص طی تشریفات با قبول تعهدات و مسئولیت‌ها عضو خواهند شد. برای هر کشور فقط یک عضو در نظر گرفته می‌شود؛ مگر در مورد کشورهای بسیار بزرگ و فعال در نهضت المپیک که حداکثر دو عضو می‌شود.

ج) هیأت اجرایی: اداره امور جاری و مصوبات مجمع عمومی و وظایفی به شرح جدول ۴-۶ را برعهده دارد.

جدول ۴-۶. وظایف هیأت اجرایی کمیته بین‌المللی المپیک

ردیف	وظایف	ردیف	وظایف
۱	اجرای کامل قوانین	۵	مسئولیت نهایی در اداره امور
۲	آماده سازی دستور جلسه مجمع عمومی	۶	تصویب طرح‌های سازمانی آی او سی
۳	ارایه اسامی افراد پیشنهادی برای عضویت در آی او سی	۷	نگهداری سوابق اداری
۴	مسئولیت امور مالی آی او سی و ارایه گزارش مالی سالانه		

د) کنگره المپیک: کنگره المپیک به ریاست رئیس کمیته بین‌المللی المپیک در تاریخ و محل مشخص شده توسط مجمع عمومی برگزار می‌شود. این کنگره مسئولیت حل و فصل امور خاص را بر عهده دارد. کنگره متشکل از اعضای اصلی، افتخاری، نمایندگان فدراسیون‌های بین‌المللی، نمایندگان کمیته‌های ملی المپیک و نمایندگانی از سایر سازمان‌ها و افراد مدعو خواهند بود.

ه) سایر موارد: در این بخش دیگر مواردی چون تشکیلات، نحوه انتخابات رئیس، نایب رئیس و هیأت اجرایی مطرح می‌شود. همچنین به روش کار آی او سی، منابع مالی و دیگر موارد اشاره شده است.

۴-۸-۳. بخش سوم فدراسیون‌های بین‌المللی: در این بخش فدراسیون‌های بین‌المللی رشته‌های ورزشی تعریف شده و اشاره گردیده که این سازمان‌ها مسئولیت رشته ورزشی مربوطه را در سطح بین‌المللی بر عهده دارند و تأسیس آن‌ها باید بر طبق موازین نهضت المپیک باشد. آی او سی بر اساس ضوابط خاص خود، هر فدراسیون بین‌المللی را به رسمیت می‌شناسد.

۴-۸-۴. بخش چهارم کمیته‌های ملی المپیک: کمیته بین‌المللی المپیک به منظور توسعه جنبش المپیک در سراسر جهان، کمیته‌های ملی المپیک را بر اساس ضوابط خود به رسمیت می‌شناسد. هدف اصلی کمیته‌های ملی المپیک بر طبق اصول این اساسنامه، توسعه و حراست از جنبش المپیک و ورزش است. کمیته‌های ملی المپیک، مقام منحصر به فردی هستند که مسئولیت نمایندگی کشورهای مربوط به خود را در بازی‌های المپیک و سایر مسابقات تحت نظر آی او سی بر عهده دارند. در این بخش توضیحات بیشتری هم در خصوص استقلال و چگونگی استفاده از نشانه‌ها مطرح شده است.

۴-۸-۵. بخش پنجم شرکت در بازی‌های المپیک: در این بخش به مقررات احراز صلاحیت، محدودیت سنی، مقررات پزشکی، نام‌نویسی، مجازات‌های ناشی از تخلف، انتخاب میزبان، زمان و مدت برگزاری رویدادها و... اشاره شده است.

۴-۶. آرمان‌های المپیک

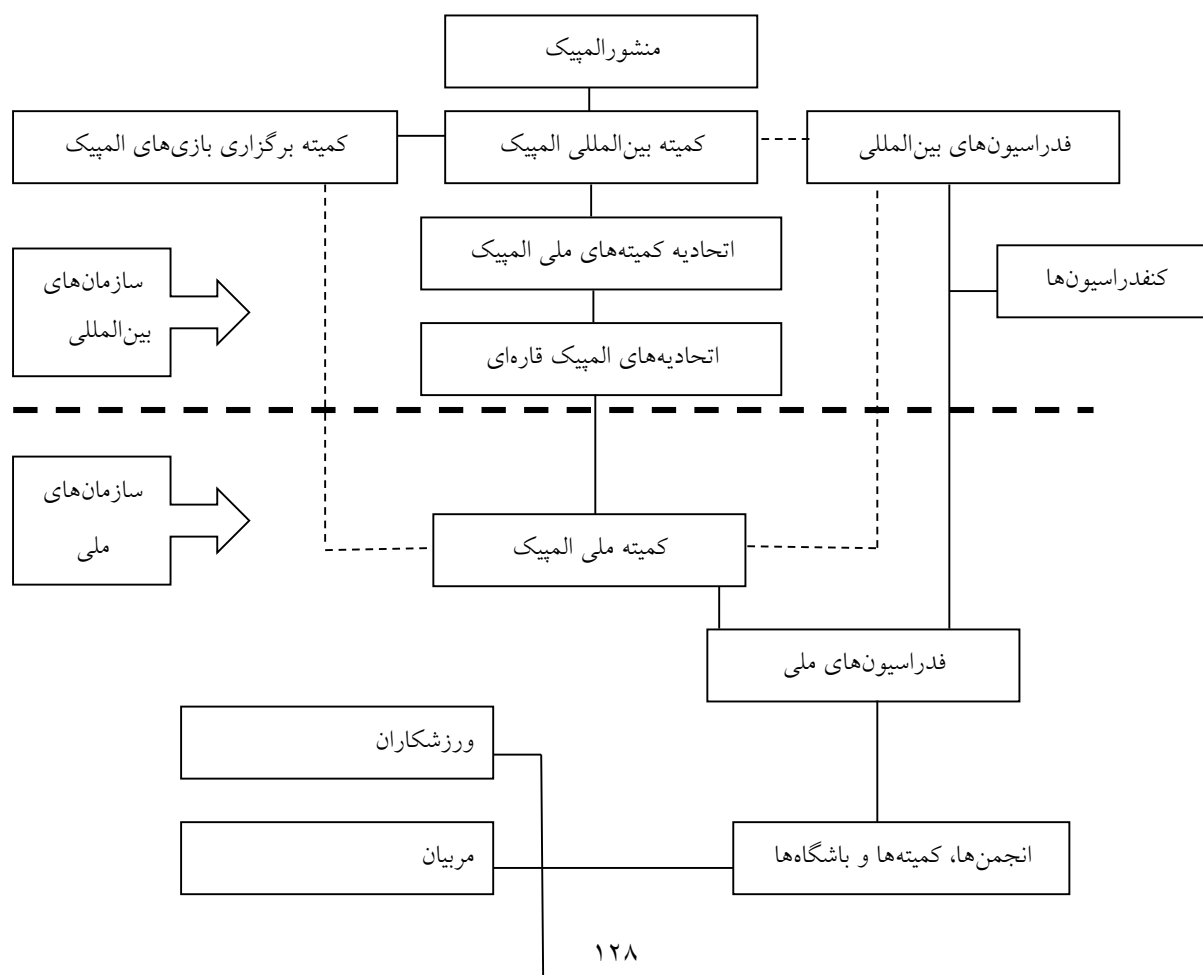
این آرمان‌ها به اصول المپیک به شرح جدول ۴-۷ اشاره دارد.

جدول ۴-۷. آرمان‌ها یا اصول المپیک

ردیف	اصول	توضیح
۱	سریع‌تر، بالاتر و قوی‌تر	اصل رسیدن به بهترین سطح
۲	اصل تربیت و پرورش	توجه به رویکرد رشد فرد به ویژه اخلاقی از طریق این فعالیت‌ها
۳	اصل مسابقه صادقانه و درست	پرهیز از هرگونه روش‌های نامتعارف و دوپینگ در مسابقه
۴	اصل توسعه تفاهم و دوستی ملل	مردم جهان از طریق بازی نسبت به هم تفاهم و شناسایی بیشتری پیدا می‌کنند.
۵	اصل ایجاد فرصت‌های برابر	برای افراد از طبقات و شرایط مختلف
۶	اصل تبادل فرهنگی	تأکید بر تبادل فرهنگی به منظور غنای فرهنگی
۷	استقلال و نفوذناپذیری ورزش	جدایی ورزش از دخالت‌های سیاسی و دولتی
۸	اصل حضور	مهم‌ترین مسأله در بازی‌ها حضور است، نه برنده شدن.

۴-۷. ارتباط کمیته بین‌المللی المپیک با سازمان‌های ملی و بین‌المللی

هر سازمان ورزشی دارای رویدادهای خاص خود است. جایگاه و ارتباطات هر سازمان ورزشی در ارتباط با دیگر سازمان‌ها معنا و مفهوم پیدا می‌کند؛ زیرا نیازهای سازمان‌های ورزشی در ارتباط با دیگر سازمان‌ها تأمین می‌شود. لذا همه سازمان‌های ورزشی باید درکی حرفه‌ای از اصول قانونی، تجاری، فنی و سازمانی داشته باشند تا بتوانند با دیگر سازمان‌های مرتبط، ارتباط لازم را برقرار کنند. برای تشخیص ارتباط کمیته بین‌المللی المپیک با سازمان‌های داخلی و بین‌المللی ورزشی می‌توان از نمودار شکل ۴-۳ استفاده کرد (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۸).

داوران

شکل ۴-۳. ارتباط کمیته بین‌المللی المپیک با سازمان‌های ملی و بین‌المللی

۸-۴ ساختار کمیته بین‌المللی المپیک

یکی از رویدادهای مهم کمیته ملی المپیک، برگزاری مجمع عمومی IOC است. این جلسه، حداقل سالیانه است که با حضور تمامی اعضای المپیک برگزار می‌شود. این مجمع، بالاترین مرجع تصمیم‌گیری IOC است که می‌تواند مواردی را به منشور المپیک اضافه یا کم کند. تصمیمات کلان کمیته بین‌المللی المپیک توسط هیأت اجرایی پی‌گیری و اجرا می‌شود. اعضای هیأت اجرایی کمیته بین‌المللی المپیک به شرح ۸-۴ هستند.

جدول ۸-۴ اعضای هیأت اجرایی کمیته بین‌المللی المپیک

ردیف	اعضا	توضیح
۱	رئیس IOC	با رأی مخفی مجمع عمومی و برای ۸ سال انتخاب می‌شود که تا ۴ سال دیگر قابل تمدید است.
۲	چهارنایب رئیس	با رأی مجمع عمومی و برای ۴ سال انتخاب می‌شوند.
۳	شش عضو	با رأی مجمع عمومی و برای ۴ سال انتخاب می‌شوند.

به این ترتیب اعضای هیأت اجرایی کمیته بین‌المللی المپیک، ۱۱ نفر هستند که امور اجرایی این کمیته را بر عهده دارند. دبیرخانه IOC، براساس دستور رئیس و هیأت اجرایی، موارد قابل اجرا توسط دبیرکل را پی‌گیری می‌نمایند.

در زیر مجموعه هیأت اجرایی، کمیسیون‌ها و گروه‌های کاری کمیته بین‌المللی المپیک قرار دارند. رئیس این کمیسیون‌ها و گروه‌های کاری توسط رئیس IOC انتخاب می‌شوند و هر یک از آن‌ها حداقل سالی یک‌بار جلسه برگزار می‌کنند. انواع کمیسیون‌ها و گروه‌های کاری را می‌توان به شرح جدول ۹-۴ مرور کرد.

جدول ۹-۴. انواع کمیسیون‌ها و گروه‌های کاری کمیته بین‌المللی المپیک

ردیف	انواع	ردیف	انواع
۱	کمیسیون آکادمی بین‌المللی المپیک	۱۵	کمیسیون ورزش همگانی
۲	کمیسیون ورزشکاران	۱۶	کمیسیون هماهنگی بازی‌های المپیک (از ۱۹۸۹)
۳	کمیسیون حقوقی (از ۱۹۷۴)	۱۷	شورای قوانین المپیک
۴	کمیسیون بازاریابی	۱۸	هیأت اجرایی جنبش المپیک
۵	کمیسیون پزشکی (از ۱۹۶۶)	۱۹	کمیسیون ارزشیابی بازی‌های المپیک
۶	کمیسیون فرهنگی	۲۰	کمیسیون پیردوکوبرتن (از ۱۹۹۳)
۷	کمیسیون جنبش المپیک (از ۱۹۸۲)	۲۱	کمیسیون ورزش و محیط زیست
۸	کمیسیون مطبوعات	۲۲	گروه کاری ورزش بانوان
۹	کمیسیون امور مالی	۲۳	کمیسیون مجموعه ورزشی‌های المپیک
۱۰	گروه کاری برنامه المپیک	۲۴	فدراسیون بین‌المللی جمع‌آوران تمبر المپیک (از ۱۹۹۳)
۱۱	کمیسیون کاری رادیو و تلویزیون	۲۵	فدراسیون بین‌المللی سکه‌های المپیک

۱۲	گروه کاری رسانه‌های جمعی	۲۶	انجمن جمع‌آوری کنندگان یادبودهای بازی‌های المپیک
۱۳	کمیسیون همبستگی المپیک	۲۷	گروه کاری فناوری‌های بازی‌های المپیک
۱۴	کمیسیون مقررات ورزش		

الف) کمیسیون آکادمی بین‌المللی المپیک (از ۱۹۶۷): در سال ۱۸۹۷ و یک‌سال پس از برگزاری بازی‌های المپیک آتن، اولین کنگره المپیک به ابتکار و رهبری کوبرتن با رویکرد آموزش و عمومی کردن ورزش برگزار شد. او تا سال ۱۹۲۵ و آخرین دوره ریاستش شش کنگره با تأکید بر مسائل آموزشی برگزار کرد. این کنگره با موضوعات مختلفی ادامه دارد. کوبرتن وصیت کرد تا بعد از مرگش، قلب او را در محل برگزاری بازی‌های المپیک دفن کنند (۱۹۳۸). و بعدها این محل توسط کمیته بین‌المللی المپیک به آکادمی المپیک تبدیل شد (۱۹۶۱). این مرکز تاکنون صدها نشست، دوره آموزشی و کنگره برگزار کرده است. در سال ۱۹۶۷ کمیسیون آکادمی بین‌المللی المپیک با مسئولیت برگزاری دوره‌های تخصصی برای حوزه‌های مختلف شکل گرفت. از دوره‌های ثابت آکادمی بین‌المللی می‌توان به مواردی به شرح جدول ۴-۱۰ اشاره کرد.

جدول ۴-۱۰. انواع دوره‌های ثابت آکادمی بین‌المللی المپیک

ردیف	دوره‌ها
۱	نشست سالانه دانشجویان ارشد و دکتری ۲۸ تا ۳۵ سال (از ۱۹۶۱)
۲	نشست سالانه آموزش جوانان (از ۱۹۷۳)
۳	نشست دوسالانه اعضا و دست‌اندرکاران کمیته‌های ملی المپیک و فدراسیون‌های بین‌المللی (از ۱۹۷۸)
۴	نشست دو سالانه مدیران آموزش عالی کشورها (از ۱۹۸۶)،
۵	نشست بین‌المللی سالیانه روزنامه‌نگاران ورزشی (از ۱۹۸۶)
۶	نشست دوسالانه روسای آکادمی‌های المپیک کشورها (از ۱۹۸۸)

جدول ۴-۱۱ هم به معرفی کنگره‌های المپیک برگزار شده توسط کمیته بین‌المللی المپیک و موضوعات آن اشاره دارد.

جدول ۴-۱۱. انواع کنگره‌های المپیک برگزار شده

دوره	سال	شهر میزبان	موضوع
اولین	۱۸۹۴	پاریس	برگزاری مجدد بازی‌های المپیک
دومین	۱۸۹۷	لهاور	علم بهداشت و ورزش، تعلیم و تربیت
سومین	۱۹۰۵	بروکسل	فنون تمرینات بدنی
چهارمین	۱۹۰۶	پاریس	هنر، ادبیات و ورزش
پنجمین	۱۹۱۳	لوزان	روانشناسی و فیزیولوژی ورزشی
ششمین	۱۹۱۴	پاریس	مقررات المپیک
هفتمین	۱۹۲۱	لوزان	مقررات المپیک
هشتمین	۱۹۲۵	پاراگوئه	تعلیم و تربیت و ورزش - مقررات المپیک
نهمین	۱۹۳۰	برلین	مقررات المپیک
دهمین	۱۹۷۳	وارنا	ورزش برای صلح جهانی، جنبش المپیک و آینده آن
یازدهمین	۱۹۸۱	بادن بادن	متحد شدن از طریق ورزش، بازی‌های المپیک، همکاری‌های بین‌المللی، آینده بازی‌های المپیک
دوازدهمین	۱۹۹۴	پاریس	مشارکت جنبش المپیک در ساختن جامعه نوین، ورزش و ورزشکار در جامعه معاصر، ورزش

و رسانه‌های جمعی، ورزش در محیط اجتماعی			
--	--	--	--

- ب) کمیسیون ورزشکاران (از ۱۹۸۱): وظیفه حمایت از ورزشکاران را برعهده دارد.
- ج) کمیسیون فرهنگی (از ۱۹۶۹): وظیفه برگزاری نمایشگاه فرهنگی و هنری و برنامه‌هایی مثل هنر، موسیقی، ادبیات، معماری و امثال آن را برعهده دارد.
- د) کمیسیون مطبوعات (از ۱۹۷۳): متشکل از خبرنگاران سرشناس با مطالب منتشره متعدد درباره بازی‌های المپیک که در ایجاد MPC یا مرکز اصلی مطبوعات در بازی‌های المپیک نیز نقش دارند.
- ه) کمیسیون رادیو و تلویزیون (از ۱۹۸۵): نمایندگانی از اتحادیه‌ها یا شبکه‌هایی که حق پخش بازی‌ها را خریداری کرده‌اند و برای پخش مطلوب و شکل‌گیری IBC یا مرکز بین‌المللی پخش رادیو و تلویزیونی در بازی‌های المپیک، جلسات تخصصی برگزار می‌کنند.
- و) گروه کاری رسانه‌های جمعی: تهیه راهنمای رسانه‌ای بازی‌ها و امثال آن را برعهده دارد. آن‌ها بر اساس این‌که انتشار اخبار بازی‌ها رایگان و هرگونه پخش تلویزیونی برنامه‌ای مستلزم پرداخت حق پخش است، برنامه‌ریزی‌های خود را انجام می‌دهند.
- ز) کمیسیون همبستگی المپیک (از ۱۹۷۳): سازمان‌دهی و برنامه‌ریزی برای کمک به کمیته‌های تأیید شده، به‌ویژه آن‌هایی که به کمک بیشتری نیاز دارند. این کمیسیون در تلاش برای حمایت مادی و معنوی کمیته‌های ملی المپیک کشورهای عضو است. اهم این فعالیت‌ها را می‌توان در جدول ۴-۱۲ مرور کرد.

جدول ۴-۱۲. مهم‌ترین فعالیت‌های المپیک سولیداریتی

ردیف	فعالیت‌ها	توضیح
۱	دوره‌های فنی رشته‌های ورزشی	همه ساله بوده و اعتبار مشخصی در این کمیسیون به نسبت مساوی بین کمیته‌های ملی المپیک تقسیم می‌شود. شامل اعزام مدرس و تجهیزات و تأمین هزینه‌های دوره است.
۲	دوره‌های مدیریت و رهبری	دوره‌ای آموزشی با هدف آشنایی مدیران ورزشی با نهضت المپیک و برنامه‌های آن است.
۳	بورسیه ورزشکاران المپیک	با هدف کمک به قهرمانان جوان و ملی کشورها برای تمرین در شرایط بهتر و عملی‌تر.
۴	بورسیه مربیان المپیک	به کمیته‌های ملی المپیک اختصاص داده می‌شود تا به مربیانی اعطا شود که تحصیل کرده بوده و مدرک مربی‌گری داشته باشند و به زبان انگلیسی تسلط داشته باشند.
۵	کمک جهت شرکت در المپیک	پرداخت هزینه به کمیته‌های ملی المپیک برای حضور حداقل نفرات در بازی‌های المپیک

- ح) کمیسیون ورزش برای همه (از ۱۹۸۶): برگزاری دوهای روز المپیک در ۲۴ ژوئن و تشویق و حمایت کسانی که می‌خواهند بدون محدودیت سنی، جسمی و جنسی ورزش کنند و آرایه گزارش سالانه آن به مجمع IOC.
- ط) کمیسیون ورزش و محیط زیست: از ورزش در وضعیت زیست محیطی مناسب حمایت می‌کند و نسبت به مسایل زیست محیطی واکنش نشان می‌دهد.
- ی) کمیسیون مجموعه ورزشی‌های المپیک: بررسی و معرفی مجموعه‌هایی که در آن‌ها بازی‌های المپیک برگزار شده است و به آن‌ها به‌عنوان اماکنی تاریخی و ماندگار توجه می‌شود.
- ک) کمیسیون امور مالی (از ۱۹۶۷): درآمد کمیته بین‌المللی المپیک از راه‌های مختلفی محقق می‌شود. کمیته ملی المپیک منابع متعددی برای کسب درآمد دارد که به شرح جدول ۴-۱۳ است.

جدول ۴-۱۳. منابع درآمد کمیته بین‌المللی المپیک

ردیف	منابع	توضیح
۱	حق پخش تلویزیونی	در المپیک ۱۹۹۶ حدود ۴۸ درصد از کل درآمد را به‌خود اختصاص داد. در سال ۲۰۰۸ و المپیک پکن این مقدار به ۲۸ میلیارد دلار رسید.
۲	شرکای المپیک یا حامیان اصلی المپیک	همان شرکت‌هایی که سرمایه‌گذاری اصلی را در المپیک انجام می‌دهند. در المپیک ۱۹۹۶ سهم این بخش ۳۴ درصد از کل درآمد بود.
۳	بلیت فروشی	سهم این بخش در المپیک ۱۹۹۶، حدود ۱۰ درصد درآمد کل بود.
۴	مجوز استفاده از نشانه و صحنه‌گذاری	صدور مجوز استفاده از آرم و نشان و صدور گواهینامه‌های تاییدیه. چهار درصد از درآمد کل المپیک ۱۹۹۶ از این طریق بود.
۵	فروش سکه و آرم‌ها	در المپیک ۱۹۹۶ این بخش نیز حدود ۴ درصد کل درآمد را تأمین کرد.

توزیع این درآمدها معمولاً به این نحو است که حدود ۶ درصد آن به خود IOC و هزینه‌های جاری آن اختصاص می‌یابد و ۹۴ درصد بقیه بین کمیته‌های ملی المپیک، فدراسیون‌های بین‌المللی و کمیته برگزاری بازی‌ها و برخی نهادهای دیگر تقسیم می‌شود.

تا دهه ۱۹۶۰ اکثر فدراسیون‌ها سازمان‌هایی آماتور بودند. تعداد کمی کارمندان ثابت داشتند و اغلب با داوطلبان اداره می‌شدند. بسیاری از رؤسای فدراسیون‌ها کارشان را در خانه انجام می‌دادند. برای نمونه دفتر مرکزی فیفا در خانه‌ای در زوریخ بود. این سازمان‌ها از زمان جذب پول از طریق تلویزیون و آشنایی و کاربرد علم بازاریابی شروع به تثبیت خود کردند (سیمسون، جنینگز، ۱۹۹۲).

ل) کمیسیون هماهنگی بازی‌های المپیک (از ۱۹۸۹): این کمیسیون دو بخش به نام‌های المپیک تابستانی و زمستانی در زیر بخش خود دارد.

۴-۹. کشورهای عضو کمیته بین‌المللی المپیک (کمیته‌های ملی المپیک)

کمیته بین‌المللی المپیک بر خلاف دیگر سازمان‌های بین‌المللی به کشورهایی که دارای استقلال سیاسی نیستند نیز اجازه شرکت در رقابت‌های المپیک را می‌دهد. در نتیجه، بسیاری از مستعمرات و کشورهای غیر مستقل اجازه دارند تا تیم‌ها و ورزشکاران خاص خود را به بازی‌ها اعزام کنند، حتی اگر این ورزشکاران دارای شهروندی یک کشور دیگر عضو کمیته المپیک باشند. سرزمین‌هایی همچون پورتوریکو، برمودا، و هنگ‌کنگ، نمونه‌های بارز این مسأله هستند، و تمامی آن‌ها گرچه قانوناً بخشی از یک کشور دیگر هستند اما به‌صورت کشورهای مستقل در این

رقابت‌ها شرکت می‌کنند. همچنین، از سال ۱۹۸۰، تایوان تحت عنوان «چین تایپه»، و تحت پرچمی که کمیته بین‌المللی المپیک طراحی کرده در این رقابت‌ها شرکت می‌کند. پیش از این جمهوری خلق چین به بهانه آنکه تایوان تحت عنوان «جمهوری چین» در این رقابت‌ها شرکت می‌کرد از شرکت در این رقابت‌ها امتناع می‌کرد. کمیته بین‌المللی المپیک در ۹ فوریه، ۲۰۰۶، جمهوری جزایر مارشال را به رسمیت شناخت و این سرزمین نیز توانست در المپیک ۲۰۰۸ پکن شرکت کند. تعداد کشورهای شرکت کننده در سال ۲۰۱۶ به ۲۰۶ تیم رسید.

۴-۱۰. سازمان‌های بین‌المللی در ورزش

سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی بسیاری وجود دارد که تعدادی از آن‌ها مورد تأیید کمیته بین‌المللی المپیک بوده و از طرف این ارگان به رسمیت شناخته شده است. برخی از مهم‌ترین آنها را در جدول ۴-۱۴ مرور می‌کنید.

جدول ۴-۱۴. سازمان‌های بین‌المللی مورد تأیید کمیته بین‌المللی المپیک

ردیف	سازمان	ردیف	سازمان
۱	انجمن فدراسیون‌های بین‌المللی بازی‌های المپیک تابستانی (ASOIF)	۲۰	مجمع بین‌المللی سازمان‌های ملی ورزش (IANOS)
۲	مجمع فدراسیون‌های بین‌المللی ورزش‌های زمستانی (AWSF)	۲۱	انجمن بین‌المللی تناسب و آمادگی جسمانی - ورزش همگانی (TAFISA)
۳	انجمن فدراسیون‌های ورزشی بین‌المللی مورد تأیید کمیته بین‌المللی المپیک (ARISF)	۲۲	فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های عقب افتادگان ذهنی (INAS-FMH)
۴	انجمن عمومی فدراسیون‌های ورزش بین‌المللی (Sport Accord)	۲۳	انجمن بین‌المللی ورزش و تفریحات سالم معلولان فلج مغزی (CP-ISRA)
۵	انجمن کمیته‌های ملی المپیک (ACNO/ANOC)	۲۴	انجمن بین‌المللی ورزش‌های نابینایان (IBSA)
۶	انجمن کمیته‌های ملی المپیک آفریقا (ANOCA)	۲۵	کمیته بین‌المللی پارالمپیک (IPC)
۷	کمیته‌های ملی المپیک اروپا (EOC)	۲۶	انجمن بین‌المللی تجهیزات ورزشی و تفریحات سالم (IAKS)
۸	شورای المپیک آسیا (OCA)	۲۷	سازمان بین‌المللی ورزش‌های معلولین (ISOD)
۹	سازمان ورزشی پان آمریکن (PASO)	۲۸	کمیته بین‌المللی ورزش ناشنوایان (CISS)
۱۰	انجمن کمیته‌های ملی المپیک اقیانوسیه (ONOC)	۲۹	شورای بین‌المللی تربیت بدنی و علوم ورزشی (ICSSPE)
۱۱	فدراسیون بین‌المللی ورزش دانشگاه‌ها (FISU)	۳۰	کمیته بین‌المللی پیروکوبرتن (IPC)
۱۲	فدراسیون بین‌المللی ورزش مدارس (ISF)	۳۱	کمیته بین‌المللی بازی جوانمردانه
۱۳	فدراسیون بین‌المللی ورزش مدارس کاتولیک (FISEC)	۳۲	شورای بین‌المللی ورزش و تربیت بدنی، تفریحات سالم و رقص (ICHPER_SD)
۱۴	کنفدراسیون بین‌المللی ورزش‌های کارگران (CSIT)	۳۳	فدراسیون بین‌المللی پزشکی ورزشی (FIM)
۱۵	شورای بین‌المللی ورزش ارتش‌ها (CISM)	۳۴	انجمن بین‌المللی مسئولان پزشکی المپیک (IAOMO)
۱۶	اتحادیه بین‌المللی ورزش پلیس (USIP)	۳۵	انجمن بین‌المللی اطلاعات ورزشی (IASI)

۱۷	انجمن بین‌المللی بازی‌های جهانی (IWGA)	۳۶	انجمن بین‌المللی مطبوعات ورزشی (AIPS)
۱۸	فدراسیون بین‌المللی تربیت بدنی (FIEP)	۳۷	فدراسیون جهانی صنایع ورزشی (WFSGI)
۱۹	فدراسیون بین‌المللی ورزش همگانی (FISPT)	۳۸	فدراسیون بین‌المللی فیلم‌های ورزشی (FICTS)

۴-۱۳-۱. اتحادیه کمیته‌های ملی المپیک (ANOCs): این اتحادیه متشکل از تمام کمیته‌های ملی المپیک است که هر دو سال یک بار مجمع عمومی برگزار می‌کند. این انجمن در سطح قاره‌ای با مجمع کمیته‌های ملی المپیک هر قاره، سازمان قاره‌ای این حوزه را شکل می‌دهند که برگزاری بازی‌های قاره‌ای نیز توسط آن‌ها صورت می‌گیرد.

۴-۱۳-۲. شورای المپیک آسیا (OCA): ایران در شورای المپیک آسیا است. از ۲۰۶ کمیته ملی المپیک عضو کمیته بین‌المللی المپیک، تعداد ۴۴ کشور تا سال ۲۰۰۹ از قاره آسیا و به شرح جدول ۴-۱۵ می‌باشد.

جدول ۴-۱۵. کشورهای تشکیل دهنده کمیته بین‌المللی المپیک

کشورهای عضو شورای المپیک آسیا					
ردیف	کشور	ردیف	کشور	ردیف	کشور
۱	Afghanistan – AFG	۱۶	Kazakhstan – KAZ	۳۱	Philippines – PHI
۲	Bahrain – BRN	۱۷	Republic of Korea – KOR	۳۲	Qatar – QAT
۳	Bangladesh – BAN	۱۸	Kuwait – KUW	۳۳	Kingdom of Saudi Arabia – KSA
۴	Bhutan – BHU	۱۹	Kyrgyzstan – KGZ	۳۴	Singapore – SIN
۵	Brunei Darussalam – BRU	۲۰	Lao PDR – LAO	۳۵	Sri Lanka – SRI
۶	Cambodia – CAM	۲۱	Lebanon – LIB	۳۶	Syria – SYR
۷	Taipei (Cn Taipei) – TPE	۲۲	Malaysia – MAS	۳۷	Tajikistan – TJK
۸	DPR Korea – PRK	۲۳	Maldives – MDV	۳۸	Thailand – THA
۹	Hong Kong, China – HKG	۲۴	Mongolia – MGL	۳۹	Timor-Leste – TLS
۱۰	India – IND	۲۵	Myanmar – MYA	۴۰	Turkmenistan – TKM
۱۱	Indonesia – INA	۲۶	Nepal – NEP	۴۱	United Arab Emirates – UAE
۱۲	Iraq – IRQ	۲۷	Oman – OMA	۴۲	Uzbekistan – UZB
۱۳	Iran – IRI	۲۸	Pakistan – PAK	۴۳	Vietnam – VIE
۱۴	Japan – JPN	۲۹	Palestine – PLE	۴۴	Yemen – YEM
۱۵	Jordan – JOR	۳۰	China – CHN		
کشورهای سایر قاره‌ها					
۱	Albania – ALB	۵۶	Finland – FIN	۱۱۱	Papua New Guinea – PNG
۲	Algeria – ALG	۵۷	France – FRA	۱۱۲	Paraguay – PAR
۳	American Samoa – ASA	۵۸	Gabon – GAB	۱۱۳	Peru – PER

				ساموای آمریکا	
لهستان Poland –POL	۱۱۴	گامبیا Gambia –GAM	۵۹	آندورا Andorra –AND	۴
پرتغال Portugal –POR	۱۱۵	گرجستان Georgia –GEO	۶۰	آنگولا Angola –ANG	۵
پورتوریکو Puerto Rico –PUR	۱۱۶	آلمان Germany –GER	۶۱	Antigua and Barbuda –ANT	۶
				آنتی گوا و باربودا	
Republic of –MDA Moldova جمهوری مولداوی	۱۱۷	غنا Ghana –GHA	۶۲	Argentina –ARG	۷
Romania –ROU	۱۱۸	Great Britain –GBR	۶۳	ارمنستان Armenia –ARM	۸
رومانی		کبیر			
Russian Federation –RUS	۱۱۹	یونان Greece –GRE	۶۴	آروبا Aruba –ARU	۹
روسیه					
Rwanda –RWA	۱۲۰	گرانادا Grenada –GRN	۶۵	استرالیا Australia –AUS	۱۰
Saint Kitts & Nevis –SKN	۱۲۱	گوآم Guam –GUM	۶۶	اتریش Austria –AUT	۱۱
سنت کیس و نویس					
Saint Lucia –LCA	۱۲۲	Guatemala –GUA	۶۷	آذربایجان Azerbaijan –AZE	۱۲
سنت لوسیا					
Samoa –SAM	۱۲۳	گینه Guinea –GUI	۶۸	باهاما Bahamas –BAH	۱۳
ساموآ					
San Marino –SMR	۱۲۴	Guinea-Bissau –GBS	۶۹	باربادوس Barbados –BAR	۱۴
سن مارینو		گینه بیسائو			
Sao Tome & Principe –STP	۱۲۵	Guyana –GUY	۷۰	بلاروس Belarus –BLR	۱۵
سائوتومه و پرنسیپ		گویان			
Senegal –SEN	۱۲۶	Haiti –HAI	۷۱	بلژیک Belgium –BEL	۱۶
سنگال		هاییتی			
Serbia –SRB	۱۲۷	Honduras –HON	۷۲	بلز Belize –BIZ	۱۷
صربستان		هندوراس			
Seychelles –SEY	۱۲۸	Hungary –HUN	۷۳	بنین Benin –BEN	۱۸
سیشل		مجارستان			
Sierra Leone –SLE	۱۲۹	Iceland –ISL	۷۴	برمودا Bermuda –BER	۱۹
سیرالئون		ایسلند			
Slovakia –SVK	۱۳۰	Ireland –IRL	۷۵	بولیوی Bolivia –BOL	۲۰
اسلوواکی		ایرلند			
Slovenia –SLO	۱۳۱	Israel –ISR	۷۶	بوتسوانا Botswana –BOT	۲۱
اسلوونی		اسرائیل			
Solomon Islands –SOL	۱۳۲	Jamaica –JAM	۷۷	Brazil –BRA	۲۲
جزایر سلیمان		جامائیکا		برزیل	
Somalia –SOM	۱۳۳	Kenya –KEN	۷۸	Bulgaria –BUL	۲۳
سومالی		کنیا		بلغارستان	
South Africa –RSA	۱۳۴	Kiribati –KIR	۷۹	Burkina Faso –BUR	۲۴
آفریقای جنوبی		کیریباتی		بورکینافاسو	
South Sudan –SSD	۱۳۵	Kosovo –KOS	۸۰	Burundi –BDI	۲۵
سودان جنوبی		کوزوو		بروندی	
Spain –ESP	۱۳۶	Latvia –LAT	۸۱	Cameroon –CMR	۲۶
اسپانیا		لتونی		کامرون	
St Vinc & –VIN	۱۳۷	Lesotho –LES	۸۲	Canada –CAN	۲۷
Grenadines سنت وینسنت و گرنادین ها		لسوتو		کانادا	
Sudan –SUD	۱۳۸	Liberia –LBR	۸۳	Cape Verde –CPV	۲۸
سودان		لیبریا		کیپ ورد	
Suriname –SUR	۱۳۹	Libya –LBA	۸۴	Cayman Islands –CAY	۲۹
سورینام		لیبی		جزایر کیمن	

Swaziland –SWZ سوازیلند	۱۴۰	Liechtenstein –LIE لیختن اشتاین	۸۵	Central African Rep –CAF جمهوری آفریقای مرکزی	۳۰
Sweden –SWE سوئد	۱۴۱	Lithuania - LTU لیتوانی	۸۶	Chad - CHA چاد	۳۱
Switzerland –SUI سوئیس	۱۴۲	Luxembourg –LUX لوگزامبورگ	۸۷	Chile –CHI شیلی	۳۲
Tanzania –TAN تانزانیا	۱۴۳	Madagascar - MAD ماداگاسکار	۸۸	Colombia – COL کلمبیا	۳۳
The Former –MKD Yugoslav Republic of Macedonia مقدونیه	۱۴۴	Malawi - MAW مالاوی	۸۹	Comoros –COM کوموروس	۳۴
Togo –TOG توگو	۱۴۵	Mali –MLI مالی	۹۰	Congo –CGO کانگو	۳۵
Tonga –TGA تانگو	۱۴۶	Malta –MLT مالت	۹۱	Cook Islands –COK جزایر کوک	۳۶
Trinidad and –TTO Tobago ترینیداد و توباگو	۱۴۷	Marshall Islands - MHL جزایر مارشال	۹۲	Costa Rica –CRC کاستاریکا	۳۷
Tunisia –TUN تونس	۱۴۸	Mauritania –MTN موریتانی	۹۳	Croatia –CRO کروواسی	۳۸
Turkey –TUR ترکیه	۱۴۹	Mauritius - MRI جزیره موریس	۹۴	Cuba –CUB کوبا	۳۹
Tuvalu –TUV تووالو	۱۵۰	Mexico –MEX مکزیک	۹۵	Cyprus –CYP قبرس	۴۰
Ukraine –UKR اکراین	۱۵۱	Micronesia –FSM میکرونزی	۹۶	Czech Republic - CZE چک	۴۱
United States –USA ایالات متحده آمریکا	۱۵۲	Monaco –MON موناکو	۹۷	Côte d'Ivoire –CIV ساحل- عاج	۴۲
Uruguay –URU اروگوئه	۱۵۳	Montenegro - MNE مونته نگرو	۹۸	Denmark –DEN دانمارک	۴۳
Vanuatu –VAN وانواتو	۱۵۴	Morocco - MAR مراکش	۹۹	Djibouti –DJI جیبوتی	۴۴
Venezuela - VEN ونزوئلا	۱۵۵	Mozambique –MOZ موزامبیک	۱۰۰	Dominica –DMA دومینیکا	۴۵
Virgin Islands, GB –IVB جزایر ویرجین / انگلیس	۱۵۶	Namibia –NAM نامیبیا	۱۰۱	Dominican Republic –DOM جمهوری دومینیک	۴۶
Virgin Islands, US –ISV جزایر ویرجین / آمریکا	۱۵۷	Nauru –NRU نائورو	۱۰۲	DR Congo –COD دکتر کنگو	۴۷
Zambia - ZAM زامبیا	۱۵۸	Netherlands –NED هلند	۱۰۳	Ecuador –ECU اکوادور	۴۸
Zimbabwe –ZIM زیمبابوه	۱۵۹	New Zealand –NZL زلاندنو / نیوزلند	۱۰۴	Egypt –EGY مصر	۴۹
	۱۶۰	Nicaragua - NCA نیکاراگوئه	۱۰۵	El Salvador –ESA السالوادور	۵۰
	۱۶۱	Niger - NIG نیجر	۱۰۶	Equatorial Guinea –GEQ گینه استوایی	۵۱
	۱۶۲	Nigeria - NGR نیجریه	۱۰۷	Eritrea –ERI اریتره	۵۲
	۱۶۳	Norway –NOR نروژ	۱۰۸	Estonia –EST استونی	۵۳
	۱۶۴	Palau –PLW پالائو	۱۰۹	Ethiopia –ETH اتیوپی	۵۴
	۱۶۵	Panama –PAN پاناما	۱۱۰	Fiji –FIJ فیجی	۵۵

یک تیم با عنوان تیم المپیک مهاجران (RTO)^۱ در سال ۲۰۱۶ با پرچم کمیته بین المللی المپیک در بازی‌ها شرکت کرد. قاره آسیا ۴۴ کشور، قاره اروپا ۵۰ کشور و قاره آمریکا هم حدود ۵۰ کشور و قاره آفریقا حدود ۵۰ کشور و اقیانوسیه هم حدود ۱۰ کشور را شامل می‌شوند.

۳-۱۳-۴. **فدراسیون‌های بین المللی^۲ و Sport accord:** هر فدراسیون بین‌المللی مسئولیت اداره ورزش خود در سراسر جهان است. برنامه فدراسیون‌های بین‌المللی متفاوت است، اما معمولاً شامل: برگزاری مسابقات جهانی، شرکت در برگزاری بازی‌های المپیک، تدوین قوانین و مقررات مسابقات و تربیت داوران است. یک اتحادیه عمومی فدراسیون‌های بین‌المللی ورزشی (GAIFS)^۳ وجود دارد که بسیاری از فدراسیون‌های بین‌المللی به عضویت آن درآمده‌اند. از سال ۲۰۰۹ این اتحادیه به Sport accord تغییر نام داد. این اتحادیه معمولاً جلساتی را به منظور بررسی امور مربوط به فدراسیون‌های بین‌المللی تشکیل می‌دهد. البته تعداد خاصی از این فدراسیون‌های بین‌المللی مورد تأیید IOC هستند. براین اساس می‌توان فدراسیون‌های بین‌المللی را به سه دسته تقسیم کرد:

- فدراسیون‌های بین‌المللی المپیک (۳۵ فدراسیون)
- فدراسیون‌های بین‌المللی غیرالمپیک مورد تأیید IOC
- فدراسیون‌های بین‌المللی غیرالمپیک تأیید نشده توسط IOC

الف) فدراسیون‌های بین‌المللی المپیک: این سازمان‌های ورزشی، شامل فدراسیون‌هایی می‌شوند که رشته آن‌ها جزو بازی‌های المپیک است. با توجه به اینکه بازی‌های المپیک در دو بخش تابستانی و زمستانی برگزار می‌شود، این فدراسیون‌ها نیز به دو گروه تقسیم می‌شوند که رشته‌های آن‌ها تا سال ۲۰۱۶ به شرح جدول ۴-۱۶ است. رشته و مواد بازی‌های المپیک نیز متأثر از تصمیم‌گیری در مجمع عمومی کمیته بین‌المللی المپیک است. این رقابت‌ها در نخستین دوره در ۱۰ رشته و تعداد محدودی از مواد و در المپیک ۲۰۰۸ پکن در ۲۸ رشته و ۳۰۴ ماده برگزار شد.

1. Refugee Olympic Team
 2. International Federations (IFs)
 3. General Association of international Sport Federation

جدول ۴-۱۶. فدراسیون‌های المپیکی و رشته‌های بازی‌های المپیک در سال ۲۰۱۶

ردیف	فدراسیون‌ها و رشته‌های تابستانی	ردیف	فدراسیون‌های و رشته‌های زمستانی
۱	تیر و کمان	۱	اسکی (آلپاین، کراس کانتیری، پرش، اسنوبرد، نوردیک کامپایند)
۲	دو و میدانی	۲	بایاتلون (دوگانه)
۳	بدمینتون	۳	بابسلی
۴	بسکتبال	۴	اسکیت (نمایشی، آزاد، سرعت مسافت کوتاه، سرعت)
۵	والیبال (سالنی و ساحلی)	۵	کرلینگ
۶	بوکس	۶	هاکی روی یخ
۷	دوچرخه سواری (BMX، کوهستان، جاده و پیست)	۷	لوژ
۸	قایقرانی کانو (اسلالم و سرعت)		
۹	سوارکاری (درساژ، رویداد و پرش)		
۱۰	شمشیربازی		
۱۱	فوتبال		
۱۲	گلف		
۱۳	ژیمناستیک (هنری، ریتمیک و ترامپولین)		
۱۴	هندبال		
۱۵	هاکی		
۱۶	جودو		
۱۷	پنجگانه مدرن		
۱۸	قایقرانی روینگ		
۱۹	راگبی		
۲۰	تیراندازی		
۲۱	ورزش های آبی (شیرجه، شنا، واترپلو، شنای موزون)		
۲۲	تنیس روی میز		

۲۳	تکواندو	
۲۴	تنیس	
۲۵	سه گانه	
۲۶	وزنه برداری	
۲۷	کشتی آزاد و فرنگی	
۲۸	قایقرانی یادبانی	

هریک از این رشته‌ها و اطلاعات مناسب آن‌ها برای کار گزارشگری در فصول بعدی معرفی خواهند شد.

۴-۱۱. بازاریابی در المپیک (حق پخش و برنامه تاپ)

از سال ۱۹۸۰ به موضوع کسب درآمد در نهضت المپیک به عنوان پشتوانه مالی جهت انجام هزینه‌های مربوطه به طور جدی توجه شده و در هر دوره شتاب بیشتری گرفته است. تا پیش از آن کمیته بین‌المللی المپیک حتی از عهده مخارج خود بر نمی‌آمد و محتاج کمک‌های مالی اعضا بود. اما امروزه این کمیته نه تنها وضع اقتصادی خوبی دارد بلکه به بسیاری از کمیته‌های ملی عضو خود کمک می‌کند. امروزه ارتباط جنبش المپیک با امور تجاری تا جایی پیش رفته که رقابت‌های جدی برای میزبانی المپیک دیده می‌شود. از جمله منابع درآمد کمیته بین‌المللی المپیک در جدول ۳-۱۲ معرفی شده است که بیشترین درآمدها به حامیان مالی اصلی (تاپ) و حق پخش تلویزیونی اختصاص دارد.

۴-۱۴-۱. عواید حق پخش تلویزیونی: المپیک ۱۹۶۰ رم، اولین دوره بود که مسابقات آن به طور کامل از طریق تلویزیون پخش شد. از آن زمان تاکنون و به شرح جدول ۴-۱۷ رشد چشمگیری برای این درآمد دیده می‌شود.

جدول ۴-۱۷. فرایند افزایش درآمد حق پخش تلویزیونی در بازی‌های تابستانی المپیک

دوره	میزبان	سال	شبکه تلویزیونی	میزان قرارداد به دلار
هفدهمین	رم	۱۹۶۰	ABC	1.178.250
هجدهمین	توکیو	۱۹۶۴	-	1.577.770
نوزدهمین	مکزیکو	۱۹۶۸	ABC	9.750.000
بیستمین	مونبخ	۱۹۷۲	ABC	17.792.000
بیست و یکمین	مونترال	۱۹۷۶	ABC	34.862.200
بیست و دومین	مسکو	۱۹۸۰	NBC	101.000.000
بیست و سومین	لوس آنجلس	۱۹۸۴	ABC	287.000.000
بیست و چهارمین	سئول	۱۹۸۸	NBC	403.000.000
بیست و پنجمین	بارسلون	۱۹۹۲	NBC	636.000.000
بیست و ششمین	آتلانتا	۱۹۹۶	NBC	896.000.000
بیست و هفتمین	سیدنی	۲۰۰۰	NBC	1.100.000.000
بیست و هشتمین	آتن	۲۰۰۴	NBC	1.237.000.000
بیست و نهمین	پکن	۲۰۰۸	NBC	1.401.000.000
سی‌امین	لندن	۲۰۱۲		
سی و یکمین	ریودو ژانیرو	۲۰۱۶		

سی و دویمین	توکیو	۲۰۲۰	
-------------	-------	------	--

در ابتدا کمیته بین‌المللی المپیک تصمیم گرفت که ۶۰ درصد عواید حق پخش را به کمیته برگزاری بازی‌ها و ۴۰ درصد را به نهضت المپیک اختصاص دهد. نهضت المپیک شامل ۳۲ فدراسیون بین‌المللی حاضر در بازی‌ها و کمیته‌های ملی المپیک عضو است. در ادامه راه کمیته بین‌المللی المپیک تصمیم گرفت تا از سال ۲۰۰۴ به جای ۶۰ درصد به میزان ۴۹ درصد به شهرمیزبان و ۵۱ درصد به نهضت المپیک اختصاص یابد.

بازی‌های المپیک زمستانی هم که از سال ۱۹۲۴ شروع شد و در همان سال بازی‌های تابستانی و در زمستان برگزار می‌شد از سال ۱۹۹۲ به فاصله ۲ ساله بعد از المپیک تابستانی منتقل شد تا امکان درآمدزایی به ویژه تلویزیونی آن بیشتر شود. این درآمد برای بازی‌های زمستانی المپیک نیز به شرح جدول ۴-۱۸ یک روند صعودی را نشان می‌دهد.

جدول ۴-۱۸. فرایند افزایش درآمد حق پخش تلویزیونی در بازی‌های زمستانی المپیک

دوره	میزبان	سال	شبکه تلویزیونی	میزان قرارداد به دلار
سیزدهمین	لیک پلاسید	۱۹۸۰		21.000.000
چهاردهمین	سارایوو	۱۹۸۴		103.000.000
پانزدهمین	کالگاری	۱۹۸۸		325.000.000
شانزدهمین	آلبرتویل	۱۹۹۲		292.000.000
هفدهمین	لیل‌هامر	۱۹۹۴		353.000.000
هجدهمین	ناگانو	۱۹۹۸		509.000.000
نوزدهمین	سالت‌لیک سیتی	۲۰۰۲		577.000.000
بیستمین		۲۰۰۶		763.000.000
بیست و یکمین		۲۰۱۰		
بیست و دومین		۲۰۱۴		
بیست و سومین		۲۰۱۸		

۴-۱۴-۲. عواید جهانی تاپ: در سال ۱۹۸۵ یک برنامه بازاریابی طراحی شد که به شرکت‌های بزرگ طرف قرارداد اجازه می‌داد تا از پنج حلقه و نشانه بازی‌های المپیک (برای هر دوره ۴ ساله) روی کالاها به‌عنوان آگهی استفاده کنند. جدول ۴-۱۹ عواید برنامه تاپ را در هر دوره از سال ۱۹۸۶ نشان می‌دهد.

جدول ۴-۱۹. فرایند افزایش درآمد برنامه تاپ در بازی‌های المپیک

برنامه	دوره زمانی	حامیان اصلی	میزان قرارداد به دلار
تاپ ۱	۱۹۸۶ تا ۱۹۸۸		97.000.000
تاپ ۲	۱۹۸۸ تا ۱۹۹۴		175.000.000
تاپ ۳	۱۹۹۴ تا ۱۹۹۶		300.000.000
تاپ ۴	۱۹۹۸ تا ۲۰۰۰		400.000.000

۴-۱۲. رسانه‌های جمعی و المپیک

در خصوص پخش تلویزیونی و حق پخش پیشتر توضیح داده شد. اما ابعاد اطلاع رسانی و خبری این رویداد امری بسیار مهم است. کمیته بین‌المللی المپیک تا سال ۱۹۷۲ ساختار مناسبی برای سامان‌دهی، هدایت و بهره‌مندی از رسانه‌های جمعی نداشت. اما به مرور و با افزایش حضور و توانمند شدن رسانه‌های جمعی سرنوشت بازی‌های المپیک نیز دستخوش تحولات اساسی شد. این فرآیند تحولی از حضور رسانه‌های جمعی در بازی‌های المپیک را می‌توان در جدول ۴-۲۰ مرور کرد.

جدول ۴-۲۰. فرایند حضور رسانه‌های جمعی خبری در بازی‌های المپیک

ردیف	دوره و محل بازی	توضیح
۱	۱۹۸۶/ آتن	حضور تنها ۱۲ روزنامه‌نگار در این دوره از بازی‌ها با ابتدائی ترین وسایل عکاسی و امکانات خبری؛ در این دوره ۳۰۰ ورزشکار از ۱۳ کشور در ۱۰ رشته شرکت کردند.
۲	۱۹۰۰/ پاریس	اطلاعاتی در دسترس نیست.
۳	۱۹۰۴/ سنت لوئیس	اطلاعاتی در دسترس نیست.
۴	۱۹۰۸/ لندن	حضور ۱۰۰ روزنامه‌نگار
۵	۱۹۱۲/ استکهلم	حضور حدود ۵۰۰ روزنامه‌نگار
۶	۱۹۲۰/ آنتورپ	حضور حدود ۲۰۰ روزنامه‌نگار (به دلیل این‌که بعد از جنگ جهانی اول بود)
۷	۱۹۲۴/ پاریس	اطلاعاتی در دسترس نیست (متأثر از جنگ).
۸	۱۹۲۸/ آمستردام	۶۱۴ خبرنگار از ۴۹۰ مرکز مطبوعاتی
۹	۱۹۳۲/ لس آنجلس	۷۰۰ خبرنگار
۱۰	۱۹۳۶/ برلین	۱۸۰۰ خبرنگار، حضور دوربین‌های تلویزیونی مدار بسته، اولین بار بازی‌ها ضبط و پخش شد، ۳ دوربین ۱۳۸ ساعت بازی را برای ۱۶۲۰۰۰ نفر تا شعاع ۱۵ کیلومتری پخش کرد.
۱۱	۱۹۴۸/ لندن	اطلاعاتی در دسترس نیست (متأثر از جنگ جهانی دوم). برای اولین بار بی‌بی‌سی، ۳۰۰۰ دلار برای امتیاز پخش پرداخت کرد. نزدیک به ۶۴ ساعت بازی‌ها را نیم میلیون نفر تا شعاع ۸۰ کیلومتری تماشا کردند.
۱۲	۱۹۵۲/ هلسینکی	۱۹۴۸ نماینده رسانه‌های جمعی
۱۳	۱۹۵۶/ ملبورن	۵۸۹ خبرنگار، ۱۰۰ عکاس، اولین بار پخش تلویزیونی از استرالیا به آمریکا، سید ابوالقاسم فارسی برای اولین بار صحنه‌های پیروزی ورزشکاران ایران را به تصویر کشید. در این سال برای اولین بار بازی‌های زمستانی کورتینا آمپزو به صورت زنده پخش شد. ۲ سال بعد و در سال ۱۹۵۸ برای نخستین بار در منشور المپیک (ماده ۴۹) ^۱ به حقوق تلویزیونی اشاره شد.
۱۴	۱۹۶۰/ رم	نقطه عطف حضور رسانه‌ها: ۱۴۴۲ نماینده رسانه جمعی؛ پخش زنده تلویزیونی برای ۱۸ کشور اروپایی، آمریکا، کانادا و ژاپن؛ درآمد تلویزیونی؛
۱۵	۱۹۶۴/ توکیو	۱۸۹۱ نماینده رسانه‌ای، پخش زنده از طریق ماهواره در سه قاره (آمریکا، اروپا و آسیا)؛ در سال ۱۹۶۶ و در لوزان کمیته بین‌المللی المپیک بر اساس مقررات جدیدی سهمی از درآمد تلویزیونی را به فدراسیون‌های بین‌المللی و کمیته‌های ملی المپیک اختصاص داد.
۱۶	۱۹۶۸/ مکزیکوسیتی	۴۳۷۷ نماینده رسانه؛ پخش مستقیم برای ۵ قاره؛ نخستین بار پخش زنده رنگی انجام شد؛

۱. ماده ۴۹: امتیاز پخش مستقیم بازی‌های المپیک توسط کمیته برگزارکننده بازی‌ها فروخته خواهد شد که متن قرارداد باید به تأیید کمیته بین‌المللی المپیک برسد. نحوه توزیع و تقسیم درآمد حاصله بر اساس دستورالعمل مربوطه خواهد بود.

۱۷	۱۹۷۲/ مونیخ	تعیین سهمیه نماینده رسانه برای کمیته‌های ملی، ۴۸۸۰ نماینده رسانه‌ها، تقسیم بندی نمایندگان دارای حق پخش و بدون حق پخش
۱۸	۱۹۷۶/ مونترال	۸۵۰۰ نماینده رسانه؛ بر اساس یک ماده قانونی بخشی از درآمد حق پخش تلویزیونی به کمیته برگزاری بازی‌ها اختصاص یافت؛
۱۹	۱۹۸۰/ مسکو	۷۶۲۹ نماینده رسانه (به دلیل تحریم برخی از کشورها)؛ به دلیل تحریم آمریکا و کشورهای دیگر، ۸۲ درصد از درآمد حق پخش تلویزیونی به کمیته برگزاری اختصاص یافت؛
۲۰	۱۹۸۴/ لس آنجلس	حدود ده هزار (۱۰۰۲۰) نماینده رسانه (بازهم تحریم‌هایی وجود داشت)؛ نزدیک به ۲ میلیارد نفر در جهان توانستند این بازی‌ها را تماشا کنند؛ ۲۵۰ دوربین از بازی‌ها فیلم می‌گرفت؛
۲۱	۱۹۸۸/ سئول	حدود شانزده هزار (۱۶۰۳۰) نماینده رسانه؛
۲۲	۱۹۹۲/ بارسلون	۱۶۹۰۳ نماینده رسانه از ۱۰۷ کشور؛ برای ۱۹۳ کشور پخش شد؛
۲۳	۱۹۹۶/ آتلانتا	۱۷۰۰۰ نماینده از ۱۹۷ کشور، ۴۰ واحد تلویزیونی سیار، ۴۰۰۰ دوربین؛ ۲۸۰۰ ساعت پوشش برای ۲۶۰ مسابقه طی ۱۶ روز؛
۲۴	۲۰۰۰/ سیدنی	۱۷۰۰۰ نماینده رسانه؛ سه میلیارد و هشتصد میلیون نفر بیننده تلویزیونی؛
۲۵	۲۰۰۴/ آتن	۱۸۰۰۰ نماینده رسانه
۲۶	۲۰۰۸/ پکن	بیش از ۲۰ هزار
۲۷	۲۰۱۲/ لندن	بیش از ۲۰ هزار
۲۸	۲۰۱۶/ ریو	بیش از ۲۰ هزار

۴-۱۳. تاریخچه میزبانی بازی‌های المپیک نوین

پس از گذشت دو سال از تأسیس کمیته بین‌المللی، نخستین دوره بازی‌های المپیک نوین از سال ۱۸۹۶ و در آتن شروع شد و فقط سه دوره در طول جنگ‌های جهانی اول و دوم انجام پذیرفت. انتخاب محل رویداد از ۷ سال قبل در مجمع عمومی بعد از المپیک (متقاضیان میزبانی بالایی گسترده و آرایه نمایش مناسب از شهر میزبان، زمینه را برای آرای مثبت اعضای مجمع فراهم می‌کنند تا شهر میزبان با بالاترین آرا انتخاب شود). به همین نحو رشته‌ها و مواد نیز با آرای اعضا دستخوش تغییرات می‌شود. با انتخاب شهر میزبان، کمیته برگزاری بازی‌ها از ۷ سال قبل شکل گرفته و کار خود را آغاز می‌کند تا رویداد را برگزار نماید. جدول ۴-۲۱ تاریخچه میزبانی بازی‌های المپیک از سال ۱۸۹۶ تا ۲۰۲۰ را مرور می‌کند. پس از احیا مسابقات در دوران معاصر، تا دهه هفتاد قرن بیستم میلادی، شرکت کنندگان حتماً می‌بایست ورزشکاران غیر حرفه‌ای می‌بودند ولی در طی دهه هشتاد قرن بیستم، درها به‌روی ورزشکاران حرفه‌ای هم باز شد.

جدول ۴-۲۱. تاریخچه میزبانی بازی‌های تابستانی المپیک نوین

شهر	کشور	قاره	دوره	فصل	سال	ماه
آتن	یونان	اروپا	۱	بهار	۱۸۹۶	۶ تا ۱۵ آوریل (۹ روز)
پاریس	فرانسه	اروپا	۲	بهار/تابستان/پاییز	۱۹۰۰	۱۴ مه تا ۲۸ اکتبر (حدود ۵ ماه)
سنت لوئیس	آمریکا	آمریکای شمالی	۳	بهار/تابستان/پاییز	۱۹۰۴	۱ ژوئن تا ۲۳ نوامبر (حدود ۵ ماه)
لندن	بریتانیا	اروپا	۴	بهار/تابستان/پاییز	۱۹۰۸	۲۷ آوریل تا ۳۱ اکتبر (حدود ۶ ماه)
استکهلم	سوئد	لندن	۵	بهار/تابستان	۱۹۱۲	۵ مه تا ۲۷ ژوئیه (حدود ۳ ماه)
برلین	آلمان	اروپا	۶	-	۱۹۱۶	به دلیل جنگ جهانی اول برگزار نشد

آنتورپ	بلژیک	اروپا	۷	بهار/تابستان	۱۹۲۰	۲۰ آوریل تا ۱۲ سپتامبر (حدود ۵ ماه)
پاریس	فرانسه	اروپا	۸	بهار/تابستان	۱۹۲۴	۴ مه تا ۲۷ ژوئیه (حدود ۲ ماه)
آمستردام	هلند	اروپا	۹	بهار/تابستان	۱۹۲۸	۱۷ مه تا ۱۲ اوت (حدود ۳ ماه)
لس آنجلس	آمریکا	آمریکای شمالی	۱۰	تابستان	۱۹۳۲	۳۰ ژوئیه تا ۱۴ اوت (۱۵ روز)
برلین	آلمان	اروپا	۱۱	تابستان	۱۹۳۶	۱ اوت تا ۱۶ اوت (۱۶ روز)
توکیو	ژاپن	آسیا	۱۲	-	۱۹۴۰	به دلیل جنگ جهانی دوم برگزار نشد
لندن	بریتانیا	اروپا	۱۳	-	۱۹۴۴	به دلیل جنگ جهانی دوم برگزار نشد
لندن	بریتانیا	اروپا	۱۴	تابستان	۱۹۴۸	۲۹ ژوئیه تا ۱۴ اوت (۱۶ روز)
هلسینکی	فنلاند	اروپا	۱۵	تابستان	۱۹۵۲	۱۹ ژوئیه تا ۳ اوت (۱۵ روز)
ملبورن/استکهلم	استرالیا/سوئد	اقیانوسیه/اروپا	۱۶	پاییز/تابستان	۱۹۵۶	۲۲ نوامبر تا ۸ دسامبر و ۱۰ ژوئن تا ۱۷ ژوئن (جمعا ۲۳ روز)
رم	ایتالیا	اروپا	۱۷	تابستان	۱۹۶۰	۲۵ اوت تا ۱۱ سپتامبر (۱۶ روز)
توکیو	ژاپن	آسیا	۱۸	پاییز	۱۹۶۴	۱۰ اکتبر تا ۲۴ اکتبر (۱۴ روز)
مکزیکوسیتی	مکزیک	آمریکای شمالی	۱۹	پاییز	۱۹۶۸	۱۲ اکتبر تا ۲۷ اکتبر (۱۵ روز)
مونخ	آلمان	اروپا	۲۰	تابستان	۱۹۷۲	۲۶ اوت تا ۱۱ سپتامبر (۱۶ روز)
مونترال	کانادا	آمریکای شمالی	۲۱	تابستان	۱۹۷۶	۱۷ ژوئیه تا ۱ اوت (۱۵ روز)
مسکو	شوروی	اروپا	۲۲	تابستان	۱۹۸۰	۱۹ ژوئیه تا ۳ اوت (۱۵ روز)
لس آنجلس	آمریکا	آمریکای شمالی	۲۳	تابستان	۱۹۸۴	۲۸ ژوئیه تا ۱۲ اوت (۱۵ روز)
سنوول	کره جنوبی	آسیا	۲۴	تابستان/پاییز	۱۹۸۸	۱۷ سپتامبر تا ۲ اکتبر (۱۵ روز)
بارسلون	اسپانیا	اروپا	۲۵	تابستان	۱۹۹۲	۲۵ ژوئیه تا ۹ اوت (۱۵ روز)
آتلانتا	آمریکا	آمریکای شمالی	۲۶	تابستان	۱۹۹۶	۱۹ ژوئیه تا ۴ اوت (۱۵ روز)
سیدنی	استرالیا	اقیانوسیه	۲۷	تابستان	۲۰۰۰	۱۵ سپتامبر تا ۱ اکتبر (۱۶ روز)
آتن	یونان	اروپا	۲۸	تابستان	۲۰۰۴	۱۳ اوت تا ۲۹ اوت (۱۶ روز)
پکن	چین	آسیا	۲۹	تابستان	۲۰۰۸	۸ اوت تا ۲۴ اوت (۱۶ روز)
لندن	بریتانیا	اروپا	۳۰	تابستان	۲۰۱۲	۲۷ ژوئیه تا ۱۲ اوت (۱۶ روز)
ریودوژانیرو	برزیل	آمریکای جنوبی	۳۱	تابستان	۲۰۱۶	۵ اوت تا ۲۱ اوت (۱۶ روز)
توکیو	ژاپن	آسیا	۳۲	تابستان	۲۰۲۰	

از سال ۱۹۲۴ المپیک زمستانی هم با برگزاری این رویداد در شامونی فرانسه به رویدادهای المپیک اضافه شد. گرچه این بازیها در ابتدا با استقبال عمومی کمیتههای ملی روبهرو نشد، اما به مرور زمان در هر دوره استقبال بهتر شد.

اما شمار شرکت کنندگان بازیهای المپیک تابستانی، تعداد کشورها، رشتهها و رئیس وقت کمیته بینالمللی المپیک در هر دوره در جدول ۴-۲۲ معرفی می شوند.

جدول ۴-۲۲. تاریخچه میزبانی بازیهای تابستانی المپیک نوین

شهر / سال	آمار شرکت کنندگان	تعداد روز برگزاری	تعداد کشورها	تعداد رشته / ماده مسابقه	رئیس کمیته وقت
آتن / ۱۸۹۶	۳۱۱	۹	۱۳	۴۳ / ۹	پیر دو کوبرتن
پاریس / ۱۹۰۰	۱۳۳۰	۸	۲۳	۷۸ / ۱۶	پیر دو کوبرتن
سنت لوئیس / ۱۹۰۴	۶۸۷	۵۳	۱۲	۸۵ / ۱۴	پیر دو کوبرتن
لندن / ۱۹۰۸	۲۰۳۵	۳۴	۲۳	۹۸ / ۲۱	پیر دو کوبرتن
استکهلم / ۱۹۱۲	۲۵۴۵	۴۷	۲۸	۱۰۲ / ۱۳	پیر دو کوبرتن
برلین / ۱۹۱۶					پیر دو کوبرتن

آنتورپ / ۱۹۲۰	۲۶۶۹	۲۲	۲۹	۱۵۰/۲۱	پیر دو کوبرتن
پاریس / ۱۹۲۴	۳۰۹۲ (۲۹۵۶مرد و ۱۳۶زن)	۵۳	۴۴	۱۲۴/۱۸	پیر دو کوبرتن
آمستردام / ۱۹۲۸	۳۰۱۴ (۲۷۲۴مرد و ۲۹۰زن)	۲۶	۴۶	۱۰۹/۱۴	کانت هنری دوبایلت
لس آنجلس / ۱۹۳۲	۱۴۰۸ (۱۲۸۱مرد و ۱۲۷زن)	۴۴	۳۷	۱۱۷/۱۴	کانت هنری دوبایلت
برلین / ۱۹۳۶	۴۰۷۶ (۳۷۳۸مرد و ۳۳۸زن)	۱۶	۴۹	۱۲۸/۱۹	کانت هنری دوبایلت
توکیو / ۱۹۴۰					کانت هنری دوبایلت
لندن / ۱۹۴۴					زیگفرد ادستروم
لندن / ۱۹۴۸	۴۰۹۹ (۳۷۱۴مرد و ۳۸۵زن)	۱۶	۵۹	۱۳۶/۱۷	زیگفرد ادستروم
هلسینکی / ۱۹۵۲	۴۹۲۵ (۴۴۰۷مرد و ۵۱۸زن)	۱۶	۶۹	۱۴۹/۱۷	اوری براندج
ملبورن/استکهلم / ۱۹۵۶	۳۳۴۲ (۲۹۵۸مرد و ۳۸۴زن)	۱۶	۶۷	۱۵۱/۱۷	اوری براندج
رم / ۱۹۶۰	۵۳۴۸ (۴۷۳۸مرد و ۶۱۰زن)	۱۶	۸۳	۱۵۰/۱۷	اوری براندج
توکیو / ۱۹۶۴	۵۱۴۰ (۴۴۵۷مرد و ۶۸۳زن)	۱۴	۹۳	۱۶۳/۱۹	اوری براندج
مکزیکوسیتی / ۱۹۶۸	۵۴۶۱ (۴۷۵۰مرد و ۷۱۱زن)	۱۷	۱۱۲	۱۷۲/۱۸	اوری براندج
مونبخ / ۱۹۷۲	۷۱۲۳ (۶۰۶۵مرد و ۱۰۵۸زن)	۱۶	۱۲۲	۱۹۵/۲۱	اوری براندج
مونترال / ۱۹۷۶	۵۹۹۸ (۴۷۵۱مرد و ۱۲۴۷زن)	۱۸	۹۲	۱۹۸/۲۱	لرد کیلین
مسکو / ۱۹۸۰	۵۲۱۷ (۴۰۹۲مرد و ۱۱۲۵زن)	۱۶	۸۱ (تحریم ۶۴ کشور)	۲۰۳/۲۱	لرد کیلین
لس آنجلس / ۱۹۸۴	۶۷۹۷ (۵۲۳۰مرد و ۱۵۶۷زن)	۱۴	۱۴۱	۲۲۱/۲۱	خوان آنتونیو سامارائز
سئول / ۱۹۸۸	۸۴۶۵ (۶۲۷۹مرد و ۲۱۸۶زن)	۱۵	۱۵۹	۲۳۷/۲۳	خوان آنتونیو سامارائز
بارسلون / ۱۹۹۲	۹۳۶۷ (۶۶۵۹مرد و ۲۷۰۸زن)	۱۳	۱۶۹	۲۵۸/۲۵	خوان آنتونیو سامارائز
آتلانتا / ۱۹۹۶	۱۰۷۴۴ (۷۰۶۰مرد و ۳۶۸۴زن)	۱۵	۱۹۷	۲۷۱/۲۶	خوان آنتونیو سامارائز
سیدنی / ۲۰۰۰	۱۱۰۰۰	۱۶	۲۰۰	۳۰۴	خوان آنتونیو سامارائز
آتن / ۲۰۰۴	۱۱۰۰۰	۱۶	۲۰۲	۳۰۴	ژاک روک
پکن / ۲۰۰۸	۱۱۰۰۰	۱۶	۲۰۳	۳۰۲	ژاک روک
لندن / ۲۰۱۲	۱۱۰۰۰	۱۶	۲۰۴	۳۰۴	توماس باخ ^۱
ریودوژانیرو / ۲۰۱۶	۱۰'۸۲۰	۱۶	۲۰۴	۳۰۴	توماس باخ

شمار شرکت کنندگان در المپیک زمستانی بسیار کمتر از شرکت کنندگان در المپیک تابستانی است؛ در المپیک زمستانی ۲۰۰۲ در سالت لیک سیتی، ۲'۴۰۰ ورزشکار از ۷۷ کشور جهان در ۷۸ رویداد ورزشی با یکدیگر به رقابت پرداختند.

کوبرتن و همسرش با وجود مشکلات سفر در آن ایام در بازی‌های ۱۸۹۶، ۱۹۰۰، ۱۹۰۸ و ۱۹۱۲ در اروپا شرکت کرد اما در ۱۹۰۴ سنت لویس آمریکا نبودند. در ۱۹۲۰ آنتورپ از کوبرتن و همسرش تجلیل شد. آخرین المپیکی که این زوج در آن حاضر شدند، نخستین دوره المپیک زمستانی ۱۹۲۴ بود. کوبرتن در سال ۱۹۳۷ در سن ۷۴ سالگی درگذشت و پیکر او در لوزان و قلب او به وصیت او در المپیا دفن شد. همسر او سه سال از او بزرگتر بود و در سن ۱۰۳ سالگی در مصاحبه‌ای گفت: او دیوانه بود! دیوانه رویاهای المپیکی! دیوانه ورزش برای همه و ورزش برای نخبگان. او بر این باور بود که نیل به این اهداف، همانا حرکت به سوی دستیابی به صلح پایدار است.

۴-۱۴. مسائل و مشکلات نهضت المپیک

۱. Thomas Bach: متولد سال ۱۹۵۳ در آلمان و یک حقوقدان حرفه‌ای است. او مرد طلایی رشته شمشیربازی برای آلمان در المپیک ۱۹۷۶ مونترال کانادا بود. باخ از سال ۱۹۹۱ عضو IOC شد و در سال ۲۰۱۳ به عنوان نهمین رئیس IOC انتخاب شد.

مهم ترین مسائل و مشکلات نهضت المپیک و نقدهای ارایه شده به بازی های المپیک را می توان در جدول ۴-۲۳ مرور کرد.

جدول ۴-۲۳. مهم ترین مسائل و چالش های نهضت المپیک

ردیف	چالش	توضیح
۱	آماتور یا حرفه ای	شعار کو برتن آماتور بود و تا دهه ۶۰ هم بقیه رؤسا دنباله روی او بودند.
۲	دوپینگ	جدالی بین آزمایشگاه های یافتن راهی برای دوپینگ و سازمان های تشخیص دوپینگ
۳	مسائل سیاسی	از دخالت های سیاسی و ناتوانی در جلوگیری از جنگ تا دیگر امور. حتی ۳ دوره المپیک به دلیل جنگ برگزار نشد.
۴	رسوایی رشوه در رأی گیری میزبانی	الف- در سال ۱۹۹۸ مشخص شد که چند عضو آی اسی از کمیته برنامه ریزی برای المپیک زمستانی ۲۰۰۲ رسوایی در قرعه کشی المپیک زمستانی ۲۰۰۲ تا سالت لیک سیتی در ایالت یوتا را به عنوان میزبان بازی ها انتخاب کنند. طی تحقیقاتی که از سوی IOC صورت گرفت، ۴ عضو آن استعفا دادند و ۶ عضو دیگر اخراج شدند. این رسوایی باعث بروز اصلاحات جدیدی شد تا رویه انتخاب شهر میزبان تغییر کرده و مسئله رشوه گیری دیگر رخ ندهد. همچنین ورزشکاران فعال تر و قدیمی نیز توانستند به IOC راه یابند و شرایط عضویت نیز محدود شد. ب- برنامه ای مستند از BBC در ماه اوت سال ۲۰۰۴ با عنوان پانوراما: "فروش بازی ها" پخش شد که به بررسی رشوه گیری در فرایند پیشنهاد میزبانی برای المپیک تابستانی ۲۰۱۲ اختصاص داشت. این برنامه نشان داد که چگونه می توان به اعضای IOC رشوه داد تا به نفع شهر خاصی برای میزبانی رای دهند. در این برنامه ۲ شخصی که مخصوصا به آنها اشاره شد ایوان اسلاو کو از بلغارستان و مطلب احمد کنسول المپیک آسیا بود. با این حال آنها این اتهامات را رد کردند. برخی دیگر ادعا کردند که مقامات رسمی با رشوه دادن به اعضای IOC باعث شدند شهر تورین برای المپیک زمستانی ۲۰۰۶ انتخاب شود و شهر سیون سوییس نتخاب نشد.
۵	مشکلات اعضا	سال ها مورد نقد بود چرا تعدادی از اعضای آن حتی تا زمان مرگ عضو باقی می ماندند. سامارانش رئیس اسبق IOC بیش از دیگران مورد نقد بود، هر چند تحت ریاست او نهضت المپیک رشد چشمگیری داشت اما ارتباطات او با دولت فاشیستی سابق در اسپانیا و دوره ریاست طولانی اش مورد نقد بود.
۶	انتخاب میزبان بازی ها	اغلب بازی های المپیک در شهرهای اروپایی و آمریکای شمالی برگزار شده اند و تنها چند دوره معدود در مکان های دیگر بوده و حتی آسیا هم به شهرهای آسیای شرقی محدود می شود. اغلب پیشنهادهای میزبانی آفریقا و آمریکای جنوبی رد می شود. در حالی که بنابر شعارهای بشردوستانه المپیک می توان بازیها را در مناطق فقیرتر برگزار کرد تا سرمایه گذاریهای عظیم زیربنایی شهرهای فقیر تر را پس از برگزاری بازیها به شهرهایی با تولید ناخالص داخلی بیشتر تبدیل کند.

۴-۱۷-۱. آماتور یا حرفه ای: به نظر کو برتن اشراف و نجیب زادگان بی نیاز ورزشکار آماتور بودند. ورزشکاران حرفه ای اجازه نداشتند در بازی های المپیک حضور یابند. مربیان شمشیر بازی، که انتظار می رفت خود نجیب زاده باشند، از این قاعده مستثنی بودند. استثنا قائل شدن در مورد حرفه ای ها باعث به وجود آمدن منازعه و جنجال بسیاری در سراسر تاریخ معاصر المپیک شده است.

هنگامی که معلوم شد جیم تورپی قهرمان پنج گانه مدرن و ده گانه المپیک ۱۹۱۲ قبل از به دست آوردن مدال هایش به صورت نیمه حرفه ای بیسبال بازی می کرده است، عناوین قهرمانی اش از وی گرفته شد. اما در سال

۱۹۸۳ کمیته بین‌المللی المپیک از روی ملاحظیات انسانی عنوان قهرمانی‌اش را به او پس داد. اسکی بازان سوئیس و اتریشی در حمایت از مربیان خود که به سبب درآوردن پول از طریق ورزش و قرار گرفتن در ریف ورزشکاران حرفه‌ای از شرکت در مسابقات المپیک زمستانی ۱۹۳۶ محروم شده بودند، آن مسابقات را تحریم کردند. حتی در المپیک ۱۹۳۲ لس آنجلس دو اخراجی فرانسوی و فنلاندی به دلیل دریافت پول گزارش شده است. لرد کیلانی رئیس وقت کمیته بین‌المللی المپیک مجوز دریافت پول از سازمان‌های ملی را در ماده ۲۶ منشور ایجاد کرد. رفته رفته برای بسیاری روشن شد که قوانین آماتوریزم از رده خارج شده‌اند. در دهه هفتاد شرایط آماتوریزم از منشور المپیک حذف شد و تصمیم‌گیری در مورد حضور حرفه‌ای‌ها در هر رشته ورزشی، به فدراسیون بین‌المللی هر ورزش محول شد. مثال بارز این تغییر جهت، تیم رویایی آمریکا بود که از ستارگان گران‌قیمت اتحادیه ملی بسکتبال تشکیل شده بود و در سال ۱۹۹۲ قهرمان المپیک شد. از سال ۲۰۰۴ به بعد تنها رشته‌ای که در آن هیچ ورزشکار حرفه‌ای شرکت نمی‌کند بوکس است (البته با تعریفی ساده از آماتوریزم، چراکه بوکسورها هم از کمیته‌های ملی المپیک کشور خود جوایز نقدی دریافت می‌کنند)؛ در فوتبال مردان تعداد بازیکنان بالای ۲۳ سال در هر تیم نباید بیشتر از ۳ نفر باشد. امروزه کمیته‌های ملی المپیک بسیاری از کشورها در قبال پیروزی قهرمانان به آن‌ها جوایز ارزنده‌ای می‌دهند.

۴-۱۷-۲. آثار سیاست و جنگ بر المپیک: از مهم‌ترین رویدادها و آثار جنگ و سیاست بر المپیک را می‌توان در جدول ۳-۲۴ مرور کرد.

جدول ۴-۲۴. مهم‌ترین آثار سیاست و جنگ بر المپیک نوین

ردیف	سوابق
۱	المپیک ۱۹۱۶ به خاطر جنگ جهانی اول و رقابت‌های ۱۹۴۰ و ۱۹۴۴ به دلیل جنگ جهانی دوم برگزار نشدند.
۲	کشورهای پیروز جنگ جهانی اول مانع از حضور کشورهای مغلوب در المپیک ۱۹۲۰ شدند.
۳	گروگانگیری در بازی‌های المپیک تابستانی ۱۹۷۲ در مونیخ (آلمان غربی) و کشته شدن گروگان‌های اسرائیلی (کشتار مونیخ).
۴	بمب‌گذاری المپیک ۱۹۹۶ در آتلانتا، در المپیک پارک سنتینال باعث کشته شدن ۲ نفر و زخمی شدن بیش از صد نفر شد.
۵	در بازی‌های ۱۹۳۶ برلین حزب نازی آلمان از این بازی‌ها به عنوان حربه‌ای تبلیغاتی استفاده کرد.
۶	مشت‌های گره کرده مردان طلایی سیاه پوست در اعتراض به تبعیض نژادی در آمریکا.
۷	شوروی تا المپیک تابستانی ۱۹۵۲ هلسینکی در این بازی‌ها شرکت نکرده بود. در عوض این کشور بازی‌هایی بین‌المللی به نام اسپار تاکاید را از سال ۱۹۲۸ به راه انداخته بود (ورزشکاران عضو اتحادیه‌های کارگری یا احزاب کمونیست).
۸	آفریقای جنوبی از ۱۹۶۴ تا ۱۹۹۲ به دلیل مخالفت برخی کشورها با سیاست آپارتایدش از حضور در المپیک محروم شد.
۹	از ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۲ افغانستان به دلیل حکومت طالبان در المپیک، میدان‌های جهانی و آسیایی به حالت تعلیق درآمد.
۱۰	با سرکوب شورش مجارستانی‌ها توسط پیمان ورشو، کشورهای هلند، اسپانیا، سوئیس، المپیک ملبورن ۱۹۵۶ را تحریم کردند. کشورهای کامبوج، مصر، عراق و لبنان نیز به دلیل بحران کانال سوئز این بازی‌ها را تحریم کردند.
۱۱	در ۱۹۷۲ و ۱۹۷۶ جمع کثیری از کشورهای آفریقایی برای اجبار IOC به محروم کردن آفریقای جنوبی، رودزیا، نیوزیلند تهدید به تحریم بازی‌ها کردند. IOC در دو مورد اول همکاری کرد، اما در المپیک ۱۹۷۶ اقدامی نکرد.
۱۲	همچنین در سال ۱۹۷۶، بدلیل فشارهایی که از سوی جمهوری خلق چین اعمال شد، کانادا به تیم اعزامی از جمهوری چین (تایوان) اعلام کرد که این تیم نمی‌تواند تحت نام «جمهوری چین» در المپیک تابستانی مونترال بازی کند، با این حال توافق

	شد که تایوان از پرچم و سرود ملی جمهوری خلق چین استفاده کند. تایوان مخالفت کرد و تا المپیک لس آنجلس در سال ۱۹۸۴ در این بازیها حضور نیافت، تا اینکه بار دیگر با نام «چین تایپه» و با پرچم مخصوص خود بازگشت.
۱۳	در المپیک مسکو در سال ۱۹۸۰ و المپیک لس آنجلس در سال ۱۹۸۴ طرفین درگیر در جنگ سرد بازیهای یکدیگر را تحریم کردند. ایالات متحده به همراه ۶۴ کشور دیگر از جمله ایران، المپیک مسکو در سال ۱۹۸۰ را به دلیل حمله شوروی به افغانستان تحریم کردند؛ این در حالی است که تنها ۱۶ کشور غربی در بازیهای المپیک مسکو حضور یافتند. بدلیل این تحریم فقط ۸۰ کشور در این المپیک حضور یافتند. از سال ۱۹۵۶ تاکنون این کمترین تعداد کشور حاضر در المپیک بوده است.
۱۴	شوروی و ۱۴ عضو بلوک شرق (جز رومانی) المپیک لس آنجلس ۱۹۸۴ را با عنوان مشکل امنیت ورزشکاران تحریم کردند. کشورهای تحریم کننده همزمان با المپیک در مسکو بازی‌هایی بنام جام دوستی را انجام دادند. ایران به دلیل تغییر مکان مسابقات از تهران به لس آنجلس برای انقلاب ایران بازی‌ها را تحریم کرد (تنها کشوری که هر دو المپیک را تحریم کرد).
۱۵	در ۱۹۸۸ کره شمالی در اعتراض به اینکه با کره جنوبی میزبان مشترک نشده است، در المپیک سئول شرکت نکرد. سه کشور دیگر کوبا، اتیوپی، نیکاراگوئه (بدلیل مشکلات اقتصادی و عدم توانایی فرستادن ورزشکاران) همگی از حضور در بازیها انصراف دادند، اما برای اینکه توسط IOC تحریم نشوند، رسماً اعلام کردند که این بازی‌ها را تحریم کرده‌اند.
۱۶	ایران بعد از انقلاب اسلامی، همواره مسابقات خود را با اسرائیل بایکوت کرده است، (ایران این کار را به طور واضح انجام نمی‌دهد و از راه‌های مشابه استفاده می‌کند، تا از تحریم توسط کشورهای دیگر خود را برهاند). در المپیک ۲۰۰۴ در آتن، جودوکار ایرانی آرش میر اسماعیلی به عمد با پرخوری زیاد و افزایش وزن بیش از حد مجاز از مسابقه با حریف اسرائیلی خود (ایهود واکس) محروم شد. چنین اتفاقی در تاریخ برگزاری مسابقات المپیک بی سابقه بوده است.
۱۷	در المپیک ۲۰۰۸ پس از آنکه معلوم شد دولت چین ۸۰۰ هزار مترمربع از جنگل‌های استوایی و در معرض انقراض استان پاپوآی اندونزی را برای بازیهای المپیک ۲۰۰۸ (به قیمت یک میلیارد دلار) خریده است، گروه‌های طرفدار محیط زیست المپیک ۲۰۰۸ را تحریم کردند.

به دلیل موارد مورد اشاره اکنون شرایط امنیتی سختی بر روی بازی‌های المپیک اعمال می‌شود تا از فعالیت‌های تروریستی احتمالی جلوگیری شود.

۴-۱۷-۳. تاریخچه داروهای نیروزا در المپیک نوین: روند تاریخی ظهور داروهای نیروزا در المپیک نوین در

جدول ۴-۲۵ مرور شده است.

جدول ۴-۲۵. تاریخچه دوپینگ در المپیک نوین

ردیف	سوابق
۱	برنده دو ماراتن در المپیک تابستانی ۱۹۰۴ توسط مربی خود حتی در حین مسابقه از استریکنین و کنیاک استفاده کرده بود.
۲	اولین و آخرین مورد مرگ در اثر استفاده از داروهای نیروزا در المپیک، در سال ۱۹۶۰ رخ داد. در میدان دوپرخه‌سواری رم، کنت انه مارک دانمارکی به دلیل استفاده از آمفتامین از دوچرخه‌اش به زمین خورد و فوت کرد.
۳	در اواسط دهه ۶۰، ابتدا فدراسیون‌های ورزشی و بعد کمیته بین‌المللی المپیک (۱۹۶۷) استفاده از داروی نیروزا را منع کردند.
۴	اولین ورزشکار المپیک با آزمایش دوپینگ مثبت «هانس گونار لیلینوال سوئدی» در رشته پنجگانه مدرن بود و به دلیل استعمال الکل، مدال برنز خود را از دست داد. مشهورترین رد صلاحیت به خاطر دوپینگ، مربوط به بن جانسون دنده دو سرعت کانادا بود. او در المپیک ۱۹۸۸ سئول برنده دو صد متر شد اما جواب آزمایش استانوزلول وی مثبت شد.
۵	در ۱۹۹۰، اسنادی فاش شد که نشان داد بسیاری از ورزشکاران زن آلمان شرقی به عنوان بخشی از سیاست‌های دولت کشورشان به دستور مربیان خود از آنابولیک استروئید استفاده کرده‌اند.
۶	در اواخر دهه نود، کمیته بین‌المللی المپیک در حرکتی سازمان‌یافته‌تر علیه دوپینگ دست به اقدام زد که این حرکت به تشکیل آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ در سال ۱۹۹۹ منجر شد.

۷	در المپیک تابستانی ۲۰۰۰ و زمستانی ۲۰۰۲، برخی مدال‌آوران وزنه‌برداری و اسکی به دلیل دوپینگ رد صلاحیت شدند.
---	---

۴-۱۵. ساختار برگزارکننده بازی‌های المپیک

سه سازمان به شرح جدول ۴-۲۶ در سطحی تخصصی و زیر نظر کمیته بین‌المللی المپیک وظیفه برگزاری بازی‌های المپیک را بر عهده دارند.

جدول ۴-۲۶. سه سازمان تخصصی در برگزاری بازی‌های المپیک

ردیف	محور چالش	توضیح
۱	فدراسیون بین‌المللی (IFs)	هیئت‌های کنترل‌کننده هر ورزش (برای مثال فیفا یا فدراسیون بین‌المللی فوتبال)
۲	کمیته ملی المپیک (NOCs)	نهضت‌های المپیک در هر کشور را هدایت و کنترل می‌کنند
۳	کمیته ساماندهی بازی‌های المپیک (OCOGs)	مسئول کنترل رویدادهای خاص در المپیک است.

در حال حاضر نهضت المپیک ۲۰۶ عضو NOC و ۳۵ عضو IF دارد. OCOG ها قبل از هر المپیک تشکیل می‌شوند و پس از خاتمه آن و کامل شدن گزارش‌های کتبی منحل می‌گردند. به بیان دیگر نهضت المپیک متشکل از هر شخص و ارگانی است که در المپیک نقش دارند؛ مثل هیئت‌های داوری ورزش ملی، ورزشکاران، رسانه‌ها و حمایت‌کنندگان بازی‌های المپیک. افتخار برگزاری بازی‌ها به شهر اعطا می‌شود و نه به کشور، بنابراین در هر دوره شهردار هر شهر پرچم را تحویل می‌گیرد.

۴-۱۸-۱. مراسم افتتاحیه: مهم‌ترین ویژگی‌های مراسم افتتاحیه را می‌توان در جدول ۴-۲۷ مرور کرد.

جدول ۴-۲۷. مهم‌ترین رویدادهای مراسم افتتاحیه المپیک

ردیف	اقدامات افتتاحیه
۱	وجود عناصر سنتی کشور میزبان و نمایش‌های هنری از رقص و تئاتر مرسوم در آن کشور
۲	آغاز مراسم معمولاً با برافراشتن پرچم کشور میزبان و اجرای سرود ملی آن کشور آغاز می‌شود.
۳	رژه ملت‌ها که در آن ورزشکاران هر کشور به ترتیب در استادیوم رژه می‌روند.
۴	ورزشکار برجسته هر کشور پرچمدار آن کشور در جلوی گروه ورزشکاران آن کشور خواهد بود.
۵	از المپیک تابستانی ۱۹۲۸، یونان به عنوان مبدا بازی‌ها، اولین کشور و میزبان آخرین کشوری هستند که رژه می‌روند. استثنائاً در المپیک ۲۰۰۴ آتن، یونان آخرین کشور رژه رونده بود اما پرچمش جلوتر از بقیه حمل شد.
۶	دیگر کشورهای شرکت‌کننده بر اساس حروف الفبای زبان اصلی کشور میزبان و اگر زبان آن کشور به حروف لاتین نباشد، بر اساس حروف الفبای انگلیسی رژه می‌روند. در المپیک ۱۹۹۲ بارسلونا زبان اسپانیایی زبان رسمی بازی‌ها بودند، اما به دلیل عوامل سیاسی، کشورها به ترتیب بر اساس حروف الفبای زبان فرانسوی وارد شدند.
۷	پس از رژه کشورها، ابتدا رئیس کمیته المپیک کشور میزبان سخنرانی می‌کند.
۸	و پس از آن رئیس IOC سخنرانی کرده و در انتهای سخنرانی خود رهبر کشور میزبان را معرفی می‌کند.
۹	رهبر کشور میزبان پس از سخنرانی رئیس IOC رسماً المپیک را افتتاح می‌کند. در برخی موارد اشخاص دیگری به جای رهبر کشور میزبان المپیک را افتتاح می‌کنند. در سال ۱۹۶۰ معاون رئیس جمهور ریچارد نیکسون به جای دوايت آیزنهاور رئیس جمهور بازی‌های المپیک زمستانی ۱۹۶۰ را در دره اسکو در کالیفرنیا افتتاح کرد.
۱۰	پس از آن پرچم المپیک را وارد استادیوم می‌کنند و در حالیکه سرود المپیک در حال اجرا است، آنرا برافراشته می‌کنند.
۱۱	سپس حمل‌کنندگان پرچم هر کشور به دور یکدیگر حلقه زده و جایگاه ماندی را درست می‌کنند که در وسط آن یک

ورزشکار (از ۱۹۲۰) و یک داور (از ۱۹۷۲) سوگند المپیک را یاد می‌کنند که بر طبق قوانین بازی و داوری کنند.	
در آخر مشعل المپیک وارد استادیوم می‌شود و پس از آنکه از دست هر ورزشکار عبور کرد به آخرین حمل‌کننده مشعل می‌رسد که معمولاً ورزشکاری مطرح از کشور میزبان است. او آتش را در جایگاه مخصوص خود در استادیوم روشن می‌کند. آتش المپیک از ۱۹۲۸ و حمل‌امدادی مشعل از ۱۹۳۶ آغاز شد. از ۱۹۲۰ و پس از جنگ جهانی اول، باروشن شدن شعله، به نشانه صلح کبوترهایی آزاد می‌شدند. پس از سوختن چند کبوتر در شعله در ۱۹۸۸ این کار متوقف شد.	۱۲

در اغلب بازی‌ها یک دفترچه راهنمای رسانه ویژه مراسم افتتاحیه در اختیار رسانه‌های دارای حق پخش قرار می‌گیرد. در این دفترچه صفحه به صفحه رویداد افتتاحیه المپیک و مدت زمانی که هر بخش طول می‌کشد به همراه توضیحات مربوط به هر بخش برای نماینده رسانه‌ها و به ویژه گزارشگران ارایه می‌شود. برای نمونه جدول ۴-۲۸ به خلاصه ترجمه شده ای از راهنمای رسانه‌ای مراسم افتتاحیه در المپیک ریو ۲۰۱۶ می‌پردازد.

جدول ۴-۲۸. خلاصه دفترچه راهنمای رسانه‌ای المپیک ۲۰۱۶

ردیف	موضوع	توضیح
۱	افتتاح تصویری با ریو	در زمان ۲ دقیقه و ۹ ثانیه به صورت تصویری شهر ریو معرفی می‌شود.
۲	درباره برزیل	۳ دقیقه و ۱۴ ثانیه به معرفی برزیل و ظرفیت‌های این کشور پرداخته می‌شود.
۳	مراسم پرچم و سرود ملی برزیل	۲ دقیقه و ۵۰ ثانیه همراه با سرود ملی، پرچم برزیل به اهتزاز در می‌آید.
۴	معرفی آغاز زندگی در برزیل	۶ دقیقه و ۲۰ ثانیه، چگونگی شکل‌گیری حیات گیاهی و انسانی در برزیل در قالب یک نمایش اجرا می‌شود.
۵	جغرافیای انسانی برزیل	۶ دقیقه و ۵۸ ثانیه چگونگی کشف برزیل توسط پرتغالی‌ها، حضور بردگان آفریقایی در برزیل و مهاجرت سوری‌ها، لبنانی‌ها و ژاپنی‌ها به برزیل نمایش داده می‌شود.
۶	نمایش شکل‌گیری زندگی شهری برزیل	۶ دقیقه و ۵۹ ثانیه چگونگی شکل‌گیری زندگی شهری در برزیل و ظهور ساختمان‌های بزرگ و آپارتمان‌ها در شهرهای برزیل نمایش داده می‌شود.
۷	بین‌المللی شدن برزیل	۲ دقیقه و ۴۲ ثانیه فرآیند جهانی و بین‌المللی شده برزیل معرفی می‌شود.
۸	موسیقی‌های برزیلی	۳ موسیقی سنتی برزیلی (حدود ۹ دقیقه و سی ثانیه)
۹	شرایط بحرانی سیاره زمین	۱ دقیقه و ۵۵ ثانیه به ارایه تصاویر گرافیکی از تغییرات آب و هوا، افزایش دما و...
۱۰	ارایه ایده برای بحران زمین	۳ دقیقه و ۳۰ ثانیه برجسته کردن ایده احیا جنگل‌ها و کاهش تخریب آن
۱۱	رژه ورزشکاران	یک ساعت و ۵۰ دقیقه و ۱۷ ثانیه به برنامه رژه و کاشت دانه درخت توسط نمایندگان کشورها و بخش سبز شدن نمادین دانه‌ها و تشکیل ۵ حلقه سبز با درخت‌ها
۱۲	سخنرانی‌ها	۶ دقیقه برای کارلوس نوزمان رئیس کمیته ملی المپیک برزیل و کمیته برگزاری و توماس باخ رئیس کمیته بین‌المللی المپیک
۱۳	برنامه تاج برگ المپیک	۲ دقیقه در طرحی جدید با تاج برگ المپیک از مشارکت‌کنندگان مؤثر در جنبش المپیک قدردانی می‌شود.
۱۴	کبوتر صلح	در ۲ دقیقه و ۲۲ ثانیه به عنوان نماد صلح ۲۰۰ کایت کبوتر مانند به پرواز در می‌آید.
۱۵	مراسم پرچم المپیک	۴ دقیقه
۱۶	مراسم سرود المپیک	۳ دقیقه سرود المپیک توسط گروه کر کودکان خوانده می‌شود.
۱۷	مراسم سوگند المپیک	۴ دقیقه و ۱۰ ثانیه نمایندگان ورزشکاران، مربیان و داوران سوگند یاد می‌کنند.

۱۸	سرود	۷ دقیقه و ۵ ثانیه بر اساس رقص و آهنگ سامبای برزیلی
۱۹	روشن کردن مجمع آتشدان	۴ دقیقه و ۵ ثانیه مشعل امدادی به ورزشگاه می‌آید و در نهایت فرد منتخب آتشدان بزرگ را روشن می‌کند
	جمع کل زمان	حدود ۳ ساعت و ۳۰ دقیقه

در اجرای این مراسم از بزرگترین فیلم سازان و طراحان از جمله مدیر امور طراحی، طراح تولید، مدیر امور اجرای حرکات، مدیر امور موسیقی، طراح لباس، مدیر محتوایی پروژه‌ها، مدیر طراحی بصری، مدیر پروتکل و اجرای حرکات دسته جمعی، طراح نور یا نورپرداز و طراح آتش‌بازی استفاده می‌شود.

۴-۱۸-۱. مراسم اختتامیه: مهم‌ترین ویژگی‌های مراسم اختتامیه را می‌توان در جدول ۴-۲۸ مرور کرد.

جدول ۴-۲۸. مهم‌ترین رویدادهای مراسم اختتامیه المپیک

ردیف	اقدامات اختتامیه
۱	در ابتدا پرچمداران هر کشور در یک ردیف وارد استادیوم می‌شوند. در پشت آن‌ها تمامی دیگر ورزشکاران بدون هیچ نشانه یا دسته‌بندی خاصی رژه می‌روند. این سنت از بازی‌های ۱۹۵۶ و به پیشنهاد دانش‌آموزی از ملبورن بود تا ورزشکاران جهان در کنار یکدیگر «یک ملت» باشند.
۲	پرچم سه کشور هر یک در هر بار همزمان با نواخته شدن سرود ملی کشورشان در میله‌های پرچم به اهتزاز درمی‌آید. الف- پرچم یونان (خاستگاه مسابقات المپیک)، ب- پرچم کشور میزبان و ج- سرانجام پرچم کشور میزبان المپیک بعدی.
۳	اجرای مراسم آنتورپ (این سنت در المپیک ۱۹۲۰ آنتورپ برای اولین بار اجرا شد): الف- شهردار شهر میزبان برگزار می‌کند، پرچم مخصوص المپیک را حمل می‌کند و آن را به رئیس کمیته ملی المپیک می‌رساند. ب- رئیس کمیته ملی المپیک پس از دریافت پرچم المپیک، آن را به شهردار شهر میزبان بعدی می‌دهد. ج- شهردار میزبان بعدی آن پرچم را هشت مرتبه می‌چرخاند. از این پرچم‌ها ۳ عدد بیشتر وجود ندارد و تفاوت آن‌ها با سایر پرچم‌ها در آن است که دور آن‌ها یک حاشیه ۶ رنگی وجود دارد و نیز آن پرچم‌ها توسط روبان‌های ۶ رنگی به میله پرچم بسته شده‌اند. این سه پرچم عبارتند از: الف- پرچم آنتورپ: از شهردار آنتورپ در المپیک ۱۹۲۰ تا سئول ۱۹۸۸ به شهرهای میزبان المپیک تابستانی انتقال داده شد. ب- پرچم اسلو: از شهردار اسلو، نروژ به عنوان میزبان المپیک زمستانی ۱۹۵۲ به شهرهای میزبان بعدی انتقال داده شد. ج- پرچم سئول: از شهردار سئول، در المپیک ۱۹۸۸ به شهرهای میزبان بعدی انتقال داده شد.
۴	پس از به اهتزاز درآمدن این ۳ پرچم سنتی، کشور میزبان با اجرای هنرمندانه صحنه‌هایی از رقص و نمایش خاص سرزمینش به معرفی خود می‌پردازد. این سنت از زمان مسابقات ۱۹۷۶ شروع شد.
۵	سخنرانی رئیس کمیته برگزاری مسابقات المپیک کشور میزبان
۶	سخنرانی رئیس کمیته بین‌المللی المپیک و در پایان سخنرانی خود رسماً مسابقات را خاتمه می‌بخشد.
۷	مشعل المپیک خاموش می‌شود و در حالی که سرود المپیک نواخته می‌شود، پرچم المپیک که در مراسم افتتاحیه به اهتزاز درآمده بود، از میله پرچم پایین کشیده می‌شود و به بیرون از ورزشگاه برده می‌شود.

۴-۱۸-۲. مراسم اهدای مدال: پروفیسور رابرت کی بارنی، بنیانگذار مرکز بین‌المللی مطالعات المپیک در دانشگاه وسترن انتاریو، اعتقاد دارد که ایده برپایی سکوی مدال برای ورزشکاران برنده، ایده‌ای کانادایی است که

از سال ۱۹۳۰ در اناریو بوجود آمد. استفاده از سکوی مدال ابتدا در مسابقات امپراتوری انگلیس در سال ۱۹۳۰ (اکنون بازی‌های مشترک المنافع) در همیلتون شروع شد و پس از آن در بازی‌های المپیک تابستانی ۱۹۳۲ لس آنجلس و بازی‌های زمستانی در لیک پلاسید به کار رفت.

۱۶-۴. اولین‌ها در نهضت المپیک

در جدول ۴-۲۹ مهم‌ترین اولین‌هایی که در نهضت المپیک به چشم می‌خورد، ارایه شده است.

جدول ۴-۲۹. مهم‌ترین اولین‌های نهضت المپیک

ردیف	موضوع	توضیح
۱	اولین مدال	دانشجوی ۲۷ ساله آمریکایی به نام جیمز کنولی در رشته پرش جفت
۲	رشته کریکت	نخستین بار در المپیک ۱۹۰۴ سنت لوئیس آمریکا
۳	توزیع مدال طلا	از المپیک ۱۹۰۸ لندن برای قهرمانان اول هر رشته
۴	پرچم المپیک	در ژوئن ۱۹۱۴ به مناسبت بیستمین سال تأسیس IOC در جشنواره پاریس همراه با پنج حلقه
۵	پنج حلقه	بازی‌های ۱۹۲۰ آنتورپ
۶	سوگند المپیک	بازی‌های ۱۹۲۰ آنتورپ
۷	مشعل المپیک	بازی‌های ۱۹۲۸ آمستردام
۸	کشور آسیایی مدال‌آور	ژاپن در ۱۹۲۰ آنتورپ با دو نقره
۹	پیست دوی ۴۰۰ متر	بازی‌های ۱۹۲۸ آمستردام
۱۰	عکس برداری در دو	یا فوتو فینیش در بازی‌های ۱۹۳۲ لس آنجلس
۱۱	سکوی قهرمانی	سکوی قهرمانی سه‌پله‌ای از بازی‌های ۱۹۳۲ لس آنجلس برای قهرمانان اول تا سوم
۱۲	مشعل المپیک استادیومی	اولین مشعل المپیک در استادیوم بازی‌های ۱۹۲۸ آمستردام
۱۳	حمل مشعل دستی	بازی‌های ۱۹۳۶ برلین توسط ۳۰۰۰ دوندۀ به صورت امدادی از محل المپياد تا برلین
۱۴	پخش تلویزیونی ضبطی	بازی‌های ۱۹۳۶ برلین پخش تولیدی (ضبط و پخش)
۱۵	پخش زنده تلویزیونی	بازی‌های المپیک زمستانی ۱۹۶۰ اسکووالی
۱۶	استفاده از کامپیوتر	بازی‌های زمستانی ۱۹۶۴ اینسبورک
۱۷	مدال ایران	جعفر سلماسی در بازی‌های ۱۹۴۸ لندن (برنز)
۱۸	دهکده المپیک	اولین دهکده اختصاصی المپیک در بازی‌های ۱۹۳۲ لس آنجلس
۱۹	زن پرچمدار	نخستین زن پرچمدار ایران لیدا فریمان در بازی‌های ۱۹۹۶ آتلانتا

۱۷-۴. رشته‌های ورزشی در المپیک

مسابقات المپیک تابستانی ۲۰۰۴ در ۲۸ رشته ورزشی برگزار شد. اگر هر رشته ورزشی، از قبیل ورزش‌های آبی، به طور جداگانه شمرده می‌شد، شمار رشته‌های ورزشی به ۳۷ می‌رسید. ۹ رشته ورزشی در برنامه نخستین المپیک جای داشتند و در تمام دوره‌های بعد نیز برگزار شده‌اند: دو و میدانی، دوچرخه‌سواری، شمشیربازی، ژیمناستیک، وزنه برداری، تیراندازی، شنا و کشتی. اگر مسابقات قایقرانی در سال ۱۸۹۶ به سبب شرایط نامناسب جوی لغو نمی‌شد، این ورزش نیز به فهرست ورزش‌های آن المپیک افزوده می‌شد.

آخرین المپیک زمستانی در ۷ رشته ورزشی برگزار شد و اگر بخواهیم هر رشته ورزشی، از قبیل اسکیو اسکیت را به طور جداگانه بشماریم، باید بگوییم با ۱۵ رشته ورزشی برگزار شد. از میان این رشته‌ها، اسکی بیرون از جاده، اسکیت نمایشی، هاکی روی یخ، عملیات مرکب اسکاندیناویایی، پرش با اسکی، و اسکیت سرعت در برنامه همگی المپیک‌های زمستانی قرار داشته‌است. افزون بر آن اسکیت نمایشی و هاکی روی یخ حتی قبل از ظهور مسابقات المپیک زمستانی، بخشی از مسابقات المپیک تابستانی بود و تیم‌ها در این زمینه با یکدیگر به رقابت می‌پرداختند. در سال‌های اخیر، کمیته بین‌المللی المپیک به منظور جلب توجه تماشاگران چندین ورزش دیگر را نیز به برنامه مسابقات افزوده‌است. به عنوان مثال می‌توان به اسنوبرد و والیبال ساحلی اشاره کرد. رشد المپیک همچنین باعث می‌شود که ورزش‌های کم‌طرفدار مانند پنج‌گانه مدرن یا ورزش‌های پرهزینه (قایقرانی آب‌های آرام) جایگاه خود را در برنامه المپیک از دست بدهند. رشته‌های بیسبال و سافت‌بال از ۲۰۱۲ از برنامه بازی‌های المپیک خارج شدند. مطابق ماده ۴۸/۱ منشور المپیک، هر دوره مسابقات المپیک تابستانی باید با دست‌کم ۱۵ ورزش برگزار شود. **IOC پس از نشست صد و چهاردهم در مکزیک (۲۰۰۲)، برنامه المپیک تابستانی را به حداکثر ۲۸ ورزش، ۳۰۱ مسابقه و ۱۰۵۰۰ ورزشکار محدود کرد.** فهرست مسابقات المپیک در ماده ۶۴ منشور المپیک آمده‌است. رای دو سوم اعضای کمیته ملی المپیک لازم است تا بتوان منشور المپیک را اصلاح کرد و یک فدراسیون رسمی را به جایگاه المپیک ارتقا داد و آن رشته ورزشی را برای گنجاندن در برنامه المپیک واجد شرایط تلقی کرد. ماده ۴۷ منشور المپیک می‌گوید: تنها ورزش‌های المپیکی را می‌توان در برنامه المپیک گنجاند.

کمیته بین‌المللی المپیک در نخستین جلسه‌ای که پس از هر المپیاد برگزار می‌کند به بررسی در مورد برنامه المپیک می‌پردازد. برای آنکه بتوان نام ورزشی را در برنامه المپیک نوشت، به رای اکثریت اعضا نیاز است. از سال ۱۹۹۲ ورزش‌های نمایشی نیز در برنامه المپیک قرار گرفت. هدف از این ورزش‌ها در برنامه المپیک آن بود که این ورزش‌ها بتوانند تماشاچیان بیشتری برای خود جذب کنند؛ اما برندگان ورزش‌های نمایشی قهرمان رسمی المپیک محسوب نمی‌شدند. در پاره‌ای اوقات ورزش‌های نمایشی تنها ورزش‌هایی بودند که در کشور میزبان طرفدار داشتند، اما ورزش‌هایی که در سطح بین‌المللی مطرح بوده‌اند نیز در المپیک به نمایش در می‌آمدند. شماری از ورزش‌های نمایشی از جمله بدمینتون و تکواندو سرانجام به عنوان ورزش‌های رسمی وارد برنامه المپیک شدند.

۴-۱۸. قهرمانان برتر المپیک یا المپین‌ها

تنوع رشته‌های ورزشی و نیز تفاوت‌های عمده‌ای که از المپیک ۱۸۹۶ تا کنون ایجاد شده، قضاوت در این مورد که کدام ورزشکار موفق‌ترین ورزشکار در کل تاریخ المپیک بوده را سخت می‌کند. به علاوه با توجه به اینکه کمیته بین‌المللی المپیک دیگر رقابت‌های میان مدتی را ترتیب نمی‌دهد اینکار بسیار پیچیده‌تر شده‌است. اما اگر بخواهیم با توجه به تعداد رتبه‌های کسب شده این مقایسه را انجام دهیم، ورزشکاران معرفی شده در جدول ۴-۲۹ جزء موفق‌ترین‌ها به شمار می‌آیند (در امتیازات ری ایوری دو مدال طلا مربوط به رقابت‌های میان مدتی هستند).

جدول ۴-۲۹. قهرمانان برتر المپیک یا المپین‌ها

ردیف	عنوان قهرمان	مقام‌ها
۱	Michael Phelps	با ۲۳ طلا، ۳ نقره و ۲ برنز و مجموع ۲۸ مدال در رشته شنا - مرد از آمریکا

۲	Larisa Latynina	با ۹ طلا، ۴ نقره و ۸ برنز و مجموع ۱۸ مدال در رشته ژیمناستیک- زن از شوری سابق
۳	Paavo Nurmi	با ۹ طلا و ۳ نقره و مجموع ۱۲ مدال در رشته دو و میدانی - مرد از فنلاند
۴	Mark Spitz	با ۹ طلا، ۱ نقره و ۱ برنز و مجموع ۱۱ مدال در رشته شنا- مرد از آمریکا
۵	Carl Lewis	با ۹ طلا و ۱ نقره و مجموع ۱۰ مدال در رشته دو و میدانی - مرد از آمریکا

نتایج نشان می‌دهد که اغلب ورزشکاران پر افتخار در المپیک‌ها از رشته شنا، دو و میدانی و ژیمناستیک هستند.

۴-۱۹. رده‌بندی کشورهای مدال‌آور در المپیک

در حالیکه شمار مدال‌های هر کشور ثبت می‌شود، کمیته بین‌المللی المپیک هیچ «برنده» مشخصی را اعلام نمی‌کند. برخی رسانه‌ها همچون روزنامه‌ها و حتی سایت کمیته بین‌المللی المپیک در طی بازی‌ها، در فهرستی مدال‌های تیم‌ها را به‌طور غیررسمی پی‌گیری می‌کنند. روال متداول اینست که ترتیب کشورها با توجه به مدال‌های طلایی که کسب کرده‌اند مشخص می‌شود اما مشخص کردن ترتیب کشورها با توجه به تعداد کل مدال‌ها نیز صورت می‌گیرد. منابع مختلفی نیز کل مدال‌ها و یا تعداد کل مدال‌های کسب شده از گذشته تا کنون را معیار قرار می‌دهند. این جداول ممکن است گمراه‌کننده باشند، چراکه کشورهای چو ایالات متحده آمریکا از آغاز به‌طور مرتب و پیوسته در رقابت‌های المپیک شرکت کرده‌اند در حالیکه ممکن است برخی کشورهای دیگر یا بطور پیوسته شرکت نکرده باشند و یا اینکه شمار مدال‌های آن‌ها به‌عنوان یک کشور بین کدهای کمیته بین‌المللی المپیک پخش شده باشد.

۴-۲۰. نحوه انتخاب میزبان بازی‌های المپیک

برای نمونه به منظور المپیک تابستانی ۲۰۱۶ شهر ریو دو ژانیرو به‌عنوان میزبان این بازی‌ها در تاریخ ۲ اکتبر ۲۰۰۹ میلادی، توسط کمیته بین‌المللی المپیک انتخاب شد. روند مناقصه برای بازی‌های المپیک تابستانی ۲۰۱۶ رسماً در ۱۶ مه ۲۰۰۷ آغاز شد. «شیکاگو، مادرید، ریودوژانیرو و توکیو» به‌عنوان چهار شهر نامزد در تاریخ ۴ ژوئن ۲۰۰۸ انتخاب شدند. رأی‌گیری نهایی در ۲ اکتبر ۲۰۰۹ در گکپنها و مادرید برگزار شد و «ریودوژانیرو» به‌عنوان میزبان نهایی انتخاب شد. شیکاگو و توکیو پس از دور اول و دوم انتخابات به‌ترتیب حذف شدند و مادرید نیز در جایگاه دوم ایستاد. باراک اوباما رئیس‌جمهور آمریکا صبح روز رأی‌گیری نهایی توصیه کرده بود که شیکاگو برای میزبانی المپیک انتخاب شود. نتایج رأی‌گیری‌ها را در جدول ۴-۳۰ ملاحظه می‌کنید.

جدول ۴-۳۰. نتایج رأی‌گیری و انتخاب میزبان المپیک ۲۰۱۶

شهر	NOC	دور ۱	دور ۲	دور ۳
ریو دو ژانیرو	برزیل	۲۶	۴۶	۶۶
مادرید	اسپانیا	۲۸	۲۹	۳۲
توکیو	ژاپن	۲۲	۲۰	—
شیکاگو	ایالات متحده آمریکا	۱۸	—	—

واژه‌نامه

خدای خدایان رومی (معادل زئوس در یونان) Jupiter

Olympic Movement	نهضت المپیک / جنبش المپیک
Olympic Flag	پرچم المپیک
Olympic Rings	حلقه‌های المپیک
Olympic Torch Relay	حمل امدادی مشعل المپیک
Olympic Mascots	مسکات یا نمادهای عروسکی المپیک
International Olympic Academy	آکادمی بین‌المللی المپیک
Olympic Congeres	کنگره المپیک
International Olympic Committee (IOC)	کمیته بین‌المللی المپیک
Olympic Charter	منشور المپیک
Olympic Solidarity	همبستگی المپیک
Sport Leadership Courses	دوره‌های مدیریت و رهبری
The Olympic opening crermony scene-by-scene	فهرست صحنه به صحنه مراسم افتتاحیه المپیک
the oaths	سوگند المپیک
mass choreography	رقص دسته جمعی
National flag and anthem	پرچم و سرود ملی
Parade of Athletes	رژه ورزشکاران
the Hybrid Cauldron	مجمع آتشدان بزرگ المپیک
Creative	مدیر امور طراحی
Production Designer	طراح تولید
Movement director	مدیر امور اجرایی حرکات
Music director	مدیر امور موسیقی
Costume desiner	طراح لباس
Project content director	مدیر محتوایی پروژه‌ها
Visual design director	مدیر طراحی بصری
Mass movement and protocol director	مدیر پروتکل و اجرای حرکات دسته جمعی
Lighting designer	طراح نور و نورپرداز
pyrotechnic designer	طراح آتش‌بازی

فصل پنجم

ایران در المپیک

مقدمه

سابقه ایران در المپیک بسیار پر فراز و نشیب بوده است. که در این فصل به این سوابق پرداخته می شود.

۱-۵. سابقه کسب مدال ایران در المپیک تابستانی

سابقه کسب مدالها در هر دوره و در مجموع المپیک های تابستانی را می توان در جدول ۱-۵ مرور کرد.

جدول ۱-۵. سابقه کسب مدال ایران در المپیک

ردیف	المپیک	طلا	نقره	برنز	مجموع	رتبه
	۱۹۰۰ پاریس	۰	۰	۰	۰	—
	۱۹۰۴-۱۹۳۶	شرکت نداشت				
۱	۱۹۴۸ لندن	۰	۰	۱	۱	۳۴
۲	۱۹۵۲ هلسینکی	۰	۳	۴	۷	۳۰
۳	۱۹۵۶ ملبورن	۲	۲	۱	۵	۱۴
۴	۱۹۶۰ رم	۰	۱	۳	۴	۲۷
۵	۱۹۶۴ توکیو	۰	۰	۲	۲	۳۴
۶	۱۹۶۸ مکزیکوسیتی	۲	۱	۲	۵	۱۹
۷	۱۹۷۲ مونیخ	۰	۲	۱	۳	۲۸
۸	۱۹۷۶ مونترآل	۰	۱	۱	۲	۳۳
	۱۹۸۰ مسکو	شرکت نکرد (تحریم کرد)				
	۱۹۸۴ لس آنجلس	شرکت نکرد (تحریم کرد)				
۹	۱۹۸۸ سئول	۰	۱	۰	۱	۳۶
۱۰	۱۹۹۲ بارسلون	۰	۱	۲	۳	۴۴

۱۱	۱۹۹۶ آتلانتا	۱	۱	۱	۳	۴۳
۱۲	۲۰۰۰ سیدنی	۳	۰	۱	۴	۲۷
۱۳	۲۰۰۴ آتن	۲	۲	۲	۶	۲۹
۱۴	۲۰۰۸ پکن	۱	۰	۱	۲	۵۱
۱۵	۲۰۱۲ لندن	۴	۶	۲	۱۲	۱۷
۱۶	۲۰۱۶ ریو	۳	۱	۴	۸	۲۵
	مجموع	۱۸	۲۲	۲۸	۶۸	—

در مجموع ایران تا قبل از المپیک ۲۰۱۶ در ۱۵ دوره المپیک از ۳۱ دوره برگزار شده شرکت کرده است. بهترین نتیجه کسب شده در این رویدادها از نظر کسب مدال، المپیک سی ام یا لندن در سال ۲۰۱۲ با کسب ۱۲ مدال (۴ طلا، ۶ نقره و ۲ برنز) بود ولی از نظر رتبه در المپیک ۱۹۵۶ ملبورن و در سومین حضور خود رتبه ۱۴ را با ۵ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۱ برنز) کسب کردیم.

در مجموع رشته‌هایی را که ایران در آن‌ها موفق به کسب مدال شده را می‌توان در جدول ۲-۵ مرور کرد.

جدول ۲-۵. رشته‌های مدال‌آور ایران در المپیک‌ها

ردیف	مسابقات	طلا	نقره	برنز	جمع
۱	دو و میدانی	۰	۱	۰	۱
۲	تکواندو	۲	۱	۳	۶
۳	وزنه‌برداری	۷	۵	۶	۱۸
۴	کشتی	۹	۱۴	۲۰	۴۳
	مجموع	۱۸	۲۱	۲۹	۶۸

در مجموع ایران از حدود ۳۰ رشته ورزشی المپیک (با حذفی‌ها و اضافه شده‌ها) تنها در ۴ رشته مدال کسب کرده است که هر ۴ رشته آن انفرادی و سه رشته آن قدرتی (کشتی، وزنه‌برداری و پرتاب دیسک) و یک رشته آن رزمی (تکواندو) است. سابقه شرکت ایران در رشته‌های مختلف را می‌توان در جدول ۳-۵ مرور کرد.

جدول ۳-۵. سابقه شرکت ایران با انواع رشته‌های ورزشی

ر	رشته ورزشی	۱۹۰	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۱	۲۰۱	سال
۱	شیرجه					۱							۶	ها
۲	شنا					۱				۱	۱	۱	۱	۶
۳	واترپولو						۱۱							۱
۴	تیر و کمان											۲	۱	۳
۵	دو و میدانی			۱	۲	۱	۸	۱	۳	۴	۱	۶	۱۰	۱۳
۶	بدمیتون											۱		۱
۷	بسکتبال		۱۳									۱۲		۲
۸	بوکس		۸	۶		۴	۵	۶	۴	۵	۱	۳	۴	۱۲
۹	قایق‌رانی کائو										۱		۱	۲
۱۰	دوچرخه‌چاد					۴	۶	۶	۴		۲	۳	۳	۹

۵				۲			۴	۲	۲	۴							دوچرخه پیست	۱۱
۱				۱													سوارکاری	۱۲
۵	۲								۱۳	۲		۴					شمشیربازی	۱۳
۳									۱۷	۱۹		۱۷					فوتبال	۱۴
۱												۲					ژیمناستیک	۱۵
۵	۲		۶	۷	۳	۱											جودو	۱۶
۲	۱		۲														روئینگ	۱۷
۹	۵	۳		۱	۱	۱			۴			۴	۱			۳	تیراندازی	۱۸
۷	۳	۲	۱	۱	۱		۱										تنیس روی میز	۱۹
۶	۴		۳	۲	۲		۳	۴									تکواندو	۲۰
۱۴	۵	۶	۳	۶	۶		۵		۷	۳	۴	۵	۷	۷	۷	۵	وزنه برداری	۲۱
۱۶	۱۲	۱۳	۱۲	۱۳	۱۱	۱۰	۱۶	۱۵	۱۷	۱۴	۹	۱۲	۱۲	۸	۸	۷	کشتی	۲۲
۱	۱۲																والیبال	۲۳
۱۶	۶۳	۵۳	۵۵	۳۸	۳۵	۱۸	۴۰	۲۷	۸۶	۵۰	۱۴	۶۳	۲۵	۱۷	۲۲	۳۶	مجموع	

۲-۵. مدال آوران ایران در المپیک (المپین‌ها)

مدال آوران طلایی ایران در المپیک‌ها را می‌توان در جدول ۵-۴ مرور کرد.

جدول ۵-۴: مدال آوران طلایی ایران در المپیک‌ها

رشته	ردیف	نام	وزن به کیلوگرم	محل و سال
کشتی آزاد	۱	امامعلی حبیبی	۶۷	۱۹۵۶ ملبورن (نخستین مدال طلای ایران در بازی‌ها)
	۲	غلامرضا تختی	۸۷	۱۹۵۶ ملبورن
	۳	عبدالله موحد	۷۰	۱۹۶۸ مکزیکوسیتی
	۴	رسول خادم	۹۰	۱۹۹۶ آتلانتا
	۵	علیرضا دبیر	۵۸	۲۰۰۰ سیدنی
	۶	حسن یزدانی	۵۷	۲۰۱۶ ریو
کشتی فرنگی	۱	حمید سوریان	۵۵	۲۰۱۲ لندن
	۲	امید نوروزی	۶۰	۲۰۱۲ لندن
	۳	قاسم رضایی	۹۶	۲۰۱۲ لندن
وزنه برداری	۱	محمد نصیری	۵۶	۱۹۶۸ مکزیکوسیتی
	۲	حسین توکلی	۱۰۵	۲۰۰۰ سیدنی
	۳	حسین رضازاده	+۱۰۵	۲۰۰۰ سیدنی (رکورد المپیک)
	۴	حسین رضازاده	+۱۰۵	۲۰۰۴ آتن (رکورد المپیک)
	۵	بهداد سلیمی	+۱۰۵	۲۰۱۲ لندن
	۶	کیانوش رستمی	۸۸	۲۰۱۶ ریو
	۷	سهراب مرادی		۲۰۱۶ ریو
تکواندو	۱	هادی ساعی	۶۸	۲۰۰۴ آتن
	۲	هادی ساعی	۸۰	۲۰۰۸ پکن

مجموع مدال طلا	۱۷
----------------	----

مدال آوران نقره‌ای ایران در المپیک‌ها را می‌توان در جدول ۵-۵ مرور کرد.

جدول ۵-۵. مدال آوران نقره‌ای ایران در المپیک‌ها

رشته	ردیف	نام	وزن به کیلوگرم	محل و سال
کشتی آزاد	۱	ناصر گیوه‌چی	۶۲	۱۹۵۲ هلسینکی
	۲	غلامرضا تختی	۷۹	۱۹۵۲ هلسینکی
	۳	محمدعلی خجسته‌پور	۵۲	۱۹۵۶ ملبورن
	۴	مهدی یعقوبی	۵۷	۱۹۵۶ ملبورن
	۵	غلامرضا تختی	۸۷	۱۹۶۰ رم
	۶	منصور برزگر	۷۴	۱۹۷۶ مونترآل
	۷	عسکری محمدیان	۵۷	۱۹۸۸ سئول
	۸	عسکری محمدیان	۶۲	۱۹۹۲ بارسلون
	۹	عباس جدیدی	۱۰۰	۱۹۹۶ آتلانتا
	۱۰	مسعود مصطفی جوکار	۶۰	۲۰۰۴ آتن
	۱۱	علیرضا رضائی	۱۲۰	۲۰۰۴ آتن
	۱۲	صادق گودرزی	۷۴	۲۰۱۲ لندن
	۱۳	کمیل قاسمی	۱۲۵	۲۰۱۶ ریو
کشتی فرنگی	۱	رحیم علی‌آبادی	۴۸	۱۹۷۲ مونیخ
وزنه برداری	۱	محمود نامجوی	۵۶	۱۹۵۲ هلسینکی
	۲	پرویز جلایر	۶۷/۵	۱۹۶۸ مکزیکوسیتی
	۳	محمد نصیری	۵۶	۱۹۷۲ مونیخ
	۴	نواب نصیرشلال	۱۰۵	۲۰۱۲ لندن
	۵	سجاد انوشیروانی	+۱۰۵	۲۰۱۲ لندن
تکواندو	۱	محمد باقری معتمد	۶۸	۲۰۱۲ لندن
دو و میدانی - دیسک	۱	احسان حدادی		۲۰۱۲ لندن
مجموع مدال نقره	۲۰			

مدال آوران برنزی ایران در المپیک‌ها را می‌توان در جدول ۵-۶ مرور کرد.

جدول ۵-۶. مدال آوران نقره‌ای ایران در المپیک‌ها

رشته	ردیف	نام	وزن به کیلوگرم	محل و سال
	۱	محمود ملاقاسمی	۵۲	۱۹۵۲ هلسینکی
	۲	جهانبخت توفیق	۶۷	۱۹۵۲ هلسینکی
	۳	عبدالله مجتبی	۷۳	۱۹۵۲ هلسینکی
	۴	ابراهیم سیف‌پور	۵۲	۱۹۶۰ رم
	۵	علی‌اکبر حیدری	۵۲	۱۹۶۴ توکیو
	۶	محمدعلی صنعتکاران	۷۸	۱۹۶۴ توکیو

۷	ابوطالب طالبی	۵۷	۱۹۶۸ مکزیکوسیتی
۸	شمس الدین سید عباسی	۶۳	۱۹۶۸ مکزیکوسیتی
۹	ابراهیم جوادی پور	۴۸	۱۹۷۲ مونیخ
۱۰	امیررضا خادم	۷۴	۱۹۹۲ بارسلون
۱۱	رسول خادم	۸۲	۱۹۹۲ بارسلون
۱۲	امیررضا خادم	۸۲	۱۹۹۶ آتلانتا
۱۳	علیرضا حیدری	۹۶	۲۰۰۴ آتن
۱۴	مراد محمدی	۶۰	۲۰۰۸ پکن
۱۵	احسان لشگری	۸۴	۲۰۱۲ لندن
۱۶	حسن رحیمی	۵۷	۲۰۱۶ ریو
۱	محمد پذیرایی	۵۲	۱۹۶۰ رم
۲	قاسم رضایی	۹۸	۲۰۱۶ ریو
۳	سعید عبدولی	۷۵	۲۰۱۶ ریو
۱	جعفر سلماسی	۶۰	۱۹۴۸ لندن (نخستین مدال ایران در بازی های المپیک)
۲	علی میرزایی	۵۶	۱۹۵۲ هلسینکی
۳	محمود نامجوی	۵۶	۱۹۵۶ ملبورن
۴	اسماعیل علم خواه	۵۶	۱۹۶۰ رم
۵	محمد نصیری	۵۲	۱۹۷۶ مونترآل
۶	کیانوش رستمی	۸۵	۲۰۱۲ لندن
۱	هادی ساعی	۶۸	۲۰۰۰ سیدنی
۲	یوسف کرمی	۸۰	۲۰۰۴ آتن
۳	کیمیا علیزاده	۵۷	۲۰۱۶ ریو
۲۶			مجموع مدال برنز

پرافتخارترین مدال آوران المپیک های ایرانی را می توان در جدول ۵-۷ مرور کرد.

جدول ۵-۷. پرافتخارترین مدال آوران المپیک کشور

ورزشکار	طلا	نقره	برنز	جمع
 هادی ساعی	۲	۰	۱	۳
 احسن رضازاده	۲	۰	۰	۲
 غلامرضا تختی	۱	۲	۰	۳
 محمد نصیری	۱	۱	۱	۳
 رسول خادم	۱	۰	۱	۲
 عسکری محمدیان	۰	۲	۰	۲
 محمود نامجوی	۰	۱	۱	۲

۲	۲	۰	۰	امیررضا خادم
---	---	---	---	--------------

۳-۵. جمع آوری داده، اطلاعات و دانش توسط گزارشگر

گزارشگر باید برای هر گزارش داده و اطلاعات جمع آوری نماید. منظور از داده همان اطلاعات خام و پردازش نشده مانند نتایج قبلی و رکوردهای به دست آمده است اما اطلاعات به معنی نتایج حاصل از جمع بندی و پردازش داده ها و ارایه نتایج و تحلیل های جدید است. این اطلاعات می تواند حاصل تحلیل کارشناسان یا کارهای مطالعاتی دیگران باشد. برای نمونه جدول تحلیل مقایسه ای نتایج یک تیم در چند سال گذشته و تحلیل مجموعه برد و باخت ها می تواند اطلاعات باشد. گزارشگر پیشتر سعی در جمع آوری دانش آن حوزه هم باشد. دانش به معنی جمع بندی و تحلیل کلان از اطلاعات موجود و تحلیل آن ها بر اساس مبانی نظری موجود از جمله فرضیه ها، نظریه ها، مکاتب، اصول، قانون و الگوهای معتبر است.

جمع آوری موارد مورد اشاره می تواند در سه مرحله زمانی به شرح جدول ۵-۱۰ صورت گیرد.

جدول ۵-۱۰. مراحل زمانی جمع آوری داده، اطلاعات و دانش توسط گزارشگر

ردیف	مراحل	توضیح
۱	پیش از رویداد	بهترین فرصت برای جمع آوری داده، اطلاعات و دانش است و زمان کافی وجود دارد.
۲	ساعاتی قبل از رویداد	در مواردی با حضور در محل و کسب آخرین تحولات مانند اسامی بازیکنانی که از طرف مربی برای حضور در میدان اعلام می شوند.
۳	همزمان با رویداد و ارایه گزارش	با آشنایی با نرم افزارها و امکانات محل استقرار گزارشگر می توان از ظرفیت آن ها برای کسب هر گونه داده و اطلاعات لازم برای گزارش استفاده کرد.

گزارشگر لازم است قبل از اعزام به بازی ها اطلاعات لازم خود را جمع آوری نماید. اغلب گزارشگران برای رسانه ای اختصاصی ملی گزارش ارسال می کنند و به نمایندگی از یکی از رسانه های ملی با تأکید بر بازیکنان ملی یک کشور گزارش تهیه می کنند و برای همین لازم است تا اطلاعات آن ها، مربیان و حتی مدیران و سایر افراد مؤثر و مرتبط با نتایج احتمالی جمع آوری و سامان دهی شوند.

در مورد بازیکنان در اغلب رشته ها داده ها و اطلاعاتی به شرح جدول ۵-۱۱ برای گزارش سودمند خواهد بود که لازم است پیش از رویداد جمع آوری و سامان دهی شوند.

جدول ۵-۱۱. اطلاعات مهم بازیکنان برای گزارشگر

ردیف	محور	توضیح
۱	نام و نام خانوادگی	نخستین و مهم ترین نکته این است که اسم ورزشکار درست تلفظ شود. حتی برخی اسامی خاص هستند و فرصتی است تا گزارشگر درباره آن هنگام گزارش و در صورت نیاز توضیح دهد.
۲	محل تولد	محل تولد می تواند موضوعی جذاب برای همشهری ها و اطلاعاتی تکمیلی برای گزارش باشد. برای نمونه برخی شهرها که مهد ورزش خاصی هستند به این امر کمک می کنند. برای نمونه در گزارش کشتی می توان به نماینده مازندرانی و جویباری که مهد می توان اشاره داشت.
۳	تاریخچه زندگی	اشاره به تاریخچه زندگی ورزشکار و نحوه رسیدن به این جایگاه قهرمانی برای مخاطب جذاب است.
۴	مربیان	مربیان مؤثر در کشف و پرورش ورزشکار

۵	خانواده	ویژگی‌های خانواده و نقش آن‌ها در رشد و پیشرفت ورزشکار
۶	سبک زندگی	عادات خاص، تمرین‌ها و تفریحات
۷	سابقه ورزشی	سابقه برد و باخت‌ها، رکوردها و نتایج کسب شده

این گونه اطلاعات را می‌توان در مورد مربیان و مدیران مربوطه نیز جمع‌آوری کرد.

در مورد رویدادی مانند المپیک اغلب جدول برنامه بازی‌ها و روزهای برگزاری رویدادها به شکل جدول ۵-۱۱ وجود دارد. گزارشگر با این جدول می‌تواند زمان گزارش خود را تنظیم و هماهنگی لازم برای کسب اطلاعات بیشتر را فراهم آورد. برخی جداول از ابتدا مشخص است و برخی در همان روز یا مبتنی با نتیجه نخست مشخص می‌شود، لذا گزارشگر باید به خوبی با منابع اطلاع رسانی مربوطه در زمان رویداد ارتباط برقرار نماید.

جدول ۵-۱۱. نمونه جدول برنامه رویدادهای المپیک در روزها

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Ceremony																				
Archery					+	+			+	+	+									
Artistic Gymnastics						+	+	+	+			+	+	+						
Athletics										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Badminton															+	+	+	+		
Basketball																		+	+	
Beach Volleyball																+	+			
Boxing										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Canoe Slalom							+	+	+											
Canoe Sprint														+		+		+		
Cycling BMX																	+			
Cycling Mountain Bike																		+	+	
Cycling Road				+	+			+												
Cycling Track										+	+	+	+	+	+					
Diving					+	+	+	+				+			+	+			+	
Equestrian							+			+			+		+		+			
Fencing					+	+	+	+	+	+	+	+	+							
Football																+	+	+		
Golf												+						+		
Handball																		+	+	
Hockey																+	+	+		
Judo				+	+	+	+	+	+	+	+		+	+						
Marathon Swimming													+	+						
Modern Pentathlon																		+	+	
Rhythmic Gymnastics																			+	
Rowing								+	+	+	+									
Rugby Sevens							+			+										
Sailing												+	+	+	+	+				
Shooting																				
Swimming				+	+	+	+	+	+	+	+									
synchronised Swimming														+			+			
TableTennis									+	+				+	+	+				
Taekwondo																+	+	+	+	
Tennis											+	+	+							
Trampoline										+	+									

Gymnastics																				
Triathlon																+		+		
Volleyball																		+	+	
Water Polo																		+	+	+
Weightlifting					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
Wrestling																+	+	+	+	

کادرهای مشکی به معنی برگزاری رویداد و کادرهای دارای علامت جمع یا + به معنی برگزاری فینال در آن

روز است.

فصل ششم

رشته کشتی

مقدمه

کشتی از ورزش‌های باستانی و از سال ۱۸۹۶ جزء المپیک است. دو نوع کشتی فرنگی و آزاد در المپیک وجود دارد. در مجموع ۳۴۴ ورزشکار در ۲ رشته آزاد و فرنگی در بخش آقایان و کشتی آزاد در بخش بانوان در المپیک شرکت می‌کنند.

۱-۶. قوانین برگزاری مسابقات

مسابقات المپیک کشتی در ۵ مرحله برگزار می‌شود.

الف - مرحله انتخابی یا مقدماتی (Qualification): بر اساس قرعه کشتی گیران در جدول برای رقابت دو به دو قرار می‌گیرند. اگر تعداد کشتی گیران مضرب ۴ نباشد (۴، ۸، ۱۲، ۱۶، ۲۰ و...) بدیهی است که به برخی کشتی گیران در این مرحله ممکن است قرعه استراحت بخورد.

ب - مرحله یک هشتم همراه با شانس مجدد دور اول: تمامی کشتی گیران که در مقابل فینالیست‌های شرطی ببازند باید مسابقات Repechage (فرصتی جهت وارد شدن به دور نیمه نهایی) را انجام دهند. دو گروه مجزا Repechage (فرصتی جهت وارد شدن به دور نیمه نهایی) وجود دارد.

ج - مرحله یک چهارم همراه با شانس مجدد راند دوم:

د - نیمه نهایی

ه - فینال

رقابت‌ها در هر گروه وزنی در یک روز آغاز می‌شود و در همان روز پایان می‌یابد.

هر مسابقه شامل دو زمان (Perid) سه دقیقه‌ای است. در پایان هر دور، کشتی گیر برنده معرفی می‌شود. کشتی گیری که دو دوره را ببرد برنده است. اگر پیروزی پس از دو دوره اعلام شود، دوره سوم، کناره گیری آغاز می‌شود.

یک ضربه فنی به شکل اتوماتیک مسابقه را متوقف خواهد کرد. در موارد استثنایی وقتی که نتایج صفر صفر شود، حریف‌ها در پایان وقت مقرر یکدیگر را به مدت ۳۰ ثانیه بغل می‌کنند.

۶-۲. اوزان کشتی

در این رشته کشتی‌گیران می‌توانند از پا برای هل دادن حریف، بلند کردن و بر هم زدن تعادل او استفاده کنند. در این رشته طرفین می‌توانند هم از کمر به بالا و هم از کمر به پایین حریف فن اجرا کنند. در المپیک ۲۰۰۴ آتن، مسابقات در ۷ وزن مردان به شرح جدول ۶-۱ و ۴ وزن زنان به شرح جدول ۶-۲ بود. برای نخستین بار زنان در وزن شرکت داشتند.

جدول ۶-۱. فهرست اوزان به کیلوگرم مسابقات کشتی آزاد مردان و زنان و فرنگی مردان

ردیف	اوزان مردان آزاد و فرنگی	اوزان زنان آزاد
۱	۵۵ (تا ۵۵)	۴۸ (تا ۴۸)
۲	۶۰ (۵۵ تا ۶۰)	۵۵ (۴۸ تا ۵۵)
۳	۶۶ (۶۰ تا ۶۶)	۶۳ (۵۵ تا ۶۳)
۴	۷۴ (۶۶ تا ۷۴)	۷۲ (۶۳ تا ۷۲)
۵	۸۴ (۷۴ تا ۸۴)	
۶	۹۶ (۸۴ تا ۹۶)	
۷	۱۲۰ (۹۶ تا بیش از ۱۲۰)	

در کشتی فرنگی کشتی‌گیران فقط می‌توانند از بازوها و قسمت‌های بالای بدن برای حمله استفاده کنند.

۶-۳. فنون مهم کشتی برای گزارشگری

کشتی دارای فنون زیادی است اما مهم‌ترین فنونی که گزارشگر باید برای گزارش کشتی آزاد باید با آنها آشنا باشد، در جدول ۶-۲ معرفی شده است.

جدول ۶-۲. فنون مهم در کار گزارشگری کشتی

ردیف	فن	توضیح
۱	گارد کشتی‌گیر	نحوه قرار گرفتن کشتی‌گیر در مقابل حریف یا نحوه تقابل دو کشتی‌گیر در مقابل هم است. گارد صحیح تعادل کشتی‌گیر را در اجرا یا بدل فن کمک می‌کند. انواع گاردها در کشتی عبارتند از: گارد در کشتی آزاد کشتی‌گیر اغلب برای محافظت از بدن و به ویژه پاها حالت خمیده رو به جلو و در فرنگی حالت قائم و ایستاده دارد. اگر کشتی‌گیر پای چپ خود را جلو بگذارد، گارد چپ و اگر پای راست خود را جلو بگذارد، گارد راست است. در حالت گارد ژاپنی، کشتی‌گیر هر دو پای خود را در یک خط قرار می‌-

		دهد(جفت‌گارد). در حالت کنترل ضعیف روی پاها اصطلاحاً گارد باز و با کنترل شدید روی پا، گارد بسته است.
۲	زیر گیری	حرکت کشتی‌گیر برای گرفتن پای حریف که حالت یک خم (گرفتن یک پا) یا دو خم (گرفتن دوپا) دارد. این فن مخصوص کشتی آزاد است و در فرنگی ممنوع است.
۳	سرشاخ	حالتی که دو کشتی‌گیر در فاصله بسیار نزدیکی، در مقابل هم قرار گرفته، بتوانند همدیگر را از ناحیه بالاتنه بگیرند و باهم تماس پیدا کنند و یا اینکه سرهای خود را به روی سینه، شانه و یا سر همدیگر قرار دهند.
۴	خیمه زدن	حالتی که یا کشتی‌گیر مدافع، به عنوان واکنش مناسب در برابر کشتی‌گیر مجری، هنگام زیرگیری در کشتی آزاد و کمرگیری در کشتی فرنگی، با عقب گذاشتن پاها و ستون کردن پاهای خود به روی تشک همراه با گرفتن سر و گردن و یا کمر حریف از خود نشان می‌دهد، و مانع از اجراء فنون از سوی کشتی‌گیر مجری می‌شود و بتواند روی او مسلط شود و او را از بالا کنترل کند.
۵	خاک	حالتی که کشتی‌گیر، به صورت زانورده به شکل چهاردست و پا بر روی تشک قرار گرفته باشد و یا در حالت دفاع و واکنش در خاک به صورت ولو شده به روی شکم و سینه، روی تشک قرار می‌گیرد. این حالت ممکن است با اجراء فنون از سوی حریف به وجود آمده باشد و یا اینکه در اثر کم‌کاری (پاسیو) و یا اخطار، کشتی‌گیری از سوی داور مجبور به نشستن در خاک باشد.
۶	قفل انگشتان و قلاب دست‌ها	در ورزش کشتی، کشتی‌گیر، برای گرفتن اعضائی از بدن حریف و خصوصاً کمر او، دست‌ها و انگشتان او باید به یکدیگر قلاب و یا قفل شوند. در روش گرفتن مچ یکی از دست‌ها با انگشتان دست دیگر، در اجراء فنونی مانند بارانداز، چنگک، سوبلس، زیرگیری و غیره قابل استفاده است.
۷	کول انداز	کشتی‌گیر مجری در گارد موافق یا مخالف، با گرفتن یک دست حریف در حالت‌های مختلف، از داخل یا از خارج، به روش‌های متنوع مانند چرخشی - پرتابی، استارتی - انفجاری و یا قدرتی، در موقعیت تهاجمی و یا تدافعی، با انداختن حریف به روی شانه و یا بازوی خود و بردن کمر و یا نشیمنگاه خود به زیر مرکز ثقل بدن حریف، او را از بالای کول خود به روی تشک به گونه‌ای پرتاب می‌کند که مستقیماً به روی پل رود.
۸	سر و ته یکی	کشتی‌گیر مجری با گرفتن سر و گردن و یک پای حریف و قفل کردن آن‌ها با دست‌های خود، در حالت ایستاده، نشسته و یا ولو شده در خاک، در حالت تهاجمی و یا تدافعی، به صورت موافق و یا مخالف و با تاباندن او از طرف جلو، عقب و یا پهلو، باعث به روی پل رفتن و یا ضربه فنی شدن حریف می‌شود.
۹	فن کمر	کشتی‌گیر مجری در حالت سرشاخ و با شیوه‌های مختلف گرفتن مانند یک دست کمر، یک دست گردن، دو دست گردن، گرفتن دو مچ حریف و با دست‌های قلاب‌شده و یا قلاب‌نشده، در گارد موافق، مخالف و یا مختلط و با روش‌های چرخشی، پرتابی، قدرتی، استارتی - انفجاری، توحلق، و خف کردن، به صورت تهاجمی و یا در وضعیت تدافعی، با استفاده از چرخش کمر در زیر بدن حریف، او را به پل می‌رود.
۱۰	یک دست یک پا	کشتی‌گیر مجری، یک دست و یک پای حریف را، در گارد موافق یا در گارد مخالف، از دست و پای موافق یا از دست و پای مخالف، از داخل و یا از بیرون می‌گیرد و به روش‌های سرعتی، قدرتی، چرخشی، و یا ساده، از پهلو، جلو، و یا از عقب، او را حمل می‌کند و به روی تشک به گونه‌ای پرتاب می‌کند که حریف مستقیماً به روی پل می‌رود.
۱۱	پل شکن	حالتی است که کشتی‌گیر مجری، حریف خود را به پل برده، و سعی می‌کند او را ضربه فنی نماید. در نتیجه با روش‌های مختلف که بستگی به اجراء فنون متفاوت و حالت گرفتن حریف دارد، کشتی‌گیر مجری، با فشارهای خود سعی می‌کند شانه‌های حریف را با تشک آشنا کند.

۶-۴. قوانین و مقررات بین‌المللی کشتی آزاد و فرنگی

این قوانین الزاماً باید در بازی‌های المپیک، بازی‌های قاره‌ای، مسابقات قهرمانی جهان، قهرمانی قاره‌ای و تمام مسابقات بین‌المللی اجرا شود.

۶-۴-۱. طبقه‌بندی اوزان: طبقه‌بندی اوزان را می‌توان به شرح جدول ۶-۳ مرور کرد.

۶-۳. اوزان کشتی در رده‌های مختلف

ردیف	رده سنی	اوزان
۱	نونهالان	این مسابقات فقط در سطح کشور و در گروه سنی (۱۴-۱۵) ساله و دارای ده وزن است: ۸۵, ۷۳, ۶۶, ۵۹, ۵۳, ۴۷, ۴۲, ۳۸, ۳۵, (۳۲ - ۲۹) زمان مسابقه: دو زمان دو دقیقه‌ای با سی ثانیه استراحت بین آن و در صورت تساوی و یا کمتر از سه امتیاز، با سه دقیقه وقت اضافی.
۲	نوجوانان	این مسابقات در گروه سنی (۱۶-۱۷) ساله، به شکل بین‌المللی، قهرمانی قاره‌ای، و جهانی و دارای ده وزن است: ۱۰۰, ۸۵, ۷۶, ۶۹, ۶۳, ۵۸, ۵۴, ۵۰, ۴۶, (۴۲ - ۳۹) زمان مسابقه: دو زمان دو دقیقه‌ای با سی ثانیه استراحت بین آن و در صورت تساوی و یا کمتر از سه امتیاز، با سه دقیقه وقت اضافی.
۳	جوانان	این مسابقات در گروه سنی (۲۰-۱۸) ساله، به شکل بین‌المللی، قهرمانی قاره‌ای و جهانی دارای نه وزن است: ۱۳۰, ۹۷, ۸۵, ۷۶, ۶۹, ۶۳, ۵۸, ۵۴, ۵۰
۴	بزرگسالان	این مسابقات از سنین ۲۰ سال به بالا است که کشتی‌گیران ۱۷ ساله هم می‌توانند در آن شرکت کنند. دارای هشت وزن است: ۱۳۰, ۹۷, ۸۵, ۷۶, ۶۹, ۶۳, ۵۸, ۵۴

جوانان (۲۰-۱۷ ساله) و بزرگسالان: برای هر دو گروه، ۵ دقیقه وقت قانونی وجود دارد که در صورت تساوی برای آنها ۳ دقیقه وقت اضافی لحاظ می‌کنند که جمعاً ۸ دقیقه می‌باشد.

۶-۴-۲. پروانه شرکت در مسابقات (جواز ورزشکار): طبق مقررات، کلیه کشتی‌گیرانی که در بازی‌های المپیک،

مسابقه‌های قهرمانی جهان، قهرمانی قاره‌ای، جشنواره جهانی یا مسابقه‌های منطقه‌ای و بازی‌ها شرکت می‌نمایند، باید دارای پروانه بین‌المللی شرکت در مسابقات باشند. شرکت‌کنندگان باید هنگام وزن‌کشی پروانه خود را به نمایندگی رسمی وزن‌کشی تسلیم نمایند تا برای تأیید در اختیار نماینده فدراسیون بین‌المللی گذارده شود. پروانه مزبور در همان روز به سرپرست تیم، مسترد خواهد شد. پروانه کشتی‌گیر زمانی معتبر است که تمبر (فیلا) برای آن سال در

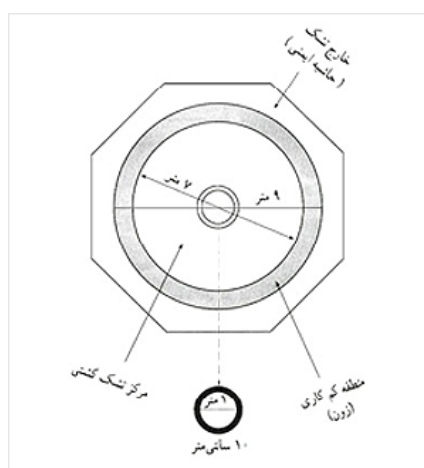
آن الصاق شده باشد.

۶-۴-۳. وزن کشتی: قبل از وزن کشتی، صورت نهائی کشتی گیران باید تعیین شده باشد. کشتی گیران باید برهنه وزن نمایند و پزشکان متخصص از آن‌ها معاینه به عمل آورند. در صورت داشتن هر نوع مرض مسری، از شرکت آن‌ها در مسابقات جلوگیری خواهد شد. شرکت کنندگان، باید از سلامت کامل برخوردار بوده، ناخن آن‌ها باید کوتاه باشد. ناخن‌ها باید هنگام وزن کشتی کنترل شود. در طول وزن کشتی، کشتی گیران حق دارند با رعایت نوبت، هر چندبار که مایل باشند وزن خود را کنترل نمایند. در مسابقاتی که کشتی‌ها چند روز طول خواهد کشید فقط یک نوبت، عصر روز قبل از مسابقات، وزن کشتی به مدت نیم ساعت انجام خواهد شد.

۶-۴-۴. لباس: کشتی گیران موظف هستند با یک مایو یک تکه رکابدار (مایو مخصوص کشتی) به رنگ قرمز یا آبی که برای هر یک در نظر گرفته می‌شود، در گوشه تشک حضور یابند. در زیر مایو کشتی باید بیضه‌بند پوشید و مایو کشتی باید چسبان باشد و بدن کشتی گیر را از میان ران‌ها تا دو وجب مانده به گردن بپوشاند. کشتی گیر باید از کفش‌های ورزشی مخصوص و بی خطر، بدون نعل یا میخ و بدون پاشنه و سگک استفاده نماید. سربندهای کفش، نباید فلز داشته باشد. کفش کشتی باید ساق بلند و بسیار سبک و راحت باشد و جوراب کشتی گیران باید کوتاه باشد. باند پیچ کردن میچ، دست، پا، و بازوها، به جز هنگام زخمی شدن یا به تجویز پزشک ممنوع است. حضور بر روی تشک با بدن عرق دار یا چرب کردن بدن با مواد لغزنده ممنوع است. استعمال اشیائی که موجب زخمی شدن حریف گردد، از قبیل انگشتر یا دستبند و غیره ممنوع است. هنگام وزن کشتی، ریش کشتی گیران باید کاملاً تراشیده باشد و یا دارای ریشی باشند که چند ماه از رشد آن گذشته باشد. هر کشتی گیر باید هنگام حضور بر روی تشک همیشه دستمالی تمیز همراه خود داشته باشد.

نکته: تا قبل از حضور للوویچ رئیس فدراسیون کشتی، تأکید بر این بود که هر دو کشتی گیر برای رقابت باید یکی رنگ آبی و دیگری قرمز بپوشند. در قوانین جدید به کشتی گیران اجازه داده می‌شود تا هر رنگی را بپوشند اما حتماً باید رگه‌ها یا ردیف‌هایی از رنگ آبی یا قرمز مشخص برای هر کشتی گیر مشخص باشد.

۶-۴-۵. تشک: در مسابقات بین‌المللی کشتی الزاماً قطر تشک باید ۹ متر باشد. در مسابقات دوره‌ای استفاده از تشک‌های به قطر ۸ متر مجاز می‌باشد. برای جلوگیری از هر نوع حوادث احتمالی، باید اطراف تشک با یک حاشیه حفاظتی به ضخامت خود تشک محصور شود. عرض این حاشیه ایمنی ۱/۲۰ متر یا ۱/۵۰ متر خواهد بود. در داخل دایره تشک که از یک قطر ۹ متری تشکیل گردیده، دایره‌ای به عرض یک متر به رنگ قرمز کشیده می‌شود. این قسمت که منطقه کم‌کاری (زون - Zon) نامیده می‌شود، تکمیل سطح تشک می‌باشد (شکل ۵-۱).

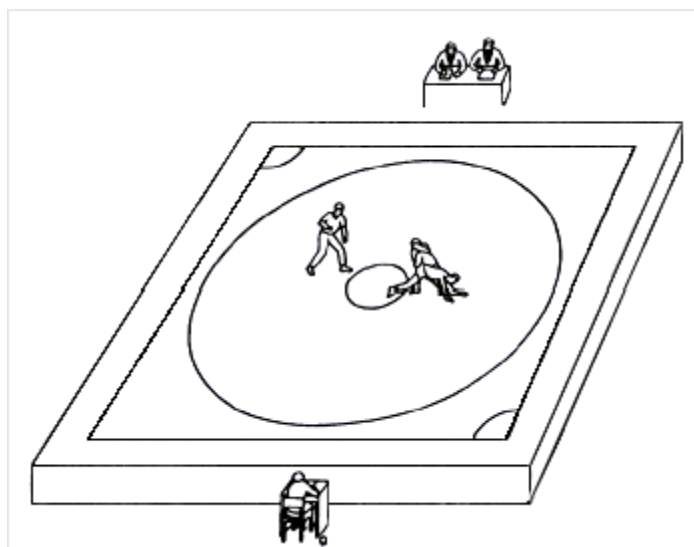
شکل ۶-۱. تشک کشتی

سطح مرکزی : قسمت اصلی تشک که داخل دایره قرمز رنگ (منطقه کم کاری) قرار گرفته است و قطر آن ۷ متر می باشد، به نام سطح مرکزی تشک کشتی خوانده می شود.

منطقه زون : منطقه کم کاری (زون) با رنگ قرمز و عرض ۱ متر است که دور تا دور سطح مرکزی تشک قرار دارد. حاشیه ایمنی : حاشیه حفاظتی با عرض ۱/۲۰ یا ۱/۵۰ متر است که دور تا دور منطقه زون یا کم کاری قرار دارد.

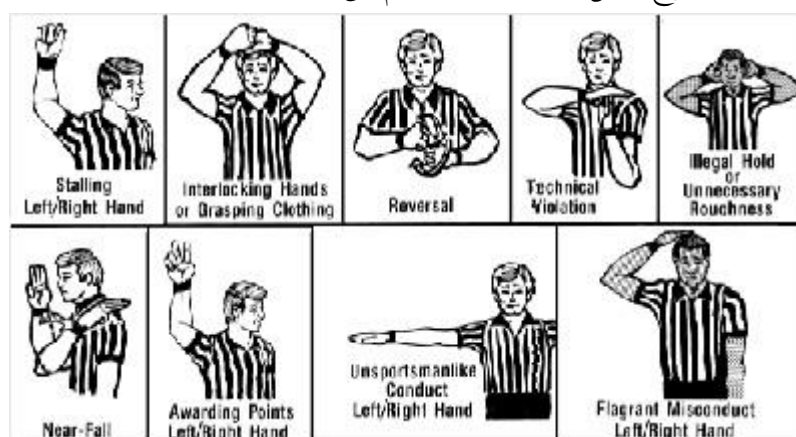
در تشک های ۱۱×۱۱، سطح مرکزی ۷ متر، منطقه زون در دو طرف ۲ متر، و ۲ متر باقیمانده مربوط به حاشیه ایمنی است. و در تشک های ۱۰×۱۰، سطح مرکزی تشک ۶ متر، منطقه کم کاری در دو طرف ۲ متر، و ۲ متر باقی مانده مربوط به حاشیه ایمنی است.

در صورت نبودن دید کافی، می توان تشک را بر روی سکوه های مخصوص قرار داد، ارتفاع سکو نباید از ۱/۲۰ متر بیشتر شود. استفاده از طناب و دستک ها یا موانع کنار تشک مثل رینگ بوکس ممنوع است. اگر تشک بر روی رینگ یا سکوئی قرار گیرد که فضای آزاد آن به ۲ متر نرسد، باید اطراف سکو، تخته کوبی با شیب ۴ درجه وجود داشته باشد. رنگ حاشیه حفاظتی باید با رنگ تشک متفاوت باشد. فضای آزاد و حفاظتی کنار تشک باید از جنس نرمی که به سکو چسبیده باشد پوشانیده شود. تشک های کشتی، به جز تشک های مخصوص بدون رویه، باید دارای کتانی و یا نایلونی باشد که پیوسته به خاطر جلوگیری از سرایت امراض شستشو و ضد عفونی شود. بندهای تشک کاملاً باید از زیر مهار شود. تشک باید طوری گسترده شود که کشتی گیران بتوانند به راحتی با پا بروند، ولو اینکه پاها خارج از تشک قرار گیرد. در وسط تشک دایره ای به قطر ۱ متر و به عرض ۱۰ سانتی متر کشیده می شود. رنگ این خطوط و رنگ تشک مقابل هم باید به رنگ های قرمز و آبی مشخص شود. تشک کشتی باید طوری گسترده شود که فضای اطراف آن کاملاً آزاد باشد تا مسابقات به طور مطلوب انجام پذیرد. ضخامت تشک ۶ تا ۱۰ سانتی متر است. این ضخامت به تراکم و خاصیت ارتجاعی مواد به کار گرفته شده تشک مربوط است (شکل ۶-۲).

شکل ۶-۱. حریم تشک کشتی

داور وسط با علامت دست به شرح شکل ۲-۵ نکات را اعلام می‌کند.

شکل ۶-۲. نشانه‌های علامت دست داور

۶-۴-۶. **مربی:** مربی در طول کشتی می‌تواند در پای سکوی تشک، ایستاده یا نشسته در کنار تشک و یا حداقل در ۴ متری کنار آن قرار گیرد. به‌جز کارهای مجاز در هنگام مداوای کشتی‌گیر که مربی هم می‌تواند حضور داشته باشد، در مواقع دیگر و در جریان زورآزمایی مربی حق هر گونه عمل منجر به اختلال در ادارهٔ مسابقه را ندارد. در صورتی که مربی توجه ننماید، داور وسط به او تذکر خواهد داد تا اگر باز توجهی به تذکر داور ننمود، رئیس تشک، او را از کنار تشک دور خواهد کرد، در صورتی که باز هم مربی به تخلفات خود ادامه داد، آن مربی از حضور در بقیهٔ مسابقات محروم خواهد شد و کشتی‌گیر می‌تواند مربی دیگری برای خود انتخاب نماید.

۶-۴-۷. **ممنوعیت‌های عمده:** کشیدن مو و گوش، گرفتن پوست بدن و آلت تناسلی، نیشگان گرفتن، گاز گرفتن، پیچاندن انگشتان و دست‌پنجه‌ها ... ممنوع است. به‌طور کلی صحبت کردن و انجام هر عملی که موجب ناراحتی غیرمعمولی حریف شود و یا عمداً حریف را زجر و آزار دهد تا مجبور به تسلیم گردد ممنوع است. کله زدن، لگد زدن، نزاع، فشار به گلو، هل دادن، ضربه زدن و اجراء فنون موجب دررفتگی و شکستگی اعضاء بدن یا تهدید سلامت حریف ممنوع است. گذاشتن پا روی پای حریف و تماس با صورت او بین ابرو و خط دهان ممنوع است.

پیچاندن مفاصل حریف به قصد شکنجه و آزار، گرفتن لباس کشتی حریف، گرفتن و یا چسبیدن به تشک، صحبت کردن کشتی‌گیران باهم هنگام زورآزمایی، و گرفتن پنجه‌های حریف اکیداً ممنوع است.

۶-۴-۸. فنون غیرمجاز: فنون غیرمجاز، اعمالی هستند که انجام آن اکیداً ممنوع است. این فنون عبارتند از:

گرفتن گلو، پیچاندن بازوان بیش از ۹۰ درجه، فشار مخالف مفصل به ساعدها، فشردن گلو و گردن با دو دست از پهلوی (گاز خفه‌کن)، اجراء فن دابل نلسون در صورتی که فشار سر به‌طور مستقیم به‌طرف پائین باشد و استفاده از پاها در حالت سگک، آوردن بازوی حریف به پشت او و همزمان اعمال فشار به آن بیشتر از حرکت طبیعی مفصل، اجراء فنی که منجر به تحت فشار قرار دادن ستون فقرات حریف شود، اجراء هرگونه فن غیرمترقبه و اتفاقی که در آن حالت خطر احساس شود، فرود آوردن حریف به‌طور مستقیم و کوبیدن او با سر به روی تشک مطلقاً ممنوع است، بلند کردن حریف از روی پل و با ضرب او را به روی تشک فرود آوردن ممنوع است، برای شکستن پل نباید حریف را به‌طور مستقیم به‌طرف سرش فشار داد، در کشتی‌فرنگی گرفتن از کمر به پائین حریف و یا استفاده از پاها ممنوع است، قیچی کردن سر و گردن و بدن حریف با پاها به‌طور متقاطع ممنوع است، ضربه زدن به هر قسمت از بدن حریف ممنوع است، اعمال خشونت و وحشیگری ممنوع است، پا روی پا گذاشتن خصوصاً در کشتی‌فرنگی ممنوع است، گرفتن موی سر ممنوع است، ضربه زدن در قوت پا، ضربه زدن از پهلوی یا از بالا به سر حریف به‌شدت و مکرر (بام)، گرفتن انگشت به هر شکل، دست یا انگشت را به چشم حریف زدن، گرفتن چانه حریف به‌طوری که کف دست روی دهان را بپوشاند، در اجراء فن سگک، سر را دو دستی به یک طرف فشار دادن، هنگام اجراء فنون در خاک، سر حریف را به پهلوی فشار دادن، گرفتن دو میج حریف با هر دو دست به‌منظور دفاع، گرفتن لباس (دوبند کشتی)، گاز گرفتن، گرفتن گوشت بدن (نیشگان)، قفل کردن پاها در حالت کلاته، فشار عمودی بر روی کمر حریف هنگام اجراء فنون کننده در خاک.

۶-۴-۹. اخطارهای داور: داور برای کم کاری کشتی‌گیر در مرحله اول به او تذکر می‌دهد، در مرحله دوم به او اخطار می‌دهد و اگر تا ۳۰ ثانیه امتیاز نگیرد، یک امتیاز به حریف او داده می‌شود.

۶-۴-۱۰. امتیاز فنی و امتیاز آخر: در شرایط مساوی و امتیاز برابر، هر ورزشکاری که امتیاز فنی بیشتری داشته باشد برنده است. در این شرایط مساوی هم هر ورزشکاری که امتیاز آخر را کسب کرده باشد، برنده است.

۶-۴-۱۱. فنون رولینگ: فنون رولینگ، فنونی هستند که حریف هنگام اجراء فن از پهلوی می‌غلطد، مانند: فن بارانداز و فتیله‌پیچ، که اجراء اول این فنون دارای امتیاز فنی است، ولی با اجراء مکرر آن‌ها هیچ‌گونه امتیاز فنی به کشتی‌گیر مجری تعلق نمی‌گیرد، مگر اینکه:

- کشتی‌گیر مجری، بعد از اجراء اول، فنی دیگر اجراء کند که منجر به کسب امتیاز فنی شود.
- حریف را بر روی پل مکث‌دار (۵ ثانیه) نگه دارد و یک امتیاز فنی به‌دست آورد.
- کشتی با سوت داور قطع و سرپا شود و مجدد حریف با اخطار یا پاسیو (کم‌کاری) در خاک قرار گیرد.

۶-۵. توصیه‌های گزارشگری برای کشتی

گزارشگر لازم است تا قبل از شروع گزارش از محل استقرار خود و خدمات لازم برای گزارش مطمئن شود. اغلب در ورزشگاه‌ها این محل با عنوان جایگاه گزارشگران با امکانات خاص خود است. در المپیک‌ها این اماکن باید از قبل رزرو و اجاره شود. در صورتی که گزارشگر قرار است از طریق تلفن همراه و خارج از این جایگاه کار گزارش را انجام دهد باید جای مناسب را از قبل پیش بینی نماید.

گزارشگر لازم است تا جدول مسابقات را از سایت‌های رسمی استخراج و مراحل رقابت‌های ورزشکار را در طول جدول توصیف نماید. برای نمونه به جدول مسابقات حسن یزدانی در بازی‌های المپیک ریو ۲۰۱۶ در شکل ۶-۳ توجه فرمایید.

Carioca Arena 2
Arena Carioca 2
Halle Carioca 2
SAT 20 AUG 2016

Wrestling
Luta Olímpica / Lutte
Men's Freestyle 125 kg
Luta livre, 125kg masculino / Libre, 125 kg - hommes

Competition Sheet

Súmula da competição / Tableau de compétition

Qualifications	1/8 Finals	1/4 Finals	Semifinals	Finals
1 AKGUL Taha TUR 4/10 ST	1 AKGUL Taha TUR 4/10 ST	1 AKGUL Taha TUR 4/10 ST	1 AKGUL Taha TUR 3/8 PP	1 AKGUL Taha TUR 3/3 PP
2 JARGALSAIKH AN Chuluunbat MGL 0/0	2 JARGALSAIKH AN Chuluunbat MGL 0/0	2 JARGALSAIKH AN Chuluunbat MGL 0/0	2 JARGALSAIKH AN Chuluunbat MGL 0/0	2 JARGALSAIKH AN Chuluunbat MGL 0/0
3 SAIDAU Ibrahim BLR 3/7 PP	3 SAIDAU Ibrahim BLR 3/7 PP	3 SAIDAU Ibrahim BLR 0/0	3 SAIDAU Ibrahim BLR 0/0	3 SAIDAU Ibrahim BLR 0/0
4 SHABANBAY Davlet KAZ 0/0	4 SHABANBAY Davlet KAZ 0/0	4 SHABANBAY Davlet KAZ 0/0	4 SHABANBAY Davlet KAZ 0/0	4 SHABANBAY Davlet KAZ 0/0
5 DENG Zhiwei CHN 1/2	5 DENG Zhiwei CHN 1/2	5 DENG Zhiwei CHN 1/2	5 DENG Zhiwei CHN 1/2	5 DENG Zhiwei CHN 1/2
6 BERIANIDZE Levan ARM 3/2 PP	6 BERIANIDZE Levan ARM 3/2 PP	6 BERIANIDZE Levan ARM 3/2 PP	6 BERIANIDZE Levan ARM 1/1	6 BERIANIDZE Levan ARM 1/1
7 TEMENGIL Florian Skifang PLW 0/0	7 TEMENGIL Florian Skifang PLW 0/0	7 TEMENGIL Florian Skifang PLW 0/0	7 TEMENGIL Florian Skifang PLW 0/0	7 TEMENGIL Florian Skifang PLW 0/0
8 LIGETI Daniel HUN 4/11 ST	8 LIGETI Daniel HUN 4/11 ST	8 LIGETI Daniel HUN 1/1	8 LIGETI Daniel HUN 1/1	8 LIGETI Daniel HUN 1/1
9 MAGOMEDOV Jamaladdin AZE 1/5	9 MAGOMEDOV Jamaladdin AZE 1/5	9 MAGOMEDOV Jamaladdin AZE 1/5	9 MAGOMEDOV Jamaladdin AZE 1/5	9 MAGOMEDOV Jamaladdin AZE 1/5
10 DLAGNEV Tervel Ivaylov USA 3/6 PP	10 DLAGNEV Tervel Ivaylov USA 3/6 PP	10 DLAGNEV Tervel Ivaylov USA 3/6 PP	10 DLAGNEV Tervel Ivaylov USA 0/0	10 DLAGNEV Tervel Ivaylov USA 0/0
11 BARAN Robert POL 3/5 PP	11 BARAN Robert POL 3/5 PP	11 BARAN Robert POL 1/2	11 BARAN Robert POL 1/2	11 BARAN Robert POL 1/2
12 LAZAREV Aisai KGZ 1/1	12 LAZAREV Aisai KGZ 1/1	12 LAZAREV Aisai KGZ 1/1	12 LAZAREV Aisai KGZ 1/1	12 LAZAREV Aisai KGZ 1/1
13 ZASIEIEV Alen UKR 3/2 PP	13 ZASIEIEV Alen UKR 1/6	13 ZASIEIEV Alen UKR 1/6	13 ZASIEIEV Alen UKR 1/6	13 ZASIEIEV Alen UKR 1/6
14 MAKHOV Bilal RUS 1/2	14 MAKHOV Bilal RUS 1/2	14 MAKHOV Bilal RUS 1/2	14 MAKHOV Bilal RUS 1/2	14 MAKHOV Bilal RUS 1/2
15 PETRIASHVILI Iliano GEO 4/10 ST	15 PETRIASHVILI Iliano GEO 4/10 ST	15 PETRIASHVILI Iliano GEO 3/11 PP	15 PETRIASHVILI Iliano GEO 1/4	15 PETRIASHVILI Iliano GEO 1/4
16 KUMCHEV Dimitar Angelov BUL 0/0	16 KUMCHEV Dimitar Angelov BUL 0/0	16 KUMCHEV Dimitar Angelov BUL 0/0	16 KUMCHEV Dimitar Angelov BUL 0/0	16 KUMCHEV Dimitar Angelov BUL 0/0
17 JARVIS Corey CAN 1/2	17 JARVIS Corey CAN 1/2	17 JARVIS Corey CAN 1/2	17 JARVIS Corey CAN 1/2	17 JARVIS Corey CAN 1/2
18 GHASEMI Komeil Nemat IRI 3/5 PP	18 GHASEMI Komeil Nemat IRI 3/5 PP	18 GHASEMI Komeil Nemat IRI 3/7 PP	18 GHASEMI Komeil Nemat IRI 3/4	18 GHASEMI Komeil Nemat IRI 3/4
19 CHEBBI Radhouane TUN 0/0	19 CHEBBI Radhouane TUN 0/0	19 CHEBBI Radhouane TUN 0/0	19 CHEBBI Radhouane TUN 0/0	19 CHEBBI Radhouane TUN 0/0
20 ABDELMOHAMED ALEB DKG EGY 4/11 ST	20 ABDELMOHAMED ALEB DKG EGY 4/11 ST	20 ABDELMOHAMED ALEB DKG EGY 0/0	20 ABDELMOHAMED ALEB DKG EGY 0/0	20 ABDELMOHAMED ALEB DKG EGY 0/0
Repechage				
Upper Branch				
Lower Branch				
Classification				
Gold				
Silver				
Bronze				

WRM425000_75 7.0

Report Created SAT 20 AUG 2016 18:40

Page 1/1

OMEGA

Atos

شکل ۶-۳. نمونه جدول مسابقات کشتی در بازی‌های المپیک

۶-۶. تاریخ کشتی در ایران و جهان

کشتی یکی از قدیمی‌ترین و فراگیرترین ورزش‌های دنیا است و احتمالاً در دوران ماقبل تاریخ با تغییر شکل در جنگ‌های تن‌به‌تن و جایگزین کردن مرگ یا صدمات شدید با یک پیروزی نمادین ایجاد شده‌است. شواهد بسیاری از حضور کشتی در تمامی تمدن‌های آغازین بشری وجود دارد. البته اولین بار در یونان باستان به یک ورزش واقعی

تبدیل و در سال ۷۰۴ پ.م وارد المپیک باستان شد. در المپیک باستان قهرمان کشتی پس از قهرمان پرتاب دیسک مهم‌ترین پهلوان یونان بود. داستان رقابت اودیسه و آژاکس که هومر در ایلید روایت کرده‌است، از قدیمی‌ترین و باشکوه‌ترین داستان‌های مربوط به کشتی است.

نام کشتی از کمربندی به نام «کُشتی» است که زرتشتیان هنگام غروب آفتاب به کمر می‌بستند و در برابر آتش دعا می‌خواندند. کشتی گرفتن به معنی کمر یکدیگر را گرفتن است. اصل آن در زبان پهلوی، کُستیک و در زبان فارسی دری کُشتی است. این کمربند زرتشتی با نام «بندَرین» با ۷۲ نخ در قالب ۶ دسته (شامل ۱۲ نخ) از پشم گوسفند و توسط زن موبدی بافته می‌شد. هفتاد و دو به هفتاد و دو فصل یسنا (از بخش‌های اوستا) و دوازده به دوازده ماه سال و شش به شش گاهنبار (حبش‌های دینی سال) اشاره دارد. کشتی سه بار بر کمر بسته می‌شد که یادآور سه اصل زرتشت «گفتار نیک، کردار نیک و پندار نیک» باشد.

در دوره معاصر تاریخ ایران و پس از تشکیل فدراسیون کشتی این ورزش از زورخانه‌ها به میادین ورزشی آورده شد. اولین دوره مسابقه‌های قهرمانی کشتی آزاد و فرنگی کشور همانند دیگر رشته‌های ورزشی در نیمه دوم مهر ماه ۱۳۱۸ شمسی در ورزشگاه امجدیه شروع شد. با پدید آمدن مسابقات قهرمانی کشتی آزاد و فرنگی کشور در سال ۱۳۱۸ کشتی زورخانه‌ای تا اندازه‌ای از رونق افتاد و کشتی‌گیران زورخانه‌ای به پوشیدن دوبنده تن نمی‌دادند تا اینکه با تصویب انجمن ملی تربیت بدنی ایران در سال ۱۳۲۱ کشتی‌های چهار وزن باستانی، پهلوی وزن، چهل وزن، گرد وزن و یل وزن انجام گرفت. در سال ۱۳۲۳ مقررات خاصی برای کشتی پهلوانی کشور از طرف انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی ایران به وجود آمد و مقرر گردید از سال ۱۳۲۳ مسابقه‌هایی برای پیدایش پهلوان اول و دوم کشور بین داوطلبان تمام ایران ترتیب داده شود. در سال ۱۳۲۳ بنا به پیشنهاد دبیرخانه انجمن ملی تربیت بدنی ایران برای تعیین پهلوان پایتخت آگهی منتشر شد و بیست و یک نفر داوطلب این مسابقه گردیدند. مدت ۵ روز مسابقه‌ها ادامه داشت و بالاخره ۳ نفر از ۲۱ نفر باقی ماندند. مصطفی طوسی، حبیب‌الله بلور، ابوالقاسم سخدری. در روز چهارم آبان مسابقه انجام و طوسی بر سخدری فایق آمد. و پهلوان پایتخت معرفی و به اخذ مدال طلا و بازو بند پهلوانی نائل شد.

پس از این دو تحول مهم در ورزش کشتی ایران به وجود آمد. اول اینکه نخستین کمیته فنی فدراسیون کشتی‌های آزاد، فرنگی و زورخانه‌ای در سال ۱۳۲۶ در زمان ریاست مرحوم تیمسار محمد دفتری به وجود آمد. سپس در سال ۱۳۲۷ نخستین سمینار سرپرستان کشتی تهران و شهرستانها به ریاست حبیب‌الله بلور تشکیل شد. در اردیبهشت ماه سال ۱۳۲۸ افراد ذیل به عنوان فدراسیون کشتی ایران انتخاب شدند: تیمسار محمد دفتری رئیس فدراسیون کشتی، سرهنگ دادجو، حاج سید جمال‌الدین قطب، سروان یحیایی، کیومرث ابوالملوکی، حاج عباس کریمخانی به عنوان اعضای اصلی و حمید محمودپور و محمد هاشمی به عضویت علی‌البدل انتخاب شدند. تاریخ کشتی ایران مربیان مشهور و با تجربه‌ای را به خود دیده است. شادروان حبیب‌الله بلور نزد پهلوان میرزا عباس صدری اصفهانی به فراگیری علوم کشتی پرداخت و به سرعت ترقی نمود و در اولین دوره مسابقه‌های قهرمانی کشور در سال ۱۳۱۸ در هر دو رشته آزاد و فرنگی به مقام اول رسید. باشگاه آهن را بنیان گذاشت و نخستین تشک در باشگاه او انداخته شد. وی شاگردان زیادی تربیت کرد. وی از سال ۱۹۵۵ میلادی یعنی در دوره مسابقه‌های جشنواره ورزشو رسماً مربی تیم ملی شد و ۸ سال پیاپی این مقام را برای خود محفوظ داشت و تیم ملی

کشتی ایران را برای نخستین بار در مسابقات جهانی ۱۹۶۱ یوکوهاما قهرمان کرد و در سال ۱۳۴۲ به مقام ریاست فدراسیون کشتی رسید.

یکی دیگر از مربیان معروف کشتی ایران حاج عبدالحسین فیلی است وی از اساتید معروف کشتی پایتخت بود و بیش از سی سال به کشتی ایران خدمت کرد. شادوران حمید محمودپور از قهرمانان کشتی ایران مقیم استانبول بود. وی نخستین کسی است که کشتی به سبک اروپایی را در ایران رواج داد و از اولین دوره مسابقات قهرمانی ۱۳۱۸ کشور در صحنه مربیگری و داوری حاضر بود و او بود که زمینه آوردن صائیم بک آریکان مربی خارجی ایران از ترکیه فراهم کرد. صائیم حدود ۶ سال مربی تیم ملی بود و تا مسابقات المپیک ۱۹۵۲ هلسنکی تیم ملی کشتی ایران را هدایت کرد. تا اینکه در سال ۱۹۵۴ در مسابقات جهانی توکیو، مرحوم حاج سید جمالالدین قطب به ریاست فدراسیون کشتی رسید و او آقای کیومرث ابوالملوکی را مربی تیم ملی کشتی ایران کرد و صائیم بناچار خداحافظی کرد و راهی دیار ترکیه شد.

۱-۶-۶. معروفترین کشتی گیران جهان

- جورج هاکن اشمیدت معروف به شیر روسی که به مدت ۱۰ سال (از سال ۱۸۹۸ تا سال ۱۹۰۸) از هیچ حریفی شکست نخورد و در سال ۱۹۶۸ در سن ۹۱ سالگی درگذشت.
- یاشار دوغو کشتی گیر معروف ترکیه و فاتح مدال طلای المپیک ۱۹۴۸ (۷۳ کیلو) و قهرمان جهان ۱۹۵۱.
- تدیا شویلی (شوروی) ازبهترین کشتی گیران جهان در دهه ۱۹۷۰ که در وزنهای ۸۲ و ۹۰ کیلوگرم کشتی می گرفت. او در فاصله سالهای ۷۶ - ۱۹۷۱ تعداد ۶ مدال طلا از بازیهای المپیک و مسابقات قهرمانی جهان به گردن آویخت.
- حمید کاپلان (ترکیه) کشتی گیر سنگین وزن و قهرمان المپیک ۱۹۵۶ و قهرمان جهان در سال ۱۹۵۸.
- الکساندر مدوید (شوروی) برنده مدال طلا در المپیکهای ۱۹۶۴ - ۱۹۶۸ - ۱۹۷۲ و قهرمان دنیا در سالهای ۱۹۶۲ - ۱۹۶۳ - ۱۹۶۷ - ۱۹۶۹ - ۱۹۷۰ و ۱۹۷۱. افتخارات و پیروزیهای او در تاریخ کشتی جهان بی نظیر است.
- واتانابه (ژاپن) تنها کشتی گیر بدون شکست جهان و قهرمان المپیک و دنیا در سالهای ۱۹۶۴ - ۱۹۶۲. او در طی سالهای ورزش خود ۱۸۶ کشتی در میدانهای ملی و بینالمللی گرفت و در هیچ یک از آنها مغلوب نشد.

۲-۶-۶. مشهورترین کشتی گیران ایران

از میان پهلوانان و کشتی گیران آزاد و فرنگی ایران که در مسابقات قهرمانی جهان و بازیهای المپیک مدال گرفته اند می توان به این نامها اشاره کرد:

جهان پهلوان غلامرضا تختی - عباس زندی - حبیبی - سیف پور - محمد علی صنعتکاران - منصور مهدی زاده - عبدالله موحد - ابراهیم جوادی - شمس الدین سید عباسی - محسن فرح وشی - منصور برزگر - محمد رضا نوایی - رضا سوخته سرایی - محمد حسین محبی - مجید ترکان - عسکری محمدیان - علیرضا سلیمانی - برادران خادم، حسن رنگرز، حمید سوریان، علیرضا دبیر، رضا یزدانی، مهدی حاجی زاده، حسن یزدانی و ...

واژه نامه

Wrestling	کشتی
wrestling Freestly	کشتی آزاد
wrestling Greco-Roman	کشتی فرنگی
disciplines	رشته‌ها یا مواد کشتی
women's wrestling	کشتی بانوان
wrestler	کشتی‌گیر
pushing	هل دادن
lifting	بلند کردن
tripping	چابکی و برهم زدن تعادل
opponent	حریف
above or below the waist	بالا یا پایین کمر یا میان تنه
seven events in men's freestyle	هفت رویداد یا وزن کشتی آزاد
upper bodies	بالای بدن
Fireman's Carry	فن یک دست سک پا
Flying mare	فن کمر
Craddle/ Wrapping	فن سر و ته یکی
Buttocks	فن کول انداز

فصل ششم

رشته تکواندو

همکاران ویراستار فصل:

• دکتر سید نعمت خلیفه

مقدمه

تکواندو (زبان کره‌ای: خط هانگول: 태권도 خط هانجا: 跆拳道) یک ورزش رزمی کره‌ای و یکی از ورزش‌های المپیکی است. تکواندو ورزش ملی کره جنوبی و دارای بیشترین تعداد ورزشکار در میان ورزش‌های رزمی در سراسر دنیا است. تکواندو یک رشته رزمی مدرن محسوب می‌شود که پس از جنگ جهانی دوم با کوشش استادان هنرهای رزمی کره جنوبی و با تلفیق رشته اوکیناوی کاراته به‌ویژه سبک شوتوکان، هنرهای رزمی چینی و هنرهای رزمی سنتی کره‌ای همچون تکیون و سوباک پایه‌گذاری شد. استیل خاص این رشته هجومی متکی بر ضربات پا با حداکثر قدرت و سرعت و حفظ فاصله فیزیکی با دشمن و طراحی فنونی برای دور کردن مهاجم، آن را از تمام سبک‌های رزمی موجود دنیا متمایز می‌کند. تکواندو از سال ۲۰۰۰ به المپیک آمد.

۱-۷. قوانین تکواندو

مناطق کسب امتیاز در تکواندو به شرح جدول ۱-۷ است. به تکنیک‌های مجازی امتیاز داده می‌شود که با قدرت به - مناطق مجاز بدن حریف اصابت نمایند.

جدول ۱-۷. مناطق کسب امتیاز در تکواندو

ردیف	مناطق	توضیح
۱	تنه	قسمت‌های آبی یا قرمز رنگ محافظ تنه
۲	صورت	منطقه‌ای از بدن که بالاتر از استخوان‌های ترقوه قرار دارد (تمام منطقه صورت، گوش‌ها و پشت سر).

امتیازات به شرح جدول ۲-۷ دسته‌بندی شده‌اند.

جدول ۲-۷. انواع امتیاز در تکواندو

ردیف	نوع امتیاز	توضیح
۱	یک امتیازی	ضربه زدن به محافظ تنه
۲	سه امتیازی	ضربات چرخشی (دیت چاگی و فیلی پینی) به محافظ تنه و ضربات مؤثر به سر
۳	چهار امتیازی	ضربات چرخشی به سر (ممدولیوچاگی و فیلیپینی) به سر

نتیجه مسابقه جمع امتیازات سه راند است.

الف - ابطال امتیاز: وقتی که مبارزی از طریق اعمال ممنوع اقدام به کسب امتیازی می‌نماید، امتیاز مذکور باید باطل شود.

ب - با دقت: به معنای سیمای دقیق تکنیک است که کاملاً به محدوده مشخص مناطق قانونی هدف اصابت نماید.

ج - با قدرت: در صورت فقدان حسگر الکترونیکی، تأثیر قدرت لازم با جابه‌جایی ناگهانی بدن مبارز بر اثر نیروی ضربه مشخص می‌شود. با محافظ تنه الکترونیکی، قدرت ضربه توسط حسگر الکترونیکی محافظ تنه و با توجه به میزان نیروی لازم برای کسب امتیاز در هر طبقه‌بندی وزن و نیز جنسیت مبارزین حساس شده، اندازه‌گیری می‌شود.

د- ثبت امتیازات: امتیازات کسب شده در تنه به طور خودکار توسط فرستنده محافظ تنه و امتیازات سر(کلاه) هم توسط خود سنسور کلاه ثبت می شود اما امتیازات صورت (بخشی که کلاه پوشش نمی دهد) توسط داور کنار با استفاده از وسیله الکترونیکی یا برگه ثبت می شود.

۷-۱-۱. اعمال ممنوع (خطاها و جریمه ها): جریمه هر عمل ممنوع توسط سرداور اعلام می شود. جریمه ها به دو دسته «کینگو یا جریمه اخطار» و «گام جوم یا جریمه امتیاز منفی» تقسیم می شوند. هر خطای کینگو یک کارت زرد و تعداد دو خطای کینگو یک کارت قرمز و یک امتیاز برای حریف دارد. یک کینگو (کارت زرد) به تنهایی در جمع نهایی محاسبه نمی شود. یک خطای گام جوم به تنهایی کارت قرمز و یک امتیاز برای حریف دارد. انواع اعمال ممنوع و خطای کینگو در جدول ۷-۳ و انواع خطای گام جوم در جدول ۷-۴ معرفی می شوند.

جدول ۷-۳. انواع خطای کینگو (کارت زرد) در تکواندو (۱۱ مورد)

ردیف	خطاها
۱	بیرون رفتن از خط (۸×۸ متر)
۲	فرار کردن یا پشت کردن به حریف
۳	زمین افتادن
۴	دوری جستن از مسابقه
۵	گرفتن، بغل کردن یا هل دادن حریف
۶	ضربه زدن به قسمت های پائین بدن
۷	تظاهر به جراحت
۸	ضربه زدن با سر یا زانو
۹	ضربه زدن به صورت حریف با دست
۱۰	رفتار یا گفتار ناشایست مبارز یا کوچ
۱۱	بالا بردن زانو به منظور جلوگیری از تهاجم حریف (ساق گرفتن)

جدول ۷-۴. انواع خطای گام جوم (کارت زرد) در تکواندو (۶ مورد)

ردیف	خطاها
۱	ضربه زدن به حریف پس از اعلام «کالیو» توسط سرداور
۲	ضربه زدن به حریف زمین افتاده
۳	پرتاب کردن حریف به زمین یا گرفتن پای ضربه زننده وی در هوا با دست و یا هل دادن حریف بر زمین
۴	ضربه زدن عمدی با دست به صورت حریف
۵	قطع روند مسابقه توسط مبارز یا کوچ
۶	رفتار یا گفتار بسیار ناشایست مبارز یا کوچ

در صورتی که مبارزی به عمد از رعایت قانون مسابقات یا فرمان سرداور خودداری کند، سرداور می تواند پس از یک دقیقه او را با جریمه بازنده اعلام کند. در صورتی که مبارزی با هشت خطای کینگو (معادل چهار خطای گام جوم) یا ترکیبی از هر دو خطا چهار امتیاز بدهد، سرداور او را با جریمه بازنده اعلام می کند. خطاهای کینگو و گام جوم در جمع نهایی سه راند محاسبه خواهند شد. زمانی که سرداور مسابقه را برای اعلام کینگو یا گام جوم قطع کند، زمان مسابقه از اعلام «کی شی یا توقف» تا اعلام «کی سوک یا شروع مجدد» نباید محاسبه شود.

مهم‌ترین اهداف تنظیم اعمال ممنوعه و جریمه: ۱- برای محافظت مبارزان، اطمینان از اداره عادلانه مسابقات و تشویق به اجرای تکنیک‌های خاص و برتر است.

۷-۲. امتیاز طلایی و اعلام برتری:

- چنانچه پس از سه راند نتوان برنده را مشخص نمود، راند چهارم اجرا خواهد شد.
- اولین بازیکنی که در راند اضافی امتیاز کسب نماید برنده خواهد بود.
- در صورتی که هیچ یک از مبارزین در راند چهارم امتیازی کسب نکنند، برنده بر اساس برتری، مشخص شده توسط سیستم الکترونیکی ضربه‌گیر شناسایی می‌شود. در مجموع پاورها یا نیرویی که ورزشکار در راند چهارم به ضربه‌گیر حریف وارد کرده است، توسط سیستم الکترونیکی ثبت و نفر پیروز را مشخص می‌کند.
- در صورتی که مسابقه به تساوی کشیده شود، سیستم الکترونیکی تعداد ضربات وارده هر دو مبارز را ثبت و فرد پیروز را مشخص می‌کند.

۷-۲. اوزان رقابت‌های المپیک

رقابت‌های المپیک این رشته برای مردان و زنان در ۴ وزن به شرح جدول ۷-۵ است.

جدول ۷-۵. فهرست اوزان یا مسابقات تکواندو مردان و زنان به کیلوگرم

ردیف	مردان	زنان
۱	۵۸- (تا ۵۸)	۴۹- (تا ۴۹)
۲	۶۸ (۵۸ تا ۶۸)	۵۷ (۴۹ تا ۵۷)
۳	۸۰ (۶۸ تا ۸۰)	۶۷ (۵۷ تا ۶۷)
۴	۸۰+ (۸۰ به بالا)	۶۷+ (۶۷ به بالا)

هر رده وزنی شامل مسابقات حذفی انفرادی با مسابقات فرصتی دوبل برای کسب مدال برنز وارد رقابت می‌شوند. برنده دور نهایی مدال طلا دریافت می‌کند و بازنده مدال نقره خواهد گرفت.

بازنده‌های فینالیست از تمام مراحل یک شانس دوم هم دارند، و در دور مسابقات فرصتی **Repechage** به رقابت خواهند پرداخت. جایی که به برنده مدال برنز اهداء خواهد شد. بازنده‌های دور نیمه نهایی مستقیماً وارد دور انتخاب مهارت و قدرت می‌شوند و به مرحله نیمه‌نهایی مسابقات فرصتی جایی که با برنده‌های مرحله مسابقات فرصتی قبلی وارد رقابت می‌شوند. اما از یک دور دیگر، شرکت کنندگانی که قبل از دور نیمه‌نهایی به‌عنوان بازنده مطرح شوند در اولین دور مسابقات فرصتی با دیگر بازنده‌ها از همان دور به رقابت خواهند پرداخت. برنده‌ها در هر مسابقه فرصتی به مرحله بعد صعود خواهند کرد و بازنده‌ها حذف خواهند شد.

هر سری مسابقه شامل سه مرحله دو دقیقه ای برای زنان و مردان است که هر یک با یک دقیقه وقفه بین دو مرحله انجام می‌شود. در رقابت‌های تیمی امتیاز تکمیلی دور سوم و چهارم به‌عنوان توقف ناگهانی در مرحله وقت اضافه جریان پیدا خواهد کرد. پس از یک دقیقه استراحت به‌دنبال دور سوم انجام می‌شود.

یک داور و چهار قاضی، مسابقه را مدیریت می‌کنند. چهار قاضی، فقط ضربه‌های مشت‌ها را داوری می‌کنند و به‌شکل دستی با فشار دکمه مناسب سیستم امتیازدهی، امتیازات را ثبت می‌نمایند. در یک ثانیه حداقل سه قاضی، ضربه‌های مشت را تشخیص می‌دهند و ثبت می‌کنند، یک امتیاز (برای یک حمله مؤثر به بدن) اعطا خواهد شد. امتیاز اضافه در جدول رسمی ثبت امتیازات ثبت می‌شود.

۳-۷. قوانین مسابقات المپیک

در مسابقات مقدماتی با روش تک حذفی برای کسب مدال طلا و نقره تصمیم گرفته می‌شود. همه بازیکنان شکست خورده از دو فینالیست و برای کسب مدال برنز در یک جدول دومی با هم رقابت می‌کنند. دو بازنده دور نیمه نهایی نیز مستقیم به دور نیمه‌نهایی در جدول دوم راه پیدا می‌کنند. بقیه بازیکنان شکست خورده از دو نفری که به دور فینال راه پیدا کرده‌اند، در مسابقات تک حذفی جدول دوم رقابت می‌کنند و دو برنده در مسابقات نیمه نهایی باقی می‌مانند. برنده هر دوره با بازنده دور نیمه‌نهایی رقابت می‌کند و دو برنده برای کسب مدال برنز با یکدیگر رقابت می‌کنند.

مربیان هر یک از تکواندو کاران در صورت اینکه خودشان یا ورزشکاران درخواست دهند، با ارایه کارتی که به رنگ کلاه و هوگوی تکواندو کار است، درخواست بازبینی تلویزیونی صحنه را توسط داوران می‌کند. داور وسط در این شرایط بازی را متوقف می‌کند و پس از بازبینی صحنه در صورت تأیید امتیاز را لحاظ و در صورت عدم تأیید با حالت علامت ضربدر دو دست عدم لحاظ شدن امتیاز را اعلام می‌کنند. در صورت مثبت بودن اعتراض کوچ، کارت وی به او مسترد می‌شود ولی در صورت منفی بودن پاسخ اعتراض، کارت کوچ یا مربی توقیف می‌شود. در یک مسابقه سه راندی، کوچ بارها از کارت خود برای ویدئوچک استفاده نماید تا زمانی که پاسخ اعتراض وی منفی نباشد. اما وقتی پاسخ اعتراض کوچ منفی باشد، مرتبه اول کارت او توقیف می‌شود.

۴-۷. اصلاحات تخصصی در تکواندو

برخی از مهم‌ترین اصطلاحاتی که در کار گزارش می‌تواند مفید باشد در جدول ۶-۷ ارایه شده است.

جدول ۶-۷. مهم‌ترین اصطلاحات تکواندو برای کار گزارش

ردیف	اصطلاح	توضیح
۱	دو لیو چاگی	ضربه دورانی با پا همراه با چرخش ۱۳۵ درجه به سر
۲	آپ دو لیو چاگی	ضربه با روی پا به پهلوی حریف
۳	تی چاگی	ضربه چرخشی به تنه
۴	موم دو لیو چاگی	ضربه چرخشی به سر
۵	نه ریو چاگی	بلند کردن پا و زدن ضربه با پاشنه به سر و صورت
۶	چیروگی	هر نوع مشت
۷	شی جاک	فرمان شروع مسابقه توسط داور
۸	کالیو	فرمان توقف توسط داور
۹	کی سوگ	فرمان ادامه توسط داور

۱۰	فایت	فرمان اجرای فن و مبارزه به دو بازیکن با علامت دو مشت گره کرده مقابل هم توسط داور
----	------	--

چاگی اغلب در زبان کره‌ای به معنی ضربه با پا است به همین خاطر اغلب فنون با چاگی همراه است.

۵-۷. جدول مسابقات تکواندو در المپیک

گزارشگر باید جدول مسابقات را از سایت‌های رسمی استخراج و مراحل پیشرفت ورزشکار را در طول جدول توصیف نماید. برای نمونه به جدول مسابقات تکواندو در یک وزن از اوزان المپیک ۲۰۱۶ ریو در شکل ۷-۱ توجه فرمایید.

Carioca Arena 3
Arena Carioca 3
Halle Carioca 3

THU 18 AUG 2016

Taekwondo
Taekwondo / Taekwondo
Women -57kg
Até 57kg feminino / Moins de 57 kg - femmes

Draw Sheet

Chave da competição / Tableau d'élimination

Bib No.	NOC Code	Name	Quarterfinals	Semifinals	Gold Medal Contest	Gold Medalist
313	FIN	MIKKONEN Suvi (13)	FIN PTF 10 : 9	SWE PTF 7 : 4	GBR PTF 9 : 4	GBR PTF 16 : 7
304	BRA	VASCONCELOS DOS SANTOS Julia (4)				
305	SWE	GLASNOVIC Nikita (5)	SWE PTF 4 : 0			
312	AUS	MARTON Caroline (12)				
309	BEL	ASEMANI Raheleh (9)	BEL PTG 13 : 1 (2 2:00)	GBR PTF 7 : 2	GBR PTF 9 : 4	GBR PTF 16 : 7
308	PAN	CARSTENS Carolena (8)				
301	GBR	JONES Jade (1)	GBR PTF 12 : 4			
316	MAR	BAKKAL Naima (15)				
315	THA	HARNSUJIN Phannapa (15)	ESP PTF 6 : 5	ESP PTF 8 : 7	ESP GDP 1 : 0, 0 : 0 (4 1:57)	ESP GDP 1 : 0, 0 : 0 (4 1:57)
302	ESP	CALVO GOMEZ Eva (2)				
307	CRO	ZANINOVIC Ana (7)	IRI PTF 7 : 6			
310	IRI	ALIZADEH ZENOORIN Kimia (10)				
311	TUN	BEN ALI Rahma (11)	JPN PTF 9 : 0	EGY GDP 3 : 0, 0 : 0 (4 1:59)	EGY GDP 1 : 0, 0 : 0 (4 1:57)	EGY GDP 1 : 0, 0 : 0 (4 1:57)
306	JPN	HAMADA Mayu (6)				
303	EGY	WAHBA Hedaya (3)	EGY PTG 13 : 0 (2 2:00)			
314	COL	PATINO MARIN Doris Eamid (14)				
REPECHAGES			Bronze Medal Contests			
303	EGY	WAHBA Hedaya		EGY GDP 1 : 0, 0 : 0 (4 1:57)	EGY GDP 1 : 0, 0 : 0 (4 1:57)	EGY GDP 1 : 0, 0 : 0 (4 1:57)
309	BEL	ASEMANI Raheleh	BEL PTG 12 : 0 (3 1:59)			
316	MAR	BAKKAL Naima				
315	THA	HARNSUJIN Phannapa	IRI PTF 14 : 10			
310	IRI	ALIZADEH ZENOORIN Kimia		IRI PTF 5 : 1	IRI PTF 5 : 1	IRI PTF 5 : 1
305	SWE	GLASNOVIC Nikita				

Classification

1	JONES	GBR
2	CALVO GOMEZ	ESP
3	ALIZADEH ZENOORIN	IRI
3	WAHBA	EGY
5	ASEMANI	BEL
5	GLASNOVIC	SWE
7	BAKKAL	MAR
7	HARNSUJIN	THA
9	HAMADA	JPN
9	MIKKONEN	FIN
11	BEN ALI	TUN
11	CARSTENS	PAN
11	MARTON	AUS
11	PATINO MARIN	COL
11	VASCONCELOS DOS SANTOS	BRA
11	ZANINOVIC	CRO

Note:
The top listed contestant in each bracket will compete in blue (Chung).

Legend:
(x) Seeding number
No. Number

CN Contest number
PTG Win by Point Gap

GDP Win by Golden Point
PTF Win by Final Score

شکل ۷-۱. نمونه جدول مسابقات تکواندو المپیک برای یک وزن

۶-۷. تاریخچه تکواندو در ایران و جهان

قدمت این رشته به گواهی دیوارنگاره‌ها و نقاشی‌های به‌جا مانده در مقبره‌های «کاجوچونگ» و «مویونگ چانگ» در کره شمالی (منچوری غربی) به بیش از ۲۰ قرن پیش می‌رسد. در یکی از این تصاویر مردی در حال اجرای یک فن دفاع با دست ترسیم شده که کاملاً مشابه ضربه اول گول ماگی (دفاع بالا) در تکواندو است. همین موجب شده تا تکواندو تاریخی کهن‌تر از سایر ورزش‌های مرسوم در شرق آسیا مانند کاراته و کونگ‌فو داشته باشد. شواهد قابل اعتمادی وجود دارد که شکل امروزی تکواندو از رشته‌های رزمی «سوباک» و «تکوان» که در دوران حکومت سلسله گوگوریو (۳۷ ق.م تا ۶۶۸ م) در شمال کره اقتباس شده‌است. در این دوران با تأکید بر توانایی‌های جنگی مسابقات منظمی برگزار می‌شد، از جمله رقص با شمشیر، تیراندازی، نبرد تن به تن، مبارزه‌ای که در آن دو نفر با شکستن یخ روی دریاچه وارد آب سرد شده و به مبارزه می‌پرداختند. در دوران پادشاهی شیلا (۵۷ م تا ۹۳۵ م) که بر بخش‌های جنوبی شبه جزیره کره حکم می‌راند نیز توجه خاصی معطوف هنرهای رزمی بود. در این حکومت سازمانی نظامی، آموزشی، اجتماعی به نام «هوارانگ دو» وجود داشت، آموزش انواع هنرهای رزمی به‌ویژه سوباک نیز از جمله فعالیت‌های این سازمان بود. اگرچه در این دوران هوارانگ دو فنون گلاویزی و ضربات دست فراوانی را وارد سوباک کرد، اما پس از آن میل چندانی به تمرین این نوع فنون در کره وجود نداشت و این رشته به‌شکل اولیه آن که بر مبنای ضربه زدن و جلوگیری از نزدیک شدن دشمن استوار بود، ادامه یافت. تکنیک‌های گلاویزی سوباک که «یوسول» نامیده می‌شد، بعدها با ورود به ژاپن پایه گذار ورزش «جودو» شد.

تمرین هنرهای رزمی در زمان امپراتوری قدرتمند «کوریو» (۹۳۵ تا ۱۳۹۲) نیز رواج زیادی داشت، در جشن‌های سالانه گوناگونی که در این سلسله برگزار می‌شد، علاوه بر ورزش‌های رزمی به مسابقات کشتی و چوگان نیز بهای زیادی داده می‌شد. روی کار آمدن سلسله یی (۱۳۹۲ تا ۱۹۱۰) که مبتنی بر تفکرات ایدئالیستی، رواج بودیسم و زدودن افکار کنفوسیوس از این کشور بود، کاهش نقش نظامیان در حکومت را نیز در پی داشت. این وضعیت اگرچه از رونق هنرهای رزمی کاست، اما تکامل این فنون تا هنگام اشغال کره توسط ژاپن در ۱۹۱۰ ادامه داشت. در دوران حکومت استعماری ژاپن هنرهای رزمی بومی کره نیز مانند دیگر مظاهر فرهنگی این کشور با ممنوعیت مواجه شد، ژاپنی‌ها مدارس کاراته را در این کشور تأسیس و آموزش آن را جایگزین تکواندو کردند. آموزش هنرهای رزمی کره‌ای در این دوران به طور مخفیانه در مناطق کوهستانی سخت‌گذر توسط گروه‌های کوچک ادامه داشت.

در دوران‌های اولیه شبه جزیره کره، آن‌ها سه قبیله اصلی داشتند که هرکدام از هنرهای رزمی خودشان در رقابت‌های تشریفاتی مذهبی استفاده می‌کردند. در همین مسابقات بود که مردم آرام آرام با کسب تجربه از تکنیک‌های مبارزات همدیگر توانستند بر چهارپایان وحشی نیز غلبه کنند که همین دفاع‌ها و حملات مردم آن زمان یکی از منابع تحلیل‌های امروز ما به‌حساب می‌آید. بسیاری بر این باورند که همین حرکات پایه تکواندوی امروزی به‌حساب می‌آید که نام این ورزش نیز از نام‌های سوباک و تائه کیون و... نشأت گرفته است. کلمه تکواندو از سه بخش تشکیل می‌شود:

태 «ت» = ضربه زدن دفاع کردن و شکستن توسط پا

권 «کوان» = ضربه زدن دفاع کردن و شکستن توسط دست

도 «دو» = راه و روش

«چاربولت» تکان نخوردن از جای خود

«کینم» احترام کلاس

«تکوان» احترام به استاد

پس از پایان جنگ و آزادی کره ورزش‌های رزمی سنتی این کشور تا حد زیادی با رشته‌های ژاپنی همانند کاراته، کندو و جودو آمیخته شده بود، در عین حال بسیاری از رزمی کاران کره هم با آموختن هنرهای رزمی چینی آن‌ها را وارد کره کرده بودند. در آن زمان بیشتر اصطلاح‌های «تانگ سو دو» و «کونگ سو دو» برای نام گذاری ورزشی که بعدها به تکواندو معروف شد، به کار می‌رفت.

در یازدهم آوریل سال ۱۹۵۵ نام تکواندو توسط ژنرال چوی هونگ هی در جلسه‌ای در کره بر روی هنر رزمی کره‌ای‌ها ثبت گردید و از سوی مقامات سیاسی به رسمیت شناخته شد. در شناساندن و ارائه تکواندو نوین از زحمات و تأثیرات به سزای ژنرال چوی هونگ هی بنیان‌گذار تکواندو نمی‌توان به سادگی گذشت و این حقیقتی غیرقابل انکار است. در سال ۱۹۶۵ انجمن تکواندو کره و در سال ۱۹۶۶ فدراسیون بین‌المللی تکواندو (I.T.F) در کره، و در سال ۱۹۷۳ فدراسیون جهانی تکواندو (W.T.F) با حمایت رجال سیاسی کره جنوبی تأسیس شد. (توکل شعار، ۱۳۹۴: ۹۵).

تلاش برای بازسازی تکواندو و بازگرداندن آن به حالت اصلی خود در نهایت منجر به تبدیل این رشته به ورزش ملی کره و محبوب‌ترین سبک رزمی در سراسر دنیا شد:

۱۹۵۹ - «انجمن تا سو دو» تأسیس شد. هدف این نهاد ایجاد یگانگی در هنرهای رزمی کره‌ای بود.

۱۹۶۲ - تکواندو به عنوان یک بازی رسمی به چهل و سومین دوره بازی‌های ملی کره جنوبی وارد شد.

۱۹۶۵ - «انجمن تا سو دو» به «انجمن تکواندو» تغییر نام داد.

۱۹۷۲ - کوکی وان تأسیس شد. این باشگاه تا امروز بالاترین مرجع فنی تکواندو بوده است.

۱۹۷۳ - تأسیس فدراسیون جهانی تکواندو (WTF)

۱۹۷۳ - برگزاری نخستین دوره بازی‌های جهانی این رشته در کره با شرکت ۲۰۰ ورزشکار از ۱۹ کشور.

آمریکا، تایوان و مکزیک در جدول رده‌بندی پس از کره قرار گرفتند.

۱۹۷۶ - شورای بین‌المللی ورزش‌های نظامی «سیزم» تکواندو را به عنوان یکی از بازی‌های خود پذیرفت.

۱۹۸۳ - کمیته بین‌المللی المپیک «فدراسیون جهانی تکواندو» را به عنوان یکی از اعضای خود اعلام کرد.

۱۹۸۶ - برگزاری تکواندو به عنوان یک ورزش نمایشی در بازی‌های آسیایی سئول.

۱۹۸۸ - برگزاری تکواندو به عنوان یک ورزش نمایشی در المپیک سئول.

۱۹۹۴ - تکواندو به عنوان یک رشته رسمی در بازی‌های آسیایی هیروشیما برگزار شد.

۲۰۰۰ - در المپیک سیدنی تکواندو دومین هنر رزمی آسیایی (پس از جودو) شد که به عنوان یک رشته رسمی

در المپیک برگزار می‌شود.

۷-۷. تکواندو در ایران

ورزش تکواندو در سال ۱۳۴۷ به ایران وارد شد و در سال ۱۳۴۹ اولین کلاس آموزشی خود را با حدود ۷۵ نفر شرکت کننده رسمیت داد. پس از قبولی ۶۱ نفر در این کلاس، تقریباً هسته اصلی این ورزش در ایران شکل گرفت. ۱۱ مرد کمر بند مشکی، ۱۷ کمر بند قهوه ای و مابقی در رده های پائین تر حاصل برگزاری این کلاس بود. در سال ۱۹۷۳ فدراسیون جهانی تکواندو تأسیس شد و در همان سال اولین دوره رقابت های قهرمانی جهان برگزار شد که ایران حضور نداشت. تکواندو ابتدا زیر نظر فدراسیون ورزش های رزمی فعالیت می کرد اما پس از چند سال در سال ۱۳۵۲ به صورت فدراسیونی مستقل درآمد. اولین رئیس فدراسیون تکواندو سرهنگ سرشار بود. اولین حضور بین المللی تکواندو ایران مسابقات قهرمانی جهان در سال ۱۹۷۵ بود که در سئول کره جنوبی برگزار گردید و تیم ایران موفق به کسب یک مدال برنز توسط حسین بدیع زاده در وزن چهارم شد. اولین مسابقات رسمی در ایران به سال ۱۳۵۷ با عنوان قهرمانی کشور در سالن شهید افراسیابی برگزار شد. مسابقات قهرمانی آسیا اقیانوسیه هم از سال ۱۹۷۴ آغاز گردید که تیم ایران نخستین بار در سومین دوره این رقابت ها در سال ۱۹۷۸ حضور یافت که حاصل آن دو مدال نقره و پنج برنز و کسب عنوان سوم بود. درخشان ترین حضور ایران در عرصه بین المللی، جام جهانی لیون در سال ۲۰۰۰ بود که تیم ایران موفق شد برای نخستین بار در تاریخ ورزش تکواندو با پشت سر نهادن کره جنوبی به مقام قهرمانی جهان دست یابد. از سال ۱۹۹۹ تاکنون در مسابقات جهانی و آسیایی همواره ایران پس از کره جنوبی قدرت دوم جهان و آسیا بوده است. افتخارات تکواندو در عرصه جهانی، بازی های آسیایی و المپیک باعث شده که این ورزش در کنار وزنه برداری و کشتی با اهمیت ترین رشته ورزشی مدال آور در ایران باشد. نخستین مدال های طلای ایران در مسابقات قهرمانی جهان توسط مجید افلاکی و هادی ساعی در سال ۱۹۹۹ به دست آمد. هادی ساعی درخشان ترین چهره تاریخ تکواندو ایران بوده است که علاوه بر کسب مدال طلا در رقابت های قهرمانی جهان (۱۹۹۹ و ۲۰۰۵) و کسب چهار نشان طلای رقابت های جام جهانی تکواندو در المپیک آتن موفق به کسب نخستین طلای تکواندو ایران در المپیک شد.

۷-۸. ترتیب رنگ کمر بند های رده در تکواندو

ترتیب رنگ کمر بند های رده در تکواندو را می توان در جدول ۷-۷ مرور کرد.

جدول ۷-۷. ترتیب رنگ کمر بند های رده در تکواندو

ردیف	رنگ کمر بند به ترتیب	توضیح
۱	کمر بند سفید	یا پک تی که نشان گر صداقت، پاکی، صفا، صمیمیت، صلح، دوستی، برادری و به عنوان دانه است.
۲	کمر بند زرد	یا نورانگ تی که به عنوان خاک، آب و بارور ساختن کمر بند سفید است.
۳	کمر بند سبز	یا نوک تی که به عنوان جوانه ای است که از خاک می روید.
۴	کمر بند آبی	یا چونگ تی که به عنوان آب، هوا و اکسیژن است که به جوانه کمک می کند تا ریشه نماید.
۵	کمر بند قرمز	یا هونگ تی که گلی است که شکفته می شود.
۶	کمر بند مشکی	یا هوک تی که به عنوان میوه آن گل است و درون هر میوه دانه هایی است که به عنوان شاگردان و یا هر دانه به عنوان یک دان است.

واژه نامه

Taekwondo	تکواندو
The Olympic competition format	شکل مسابقات المپیکی
four weight classes	چهار کلاس وزنی
World Championships	مسابقات جهانی
Single-elimination tournament	مسابقه تک حذفی
All competitors defeated	همه بازیکنان شکست خورده
bracket	نمودار درختی یا جدول مسابقات که تکلیف رقابت کنندگان را مشخص می کند
The two losing semi-finalists	دو ورزشکار بازنده نیمه نهایی
semi-finals of that second bracket	مسابقات نیمه نهایی جدول دوم
spots	مکان یا جایگاه

فصل هشتم

رشته وزنه برداری

مقدمه

وزنه برداری مردان از سال ۱۸۹۶ در المپیک است و وزنه برداری زنان نیز از سال ۲۰۰۰ به المپیک وارد شد. این ورزش ترکیبی از قدرت، سرعت، تکنیک، تمرکز و زمان بندی است.

۸-۱. قوانین و مقررات وزنه برداری

وزنه برداران در رده‌های وزنی به رقابت می‌پردازند، هشت گروه از مردان و هفت گروه از زنان در این رقابت‌ها به شرح جدول و اوزان معرفی شده در جدول ۸-۱ شرکت می‌کنند.

جدول ۸-۱. اوزان مسابقات وزنه برداری مردان و زنان به کیلوگرم

ردیف	مردان	زنان
۱	۵۶ (تا ۵۶)	۴۸ (تا ۴۸)
۲	۶۲ (۵۶ تا ۶۲)	۵۳ (۴۸ تا ۵۳)
۳	۶۹ (۶۲ تا ۶۹)	۵۸ (۵۳ تا ۵۸)
۴	۷۷ (۶۹ تا ۷۷)	۶۳ (۵۸ تا ۶۳)
۵	۸۵ (۸۸ تا ۸۵)	۶۹ (۶۳ تا ۶۹)
۶	۹۴ (۸۸ تا ۹۴)	۷۵ (۶۹ تا ۷۵)
۷	۱۰۵ (۹۴ تا ۱۰۵)	۷۵+ (بالتر از ۷۵)
۸	۱۰۵+ (بالتر از ۱۰۵)	

وزنه‌برداران باید به دو شکل «یک ضرب و دو ضرب» وزنه بردارند و وزنه بردار با بیشترین مجموع امتیاز برنده خواهد بود. اگر دو وزنه بردار امتیازاتشان یکی باشد، وزنه بردار با وزن سبک تر برنده است. اگر دو وزن وزنه بردار یکی باشد و مجموع امتیازات آنها یکی باشد، وزنه برداری که اولین امتیاز را کسب کند برنده محسوب می شود. اگر وزنه بردار در رقابت یک ضرب و دو ضرب نتواند سه تلاش موفق برای برداشتن وزنه داشته باشد، نمی تواند امتیاز کلی را از آن خود کند و از رقابت حذف خواهد شد.

یک یا دو رده وزنی هر روز به رقابت می پردازند. وزنه برداران در یک یا دو گروه قرار می گیرند که آن هم بر مبنای کل امتیازات ورودی شان می باشد. وزنه برداران با بیشترین امتیاز ورودی در گروه A قرار می گیرند و بقیه در گروه B رده بندی می شوند. اگر طبقه وزنی در دو گروه به رقابت بپردازند، نتایج برای رده بندی نهایی ترکیب می شود.

وزن هالتر باید همیشه چند برابر یک کیلوگرم باشد. وزن باید حداقل تا ۲ کیلوگرم بین اولین و دومین تلاش برای بلند کردن وزنه افزایش یابد و این افزایش بین تلاش دوم و سوم برای بلند کردن وزنه یک کیلوگرم است. از زمانی که نام وزنه بردار خوانده می شود، وزنه بردار ۴۵ ثانیه فرصت دارد تا وزنه را بالای سر ببرد. وزنه برداران در رقابت ابتدا یک ضرب را انجام می دهند و سپس دو ضرب را برگزار می کنند. بعد از برگزاری حرکات یک ضرب، ۱۰ دقیقه استراحت برای وزنه برداران لحاظ می شود و بلافاصله حرکات دو ضرب آغاز می شود.

۸-۳. شیوه برگزاری مسابقات وزنه برداری المپیک

وزنه برداری ساده ترین جدول مسابقات را دارد. در این مسابقات یک لیست اولیه یا استارت لیست وجود دارد که وزنه برداران در آن به دو گروه A و B تقسیم می شوند و رقابت خود را آغاز می کنند. وزنه برداری با پایین ترین وزنه درخواستی شروع می شود و هر وزنه بردار سه بار در یک ضرب و سه بار در دوضرب فرصت دارد تا وزنه های درخواستی خود را بالای سر ببرد. بعد از هر فرصت اجرای وزنه، اگر همه وزنه برداران وزنه بالاتری را انتخاب کرده باشند، خود وزنه بردار باید وزنه دوم خود را دوباره بزند. درخواست کنندگان وزنه های بالاتر، دیرتر وزنه می زنند.

در نهایت بالاترین وزنه در یک ضرب رنک فرد برتر در این بخش و بالاترین وزنه رنک فرد در بخش دو ضرب و بالاترین مجموع تکلیف نفرات اول تا سوم و بعد از آن را مشخص می کند.

۸-۲. فنون وزنه برداری

در حرکت یک ضرب، میله را بعد از آوردن روی سر با یک حرکت می ایستند. در حرکت دو ضرب میله را بلند می کنند تا روی شانه و بعد می ایستند سپس آن را به بالای سر می برد. به وزنه برداران اجازه داده می شود تا ۳ بار حرکت را انجام دهند و از بین بهترین حرکت یک ضرب و دو ضرب برنده انتخاب می شود.

۸-۳. تاریخ وزنه برداری در ایران و جهان

اساس ورزش وزنه برداری ایران، ورزش باستانی است که از ابتدا در ایران رایج بود و پس از آن به شیوه جدید گسترش یافت. از زمانیکه ورزش زورخانه ای در ایران متداول گردید. برای آماده ساختن کشتی گیران و تقویت و پرورش عضلات آنان از سنگ که یکی از وسایل ورزش باستانی است و از وزنه هایی که به شکل گلوله های توپ به وزن ۲۵ و ۴۲ و ۶۶ کیلو بود استفاده می شد. آن طوریکه اکثر پیشکستوتان ورزش باستانی حکایت می کنند، بعضی از پهلوانان قدیم مانند حسام، علاقه مفرطی به بلند کردن وزنه های سنگین داشتند و از این عمل دو هدف نمایش و دیگری پرورش عضلات را دنبال می کردند. وزن گلوله هایی که این پهلوانان هنگام تمرین و نمایش برمی داشتند به ۱۲۰ کیلو نیز می رسید که چون این اوزان ثابت بود نمی توانستند تغییری در آن بدهند. در سال ۱۳۰۲ امان پادگورنی به عنوان تحصیل کرده ورزشی در اوکراین، به تبریز آمد و در هشت سال اقامت در این شهر به آموزش در مدارس و ارتش پرداخت. تخصص او در ژیمناستیک و وزنه برداری بود لذا با قطعات دیفرانسیل اتومبیل هالتری ساخت که وزنه بردارها و دیگران برای تمرین استفاده کردند. در سال ۱۳۱۰ آقای پادگورنی به تهران آمد و در دانشکده افسری به تعلیم ورزش مشغول شد. او برای آموزش ورزش وزنه برداری نهایت کوشش خود را به خرج داد. نخستین دستگاه هالتر را به وزن صد و ده پوند از کلکته هندوستان به ایران آورد. در سال ۱۳۱۶ برای ساختن اولین میله هالتر در ایران از پلوس گاردان یک ماشین استفاده شد و با کمک صاحب یک مغازه چدن ریزی واقع در اول خیابان شیروانی، منوچهری میله و صفحه های هالتر ساخته شد.

اساس ساختمان میله و صفحه و اندازه‌های آن را آقای نادری از روی یک عکس متعلق به رونالد واکر، قهرمان آن زمان با معادلات عجیب و غریب خود به‌دست آورد. این میله نمی‌چرخید و مدت زیادی مورد استفاده بود و هیچکس نمی‌دانست میله باید بچرخد، تا اینکه سرهنگ اسحقی از طرف اداره تسلیحات ارتش به سوئد رفت و در مراجعت گفت که میله باید بچرخد. مقارن با همین زمان آقای پادگورنی نیز از دیفرانسیل ماشین وسایلی درست کرد. این وسایل و میله را آقای پادگورنی در تبریز ساخت و برای استفاده علاقه‌مندان در باشگاه خود قرار داد. بعد از توصیه آقای اسحاقی، آقای نادری به اتفاق دوستان میله‌ای سفارش دادند که می‌چرخید. این میله را نیز همان چدن‌کار خیابان منوچهری ساخت که تا مدت‌ها مورد استفاده قهرمانان قرار گرفت. نحوه برگزاری مسابقات وزنه‌برداری تا سال ۱۹۴۷ که آقای نادری از آمریکا مراجعت کرد به این ترتیب بود که مسابقه در سه روز برگزار می‌شد. روز اول کلیه شرکت‌کنندگان حرکت پرس را انجام می‌دادند. روز دوم یک ضرب و روز سوم دو ضرب، مسابقات با قضاوت یک داور انجام و به جای دست زدن از سوت استفاده می‌شد. در اضافه کردن به صفحه‌های هالتر مقررات امروزی نبود و طرز ترتیب نوبت بر مبنای وزنه درخواستی نبود و اگر وزنه‌برداری در نوبت خود هشتاد کیلو بلند می‌کرد و وزنه‌بردار بعدی شصت کیلو تقاضا می‌کرد از وزنه‌ها کاسته می‌شد. در نخستین دوره مسابقات قهرمانی کشور خود آقای پادگورنی قضاوت کرد و بعداً آقای نادری قضاوت را بر عهده داشت. وزنه‌بردار هر طور که می‌خواست وزنه را بالا می‌برد. به استثنای مواقعی که حرکتش قبول نمی‌شد.

خطا هم چیزی جز ناتوانی وزنه‌بردار از بالابردن وزنه نبود. در پرس، وزنه‌بردار هر چند نوبت که می‌خواست وزنه را بالا می‌انداخت تا سرانجام موفق می‌شد یا وزنه را می‌انداخت. در اوایل کار موضوع وزن مطرح نبود، هر کس با هر وزن در صورتیکه رکورد بیشتری می‌آورد یا وزنه سنگین‌تری بلند می‌کرد، شاخص می‌شد و البته توجه کمی هم به وزن بدن می‌شد اما معیار و اندازه‌ای در بین نبود. بعدها که مسئولان فهمیدند مسابقات در اوزان مختلف انجام می‌شود برای یافتن اوزان و نام دسته‌های آن تلاش کردند و سرانجام از روی نتایج المپیا德 برلین اوزان مختلف آن روز به‌دست آمد. وزن‌های آن روز عبارت بودند از پروزن، سبک وزن، نیم سنگین و سنگین وزن. گروه‌بندی مسابقات قهرمانی کشور نیز بر پایه هر اوزان انجام می‌شد. رکوردها هم با در نظر گرفتن نتایج بازی‌های المپیک ۱۹۳۶ مقایسه می‌گردید.

در یکی از روزهای سال ۱۳۱۷ آقای نادری به وزارت فرهنگ می‌رود که اداره تربیت بدنی در آن‌جا با یک اتاق کوچک بود. او دکتر بیرجندی را از تمرین خود و فعالیت سایر رفقا مطلع کرد. دکتر بیرجندی وی را به آقای همایونی که معاون آقای بازارگادی رئیس وقت تربیت بدنی معرفی کرد و پس از شنیدن سخنان وی در مورد تمرین‌ها برای بهبود وضعیت از آقای پادگورنی به عنوان مطلع‌ترین فرد کمک خواستند. او به تمرین وزنه‌برداران کمک کرد و با انتخاب منزل یکی از وزنه‌برداران تمرینات شروع شد.

در نخستین اردوی وزنه‌برداران که در سال ۱۳۱۹ برگزار شد: امید شرفی، طباطبایی، حیات غیب، افشار طوسی و نادری حضور داشتند. این عده به سرپرستی آقای نادری هر کدام پانزده تومان گذاشتند و با ماشین آقای حیات غیب به میگون رفتند و مدت ده روز به تمرین پرداختند و در آخر اردو هم بیست و پنج تا سی ریال از سهم هر کدام زیاد آمد که به شرکت‌کنندگان در اردو و پس داده شد. پس از شرکت در نخستین دوره مسابقات قهرمانی کشور، آقای پادگورنی علاقه‌مندان به این ورزش به‌خصوص آقای نادری را به تمرین در این رشته تشویق کرد. لکن

نامبرده به واسطه علاقه به تعلیم دادن از تمرین صرفنظر کرد و برای مطالعات ورزشی عازم آمریکا شد. به دنبال تحقیقات ایشان در آمریکا با مکاتباتی که با باشگاه نیرو و راستی متعلق به آقای مهران، به عمل آمد، اساس تشکیلات ورزشی ایران بیش از پیش روشن شد و پیشنهاد گردید که ایران هم برای خود در هر رشته فدراسیونی تشکیل دهد و فعالیت‌های آن رشته زیر نظر این فدراسیون انجام شود. در این میان امیر علانی که معاون فنی تربیت بدنی بود با تشکیلات فرانسه و انگلیس مکاتبه کرد و ایران پس از تشکیل فدراسیون‌های ملی به عضویت چندین فدراسیون بین‌المللی از جمله فدراسیون بین‌المللی وزنه‌برداری درآمد.

آقای نادری اولین هالتری را که خود تهیه کرده و نخستین مسابقات قهرمانی با آن انجام شده بود. به مبلغ هفتاد و پنج تومان به تربیت بدنی فروخت. این هالتر در محل دانشسرای مقدماتی مورد استفاده قرار گرفت و بعد از اینکه آقای نادری از آمریکا میله‌ای وارد کرد، این میله به مشهد فرستاده شد. در سال ۱۳۲۱ تا سال ۱۳۲۵ سرپرستی این ورزش به عهده آقای نادری گذاشته شد و در این سال نخستین هیئت وزنه‌برداری مرکب از پادگورنی، نادری، نصیری، عشقی و ناصر خموش تشکیل شد. در سال‌های بعد اولین تیم وزنه‌برداری ایران به خارج از کشور اعزام شد که مرحوم صدری در این مورد نقش مهمی بر عهده داشت. و همچنین کوشش‌های آقای امیر علانی در به عضویت رساندن فدراسیون وزنه‌برداری ایران در فدراسیون بین‌المللی بسیار مؤثر بود.

در بازی‌های المپیک لندن در سال ۱۹۴۸ یک تیم وزنه‌برداری از ایران برای اولین بار شرکت کرد. سرپرستی این تیم را مهندس صادق به عهده داشت و اعضای تیم عبارت بودند از: محمود نامجو، سید جعفر سلماسی، اسدالله مهینی، میرقوامی، و سید رسول رئیسی. در این بازی‌ها جعفر سلماسی موفق شد در دسته شصت کیلوگرم برنده یک مدال برنز المپیک شود. این اولین مدالی است که ایران در بازی‌های المپیک به دست آورد. اسامی معروف‌ترین رؤسا و سرپرستان فدراسیون وزنه‌برداری ایران از بدو تشکیل تا سال ۱۳۴۱ به این شرح است: امان پادگورنی، عبدالله نادری، حسین صادق، احمد علی ابتهاج، فتح‌الله امیرعلایی، عبدالله بختیار، تیمسار سرتیپ مصطفی امجدی. در بازی‌های المپیک ۱۹۵۲ هلیسنکی، ۱۹۵۶ ملبورن، ۱۹۶۰ رم و ۱۹۶۴ توکیو تیم وزنه‌برداری ایران نیز شرکت کرد و در این مسابقات هر بار برنده یک مدال برنز گردید. ایران در سال ۱۹۴۹ نخستین بار در مسابقات جهان وزنه‌برداری شرکت کرد. پس از مصر و آمریکا در مقام سوم قرار گرفت. در مسابقات جهانی پاریس در سال ۱۹۵۰ نیز ایران مقام چهارم مسابقات را به دست آورد. از سال ۱۹۵۱ تا سال ۱۹۶۴ نیز ایران در مسابقات جهانی میلان، وین، مونیخ، تهران، استکهلم، ورشو، بوداپست و توکیو شرکت و مقام‌هایی کسب کرد.

ایران در اواخر سال ۱۹۴۶ به عضویت فدراسیون بین‌المللی وزنه‌برداری درآمد و در سال ۱۹۵۲ در کنگره هلیسنکی حسین صادق به سمت نایب رئیس فدراسیون بین‌المللی منصوب گردید. داوران بین‌المللی ایران در رشته وزنه‌برداری که قبل از بازی‌های ۱۹۶۰ رم در مسابقات جهانی یا المپیک قضاوت کرده بودند. مطابق مقررات فدراسیون بین‌المللی، داوران درجه یک بین‌المللی این داوران عبارت بودند از: آقایان عبدالحمید بختیار، عبدالله نادری، داوود نصیری، حسن اصلانخانی، مرتضی پور فرزیب و میر احمد منزوی.

فدراسیون بین‌المللی وزنه‌برداری یک مدال افتخاری تهیه کرده بود تا به خدمت‌گزاران راه وزنه‌برداری و پرورش اندام تقدیم کند. این مدال برای اشخاصی که فدراسیون‌های ملی با در نظر گرفتن این شرایط فرستاده می‌شد.

- مدال طلا برای کسانی که ۲۵ سال مکرر به این ورزش خدمت کرده‌اند.

- مدال نقره بای کسانی که ۱۵ سال مکرر به این ورزش خدمت کرده‌اند.
 - مدال برنز برای کسانی که ده سال مکرر به این ورزش خدمت کرده‌اند.
- تا سال ۱۹۶۴ از ایران آقایان بختیار نادری و امان پادگورنی این مدال را دریافت کردند.

واژه‌نامه

وزنه‌برداری	Weight lifting
هالتر	barbell
وزنه‌برداری مردان	Men's weightlifting
وزنه‌بردار	Lifters
دو نوع وزنه برداری	two types of lifts
وزنه‌برداری تک ضرب	the snatch
وزنه‌برداری دو ضرب	the clean and jerk
میله یا وزنه	bar
بالای دست‌ها	to arm's length above
در یک حرکت	in one movement
صاف بلند شدن	stand up straight
اجازه سه بار تلاش برای بلند کردن هر وزنه	allowed three attempts at each lift
بهترین وزنه یک‌ضرب	best snatch
بهترین وزنه حرکت دو ضرب	best clean-and-jerk
فهرست اوزان یا رویدادها	List of event

فصل نهم

رشته دو و میدانی

مقدمه

دو و میدانی از سال ۱۸۹۶ در المپیک است و تنوع زیادی در مسابقات و مواد دارد. شعار المپیک یعنی «سریع تر، بلندتر و قوی تر» در این رشته جنبه عینی دارد. یعنی دوندگان سریع تر، پرندگان در ارتفاع بالاتر و پرتاب-کنندگان در فاصله بیشتر به تحقق شعار کمک می کنند.

در هر یک از مواد دو و میدانی شکل خاصی از جدول مسابقات وجود دارد که باید گزارشگر به خوبی با آن‌ها شود. همچنین آشنایی با رکوردهای جهانی و المپیک برای گزارشگر بسیار مهم است.

۹-۱. انواع مسابقات دو و میدانی

مسابقات دو میدانی به ۴ رشته به شرح جدول ۹-۱ تقسیم می شود.

جدول ۹-۱. انواع مسابقات دو و میدانی

۱	۲	۳	۴
پیست	میدانی	جاده	ترکیبی

این رقابت‌ها دارای ۲۴ رویداد مردان و ۲۳ رویداد زنان (در مجموع ۴۷ رویداد) به شرح جدول ۹-۲ است. با این جدول مشخص می شود که در دو و میدانی ۴۷ مدال طلا و مجموعاً ۱۴۱ مدال (طلا، نقره و برنز) دارد.

جدول ۹-۲. انواع مواد دو و میدانی مردان و زنان

ردیف	رویدادهای مردان	رویدادهای زنان
۱	۱۰۰ متر	۱۰۰ متر
۲	۲۰۰ متر	۲۰۰ متر
۳	۴۰۰ متر	۴۰۰ متر
۴	۸۰۰ متر	۸۰۰ متر
۵	۱۵۰۰ متر	۱۵۰۰ متر
۶	۵۰۰۰ متر	۵۰۰۰ متر
۷	۱۰۰۰۰ متر	۱۰۰۰۰ متر
۸	۱۱۰ متر با مانع	۱۰۰ متر با مانع
۹	۴۰۰ متر با مانع	۴۰۰ متر با مانع
۱۰	۳۰۰۰ متر با مانع	۳۰۰۰ متر با مانع
۱۱	۴ در ۱۰۰ متر امدادی	۴ در ۱۰۰ متر امدادی
۱۲	۴ در ۴۰۰ متر امدادی	۴ در ۴۰۰ متر امدادی
۱۳	پرش طول	پرش طول
۱۴	پرش سه گام	پرش سه گام
۱۵	پرش ارتفاع	پرش ارتفاع
۱۶	پرش با نیزه	پرش با نیزه
۱۷	پرتاب دیسک	پرتاب دیسک
۱۸	پرتاب وزنه	پرتاب وزنه

پرتاب چکش	پرتاب چکش	۱۹
پرتاب نیزه	پرتاب نیزه	۲۰
پیاده روی ۲۰ کیلومتر	پیاده روی ۲۰ کیلومتر	۲۱
ماراتن	ماراتن	۲۲
ده گانه	ده گانه	۲۳
هفت گانه	۵۰ کیلومتر پیاده روی	۲۴

۹-۲. انواع مواد مسابقات پیست دو و میدانی

انواع مواد مسابقات پیست دو و میدانی در جدول ۹-۳ معرفی شده است.

جدول ۹-۳. انواع مواد مسابقات پیست دو و میدانی

ردیف	نوع دو	مواد
۱	سرعت	۱۰۰ و ۲۰۰ و ۴۰۰ متر (مردان و بانوان شش ماده)
۲	نیمه استقامت	۸۰۰ و ۱۵۰۰ متر (مردان و زنان چهار ماده)
۳	استقامتی	۵۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ متر (مردان و زنان چهار ماده)
۴	با مانع	۱۱۰ و ۴۰۰ متر برای مردان و ۱۰۰ و ۴۰۰ متر برای بانوان (مردان و زنان چهار ماده)
۵	امدادی	۴ در ۱۰۰ متر و ۴ در ۴۰۰ متر (مردان و زنان چهار ماده)
۶	۳۰۰۰ متر با مانع	۳۰۰۰ متر با مانع (مردان و زنان دو ماده)

رویدادهای دو، حداکثر در ۴ دور برگزار می شود (دور اول، دور دوم، نیمه نهایی و نهایی) که مبنای آن تعداد شرکت کنندگان است. یک رقابت نهایی در رویداد ۱۰۰۰۰ متر برگزار می شود. رقابت های دوی با مانع ۳۰۰۰ متر بانوان برای نخستین بار در بازی های المپیک پکن برگزار شد. برای این رویداد ۵ مانع در مسیر وجود دارد که چهارمین مانع آن با پرش از روی آب است.

۹-۲-۱. نحوه برگزاری مسابقات سرعت: مسابقات سرعت مانند دوی سرعت در چهار مرحله به شرح ادامه برگزار می شود.

الف - مرحله مقدماتی (Preliminary Round): این مرحله مخصوص ورزشکارانی است که با وایلدکارت (سهیمیه ارایه شده توسط فدراسیون جهانی) به مسابقات المپیک آمده اند. این ورزشکاران اغلب در سه هیت (گروه) نه نفره رقابت می کنند و بر اساس نتایج برترین آن ها وارد مرحله اول می شوند.

ب - مرحله اول (Round 1): ورزشکارانی که کسب سهمیه المپیک داشته اند و در مسابقات کسب سهمیه کرده اند به علاوه ۸ نفر برتر در قالب ۸ هیت به رقابت می پردازند. نفرات برتر هیت ها (جمعاً ۲۴ نفر) به دور نیمه نهایی صعود می کنند.

ج - مرحله نیمه نهایی (Semifinal): بیست و چهار تیم صعود کرده در سه گروه هشت نفره رقابت می کنند و هشت نفر بالاترین رکوردها به مرحله فینال یا نهایی وارد می شوند.

د - مرحله نهایی (Final): هشت دهنده برتر در یک هیت یا گروه نهایی با هم رقابت می کنند.

۹-۳. انواع مواد مسابقات میدانی

انواع مواد مسابقات میدانی در جدول ۹-۴ معرفی شده است. این مواد هم شامل مردان و هم زنان است.

جدول ۹-۴. انواع مواد مسابقات میدانی

ردیف	نوع	مواد
۱	پرش‌ها	طول، سه‌گام، ارتفاع، با نیزه (برای بانوان از المپیک ۲۰۰۰ سیدنی شروع شد) (مردان و زنان هشت ماده)
۲	پرتاب‌ها	وزنه، دیسک، نیزه و چکش (برای بانوان از المپیک ۲۰۰۰ سیدنی شروع شد) (مردان و زنان هشت ماده)

دو مرحله رقابت برای رویدادهای میدانی در نظر گرفته می‌شود که عبارت از حذفی و نهایی هستند. ۱۲ ورزشکاری که بهترین نتایج را دور حذفی کسب کنند به مرحله نهایی راه خواهند یافت. دورترین پرتاب‌ها یا بلندترین پرش‌ها تکلیف برندگان را مشخص خواهد کرد.

۹-۳-۱. پرش طول

ورزشکار باید با انجام دورخیز و سپس با یک گام پرش خود را انجام بدهد. این رشته از سال ۱۸۹۶ برای مردان و از سال ۱۹۴۸ برای زنان وارد بازی‌های المپیک تابستانی شده است. ورزشکار روی سطحی صاف شروع به دویدن می‌کند و آخرین گام خود را پیش از خط گذاشته و پرش خود را انجام می‌دهد. در صورتی که گام ورزشکار از خط خطا بگذرد پرش خطا محسوب شده و رکوردی ثبت نمی‌شود. برای تشخیص این موضوع از مقداری پلاستی سین (خمیری چرب و شکل‌پذیر) پس از خط خطا استفاده می‌کنند. ورزشکار می‌تواند از هر نقطه‌ای پیش از خط خطا پرش خود را آغاز کند ولی طول پرش را از پایان خط خطا تا نزدیک‌ترین نقطه‌ای که بدن ورزشکار به زمین شنی اصابت کند محاسبه می‌کنند.

تا سال ۲۰۱۶ رکورددار مردان مسابقات جهانی این رشته مایک پاول آمریکایی با ۸ متر و ۹۵ سانتی‌متر در سال ۱۹۹۱ است و رکورد المپیک آن در اختیار باب بیمون از آمریکا با ۸ متر و ۹۰ سانتی‌متر در المپیک ۱۹۶۸ است. در بخش زنان نیز رکورد جهانی در اختیار گالینا چیسیتاکووا از چین با ۷ متر و ۵۲ سانتی‌متر و رکورد المپیک با ۷ متر و ۴۱ سانتی‌متر در اختیار جکی جوینر کرسی از آمریکا است.

شکل ۹-۲. محل اجرای پرش طول

نحوه اجرای مسابقه و جدول آن در المپیک به این نحو است که مسابقات دو مرحله دارد، یکی مرحله انتخابی^۱ یا مقدماتی و دیگری مرحله نهایی یا فینال است. در مرحله انتخابی رزשکاران به دو گروه A و B تقسیم می‌شوند و

هر پرنده ۳ بار فرصت پرش دارد و بهترین رکورد او ثبت می‌شود. در دو گروه ۸ نفر که بالاترین رکورد را در بین افراد همه دو گروه کسب کنند به مرحله فینال راه می‌یابند. در نهایت در مرحله فینال، ۸ ورزشکار ۳ پرش انجام می‌دهند و بهترین رکوردها در جایگاه‌های اول تا سوم قرار می‌گیرند.

۹-۳-۲. پرش سه گام

به پرش طول شباهت دارد، اما شرکت‌کنندگان، پرش خود را به جای یک گام با سه گام انجام می‌دهند. رکورد جهانی آن در مردان ۱۸ متر و ۲۹ سانتی‌متر در اختیار جاناتان ادواردز انگلیسی است و رکورد زنان با ۱۵ متر و ۵۰ سانتی‌متر به اینسا کراوتس اوکراینی تعلق دارد (در سال ۱۹۹۵ کپنهاگ). سابقه این رشته به المپیک باستانی یونان می‌رسد و رکوردهایی به میزان بیش از ۱۵/۲۴ متر در آن مسابقات به ثبت رسیده‌بود. این رشته از آغاز المپیک نوین در سال ۱۸۹۶، در تمام دوره‌های المپیک برگزار شده‌است. البته پرش سه گام زنان در المپیک ۱۹۹۶ آتلانتا افزوده شد. در ایران افشین داغرحمادی با ۱۶/۳۸ و میلاد دریسای با ۱۶/۳۵ متر در مردان رکورددارانند و در زنان جواهر زمانی از استان گلستان با ۱۲/۴۱ متر رکورددار است.

ناحیه فرود باید دارای حداقل ۹ متر طول و ۲/۷۵ متر عرض باشد که به آن چاله پرش سه گام و پرش طول می‌گویند. در داخل چاله باید ماسه نرم مخلوط‌شده با خاک‌اره وجود داشته باشد و در هنگام پرش، مرطوب گردد تا هم به سلامت پرش‌کنندگان و هم به اندازه‌گیری دقیق کمک کند. سطح ماسه باید هم‌سطح تخته پرش باشد. تخته پرش دارای ۱/۲۲ متر طول و ۲۰ سانتی‌متر عرض و ۱۰ سانتی‌متر ضخامت است. این تخته باید در مسیر دورخیز و در فاصله ۱۳ متری برای مردان و ۱۱ متری برای زنان در زمین و هم‌سطح با مسیر دورخیز از لبه چاله پرش کار گذاشته شود. تخته پرش باید به رنگ سفید رنگ‌آمیزی شود. در جلوی تخته پرش، تخته دیگر که دارای طول ۱/۲۲ متر و عرض ۱۰ سانتی‌متر است به عنوان خط‌اسنج مورد استفاده قرار می‌گیرد که معمولاً روی آن با ماده‌ای به نام پلاستیسیین پوشانده می‌شود و کوچک‌ترین برخورد با آن مشخص و خطا محسوب می‌گردد. البته تخته پرش را می‌توان برای رده‌های سنی پایین‌تر در فاصله ۹ تا ۱۰ متری محوطه فرود کار گذاشت.

حداقل طول دالان یا مسیر دورخیز، ۴۰ متر و حداکثر آن، ۴۵ متر است. عرض مسیر دورخیز در واقع به اندازه عرض خطوط مسیر مسابقه یعنی ۱/۲۲ متر است که به وسیله خطوط ۵ سانتی‌متر به رنگ سفید مشخص گردیده‌اند. هر پرنده می‌تواند از یک یا دو علامت مورد تأیید کمیته برگزارکننده برای تعیین جا پا استفاده کند. اگر ورزشکار فاقد این علامت‌ها است می‌تواند از نوارچسب استفاده کند ولی اجازه استفاده از گچ برای علامت‌گذاری را ندارد.

- پرش سه گام شامل لی‌لی، قدم و پرش می‌باشد که باید به همین ترتیب اجرا شوند و اگر غیر از این باشد (یعنی دوبار لی‌لی یا دوبار قدم و بعد پرش انجام شود) خطا است.
- عمل لی‌لی باید طوری اجرا شود که با همان پای گذاشته شده روی تخته پرش فرود آید و در مرحله قدم، پرنده باید با پای دیگر فرود آید و نهایتاً عمل پرش اجرا شود.
- ترتیب پرش ورزشکاران به قید قرعه تعیین می‌شود.

- اگر تعداد پرش کنندگان بیش از ۸ نفر باشد به هر نفر اجازه سه پرش داده می شود و به ۸ نفری که نتایج بهتری به دست آورده اند، اجازه سه پرش دیگر داده می شود و بهترین نتیجه ۶ پرش به عنوان رکورد محاسبه می گردد. چنانچه تعداد پرش کنندگان ۸ نفر یا کمتر باشد، به هر نفر اجازه ۶ پرش داده می شود که چون در این حالت مسابقات به صورت نهائی برگزار می شود، رده بندی از روی بهترین نتایج هر شرکت کننده در خلال ۶ پرش تعیین می شود. در صورت تساوی بهترین رکورد بعدی و الی آخر برای تعیین رده بندی معتبر است. در مسابقاتی که دو مرحله ای هستند معمولاً مسافتی به عنوان حد نصاب ورودی در نظر گرفته می شود.
- زمان مجاز برای تکمیل پرش یک دقیقه است.
- قبل از شروع مسابقه معمولاً به هر شرکت کننده اجازه دو پرش تمرینی داده می شود ولی بعد از شروع مسابقه، پرش کننده مجاز نیست که محوطه اصلی مسابقه یعنی مسیر دورخیز و چاله فرود، استفاده کند.
- هر پرش باید بلافاصله به وسیله یک متر غیرقابل انعطاف یا دوربین اندازه گیری شود. مسافت بریده شده باید از نزدیک ترین قسمت برخورد ورزشکار با محل فرود تا منطقه مجاز جهش (تخته پرش) و به طور عمود بر تخته پرش یا ادامه آن اندازه گیری شود.
- تماس هر قسمت از بدن با زمین پشت خط جهش در خلال دویدن و یا اجراء عمل پرش خطا محسوب می شود.
- جهش از منطقه ای خارج از پیش تخته و یا تخته پرش (از هر دو انتها) خطا محسوب می شود.
- در هنگام فرود چنانچه هر قسمت از بدن با خارج از محوطه پرش تماس حاصل نماید خطا محسوب می شود.
- بعد از تکمیل شدن پرش اگر پرش کننده از داخل چاله فرود به عقب قدم بردارد خطا محسوب می شود.
- اجراء حرکت پشتک در خلال دویدن در مسیر دورخیز و یا در حین اجراء پرش مجاز نیست و خطا محسوب می گردد.

شکل ۹-۳. نمایی از پرش سه گام

۹-۳-۳. پرش ارتفاع

در آن ورزشکاران باید از روی یک میله افقی که در ارتفاع مشخصی گذاشته شده است، بدون کمک گرفتن از هر گونه وسیله ای پرش کنند. این ورزش از زمان بازی های المپیک یونان باستان وجود دارد. در طول قرن ها ورزشکاران با بهبود تکنیک ها، این ورزش را به شکل امروزی درآورده اند. در گذشته از تکنیک های مختلفی برای پرش ارتفاع استفاده می شود اما امروزه در سطح اول پرش ارتفاع فقط از روش فاسبوری استفاده می کنند که دیک فاسبوری در المپیک ۱۹۶۸ مکزیکوسیتی برای نخستین بار آن را به کار گرفت. خاویر سوتومایور از کوبا رکورددار فعلی مردان با

پرش به ارتفاع ۲/۴۵ متر (سال ۱۹۹۳) و استفکا کوستادینوا از بلغارستان رکورددار پرش ارتفاع زنان با پرشی به میزان ۲ متر و ۹ سانتی‌متر در سال ۱۹۸۷ است.

ورزشکار باید با یک پا پرش را انجام دهد. هر ورزشکار سه بار برای عبور از مانع فرصت دارد و اگر در هر سه نوبت خطا کند از مسابقه حذف خواهد شد. ورزشکاری مقام اول را کسب می‌کند که از بیش‌ترین ارتفاع پرش نماید. اگر دو یا چند نفر از یک ارتفاع پرش نمایند ورزشکاری اول می‌شود که کم‌ترین تعداد پرش را داشته باشد و در مرحله بعدی کم‌ترین خطا را کرده باشد. در صورت تساوی دوباره پرش صورت گیرد تا در نهایت نفر برتر مشخص شود. مقدار بالا بردن میله پرش ارتفاع پس از تکمیل هر دور نباید کمتر از ۲ سانتیمتر باشد. مگر آنکه یک شرکت‌کننده باقی بماند.

۹-۳-۴. پرش با نیزه

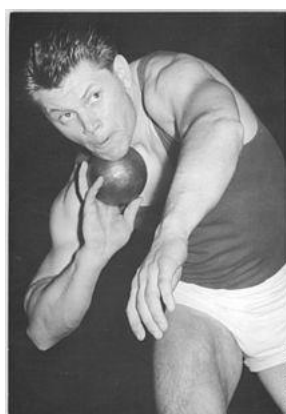
در آن ورزشکار از نیزه‌ای بلند و انعطاف‌پذیر از جنس فایبرگلاس برای پریدن از روی مانعی بهره می‌گیرد. از اولین دوره المپیک مدرن در ۱۸۹۶ در بخش مردان و از المپیک ۲۰۰۰ سیدنی در بخش زنان وجود دارد. رکورد فعلی پرش با نیزه جهان در دست رنو لاولینی از فرانسه است که در سال ۲۰۱۴ در مسابقات داخل سالن در شهر دونتسک با پرشی به میزان ۶/۱۶ متر رکورد ۲۱ ساله سرگئی بوبکا از شوروی سابق/اوکراین به میزان ۶/۱۵ متر را شکست. رکورد فضای باز این رشته همچنان با ۶/۱۴ متر به بوبکا تعلق دارد. رکورد جهانی پرش با نیزه زنان هم با ۵/۰۶ متر در اختیار یلنا ایسینباوا از روسیه (در فضای باز در سال ۲۰۰۹) است. رکورد فعلی ایران نیز در دست محمدمحسن ربانی با ۵/۳۶ متر است.

۹-۳-۵. پرتاب وزنه

پرتاب کننده در وسط دایره‌ای به قطر ۲۱۳ سانتی‌متر قرار می‌گیرد که به وسیله باند آهنی یا چوبی محصور شده است، یک گوی آهنی به وزن ۲۵۷/۷ گرم برای مردان و نصف همین وزن برای زنان را با یک دست در بالای شانه می‌گیرد و بی آنکه پا را از دایره پرتاب بیرون بگذارد، وزنه را با تمام قدرت پرتاب می‌کند.

جنس وزنه معمولاً آهن خالص، برنج یا هر فلز سخت تر از برنج می‌باشد و یا از پوسته‌ای از فلزات نامبرده که درون آن با سرب یا سایر فلزات پر شده باشد استفاده شود. وزن وزنه در مردان ۲۵۷/۷ گرم و در زنان ۲۵۴ گرم است. وزنه باید به شکل کروی ساخته شده و سطح آن کاملاً صاف باشد. حداکثر قطر آن در مردان ۱۳۰ میلی‌متر و حداقل آن ۱۱۰ میلی‌متر است در حالی که حداکثر قطر وزنه در زنان ۱۱۰ میلی‌متر و حداقل آن ۹۵ میلی‌متر است. هنگامی که بیش از ۸ شرکت کننده حضور داشته باشد به هر شرکت کننده اجازه ۳ پرتاب داده خواهد شد و به ۸ نفر از آن‌ها که بهترین نتیجه را به دست آورند اجازه ۳ پرتاب دیگر به آن‌ها داده خواهد شد. چنانچه در مورد نفر هشتم نتیجه مساوی به دست آید به پرتاب کننده‌های مذکور اجازه ۳ پرتاب اضافی داده می‌شود. اگر تعداد ورزشکاران کمتر از ۸ نفر باشد و شرکت کننده اجازه اجرای ۶ پرتاب را خواهد داشت. اما اگر قسمتی از بدن پرتاب کننده با قسمت بالایی تخته و قوس پرتاب و زمین خارج از آن تماس یابد مرتکب خطا شده و رکوردی به

حساب آورده نمی‌شود. ورزشکار تا زمانی که وزنه‌اش به زمین نرسیده نباید دایره را ترک کند. برای خارج شدن از دایره پرتاب، پرتاب کننده باید از نیمه عقبی دایره خارج شود. زاویه مجاز پرتاب (قطاع پرتاب) ۴۰ درجه است. قطر دایره پرتاب ۲/۱۳۵ متر می‌باشد. وزنه باید از شانه ورزشکار و فقط با یک دست پرتاب شود و وزنه نباید به پشت خط شانه‌ها برده شود. در لحظه‌ای که ورزشکار برای شروع پرتاب حالت آمادگی به خود بگیرد وزنه باید در کنار چاله او و مماس با چانه قرار داشته باشد و دست نباید در اثنای عمل پرتاب از این حالت پائین‌تر قرار داشته باشد. در مرحله مقدماتی و قبل از شروع مسابقات هر پرتابگر ۲ فرصت پرتاب آزمایشی یا به اصطلاح دست‌گرمی دارد. در شروع مسابقات مقدماتی، هر پرتابگر سه بار فرصت پرتاب دارد. اغلب قبل از مسابقات یک رکورد حدنصاب اعلام می‌شود که در صورتی که پرتابگری بیشتر از آن پرتاب کند، بدون نیاز به پرتاب در دو فرصت بعدی، وارد مرحله فینال می‌شود، اما اگر کمتر از آن بود بهترین رکورد از سه پرتاب برای او محاسبه می‌شود. پرتابگری که هر سه پرتاب خود را خطا کند، از جدول رده بندی مرحله مقدماتی کنار می‌رود. رکورد جهانی مردان این ماده تا سال ۲۰۱۶ در اختیار ورزشکار آمریکایی رندی بارنز به میزان ۲۳ متر و ۱۲ سانتی متر و رکورد المپیک با ۲۳ متر و ۶ سانتی‌متر از آن اولف تیمرمان آلمانی در المپیک ۱۹۸۸ است. رکورد جهانی زنان از آن ناتالیا لیزووسکیا از شوری سابق با ۲۲ متر و ۶۳ سانتی‌متر و رکورد المپیک با ۲۲ و ۴۵ سانتی‌متر از آن ایلونا بری‌اسنیک آلمانی است.

شکل ۹-۴. نمایی از پرتاب وزنه

۹-۳-۶. پرتاب دیسک

در آن پرتاب‌کنندگان باید وسیله‌ای به نام دیسک را به بیشترین مسافت نسبت به رقبای خود پرتاب کنند. این ورزش سابقه‌ای حدوداً پنج‌هزارساله دارد. بدنه دیسک باید جامد یا توخالی باشد و از جنس چوب یا ماده مناسب دیگری با لبه‌ای از فلز و به شکل دایره کامل و قرص‌مانند (به شکل عدس) ساخته شود. لبه دیسک باید کاملاً گرد و شعاع آن ۶ میلی‌متر باشد. ضخامت دیسک در قسمت وسط بیشتر است و باید در حدود ۴۴ تا ۴۶ میلی‌متر باشد. وزن دیسک برای مردان ۲ کیلوگرم و قطر آن حداکثر ۲۲۱ و حداقل ۲۱۹ میلی‌متر، و برای زنان ۱ کیلوگرم و قطر آن حداکثر ۱۸۲ و حداقل ۱۸۰ میلی‌متر است. دیسک‌ها باید طوری ساخته شوند که همواره دارای حالت تعادل باشند و دو طرف آن‌ها متقارن باشد.

نحوه پرتاب دیسک از دایره‌ای به قطر ۲/۵ متر که داخل یک قفس ساخته شده و تنها با حلقه‌ای از آهن — که معمولاً با رنگ سفید رنگ‌آمیزی شده و به شکل دایره درآمده است — تشکیل می‌شود. کف دایره باید از جنس سختی مانند سیمان یا آسفالت باشد و نباید خیلی صاف باشد به طوری که پرتاب‌کننده روی آن سر بخورد. کف کاملاً مسطح دایره باید در حدود ۱۴ تا ۲۶ میلی‌متر پایین‌تر از لبه بالایی حلقه آهنی باشد.

ناحیه فرود پرتاب دیسک محدوده‌ای با قطاع ۴۰ درجه است که با دو خط یا نوار ۵ سانتی‌متری مشخص می‌شود. این محل باید خاک نرم یا چمن باشد تا از شکسته شدن دیسک‌های پرتاب‌شده جلوگیری کند. برای تعیین قطاع ناحیه فرود (۴۰ درجه)، از مرکز دایره ضلعی به طول ۲۰ متر به عنوان یک طرف قطاع ترسیم کنید، سپس ضلع دوم قطاع را طوری ترسیم کنید که فاصله دو ضلع به طول ۲۰ متر از مرکز دایره، ۱۳/۶۸ متر شود و سپس این دو خط را امتداد دهید تا قطاع کامل یا ناحیه فرود پرتاب دیسک به دست آید.

در مرحله مقدماتی و قبل از شروع مسابقات هر پرتابگر ۲ فرصت پرتاب آزمایشی یا به اصطلاح دست‌گرمی دارد. در شروع مسابقات مقدماتی، هر پرتابگر سه بار فرصت پرتاب دارد. اغلب قبل از مسابقات یک رکورد حدنصاب اعلام می‌شود که در صورتی که پرتابگری بیشتر از آن پرتاب کند، بدون نیاز به پرتاب در دو فرصت بعدی، وارد مرحله فینال می‌شود، اما اگر کمتر از آن بود بهترین رکورد از سه پرتاب برای او محاسبه می‌شود. پرتابگری که هر سه پرتاب خود را خطا کند، از جدول رده بندی مرحله مقدماتی کنار می‌رود.

رکورد جهانی پرتاب دیسک مردان متعلق به یورگن شوئلت آلمانی به میزان ۷۴ متر و ۸ سانتی‌متر در ۱۹۸۶ و رکورد جهانی پرتاب دیسک زنان از آن گابریله راینش آلمانی در سال ۱۹۸۸ است.

شکل ۹-۵. نمایی از پرتاب دیسک

۹-۳-۷. پرتاب نیزه

در این رشته ورزشی، ورزشکار می‌کوشد تا نیزه‌ای از جنس فلز یا فایبرگلاس را به فاصله‌ای هرچه دورتر پرتاب کند. فدراسیون جهانی دوومیدانی، در اول آوریل ۱۹۸۶، در طراحی نیزه ویژه مردان تغییراتی داد. همچنین، این فدراسیون، در سال ۱۹۹۹ در طراحی نیزه زنان نیز تغییراتی اعمال کرد.

در مرحله مقدماتی و قبل از شروع مسابقات هر پرتابگر ۲ فرصت پرتاب آزمایشی یا به اصطلاح دست‌گرمی دارد. در شروع مسابقات مقدماتی، هر پرتابگر سه بار فرصت پرتاب دارد. اغلب قبل از مسابقات یک رکورد حدنصاب اعلام می‌شود که در صورتی که پرتابگری بیشتر از آن پرتاب کند، بدون نیاز به پرتاب در دو فرصت بعدی، وارد

مرحله فینال می‌شود، اما اگر کمتر از آن بود بهترین رکورد از سه پرتاب برای او محاسبه می‌شود. پرتابگری که هر سه پرتاب خود را خطا کند، از جدول رده بندی مرحله مقدماتی کنار می‌رود. رکورددار پرتاب نیزه (با طراحی جدید) یان ژلزنای با رکورد ۹۸/۴۸ است. وی ۵ بار رکورد جهان را تغییر داده‌است.

شکل ۹-۶. نمایی از پرتاب نیزه

۹-۳-۸. پرتاب چکش

پرتاب وزنه‌ای که با یک سیم و دستگیره‌ای امکان گردش و پرتاب با حداکثر قدرت را فراهم می‌کند. در مرحله مقدماتی و قبل از شروع مسابقات هر پرتابگر ۲ فرصت پرتاب آزمایشی یا به اصطلاح دست گرمی دارد. در شروع مسابقات مقدماتی، هر پرتابگر سه بار فرصت پرتاب دارد. اغلب قبل از مسابقات یک رکورد حدنصاب اعلام می‌شود که در صورتی که پرتابگری بیشتر از آن پرتاب کند، بدون نیاز به پرتاب در دو فرصت بعدی، وارد مرحله فینال می‌شود، اما اگر کمتر از آن بود بهترین رکورد از سه پرتاب برای او محاسبه می‌شود. پرتابگری که هر سه پرتاب خود را خطا کند، از جدول رده بندی مرحله مقدماتی کنار می‌رود. رکورددار پرتاب چکش جهانی مردان، یوری صدیک از کشور شوروی سابق با ۸۶ متر و ۸۴ سانتی متر است و رکورد المپیک نیز در اختیار دیگر نماینده شوروی یعنی سرگئی لیتوانف با ۸۴ متر و ۸۰ سانتی متر است.

شکل ۹-۷. نمایی از پرتاب چکش

۹-۳-۹. نحوه برگزاری مسابقات پرتاب‌ها در المپیک

پرتاب‌ها شامل دو مرحله انتخابی (Qualifying Round) و فینال یا نهایی (Final) است. در مرحله مقدماتی ورزشکاران در قالب دو گروه A و B دسته بندی می‌شوند و با یکدیگر رقابت می‌کنند. نفرات با رکورد بالاتر در دو گروه به مرحله نهایی صعود می‌کنند (۸ نفر).

۹-۴. مسابقات جاده

۹-۴-۱. پیاده روی ۲۰ کیلومتر مردان و زنان: در این ورزش، نخستین ورزشکاری که از خط پایان بگذرد، نفر اول خواهد بود. در این رشته ورزشکاران باید همیشه یک پایشان با زمین در تماس باشد یعنی هنگامی که پای در حال بالا رفتن و جلو رفتن است پای دیگر باید بر زمین به شکل مستقیم (زانو خم نشود) قرار گیرد تا پای دیگر حرکتش تمام شده و بر زمین قرار گیرد. رکورد جهانی مردان در اختیار ولادیمیر کانایکین با زمان یک ساعت و ۱۷ دقیقه و ۱۶ ثانیه است. رکورد جهانی زنان هم در اختیار ورا سوکولو با زمان یک ساعت و ۲۵ دقیقه و ۱ ثانیه است.

شکل ۹-۸. نمایی از مسابقات پیاده روی

۹-۴-۲. ماراتون: یکی از انواع دو استقامت است که در مسافت ۴۲/۱۹۵ کیلومتر برگزار می‌شود. نام این مسابقه برگرفته از نام نبرد ماراتون در یونان است. رکورد جهانی فعلی مردان در این رشته متعلق به دنیس کیمتو از کنیا با زمان ۲ ساعت و ۲ دقیقه و ۵۷ ثانیه (سال ۲۰۱۴) و رکورد جهانی زنان در اختیار پائولا رادکلیف بریتانیایی با ۲ ساعت و ۱۵ دقیقه و ۲۵ ثانیه (سال ۲۰۰۳) است.

۹-۵. مسابقات ترکیبی

شامل ورزش‌های هفت گانه زنان و ده گانه مردان است و رقابت‌ها در ۲ روز انجام می‌شود. امتیازات هم بر حسب زمان به پایان رساندن هر مرحله است و بیشترین امتیاز برنده است. امتیازات ورزشکاران در هر رویداد بر مبنای جدول از قبل تعیین شده‌ای محاسبه می‌شود و ورزشکاران با بالاترین مجموع امتیاز در صدر قرار می‌گیرند. برای ورزش‌های ده گانه مردان، در روز نخست: ۱۰۰ متر، پرش طول، پرتاب وزنه، پرش ارتفاع، ۴۰۰ متر برگزار می‌شود. در روز دوم نیز: ۱۱۰ متر با مانع، پرتاب دیسک، پرش با نیزه، پرتاب نیزه، ۱۵۰۰ متر برگزار می‌شود.

۹-۵-۱. هفت گانه: در هفت رشته مختلف طی دو روز پیاپی (صبح و عصر) مسابقه داده می‌شود. بر اساس رکوردها بیشترین امتیاز مجموع هفت رشته قهرمان می‌شود. هفت گانه زنان المپیک شامل رشته‌های دو ۱۰۰ متر با مانع، پرش ارتفاع، پرتاب وزنه، دو ۲۰۰ متر، پرش طول، پرتاب نیزه و دوی ۸۰۰ متر است. که سه مورد اولی روز نخست و چهارم مورد بعد روز دوم برگزار می‌شود. رکورد هفت گانه زنان دنیا به جکی جوینر کرسی از ایالات متحده آمریکا با ۷۲۹۱ امتیاز در المپیک ۱۹۸۸ تعلق دارد.

۹-۵-۲. ده گانه: در ده رشته و طی دو روز پیاپی (صبح و عصر) برگزار می‌شود. قهرمان دهگانه المپیک را «بهترین ورزشکار جهان» می‌نامند. باب توماس آمریکایی در دو المپیک ۱۹۴۸ و المپیک ۱۹۵۲، و دیلی تامپسون بریتانیایی

در دو المپیک ۱۹۸۰ و المپیک ۱۹۸۴، دو ورزشکاری هستند که در دو دوره المپیک موفق به کسب مقام قهرمانی و گرفتن مدال طلا در رشته دهگانه شده‌اند.

ده رشته‌ای که ورزشکاران دهگانه در آن مسابقه می‌دهند شامل چهار دو (دو ۱۰۰ متر، ۱۱۰ متر بامانع، ۴۰۰ متر و ۱۵۰۰ متر) به همراه سه پرتاب (پرتاب نیزه، پرتاب دیسک و پرتاب وزنه)، و سه پرش (پرش طول، پرش ارتفاع و پرش با نیزه) می‌شود. مسابقات دهگانه غالباً در بخش مردان برگزار می‌شود. رکورددار این رشته اشتون ایتون آمریکایی با ۹۰۴۵ امتیاز در سال ۲۰۱۵ است. همچنین، او با قهرمانی در المپیک ۲۰۱۲ لندن و به دست آوردن ۹۰۳۹ امتیاز، رکورد المپیک را در رشته دهگانه در اختیار دارد.

۹-۶. تاریخ دو و میدانی ایران و جهان

دو و میدانی یک ورزش طبیعی است که با رفتار و حرکات طبیعی انسان مطابقت دارد. بنابراین می‌توان گفت که دو و میدانی از زمان پیدایش بشر وجود داشته و از نخستین روش‌های بشر برای مقابله با خطرهای محیط بوده است. انسان‌های اولیه برای آنکه طعمه حیوانات وحشی نشوند، مجبور به دویدن و فرار از خطر بوده‌اند. عبور از موانع طبیعی هم با جهیدن و پریدن صورت می‌گرفته است و در صورتی که لازم می‌شد با حیوانات یا دیگر دشمنان مبارزه کنند. از پرتاب سنگ یا دیگر اشیاء کمک می‌گرفتند. به این ترتیب انسان اولیه پی برد که اگر تندتر بدود و بیشتر بپرد و زیاده‌تر پرتاب کند بهتر می‌تواند با مشکلات و خطرات پیرامون خود مبارزه کند. با گذشت زمان که انسان به تدریج متمدن و شهرنشین شد آن حرکات طبیعی را هم جزئی از زندگی خود قرار داد و به شکل بازی‌های ورزشی در اوقات فراغت اجرا کرد. با این همه در دوران باستان بیشتر ورزش‌ها و تمرین‌های ورزشی برای مهارت یافتن در جنگ و عملیات جنگی انجام می‌شد.

پرش ارتفاع برای مهارت پیدا کردن در عبور از دیوار و موانع یا پریدن به شتاب، پرش طول برای بهتر گذشتن از روی نهرها و خندق‌ها و سنگرها بود. انواع پرتاب‌ها برای بیشتر و بهتر پرتاب کردن نیزه و سنگ و دویدن برای تعقیب دشمن یا گریز از مهلکه بود. این قبیل مهارت‌ها را سربازان در دوران صلح تمرین و تکرار می‌کردند تا اگر جنگی درگرفت بتوانند با قدرت بیشتری وارد میدان شوند. مردم عادی و به خصوص جوانان و نوجوانان هم به تقلید از حرکات سربازان به این گونه کارها می‌پرداختند و میان خود بازی‌ها و مسابقاتی ترتیب می‌دادند.

ورزش دو و میدانی در ایران به‌ویژه در دوران باستان و روزگاران قدیم به اندازه سوارکاری، چوگان بازی، تیراندازی، کشتی، شمشیرزنی و نیزه اندازی رایج نبوده است. اما بی‌تردید جنگاوران و سربازان ایرانی در هر دوره از تاریخ برای تمرین آماده سازی جسم خود از این ورزش هم غافل نبوده‌اند. شاطرها که مأمورین احضار افراد و ابلاغ احکام و فرمان‌های سلطنتی و دولتی بودند به‌طور شگفت‌انگیزی تندرو و پر استقامت و شکیبا بوده‌اند. این شاطرها تعلیمات مخصوصی می‌دیدند. آموزش آن‌ها از هفت سالگی آغاز می‌شد و همه تمرین‌های آن‌ها مبتنی بر دویدن، تند راه رفتن و بالا بردن نیروی پایداری، مقاومت و تنفس بود. نخست از مسافت‌های کم شروع می‌کردند و بعد بر آن می‌افزودند. در هجده سالگی یک کوله بار آرد، یک ساج برای پختن نان و یک کوزه آب را با خود حمل می‌کردند و با تحمل وزن این بار به تمرین می‌پرداختند. پس از اینکه تمرینات لازم صورت می‌گرفت مرحله آزمایش

شروع می‌شد. آزمایش رنگ و جلوه خاصی داشت و به نام جشن شاطر خوانده می‌شد. شاطرها اگر در این آزمون قبول می‌شدند، حکم شاطر دوانی یا استادی دریافت می‌کردند. در دربار پادشاهان صفوی و بعد از آن عده‌ای از شاطران آماده به خدمت بودند و رئیس شاطرها را شاطردوان می‌گفتند. اما از عهد مشروطیت به بعد به علت رواج استفاده کالسکه و اتومبیل در ایران، شاطری به تدریج از رونق افتاد و در نهایت این پیشه از میان رفت.

ورزش دو و میدانی در ایران به صورت نوین در سال ۱۳۰۶ با رفتن عده‌ای از دانشجویان ایرانی به خارج از کشور شناخته شد و رونق پیدا کرد. استاد میر مهدی ورزشده در سال ۱۳۰۰ شمسی ورزش دو و میدانی را در ایران معرفی کرد و به شاگردان مدارس آموزش داد. در سال ۱۳۰۳ شمسی در میدان مشق تهران مسابقه‌ای به نام المپیک ایران ترتیب داده شد که در آن ورزشکاران سفارتخانه‌های خارجی و ورزشکاران ایرانی شرکت کردند. مهم‌ترین رشته این دویداد ورزشی دو و میدانی بود. در آن سال‌ها وزارت معارف ایران، همه ساله جشنواره‌های ورزشی برای دانش‌آموزان ترتیب می‌داد که مهم‌ترین رشته‌های آن دو و میدانی، شمشیربازی و حرکات ژیمناستیک بود. احمد ایزدپناه که او را پدر دو و میدانی ایران می‌خوانند از سال ۱۳۰۳ به همراه آقایان شمس‌الدین شایسته و شعاع معتمد شیرازی، در مسجد سپهسالار آن زمان تشکیلاتی به راه انداختند که هدف آن برگزاری مسابقات دو و میدانی بین ورزشکاران محلات و مدارس تهران بود. در سال ۱۳۱۱ کانون ورزش ایران به همت احمد ایزدپناه تأسیس شد. این کانون برای گسترش فوتبال و دو و میدانی در ایران کوشش بسیاری کرد و اولین مسابقه رسمی دو و میدانی ایران به همت این کانون در کالج تهران برگزار شد. اما در فاصله سال‌های ۱۳۱۰ تا ۱۳۱۲ شمسی در بیشتر مسابقات دو و میدانی از وسایل ابتدایی و معمولی مانند دسته بیل و سنگ تراز و وزنه استفاده می‌شد. در سال ۱۳۱۳ شمسی وزارت معارف یک اردوی ورزشی در باغ منظریه تهران ترتیب داد که اولین سمینار دو و میدانی هم در آنجا برگزار شد، تا این رشته ورزشی را در ایران پایه‌ریزی کند و گسترش دهد. به این ترتیب رشته‌های مختلف دو و میدانی به تدریج در شهرهای بزرگ و کوچک ایران رواج یافت.

درباره زیر مجموعه‌های مختلف ورزش دو و میدانی می‌توان گفت که این رشته ورزشی شامل موارد گوناگون مانند دو سرعت، نیمه استقامت، دو استقامت، دو با مانع، پرش‌ها شامل پرش ارتفاع، پرش طول، پرش نیزه و پرش سه گام، پرتاب‌ها شامل پرتاب وزنه، پرتاب دیسک، پرتاب چکش، پرتاب نیزه و همچنین راهپیمایی دو ماراتن، دهگانه، دو صحرانوردی، و دوهای امدادی است.

دیسک که از کلمه دیسکوپل نام مجسمه معروف یونانی گرفته شده، در تمام دنیا به همین نام مشهور است، اما عرب‌ها به آن قرص می‌گویند. ورزش پرتاب دیسک را فردی ایتالیایی به نام ویکتور آمبالدون در مدرسه معروف مانتو به صورت امروزی درآورده و مسابقه گذارد. اما پرتاب دیسک خاطره پرتاب فلاخن دستی دوران‌های باستان ایران را در ذهن زنده می‌کند. فلاخن نوعی خمپاره انداز ابتدایی به حساب می‌آید که استفاده از آن در دوره ساسانی رونق زیادی داشت. سرعت پرتاب فلاخن به قدری بود که به هر استخوانی اصابت می‌کرد آنرا در هم می‌شکست. با این سابقه و زمینه تاریخی می‌توان گفت که خاستگاه ورزش پرتاب دیسک نیز به نوعی ایران است. و ویکتور آمبالدون ایتالیایی آنرا به صورت جدید و امروزی درآورده است.

پرتاب نیزه در ایران بیشتر برای استفاده از این سلاح جنگی در دوره جنگ تعلم داده می‌شد اما درباره تاریخچه پرتاب نیزه به صورت امروزی باید گفت که فردی اسپانیایی در زمان تسلط امریکا بر اسپانیا در سال ۱۴۹۲ میلادی از

الگوی به کارگیری سلاحی که بومیان آن کشور با قدرت و دقت به کار می بردند تقلید کرد و آن را جزو ورزش های دو و میدانی قرار داد. پس از کشورهای اسکاندیناوی یعنی سوئد، نروژ و فنلاند، در سال ۱۸۷۰ میلادی این ورزش بین مردم کشورهای دیگر نیز رواج یافت. در مورد پرش باید گفت که در قرن نوزدهم میلادی اسپانیولی ها در میدان گاو بازی از روی گاوها می پرند. اندکی بعد سیرک بازان یک تخته فندار را که با استفاده از آن جفت می زدند و از روی موانع مختلف می پریدند، مورد استفاده قرار دادند. تا اینکه در سال ۱۸۵۷ پرش نیز جزء بازی های ورزشی قرار گرفت. در سال ۱۸۵۹ و ۱۸۷۰ در برنامه بازی های المپیک آتن گنجانده شد. ورزش پرتاب وزنه نیز مستقیماً از سنگ پرانی دوران باستان سرچشمه می گیرد. پس از اختراع توپ برخی سربازان گلوله این سلاح ها را به طور تفریحی به هم پرتاب می کردند و در سوئیس به آن پرتاب گلوله می گویند. در دوبلین ایرلند وزنه را با دو دست پرتاب می کردند تا اینکه در سال ۱۸۵۰ در انگلستان پرتاب وزنه با یک دست متداول شد.

سرانجام رشته های مختلف دو و میدانی به صورت جدید و امروزی در ایران نیز رواج پیدا کرد. اولین دوره مسابقات قهرمانی پرتاب دیسک کشور در سال ۱۳۲۱ شمسی در تهران برگزار شد و الکساندر باوند اولین رکورد این ورزش را به دست آورد. در مسابقات سال ۱۳۲۱ رقابت های پرتاب نیزه نیز انجام شد و خسرو هیربد بهترین رکورد این ورزش را به دست آورد. پرتاب چکش با وجود سابقه طولانی آن در ایران، به عنوان یک ورزش جدید دیرتر از دو رشته قبل در ایران شروع شد. اولین بار در سال ۱۳۴۳ مسابقات پرتاب چکش در ایران باب شد و کریم زندی بهترین رکورد را در این ورزش به دست آورد.

فدراسیون دو و میدانی ایران در سال ۱۳۲۵ شمسی تشکیل شد و در ۱۴ اسفند این سال به طور رسمی به عضویت فدراسیون بین المللی دو و میدانی در آمد که ابتدا در گروه D و پائین ترین درجه از نظر میزان پیشرفت دو و میدانی کشورها قرار گرفت تا اینکه در سال ۱۹۵۸ به گروه C و در سال ۱۹۷۷ به گروه b ارتقا یافت. اولین رئیس فدراسیون دو و میدانی ایران آقای محمد ذوالفقاری است. وی تا سال ۱۳۳۳ ریاست را به عهده داشت و در این سال منوچهر قره گوزلو به ریاست فدراسیون دو چرخه سواری و دو و میدانی ادغام شده با هم رسید. در سال ۱۳۳۹ احمد ایزدپناه پدر دو و میدانی ایران برای ریاست فدراسیون انتخاب شد و تا آذرماه ۱۳۴۵ رئیس فدراسیون بود. سپس مجدداً از سال ۱۳۴۹ تا تیرماه ۱۳۵۲ به ریاست فدراسیون رسید. از دیگر رؤسای معروف فدراسیون دو و میدانی ایران تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ می توان از مهندس اصغر پیروی، اسفندیار ستاری، مهندس قوام الدین شاهکار، گلوردی پیمانی نام برد.

مسابقات دو و میدانی قهرمانی کشور سال ها قبل از تشکیل فدراسیون دو و میدانی در سال ۱۳۱۸ شمسی به طور رسمی آغاز شد و در این سال در دو صد متر نورالدین عصار، در دو دویست متر صفوی و اسماعیل سهی کیش، در دو چهارصد متر جلیل محسنی، در دو هشتصد متر الکساندر باغادیان، در دو هزار و پانصد متر حسن رهبری و در دو پنج هزار متر رضا کرامت بهترین رکورد این مسابقات را کسب کردند.

یکی از ورزش های دو و میدانی راه پیمایی است. راه پیمایی در حقیقت پیشروی گام ها به طرف جلو طوری است که تماس پا با زمین قطع نشود. پای جلویی راه پیمای با زمین تماس حاصل کند قبل از اینکه پای عقبی از زمین کنده شود. ورزش راه پیمایی در دوره حکومت پارت ها و حکومت ساسانیان در ایران رایج بوده است. اولین مسابقه راه پیمایی در ایران به همت مؤسسه اطلاعات در سال ۱۳۳۸ شمسی برگزار شد. در این مسابقه حسین هاشمی

حامدی دونده مشهدی که روزگاری رئیس کمیته داوران بود در بین بیش از ۲۸۰ راه‌پیما مقام نخست را کسب کرد. پس از او علی ممتازمنش و جانی سرحد در راه‌پیمایی تلاش بی‌پایانی داشتند. اما این ماده به تدریج در ورزش دو و میدانی ایران فراموش شد و دیگر اصلاً برگزار نشد. در حالیکه این رشته ورزشی در جهان همچنان مورد علاقه است و مسابقات نیز برگزار می‌شود. باید اشاره کنیم که در دنیا روس‌ها و ایتالیایی‌ها سرآمدند.

یکی از شاخه‌های ورزش دو و میدانی دو صحرانوردی است. پیدایش دو صحرانوردی به عنوان یک ورزش جدید به سال ۱۸۰۵ میلادی و انگلستان باز می‌گردد که عده‌ای به دنبال شکار خرگوش بودند و این شکارچیان برای به دام انداختن خرگوش مسافت زیادی را در دشت‌ها، جنگل‌ها و سبزه‌زارها با دویدن طی می‌کردند که این امر مبدأ پیدایش دو صحرانوردی در عصر جدید است. اولین مسابقه دو صحرانوردی در ایران در سال ۱۳۰۵ شمسی برگزار شد. شرکت‌کنندگان در این مسابقه فاصله تهران تا حضرت عبدالعظیم را دویدند و دکتر علی بصر مقام نخست را به دست آورد. گردانندگان مسابقه دو صحرانوردی در آن زمان استاد غلامحسین مفید (استاد ورزشی) آقای غفوری بودند.

از میان چهره‌های سرشناس ورزش دو و میدانی ایران می‌توان به احمد ایزدپناه، ابوالقاسم میری، ناصر نژند، عبدالوهاب شاهخوره، پرویز کسمایی، گلوردی پیمانی، علی باغبان‌باشی، محمد خلیق رضوی، احد برنجی، عنایت جانان‌پور، کریم زندی، سلمان حسام، حمید سجادی، فرامرز روستایی‌فر، جلال کشمیری، محمد وجدان‌زاده، محمد رضا انتظاری، تیمور غیائی، عطاء بهمنش، ولی‌الله صالح‌نیا و احسان حدادی اشاره کرد.

واژه نامه

Athletics	دو و میدانی
embodiment	تجسم
Olympic motto	شعار المپیک
Citius, Altius, Ftius	سریع‌تر، بالاتر و قوی‌تر
track	پیست
field	میدانی
road	جاده
combined events	ترکیبی
sprints	دوی سرعت
middle-distance running	دوی نیمه استقامت
long-distance running	دوی استقامتی
hurdling	دوی با مانع
relays	دوی امدادی
the 3000m steeplechase	دوی سه هزارمتر با مانع

long jump	پرش طول
triple jump	پرش سه گام
high jump	پرش ارتفاع
pole vault	پرش با نیزه
shot put	پرتاب وزنه
discus	پرتاب دیسک
javelin	پرتاب نیزه
hammer throw	پرتاب چکش
marathon	ماراتن
the men's 20km and 50km race walks	پیاده روی ۲۰ و ۵۰ کیلومتر مردان
The heptathlon	هفت گانه
decathlon	ده گانه

فصل دهم

رشته تیراندازی با کمان

مقدمه

از سال ۱۹۰۰ تا ۱۹۲۰ جزئی از بازی‌های المپیک بود و بعد از آن برای بیش از ۵۰ سال خبری از آن نبود و دوباره در سال ۱۹۷۲ در مونیخ آلمان ظهور کرد و تا به امروز نیز باقی مانده است.

۱-۱۰. قوانین، مقررات و انواع مسابقات

رقابت‌های تیراندازی با کمان المپیک شامل رویدادهای تیمی و انفرادی است. در این مسابقات ۶۴ مرد و ۶۴ زن برای دور رده بندی یا تعیین رنگ و رتبه تیراندازی می‌کنند. این مرحله شامل پرتاب ۷۲ تیر در ۱۲ مرحله (end) هدف است، یعنی ۶ تیر از فاصله ۷۰ متری در یک کادر با ۱۰ دایره متحدالمركز و عرضی ۱۲۲ سانتی‌متری پرتاب می‌شود.

۲-۱۰. مراحل اجرای مسابقه در المپیک

مسابقات المپیک در ۵ مرحله به این شرح اجرا می‌شود:

الف- مرحله تعیین رنگ یا رتبه (Ranking Round): در این مرحله رنگ یا رتبه ۶۴ کماندار از یک تا ۶۴ مشخص می‌شود.

ب- مرحله یک هشتم حذفی (1/8 Elimination): پس از مشخص شدن رنگ‌ها کمانداران باید دو به دو از بالای رنگ تا پایین رنگ رقابت کنند. یعنی نفر اول با رتبه ۶۴، نفر دوم با رتبه ۶۳ و به همین ترتیب تا ۳۲ رقابت برگزار شود و ۳۲ کماندار حذف شوند. کمانداران در دور رقابتی با حریف، سه تیر به هدف پرتاب می‌کنند و در مجموع هر تیرانداز ۱۲ تیر می‌اندازد. برنده مسابقه به دور بعدی راه می‌یابد.

ج- مرحله یک چهارم نهایی (Quarterfinals): افراد در یک مجموعه مسابقات حذفی شرکت خواهند کرد و ۱۶ برنده روز به مرحله بعدی راه خواهند یافت.

د- مرحله نیمه نهایی (Semifinal): در ادامه این دور ۸ تیرانداز باقی می‌ماند یک چهارم نهایی را برگزار می‌کنند.

ه- مرحله نهایی (Final): چهار تیرانداز برنده به مرحله نیمه نهایی می‌رسند تا از این طریق وارد رقابت‌های کسب مدال‌های برنز، نقره و طلا شوند.

۳-۱۰. رقابت تیمی

در رقابت‌های تیمی، هر تیم متشکل از سه تیرانداز است. تیم‌ها بر حسب نتایج دور تعیین رنگ (رقابت‌های روز اول) گروه‌بندی می‌شوند و سپس به دو گروه هشت تیمی برای دور رقابتی تقسیم می‌شوند. هر مسابقه با چهار هدف و پرتاب شش تیر به آن (جمعاً ۲۴ تیر) برگزار می‌شود و هر کماندار دو تیر را به هر هدف پرتاب می‌کند. تیم برنده به دور بعدی صعود خواهد نمود. ۱۶ تیم برتر (به همراه تیم کشور میزبان) برای رقابت‌های یک هشتم حذفی وارد میدان می‌شوند. این مرحله با رقابت‌های یک چهارم حذفی، نیمه‌نهایی و سپس برای کسب مدال‌های برنز، نقره و طلا پی‌گیری خواهد شد.

۱۰-۴. نحوه محاسبه امتیاز

در این ورزش فاصله تیرانداز تا هدف، ۷۰ متر است. شرکت کنندگان در ۴ مسابقه انفرادی مردان و زنان و نیز رقابت های گروهی (به شرح جدول ۹-۱) مسابقه می دهند. هدف دایره هایی با قطر ۱/۲۲ و ۱۰ حلقه هم مرکز علامت گذاری شده است. نزدیک ترین حلقه به مرکز دایره ای با قطر حدود ۱۲ سانتی متر است که به آن مرکز حلقه یا خال هدف گویند و دارای ۱۰ امتیاز است. به ترتیب هر چه حلقه ها از مرکز فاصله بگیرند امتیاز آن کمتر می شود تا اینکه آخرین حلقه ۱ امتیاز دارد.

۱۰-۵. انواع مسابقات تیراندازی با کمان در المپیک

جدول ۱۰-۱. فهرست مسابقات تیراندازی با کمان آقایان و بانوان

ردیف	آقایان	بانوان
۱	انفرادی مردان (در فاصله ۷۰ متر)	انفرادی زنان (در فاصله ۷۰ متر)
۲	گروهی مردان (در فاصله ۷۰ متر)	گروهی زنان (در فاصله ۷۰ متر)

واژه نامه

Archery تیر و کمان

archers کمان داران

shot شلیک کردن

individual and team competitions مسابقات انفرادی و تیمی

diameter قطر

concentric rings حلقه های مرکزی

centre ring حلقه مرکزی

Bull's eye قلب هدف، خال

counts 10 points محاسبه ۱۰ امتیاز

outer ring بیرونی ترین حلقه هدف

head-to-head matches مسابقات نفر به نفر

being ranked رتبه بندی شدن

semi-finals نیمه نهایی

losers بازندگان

فصل یازدهم

رشته شمشیربازی

مقدمه

از سال ۱۸۹۶ در المپیک است. شمشیربازی یکی از پنج رشته ورزشی است که در همه دوره‌های بازی‌های المپیک برگزار شده است (چهار رشته دیگر دو و میدانی، شنا، ژیمناستیک و دوچرخه‌سواری هستند).

۱-۱۱. تاریخچه شمشیربازی

شمشیربازی ورزش روزگاران کهن است. فن شمشیر زدن و استفاده از شمشیر برای حمله و دفاع، تاریخی بسیار دراز دارد. شمشیر مهم‌ترین اسلحه بشر طی چندین هزار سال بوده است و به‌همین دلیل تنها ورزشی است که تاریخی روشن دارد و مدارک زنده و گویایی در موجودیت آن وجود دارد.

کارشناسان ورزشی با توجه به مدارک موجود معتقدند که ورزش شمشیربازی در ابتدای قرن چهارم میلادی در اروپا متولد شده است. کشور آلمان پیشقدم این ورزش است و در ابتدای قرن پانزدهم، شمشیر بازی از آلمان به ایتالیا راه یافت و در قرن شانزدهم در همه اروپا متداول شد و مدارس شمشیر بازی به آموزش علاقمندان این ورزش با انگیزه آمادگی برای جنگ پرداختند. در اواخر قرن ۱۹ میلادی که بسیاری از کشورها دوئل را ممنوع کردند، زمینه مساعدی برای گسترش شمشیر بازی به‌عنوان ورزش فراهم شد و باشگاه‌های متعددی تأسیس شد. در سال‌های آخر قرن نوزدهم ورزش شمشیر بازی در اروپا متداول بود و لذا جزو مسابقات رسمی اولین دوره بازی‌های المپیک آتن ۱۸۹۶ قرار گرفت. در سال ۱۹۱۴ در کنگره بین‌المللی کمیته‌های المپیک سراسر جهان که در پاریس تشکیل شد، مقررات فدراسیون بین‌المللی شمشیربازی مورد تصویب اعضا قرار گرفت.

در ایران ورزش شمشیربازی برای نخستین بار توسط میر مهدی ورزشنده در ایران معرفی شد و اندک اندک به‌خصوص در مدرسه نظام آن روز آموزش داده شد و گسترش یافت. در سال ۱۳۲۸ سه نفر از جوانان ایرانی که برای تحصیل به اروپا رفته و هنگام تحصیل با ورزش شمشیر بازی آشنا شده بودند، در بازگشت به ایران کوشش زیادی در گسترش هر چه بیشتر این ورزش بعمل آوردند و سرانجام موفق شدند فدراسیون شمشیر بازی ایران را تأسیس کنند. این سه تن عبارت بودند از ابتهاج، نیر نوری و بصیر.

آندره مارات زی اولین مربی خارجی بود که برای آموزش شمشیر بازی از کشور ایتالیا به ایران آمد. مارات زی، با وجود آنکه حدود ۷۰ سال داشت اما تلاش و کوشش بسیاری در آموزش جوانان ایران کرد. در سال ۱۳۴۵ اولین دوره مسابقات بین‌المللی جوانان در ایران و در تالار ورزشی تازه تأسیس ۷ تیر (واقع در ضلع شمالی پارک شهر تهران) برگزار شد.

۲-۱۱. قوانین و مقررات

دو حریف در مقابل یکدیگر ایستاده و هر کدام تکنیک‌های حمله و دفاعی برای زدن ضربه با شمشیر به حریف دارند تا بتوانند امتیاز مورد نیاز برای برنده شدن را کسب کنند. لباس شمشیربازان باید به‌خوبی از آن‌ها محافظت کند. در شمشیربازی ۳ نوع شمشیر به شرح جدول ۱-۱۱ وجود دارد. تفاوت اصلی آن‌ها نوع شمشیر مورد استفاده و محل مجاز برخورد ضربه برای کسب امتیاز است.

جدول ۱۱-۱. انواع اسلحه شمشیربازی در المپیک

ردیف	نوع	توضیح
۱	اپه	شمشیر ضربه مستقیم
۲	فلوره	نوعی شمشیر با گارد کاسه ای و تیغه ی قابل انعطاف
۳	سابر	نوعی شمشیر با دسته ی منحنی و تیغه ی سفت

پیست یا محدوده بازی در اندازه ۱۴ در ۱/۵ متر است. به لباس خاص شمشیربازی سیمی متصل است که با کمک آن امتیازگیری شمشیربازان به صورت سیستم الکتریکی است که اگر شمشیربازی موفق به دریافت امتیاز شود فوراً ثبت می شود. شیوه رقابت ها به صورت حذفی انفرادی است. تیم ها شامل ۳ شمشیرباز هستند و هر یک از شمشیربازان با یک شمشیرباز حریف مقابل رقابت دو به دو انجام می دهد. فهرست مسابقات شمشیربازی در المپیک در جدول ۱۱-۲ آمده است.

جدول ۱۱-۲. فهرست مسابقات شمشیربازی در المپیک

ردیف	انواع مواد آقایان	ردیف	انواع مواد بانوان
۱	اپه انفرادی مردان	۶	اپه انفرادی زنان
۲	اپه تیمی مردان	۷	فلوره انفرادی زنان
۳	فلوره انفرادی مردان	۸	فلوره تیمی زنان
۴	سابر انفرادی مردان	۹	سابر انفرادی زنان
۵	سابر تیمی مردان	۱۰	سابر تیمی زنان

الف- مسابقات انفرادی: رقابت ها به صورت حذف مستقیم انجام می شود. ورزشکاران در جایگاه هایی بین ۶۴ یا ۳۲ قرار می گیرند. هر دوره مسابقه در هر مرحله جدول شامل سه دوره سه دقیقه ای است که یک دقیقه بین دورها وقفه وجود دارد و یا تا زمانی که اولین ورزشکار ۱۵ ضربه را بزند. اگر مرحله سوم قبل از هر یک از این ۱۵ ضربه به پایان برسد، شرکت کننده با حداکثر ضربه به عنوان برنده محسوب خواهد شد. چهار شرکت کننده نهایی در هر مسابقه به دور مسابقات فینال راه خواهد یافت.

ب- مسابقات تیمی: رقابت های تیمی شامل تیم هایی متشکل است از سه ورزشکار که به دور حذف مستقیم راه خواهند یافت. تیم های تعیین کننده رده بندی در جدول ۱۶ قرار می گیرد که در صورت لزوم استراحت هایی به آن اختصاص می یابد اولین تیم که به ۴۵ ضربه دست یابد برنده خواهد بود. هر مسابقه شامل ۹ دور مسابقه می باشد که هر یک چهار دقیقه به طول می انجامد. هر دور مسابقه تا زمانی که اولین ورزشکار ۵ ضربه چند تایی بعدی را بزند ادامه خواهد داشت یا اینکه زمان مسابقه به پایان برسد. سری مسابقه های فینال در پیست فینال مشخص می شود.

۱۱-۳. اسلحه اپه

در اسلحه اپه هدف تمام بدن بازیکن حریف است. در این اسلحه برای روشن شدن هر چراغ امتیازی داده می شود. در صورتیکه هر دو چراغ همزمان روشن شوند، هر دو نفر امتیاز دریافت می کنند. (البته در صورتیکه هر دو نفر ۱۴-۱۴ مساوی باشند، کسی امتیاز نمی گیرد).

در ایه چراغ‌ها فقط در صورت تماس نوک شمشیر با هر قسمت از بدن حریف روشن می شود که فشار ضربه باید معادل وزنه ۷۷۰ گرمی باشد.

داور باید مراقب باشد تا چراغ‌ها بخاطر زدن شمشیر به زمین روشن نشوند. شکل ۱۱-۱ نشان‌دهنده اسلحه ایه است. در شکل برجسته بودن نوک اسلحه ایه کاملاً مشخص است.

گونه فرانسوی شمشیر است و واژه ایه در فرانسوی به معنای شمشیر است. ایه در مقایسه با شمشیر سابر بیشتر با شمشیر فلوره همانندی دارد اما نسبت به فلوره تیغه سفت‌تری دارد که مقطع به شکل ۱۱-۱ است. محافظ دست آن بزرگ‌تر و وزن آن سنگین‌تر از بقیه اسلحه‌ها است. در بازی نوع ایه، حملات با نوک شمشیر آغاز می‌شود و هدف حمله تمام بدن حریف است. تنها اسلحه‌ای است که هدف‌گیری سراسر لباس حریف با آن مجاز است و مسابقات آن نسبت به دو رشته دیگر بیشتر به یک دوئل واقعی شباهت دارد. ایه‌های امروزی معمولاً تیغه‌ای به درازای ۹۰ سانتیمتر و وزنی برابر با ۷۷۰ گرم دارند هرچند وزن آن‌ها بسته به طراحی گاه به ۳۵۰ گرم هم می‌رسد.

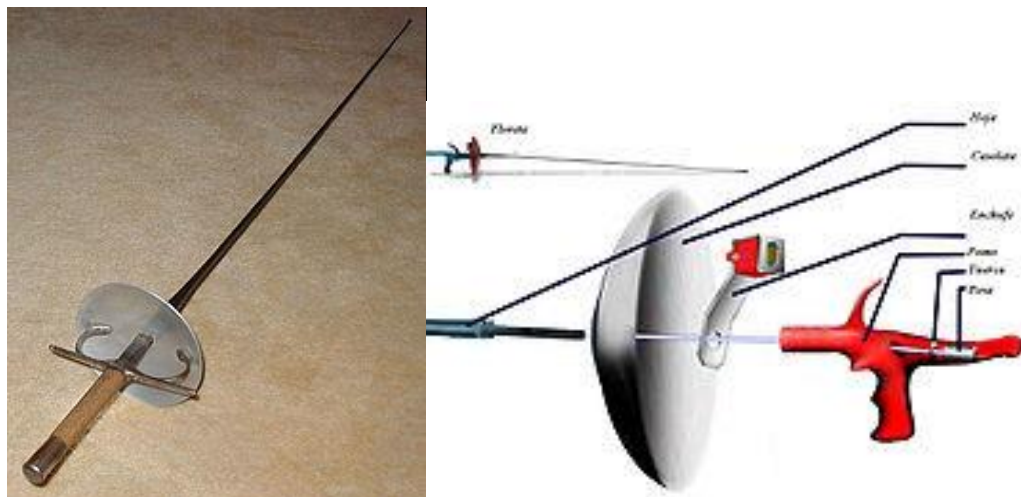

شکل ۱۱-۱. اسلحه ایه

۱۱-۴. اسلحه فلوره

در فلوره هدف تماس نوک شمشیر با جلیقه بازیکن مقابل است که شدت ضربه باید معادل ۵۰۰ گرم باشد. در صورت تماس اسلحه با قسمت‌های دیگر بدن (مانند سر یا پاها) چراغ سفید روشن می‌شود. اگر در فلوره هر دو چراغ روشن شوند، امتیاز به شخصی داده می‌شود که اولویت حمله را داشته باشد. برای مثال دستش را زودتر پرت کرده باشد. مسابقات فلوره دقیق‌ترین و سخت‌ترین مسابقه ورزش شمشیربازی است.

فلوره (به فرانسوی: Fleuret) یا فویل (به انگلیسی: Foil) رایج‌ترین نوع شمشیر در مسابقات است و عموماً برای آغاز کار مبتدیان کلاس‌های شمشیربازی هم از فلوره استفاده می‌شود. فلوره در مقایسه با شمشیر سابر بیشتر با شمشیر ایه همانندی دارد اما تیغه ایه از فلوره سفت‌تر، محافظ دست آن بزرگ‌تر است و وزن آن سنگین‌تر است. مسابقات جهانی و المپیک برای آقایان با استفاده از اسلحه فلوره، ایه و سابر و برای بانوان با اسلحه فلوره انجام می‌شود. شکل اسلحه فلوره در شکل ۱۱-۲ و محل‌های ممکن برای ضربه زدن در این مسابقه در شکل ۱۱-۳ نشان داده شده است.

شکل ۱۱-۲. اسلحه فلوره

شکل ۱۱-۳. بالاتنه به عنوان محل مجاز برای ضربه زدن در مسابقه فلوره

۱۱-۵. اسلحه سابر

تفاوت سابر (انگلیسی بریتانیایی: *sabre*؛ انگلیسی آمریکایی: *saber*) با دو نوع شمشیر دیگر شمشیربازی یعنی اپه و فلوره این است که با سابر می‌شود با ضربه‌های لبه تیغه نیز امتیاز گرفت. از این رو حرکات و حملات سابر بازها معمولاً بسیار سریع است. در اسلحه سابر هدف تماس هر قسمت شمشیر (نه فقط نوک) با کمر به بالای بدن بازیکن مقابل است که شدت ضربه باشد معادل ۵۰۰ گرم باشد. در اسلحه سابر هم اگر هر دو چراغ روشن شوند، امتیاز به شخصی می‌رسد که اولویت حمله را داشته باشد. مسابقات سابر بسیار سریع است و هر دو نفر پس از اعلام داور به سمت هم حمله می‌کنند، به این دلیل که وارد آوردن ضربه صحیح در سابر آسان‌تر از فلوره است و هر دو نفر سعی می‌کنند تا اولویت حمله را داشته باشند. به طور کل در سابر در بسیاری از موارد هر دو چراغ با هم روشن می‌شوند و تصمیم‌گیری به عهده داور است.

تصویر اسلحه سابر در شکل ۱۰-۴ و محل‌های ممکن برای ضربه زدن در مسابقات این رشته در شکل ۱۱-۵ ارائه شده است.

شکل ۱۱-۴. شکل اسلحه سابر (اجزاء: ۱. نوک، ۲. تیغه، ۳. دستبان، ۴. سریچ برقی، ۵. دسته و ۶. قبه)

شکل ۱۱-۵. مناطق ممکن برای ضربه زدن در اسلحه سابر

۱۱-۶. قوانین و مقررات شمشیربازی

رقابت‌های این رشته در ۳ اسلحه اِپه، فلوره و سابر برگزار می‌شود. ضمناً مسابقات در دو بخش تیمی و انفرادی است.

- عرض پیست شمشیربازی ۲ متر و طول آن هم در اسلحه های سابر و اِپه ۱۸ و در فلوره ۱۴ متر است.
- هر شمشیرباز به ازای زدن هر ضربه صحیح یک امتیاز دریافت می‌کند. همچنین اگر شمشیربازی به‌طور کامل از انتهای پیست خارج شود، یک امتیاز به حریفش اعطا می‌شود.
- در صورت انجام خطا (مانند پشت کردن به حریف، استفاده از دست غیرمسلح و یا اعتراض به داور) هر شخص بنابر تصمیم داور یک کارت زرد دریافت می‌کند که در صورت تکرار با دریافت کارت قرمز، یک امتیاز به حریفش داده می‌شود. شمشیربازان در صورت دریافت کارت سیاه از مسابقات اخراج می‌شوند.
- در شمشیربازی شخصی برنده است که ۱۵ امتیاز دریافت کند. البته در مرحله مقدماتی گروهی مسابقات به‌صورت ۵ امتیازی و در زمان ۳ دقیقه انجام می‌شود.
- زمان مسابقات شمشیربازی در تمام اسلحه‌ها ۳ وقت ۳ دقیقه‌ای (Priod) است که بین آن‌ها یک دقیقه زمان استراحت وجود دارد.
- در صورت پایان یافتن زمان بازیکنی برنده است که امتیاز بیشتری داشته باشد. البته تنها در اسلحه فلوره ممکن است که شمشیربازان به امتیاز ۱۵ نرسند. این امر در اسلحه سابر غیر ممکن و در اِپه هم دور از ذهن است. معمولاً مسابقات سابر و اِپه و حتی فلوره قبل از پایان ۳ دقیقه اول، به انتها می‌رسند.
- در صورت تساوی در پایان ۹ دقیقه، توسط کامپیوتر قرعه کشی انجام می‌شود و ورزشکاران به یک دقیقه مبارزه ادامه می‌دهند، در این زمان هر شخص با زدن اولین ضربه (ضربه طلایی) برنده مسابقه است. در صورت عدم کسب امتیاز توسط هر دو نفر، شخصی برنده است که در قرعه کشی اول وقت اضافه برنده شده بود. در واقع با توجه به اعلام نتیجه قرعه کشی، بازنده قرعه کشی می‌داند که در صورت عدم کسب امتیاز بازنده کل مسابقه است.
- امتیازات حتی در صورت روشن شدن چراغ‌ها باید توسط داور با حرکات دست تایید شوند.
- مسابقات شمشیربازی دارای یک داور است که در صورت اعلام نیاز از سوی داور در بازی‌های حساس، ۲ کمک داور نیز به او کمک می‌کنند. در صورت اعتراض هر شخص، داور باید نحوه کسب امتیاز توسط حریف را با حرکات مشخص دست به ورزشکار اعلام کند.

- در هر مسابقه دو چراغ سبز و قرمز وجود دارد که در هنگام برخورد شمشیرها با بدن شمشیربازها روشن می شود. البته در اسلحه های مختلف متفاوت است. برای هر شرکت کننده یک چراغ سفید هم موجود است که در صورت خوردن ضربه خطا (مخصوص اسلحه فلوره) روشن می شود و فاقد امتیاز است.
 - در هر کدام از اسلحه های شمشیربازی هر دو چراغ، زمانی روشن خواهند شد که فاصله زده شدن ضربات بسیار کم (در حد چند صدم ثانیه بسته به نوع اسلحه باشد) در غیر این صورت چراغ دومی روشن نمی شود.
 - هرگونه بی ادبی و تحقیر نسبت به حریف، اعتراض بعد از رأی داور، گرفتن بدن حریف، پرتاب شمشیر به سمت حریف و خشونت پس از اخطار، خطا یا فول است.
 - در این رشته کارت های جریمه با سه رنگ زرد، قرمز و مشکی وجود دارد. رنگ زرد برای اعلام خطا ارایه می شود، دو کارت زرد منجر به کارت قرمز و اعطای یک امتیاز به حریف و کارت سیاه به نشانه اخراج از مسابقه است.
 - رشته شمشیربازی دارای ۱۲ مدال طلا (در هر ۳ اسلحه و هر دو بخش تیمی و انفرادی برای زنان و مردان) در بازیهای آسیایی و ۱۰ مدال طلا در المپیک است. (رشته های تیمی فلوره و سابر زنان در المپیک برگزار نمی شود).
- مسابقات تیمی: در مسابقات تیمی هر تیم ۳ ورزشکار معرفی می کند که هر شخص از یک تیم با تمام افراد تیم مقابل مسابقه می دهد. (جمعا ۹ مسابقه) هر مسابقه انفرادی زمانی به پایان می رسد که جمع امتیازات یکی از تیم ها به ۵ برابر عدد آن مسابقه برسد. برای مثال: در مسابقه پنجم انفرادی باید جمع امتیاز یکی از دو تیم به عدد ۲۵ برسد یا اینکه ۳ دقیقه زمان هر مسابقه انفرادی به پایان برسد. در کل تیمی برنده است که به امتیاز ۴۵ برسد. (یا زمان هر ۹ مسابقه به پایان برسد.) هر تیم یک بازیکن اضافه نیز دارد که می تواند در هر مسابقه تیمی با یکی از بازیکنان اصلی تعویض شود و یک یا دو مسابقه باقیمانده انفرادی را بجای او انجام دهد.

۷-۱۱. جدول مسابقات شمشیربازی

در ۶ مرحله به شرح ادامه است:

- الف- مرحله ۶۴ نفره: افراد به صورت قرعه در جدول حذفی ۶۴ نفره مسابقه می دهند تا ۳۲ نفر به مرحله بعد صعود کنند.
- ب- مرحله ۳۲ نفره: افراد به صورت حذفی در ادامه جدول مسابقه می دهند تا ۱۶ نفر به مرحله بعد صعود کنند.
- ج- مرحله ۱۶ نفره: افراد به صورت حذفی در ادامه جدول مسابقه می دهند تا ۸ نفر به مرحله بعد صعود کنند.
- د- مرحله یک چهارم نهایی: با رقابت ۸ شمشیرباز در ادامه جدول، ۴ نفر به مرحله بعد صعود می کنند.
- ه- مرحله نیمه نهایی: ۴ نفر برندگان برای رقابت اول و دومی و بازندگان برای سوم و چهارمی مرحله فینال می روند.

و- فینال: یک بازی بین برندگان مرحله قبل برای اول و دومی و یک بازی بین بازندگان مرحله قبل برای سوم و چهارمی.

۸-۱۱. فنون شمشیربازی لازم برای اطلاعات گزارشگر

برخی از مهم ترین فنون شمشیربازی که به کار گزارشگر کمک می کند در جدول ۱۱-۳ ارائه شده است.

جدول ۱۱-۳. برخی فنون رایج در شمشیربازی

ردیف	فنون	توضیح
۱	فلش	حرکت شمشیرباز همزمان با دویدن
۲	اَتک	حالت حمله به خود گرفتن در شمشیربازی
۳	آپل	حرکت ترساندن با کوبیدن پا و ایجاد صدا برای برهم زدن حواس حریف

واژه نامه

Fencing	شمشیربازی
Two rivals	دو حریف
stand opposite each other	در مقابل یکدیگر قرار گرفتن
feint	حمله
lunge	حمله ناگهانی با شمشیر
parry	دفع حمله حریف در شمشیربازی
riposte	دفع حمله و راندن سریع نوک شمشیر به طرف
clothing	لباس شمشیربازی
fencing weapons	سلاح های شمشیربازی
foil	اسلحه فلوره
Foilsman	شمشیرباز فلوره
épée	اسلحه اِپه (شمشیر نوک تیز)
sabre	اسلحه سابِر (شمشیربلند)
Bout	مسابقه
piste	پیست شمشیربازی
playing area	منطقه بازی
fencer	شمشیرباز
electronic scoring system	سیستم امتیاز الکترونیکی
duels	مسابقه شمشیربازی

فصل دوازدهم

رشته بوکس

مقدمه

اولین بار که بوکس وارد المپیک شد وسایل مورد نیاز آن یک تکه چرم بلند بود که آن را به دور مشیت می بستند و مبارزه تا زمان شکست یکی از طرفین و اعتراف او به شکست ادامه داشت. در سال ۱۸۹۶ که ورزش های مدرن وارد المپیک شدند، کمیته سازمان دهی این ورزش ها، بوکس را به دلیل خطراتش حذف کرد، اما با این وجود، این ورزش در سال ۱۹۰۴ در المپیک ظاهر شد.

مسابقات بوکس در ابتدا بدون رعایت وزن انجام می شد و برای آن قواعد خاصی وضع نشده بود از این لحاظ بسیار خطرناک می شد و داوطلبان بوکس پس از محاربه مشیت و گلاویز شدن با یکدیگر گاهی هر دو به زمین می خوردند و در نتیجه تعیین و معرفی فاتح بسیار مشکل می شد. چک بروکتون انگلیسی در سال ۱۷۴۹ در مسابقه ای که داور قوانین و دستورات مخصوص وضع کرد، وسعت میزان مسابقه و عده اشخاصی که حق ورود به محوطه میدان بازی را داشتند معلوم کرد. ورزش بوکس امروزی از سال ۱۸۹۰ و پس از وضع قواعد جدید همراه با استفاده از دستکش توسط مارکیز کوئینزبری شروع شد. او مدت هر دوره بوکس را سه دقیقه و فواصل بین دورها را یک دقیقه معین کرد و این قواعد از طرف عموم ورزشکاران دنیا قبول شد.

در ایران نیز معروف است که هوارد باسکرویل از آمریکا که به عنوان مدرس کالج آمریکائی در تبریز (مدرسه مموریال) منصوب شده بود، نخستین کسی است که ورزش بوکس را به ایران آورد. او بعدها با مشروطه خواهان ایران همراه شد و در جریان جنگی کشته شد.

در المپیک ۱۹۴۸ لندن که ایران برای اولین بار در المپیک شرکت داشت. بوکسورها نیز به مسابقات اعزام شدند که به موفقیتی دست نیافتند. بوکس در ایران پس از فعالیتی ۳۴ ساله با پیروزی انقلاب تعطیل شد. البته هیچ قانون یا فرمان رسمی یا فتوای مذهبی مشخصی مطرح نشد. این رشته در سال ۱۳۶۸ دوباره راه اندازی شد و احمد ناطق نوری که چندین سال نمایندگی مجلس را بر عهده داشت، ریاست فدراسیون آن را بر عهده گرفت.

۱-۱۲. قوانین بوکس

از ۱۹۰۴ بوکس مردان و از ۲۰۱۲ بوکس زنان به المپیک راه یافت. تنها المپیکی که بوکس در آن وجود نداشت المپیک ۱۹۱۲ بود که در سوئد برگزار شد. کشور سوئد در آن زمان این رشته را ممنوع اعلام کرده بود و اجازه نداد بوکس در کشورش بین رشته های المپیکی قرار بگیرد. از آن پس بوکس دوباره بین رشته ها قرار گرفت و تا اکنون همیشه در المپیک وجود داشته است.

به تدریج قوانین تکمیلی و فناوری وارد این ورزش شد و از سال ۱۹۸۰ قوانین بوکس پیشرفته تر شد. از المپیک ۱۹۸۴ لوس آنجلس، کلاه های ایمنی واجب اعلام شدند. از المپیک ۱۹۹۲ بارسلونا، فناوری الکترونیکی به این ورزش اضافه شد. بدین ترتیب امتیازها بر روی اسکوربورد قرار گرفت تا کار برای داوران و ناظران آسان شود. از سال ۲۰۰۷ قوانین کنونی امتیازدهی وضع شد.

بوکس شامل دو نوع آماتور و حرفه‌ای است. بوکس المپیک آماتور و در آن راندها و زمان کوتاه‌تری لحاظ می‌شود. این رقابت‌ها به شکل حذف مستقیم بازنده در هر دور مسابقه است و تا جایی ادامه خواهد داشت که دو بوکسور به رقابت برای کسب مدال طلا برسند. مدال‌های برنز به بازنده‌های دور نیمه‌نهایی در هر رده وزنی اعطاء خواهد شد.

مسابقه برای مردان در ۳ راند ۳ دقیقه‌ای و برای زنان ۴ راند ۲ دقیقه‌ای برگزار می‌شود و علامت اختصاری هر راند در روی صفحه نمایش (RD) است و در کنار آن اغلب شمارشگر زمان با شمارش معکوس زمان لحظات باقی مانده تا پایان راند را نشان می‌دهد. از سال ۲۰۱۶ کلاه محافظ برای مردان برداشته شد اما برای زنان وجود دارد. یک داور وسط و پنج داورقاضی در کنار رینگ حضور دارند. داور وسط یا Referee مسابقه داخل رینگ را کنترل می‌کند تا قوانین در حین اجرای مسابقه رعایت شوند. پنج داور قاضی یا Judges امتیازدهی می‌کنند و این عمل با سیستم امتیازدهی الکترونیکی انجام می‌شود. تعداد امتیازات اعطا شده حداقل با نظر سه نفر از ۵ داور طی مدت زمان ۵ ثانیه‌ای ثبت و محاسبه می‌شود. تعداد ضربه‌های امتیازی به امتیاز کل برای هر دور مسابقه افزوده می‌شود و بابت هر خطا در صورت اعلام حداقل سه داور، ۲ امتیاز کسر می‌شود. اگر امتیاز پس از هر دور مسابقه برابر شود، بالاترین و پائین‌ترین امتیازات برداشته خواهد شد تا یک برنده مشخص شود. اگر همچنان یک امتیاز برابر باقی بماند، رئیس هیأت داوران با نظری از داوران درباره برنده تصمیم‌گیری خواهد کرد که این عمل با فشار دکمه مربوطه انجام می‌شود.

نحوه امتیازدهی داوران بر اساس زدن ضربه با مشت داخل دستکش به سر حریف از جلو یا پهلو یا زدن ضربه به بدن حریف از کمر به بالا است. ضربات خطا و غیر فنی حساب نمی‌شود. در موقعی که داور وسط خطا را تذکر داد، اگر از سه بار بیشتر شود امتیاز کسر می‌شود. نسبت به اتفاقات آنی تصمیم داور وسط قطعی است و در غیر این صورت کمیته مسابقات تصمیم لازم را می‌گیرد. داوران هر کدام دو دکمه زیر دست دارند که مربوط به هر یک از دو بوکسور است. با ضربه صحیح هر بوکسور، دکمه تأیید کسب امتیاز را فشار می‌دهند. یک سیستم الکترونیکی این امتیازات را ثبت می‌کند و اگر ۳ داور یا بیشتر دکمه مربوط به یک بوکسور را فشار دهند، امتیاز برای او ثبت می‌شود. در نهایت یا برنده امتیازی در راندها یا برنده با ناک دان وجود دارد.

۱۲-۲. دستکش و محل بوکس

وزن دستکش نباید در زیر متوسط وزن تا ۲۲۷ گرم؛ متوسط وزن ۲۸۴ گرم و برای سنگین وزن ۳۴۰ گرم کمتر باشد.

محل مسابقه بوکس، سکوی مشت‌زنی یا رینگ نام دارد که محوطه‌ای چهارگوش، معمولاً حدود یک متر بالاتر از سطح زمین است که اطراف آن با سه یا چهار ردیف طناب موازی محصور است. این سکوها معمولاً از چهار طرف توسط چهار ردیف طناب با فاصله ۳۰، ۶۰، ۹۰ و ۱۲۰ سانتیمتر از زمین پوشیده شده‌اند. قطر طنابها یک اینچ و روی آن توسط پارچه نرمی یا لاستیک پوشانده می‌شود. اندازه استاندارد رینگ بوکس آن از داخل طنابها

۶۷۱۰ × ۶۷۱۰ متر و از خارج ۸ × ۸ متر است. کف محوطه بوکس بایستی با تشک پوشانیده و روی تشک را نیز با برزنت محکم شده و توسط طناب به کف محوطه بسته شود.

۱۲-۳. اوزان مسابقه

مسابقات بوکس آماتور در یازده گروه وزنی و مسابقات بوکس حرفه‌ای در پانزده وزن به شرح جدول ۱۲-۱ برگزار می‌شود.

جدول ۱۲-۱. اوزان بوکس مردان و زنان المپیک

ردیف	عنوان مردان	وزن	ردیف	عنوان زنان	وزن
۱	مگس وزن سبک	۴۹	۱	مگس وزن	۵۱
۲	مگس وزن	۵۲	۲	پر وزن	۶۰
۳	خروس وزن	۵۶	۳	میان وزن	۷۵
۴	پر وزن	۶۰			
۵	سبک وزن	۶۴			
۶	سبک وزن ویژه	۶۹			
۷	میان وزن	۷۵			
۸	نیمه سنگین	۸۱			
۹	سنگین وزن	۹۱			
۱۰	سوپر سنگین وزن	+۹۱			

سایر اوزان مسابقات بوکس مردان در ۱۱ وزن به شرح جدول ۱۲-۲ می‌باشد.

مگس وزن سبک	مگس وزن	خروس وزن	پر وزن	سبک وزن	میان سبک وزن	سبک وزن ویژه	میان وزن (متوسط)	نیمه سنگین	سنگین وزن	سوپر وزن
۴۸	بین ۴۸ تا ۵۱	بین ۵۱ تا ۵۴	بین ۵۴ تا ۵۷	بین ۵۷ تا ۶۰	بین ۶۰ تا ۶۳/۵	بین ۶۳/۵ تا ۶۷	۶۷ تا ۷۵	۷۵ تا ۸۱	بین ۸۱ تا ۹۱	+۹۱

۱۲-۴. نحوه برگزاری مسابقات المپیک

رقابت‌ها در ۴ مرحله برگزار می‌شود:

الف- مرحله مقدماتی: مرحله یک حذفی که در آن برندگان به مرحله یک چهارم نهایی می‌روند.

ب- مرحله یک چهارم نهایی: در آن ۴ برنده نهایی به مرحله نیمه نهایی می‌روند.

ج- مرحله نیمه نهایی: برندگان دو دیدار به دیدار رقابت برای طلای فینال و بازندگان به دیدار رقابت برای برنز می‌روند.

د- فینال: دو دیدار رقابت برای طلا و رقابت برای برنز

واژه‌نامه

Boxing	بوکس
long strips of leather	تکه چرم بلند
boxers' fists	مشت‌های بوکسور
fight	مبارزه در بوکس
went down	افتادن یا شکست خوردن در بوکس
conceded	تأیید شکست
Gloves	دستکش بوکس
paired off at random	انتخاب دو حریف به صورت تصادفی
single-elimination tournament	مسابقات یک حذفی
Light flyweight (49kg)	مگس وزن سبک
Flyweight (52kg)	مگس وزن
Bantamweight (56kg)	خروس وزن
Lightweight (60kg)	پر وزن
Light welterweight (64kg)	سبک وزن
Welterweight (69kg)	سبک وزن ویژه
Middleweight (75kg)	میان وزن
Light heavyweight (81kg)	نیمه سنگین
Heavyweight (91kg)	سنگین وزن
Super heavyweight (+91kg)	سوپر سنگین وزن
Round	راند
Judges	داوران قاضی
Referee	داور وسط

فصل سیزدهم

رشته والیبال

مقدمه

والیبال را نمی توان به دو نوع سالنی و ساحلی تقسیم کرد. فدراسیون بین المللی والیبال در سال ۱۹۴۶ تأسیس شد. و والیبال سالنی از سال ۱۹۶۴ توسط ژاپنی ها وارد المپیک شد.

در والیبال ساحلی، والیبالیست ها باید دارای مهارت های خاصی از قبیل بازی در باد، آفتاب و... را کسب کنند و به طور کلی علاوه بر کسب مهارت های تکنیکی بازی باید بتوانند خود را با هر نوع شرایط جوی سازگار کنند.

۱-۱۳. قوانین

در مسابقات ۲۰۰۰ سیدنی قانون لیبرو معرفی شد. بازیکن لیبرو یونیفرمی با رنگ متفاوت از دیگر اعضای تیم می پوشد و در پشت زمین می تواند جانشین هر یک از بازیکنان تیم شود. اما بازیکن لیبرو نمی تواند سرویس بزند، توپ را به بالای تور ضربه بزند یا به جایگاه خط جلو چرخش کند اما نقش بسیار مهمی را برای تیم در دریافت سرویس و دفاع پشت زمین ایفا می کند.

مسابقات والیبال در ۵ ست انجام می شوند. در ۴ ست اول بازیکنان در هر ست برای کسب ۲۵ امتیاز با هم رقابت می کنند و در ست نهایی برای ۱۵ امتیاز رقابت می کنند. یک تیم باید یک ست را با ۲ امتیاز بیشتر از حریف برنده شود و در اینجا هیچ ست اضافه ای وجود ندارد. بنابراین یک ست ادامه پیدا می کند تا زمانی که یکی از دو تیم ۲ امتیاز برتری را به دست آورد. قبلاً همه ست ها ۱۵ امتیاز داشتند و ست اول حداکثر ۱۷ امتیاز داشت و در ست نهایی تیم برنده حداقل به ۲ امتیاز برتری نسبت به تیم حریف نیاز داشت. در دو بخش آقایان و بانوان برگزار می شود.

والیبال ساحلی این رشته در ۳ ست انجام می شود. در دو ست اول بازیکنان برای کسب ۲۱ امتیاز بازی می کنند و در ست نهایی ۱۵ امتیاز وجود دارد که تیم برنده باید از این سه ست حداقل ۲ امتیاز کسب کند. در این بازی هیچ محدودیتی وجود ندارد. بنابراین یک بازی تا زمانی طول می کشد که یکی از دو تیم ۲ امتیاز برتری را به دست آورد. در والیبال ساحلی ۲۴ مرد و ۲۴ زن به صورت دو نفره با یکدیگر رقابت می کنند. در دو بخش آقایان و بانوان برگزار می شود.

رقابت های والیبال ساحلی المپیک برای مردان و زنان شامل رقابت های دوره ای در بخش مقدماتی و سپس فرمت حذفی است. ۶ گروه از چهار تیمی در دور مقدماتی شکل می گیرند، که در آن هر یک از تیم ها با دیگر تیم های گروه خود مسابقه می دهند. تیم های اول و دوم از هر گروه (جمعاً ۱۲ تیم) به اضافه بهترین دو تیمی که دارای رتبه سوم در گروه ها بر اساس ست و میزان امتیازات (جمعاً ۸ تیم) مرحله حذفی را برگزار می کنند. دو جایگاه خالی در دور شانزدهم توسط بازنده خوش شانس مسابقات بین چهار تیم باقیمانده که رتبه سوم را در دور مسابقه هایشان تعیین خواهند کرد تصرف می شود. دور شانزدهم برای امتیازبندی هشت تیم برنده در یک چهارم نهایی انجام خواهد شد. دو برنده در مرحله نیمه نهایی برای کسب مدال طلا به رقابت می پردازند تا مدال های نقره و طلا را مشخص کنند. دو بازنده مرحله نیمه نهایی نیز برای کسب مدال برنز و مقام چهارم با هم به رقابت می پردازند.

والیبال ساحلی از سیستم امتیاز رالی استفاده می‌کند. تیمی که یک رالی (نتیجه رفت و برگشت یک توپ) را می‌برد یک امتیاز کسب می‌کند بدون توجه به این که کدام تیم زننده سرویس باشد. وقتی تیمی یک رالی را می‌برد، یک امتیاز و حق پرتاب توپ سرویس را کسب می‌کند. برنده مسابقه، تیمی است که دو ست از سه ست را از آن خود کند. هر تیم در هر ست زودتر به امتیاز ۲۱ برسد برنده آن ست خواهد بود. ست سوم، ۱۵ امتیازی است و برای پیروزی در هر ست باید ۲ امتیاز اختلاف وجود داشته باشد.

رقابت‌های والیبال المپیک برای مردان و زنان شامل دور مقدماتی، یک چهارم نهایی و نهایی است. در دور مقدماتی ۱۲ تیم در دو گروه (A, B) دسته بندی می‌شوند و به صورت جدول دوره‌ای همه تیم‌های داخل گروه با هم بازی می‌کنند و هر تیم با ۵ تیم دیگر گروه دیدار دارد. چهار تیم اول هر گروه به یک چهارم نهایی صعود می‌کنند و در مجموع هشت تیم با هم مسابقه می‌دهند. چهار برنده یک چهارم نهایی به دور نیمه نهایی راه خواهند یافت. دو برنده نیمه نهایی برای مسابقات کسب مدال طلا با یکدیگر بازی می‌کنند تا برنده مدال طلا و نقره مشخص شود. دو بازنده نیمه نهایی برای کسب مدال برنز به رقابت می‌پردازند تا جایگاه چهارم و گیرنده مدال برنز معین شود.

۱۳-۲. پست‌ها در والیبال

۱. لیبرو: ۱) وظایف دریافت سرویس، توپ‌گیری و ارسال پاس برگشتی
۲. پاسور (ستر): ارسال پاس مناسب از نظر تکنیکی و تاکتیکی، دفاع روی تور، سرویس و توپ‌گیری
۳. پشت خط زن (قطر پاسور): اسپک، دفاع روی تور، سرویس، توپ‌گیری
۴. دریافت کننده بیرونی (قدرتی زن): (قطر پاسور) (اسپکر): دریافت سرویس، اسپک، دفاع روی تور،

۱۳-۳. تفاوت‌های المپیک با دیگر رقابت‌ها

از جمله مهم‌ترین تفاوت‌های رقابت‌های والیبال در المپیک با دیگر رقابت‌ها می‌توان به مواردی به شرح جدول ۱۳-۱ اشاره کرد.

جدول ۱۳-۱. مهم‌ترین تفاوت‌های مسابقات والیبال المپیک با سایر رقابت‌ها

ردیف	موضوع	توضیح
۱	وقت استراحت فنی (تایم اوت)	به دلیل فشردگی بازی‌های المپیک و دغدغه کمتر کردن زمان بازی با توجه به تأکید رسانه‌ها، همه ۷۶ مسابقه والیبال از المپیک ریو ۲۰۱۶ بدون تایم اوت یا وقت استراحت فنی برگزار شد. البته مربیان حق استفاده از دو وقت استراحت ۳۰ ثانیه‌ای و ویدیو چلنج را دارند. در واقع استراحت پس از امتیازات ۸ و ۱۶ در بازی‌های المپیک لغو شد.

واژه‌نامه

رشته والیبال Volleyball

فدراسیون بین‌المللی والیبال the International Volleyball Federation (FIVB)

Beach volleyball	والیبال ساحلی
matches	مجموع مسابقه در والیبال
set	هر ست (مجموع ست‌ها نتیجه را مشخص می‌کند)
rally point	امتیاز رالی
final tie-breaker set	ست پایانی
libero	بازیکن لیبرو
serve	سرویس
spike the ball over the net	اسپیک توپ بالای تور
serve reception	دریافت سرویس
backcourt defence	دفاع پشت زمین
Spike	اسپیک
Block	دفاع
Setter	پاسور

فصل چهاردهم

رشته فوتبال

مقدمه

از سال ۱۹۰۰ جزء ورزش‌های المپیک است.

۱-۱۴. قوانین فوتبال المپیک

در المپیک به بازیکنان بالای ۲۳ سال اجازه شرکت در تیم را نمی‌دهند و فقط ۳ بازی کن سن بالا می‌توانند در بازی شرکت کنند. برای مسابقات مقدماتی زنان محدودیت سنی وجود ندارد. مسابقات در دو بخش زنان و مردان برگزار می‌شود. در مردان ۱۶ تیم و در زنان ۱۲ تیم حضور دارد.

۱۶ تیم مردان به چهار گروه تیمی A,B,C,D تقسیم می‌شوند و ۱۲ تیم زنان به سه گروه چهار تیمی E,F,G دسته‌بندی می‌شوند. مرحله مقدماتی با بازی‌های دوره‌ای و با صعود دو تیم برتر هر گروه به دنبال آن مرحله یک چهارم نهایی، نیمه‌نهایی و مسابقات کسب مدال‌های برنز و طلا انجام می‌شود. زمان بازی شامل دو دوره ۴۵ دقیقه‌ای با زمان استراحت ۱۵ دقیقه‌ای بین دو نیمه است. در مرحله ناک اوت اگر بازی در پایان ۹۰ دقیقه به اتمام نرسد، وقت اضافه در نظر گرفته می‌شود (دو دوره ۱۵ دقیقه‌ای) اگر هم بازی در وقت اضافه به پایان نرسد، برنده توسط ضربات پنالتی مشخص می‌شود. در مسابقه کسب مدال برنز که بلافاصله بعد از آن مسابقه کسب مدال طلا است، دیدار پس از ۹۰ دقیقه پایان می‌یابد و وقت اضافه‌ای در نظر گرفته نمی‌شود و نتیجه با ضربات پنالتی تعیین می‌شود.

۲-۱۴. مسابقات فوتبال المپیک

پس از برگزاری مسابقات انتخابی، شانزده تیم به المپیک صعود می‌کنند که در مرحله مقدماتی در ۴ گروه ۴ تیمی با قرعه کشی قرار می‌گیرند. در هر گروه بازی‌های دوره‌ای انجام می‌شود و از هر گروه ۲ تیم به مرحله یک‌چهارم نهایی (یک حذفی) صعود می‌کنند و بر اساس جدول بازی نمودار ۱-۱۴ تا تعیین قهرمان به پیش می‌روند.

نمودار ۱۶-۱. جدول مسابقات فوتبال المپیک بعد از دیدارهای دوره‌ای چهار گروه و مشخص شدن تیم‌های اول و دوم هر گروه

۱۴-۳. توصیه به گزارشگران

به کاربرد برخی کلمات که به طور غلط تلفظ می‌شوند دقت کنید:

- «برانکار» درست است نه «برانکارد» همان وسیله بیرون بردن مصدوم از زمین است.
- دقیقه درست است نه دیقه

واژه‌نامه

Football	فوتبال
Group stage	مراحل گروهی
quarterfinals	یک چهارم نهایی

Men's tournament مسابقات فوتبال مردان

Knockout stage مرحله حذفی

rules مقررات

FIFA World Cup جام جهانی

FIFA U-20 World Cup جام جهانی زیر ۲۰ سال

FIFA U-17 World Cup جام جهانی زیر ۱۷ سال

FIFA Confederations Cup جام کنفدراسیون‌ها

Quarter-finals یک‌چهارم نهایی

Semi-finals مرحله نیمه نهایی

Gold medal match مسابقه مدال طلا

فصل پانزدهم

ورزش های آبی

مقدمه

ورزش‌های آبی شامل شنا، شیرجه، شنای موزون و واترپلو است که از سال ۱۸۹۶ وارد المپیک شدند و از سال ۱۹۱۲ مسابقات شنای زنان نیز بخش منظمی از بازی‌های المپیک شد.

۱-۱۵. شنا در المپیک

رقابت‌های شنای المپیک دارای ۳۴ رویداد شامل ۱۷ رویداد زنان و ۱۷ رویداد مردان به شرح جدول ۱-۱۵ می‌باشد.

جدول ۱-۱۵. انواع مواد و برنامه مسابقات شنای المپیک ریو برای مردان

ردیف	رویدادهای مردان	رویدادهای زنان
۱	۵۰ متر آزاد	۵۰ متر آزاد
۲	۱۰۰ متر آزاد	۱۰۰ متر آزاد
۳	۲۰۰ متر آزاد	۲۰۰ متر آزاد
۴	۴۰۰ متر آزاد	۴۰۰ متر آزاد
۵	۱۵۰۰ متر آزاد	۸۰۰ متر آزاد
۶	۱۰۰ متر کرال پشت	۱۰۰ متر کرال پشت
۷	۲۰۰ متر کرال پشت	۲۰۰ متر کرال پشت
۸	۱۰۰ متر قورباغه	۱۰۰ متر قورباغه
۹	۲۰۰ متر قورباغه	۲۰۰ متر قورباغه
۱۰	۱۰۰ متر پروانه	۱۰۰ متر پروانه
۱۱	۲۰۰ متر پروانه	۲۰۰ متر پروانه
۱۲	۲۰۰ متر مختلط	۲۰۰ متر مختلط
۱۳	۴۰۰ متر مختلط	۴۰۰ متر مختلط
۱۴	۱۰۰×۴ متر آزاد امدادی	۱۰۰×۴ متر آزاد امدادی
۱۵	۲۰۰×۴ متر آزاد امدادی	۲۰۰×۴ متر آزاد امدادی
۱۶	۱۰۰×۴ متر مختلط امدادی	۱۰۰×۴ متر مختلط امدادی
۱۷	۱۰ کیلومتر آب‌های آزاد	۱۰ کیلومتر آب‌های آزاد

۱۵-۱-۱. نحوه برگزاری مسابقات المپیک

جدول مسابقات رویدادهای شنا در اغلب مواد شامل سه مرحله مقدماتی گروهی (Heats)، مرحله نیمه نهایی یا یک دوم (1/2) و مرحله فینال یا نهایی انجام می‌شود. در مرحله گروهی ورزشکاران در چند گروه تقسیم می‌شوند و در رقابت درون گروهی (معمولاً گروه یا هیت‌های حداکثر ۸ نفره) نفرات با رکورد برتر به مرحله نیمه نهایی و نفرات برتر آن‌ها به مرحله نهایی یا فینال راه پیدا می‌کنند.

در رشته‌های ۴۰۰ متر آزاد و مختلط و تمامی رشته‌های امدادی زنان و مردان به علاوه ۸۰۰ متر زنان و ۱۵۰۰ متر مردان مسابقات در دو مرحله گروهی و سپس فینال برگزار می‌شود. اما در رشته شنای مارتن تنها در یک مرحله فینال برگزار خواهد شد.

۱۵-۲. شیرجه در المپیک

شیرجه در ماده به شرح جدول ۱۵-۲ در دو بخش آقایان و بانوان اجرا می‌شود.

جدول ۱۵-۲. انواع رویدادهای شیرجه در المپیک در دو بخش آقایان و بانوان

ردیف	مواد آقایان	ردیف	مواد بانوان
۱	تخته شیرجه ۳ متر مردان	۱	تخته شیرجه ۳ متر زنان
۲	سکوی ۱۰ متر مردان	۲	سکوی ۱۰ متر زنان
۳	شیرجه هماهنگ ۳ متر مردان	۳	شیرجه هماهنگ ۳ متر زنان
۴	شیرجه هماهنگ سکوی ۱۰ متر مردان	۴	شیرجه هماهنگ سکوی ۱۰ متر زنان

در هر بخش ۴ ماده وجود دارد. هر کشور حداکثر می‌تواند ۱۶ شیرجه رو (۸ مرد و ۸ زن) داشته باشد. رقابت‌ها در یک دوره و امتیاز عالی آن ۱۰ است که بستگی به زیبایی و مهارت شناگر دارد. در مرحله بعد امتیازات بر روی درجه مشکل بودن حرکات شیرجه تنظیم می‌شوند و مبنای آن تعداد و نوع حرکت همانند پشتک، شدت و چرخش است.

هر یک از مسابقات انفرادی شامل بخش‌های مقدماتی، نیمه‌نهایی و نهایی است. ترتیب شروع مسابقات شیرجه در مرحله مقدماتی به شکل قرعه کشی کامپیوتری مشخص می‌شود. پس از پایان مرحله مقدماتی ۱۸ شیرجه‌رو با بیشترین امتیاز به مرحله نیمه نهایی وارد می‌شوند. در شرایط تساوی، ترتیب شروع پرش از روی تخته شیرجه با قرعه کشی مشخص می‌شود. در بخش نیمه‌نهایی نیز به شکل مسابقه برگشتی از رتبه‌بندی بخش مقدماتی مسابقات ترتیب شروع مشخص می‌شود. پس از پایان مرحله نیمه نهایی ۱۲ شیرجه‌رو با بیشترین امتیاز گام به مرحله نهایی خواهند گذاشت. در شرایط تساوی، ترتیب شروع با قرعه کشی بین افراد صورت می‌گیرد. ترتیب شیرجه در مرحله نهایی از پائین‌ترین امتیاز شروع و به بالا پیش می‌رود. نتیجه نهایی یک مرحله مجموع تمامی شیرجه‌های انجام شده در آن مرحله می‌باشد. هریک از مراحل رقابت‌های مقدماتی، نیمه‌نهایی و نهایی رویدادهای جدیدی هستند که شروع هر کدام از آن‌ها از نقطه صفر است.

در هر یک از مسابقات هم‌زمان نیز که به عنوان مسابقات نهایی انجام خواهد شد، در مجموع با ۸ جفت رقابت انجام می‌گیرد. ترتیب شروع این ۸ جفت مسابقه به شکل قرعه کشی تصادفی توسط کامپیوتر مشخص می‌شود. هر دو شیرجه‌رو باید شیرجه هم‌زمانی را انجام دهند تا داوران مسابقه به تکنیک و اجرای هم‌زمان آن‌ها امتیاز دهند. امتیاز نهایی مجموع تمامی پرش‌های انجام شده در آن مرحله است.

۱۵-۲-۱. امتیازدهی در شیرجه: در ورزش شیرجه برای امتیاز دادن ۵ عامل اصلی در نظر گرفته می‌شوند.

الف - نقطه شروع: امتیاز دادن به شیرجه از زمانی که فرد بر روی تخته پرش و یا سکو، وضعیت شیرجه زدن می-گیرد آغاز می‌شود. به طور مثال، ممکن است پشت او به سمت آب و در انتهای تخته باشد و یا صورتش سمت آب قرار بگیرد.

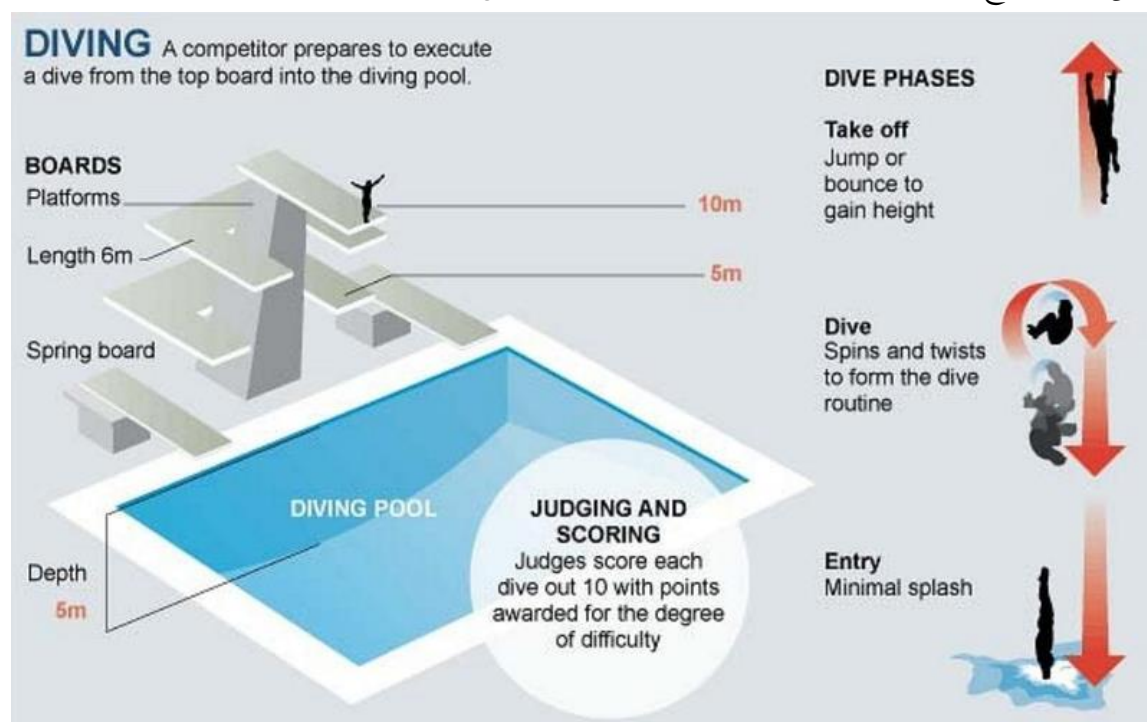
ب- نزدیک شدن: در پرش از جلو فرد باید با حرکتی آرام به انتهای تخته برود. تعداد قدم‌های او نباید از سه قدم بیشتر باشد. در پرش از پشت تعداد حرکات بازو که برای ایجاد حرکت انجام می‌شود بررسی می‌شوند. در هیچ لحظه‌ای قبل از پرش اصلی در پرش از پشت، پای فرد نباید از سکوی پرش جدا شود.

ج- آماده پرش: پس از کامل شدن مرحله مقدماتی برای پرش از جلو و اقدام به پرش، پرش باید نشان‌دهنده تعادل و کنترل درست باشد. باید فاصله فرد از تخته به میزان امنی باشد. فرد باید همزمان با هردو پا از تخته جدا شود.

د- پرش: پرش فرد باید بسیار نرم و با ظرافت بوده و بدن او به سمت چپ یا راست حرکت نکند. بدن نباید با تخته پرش هیچ‌گونه تماسی داشته باشد. در طول پرش بدن باید در یکی از ۴ حالت استاندارد قرار داشته باشد.

ه- وارد شدن در آب: در حالت ورود به آب، خواه سر ابتدا وارد شود یا پا، باید بدن به حالت عمودی یا نزدیک به این وضعیت قرار گیرد. بدن باید صاف بوده و پاها به هم چسبیده باشند. در حالت ورود با سر باید دست‌ها در بالای سر فرد کشیده صاف باشند. در حالت ورود با پا، دست‌ها باید در راستای بدن، کشیده شده باشند.

شکل ۱۵-۱ انواع تخته‌ها و شرایط یک استخر شیرجه را نشان می‌دهد.

شکل ۱۵-۱. استخر شیرجه و انواع تخته‌های پرش

۱۵-۳. شنای موزون

این رشته در المپیک دو ماده و دو مدال طلا و مجموع ۶ مدال (طلا، نقره و برنز) دارد. این دو ماده شنای موزون دو نفره و تیمی است. این شنا به قدرت، استقامت، انعطاف پذیری کنترل نفس و هنرمندی تیار دارد. وسیله مهم که

اجازه اجرای حرکات سخت و پیچیده را در زیر آب به شناگر می‌دهد دماغ گیر است که از ورود آب به بینی جلوگیری می‌کند و به شناگر اجازه حضور طولانی‌تر در زیر آب را می‌دهد. همچنین شناگران در حالی که زیر آب هستند موزیکی را می‌شنوند که با اجرای حرکات موزون آن‌ها کمک می‌کند.

رقابت‌ها برای هر دو مسابقه دو نفره و تیمی شامل روال تکنیکی و آزاد است که هر کدام با موزیک و در زمان محدودی انجام می‌شوند. در روال تکنیکی شناگران حرکات خاص از پیش تعیین شده را انجام می‌دهند. این حرکات شامل: حرکات رو به بالا، حرکات عمودی، پرتاب و چرخش است. در روال آزاد هیچ محدودیتی از نظر موزیک و نوع رقص وجود ندارد. داوران هر یک از این دو رویه به دنبال بالاترین درجه از سختی حرکت و خطر کردن شناگر، اجرای بی‌عیب، نوآوری در رقص و تلاش در اجرای ظاهری حرکات هستند.

رقابت‌های دو نفری دارای دو بخش مقدماتی (دو جلسه) و نهایی (یک جلسه) است. بخش مقدماتی شامل دو بخش متداول است: بخش حرکات فنی اجباری و حرکات آزاد. دوازده تیم دونفره از بیشترین امتیازها و براساس ترکیب امتیاز زوج‌ها به مرحله نهایی صعود می‌کنند. مرحله نهایی شامل حرکات فنی آزاد است. نتیجه نهایی براساس مجموع امتیازات فینال حرکات آزاد (۵۰٪) و امتیازات حرکات فنی اجباری از مرحله مقدماتی محاسبه خواهد شد.

رقابت تیمی فقط یک مرحله دارد و در دو بخش حرکات فنی اجباری و حرکات آزاد برگزار می‌شود. نتیجه نهایی با مجموع امتیاز حرکات آزاد (۵۰٪) و حرکات فنی اجباری (۵۰٪) محاسبه می‌شود. در شنای موزون ۱۰ داور در هر حرکت مسابقه را داوری می‌کنند. در حرکات فنی اجباری، یک هیأت به داوری اجرای مهارت‌ها می‌پردازند و جمع دیگری مجموع حرکات را داوری می‌نمایند. در بخش اجرای حرکات آزاد، یک هیأت به شایستگی‌های تکنیکی و دیگری به حرکات هنری توجه خواهد داشت.

۱۵-۴. واترپلو

از سال ۱۹۰۰ وارد المپیک شد. بازی‌ها چهار مرحله هشت دقیقه‌ای دارند که دو دقیقه بین اولین و دومین دور و بین سومین و چهارمین دور وقفه وجود دارد. بین دومین و سومین دور یک وقفه ۵ دقیقه‌ای وجود دارد. در مسابقاتی که نتیجه برد یا باخت مشخص نشده، وقت اضافی هم اختصاص خواهد یافت. در بخش زنان ۸ تیم و در بخش مردان ۱۲ تیم رقابت می‌کنند. جدول اجرای مسابقات آن در المپیک شامل ۴ مرحله است.

الف- مرحله مقدماتی (Preliminary Round): برای نمونه در بخش مردان، ۱۲ تیم در دو گروه یا استخر A و B جای می‌گیرند و به شکل دوره‌ای در هر گروه بازی می‌کنند. و چهار تیم برتر از هر گروه به مرحله یک چهارم نهایی صعود می‌کند.

ب- مرحله یک چهارم نهایی (Quarterfinals): در دور یک چهارم نهایی، تیم اول هر گروه استراحت خواهد داشت و تیم‌های دوم و سوم هر گروه یک بازی ضربدری برگزار می‌کنند. بازنده‌ها مسابقات رده‌بندی را برگزار خواهند کرد و برنده‌های یک چهارم نهایی به دور نیمه نهایی صعود می‌کنند و با تیم‌های نخست گروه‌ها در دور مقدماتی بازی می‌کنند.

- ج- نیمه نهایی (semifinal): بازنده‌ها به دور رقابت‌های رده بندی وارد می‌شوند.
- د- نهایی یا فینال: برنده‌های دور نیمه نهایی برای کسب مدال طلا و بازنده‌ها نیز برای کسب مدال برنز در مرحله فینال با یکدیگر رقابت خواهند کرد.
- تیم‌های زنان روند مسابقات منظم را در دور مقدماتی طی می‌کنند. با ۴ تیم برتری که به دور نیمه نهایی صعود می‌کنند. دو تیمی که شکست می‌خورند برای کسب مقام‌های پنجم و ششم بازی می‌کنند.
- در این رشته ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) وجود دارد.

واژه‌نامه

Aquatics	ورزش‌های آبی
swimming	شنا
diving	شیرجه
water polo	واترپلو
Freestyle races	شنای آزاد
butterfly	پروانه
backstroke	کرال پشت
breaststroke	قورباغه
medley events	مسابقه آمیخته شنا
marathon 10km W	ده کیلومتر ماراتون
m springboard۳	تخته شیرجه ۳ متر
m platform۱۰	سکوی ۱۰ متر
synchronized diving	شیرجه موزون یا هماهنگ
Synchronized Swimming	شنای موزون
breath control	کنترل نفس
nose clip	دماغ‌گیر
duet and team	رقابت دو نفره و تیمی
within a time limit	درون یک محدوده زمانی
swimmer	شناگر
two medal events	رشته برخوردار از ۲ مدال طلا
Water polo	واترپلو
round-robin.	مسابقات دوره ای
quarter-finals	یک چهارم نهایی

the medal rounds	مرحله نهایی یا کسب مدال
springboard	تخته شنای ۳ متر
platform	سکوی شیرجه ثابت ۱۰ متر
Duets Free Routine	شنای موزون ۲ نفره با روال آزاد
Duets Technical Routine	شنای موزون ۲ نفره با روال فنی
Teams Technical Routine	شنای موزون تیمی با روال فنی
Teams Free Routine	شنای موزون با روال آزاد

فصل شانزدهم

رشته ژیمناستیک

مقدمه

فدراسیون بین المللی ژیمناستیک در سال ۱۸۸۱ تاسیس شد. این فدراسیون از سه رشته هنری، ریتیمیک یا موزون و ترامپولین تشکیل شده است. هر رشته دارای یک کمیته فنی، شامل یک مدیر فنی به همراه شش نفر اعضای آن برای هماهنگی و کنترل کار هر رشته می باشد.

۱-۱۶. ژیمناستیک هنری

ترکیبی از مهارت، زیبایی، چابکی و قدرت بدنی است. قدمت آن به زمان یونان باستان بر می گردد و در آن زمان رم باستان، ایران، هند و چین از فعالیت هایی که امروزه ژیمناستیک ریتیمیک نامیده می شوند برای آماده کردن مردان جوان برای نبرد استفاده می کردند. در مسابقات آن مردان در حرکات های زمینی، خرک، دار حلقه، پرش از خرک، میله های افقی (پارالل) و تک میله افقی رقابت می کنند و زنان در پرش از خرک، میله های ناهموار، چوب موازنه و حرکات زمینی رقابت می کنند. فهرست مسابقات آن در جدول ۱-۱۶ معرفی شده است.

جدول ۱-۱۶. فهرست مسابقات ژیمناستیک هنری در دو بخش مردان و زنان

ردیف	بخش مردان	ردیف	بخش زنان
۱	حرکات زمینی	۱	حرکات زمینی
۲	پرش از خرک	۲	پرش از خرک
۳	تیمی تمام اسباب	۳	تیمی تمام اسباب
۴	انفرادی تمام اسباب	۴	انفرادی تمام اسباب
۵	پارالل	۵	پارالل ناهم سطح
۶	خرک حلقه	۶	چوب موازنه
۷	دار حلقه		
۸	بارفیکس		

رقابت های ژیمناستیک هنری مردان و زنان به شکل جداگانه انجام می شود. رقابت ها دارای ۴ مرحله است: رده بندی، فینال تیم ها، فینال انفرادی سراسری و فینال انفرادی در وسایل و اسباب ژیمناستیک. مرحله رده بندی شامل تیم هایی از ۱۲ NOC (هر تیم با ۶ ژیمناست) و ۲۶ نفر. هر ۵ نفر از ۶ ژیمناست از هر تیم در یک نوع اسباب و وسایل ژیمناستیک مسابقه خواهد داد کل تیم متشکل است از چهار تا از بهترین هایی که امتیاز برتری در هر وسیله ژیمناستیک آورده اند. رقابت های رده بندی برای بقیه شرکت کنندگان انجام می شود و تا مرحله نهایی ادامه خواهد یافت.

تیم های نهایی شامل هشت تیم برتر زنان و مردان از مرحله رده بندی است. تیم ها از شش ژیمناست تشکیل شده اند، هر سه نفر از ژیمناست ها در یک مهارت به رقابت می پردازند. تمامی امتیازات در مجموع محاسبه خواهد شد. تیمی با بالاترین امتیاز ترکیبی مدال طلا را خواهد برد.

بیست و چهار نفر از مردان و زنان از دور رده بندی (حداکثر ۲ نفر در هر NOC) به فینال انفرادی سراسری راه خواهد یافت. هشت نفر از مردان و زنان که در هر مهارت بالاترین امتیاز را در دوره رده بندی کسب نمایند به دور فینال مهارت ها راه خواهند یافت (حداکثر ۲ نفر در NOC). ژیمناست ها با بالاترین رتبه در هر مهارت مدال طلای آن

مهارت را خواهند برد. در مجموع جدول مسابقات دو مرحله انتخابی یا مقدماتی (Qualification) و نهایی دارد. به نمونه برنامه المپیک ریو در جدول ۱۵-۲ توجه کنید. در این رشته جمعا ۵۴ مدال (۱۸ طلا، ۱۸ نقره و ۱۸ برنز) وجود دارد. علامت Q به معنای مسابقات مقدماتی و علامت F به معنای مسابقات نهایی است.

جدول ۱۶-۲. جدول مسابقات ژیمناستیک هنری

رویداد/تاریخ ←	شنبه ۶	یک ۷	دو ۸	سه ۹	چهار ۱۰	پنج ۱۱	یک ۱۴	دو ۱۵	سه ۱۶
انفرادی تمامی اسباب	Q				F				
تیمی تمام اسباب			F						
پرش از خرک مردان								F	
حرکات زمینی مردان							F		
خرک حلقه مردان							F		
دارحلقه مردان								F	
پارالل مردان									F
بارفیکس مردان									F
انفرادی تمامی اسباب	Q					F			
تیمی تمامی اسباب				F					
پرش از خرک زنان							F		
چوب موازنه زنان								F	
پارالل ناهم سطح زنان							F		
حرکات زمینی زنان									F

۱۶-۲. ژیمناستیک ریتمیک

این رشته مختص بانوان است که حرکات آن همراه با موزیک و در زمینی به مساحت ۱۳ مترمربع و وسایلی از قبیل طناب، حلقه، توپ، میله ورزشی و روبان انجام می شود. در مسابقات انفرادی هر شرکت کننده حرکات مختلفی را با ۴ یا ۵ وسیله انجام می دهد. در مسابقات تیمی، یک تیم شامل ۵ نفرند که حرکات ریتمیک را با ابزارهای مختلف و هماهنگ با موسیقی انجام می دهند.

رقابت های انفرادی: رقابت های انفرادی به عنوان رقابت های سراسری می باشد که شامل چهار اجرا شامل «طناب، حلقه، باتون و روبان» است. تمامی حرکات با ریتم و موزیکال است. ژیمناست ها در هر دو مهارت در یک روز به رقابت می پردازند و دو مهارت دیگر در جلسه بعدی اجرا خواهد شد. ده نفر از بهترین ژیمناست ها با بالاترین امتیاز در چهار مهارت در دور رده بندی به فینال راه خواهند یافت. امتیازات دور رده بندی به مرحله نهایی راه نخواهد یافت. برنده ژیمناستی خواهد بود که بیشترین امتیاز را در مرحله فینال کسب نماید.

رقابت های گروهی: ۱۲ گروه از ۶ ژیمناست (۵ عضو در هر حرکت) دو اجرا را انجام خواهند داد. یک تمرین با ۵ طناب انجام می شود و دیگر حرکات با سه حلقه به علاوه دو باتون انجام می شود. هشت گروه با بالاترین امتیاز در دو تمرین به مرحله فینال راه خواهند یافت. گروه با بالاترین امتیاز در فینال برنده محسوب می شود.

انواع مسابقات آن انفرادی و گروهی تمام اسباب است. جدول مسابقات آن م در دو مرحله انتخابی و فینال برگزار می شود. این رشته هم دارای ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) است.

۱۶-۳. ترامپولین

از سال ۱۹۹۹ حرکات ترامپولین یا آکروبات وارد المپیک شد. رقابت ها انفرادی و در دو بخش مردان و زنان است. جدول آن هم دو مرحله انتخابی (یا رده بندی) و فینال دارد. رقابت های مقدماتی یا رده بندی شامل دو حرکت با ۱۰ عنصر در هر حرکت است. امتیازات هر دو حرکت بر مبنای معیارهای رقابت رده بندی محاسبه می شود. ۸ نفر از بهترین شرکت کنندگان به مرحله نهایی راه خواهند یافت و یک حرکت از ۱۰ مهارت مختلف را انجام خواهند داد. امتیازات رده بندی به مرحله نهایی راه نخواهد یافت. شرکت کننده با بالاترین امتیاز در فینال برنده خواهند بود.

واژه نامه

Gymnastics	ژیمناستیک
The Fédération Internationale de Gymnastique (FIG)	فدراسیون بین المللی ژیمناستیک
gymnastics clubs	باشگاه های ژیمناستیک
Technical Committee	کمیته فنی
Artistic Gymnastics	ژیمناستیک هنری
strength	قدرت
agility	چابکی
style and grace	تناسب و خوش اندامی
floor exercises	حرکات زمینی
horizontal bar	بارفیکس
individual all-round	تمام اسباب انفرادی
parallel bars	پارالل
pommel horse	خرک
rings	دارحلقه
team competition	تمام اسباب تیمی
vault Men	پرش از خرک
balance beam	چوب موازنه
uneven bars	پارالل ناهم سطح
Rhythmic Gymnastics	ژیمناستیک ریتمیک

performed with an apparatus اجرای حرکت با یک وسیله

rope طناب

Hoop حلقه

ball توپ

clubs چماق مانند، کوشکوب مانند

ribbon نوار مانند

group competition Women مسابقات گروهی ژیمناستیک ریتمیک بانوان

individual all-round Women مسابقات تمام اسباب انفرادی ژیمناستیک موزون بانوان

Trampoline ترامپولین

فصل ہفدهم

رشته تنیس روی میز

مقدمه

تنیس روی میز یا پینگ پنگ ورزشی است که روی میز انجام می‌شود و دو یا چهار بازیکن در آن مشارکت دارند و هر بازیکن یک راکت دارد و با بهره‌گیری از آن به توپ ضربه می‌زند. در وسط میز یک تور قرار دارد و برخورد توپ موقع برخورد با آن تابع قوانین خاصی است. توپ در این ورزش سبک (سفید یا نارنجی رنگ) و توخالی است. جنس میز از چوب و سخت است. تنیس روی میز توسط فدراسیون جهانی تنیس روی میز که در سال ۱۹۲۶ تأسیس شد اداره می‌شود. از سال ۱۹۸۸ تنیس روی میز به ورزش‌های المپیک اضافه شد.

۱-۱۷. تاریخچه

خاستگاه این بازی بریتانیا است که در سال‌های ۱۸۹۰-۱۸۸۰ شاهزادگان (زمان ملکه ویکتوریا) پس از ناهار برای سرگرمی به آن می‌پرداختند. گویا در آن زمان ترجیح می‌دادند تا به‌جای بازی تنیس زیر آفتاب به ورزشی بپردازند که در زیر سقف باشد، پس تنیس روی میز را ساختند. در برخی کشورهای انگلیسی زبان، دانشگاه‌ها و مدارس و مراکز ورزشی از به‌کار بردن واژه پینگ‌پنگ برای این رشته ورزشی منع شده‌اند و به‌جای آن باید از تنیس روی میز استفاده کنند.

۱۷-۲. قوانین و مقررات تنیس روی میز

زمانی که توپ از هر منطقه‌ای به‌جز از قسمت بین تور و پایه آن و یا از قسمت بین تور و سطح بازی عبور کند، در واقع آن توپ از روی مجموعه تور یا دور تا دور آن «عبور کرده» تلقی خواهد شد.

زننده سرویس توپ را تقریباً با حالت عمودی و به‌سمت بالا بدون چرخش پرتاب خواهد کرد به‌طوری‌که

توپ، پس از رها شدن از کف دست آزاد بازیکن حداقل ۱۶ سانتی‌متر به‌سمت بالا بیاید و سپس قبل از ضربه خوردن، بدون تماس با چیزی پائین خواهد آمد. در زمان نگه داشتن توپ برای سرویس حریف باید قادر به دیدن حداقل ۸۰ درصد توپ باشد. در زمانی که توپ به سمت پائین در حال حرکت است، در بازی‌های دو نفره، توپ باید به‌ترتیب به نیمه سمت راست زمین زننده سرویس و گیرنده سرویس برخورد کند.

در صورتی‌که به‌هنگام اجرای سرویس توپ به‌خط سفید کناری به‌عرض ۲ سانتی‌متر در امتداد طول (لبه ۴۷/۲ متری) و خط سفید انتهایی به‌عرض ۲ سانتی‌متر در امتداد عرض (لبه ۵۲۵/۱ متری) برخورد کند به‌صورتی‌که مسیر توپ تغییر کند داور تنها با دادن اخطار به‌زننده سرویس اکتفا می‌کند (لت) اما امتیاز به‌دریافت کننده سرویس داده نمی‌شود. در صورتیکه سرویس آشکارا غلط باشد، هیچ خطاری داده نخواهد شد و به گیرنده سرویس یک امتیاز تعلق خواهد گرفت. استثنائاً، در صورتیکه داور، پیش از مسابقه از ناتوانی‌های جسمی یک بازیکن آگاهی داشته باشد می‌تواند برخی از موارد عدم اجرای صحیح سرویس را نادیده بگیرد.

سطح روی میز که سطح بازی نامیده می‌شود، باید به‌صورت مستطیل بوده طول آن دو متر و هفتاد و چهار سانتی‌متر و عرض آن ۱ متر و پنجاه و دو سانتی‌متر باشد. این میز که در سطح افقی قرار می‌گیرد باید ۷۶ سانتی‌متر از زمین ارتفاع داشته باشد

۱۷-۳. مسابقات المپیک

رقابت‌های تنیس روی میز المپیک شامل مسابقات انفرادی و تیمی است که هم مردان و هم زنان در این رقابت‌ها شرکت می‌کنند.

رقابت‌های انفرادی جزء سری رقابت‌های حذفی انفرادی است. هر مسابقه شامل چهار تا هفت تیمی است که حداقل یازده امتیاز کسب کرده باشند و حداقل دو امتیاز برای برنده شدن نیاز دارند. در رقابت‌های تیمی، حداکثر ۱۶ تیم وجود دارد. تیم شامل ۱۶ بازیکن است. هر دور مسابقه شامل سه تا از بهترین مسابقات از میان ۵ مسابقه است. هر مسابقه شامل سه تا از بهترین بازی‌ها از پنج بازی با اکتساب حداقل ۱۱ امتیاز است، به‌طوری که برنده باید حداقل ۲ امتیاز کسب کند. مسابقه شامل دو مسابقه انفرادی است که دو مسابقه پیاپی را شامل می‌شود. برای هر مسابقه، مدیر تیم بازیکنان را انتخاب می‌کند در ابتدا دو مسابقه انفرادی را انجام خواهند داد. بازیکن سوم در مسابقه دابل شرکت خواهند کرد که هر دو بازیکن همان بازیکنی هستند که دو مسابقه اول را بازی کرده‌اند.

رقابت‌های تیمی شامل دو مرحله است: دور مقدماتی تیمها به چهار گروه چهار تیمی تقسیم می‌شوند. تیمها با یکدیگر مسابقه می‌دهند. برنده در دور دو امتیاز رده بندی کسب می‌کند و بازنده یک امتیاز خواهد گرفت. تیمها برحسب تعداد امتیازاتشان رده بندی می‌شوند. ۲ تا از بهترین تیمها از هر گروه به مرحله فینال راه خواهد یافت. در دور فینال اولین تیم در هر گروه مستقیماً به مرحله نیمه نهایی راه خواهد یافت و برنده های دور نیمه نهایی به دور مسابقات مدال طلا دست خواهند یافت و بازنده ها به دور دوم مسابقات حذفی و جهت کسب مدال برنز به رقابت می‌پردازند. چهار تا از تیمهای دسته دومی با یکدیگر در دور اول مسابقات حذفی برای کسب مدال برنز به مسابقه می‌پردازند. برنده ها با بازنده های دور نیمه نهایی در دور دوم مسابقات حذفی کسب مدال برنز به رقابت خواهند پرداخت. برنده ها برای کسب مدال برنز به مسابقه می‌پردازند.

مسابقات در چهار بخش: انفرادی مردان، انفرادی زنان، تیمی مردان و تیمی زنان برگزار می‌شود. یعنی در این مسابقات چهار مدال طلا و مجموعاً ۱۲ مدال (طلا، نقره و برنز) وجود دارد. برندگان دور نیمه نهایی برای کسب مدال طلا و نقره با هم رقابت می‌کنند و بازندگان دور نیمه نهایی برای کسب مدال برنز با هم رقابت می‌کنند. مسابقات تیمی هم به همین طریق انجام می‌شوند، با این تفاوت که در آن‌ها ۳۲ تیم درگیر هستند. جدول مسابقات شامل چهار مرحله است:

الف- مرحله مقدماتی (Preliminary): شانزده بازیکن برتر به‌صورت مستقیم به دور اصلی راه پیدا می‌کنند و ۴۸ بازیکن دیگر پس از عبور از بازی‌های انتخابی، وارد جدول المپیک می‌شوند. در این مرحله بازیکنان به صورت حذفی مسابقه می‌دهند.

ب- مرحله یک چهارم نهایی: ۱۶ نفر دوم هم از این راند انتخاب می‌شوند. مرحله اصلی مسابقات حذف انفرادی است.

ج- مرحله نیمه نهایی: در نهایت چهار بازیکن به این مرحله صعود و برندگان به مرحله فینال برای طلا و بازندگان برای برنز مسابقه خواهند داد.

د- مرحله فینال یا نهایی

۱۷-۴. اصطلاحات مهم و مورد نیاز گزارشگر

برخی اصطلاحات مفید و مناسب برای استفاده گزارشگر در گزارش خود در جدول ۱۷-۱ معرفی شده است.

جدول ۱۷-۱. اصطلاحات مهم و مورد نیاز گزارشگر

ردیف	اصطلاح	توضیح
۱	نت	اگر در ضربه اول، توپ پس از اینکه به زمین خورد، به تور بخورد و سپس در زمین حریف اصابت کند «نت» حساب می‌شود و فردی که آغازگر است باید دوباره ضربه را بزند و هیچ امتیازی برای کسی حساب نمی‌شود.
۲	رالی	عبارت است از مدت زمانی که توپ در جریان بازی در گردش است. توپ از آخرین لحظه‌ای که به صورت ثابت در کف دست آزاد بازیکن قرار دارد، پیش از پرتاب برای زدن سرویس، رالی یک لت یا یک امتیاز محسوب می‌شود. یک لت عبارت است از یک رالی که نتیجه آن در شمارش بازی منظور نمی‌شود.
۳	امتیاز	یک امتیاز عبارت است از یک رالی که نتیجه آن در شمارش بازی منظور می‌شود.
۴	دست بازی و آزاد	دست بازی دستی است که راکت را می‌گیرد و دست آزاد دستی است که راکت را نمی‌گیرد. یک بازیکن زمانی به توپ ضربه وارد کرده‌است که با راکتی که در دست دارد و یا با قسمت زیر میج دست بازی به توپ ضربه بزند.
۵	زننده و گیرنده سرویس	زننده سرویس بازیکنی است که اولین ضربه را در یک «رالی» به توپ وارد می‌کند اما گیرنده سرویس بازیکنی است که دومین ضربه را در یک «رالی» به توپ وارد می‌کند.
۶	سرویس	توپ باید بدون حرکت روی کف دست آزاد زننده سرویس در پشت خط پایانی و در بالای سطح بازی قرار داشته باشد. زننده سرویس به توپ ضربه وارد می‌کند به نحوی که توپ ابتدا با زمین خود و سپس بعد از عبور از روی مجموعه تور و یا از کنار آن، مستقیماً با زمین حریف تماس حاصل کند.
۷	خط پایانی	خطی است که به صورت فرضی در هر دو جهت امتداد داشته باشد.
۸	برگشت صحیح	به تویی که سرویس شده یا برگشت داده شده به نحوی ضربه وارد خواهد شد که یا مستقیماً از بالا و یا از کنار مجموعه تور عبور کند و یا پس از اصابت به مجموعه تور به زمین حریف اصابت کند.
۹	گیم	بازی از پنج گیم ۱۱ امتیازی تشکیل می‌شود. هر بازیکن یا زوجی که زودتر به امتیاز ۱۱ دست یابد، برنده گیم خواهد بود، مگر آنکه دو بازیکن و یا هر دو زوج به امتیاز مساوی ۱۰ دست یابند. در این صورت برنده، بازیکن یا زوجی خواهد بود که دو امتیاز پی در پی بیشتر از حریف خود کسب کند.
۱۰	رنگ/رتبه	در این رشته گزارشگر لازم است تا به رنگ یا رتبه جهانی بازیکنان در فدراسیون جهانی توجه داشته باشند. نشانی این سایت www.ittf.com/ittf_ranking است. در این سایت امکان جستجو افراد بر اساس ویژگی‌های مختلف وجود دارد و به این ترتیب می‌توان ورزشکار و حریف او را بهتر شناخت.
۱۱	فورهند	حرکت ضربه به توپ با حرکت مستقیم دست به جلو (جلوی راکت)
۱۲	بک هند	حرکت ضربه به توپ با پشت صفحه راکت و وضعیت دست خم شده در داخل و باز شدن از پهلو.
۱۳	تاپ اسپین	سرویزی که توپ را بالا می‌اندازند و می‌زنند.

واژه‌نامه

تنیس روی میز Table Tennis

singles	بازی انفرادی
teams	بازی تیمی
four table-tennis events	چهار رویداد اصلی بازی تنیس روی میز
top 16 seeds	۱۶ سید برتر تنیس روی میزبان
main draw	جدول اصلی مسابقات
qualification round	مسابقات انتخابی المپیک
main draw is a single-elimination tournament	جدول اصلی با مسابقات تک حذفی
semi-finals	نیمه نهایی

فصل هجدهم

رشته بسکتبال

مقدمه

از سال ۱۹۳۶ وارد المپیک شد و از سال ۱۹۷۶ بسکتبال زنان نیز به بازی‌های المپیک اضافه شد.

۱۸-۱. قوانین

هر بازی در ۴ دور ۱۰ دقیقه‌ای انجام می‌شود. اگر بعد از ۴ راند یا دور نتیجه مساوی باشد، ۵ دقیقه وقت اضافی داده می‌شود تا برنده مشخص شود. برای کسب امتیاز در بازی اگر از فاصله ۶٫۲۵ متری توپ داخل سبد انداخته شود ۳ امتیاز و فاصله کمتر از آن ۲ امتیاز دارد.

بازی در ۴ دوره زمانی ۱۰ دقیقه‌ای برگزار می‌شود. دوره زمانی تصرف توپ ۲۴ ثانیه است و داور با دمیدن در سوت این زمان‌ها را اعلام می‌کند. اگر در زمان مقرر بازی با نتیجه مساوی به پایان برسد، ۵ دقیقه اضافه در صورت لزوم در نظر گرفته می‌شود تا اینکه یک تیم به عنوان برنده اعلام شود.

بازی توسط دو تیم پنج نفره انجام می‌شود. هر گلی که خارج از خط سه امتیازی در سبد وارد شود سه امتیاز ارزش دارد. پرتاب‌های آزاد هر کدام یک امتیاز دارد. تیمی که بیشترین امتیاز را در پایان مسابقه دارد برنده مسابقه خواهد بود.

۱۸-۲. برگزاری مسابقات المپیک

بسکتبال در المپیک در دو بخش آقایان با ۱۲ تیم و بانوان با ۱۲ تیم برگزار خواهد شد. این رویداد دارای ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) است. جدول مسابقات مقدماتی برای زنان و مردان با ۱۲ تیم آغاز می‌شود. جدول مسابقات آن دارای چهار مرحله است.

الف- دور مقدماتی: در دور مقدماتی، ۱۲ تیم شرکت کننده به دو گروه ۶ تیمی (A,B) تقسیم می‌شوند. هر تیم با ۵ تیم دیگر گروه خود وارد رقابت می‌شود. چهار تا از بهترین تیم‌ها در هر گروه برای یک چهارم نهایی انتخاب می‌شوند. تیم‌هایی که پنجمین و ششمین جایگاه را در هر گروه کسب کنند حذف می‌شوند.

ب- یک چهارم نهایی: هشت تیم برتر از دور مقدماتی برای مسابقات حذفی مستقیم وارد بازی می‌شوند. برنده‌ها به دور نیمه نهایی وارد می‌شوند و بازنده‌ها حذف می‌شوند.

ج- نیمه نهایی: برنده‌های بازی‌های نیمه نهایی برای کسب مدال طلا وارد رقابت می‌شوند، بازنده‌ها برای کسب مدال برنز بازی می‌کنند.

د- نهایی: دسته‌بندی تیم‌ها بر مبنای اجرای بازی‌های آن‌ها در مرحله مقدماتی صورت می‌گیرد.

۱۸-۳. اصطلاحات رایج در گزارشگری بسکتبال

برخی اصطلاحات رایج در گزارشگری بسکتبال را می‌توان در جدول ۱۸-۱ مرور کرد.

جدول ۱۸-۱. اصطلاحات رایج در گزارشگری بسکتبال

ردیف	اصطلاح	توضیح
۱	فیک	
۲	ایربال	
۳	بلاک شات	
۴	دفاع پشت منطقه رنگی	

۱۸-۴. اصطلاحات خاص گزارشگران بسکتبال

ابوذر مارکلایی: سبد با تیم نامهربان است.

واژه‌نامه

Basketball بسکتبال

Group stage مرحله گروه بندی یا گروه‌ها

periods هر راند یا دوره از مسابقات بسکتبال

Five-minute overtimes ۵ دقیقه اضافی

a game is tied بازی مساوی شده

host country کشور میزبان

reigning World Champion قهرمانان جهان

continental championship قهرمان قاره

hoop حلقه زمین

Baskets حلقه بسکتبال

فصل نوزدهم

رشته دوچرخه سواری

مقدمه

از سال ۱۸۹۶ جزو المپیک است. ویژگی‌های آیرودینامیکی در عملکرد دوچرخه‌سوار بسیار مؤثر است.

۱-۱۹. انواع مسابقات دوچرخه سواری در المپیک

مسابقات دوچرخه‌سواری در ۵ نوع به شرح جدول ۱-۱۹ انجام می‌شود.

جدول ۱-۱۹. انواع مسابقات دوچرخه سواری المپیک

۱	۲	۳	۴	۵
بی ام ایکس یا پیست خاکی	جاده	تایم تریل (جاده)	پیست	کوهستان

۱۹-۲. دوچرخه سواری بی ام ایکس (پیست خاکی)

مسابقات بی ام ایکس در مسیرهای دایره‌ای ۳۵۰ متری انجام می‌شود و شامل پرش، پیچ‌های تند و موانع دیگر است. هشت دوچرخه سوار ابتدا در یک مسابقه مقدماتی شرکت می‌کنند و با توجه به توانایی‌ها به ترتیب به مسابقات یک چهارم نهایی و بعد نیمه‌نهایی و سرانجام دور نهایی مسابقات راه پیدا می‌کند. این مسابقات شامل دو بخش انفرادی مردان و زنان و دارای ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) است.

اغلب مسیر تقریبی مسابقات BMX المپیک بین ۳۰۰ الی ۴۰۰ متر است که موارد مسابقه ای آن شامل نمایش موارد تکنیکی، پرش‌های بلند و دیگر حرکات پرش از روی مانع برای دوچرخه سواران حرفه‌ای است. هشت دوچرخه سوار در مرحله مقدماتی در چندین مرحله با هم به رقابت می‌پردازند و چهار نفر برتر از این هشت نفر به مرحله بعد صعود خواهند کرد. تمامی رویدادهای مردان و بانوان با شکل سیدرده بندی آغاز می‌شود به‌طوری‌که هر دوچرخه سوار مسیر را دوبار طی می‌کند و مهارت و قدرت هر دوچرخه سوار سریع‌ترین زمان را تعیین می‌کند. روش سیدبندی باعث می‌شود که سریع‌ترین دوچرخه سواران قبل از مرحله نهایی یکدیگر را ملاقات نکنند. مردها در مرحله یک چهارم نهایی و بیش از سه دوره رکاب می‌زنند و امتیازات اعطایی به آن‌ها طبق جایگاه‌های آن‌هاست. چهار دوچرخه سوار اول با پائین‌ترین زمان در مرحله یک‌چهارم نهایی به دور نیمه نهایی راه خواهند یافت. در مرحله نیمه‌نهایی نیز سه دوره برگزار می‌شود که چهار دوچرخه سوار برتر با کمترین زمان به مرحله نهایی می‌رسند. در مرحله نهایی یک دوره برگزار می‌شود. بانوان به‌طور مستقیم با دور سیدبندی وارد مرحله نیمه نهایی (۳ دور) و سپس نهایی (۱ دور) می‌شوند.

شکل ۱-۱۹. تصویری از دوچرخه‌سواری بی ام ایکس

۱۹-۳. دوچرخه سواری جاده

دوچرخه سواری جاده (Cycling Road) از ۱۸۹۶ جزو المپیک بوده است. این ورزش در المپیک در ۲ بخش مردان و زنان برگزار می شود و دارای ۲ طلا و مجموعاً ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) است. به این نوع دوچرخه-سواری استقامت جاده هم گفته می شود زیرا دوچرخه سواران حدود ۶ ساعت رکاب می زنند. استقامت جاده شامل چندین دور مسابقه در جاده های عمومی است. این مسابقات شروع دسته جمعی دارد و اولین دوچرخه سوار تکمیل کننده مسافت مسابقه برنده است. مسافت حدود ۲۳۸ کیلومتری برای مردان و ۱۳۷ کیلومتری برای زنان در طول مسیر بخش بندی می شود و هر ورزشکار که مسافت های حدود ۲۴ کیلومتری در نقاط مشخص شده را عبور می کند وضعیت خود را در جمع رقابت کنندگان مشخص می کند تا هیجان رقابت برای دنبال کنندگان رویداد ایجاد شود. اغلب این مسافت در بخش مردان حدود ۶ ساعت و ۱۰ دقیقه و در بخش بانوان حدود ۴ ساعت طول می کشد. در شروع مسابقه مرحله شروع (Start List) است که دوچرخه سواران با حضور در فهرست در نقطه شروع قرار می گیرند و مرحله بعدی رکابزنی و گذر از بخش های مختلف قبل از خط پایان است (Incident) و مرحله پایانی عبور از خط پایان (Finish) است که هر دوچرخه سوار که زودتر از آن عبور کند، برنده خواهد بود. نقطه شروع طبق نتایج بازی های قبلی المپیک مشخص می شود و رده بندی ملیتی UCI نیز در نظر گرفته می شود. بالاترین رتبه هر کشور در جلوی گروه قرار می گیرد که به او لیدر (Leader) می گویند. در این مسیر حتی میانگین رکورد و سرعت گروه دوچرخه سواری جاده (Peloton) نمایش داده می شود. همچنین دوچرخه سوار پیشتاز گروه (Leader) نیز گزارش می شود و این گزارش وضعیت دوچرخه سواران و گروه ها را مشخص می کند و همچنین هیجان رقابت را افزایش می دهد. در کنار موارد مورد اشاره که لحظه به لحظه بر مونیتورهای تلویزیونی ارایه می شود در زیر صفحه نیز شمارش گر معکوس مسافت (To Go) نیز مدام مسافت باقی مانده تا خط پایان را گزارش می کند. با توجه به مسافت طولانی و دشواری کار، برخی از دوچرخه سواران به خط پایان نمی رسند. برای نمونه در المپیک ریو از بین ۱۴۴ شرکت کننده، تنها ۶۵ دوچرخه سوار موفق به عبور از خط پایان شدند.

شکل ۱۵-۲. تصاویری از دوچرخه سواری استقامت جاده

۱۹-۴. دوچرخه سواری جاده رکوردی یا تایم تریل انفرادی (Individual Time Trial):

مسابقه این ماده به این نحو می باشد که هر دوچرخه سوار به صورت انفرادی و با ثبت زمان شروع کار خود را آغاز می کند. برای ثبت زمان، وقت نگهدار در مقابل دوچرخه سوار با حرکت انگشتان دست ۳، ۲ و ۱ و زمان ثبت شده برای شروع را اعلام می کند. این زمان برای دوچرخه سوار ثبت می شود. دوچرخه سواران در فاصله ۹۰ ثانیه از

یکدیگر مسابقه را شروع می‌کنند. مسافت مسابقه برای مردان ۵۴/۵ کیلومتر و برای زنان حدود ۳۰ کیلومتر است. مسافت ۵۴/۵ کیلومتری مردان در ۵ نقطه یا بخش (Split) انجام می‌شود

در المپیک ریو ۲۰۱۶، بخش اول (Split1) مسافت ۱۰ کیلومتر است که با عبور هر ورزشکار از این نقطه رکورد او در هر بخش ثبت می‌شود. بخش دوم (split2) در نقطه حدود ۲۰ کیلومتری، بخش سوم (Split3) در نقطه حدود ۳۵ کیلومتری، بخش چهارم (Split 4) در نقطه حدود ۴۵ کیلومتری و در نهایت نقطه خط پایان (Finish) طراحی شده بود. هر چند با عبور هر ورزشکار از هر نقطه کمیته برگزاری رکوردها را ثبت و جدول نفرات اول تا ۶۴ را گزارش می‌کرد (اقدامی برای ایجاد هیجان رقابت در دوچرخه سواران) اما در نهایت نفر اول و فرد طلایی کسی بود که زودتر از بقیه از خط پایان گذشت.

شکل ۱۵-۳. تصاویری از دوچرخه سواری تایم تریل

۱۹-۴. دوچرخه سواری پیست

در دوچرخه سواری کوهستان و جاده، دوچرخه سوار می‌تواند از نظر خودش در مورد چگونگی طی مسیر استفاده کند اما در پیست این طور نیست. در این رشته دوچرخه سوار مسیر بیضی با پیچ ۴۲ درجه را طی می‌کند. ده رویداد در برنامه دوچرخه سواری پیست برای آقایان و بانوان به شرح جدول ۱۹-۲ انجام می‌شود. این جدول برنامه بازی‌ها در المپیک ریو ۲۰۱۶ را نمایش می‌دهد. این نوع دارای ۳۰ مدال (۱۰ طلا، ۱۰ نقره و ۱۰ برنز) است.

جدول ۱۹-۲. انواع مسابقات دوچرخه سواری پیست

تاریخ / رویداد		پنج ۱۱	جمعه ۱۲	شنبه ۱۳	یک ۱۴	دو ۱۵	سه ۱۶
کیرین مردان							F 1/2 H
اومنیوم مردان					ER IP SR	PR FL TT	
سرعتی مردان		H	1/4	1/2	F		
تعقیبی تیمی مردان		H	1/2	F			
سرعتی تیمی مردان		H 1/2	F				
کیرین زنان				H 1/2	F		
اومنیوم زنان					ER IP SR	PR FL TT	
سرعتی زنان					H	1/4	F 1/2
تعقیبی تیمی زنان		H	1/2	F			
سرعتی تیمی زنان		H 1/2	F				

FL = Flying Lap, PR = Points Race, ER = Elimination Race, IP = Individual Pursuit, SR = Scratch Race, TT = Time Trial

۱۹-۴-۱. **مسابقه کیرین:** دوچرخه سواران دو دور و نیم پیست مسابقه را با سرعتی رکاب می‌زنند و این اقدام بعد از تکمیل پنج دور و نیم رکابزنی پشت در سر یگان موتوری که مسیر ۷۵۰ متری قبل از خط پایان صورت می‌گیرد.

۱۹-۴-۲. **مسابقات اومنیوم (Omnium):** این مسابقات هم در مردان (۱۸ نفر) و زنان (۱۲ نفر) در قالب هیت یا گروه‌هایی به رقابت می‌پردازند. مراحل این مسابقه شامل مرحله خط شروع یک ششم (Scratch Race)، مرحله تعقیبی دو ششم (Individual Pursuit)، مرحله سرعتی حذفی سه ششم (Elimination Race 3\6)، مرحله رکوردگیری چهار ششم (Time Trial 4\6)، دور سریع پنج ششم (Flying Lap 5\6) و مرحله مسابقه امتیازی شش ششم (Points Race 6\6) است. رکوردها در این ماده معمولاً حدود یک ساعت است.

۱۹-۴-۳. **مسابقه سرعتی (Sprint):** دوچرخه سواران یک دور ۲۰۰ متری زمان بندی شده را طی می‌کنند. در بخش نخست در مردان ۱۸ نفر و بانوان ۱۲ نفر در قالب هیت یا گروه ۶ نفره رقابت می‌کنند تا به مرحله بعد یعنی یک شانزدهم برای مردان و یک هشتم برای بانوان وارد شوند. رقابت‌های نهایی یک شانزدهم برای مردان و یک هشتم برای زنان به شکل رقابت شانسه به شانسه با صعود فرد برنده به مرحله بعد و بازنده‌ها به دور شانس مجدد پی‌گیری می‌شود. رکورد طی این مسافت حدود ۱۲ ثانیه است.

۱۹-۴-۴. **مسابقات تعقیبی تیمی (Team Pursuit):** این مسابقات در مراحل انتخابی (Qualifying)، دور اول (First Round) و نهایی (Final) برگزار می‌شود.

۱۹-۴-۵. **مسابقات سرعتی تیمی (Team Sprint):** دوچرخه سواران مسافت ۷۵۰ متری را در ۳ دور طی می‌کنند. رکورد طی مسافت حدود ۴۲ ثانیه است. در مرحله اول مقدماتی دوچرخه سواران مسابقه می‌دهند و در نهایت ۸ دوچرخه سوار به مرحله نهایی می‌رسند و دیدار نهایی را برگزار می‌کنند.

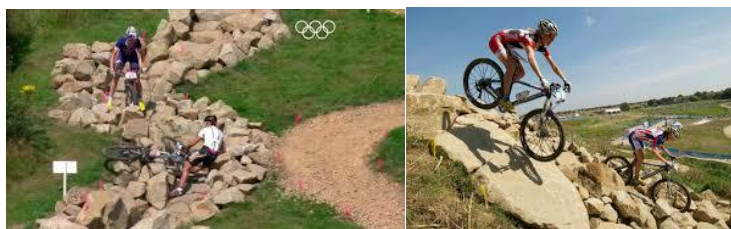

۱۹-۴. تصویری از دوچرخه سواری پیست

۱۹-۵. دوچرخه سواری کوهستان

به آن کراس کانتری هم می‌گویند. ورزشی ماجراجویانه که رقابت دهندگان را با موانع طبیعی مواجه می‌کند. اغلب زمین مسابقه نواحی طبیعی است و حتی ممکن است که از بین درختان، شاخه‌ها، صخره‌ها و رودخانه‌ها باشد.

مسابقات مردان بین ۴۰ تا ۵۰ کیلومتر و زنان بین ۳۰ تا ۴۰ کیلومتر است. مسافت دقیق در شب قبل از مسابقه با توجه به شرایط آب و هوایی تصمیم‌گیری می‌شود. بیشترین زمان آن در مورد مردان ۲ ساعت و ۱۵ دقیقه و در مورد زنان ۲ ساعت است. این مسابقات در دو بخش زنان و مردان برگزار می‌شود و دارای ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و دو برنز) است. این رشته از المپیک ۱۹۹۶ آتلانتا وارد المپیک شد. مسابقه تک مرحله‌ای است و هر ورزشکار با بهترین رکورد قهرمان است.

شکل ۱۹-۵. تصاویری از دوچرخه سواری کوهستان

واژه‌نامه

Cycling	دوچرخه سواری
Heats/preliminaries(H)	مسابقات گروهی یا مقدماتی یا حذفی
Quarterfinals($\frac{1}{4}$)	مسابقات یک چهارم نهایی
Semifinals($\frac{1}{2}$)	مسابقات نیمه‌نهایی
Final(F)	مسابقه نهایی
Cycling BMX	دوچرخه‌سواری BMX
circuits	مسیر دوار
jumps	پریدن با دوچرخه
Cycling Road	دوچرخه‌سواری جاده
time trials	دوچرخه‌سواری جاده رکوردگیری یا تایم تریل
mass starts	شروع مسابقه جمعی دوچرخه‌سواران
Cycling Track	دوچرخه‌سواری پیست
oval track banked at 42 degrees	پیست تخم مرغی با زاویه ۴۲ درجه
individual and team events	رویدادهای انفرادی و تیمی دوچرخه‌سواری
sprint and endurance races	مسابقات سرعتی و استقامتی دوچرخه سواری
pursuits	مسابقات تعقیبی
time trials	مسابقات رکوردگیری یا تایم تریل
Individual Pursuit	مسابقات تعقیبی انفرادی
Keirin	مسابقات کیرین
Sprint	مسابقات اسپرینت یا سرعت
Team Pursuit (4000m)	تعقیبی تیمی ۴۰۰۰ متر
Mountain Bike	دوچرخه‌سواری کوهستان
Cross-country	کراس کانتری

فصل بیستم

رشته تنیس

مقدمه

از سال ۱۸۹۶ جزء المپیک است.

۲۰-۱. مسابقات المپیک

در مسابقات تنیس المپیک پنج ماده به شرح جدول ۲۰-۱ در دو بخش آقایان و بانوان وجود دارد. در واقع در این رشته ۵ مدال طلا و مجموع ۱۵ مدال (طلا، نقره و برنز) وجود دارد.

جدول ۲۰-۱. مواد رشته تنیس در المپیک (آقایان، بانوان و مختلط)

ردیف	آقایان	بانوان
۱	انفرادی	انفرادی
۲	دوئل	دوئل
۳	مختلط	

مسابقات المپیک در ۵ مرحله انجام می‌شوند.

الف- راند اول (First Round): مسابقات به صورت حذفی است. ۶۴ نفر در انفرادی مردان و ۳۲ نفر در انفرادی زنان شرکت می‌کنند. ۱۶ بازیکن بر حسب مهارت و قدرت رده بندی خواهند شد و دیگر بازیکنان از دور حذف می‌شوند. برنده هر مسابقه به دور بعد راه خواهد یافت. در رقابت‌های دوئل، هشت جفت بازیکن بر حسب مهارت و قدرت رده بندی خواهند شد و بقیه از دور مسابقات حذف می‌شوند. برنده‌های هر مسابقه به دور بعد راه خواهند یافت. بازنده‌های هر مسابقه حذف می‌شوند. برنده‌های مسابقات نیمه‌نهایی به دور مسابقات کسب مدال طلا راه خواهند یافت. برنده‌ها مدال طلا می‌گیرند و بازنده‌ها مدال نقره و بازنده‌های دو مسابقه نیمه نهایی برای کسب مدال برنز به رقابت می‌پردازند.

ب- راند دوم (Second Round): مسابقات به صورت حذفی است.

ج- راند سوم (Third Round): مسابقات به صورت حذفی است.

د- مرحله یک چهارم نهایی (Quarterfinals): ۸ نفر یا تیم برتر صعود می‌کنند.

ه- مرحله نیمه نهایی (Semifinals): چهار تیم صعود و دو تیم یا نفر برنده برای طلا و دو تیم یا نفر بازنده برای برنز بازی می‌کنند.

و- مرحله فینال یا نهایی (Finals): مسابقه برای طلا و برنز

تمامی مسابقات با سه ست از بهترین‌هاست به غیر از مسابقات کسب مدال طلای مردان که باید ۵ ست از بهترین‌ها را در نظر گرفت. وضع مساوی در هر ست باید مورد نظر قرار گیرد به جزء ست پنجم در رقابت‌های فینال مردان و ست سوم در تمام دیگر مسابقات، جایی که یک ست آوانتاژ بازی شود.

۲۰-۲. اصلاحات و اطلاعات لازم برای گزارشگری تنیس

برخی از اصطلاحات مهم برای گزارشگری در جدول ۲۰-۲ ارایه شده است.

جدول ۲۰-۲. اصلاحات و اطلاعات لازم برای گزارشگری تنیس

ردیف	اصطلاح	توضیح
۱	Point	امتیاز کوچکترین واحد بازی
۲	Service	سرویس (ضربه شروع کننده)
۳	service ace	امتیاز سرویس
۴	service box	محدوده مجاز زدن سرویس
۵	service court	محل فرود سرویس
۶	service line	خط محدوده زدن ضربه سرویس
۷	ad یا advantage	امتیاز برتری (در مواقعی که ۲ تنیسور در امتیاز ۴۰-۴۰ مساوی می‌شوند)
۸	Court	زمین تنیس (طول ۲۳٫۷ عرض ۱۰٫۹)
۹	Clay	زمین خاک رس
۱۰	Deuce	مساوی شدن ۲ تنیسور در امتیاز آخر ۴۰-۴۰
۱۱	Doubles	بازی ۲ به ۲
۱۲	Drive	ضربه محکم
۱۳	drop shot	جاخالی (ضربه ارام و کوتاه در جلوی تور) البته در مورد جاخالی اصلاح زیاد هست.
۱۴	Fault	خطا
۱۵	fifteen یا ۱۵	امتیاز اولی که یک تنیسور میگیرد (ضربه اول ۱۵ امتیاز دارد)
۱۶	thirty یا ۳۰	امتیاز دومی که تنیسور می‌گیرد.
۱۷	forty یا چهل	امتیاز سومی که یک تنیسور می‌گیرد.
۱۸	Forehand	ضربه با روی راکت
۱۹	Backhand	ضربه با پشت راکت
۲۰	Game	واحد شمارش دوره بازی (هر شش گیم یک ست)
۲۱	game point	امتیاز پایانی یک گیم
۲۲	Grass	زمین چمن
۲۳	Kiker	سرویس چرخشی
۲۴	Lob	ضربه قوسی بلند
۲۵	love set	بازنده به صفر (حتی بدون گرفتن یه گیم)
۲۶	Net	برخورد توپ به تور هنگام زدن سرویس
۲۷	Netball	توپی که پس از برخورد با تور به زمین می‌خورد.
۲۸	one handed backhand	زدن یک‌هنگد با یک دست
۲۹	two handed backhand	زدن یک‌هنگد با دو دست
۳۰	Overhand	ابشار
۳۱	overhead smash	ضربه از بالا سر تنیسور (جواب ضربه لوب)
۳۲	Rally	تبادل ضربه‌ها میان بازیکن‌ها
۳۳	Set	یک دوره مسابقه تنیس (شمال ۶ گیم)
۳۴	set point	آخرین امتیاز یک دوره

۳۵	Singles	بازی انفرادی
۳۶	Stroke	ضربه کتتری
۳۷	Tape	نوار بالایی تور
۳۸	Volley	چرخش توپ در ۲ طرف زمین بدون برخورد توپ به زمین

واژه‌نامه

Tennis تنیس

Single مسابقات انفرادی تنیس

doubles مسابقات دونفره

a knockout competition یک نوع مسابقه حذفی

best of three sets برنده دو ست از ۳ ست

Mixed doubles مسابقه دونفره مختلط

فصل بیست و یکم

رشته سه گانه

مقدمه

از سال ۲۰۰۰ جزء بازی‌های المپیک است. تاریخ تری اتلون به سال ۱۹۷۸ باز می‌گردد.

۱-۲۱. قوانین

ورزش سه‌گانه در المپیک شامل سه ماده زیر است:

- ۱۵۰۰ متر شنا
- ۴۰ کیلومتر دوچرخه‌سواری
- ۱۰ کیلومتر دو

مسابقه از نقطه شروع و بدون هیچ توقف در ۳ مرحله یا رشته‌های شنا، دوچرخه‌سواری و دو انجام می‌شود. زنان باید ظرف ۲ ساعت و مردان در ۱ ساعت و ۵۰ دقیقه مسابقه را به پایان برسانند. در یک روز مسابقه زنان و روز بعد مسابقات مردان انجام می‌شود. مسابقه بدون وقفه ادامه دارد. برنده اولین فردی است که مسیر را کاملاً پیموده باشد.

۲-۲۱. مسابقات

این مسابقات در دو بخش انفرادی مردان و زنان برگزار می‌شود. این رشته دارای ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) است.

واژه‌نامه

Triathlon	سه‌گانه یا تریاتلون
bike ride	دوچرخه‌سواری
mass start	شروع جمعی مسابقه

فصل بیست و دوم

رشته پنج گانه مدرن

مقدمه

از سال ۱۹۱۲ جزء المپیک است. ابتدا در بیش از ۴ تا ۵ روز انجام می شد اما از سال ۱۹۹۶ فقط در یک روز انجام می شود.

۱-۲۲. مسابقات المپیک

این مسابقات در دو بخش مردان و زنان است و دارای ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) است و پنج رشته را در بر می گیرد.

- تیراندازی
- شمشیربازی
- شنا
- پرش با اسب
- دو

شروع مسابقه با تیراندازی است و بازیکن ۴۰ ثانیه زمان دارد تا ۲۰ تیر را با تپانچه کالیبر بادی به هدف ۱۷ سانتی مترمربعی و در فاصله ۱۰ متری شلیک کند. بعد از آن مسابقه شمشیربازی بین شرکت کنندگان به صورت ۳ راند ۳ دقیقه ای با یک دقیقه استراحت بین راندها است که به صورت دوره ای برگزار می شود. سومین مرحله مسابقه شناست که شامل یک مسابقه شنای آزاد حدود ۲۰۰ متر است. چهارمین مسابقه پرش با اسب خواهد بود و پنجمین و آخرین مسابقه نهایی دوی ۳۰۰ متر است.

رقابت های پنجگانه مدرن المپیک برای شرکت کنندگان انفرادی است که متشکل است از ۵ ترتیب شرکت کنندگانی که بالاترین امتیازات را بعد از اولین چهار مسابقه کسب کنند در ابتدا پیشقدم هستند. اولین ورزشکار که از خط پایان در دور پایانی عبور کند برنده مدال طلا خواهد بود. رقابت های تیراندازی تفنگ های بادی ۴/۵ میلی متری شامل ۲۰ شلیک به هدف از فاصله ۱۰ متری است. شمشیربازی به صورت دور گردشی ۳۶ نفری است که یک دور مسابقه ایه (شمشیربازی) آن یک دقیقه به طول می انجامد.

به دنبال آن یک شنای ۲۰۰ متر سبک آزاد در زمان معین است که با چهار دور مقدماتی از ۹ شناگر آغاز می شود. اسب دوانی در مسیر استادیوم ۴۵۰-۳۵۰ متری با ۱۲ مانع که شامل پرش های دوبل و سه تایی می شود. مسابقه نهایی یک دور مسابقات و ورزش های میدانی و صحرایی ۳۰۰۰ متری است. بدیهی است که با توجه به نیاز به اماکن مختلف هر بخش در یک مکان اجرا می شود.

۲-۲۲. مسابقات پنج گانه در المپیک

بازی ها از ۱۸ تا ۲۰ اوت برگزار می شود. این مسابقات در دو بخش مردان و زنان در پارک دئودورو پنج گانه مدرن انجام می شود.

واژه‌نامه

پنج‌گانه مدرن Modern Pentathlon

بیست شلیک 20 shots

تپانچه یا سلاح کمری بادی air pistol

فصل بیست و سوم

رشته قایق رانی با کانو/کایاک

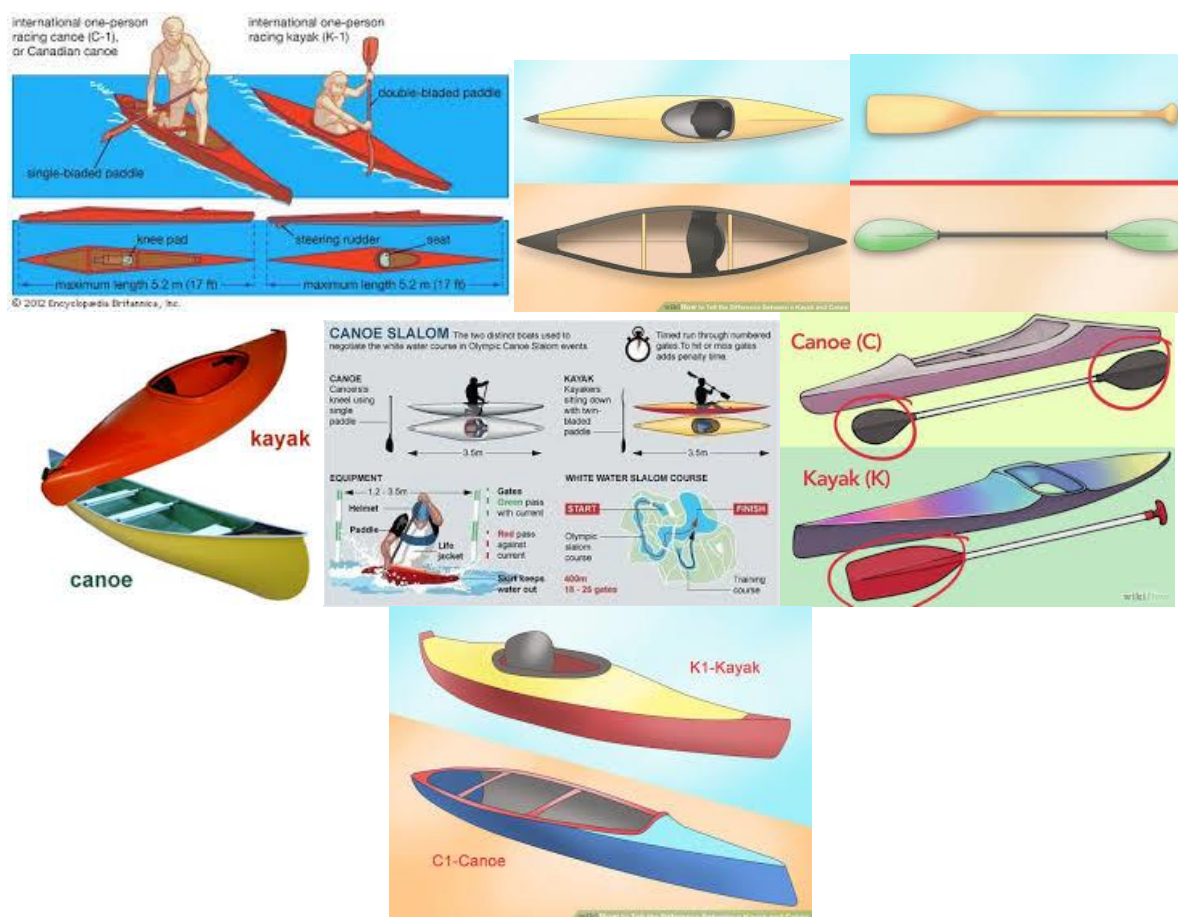
ویراستار فصل: سید حسین شریفی

مقدمه

از ۱۹۳۶ وارد المپیک شد. در دو شکل قایقرانی با کано/کایاک اسلالم (آب‌های خروشان) و اسپرینت برگزار می‌شود. رشته کایاک با حرف و مواد کایاک یک نفره (K1)، کایاک دو نفره (K2) و کایاک چهارنفره (K4) شناخته می‌شود. رشته کانو با حرف C و مواد کانوی یک نفره (C1)، کانوی دو نفره (C2) و کانوی چهار نفره (C4) شناخته می‌شود.

۱-۲۳. قوانین

در اسپرینت مسابقه در سطح آب آرام انجام می‌شود. زنان فقط در مسابقات کایاک (با دو پاروی کوتاه و پارو زنی به صورت نشسته). مردان هم در کایاک و هم در کانو مسابقه می‌دهند، قایق‌ها به دلخواه با وضعیت نشسته روی زانو با یک پاروی کوتاه است. در تصاویر ۱-۲۳ تفاوت قایق کانو و کایاک دیده می‌شود.

شکل ۱-۲۳. تفاوت قایق کانو با کایاک و پاروی یک لبه با دولبه آن

۲-۲۳. مسابقات کانو/کایاک المپیک ۲۰۱۶

مسابقات اسپرینت یا قایقرانی در آب‌های آرام در موادی به شرح جدول ۱-۲۳ در دو بخش آقایان و بانوان انجام می‌شود. آب‌های خروشان یا کانو اسلالم یکی از ۶ رشته تکنیکی فدراسیون جهانی قایقرانی است که مقررات خاص خودش را دارد و زیر نظر یک کمیته مستقل اداره می‌شود. این رشته در روز ۱۱ سپتامبر ۱۹۳۲ در کشور

سوئیس معرفی شد و آغاز به کار کرد. این رشته پس از چند مرحله ورود و حذف از المپیک، توانست دوباره از سال ۲۰۰۰ و در رقابت‌های المپیک سیدنی وارد بازی‌های المپیک شود و هم اکنون به لحاظ جذب تماشاچی بیشتر و فراوان با آب‌های آرام در یک جایگاه قرار دارد.

جدول ۱-۲۳. انواع مسابقات اسپرینت یا قایقرانی در آب‌های آرام

ردیف	انواع مسابقات مردان	ردیف	انواع مسابقات زنان
۱	کانو ۱ نفره ۲۰۰ متر	۱	کایاک ۱ نفره ۲۰۰ متر
۲	کانو ۱ نفره ۱۰۰۰ متر	۲	کایاک ۱ نفره ۵۰۰ متر
۳	کانو ۲ نفره ۱۰۰۰ متر	۳	کایاک ۲ نفره ۵۰۰ متر
۴	کایاک ۱ نفره ۲۰۰ متر	۴	کایاک ۴ نفره ۱۰۰۰ متر
۵	کایاک ۱ نفره ۱۰۰۰ متر		
۶	کایاک ۲ نفره ۲۰۰ متر		
۷	کایاک ۲ نفره ۱۰۰۰ متر		
۸	کایاک ۴ نفره ۱۰۰۰ متر		

مرحله حذفی، نیمه نهایی و نهایی در هر رویداد برگزار می‌شود که بیش از ۹ قایق وارد آن می‌شوند. اگر ۹ یا کمتر از این تعداد قایق در مسابقه وارد شوند، تمامی قایق‌ها مستقیماً به مرحله نهایی صعود خواهند کرد. اولین قایقی که قسمت جلوی آن از خط پایان بگذرد (با تمامی سرنشینانش) برنده خواهد بود. مسابقات کانو/کایاک آب‌های خروشان در موادی به شرح جدول ۲۳-۲ در دو بخش آقایان و بانوان انجام می‌شود.

جدول ۲۳-۲. انواع مسابقات اسلالم یا قایقرانی در آب‌های خروشان

ردیف	انواع مسابقات مردان	ردیف	انواع مسابقات زنان
۱	کانو ۱ نفره مردان	۱	کایاک ۱ نفره زنان
۲	کانو ۲ نفره مردان	۲	
۳	کایاک ۱ نفره مردان	۳	

مرحله مقدماتی حذفی، نیمه نهایی و نهایی در هر مسابقه برگزار می‌شود. تعداد قایق‌ها در هر مرحله، مرحله حذفی (۲ دور به یکدیگر افزوده خواهد شد) نیمه‌نهایی (۱ دور) و نهایی (۱ دور) که بر طبق قوانین ICF خواهد بود. در مرحله نهایی، قایقی با کم‌ترین زمان پیموده به علاوه محاسبه خطاها در دور نیمه نهایی و نهایی برنده خواهند بود. ترتیب شروع هر مرحله عکس ترتیب پایان در مرحله قبلی است. در هر مرحله پاروزنها در دو دوره طی یک سری مسیرهای بالای رودخانه و پائین رودخانه به رقابت می‌پردازند.

جریمه‌ها برای مسیرهای از دست رفته محاسبه می‌شوند. نوک قایق به شکل کامل باید از خط بین قطب‌ها و هماهنگ و منطبق با سمت صحیح مسیر و نقشه مسیر عبور کند. دو ثانیه برای تماس با گیت و ۵۰ ثانیه برای عبور کردن از گیت در نظر گرفته شده است. این زمان‌ها به زمان دور مسابقات افزوده می‌شود که نتیجه نهایی هر دور را

مشخص خواهد کرد. نتایج و امتیازات ترکیبی در دو مرحله تعیین کننده ترتیب پایانی پاروژن‌ها در دور مسابقات هستند.

در بخش آب‌های آرام ۱۲ ماده و در بخش آب‌های خروشان ۴ ماده و جمعا در این رشته ۴۸ مدال (۱۶ طلا، ۱۶ نقره و ۱۶ برنز) وجود دارد.

۲۳-۳. تاریخچه و نحوه کسب سهمیه المپیک

نخستین بار و در سال ۲۰۰۰ در بازی‌های المپیک سیدنی بود که از طریق وایلدکارد یک سهمیه در قایقرانی به ایران تعلق گرفت. اما اولین سهمیه‌های ایران در این ماده ۱۲ سال بعد در بازی‌های لندن کسب شد که احمد رضا طالبیان در بخش مردان و آرزو معتمدی در بخش زنان برای ایران موفق به کسب سهمیه شدند. قایقرانان کشورمان در این ماده در بازی‌های المپیک ۲۰۱۶ حضور نداشتند. سهمیه‌ها برای المپیک ریودوژانیرو در قالب جهانی و قاره‌ای تقسیم شدند. رقابت‌های قهرمانی ۲۰۱۵ جهان در ایتالیا شاهد تقسیم سهمیه‌های فراوانی بود. قایقرانانی که نتوانستند از آن رقابت‌ها سهمیه لازم را به دست آورند، به مسابقه‌های قاره‌ای هدایت شدند. قایقرانان ایران نه در رقابت‌های قهرمانی جهان و نه در مسابقه‌های قهرمانی آسیا در اندونزی موفق به کسب سهمیه المپیک نشدند.

به سبب تعداد مدال‌های زیاد در آب‌های خروشان، تیم‌های مدعی در المپیک سرمایه‌گذاری خوبی در اسلالموم کردند. رقابت‌های قهرمانی ۲۰۱۵ جهان و سپس قهرمان قاره‌ای سهمیه‌های هر کشور را مشخص می‌کرد. تنها افتخار بزرگ این ورزش در بازی‌های آسیایی اینچئون توسط سونیا گماری به دست آمد که موفق به کسب نشان برنز رقابت‌ها شد. در ایران برگزاری اولین مسابقه آب‌های خروشان در سال ۱۳۶۵ در رودخانه سفیدرود برگزار شد و پس از آن تقریباً همه ساله این مسابقات برگزار می‌شود. دو دهه بعد و در سال ۱۳۸۵ قایق‌ها و لوازم مدرن روز خریداری و کمیته فعالیت خود را آغاز کرد.

واژه‌نامه

Canoe	قایقرانی کانو
Kayak	قایقرانی کایاک
craft	ابزار، ترفند
single-bladed paddles	پاروی یک طرفه (پاروهای با صفحه در یک طرف)
double-blade paddle	پاروی دو طرفه یا دو لبه
Canoe / Kayak Flatwater	کانا/کایاک آب‌های آرام
competitors assigned to lanes	در داخل خطوط رقابت کردن
sitting position	موقعیت نشسته
canoe single	کانو انفرادی
canoe double	کانو دو نفره

kayak single	کایاک یک نفره
kayak double	کایاک دو نفره
kayak four	کایاک چهار نفره
Canoe / Kayak Slalom	کانو و کایاک آب‌های خروشان
turbulent water	آب خروشان

فصل بیست و چهارم

رشته قایق رانی روئینگ

مقدمه

از ۱۹۰۰ جزو المپیک است و از ۱۹۷۶ زنان هم اضافه شد.

۲۴-۱. قوانین

دو شکل سوئیپ و اسکولینگ دارد. در سوئیپ هر فرد با یک پارو حرکت می‌کند و در شکل اسکولینگ، هر فرد دو پارو دارد. انواع ۱، ۲، ۴ و ۸ نفره دارد در ماده ۸ نفره یک سکاندار هم هست. سکاندار کسی که باید قایق و تیمش را هدایت کند. در دیگر مواد قایقران با کمک رادار کوچکی و یک پدال پای قایق را در طول مسیر هدایت می‌کند.

مسابقات روئینگ را برخی موارد کرجی رانی هم می‌گویند. در المپیک شامل ۱۴ مسابقه است، ۸ مسابقه برای مردان و ۶ مسابقه برای زنان. بسته به تعداد ورودی در هر مسابقه، دور مقدماتی، دور مسابقات فرصتی، یک چهارم نهایی، نیمه نهایی و نهایی انجام می‌شود. فینال دور A و B در تمام مسابقات با ۸ یا بیش از ۸ ورودی انجام می‌گیرد که برای ۱۴ یا بیش از ۱۴ ورودی C D و یا فینال E اجرا خواهد شد.

هر قایق به دور اول مسابقات با پیشرفت به دورهای بیشتر بر مبنای جایگاهشان ارتقاء می‌یابند. مسابقه واقعی و تعیین خط برای مسابقات فرصتی، یک چهارم نهایی، نیمه نهایی و نهایی با در نظر گرفتن دور مسابقات قبلی تعیین می‌شود. تعداد قایق‌های شرکت کننده متفاوت است و به تعداد ورزشکارانی بستگی دارد که در یک یا بیش از یک قایق هستند. در هر مسابقه اولین قایقی که پارویش از خط بگذرد برنده محسوب می‌شود.

۲۴-۲. مسابقات روئینگ المپیک

همه قایق‌ها در مسابقات مقدماتی با یکدیگر مسابقه می‌دهند تا به مرحله نیمه نهایی و ۶ قایق در دور نهایی برسند. رفتن به دور نیمه نهایی و صعود بستگی به تعداد قایق‌های شرکت کننده دارد. مراحل مسابقات به این شرح است:

الف - مقدماتی تعیین خط (Preliminary Race for lanes): خطوط قایقرانان تعیین می‌شود و ۳۲ قایقران در ۶ گروه مسابقه یا Heat مشخص می‌شود. برای نمونه در المپیک ریو ۲۰۱۶، دو گروه ۶ تیمی و چهار گروه بعدی ۵ تیمی شدند و مهسا جاور در گروه ۲ و خط ۴ قرار گرفت.

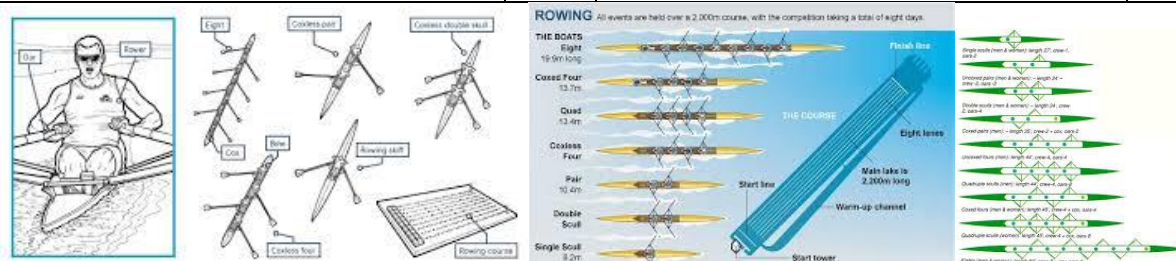
ب - مرحله مسابقات داخل گروه (Heats): در هر گروه مسابقات برگزار می‌شود و سه نفر اول به مرحله بعد یا یک چهارم نهایی صعود می‌کنند و بقیه به بخش فرصت مجدد (Repechages) یا جدول فرصت مجدد وارد می‌شوند. در مرحله Heats، پاروژن‌ها مسافت ۱۵۰۰ متری را طی می‌کنند که پس از مراحل ۵۰۰ متر، ۱۰۰۰ متر و در نهایت ۱۵۰۰ متر رکوردها ثبت می‌شود و رکورد نهایی ۱۵۰۰ متر رکوردها ثبت می‌شود و رکوردها ثبت می‌شود و رکورد نهایی ۱۵۰۰ متر نفرات اول تا ششم هر گروه را مشخص می‌کند.

ج - جدول یک چهارم نهایی (Qualificational) / جدول فرصت مجدد (Repechages)

د- دیدار نهایی: بعد از برگزاری دیدار نهایی، دیدارهای رتبه بندی قایقرانان برای تعیین رتبه ادامه خواهد داشت. برای نمونه مهساجاور در رقابت برای تعیین رتبه ۲۴ تا ۲۸ در گروه خود چهارم و به رتبه ۲۸ دست یافت. انواع مواد مسابقات المپیک در دو بخش زنان و مردان در جدول ۲۳-۱ ارایه شده است. شکل های ۲۴-۱ تا ۲۴-۹ انواع این نوع قایقرانی را نمایش می دهد. در این مسابقات ۴۲ مدال (۱۴ طلا، ۱۴ نقره و ۱۴ برنز) وجود دارد.

جدول ۲۴-۱. انواع مسابقات قایقرانی روئینگ المپیک در دو بخش مردان و زنان

ردیف	مواد مردان	ردیف	مواد زنان
۱	انفرادی اسکولینگ (دوپارو)	۱	انفرادی اسکولینگ (دوپارو)
۲	دو نفره تک پارویی	۲	دو نفره تک پارویی
۳	دو نفره اسکولینگ (دو پاروئی)	۳	دو نفره اسکولینگ (دو پاروئی)
۴	قایق سبک دو نفره اسکولینگ (دو پاروئی)	۴	قایق سبک دو نفره اسکولینگ (دو پاروئی)
۵	چهار نفره تک پاروئی	۵	چهار نفره تک پاروئی
۶	چهار نفره اسکولینگ (دو پاروئی)	۶	هشت نفره
۷	قایق سبک چهار نفره تک پاروئی		
۸	هشت نفره		

شکل ۲۴-۱. تفاوت انواع قایقرانی روئینگ

شکل ۲۴-۲. روئینگ تک نفره دو پارو

شکل ۲۴-۳. روئینگ دو نفره تک پارویی

شکل ۲۴-۴. روئینگ دو نفره دو پارویی

شکل ۲۴-۵. روئینگ چهارنفره تک پارویی

شکل ۲۴-۶. روئینگ چهارنفره دو پارویی

شکل ۲۴-۷. روئینگ هشت نفره تک پارویی

۲۴-۳. تاریخچه روئینگ در ایران

این رشته از اواخر سال ۲۰۰۵ میلادی به شکل جدی وارد ایران شد و با حضور یک مربی رومانیایی با نام جیو وانیک به پیدایش و پرورش ورزشکاران این رشته پرداخت. در فاصله ۱۸ ماه ایران توانست دو سهمیه برای بازی‌های المپیک به دست آورد. محسن شادی و هما حسینی نخستین ایرانیانی بودند که در روئینگ بازی‌های ۲۰۰۸ پکن برای ایران به آب زدند. شادی پرافتخارترین قایقران روئینگ ایران است که دو نشان طلا و یک نقره زیر ۲۳ ساله‌های جهان، دو مدال طلای بازی‌های آسیایی و دو دوره حضور در بازی‌های المپیک را به دست آورده است. در بازی‌های المپیک لندن شادی و سولماز عباسی سهمیه المپیک گرفتند و در رویودوژانیرو تنها به تک سهمیه مهسا جاور قناعت کردیم. جاور نشان نقره آسیا و برنز بازی‌های آسیایی را در کارنامه دارد.

نحوه کسب سهمیه المپیک در رویینگ برای المپیک ۲۰۱۶ به این نحو بود که سهمیه‌ها برای المپیک ریودوژانیرو در قالب جهانی و قاره‌ای تقسیم شد. رقابت‌های قهرمانی ۲۰۱۵ جهان سهمیه‌های زیادی را برای کشورهای مختلف به ارمغان آورد. قایقرانانی که نتوانستند از آن رقابت‌ها سهمیه لازم را به دست آورند، به مسابقه-های قاره‌ای هدایت شدند. قایقرانان ایران در رقابت‌های قهرمانی جهان سهمیه‌ای نگرفتند و در مسابقه‌های قهرمانی آسیا در کره جنوبی موفق به کسب یک سهمیه المپیک شدند.

واژه‌نامه

Rowing	قایقرانی روئینگ
Schedule	برنامه مسابقات
Heats (H)	مسابقات مقدماتی یا حذفی
Repechage (R)	مسابقات شانس مجدد
Quarterfinals (¼)	مسابقات یک‌چهارم نهایی
Semifinals(½)	مسابقات نیمه‌نهایی
14 medal events	۱۴ رویداد یا مدال طلا
oar	پارو
sculling oar	پارو اسکولینگ
sweep oar	پاروی سوئیپ
rower	قایقران روئینگ
Boat	قایق
coxswain(cox)	سکاندار
steers the boat	هدایت قایق
directs the crew	هدایت قایقرانان
single sculls	قایقرانی تک نفره تک پارویی
double sculls	دو نفره تک پارویی
quadruple sculls	چهارنفره تک پارویی
lightweight double scull	قایق سبک وزن دو نفره تک پارویی
the eight	هشت نفره تک پارویی
coxless	بدون سکاندار

فصل بیست و پنجم

رشته قایق رانی بادبانی

مقدمه

از ۱۹۰۰ وارد المپیک شد. مسابقه و طبقه‌بندی رقابت‌های آن تغییرات زیادی داشته است.

۲۵-۱. مسابقات المپیک قایق‌رانی بادبانی

مسابقات المپیک شامل موارد زیر است:

RS : تخته موج سواری با بادبان (مردان و زنان)، (مردان) Laser، 470 (مردان و زنان) ستاز (مردان)، لیرز رادیال (زنان)، Yngling (زنان)، Finn (آزاد)، er49 (آزاد).

هر کلاس شامل ۱۱ مسابقه می‌شود به جزء er 49 که دارای ۱۶ دور مسابقات است. آخرین مسابقه در سری برای هر کلاس مسابقه کسب مدال است. ۱۰ تا از بهترین قایق‌ها به دور مسابقات کسب مدال راه خواهند یافت. مسابقات کسب مدال در روز تعیین شده برای هر کلاس در مراسم اعطاء جوایز برنامه ریزی خواهد شد. حتی اگر برنامه کامل در آن روز به پایان نرسد، در مسابقات داوری آبی به دور مسابقات کسب مدال راه خواهیم یافت. شرکت کنندگان امتیازات خود را به دور بعد می‌برند (یعنی مجموع امتیازات مسابقه بعد از رد کردن) به سمت مسابقات کسب مدال پیش خواهد رفت. ممکن است یک مسابقه حذفی برای سری امتیازات به غیر از er49 وجود داشته باشد ممکن هم هست که دو مسابقه حذفی Discard وجود داشته باشد. اما امتیازات مسابقات کسب مدال نباید حذف شود. امتیاز رقابتها در دور کسب مدال دو برابر محاسبه می‌شود (یعنی ۲ امتیاز برای رقابت اول و ۴ امتیاز برای دومین رقابت) و به سری امتیازات افزوده می‌شود. هر سری امتیازی پس از مسابقه کسب مدال بر حسب برترین امتیاز تعلق گرفته به تکمیل قایق خواهد شد. اگر سری مسابقات کسب مدال تکمیل نشود، مدالها بر مبنای سری امتیاز برای تمامی مسابقات قبلی منظور می‌گردد.

مسیر مسابقه از خط شروع تا خط پایان از یک سری علائمی عبور می‌کند که در اطراف آن علائم قایقها در حرکت می‌باشند مسیر ممکن است شامل دورهای چند تایی از همان علائم باشد. قایقها ۴ دقیقه بعد از شروع برای عبور از خط آغاز مسابقه وقت دارند یا اینکه به عنوان اینکه «شروع به مسابقه نکرده اند» "DNS" معرفی شوند. قایقهایی که در طرف مسیر خط شروع قبل از علامت شروع قرار گیرند و به خط شروع برنگردند یا دوباره از آن عبور نکنند به عنوان "On course side" (OCS) معرفی می‌شوند.

مسابقات المپیک با قایق‌های طبقه‌بندی شده اجرا می‌شوند به این صورت که یک طرح بر اساس وزن مشابه و اندازه گیری شده طبقه بندی می‌شود. مسابقات به نسبت نوع مسابقه بین ۳۰ تا ۷۵ دقیقه طول می‌کشند. امتیازات بر طبق به پایان رساندن جایگاه‌ها اعطا می‌شوند و کمترین زمان در رقابت‌ها موفق به کسب مدال می‌شود. قایق‌ها در درون آب توسط پرچم ملی هر کشور و نام آن تیم بر روی بادبان اصلی شناسایی می‌شوند. این رشته دارای ۳۰ مدال (۱۰ طلا، ۱۰ نقره و ۱۰ برنز) است. ۵ ماده آقایان، ۴ ماده بانوان و یک ماده مختلط است. بازی‌های المپیک ۲۰۱۶ در دو بخش مردان و زنان در موادی به شرح جدول ۲۵-۱ برگزار شد.

جدول ۲۵-۱. برنامه مسابقات و مواد قایقرانی بادبانی مردان و زنان در المپیک ۲۰۱۶

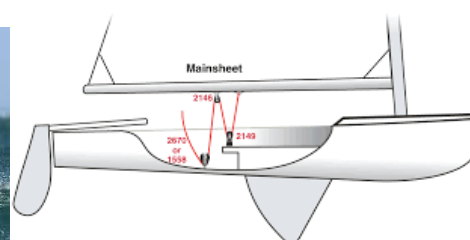
Class	Type	Event	Sailors	Trapeze	Mainsail	Jib/Genoa	Spinnaker	First OG	Olympics so far
RS:X	Sailboard	♀	1	-	+	-	-	2008	3
RS:X	Sailboard	♂	1	-	+	-	-	2008	3
Laser Radial	Dinghy	♀	1	-	+	-	-	2008	3
Laser	Dinghy	♂	1	-	+	-	-	1996	6
Finn	Dinghy	♂	1	0	+	-	-	1952	17
470	Dinghy	♀	2	1	+	+	+	1988	8
470	Dinghy	♂	2	1	+	+	+	1976	11
49er	Skiff	♂	2	2	+	+	+	2000	5
49erFX	Skiff	♀	2	2	+	+	+	2016	1
Nacra 17	Multihull	♂ & ♀ Pair	2	2	+	+	+	2016	1

شکل ۲۵-۱. قایقرانی بادبانی سیل برد آر اس ایکس

شکل ۲۵-۲. قایقرانی بادبانی دینگی لیزر

شکل ۲۵-۳. قایقرانی بادبانی دینگی فین

شکل ۲۵-۴. قایقرانی بادبانی دینگی ۴۷۰

شکل ۲۵-۵. قایقرانی بادبانی اسکیف ۴۹ ای آر

شکل ۲۵-۶. قایقرانی بادبانی مولتی هال ناگرا ۱۷ (مختلط)

۲-۲۵. تاریخچه و نحوه کسب سهمیه

سهمیه‌های قایقرانی بادبانی در المپیک از طریق رقابت‌های قهرمانی جهان و قهرمانی قاره‌ای تقسیم می‌شود که باتوجه به تعداد مدال‌های فراوان بادبانی، سرمایه‌گذاری قابل توجهی در این رشته از سوی کشورهای مختلف به عمل آمده است. تابه حال هیچ ورزشکاری از کشورمان سهمیه المپیک در این رشته به‌دست نیاورده است. با رایزنی‌های احمد دنیا مالی (رئیس اسبق فدراسیون قایقرانی) پیش از المپیک لندن، یک سهمیه اعطایی در رشته بادبانی به ایران تعلق گرفت و حتی از احمد احمدی برای استفاده از این سهمیه نام برده شد. اما تصمیم وزارت ورزش برای برکناری دنیا مالی، منجر به ابطال سهمیه وایلد کارد قایقرانی شد.

واژه‌نامه

Sailing قایقرانی بادبانی

Classes (equipment) کلاس، طبقه یا تجهیزات

Scores awarded according to finishing positions امتیازات بر اساس رسیدن به نقطه پایان

فصل بیست و ششم

رشته اسب سواری

مقدمه

از سال ۱۹۰۰ وارد المپیک شد.

۲۶-۱. مسابقات اسب سواری در المپیک

اسب سواری در المپیک شامل ۳ رشته: درساژ (حرکات زیبا و دلنشین)، مسابقات اسب سواری ۳ روزه و پرش با اسب که با اجرای تیمی و انفرادی ۶ رویداد در هر رشته برگزار می‌شود.

۲۶-۱-۱. درساژ

این لغت فرانسوی، و معنی آن در لغت‌نامه، نظم دادن و مرتب و منظم کردن است. پس در حقیقت، نظم دادن به حرکات‌های طبیعی اسب را می‌توان درساژ نامید. درساژ، مادر ورزش‌های سوارکاری است و اگر به آن بها داده نشود و اسب به درستی تربیت نشود، هیچگاه قادر نیست از تمام توان برای اجرای حرکات‌های بهره بگیرد. هراسی، حتی اسبی که به گاری بسته می‌شود، نیاز به آموزش دارد. اسب مخصوص سواری آزاد و با وظایف تفریحی و سرگرم کننده نیز نیاز به آموزش دارد. به عنوان مثال اگر سوارش از او پیاده شد، به آرامی در کنارش ایستاده و اجازه بدهد دوباره به راحتی سوارش شود. همین خود می‌تواند درساژ باشد. پس می‌توان گفت درساژ در ابتدا یعنی، آشنا کردن کره به گلگیر و نظافت و بلند کردن دست و پا تا آخرین مراحل هنر نمایشی که خرامش و یورتمه در جا و امثال آن است.

در درساژ حرکات نمایشی اسب‌های تربیت شده است که در آن کیفیت ارتباط میان سوارکار و اسب سنجیده می‌شود. این مسابقات در زمین‌هایی مستطیل شکل به طول ۶۰ متر و عرض ۲۰ متر برگزار می‌شوند، و سوارکاران به ترتیب در زمین حاضر شده و برنامه‌های خود را اجرا می‌کنند. این برنامه‌ها می‌توانند مشخص یا آزاد باشند. داوران بر اساس تکنیک و دقت سوارکار و همچنین اطاعت و حرکات اسب و ارتباط میان آن دو، قضاوت کرده و بین صفر تا ده امتیاز می‌دهند. سوارکار باید سعی کند حرکاتش برای هدایت اسب تا حد امکان مخفی باشد و دیده نشود، طوری که احساس شود ارتباط میان آن دو توسط تِلپاتی انجام می‌گیرد. این کار ممکن است به نظر تماشاگران بسیار آسان بیاید، در حالی که نتیجه تلاش چندین سال است. مقررات سوارکاری درساژ المپیک شامل ۲ رویداد مجزای تیمی و انفرادی است.

رویداد تیمی شامل یک آزمایش (مسابقه) است، گرند پری (Grand Prix) مسابقه حرکات و پرش اسب بین سوارکاران ماهر مسابقات انفرادی شامل سه آزمایش: Grand Prix، Grand Prix، مخصوص، Grand Prix سبک آزاد (یا مسابقات Kür) است.

تمامی سوارکاران در مسابقه Grand Prix شرکت می‌کنند. نتیجه این مسابقه برای رقابت‌های تیمی و انفرادی محاسبه می‌شود. یک تیم متشکل است از ترکیب سه سوارکار / اسب. امتیازات تیم مجموع نتایج تمامی امتیازات سوارکاران در تیم است. پس از مسابقه Grand Prix، مدال‌ها به سه تیم برتر حرکات اسب‌ها اعطا می‌شود. ۲۵ نفر از بهترین سوارکاران (شامل تمامی سوارکاران برای کسب مقام بیست و پنجمی) پس از رقابت‌های Grand Prix

انتخابی به مسابقات Grand Prix مخصوص صعود می‌کنند. ۱۵ نفر از بهترین سوارکاران پس از مسابقه Grand Prix خاص به سمت مسابقات Grand Prix سبک آزاد صعود خواهند کرد. رتبه‌بندی نهایی سوارکاران انفرادی مطابق با میانگین نتایج به دست آمده از مسابقات Grand Prix خاص و سبک آزاد محاسبه خواهد شد.

در این رشته یک اسب و یک سوار کار برای سال‌ها با یکدیگر کار می‌کنند و برای کسب امتیاز شاه‌کارهایی را با استفاده از شهامت، چالاکي و سرعت انجام می‌دهند. در حرکات درساز، اسب یک دوره حرکاتی را در پاسخ به- علامت‌هایی از طرف سوارکار انجام می‌دهد. این مسابقات شامل ۳ راند است که در دو راند اول اسب و سوارکار حرکات معمول درساز را انجام می‌دهند که این حرکات شامل: یورتمه و چرخش سریع در رقص، سم به زمین کوبیدن و نمایش حرکات یورتمه در راه رفتن معمولی، یورتمه و چهار نعل می‌باشد. در راند سوم سوارکار و اسب به‌صورت آزادانه حرکات رقص را با موزیک انجام می‌دهند. امتیاز توسط داورانی داده می‌شود که حرکات اجرایی اسب را ارزیابی می‌کنند. در طول بازی‌های المپیک ۴ روز است که به‌حرکات درساز اختصاص دارد. این رویداد در دو بخش انفرادی و تیمی اجرا می‌شود.

۲۶-۱-۲. پرش با اسب

در پرش اسب، ضروری است که سوارکار یک مسیر کامل با ۱۵ مانع که شامل: میله‌های سه‌گانه، ریل‌های موازی، پرش از حوضچه آب و پرش از روی دیوار سنگی را انجام دهد. اگر یک پرش اشتباه انجام شود و یا اسبی از پرش امتناع کند و یا سوارکار خود را به زمین بزند و یا با کمبود وقت مواجه شود مرتکب خطا شده است. این رویداد در دو بخش انفرادی و تیمی اجرا می‌شود.

مسابقات انفرادی شامل پنج دور است: اولین دور مسابقات تعیین رتبه، دومین دور مسابقات تعیین رتبه، سومین دور مسابقات تعیین رتبه و مرحله A و B از فینال انفرادی. در هر دوره، سوارکار و اسب از یک سری مانع که شامل موانع آبی، دیوارهای سنگی شبیه سازی شده، ریل‌های موازی، میله‌های سه‌تایی و دیگر موانع همگی برای آزمودن مهارت‌های سوارکار و توانمندی‌های پرشی اسب‌ها طراحی شده است. برخورد با مانع، رد مانع و منظور کردن وقت اضافه جزء پنالتی به حساب می‌آید.

مسابقات تیمی شامل دو مرحله می‌شود: مرحله تیمی دور اول و دوم. این مراحل به‌عنوان دومین و سومین دور مسابقات تعیین رتبه اجرا می‌شود. در مسابقات تیمی، تیم‌ها با کمترین تعداد پنالتی‌ها برای سه نفر از بهترین سوارکاران در هر دور مسابقات تیمی رده بندی می‌شوند. تیم شامل ترکیب سه یا چهار اسب و سوارکار می‌شود.

محل جهش: مناسب‌ترین محلی است که اسب از آن، جهش برای پریدن از روی مانعی را شروع می‌کند و به- راحتی بدون اصابت دست و پایش به تیرها و یا خود مانع، و با صرف حداقل انرژی از روی آن با زیباترین حالت عبور می‌کند. محل جهش همواره در جلوی هر مانعی متناسب با ارتفاع عرض، یا عرض و ارتفاع آن مانع قرار دارد. به‌طور کلی ارتفاع، عرض و یا عرض و ارتفاع با هم تعیین کننده محل جهش هستند. به‌عنوان مثال، برای مانعی به ارتفاع ۱۰۵ سانتی‌متر، محل جهش تقریباً ۱۲۰ سانتی‌متری جلوی آن است.

انواع مانع: به‌طور کلی موانع بر دو نوع به شرح جدول ۱-۲۶ هستند.

جدول ۲۶-۱. انواع موانع در مسابقات پرش با اسب

ردیف	انواع	توضیح
۱	ساده	فقط دارای ارتفاع و یا عرض هستند.
۲	مرکب	دارای عرض، ارتفاع و طول هستند.

تمامی انواع بقیه موانع مانند نردبانی، بادبزی و دیگر موارد مشتقی از این دو نوع ساده و مرکب هستند. تیرهایی که برای ساختن موانع به کار می‌روند باید ۴ متر طول و ۱۰ سانتی‌متر قطر داشته باشند و برای ساختن موانع با عرض کم نباید طول تیر از دو متر کمتر باشد.

اسب در صورتی روی دو نوع مانع ساده و مرکب حالتی زیبا همراه قوس کامل بدن را به نمایش می‌گذارد، که برای پرش از روی مانع ساده (عمودی) از محل جهش مناسب، جهیدن را شروع کند و برای پرش از روی مانع مرکب (داری عرض و ارتفاع) محل جهش او کمی به مانع نزدیک‌تر می‌شود.

اسبی که به خوبی تربیت شده، در حال حرکت با گام چهار نعل منظم، متعادل، با تحرک کافی در حالیکه به دهنه یا گوش به فرمان است، در رسیدن به مانعی ساده با ارتفاع ۱۰۵ سانتی‌متر حدود ۱۸۰ سانتی‌متری مانع و در مرحله دوم چهار نعل یعنی اوریب پای داخل و دست خارج، در محل جهش قرار خواهد گرفت.

در اولین مرحله از مراحل پرش، اسب گردن خود را به جلو می‌کشد و سر را پائین می‌آورد و دست داخل را در حدود ۶۰ سانتی‌متری جلوتر از دست خارج روی زمین می‌گذارد. بعد، برای حفظ تعادل گردن خود را جمع می‌کند، سر را بالا می‌آورد و از فاصله ۱۲۰ سانتی‌متری دست‌های خود را بلند، و آن‌ها را جمع، با کمک پاها که به زیر بدن کشیده شده اند و مفاصل خرگوشی جمع شده خود را جهانده و به هوا پرتاب می‌کند. برای عبور از مانع بیش از ۱۲۰ سانتی‌متری، اسب دیگر سر و گردن خود را پائین نمی‌اندازد؛ بلکه خود را جمع می‌کند.

در دومین مرحله تعلیق بر روی مانع یا روی هوا، اسب گردن خود را کشیده، به پائین می‌آورد تا شانه‌ها را آزاد کرده، با استفاده از ستون فقرات قوس کمانی شکل کاملی از سر تا به دم تشکیل دهد. این در حالی است که هر چهار دست و پای او جمع و به زیر بدن کشیده می‌شوند.

در سومین مرحله یا فرود، اسب دست‌های خود را به جلو می‌کشد، سر را بالا می‌گیرد تا مجدداً متعادل شده و با چهار دست و پا روی زمین فرود آید. این محل فرود ۱۲۰ سانتی‌متر بعد از مانع است. سپس سر و گردن را پائین می‌کشد تا پاها بیشتر به زیر کشیده شده و خود را بیشتر جمع کند. اسب‌ها تمایل بیشتری دارند که روی دست چپ فرود بیایند.

اسب به هنگام جهش دو حرکت کاملاً متمایز از یکدیگر انجام می‌دهد.

- اول، هر دو دست با هم از زمین کنده می‌شود؛
- دوم، هر دو پا، اغلب، روی جای دست‌ها از زمین کنده می‌شوند. ولی دیده شده که گاهی پاها جلوتر قرار گرفته و نزدیک‌تر به مانع از روی زمین جدا می‌شوند.

اسب‌ها برای پرش از روی هر مانعی، از محل جهش مناسب برای همان مانع، جهش را شروع می‌کنند. به عنوان مثال، برای عبور از مانعی عمودی به ارتفاع ۱۲۰ سانتی‌متر محل‌های جهش می‌توانند بین ۱۲۰ تا ۱۸۰ سانتی‌متر باشد.

پس طول محل پرش در حدود ۶۰ سانتی متر و عرض آن به اندازه عرض بدن اسب است. این محل باید همواره در وسط و عمود بر مانع باشد.

اسب برای جهیدن باید بتواند هر دو دست خود را تقریباً هم‌زمان روی زمین قرار دهد، یعنی باید مرحله دوم چهار نعل را کامل کرده و وارد سومین مرحله شده باشد. پس با توجه به این نکات اساسی، سوارکار باید قادر باشد طول شلنگ‌های اسب خود را قبل از مانع به‌صورتی تنظیم کرده باشد که دست‌های اسب او به‌هنگام شروع پرش به‌درستی در محل جهش قرار گرفته باشد.

۲۶-۱-۳. مسابقات ترکیبی یا ایونتینگ یا رویداد اسب سواری ۳ روزه

این روش ترکیبی از پرش با اسب و درساز است. در این رشته یک روز به حرکات درساز، روز دیگر به حرکات سوارکاری صحرایی و روز سوم به حرکات پرش با اسب اختصاص دارد. این رویداد در دو بخش انفرادی و تیمی اجرا می‌شود. شامل دو رویداد مجزای تیمی و انفرادی است. مقررات آن: رویدادهای درساز، کراس کانتری و پرشی، در روزهای متوالی انجام می‌شود به‌طوری که رقیبان همان اسب را سوار می‌شوند و نتیجه هر دور برای مسابقات انفرادی و تیمی محاسبه می‌شود. هر تیم متشکل از ترکیبی از ۳ تا ۵ سوارکار / اسب است. امتیازات تیمی، مجموع امتیازات سه نفر از بهترین سوارکاران است. پس از تکمیل این سه مرحله، مدال‌های تیم‌ها اعطاء می‌شود. درساز: آزمون اسب‌ها با ارزیابی حرکات اجباری که در این میان فرمانبری، میزان انعطاف و هماهنگی با سوارکار مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

کراس کانتری: مسابقات در فضای باز شامل ۴۵ حرکت پرشی است که در هر پرش ترکیب حرکات سوارکار و اسب باید در مدت زمان از پیش تعیین شده بدون خطای پرشی صورت گیرد. پرشی: این بخش، بخش پایانی رقابت‌های اسب سواری رویدادی است و رقبا باید از ۱۰ تا ۱۲ مانع پرش داشته باشند که حداکثر تعداد پرش‌ها ۱۵ پرش است.

۲۶-۲. تاریخ سوارکاری

سوارکاری ورزشی بسیار قدیمی است و از دیرباز به‌منظور جنگیدن یا پیام‌رسانی به افراد آموزش داده می‌شد. تاریخ رام کردن اسب هنوز به‌درستی شناخته نشده است. باستان‌شناسان با توجه به قدیمی‌ترین آثار برجای مانده از پیشینیان در رابطه با رام کردن اسب، معتقدند که اولین اسب‌های اهلی به بیش از سه هزار سال قبل از میلاد بر می‌گردد. قبل از آن اسب به‌منظور تهیه غذا شکار می‌شد. البته باستان‌شناسان در بعضی نقاط از اروپای شرقی دهانه‌هایی پیدا کرده‌اند که به شش هزار سال قبل از میلاد بر می‌گردند. این نشان می‌دهد که انسان از آن زمان سعی داشته است که اسب را رام کند و از آن بهره‌برد، ولی به‌دلیل سرعت آن در فرار موفق نشده است. قدیمی‌ترین آثار در اروپای شرقی، شمال قفقاز و آسیای مرکزی یافت شده‌اند. اگرچه اهلی ساختن اسب در مقایسه با حیواناتی چون سگ (نه هزار سال قبل از میلاد) و گوسفند و بز (پنج هزار سال قبل از میلاد) مؤخر بود، با این وجود تحول عظیمی در زندگی انسان به‌وجود آورد.

در حالی که در گذشته طی کردن مسافت‌های طولانی غیرممکن به نظر می‌رسید، انسان توانست به کشف سرزمین‌های جدید و کشور گشایی بپردازد. کم‌کم وسایلی برای هدایت و تسلط بیشتر بر اسب مانند زین و رکاب (اختراع چینی‌ها) ساخته شدند و در اختیار سوارکاران گرفتند. تربیت و پرورش اسب نیز، به‌خصوص در خاورمیانه اهمیت بسیاری یافت و صحرانشینان این مناطق به پرورش و نگاه‌داری اسب‌های اصیل عربی پرداختند. سوارکاری تا اواخر قرن پانزدهم، بیشتر در جنگ‌ها معمول بود. البته در بعضی از کشورها مانند ایران باستان، به‌عنوان ورزش و سرگرمی نیز مورد توجه قرار می‌گرفت (مانند بازی چوگان)، ولی جنبه هنری آن از اواخر قرن پانزدهم میلادی به بعد اهمیت یافت. بالاخره در اواخر قرن نوزدهم، با پیشرفت صنعت و جایگزین کردن اسب‌ها توسط ماشین‌آلات، سوارکاری جنبه ورزشی و سرگرمی امروزی را به‌خود گرفت.

اولین گام یادگیری سوارکاری، یادگیری ارتباط برقرار کردن با اسب است. سوارکار باید بتواند خلق و خوی اسبی را که قرار است سوار شود درک کند و با او به‌خوبی ارتباط برقرار کند، تا اسب فرمان‌های او را بپذیرد. اسب با انسان متفاوت است و همین تفاوت است که باعث جذابیت این رابطه می‌شود. هرچه بهتر بتوانیم طرف مقابل مان را درک کنیم و یاد بگیریم که غرایز او را بفهمیم، رابطه بهتر می‌شود. رفتار پر از ترس اسب مغرضانه نیست، بلکه یک واکنش طبیعی برای حفاظت از خودش است. اگر بتوانیم این احساس را در اسب ایجاد کنیم که ما از او حفاظت می‌کنیم، به ما اعتماد می‌کند و دیگر از هر فرصتی برای فرار استفاده نمی‌کند. با این حال حتی وقتی به ما اعتماد می‌کند، باز هم اسب حیوانی است که به‌طور طبیعی در گله به سر می‌برد. در موقعیت‌های هراس آور نیز همواره به گله می‌پیوندد.

سوارکار می‌تواند از روی حرکات و برخی از اعمال اسب متوجه منظور او شود. حرکات گوش‌های اسب در این مورد بسیار مؤثر است. به‌طور مثال، هنگامی که اسب گوش‌هایش را به‌سمت جلو می‌چرخاند و سرش را بالا می‌گیرد، به این معناست که صدایی او را نگران کرده است و او بادقت در حال پیدا کردن منبع صداست. یا هنگامی که اسب گوش‌هایش را در جهات مختلف می‌چرخاند و حرکت می‌دهد، به این معناست که با دقت اطرافش را تحت نظر دارد. گوش‌های مایل به‌سمت پائین در دو طرف سر اسب، نشان دهنده تسلیم و اطاعت است. البته این حالت گوش‌ها در صورتی که لب‌ها به‌سمت پائین افتاده باشند، نشانه خواب آلودگی است. اسبی که گوش‌هایش را می‌چرخاند و زبانش را بیرون می‌آورد، قصد سر به سر گذاشتن و بازی با سوارکار را دارد. اگر اسب گوش‌هایش را به‌سمت جلو مایل کند و سرش را کمی خم کند، یعنی به سوارکار (یا هر کس دیگری) اعتماد دارد. اگر گوش‌هایش را به‌سمت عقب بچرخاند، یعنی چیزی باعث بی‌اعتمادی یا عصبانیت و ناراحتی او شده است. در صورتی که گوش‌هایش را به‌سمت عقب بخواباند، یعنی بسیار خشمگین است و یا این که به‌شدت ترسیده است. در این صورت اسب می‌تواند بسیار خطرناک باشد و حمله کند. حرکت سر و پاهای اسب نیز می‌تواند در درک منظور او کمک کنند. اسبی که سرش را کمی پائین می‌آورد و ناگهان به‌شدت تکان می‌دهد، بدخلقی خود را نشان می‌دهد. هنگامی که پاهای جلویی را بر زمین می‌کوبد، عصبانیت یا بی‌قراری خود را ابراز می‌کند، در حالی که وقتی اسب پاهای عقبش را بر زمین می‌کوبد، می‌خواهد بفهماند که چیزی باعث ناراحتی او شده است (مثلاً مگس و...).

اسب از چهارپایان مورد علاقه ایرانیان از زمان‌های دور است. اطلاع‌درستی از نحوه تربیت اسب و چگونگی استفاده از این حیوان قبل از ورود آریایی‌ها در دست نیست. اقوام آریایی در مدت زمانی در حدود هزار سال از

شمال شرقی و شمال غربی به ایران نفوذ کردند. یکی از عوامل برتری آریایی‌ها داشتن اسب‌های خوب و تندرو بود. آن‌ها با این وسیله نقلیه سریع و قوی، توانستند به هر دیار و سرزمین رخنه کنند و بر بومی‌ها چیره شوند. نخستین بار اسب توسط آریایی‌ها به نقاط مختلف آسیا و اروپا برده شد. یکی از رسوم آریایی‌ها این بود که موقع دفع اجساد مردگان، ابزار، آذوقه و اسب‌هایشان را نیز دفن می‌کردند.

اسب در دوره هخامنشی و ساسانیان نیز بسیار مورد توجه بود. شاید بتوان گفت که مبتکر مسابقات امدادی امروزی، ایرانیان چند هزار سال پیش بوده‌اند. گزنفون مورخ یونانی راجع به ایجاد چاپار که اصل و منشا مسابقات امدادی بود، چنین نوشته است... پس از تعیین مسافتی که یک اسب می‌تواند در یک روز طی کند. بدون آنکه از حد اعتدال خارج باشد، کوروش فرمان داد در راه‌های کشور اصطبل‌هایی بسازند که فواصل آن‌ها با یکدیگر مساوی باشد. در هر یک از اصطبل‌ها (چاپارخانه‌ها) اسبان چاپک به تعداد کافی معین نمودند و قاصدان همیشه آماده رساندن خبر بودند. در هر چاپارخانه مرد تیزهوشی مراقب بود که به محض رسیدن چاپاری با نامه، آن‌را تحویل گرفته به چاپار دیگری می‌داد و او را روانه می‌ساخت و اسب و چاپار استراحت می‌کردند تا چاپار از سمت دیگر برسد و به مبدا باز گردد. بین مردم ضرب‌المثلی وجود داشت که: چاپارها در سرزمین پارس از بازهای شکاری سریع‌تر در حرکت هستند.

در بازی‌های المپیک باستان گاه‌گاهی مسابقات ارباه‌رانی دو اسبه و چهار اسبه انجام می‌شد. اما خیلی پیشتر از آن ایرانیان به ارباه و ارباه‌رانی آشنایی داشته‌اند. در کتاب تمدن هخامنشی از علی سامی آمده است: ... آریاها با گردونه‌هایی که اسب‌ها آن را می‌کشیدند، زن و فرزند خود را از نقطه‌ای به نقطه دیگر حمل می‌کردند. در کتاب کوروش‌نامه اثر گزنفون آمده است «...کوروش فرمان داد مسابقه ارباه‌رانی آغاز شود و به هر یک از قهرمانان یک گاو فربه اهدا شد تا قربانی کنند و ضیافتی برپا سازند. علاوه بر این جام‌های متعدد پیروزی بین برندگان مسابقات توزیع نمودند. به کوروش نیز در ازای پیروزی‌اش گاو فربه‌ای اهدا شد، گاو را پذیرفت ولی جام‌های زرین را به «فرولاس» که در نظم امور دربار مهارت و مجاهدت بسیاری نموده بود بخشید». مسابقات سوارکاری در طول تاریخ شاخه‌های متعددی دارد که برخی از آن‌ها در جدول ۲۶-۲ ارایه شده است.

جدول ۲۶-۲. برخی از انواع مسابقات با اسب در طول تاریخ

ردیف	انواع	توضیح
۱	یورتمه	سوار بر اسب یا ارباه که در آن هدف نفر اول رسیدن به خط پایان است، بدون تاختن اسب است. تاختن اسب باعث حذف سوارکار از دور مسابقه می‌شود.
۲	تاخت	هدف اول رسیدن به خط پایان اما با تاخت است. مسافت این مسابقات بین ۲/۴۰۰ و ۱/۶۰۰ متر است. نوعی دیگر از مسابقات تاخت، همراه با مانع است و اسب باید از روی آن‌ها بپرد.
۳	اریه	انواع درساژ و ماراتون دارد.
۴	استقامت	هدف طی مسافتی طولانی (بین ۲۰ تا ۱۶۰ کیلومتر) در یک یا دو روز است. اسب‌های عرب از بهترین نژادها برای این نوع مسابقات هستند، زیرا جثه‌ای کوچک و مقاوم در برابر گرما و تمرینات سخت دارند. اسب‌های انگلیسی نیز به دلیل سرعتشان در این زمینه مورد توجه بسیاری قرار می‌گیرند.
۵	رودئو	مسابقه با اسب‌های وحشی است.

۲۶-۳. نکاتی مهم برای گزارشگری سوارکاری

برای از نکات مهم برای گزارشگری مسابقات سوارکاری در جدول ۲۶-۳ ارائه شده است.

جدول ۲۶-۳. برخی نکات برای گزارشگری سوارکاری

ردیف	نکات
۱	مسابقه پرش با اسب نوعی امتحان برای اسب و سوارکار در شرایط مختلف در مسیری از موانع است که در طی این آزمون آزادی، انرژی، مهارت و اطاعت اسب و همچنین قدرت سوارکار سنجیده می‌شود.
۲	در طی یک مسابقه ممکن است سوارکار به‌خاطر ارتکاب خطاهای مختلف، جریمه شود. بنابراین بسته به‌نوع مسابقه سوارکاری که کمترین خطا و یا کمترین زمان و یا بیشترین امتیاز را کسب کرده برنده مسابقه است.
۳	منظور نهائی، یکنواختی و استاندارد نمودن مسابقات پرش با اسب نیست بلکه ایجاد جاذبه و تنوع یکی از مهم‌ترین عوامل در ایجاد علاقه برای سوارکار و تماشاچی است.
۴	سن اسب‌های شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک قهرمانی جهان حداقل ۸ سال است. اسب‌های شرکت‌کننده در کلیه مسابقات بین‌المللی دیگر بایستی حداقل دارای ۶ سال تمام باشند.
۵	میدان مسابقه پرش با اسب یا مانژها باید محصور بوده و در هنگامی که اسب داخل میدان است باید کلیه ورودی‌ها و خروجی‌ها بسته باشند.
۶	سوارکاران تنها یکبار مجاز به آمدن به داخل مانژ مسابقه جهت بازدید مسیر مسابقه هستند. در مسابقات دو رانده که راند دوم مسابقه متفاوت از راند اول است. سوارکاران می‌توانند قبل از شروع راند دوم نیز مسیر مسابقه را بازدید کنند.
۷	در هنگام بازدید مسیر توسط هیئت داوران به‌وسیله تابلو (میدان باز است) و یا بلندگوی عمومی به سوارکاران اعلام می‌شود.
۸	برگزارکنندگان مسابقه در مانژ سرپوشیده در شرایط خاص و محدودیت مکانی می‌توانند اجازه تمرین در مانژ اصلی را بدهند.
۹	در مواقعی که ابعاد میدان تمرین اجازه تمرین را ندهد یک مانع که جزء مسیر مسابقه نیست را می‌توان در مانژ اصلی برای تمرین در نظر گرفت.
۱۰	سوارکاران حق تلاش با پرش از موانع مسابقه در حین رژه قبل از مسابقه را ندارند. انجام این کار ممکن است جریمه نقدی و یا محرومیت به همراه داشته باشد.
۱۱	برنده مسابقه ممکن است از روی یک مانع بپرد که این مانع نبایستی جزء موانع دور بعدی باشد. پریدن برخلاف جهت از این مانع ممکن است موجب محرومیت سوارکار شود. برای پرش از این مانع سوارکار ۹۰ ثانیه وقت دارد که این وقت از لحظه زدن زنگ توسط داوران شروع می‌شود. امتناع یا انداختن این موانع به‌عنوان یک تلاش به حساب می‌آید. اگر انداختن همراه با امتناع باشد. سوارکار برای تلاش بعدی باید منتظر تصحیح مانع شود. (زمان نگه داشته خواهد شد) هیئت داوران زنگ شروع مسابقه را پس از تلاش‌های سوارکار برای پرش از این مانع با اتمام ۹۰ ثانیه بعداً در می‌آورند. پس از زده شدن زنگ، سوارکار تنها می‌تواند یک بار برای پرش از این مانع سعی کرده و در حد فاصل ۴۵ ثانیه مسابقه اصلی را شروع کند.
۱۲	زنگ ابزاری است جهت برقراری ارتباط با شرکت‌کنندگان و مسئول به صدا درآوردن آن یکی از اعضاء هیئت داوران است. زنگ، در موارد: الف) اعلام باز بودن مانژ جهت بازدید از مسیر مسابقه؛ ب) اعلام شروع مسابقه به سوارکار؛ ج) متوقف کردن سوارکار در حین مسابقه به‌هر دلیلی و یا اجازه برای ادامه آن؛ د) اعلام دستور اخراج یک سوارکار با به صدا درآوردن ممتد.
۱۳	پس از زدن زنگ شروع، سوارکار باید خط شروع را در جهت درست ظرف مدت ۴۵ ثانیه قطع کند. زمان‌سنج الکترونیک شمارش معکوس ۴۵ ثانیه را روی صفحه نتایج نشان می‌دهد تا برای سوارکار قابل مشاهده باشد. اگر سوارکار ظرف ۴۵ ثانیه مسابقه را شروع نکند، زمان مسابقه وی پس از ۴۵ ثانیه شروع خواهد شد. زمین خوردن و نافرمانی‌ها در فاصله زنگ و شروع مسابقه خطا محسوب نمی‌شود و در فاصله زمانی ۴۵ ثانیه داوران می‌توانند در موارد بروز برخی از مسائل زمان را نگه دارند.
۱۴	اگر سوارکار به زنگ داوران توجه نکند ممکن است بنا به نظر داوران اخراج شود.

۱۵	اگر پس از وقفه زمانی قبل از زدن زنگ سعی در پرش از مانع نموده و یا از مانع بپرد اخراج می‌شود.
۱۶	پس از نگاه داشتن زمان به هر دلیل سوارکار باید تا ایجاد شرایط مناسب جهت ادامه مسیر در نزدیکی مانع مذکور بماند و هیئت داوران نیز باید زنگ را در لحظه‌ای به صدا درآورند که سوارکار موقعیت مناسبی نسبت به مانع داشته باشد (یعنی سوارکار در نزدیکی مانعی که نسبت به آن امتناع کرده و یا آن را انداخته است قرار نداشته باشد). هیئت داوران وظیفه‌ای ندارد که زمان را در شرایط مناسب به نفع سوارکار باز نمایند لذا با زدن زنگ زمان نیز باز خواهد شد.
۱۷	مسیر مسابقه خط سیری است که سوارکار از دروازه شروع تا دروازه پایان طی می‌کند. این مسیر بایستی با دقت تمام به خصوص در محل گردش‌ها اندازه‌گیری شود (خط سیر طبیعی که اسب طی می‌کند از مرکز مانع است).
۱۸	در مسابقات مهم هیئت داوران باید به همراه طراح مسیر و یا در صورت امکان با ناظر فنی مسابقه مسیر را مجدداً اندازه‌گیری کنند و در این صورت هیچ‌گونه تغییری در زمان مجاز جایز نمی‌باشد.
۱۹	اگر شرایط زمین و آب و هوا مناسب باشد هیئت داوران می‌توانند پیش از شروع مسابقه سرعت مسابقه را تغییر دهند.
۲۰	کل طول مسیر مسابقه نبایستی از ۶۰ برابر تعداد موانع بیشتر باشد.
۲۱	فاصله خط شروع تا مانع اول و خط پایان تا مانع آخر بین ۶ تا حداکثر ۱۵ متر است و این دو خط بایستی با پرچم‌های قرمز و سفید و حروف (S شروع) و (F پایان) مشخص شده باشند.
۲۲	یک نقشه از مسیر مسابقه که در آن کلیه اطلاعات دقیق مسیر نشان داده شده است باید حداقل نیم ساعت قبل از شروع مسابقه در نزدیکی میدان تمرین نصب و همچنین یک نسخه نیز به هیئت داوران تسلیم شود. شماره موانع به ترتیب عبور از آن‌ها باید در کنار موانع نصب شوند. موانع متوالی که دارای شماره تکراری هستند با حروف a,b,c که در کنار آن قرار دارد مانند AC,AB,AA مشخص می‌شوند.
۲۳	در نقشه مسیر مسابقه باید این موارد کاملاً مشخص باشند: الف) خط شروع و پایان؛ ب) محدوده قرارگیری موانع، نوع موانع (عمودی - اکسر - تریپل بار)، شماره موانع؛ ج) نقاط چرخش اجباری؛ د) خط سیر سوارکار با خطوط شکسته و مسیرهای اجباری با خطوط توپر مشخص شوند؛ ه) جدول دآوری مورد استفاده، و) موانع، طول مسیر، زمان مجاز و محدود و یا زمان ثابت برخی از مسابقات مخصوص؛ ز) نوع موانع متوالی (باز، بسته، نیمه‌باز؛ ح) کلیه تغییرات و یا تصحیحات هیئت داوران.

واژه‌نامه

Equestrian	سوارکاری
three disciplines	سه رشته
Jumping	پرش با اسب
Dressage	درساز
and Eventing (Three-Day Event)	ترکیبی یا رویداد سه روزه
rider	سوارکار
Horse	اسب
dressage movements	حرکات درساز
passages	پاساژ یا توقف در توقف‌گاه
pirouettes	چرخش با رقص
piaffes in a walk	یورتمه درجا در یک مسیر

trot	یورتمه رفتن
canter	سلانه سلانه راه رفتن، چهارنعل
Freestyle	سبک آزاد
individually choreographed	رقص انفرادی
performed to music	عمل کردن با موسیقی
15 obstacles	۱۵ مانع در پرش با اسب
triple bars	میله‌های سه گانه
parallel rails	ریل‌های موازی
water jumps	پرش از حوضچه آب
simulated stone walls	دیوارهای سنگی شبیه‌سازی شده
Penalties	جرایم
riding a cross-country course	سوارکاری صحرایی

فصل بیست و هفتم

رشته هندبال

مقدمه

هندبال در سال ۱۹۲۰ میلادی به عنوان یک بازی سرعتی و تیمی ابداع شد. ورزش هندبال یک ورزش سریع است که دارای برخوردهای بدنی فراوان است.

۱-۲۷. قوانین هندبال

ورزشی گروهی است که دو تیم شرکت کننده در آن، هر کدام دارای هفت بازیکن هستند، از این هفت بازیکن یک نفر به عنوان دروازه بان جلوی دروازه می ایستد. در ورزش هندبال بازیکنان برای کسب امتیاز باید توپ را درون دروازه حریف جای دهند، در این ورزش از دست برای پاس دادن و شوت کردن استفاده می شود. در هندبال تیمی برنده است که تعداد گل بیشتری بزند. یک بازی هندبال شامل دو نیمه رقابت ۳۰ دقیقه ای با ۱۰ دقیقه استراحت بین دو نیمه است. در فینال، امتیازات در پایان زمان بازی محاسبه می شود و وقت اضافه منظور می شود. وقت اضافه شامل دو نیمه ۵ دقیقه ای است. اگر بازی پس از اتمام اولین دور وقت اضافه هنوز به پایان نرسیده باشد، وقت اضافه دوم منظور خواهد گردید. اگر باز هم مسابقه به پایان نرسد، برنده کسی است که یک شلیک ۷ متری داشته باشد.

در این بازی کارت زرد وجود دارد که کارت زرد دوم به معنای اخراج است. البته اخراج در هندبال ۲ دقیقه است و بعد از این مدت بازیکن دوباره به زمین باز می گردد. هر ۳ اخراج ۲ دقیقه اخراج کامل از بازی را به همراه دارد که داور آن را با کارت قرمز نشان می دهد.

زمین بازی یک مستطیل در اندازه ۴۰ متر در ۳۰ متر است. منطقه ایمنی پیرامون زمین دست کم ۱ متر از خط های طولی زمین فاصله دارد و در قسمت خط گل نیز ۲ متر دورتر از خط گل می باشد. پهنای خط کشی زمین بازی، در هندبال ۵ سانتیمتر است اما خط کشی میان دو تیر یک دروازه ۸ سانتیمتر پهن دارد. اندازه توپ هندبال برای رده های سنی متفاوت است:

- سایز III: در بازی مردان، بزرگتر از ۱۶ سال: محیط توپ هندبال ۵۸ تا ۶۰ سانتیمتر و وزن آن ۴۲۵ تا ۴۷۵ گرم است.
- سایز II: در بازی زنان، پسران نوجوان بین ۱۲ تا ۱۶ سال و دختران بزرگتر از ۱۴ سال: محیط توپ هندبال ۵۴ تا ۵۶ سانتیمتر و وزن آن ۳۲۵ تا ۳۷۵ گرم است.
- سایز I: خردسالان بزرگتر از ۸ سال: محیط توپ ۲۹۰ تا ۳۳۰ و وزن توپ ۵۰ تا ۵۲ گرم است.

۲-۲۷. مسابقات هندبال المپیک

در دور مقدماتی مسابقات هندبال المپیک، ۱۲ تیم به دو گروه ۶ تیمی تقسیم می شوند. هر تیم با تیم دیگر در دو گروه مسابقه می دهند. چهار تا از بهترین تیم ها در هر گروه به دور یک چهارم نهایی، نیمه نهایی و مسابقات کسب مدال راه خواهد یافت. بازنده ها در یک چهارم نهایی برای کسب جایگاه پنجم و هشتمی به رقابت می پردازند.

۲۷-۳. انواع رویدادهای هندبال

هندبال به مادر ورزش‌های توپی شهرت دارد و به شکل‌های مختلفی بازی می‌شود: هندبال هفت نفره، مینی هندبال، هندبال نشسته، هندبال با ویلچر، هندبال ساحلی، هندبال روی چمن، هندبال چکی، هندبال آمریکایی و هندبال گیلیک، اقسام مختلف هندبال هستند. به هندبالی که به صورت امروزی و در داخل سالن انجام می‌شود، هندبال تیمی، هندبال المپیکی و هندبال اروپایی نیز می‌گویند.

۲۷-۳-۱. **هندبال ساحلی**^۱: از انواع هندبال که در ساحل و در دو یا سه ست برگزار می‌شود. بازیکنان باید توپ را با دست وارد دروازه حریف کنند. بیشتر قوانین این بازی همانند هندبال است. در این بازی گل بازیکن ۱ امتیاز و گل دروازه بان ۲ امتیاز دارد.

۲۷-۳-۲. **هندبال روی چمن**: هندبال در چمن (به انگلیسی): یک فرم از هندبال است. در این بازی که قوانین آن شبیه به هندبال است طول زمین بین ۹۰ تا ۱۱۰ متر و عرض زمین بین ۵۵ تا ۶۵ متر است. شعاع دایره محوطه جریمه ۱۳ تا ۱۴ متر است. در هر تیم ۱۱ بازیکن و ۲ بازیکن ذخیره وجود دارد و هر نیمه ۳۰ دقیقه است. این بازی کم کم رو به فراموشی است آخرین جام جهانی که برای این رشته برگزار شد سال ۱۹۶۶ بود.

۲۷-۳-۳. **هندبال رده‌های مختلف**: در بازی استاندارد برای افراد بالای ۱۶ سال، در دو نیمه ۳۰ دقیقه‌ای و یک زمان استراحت ۱۰ دقیقه‌ای میان این دو نیمه برگزار می‌شود. برای افراد ۱۲ تا ۱۶ سال، در دو نیمه ۲۵ دقیقه‌ای و یک زمان استراحت ۱۰ دقیقه‌ای میان این دو نیمه برگزار می‌شود. برای افراد ۸ تا ۱۲ سال، در دو نیمه ۲۰ دقیقه‌ای و یک زمان استراحت ۱۰ دقیقه‌ای میان این دو نیمه برگزار می‌شود. و تیمی برنده است که بیشترین گل را به تیم حریف بزند.

۲۷-۴. تاریخچه هندبال

طبیعی است که انسان مهارت‌های دست را بیشتر از مهارت‌های پا به نمایش می‌گذارد. گروهی هندبال را مثل ورزش‌هایی چون بوکس، کشتی و دو از رشته‌های سنتی المپیک می‌دانند. «هومر» شاعر و مورخ یونانی در اثر خود «اودیسه» از ورزش هندبال بنام «اورانیا» یاد کرده است. در مقبره‌ای مربوط به سال ۶۰۰ ق.م در شهرک تاریخی «دیپلون» نزدیک به آتن جملاتی درمورد توپ بازی با دست به چشم می‌خورد. کاوش‌های باستانشناسی در تمدن‌های اولیه در کرانه‌های رود نیل نشان می‌دهد که بازی‌های توپی با دست انجام می‌شده است. در قرن سیزدهم میلادی این بازی بانام «کچبال» شهرت داشت و مسابقات آن بین شوالیه‌ها متداول بود.

به طور کلی در شکل‌گیری هندبال کنونی سه کشور آلمان، دانمارک و چک‌واسلواکی نقش مهمی داشته‌اند. در کشور دانمارک آقای «هولگرنیلسن» که یک معلم ورزش بود هندبال ابتکاری خود را به جامعه معرفی کرد و توسعه این ورزش در دانمارک باعث شد در سال ۱۹۵۴ پنجاهمین سالگرد تشکیل فدراسیون خود را جشن بگیرند. در آلمان نیز یک معلم ورزش زن بنام «ماکس هایزر» در شهر برلین تیم هندبال دختران را تشکیل داد. دو سال بعد آقای «دکتر کارل شلنز» هندبال دیگری را ابداع کرد و مقررات ویژه‌ای برای آن نوشت. او که در دانشسرای عالی

تربیت بدنی برلین تدریس می‌کرد هندبال ابداعی خود را به دانشجویان آموزش می‌داد. دانشجویان وی پس از فراغت از تحصیل زمینه گسترش این رشته در آلمان و دیگر کشورها شدند. این بازی در زمین فوتبال انجام می‌شد و به‌همین روال برخی از مقررات فوتبال بر روی این بازی اثر گذاشت. اولین مسابقه بین‌المللی هندبال در شهر «هال-سال» بین تیم‌های اتریش و آلمان برگزار شد که اتریش ۳ بر صفر برنده شد. در کشور چک و اسلواکی یک بازی محلی بنام «هازنا» متداول بود که شبیه هندبال ۱۱ نفره در آلمان بود.

فدراسیون بین‌المللی هندبال در ماه اوت سال ۱۹۲۸ با حضور ۱۱ کشور (آمریکا، کانادا، دانمارک، فنلاند، فرانسه، یونان، ایرلند، اتریش، سوئد، چک‌واصلواکی، آلمان) در آمستردام تشکیل شد. سرانجام اولین بازی‌های بزرگ و رسمی هندبال در سال ۱۹۳۶ و المپیک برلین در رشته هندبال ۱۱ نفره مردان انجام شد که تیم‌های آلمان، اتریش و سوئیس اول تا سوم شدند. در سال ۱۹۴۶ به دعوت برخی از کشورهای اروپائی فدراسیون بین‌المللی هندبال (IHF) تأسیس شد.

در همان زمانی که هندبال در زمین روباز انجام می‌شد. در اروپای شمالی به‌علت سردی هوا و نامساعد بودن شرایط جوی در بیشتر فصول سال این ورزش را به‌داخل سالن کشاندند. در این زمینه دانمارکی‌ها و سوئدی‌ها موفق‌تر از دیگران بودند. فضای محدود سالن باعث کم شدن تعداد بازیکنان در زمین شد و امکان هر تحول و تغییری را در تکنیک‌ها و تاکتیک‌های هندبال به‌وجود آورد. این تغییرات و تحولات موجب پیدایش بازی جدیدی بنام «هندبال سالنی» شد. مدت‌ها هندبال سالنی و هندبال در فضای باز در بیشتر کشورهای اروپایی متداول بود تا اینکه هندبال سالنی جزو بازی‌های المپیک بیستم ۱۹۷۲ (مونخ) قرار گرفت.

در اگوست سال ۱۹۹۳ نوزاد دیگر این ورزش بنام «هندبال ساحلی» کارائی و ویژگی‌های بیشتر این ورزش را حتی در کنار ساحل و درمیان شن و ماسه نشان داد.

هندبال سالنی با تدریس آقای دکتر علی محمد امیر تاش در سال ۱۳۴۳ در دانشسرای عالی به‌صورت کلاسیک آغاز شد. گویا در کنار این فعالیت در ارتش هم گروهی هندبال ۱۱ نفره را می‌شناخته‌اند و آن‌را به‌صورت تفریحی و برای آمادگی جسمانی سربازان انجام می‌داده‌اند. در اواخر سال ۱۳۴۷ و اوایل سال ۱۳۴۸ با تلاش و جدیت دکتر علی محمد امیر تاش تأسیس این رشته در ورزش آموزشگاه‌ها توسط شورای عالی تربیت بدنی آموزشگاه‌ها در وزارت آموزش و پرورش به‌تصویب رسید و آقای جعفر گل بابائی ریاست فدراسیون هندبال آموزشگاه‌ها گردید و آقای دکتر امیر تاش بعنوان مشاور فنی این فدراسیون برگزیده شد.

در دهه دوم اسفند ۴۷ دو کلاس فشرده مربیگری و داوری جهت مربیان استان تهران و دهه سوم اسفند ۴۷ برای مربیان سایر استان‌ها تشکیل شد و اولین مسابقات آن در دهه اول تیرماه سال ۱۳۴۸ در تهران برگزار شد که تیم‌های تهران، اهواز، مشهد، اصفهان، شیراز و کرمان به‌ترتیب اول تا ششم شدند. اولین مدرس خارجی برای هندبال آقای «میشل پائولینی» فارغ‌التحصیل دانشسرای عالی تربیت بدنی و ورزش فرانسه و مربی تیم قهرمان هندبال فرانسه و عضو کمیته فنی هندبال آن کشور بود که در مدت ۲ ماه اقامت در ایران دو کلاس در تهران و اصفهان برگزار کرد که اکثر معلمین ورزش آن زمان در این کلاس‌ها شرکت کردند و با ورزش هندبال آشنا شدند. در مسابقات آموزشی سال ۱۳۴۹ برای نخستین بار تیم‌های دختران دانش‌آموز شرکت کردند. اولین مسابقه خارجی تیم ایران از تیم منتخب آموزشگاه‌های تهران با تیم منتخب دانش‌آموزان کویت که نتیجه آن ۱۴ بر ۱۸ به‌نفع تیم کویت بود.

فدراسیون هندبال در سال ۱۳۵۴ تأسیس گردید و شخصی بنام مهندس هارون مهدوی به عنوان رئیس آن معرفی شد. از سال ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۶۱ مسابقات قهرمانی کشور به طور مرتب انجام گرفت و در سال های ۶۹-۶۸-۶۷ مسابقات برگزار نشد و مجدداً این بازی ها از سال ۱۳۷۰ دوباره از سر گرفته شد. مسابقات جوانان کشور در دسته مردان از سال ۶۳ آغاز شد اما سال های ۶۴ و ۶۷ برگزار نشد. از سال ۶۷ این مسابقات به صورت جشنواره فرهنگی ورزشی هندبال جوانان شهرها برگزار می شود. هندبال در آموزشگاه ها از سال ۴۸ تا کنون انجام گرفته البته بعضی از سال ها در آن وقفه داشته است. برخی از رویدادها و نتایج مهم هندبال در ایران و سطح بین المللی در جدول ۱-۲۷ ارائه شده است.

جدول ۱-۲۷. برخی از رویدادها و نتایج مهم هندبال در ایران و سطح بین المللی

ردیف	موارد
۱	دومین مسابقات قهرمانی کشور مردان ۱۳۵۵ در مشهد
۲	اولین مسابقات قهرمانی زنان ۱۳۷۰ در تهران
۳	اولین دوره مسابقات دانشجویان (پسر) ۱۳۶۷ در زاهدان
۴	اولین دوره مسابقات هندبال ساحلی (مردان) ۱۳۸۰ بندرعباس
۵	بهترین نتیجه تیم ملی مسابقات آسیایی بانکوک (مردان) مقام چهارم ۱۹۹۸
۶	بهترین نتیجه تیم باشگاهی مردان در مسابقات آسیایی مقام سوم تیم ذوب آهن
۷	اولین حضور تیم هندبال دانش آموزان پسر ایران در مسابقات جهانی هندبال دانش آموزان یونان ۲۰۰۲ و کسب مقام ششم

واژه نامه

Handball	هندبال
fast-paced game	بازی با ریتم سریع
pass	پاس
throw	پرتاب
catch	گرفتن
dribble	دریبل
two 30-minute halves	دو نیمه سی دقیقه ای
10-minute half-time break	ده دقیقه استراحت بین دو نیمه
sandball	هندبال ساحلی
Field handball	هندبال روی چمن

فصل بیست و هشتم

رشته هاکی

مقدمه

از سال ۱۹۲۰ وارد المپیک شد. کلمه هاکی از زبان فرانسه به معنای چوب دستی است.

۲۸-۱. قوانین

۶ بازیکن شامل: ۱ نفر دروازه بان، ۲ نفر دفاع، ۲ نفر در گوشه ها و یک نفر در مرکز. دروازه بان می تواند همانند دیگر اعضای تیم عمل کند.

یک بازی شامل ۴ دوره ۱۵ دقیقه ای با ۲ استراحت ۵ دقیقه ای بین آنهاست. اگر نتیجه دو تیم مساوی شد در یک دوره ۵ دقیقه ای وقت اضافه بازی می کنند. در انتها اگر باز هم نتیجه مساوی شد از ضربات پنالتی برای مشخص شدن برنده استفاده می شود. البته در برخی مسابقات غیر المپیکی مسابقات در دو وقت ۳۵ دقیقه ای انجام می شود. این ورزش با چوب دستی و توپ انجام می شود. هاکی در زمینی به ابعاد ۹۱/۴ متر در ۵۵ متر و در حالیکه در دو انتهای طول زمین دروازه هایی با ۲۱۴ سانتی متر ارتفاع و ۳۶۶ سانتی متر عرض است.

در زبان عمومی فردی که توپ را دارد حمله کننده و بازیکنان رقیب دفاع کننده شناخته می شوند. توپ باید با چوب دستی زده شود و زدن توپ با پا یا استفاده از دست خطاست. در صورت انجام خطا داور با سه نوع کارت بازیکنان را جریمه می کند:

الف- کارت سبز: به معنی خروج بازیکن از بازی برای ۲ دقیقه

ب- کارت زرد: به معنی خروج بازیکن برای ۵ تا ۱۰ دقیقه با توجه به شدت خطا از بازی

ج- کارت قرمز: اخراج کامل بازیکن از بازی

۲۸-۲. مسابقات المپیک

در رقابت های المپیک هاکی مردان و زنان، تیم ها در دو گروه یا استخر شش تیمی برای دور مقدماتی قرار می گیرند. در این جداول دوره ای هر تیم در مقابل دیگر تیم ها بازی می کند. دو تا از بهترین تیم ها در هر دور به مرحله نیمه - نهایی دست خواهد یافت. برنده های دور نیمه نهایی برای کسب مدال طلا و نقره به رقابت می پردازند. بازنده های دور نیمه نهایی برای کسب مدال برنز با یکدیگر مسابقه می دهند. این رشته در دو بخش بانوان و آقایان برگزار می - شود و لذا ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) دارد.

واژه نامه

هاکی Hockey

مرحله گروهی یا مقدماتی مسابقات Group stage (G)

مرحله یک چهارم نهایی مسابقات Quarter-finals (¼)

مرحله نیمه نهایی Semi-finals (½)

مسابقه کسب مدال برنز Bronze medal match (B)

Final (F) نهایی یا فینال
goalkeeper دروازه بان

فصل بیست و نهم

رشته بدمیتون

مقدمه

از سال ۱۹۹۲ جزء المپیک است. توپ بدمیتون یک موشک چوب پنبه‌ای از پرغاز است که در امتداد تور پرتاب می‌شود و سرعت آن تا ۲۶۰ کیلومتر در ساعت ثبت شده است. برای این بازی سرعت چالاکي و قدرت عکس العمل سریع ضروری است. همچنین استقامت نیز لازم است چون بازیکن گاهی باید تا ۶ کیلومتر در زمین بدود.

۱-۲۹. قوانین

برنده هر مسابقه^۱ از طریق تعیین بهترین نتیجه از سه بازی (گیم) تعیین می‌شود. برنده هر بازی یا گیم نیز کسی است که در آن گیم زودتر به امتیاز ۲۱ برسد. برنده هر رالی (رفت و برگشت توپ) یک امتیاز می‌گیرد. اگر امتیازها برابر ۲۰ شود، حریفی که ۲ امتیاز اول را کسب کند برنده خواهد بود. اگر امتیاز برابر ۲۹ شود، حریفی که امتیاز سی را کسب کند، برنده گیم خواهد بود. وقفه بین گیم‌ها ۲ دقیقه است. کوچ کردن بازیکن توسط مربی در طول گیم مجاز است.

۲-۲۹. مسابقات بدمیتون المپیک

۵ رویداد در مسابقات بدمیتون المپیک برگزار می‌شود که شامل مسابقات انفرادی مردان و بانوان، مسابقات دوبل مردان و زنان به علاوه دوبل مختلط^۲ به شرح جدول ۱-۲۹ است.

جدول ۱-۲۹. مواد مسابقات المپیک بدمیتون

ردیف	آقایان	بانوان
۱	انفرادی	انفرادی
۲	دوبل	دوبل
۳	مختلط	

مسابقات المپیک در چهار مرحله برگزار می‌شود.

الف- مرحله بازی گروهی (Group Play Stage): در این مرحله مسابقات به صورت حذفی برگزار می‌شود.

ب- مرحله یک چهارم نهایی (Quarterfinals): تیم‌های صعود کرده از دور قبل با ورود به این مرحله بازی حذفی برگزار می‌کنند تا چهار بازیکن یا تیم به مرحله نیمه نهایی صعود کنند.

ج- مرحله نیمه نهایی (Semi-finals): برندگان بازی برای فینال یا طلا و بازندگان برای برنز در مرحله نهایی مسابقه خواهند داد.

د- مرحله نهایی (Finals): رقابت برندگان دور قبل برای طلا و بازندگان برای نقره

در این رشته ۱۵ مدال (۵ طلا، ۵ نقره و ۵ برنز) وجود دارد.

1. Match
2. Mixed doubles

واژه‌نامه

Badminton	بدمینتون
Preliminaries (P)	مرحله مقدماتی مسابقات
Round of 16 (R)	دوره ۱۶ تیمی یا یک هشتم نهایی
shuttlecock	توپ بدمینتون
volley	شلیک کردن یا پرتاب کردن توپ بدمینتون
net	تور بدمینتون
A badminton match	یک مسابقه بدمینتون
the best of three games	دو از سه گیم برنده مسابقه
A coin is tossed	سکه انداختن برای قرعه کشی
court	زمین بازی بدمینتون
singles	مسابقات انفرادی بدمینتون
double	مسابقات دوبل بدمینتون
mixed doubles	مسابقات دوبل مختلط بدمینتون

فصل سی ام

رشته جودو

مقدمه

از سال ۱۹۶۴ وارد المپیک شد و مسابقات زنان از ۱۹۹۲ در المپیک قرار گرفت این رشته ورزشی از رشته جوجیتسو گرفته شده است.

۱-۳۰. قوانین

در این ورزش برای برنده شدن باید حریف را به زمین زد و بازی کنان اجازه گرفتن گلو و کشیدن عمدی آن را ندارند. مسابقات مردان در ۵ دقیقه و مسابقات زنان در ۴ دقیقه مبارزه انجام می شود. یک داور و دو قاضی مسابقه را کنترل می کنند و امتیازات را بر مبنای تأثیرگذاری روش های کاربردی محاسبه خواهند کرد. امتیازات برای ضربه ها و حرکات با داورهای به دست آمده توسط قفل های به هم پیوسته و تکنیک های گلوگیری در نظر گرفته می شود. برنده به عنوان اولین شرکت کننده یک امتیاز کامل را خواهد گرفت. در مسابقه ها بدون در نظر گرفتن امتیاز کامل ارزیابی می شود و شرکت کننده با بالاترین امتیاز به عنوان برنده به حساب می آید. در مرحله امتیاز مساوی یا بدون امتیاز، ۵ دقیقه وقت اضافه (امتیاز طلایی) باید منظور شود.

۲-۳۰. مسابقات المپیک

این مسابقات در ۷ وزن مردان و زنان به شرح جدول ۱-۳۰ برگزار می شود.

جدول ۱-۳۰. اوزان مسابقات جودو در المپیک (مردان و زنان)

ردیف	اوزان مردان به کیلوگرم	ردیف	اوزان زنان به کیلوگرم
۱	۶۰	۱	۴۸ (خیلی سبک وزن)
۲	۶۶ (نیمه سبک وزن)	۲	۵۲ (نیمه سبک وزن)
۳	۷۳ (سبک وزن)	۳	۵۷ (سبک وزن)
۴	۸۱ (نیمه میان وزن)	۴	۶۳ (نیمه میان وزن)
۵	۹۰ (میان وزن)	۵	۷۰ (میان وزن)
۶	۱۰۰ (نیمه سنگین وزن)	۶	۷۸ (نیمه سنگین وزن)
۷	۱۰۰ + (سنگین وزن)	۷	۷۸+ (سنگین وزن)

رقابت ها در ۶ مرحله انجام می شود.

الف- دور حذفی ۶۴ ورزشکار: ۳۲ ورزشکار به مرحله بعد می روند و ۳۲ ورزشکار بازنده حذف می شوند.

ب- دور حذفی ۳۲ ورزشکار: ۱۶ ورزشکار به مرحله بعد می روند و ۱۶ ورزشکار بازنده حذف می شوند.

ج- دور حذفی ۱۶ ورزشکار: ۸ ورزشکار به مرحله یک چهارم نهایی و شانس مجدد یا رپه شاز می روند.

د- دور یک چهارم نهایی / رپه شاز (شانس مجدد): ۸ ورزشکار مسابقه می دهند و ۴ ورزشکار به مرحله نیمه نهایی می روند.

ه- دور نیمه نهایی / مسابقات فرد برتر رپه شاز: ۴ ورزشکار دو نفر برنده به فینال می روند و دو نفر بازنده برای برنز

و- مرحله نهایی یا فینال

بازنده‌های راه یافته به دور فینال از تمام مراحل شانس مجددی دارند و در مسابقات فرصتی دوباره به رقابت می‌پردازند، مگر این که در دور بعد حریف برنده شده مقابل آن‌ها ببازد که این فرصت به او می‌رسد. این نفرات در جدول شانس مجدد می‌توانند تا مرحله کسب مدال پیش آیند. در مسابقات شانس مجدد نیمه نهایی، با برندگان مراحل قبل این جدول رقابت می‌شود.

این رشته در دو بخش آقایان و بانوان و ۱۴ وزن است و لذا ۵۶ مدال (۱۴ طلا، ۱۴ نقره و ۲۸ برنز) وجود دارد.

واژه‌نامه

Judo	جودو
Combat	رزمی
choking	حالت خفه کردن
heavyweight	سنگین وزن
half-lightweight	نیمه سبک وزن
lightweight	سبک وزن
half-middleweight	نیمه میان وزن
middleweight	میان وزن
extra-lightweight	خیلی سبک وزن

فصل سی و یکم

رشته تیراندازی

همکار ویراستار فصل:

• یوسف آجرلو

مقدمه

از سال ۱۸۹۶ در المپیک است. این ورزش در رده‌ها و رشته‌های مختلف و در سه وضعیت خوابیده، نشسته و ایستاده برگزار می‌شود. طبق قوانین فعلی المپیک در رشته ی تیراندازی ۹ ماده مسابقاتی برای مردان و ۶ ماده مسابقاتی برای زنان برگزار می‌شود و هر کشور مجاز است در صورت کسب حد نصاب لازم (که در زبان فارسی به غلط به "سهمیه ی المپیک" معروف شده است) حداکثر دو ورزشکار در هر ماده معرفی کند؛ یعنی یک تیم تیراندازی خوب احتمال کسب ۳۰ مدال تیراندازی را در یک المپیک دارد! مسابقات تیراندازی المپیک به شکل انفرادی برگزار می‌شوند.

۱-۳۱. مواد و مسابقات رشته تیراندازی

در بازی‌های المپیک، ۱۵ ماده دارد که ۶ ماده برای زنان و ۹ ماده برای مردان است. مسابقات تیراندازی به ۴ گروه به شرح جدول ۱-۳۱ تقسیم می‌شوند.

جدول ۱-۳۱. انواع رشته‌های تیراندازی

ردیف	انواع	توضیح
۱	تفنگ ساچمه ای	شلیک به اهداف متحرک
۲	تفنگ گلوله‌ای (تک تیر)	شلیک به هدف ثابت از فواصل مختلف که دارای کالیبرهای بزرگ و کوچک است.
۳	تپانچه یا سلاح کمری	شلیک به اهداف ثابت با اسلحه کلت کمری
۴	تفنگ بادی	هم از نوع تفنگ، هم کلت و هم تپانچه‌ای دارد

تفنگ گونه‌ای سلاح گرم دستی و انفرادی است. تفنگ معمولاً دارای قنداق است (برخلاف سلاح کمری) و کاربرد آن مستلزم استفاده از دو دست و شانه تیرانداز است. برخی تفنگ‌ها گلوله را با انفجار مهمات به بیرون می‌رانند، در مقابل نوع دیگری به نام تفنگ بادی وجود دارد که با فشار هوا به صورت مکانیکی این کار را انجام می‌دهد. تفنگ‌های دارای مهمات هم دو نوع اصلی تفنگ دارند: تفنگ ساچمه‌زنی و تفنگ گلوله‌زنی. در تفنگ ساچمه‌زنی تعدادی ساچمه فلزی در اثر فشار گاز باروت که در فشنگ ایجاد می‌شود از لوله تفنگ به بیرون پرتاب می‌شود. در تفنگ گلوله زنی فقط یک گلوله از لوله به بیرون می‌رود.

۱-۱-۳۱. تفنگ ساچمه‌زنی

این نوع تفنگ با تفنگ بادی فرق می‌کند. تفنگ ساچمه‌زنی یا تفنگ ساچمه‌پران یا شات‌گان نوعی تفنگ است که دارای لوله فاقد خان بوده و در هر نوبت تیراندازی تعداد زیادی ساچمه کوچک را به‌سوی هدف شلیک می‌کند. این گونه تفنگ معمولاً در شکار و ورزش و گاه در جنگ و برای نیروهای انتظامی بکار می‌رود. برد تفنگ ساچمه‌زنی معمولاً از ۱۰۰ متر تجاوز نمی‌کند. اغلب تفنگ‌های دولول در این گروه قرار می‌گیرند. فشنگ تفنگ ساچمه‌زنی معمولاً پوکه مقوایی یا پلاستیک دارد و اندازه آن با عددی بیان می‌شود که گاه در فارسی، به قیاس از تفنگ گلوله‌زنی، کالیبر خوانده می‌شود. به آن‌چه که در فارسی کالیبر تفنگ ساچمه‌ای گفته می‌شود در آمریکا گیج (gauge) و در انگلیس بور (bore) می‌گویند.

در مسابقات تفنگ ساچمه‌ای رقابت کنندگان به هدف‌های متحرک در شرایط مختلف شلیک می‌کنند.

شکل ۳۱-۱. مشخصات تفنگ ساچمه زنی

مسابقات این نوع تفنگ به دو دسته اسکیت و تراپ تقسیم می‌شود. در تیراندازی تراپ، هدف از یک محل یا ماشینی اغلب از تیرانداز پرتاب می‌شود. اما در اسکیت، هدف از دو محل در کنار تیرانداز به مقابل او پرتاب می‌شود. البته نوع سومی هم به نام نشانه‌های سفالی ورزشی با چندین محل پرتاب هم وجود دارد که بسیار پیچیده تر از دو نوع قبلی است.

شکل ۹-۲. مسابقات اهداف پروازی اسکیت

شکل ۳۱-۳. مسابقات اهداف پروازی تراپ

۳۱-۱-۲. تفنگ گلوله‌زنی تک تیر

تفنگ گلوله‌زنی معمولاً دارای لوله خاندان است که به همین دلیل دقت تیراندازی و برد آن بسیار بیشتر از تفنگ ساچمه‌ای است. تفنگ‌ها پیشرفت چشم گیری داشتند تفنگ های اولیه مانند تپانچه از باروت استفاده می شد. تفنگ پیستول یا کمری تفنگ‌هایی با تعداد تیر کم هستند که وزن کم قدرت متوسط و به سادگی جابه‌جا می‌شوند. تفنگ‌های smg حالت رگبار دو تیر و تک تیر نیز دارند یعنی به سه حالت بالا شلیک می‌کنند مانند یوزی uzi تفنگ‌های shotgun شاتگان تفنگی پر قدرت که می‌تواند تیرهای بزرگ یا ۶ تیر را هم زمان شلیک کند Rifle اسلحه‌ای پر قدرت دقیق اما به صورت تک تیر است نام دیگران تک تیر است. تفنگ‌های گلوله زنی در مسابقات به سوی اهداف سفالی شلیک می‌کنند.

۳۱-۱-۳. اسلحه دستی یا سلاح کمری

تپانچه یا اسلحه دستی، سلاح گرم کوچکی است که با دست می‌توان آن را به کار گرفت. این سلاح معمولاً یک سلاح کمری به حساب می‌آید. تیراندازی با سلاح دستی یکی از ورزش‌هاست و در بازی‌های المپیک مسابقاتی در چند رشته تیراندازی با سلاح دستی برگزار می‌شود.

۴-۱-۳۱. تفنگ بادی

تفنگ بادی نوعی تفنگ است که برای شلیک گلوله از فشار هوای ایجادشده توسط یک پیستون که با چکاندن ماشه توسط فنری قوی به جلو رانده می‌شود یا فشار هوای محبوس در کپسول هوا استفاده می‌کند. امروزه تفنگ‌های بادی در سطح وسیعی، از مسابقات تیراندازی گرفته تا شکار حیوانات بزرگ، مورد استفاده قرار می‌گیرند. این اسلحه هم نوع تفنگ و هم نوع کمری دارد. عکس ۴-۳۱ کلت کمری نیست بلکه تپانچه بادی ورزشی است که تنها در مسابقات ورزش تیراندازی کاربرد دارد.

شکل ۴-۳۱. تپانچه بادی ورزشی

انواع تفنگ‌های بادی را می‌توان در جدول ۲-۳۱ مرور کرد.

جدول ۲-۳۱. انواع تفنگ بادی

ردیف	انواع	توضیح
۱	فتری	مکانیزم فنر و پیستون دارد. از فنر قوی با قابلیت ارتجاعی بالا، یک پیستون و گیره ماشه بهره می‌برد. با کشیدن اهرم یا پایین بردن لوله سلاح، فنر جمع شده و پیستون به ماشه قفل می‌شود. سپس با چکاندن ماشه پیستون به سرعت به سمت جلو حرکت کرده و ایجاد فشاری در حدود ۱۵۰ تا ۲۰۰ بار می‌کند، که موجب فشار هوا بر گلوله و حرکت آن در طول لوله می‌شود. یک تفنگ بادی لوله ثابت دارای اهرم مسلح کننده و کاور پیستون است. این نوع تفنگ بادی در دو کالیبر ۴/۵ و ۵/۵ میلی متر عرضه می‌شوند که کالیبر ۴/۵ دقت تیر و برد بیشتری نسبت به ۵/۵ داشته و بیشتر برای تمرینات و مسابقات تیراندازی استفاده می‌شود.
۲	نیترو پیستون	مکانیزم هوای حبس شده و پیستون دارد. در این نوع از سلاح عملکرد مشابه مدل فتری است با این تفاوت که در این مدل فنر حذف شده و به جای آن از هوای محبوس در سیلندر پشت پیستون استفاده می‌شود. با مسلح کردن سلاح پیستون عقب آمده و هوای حبس شده پشت خود را شدیداً فشرده کرده و سپس به ماشه قفل می‌شود. با چکاندن ماشه هوای فشرده شده پیستون را به شدت پیش می‌راند و فشاری تا ۱۰۰ بار ایجاد می‌کند.
۳	پی سی پی	مکانیزم هوای فشرده است. در این مدل از تفنگ بادی فنر و پیستون حذف شده، جای آن از سیلندر تعبیه شده زیر لوله که تا ۲۲۰ الی ۳۰۰ بار توسط کمپرسور هوا پر شده، استفاده می‌شود. این مدل به دلیل نبود آلات متحرک بسیار کم لگد و بدون تکان است. مکانیزم آن بدین صورت است که پس از پر شدن سیلندر هوا یا گاز، هوای بسیار فشرده و پر قدرت توسط رگلاتور یا لوله‌ای به ماشه که به یک کلید آزاد کننده هوا وصل شده می‌رسد و پشت آن محبوس می‌شود. در این حالت هر بار که تیرانداز اقدام به چکاندن ماشه کند، مقدار هوای لازم جهت شلیک گلوله از مخزن آزاد شده و به جان لوله هجوم می‌برد و باعث رانش و شلیک گلوله می‌شود. تفنگ‌های پی سی پی به دلیل امکان تعبیه قدرت بالا در کالیبرهای بالا تا کالیبر ۴۵/۰ ساخته می‌شود که امکان شکار جانداران بزرگ مانند بوفالو را دارد (بیگ‌بو).
۴	سلاح کمری بادی با کپسول آماده CO ₂	یک کلت بادی کپسول دار در این مدل نیروی پرتاب ساچمه از یک کپسول پر شده از گاز CO ₂ تأمین می‌شود و بیشتر بشکل سلاح کمری ارائه می‌شود که از خشاب نیز بهره برده و تقریباً مشابه سلاح‌های کمری خودکار مسلح شدن به صورت اتوماتیک انجام می‌شود کپسول یکبار مصرف بوده و بیشتر برای تمرینات تیراندازی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تفنگ بادی با توجه مدل‌ها مکانیزم مسلح شدن مختلفی دارند. شامل:

- کمرشکن: این مکانیزم با پایین دادن لوله سلاح و انتقال فشار به پیستون و عقب رفتن پیستون در نتیجه جمع شدن فنر تا مرز قفل شدن گیره انتهای پیستون به گیره ماشه اتفاق می‌افتد. سپس با چکاندن ماشه پیستون آزاد شده و شلیک رخ می‌دهد.
- اهرمی: مکانیزم اهرمی تقریباً مانند مکانیزم کمرشکن است با این تفاوت که در این مدل لوله ثابت بوده و اهرم زیر لوله کار مسلح کردن را انجام می‌دهد.
- گلنگدن اتوماتیک و نیم اتوماتیک: در این نوع از سلاح‌ها سیستم گلنگدن دقیقاً مانند سلاح جنگی عمل می‌کند و با فشار مستقیم یا غیر مستقیم گاز CO₂ یا هوای فشرده موجب مسلح شدن مجدد سلاح می‌گردد. این مکانیزم در ایرسافت‌ها یا نمونه مشابه سلاح جنگی جهت استفاده در فیلم‌ها یا بازی‌ها و تمرینهای نظامی کاربرد دارد.
- گلنگدن دستی غیر اتوماتیک: این مکانیزم نیز مانند مکانیزم گلنگدن در سلاح‌های شکاری مانند برنو عمل می‌کند و با هربار عقب کشیدن و جلو دادن گلنگدن یک تیر به جان لوله می‌آید؛ و سپس با چکاندن ماشه و آزاد شدن هوای فشرده یا گاز CO₂ ساچمه شلیک می‌شود. در بیشتر سلاحهای دارای این مکانیزم از خشاب مدور ۶ تا ۱۲ فشنگی مانند خشاب رولور استفاده می‌شود. این مکانیزم بیشتر در سلاحهای پی سی پی شکاری برای القای هرچه بیشتر حس شکار با تفنگ شکاری گرم باروتی استفاده می‌شود.

شکل ۳۱-۵. نمایی از اسلحه بادی و فشنگ‌ها

۳۱-۱-۵. مواد مسابقات المپیکی

فهرست مسابقات و مواد مردان در جدول ۳۱-۳ و زنان در جدول ۳۱-۴ ارائه شده است.

جدول ۳۱-۳. فهرست مواد و مسابقات تیراندازی مردان

ردیف	مواد	ردیف	مواد
۱	تپانچه (اسلحه دستی) بادی از ۱۰ متر (۶۰ شلیک)	۶	تفنگ در حالت درازکش از ۵۰ متر (۶۰ شلیک)
۲	تفنگ بادی از ۱۰ متر (۶۰ شلیک)	۷	تیراندازی به اهداف پروازی اسکیت (۱۲۵ هدف)
۳	تپانچه از ۲۵ متر (۶۰ شلیک)	۸	تیراندازی به اهداف دوگانه پروازی تراپ (۱۵۰ هدف)
۴	تپانچه از ۵۰ متر (۶۰ شلیک)	۹	تیراندازی به اهداف تکی تراپ (۱۲۵ هدف)
۵	تفنگ ۳ وضعیت از ۵۰ متر (۳ در ۴۰ شلیک)		

جدول ۳۱-۴. فهرست مواد و مسابقات تیراندازی زنان

ردیف	مواد	ردیف	مواد
۱	تپانچه بادی از ۱۰ متر (۴۰ شلیک)	۴	تفنگ ۳ وضعیت از ۵۰ متر (۳ در ۲۰ شلیک)
۲	تفنگ بادی از ۱۰ متر (۴۰ شلیک)	۵	اهداف پروازی اسکیت (۷۵ هدف)
۳	تپانچه بادی ۲۵ متر (۳۰ + ۳۰ شلیک)	۶	اهداف پروازی تراپ (۷۵ هدف)

۲-۳۱. برگزاری مسابقات المپیک

جدول برگزاری مسابقات تیراندازی در المپیک به این صورت است که مسابقات در ۲ مرحله مقدماتی و نهایی انجام می‌شود و در یک روز رقابت نتیجه مدال هر ماده مشخص می‌شود.

الف- در مرحله مقدماتی یا به اصطلاح Qualification تمامی تیراندازان بر اساس ضوابط تیر می‌اندازند و ۸ تیرانداز برتر به مرحله فینال صعود می‌کنند.

ب- در مرحله فینال با فاصله چند ساعت، ۸ تیرانداز برتر با هم رقابت می‌دهند تا بر اساس امتیاز به‌دست آمده نفرات اول تا هشتم (و کسب کنندگان مدال‌ها) مشخص شوند.

۳۱-۲-۱. تپانچه ۱۰، ۲۵ و ۵۰ متر: دو بخش سرعت (Rapid) و دقت (Precision) دارد. در بخش دقت تیرانداز فرصت بیشتری دارد اما در بخش سرعت باید بلافاصله تیرها شلیک شوند. مسابقه تیراندازی سریع در فاصله حدود ۲ ساعته از تیراندازی با دقت انجام می‌شود. این رشته ۲ طلا در مردان و یک طلا در بانوان و جمعاً ۳ طلا دارد. هدف مرکزی ۷۵ سانتی‌متر است و منطقه ۱۰ امتیازی قطر ۱۰ سانتی‌متری دارد. در استفاده از تپانچه محدودیت‌هایی وجود دارد و باید تیرانداز در حالت ایستاده، بدون تکیه‌گاه و تنها با یک دست نگه‌داشته شود. اخیراً اهداف الکترونیکی شده‌اند و با شلیک امتیازات در مونیتورهای نزدیک تیرانداز نمایش داده می‌شود. در تپانچه تیراندازها در ۴ مرحله تیر می‌اندازند و در هر مرحله ۱۰ تیر شلیک می‌شود. به این ترتیب در هر محله تیرانداز حداکثر می‌تواند ۱۰۰ امتیاز کسب کند.

۳۱-۲-۲. تفنگ: تفنگ هم شرایطی کلی مشابه قبلی را دارد اما در موادی مثل سه وضعیت تیراندازها در مرحله مقدماتی در سه وضعیت دو زانو، درازکش و ایستاده تیر می‌اندازند. در هر وضعیت سه مرحله تیر خواهند انداخت. ۳۱-۲-۳. تیراندازی به اهداف پروازی: مسابقات المپیک در این رشته در سه مرحله انتخابی یا مقدماتی، مرحله نیمه نهایی و مرحله نهایی انجام می‌شود. تعداد ۶ نفر از تیراندازان وارد مرحله نیمه نهایی می‌شوند و با رقابت با هم وارد مرحله نهایی یا فینال خواهند شد. نحوه امتیاز دهی بر اساس تعداد هدف قرار دادن اهداف پروازی است.

۳-۳۱. تاریخچه تیراندازی

۳۱-۴-۱. تاریخچه تیراندازی در جهان: با ساخت سلاح‌های گرم در قرن ۱۹ و وارد شدن تفنگ به سازمان‌های نظامی بسیاری از طرفداران این سلاح‌ها اقدام به راه‌اندازی باشگاه‌های تیراندازی نمودند. شروع ورزش تیراندازی با تشکیل باشگاه‌های تیراندازی از کشور سوئیس شروع شد. اولین باشگاه تیراندازی ملی سوئیس در سال ۱۸۲۴ تأسیس شد. انجمن ملی تفنگ بریتانیا در سال ۱۸۵۹ توسط ملکه ویکتوریا افتتاح شد. رهبران نظامی امریکا انجمن ملی تفنگ (USA) را در سال ۱۸۷۱ تأسیس کردند. در طول قرن ۱۹ سازمان‌هایی مانند فدراسیون فرانسه DES و دیگر جوامع تیراندازی به‌طور رسمی در سال ۱۸۸۴ تأسیس شدند، اما زودتر از همه فرانسه به تشکیل فدراسیون ملی تیراندازی اقدام نمود.

در سال ۱۸۹۶ ورزش تیراندازی در اولین بازی‌های المپیک، در سال ۱۸۹۶ در آتن برگزار شد، و در آن ۳۹ تیرانداز از هفت کشور در دو بخش تفنگ و تپانچه در ۹ ماده ورزشی به رقابت پرداختند. دومین دوره المپیک که در

سال ۱۹۰۰ برگزار شد تعداد ورزشکاران به ۱۳۹ تیرانداز از ۱۳ کشور در ۱۱ ماده ورزشی (۳ ماده ورزشی تپانچه و پنج ماده تفنگ و دو ماده هدف متحرک و یک ماده پروازی به اجرا درآمد).

در ۱۷ جولای سال ۱۹۰۷، نمایندگان هفت فدراسیون تیراندازی ملی، اتریش، بلژیک، فرانسه، یونان، ایتالیا، هلند و آرژانتین، در زوریخ، سوئیس تشکیل جلسه دادند و به طور رسمی ایجاد اتحادیه بین‌المللی تیراندازی را با نام U.I.T پایه‌گذاری کردند. این جلسه به عنوان اولین جلسه مجمع عمومی فدراسیون جهانی یاد شده است. اولین رئیس اتحادیه DES Sociétés از کشور فرانسه، دانیل Mérillon، یک وکیل ۵۵ ساله از فرانسه، به عنوان اولین رئیس این فدراسیون انتخاب شد.

از سال ۱۹۰۸ دیگر کشورها به تدریج به عضویت این فدراسیون درآمدند. در سال ۱۹۱۲ با ۲۸۴ تیرانداز، از ۱۶ کشور مختلف، در بازی‌های المپیک استکهلم سوئد، در ۱۵ ماده ورزشی (دو ماده تپانچه، هشت ماده تفنگ، دو ماده تفنگ پروازی و سه ماده سلاح‌های بادی به اجرا درآمد).

در سال ۱۹۲۸ به دنبال ورود پول به ورزش تیراندازی و اعطای جوایز در مسابقات جهانی ISSF و بروز بحران در روابط بین IOC و ISSF بین سال‌های ۱۹۲۶ و ۱۹۲۸ منجر به حذف این رشته در مسابقات المپیک شد. سال ۱۹۲۸ با تأیید درخواست تجدید IOC و ISSF و نظر نمایندگان مجمع عمومی سازمان ملل، برای بازگرداندن تیراندازی به حضور آن در برنامه بازی‌های لس آنجلس ۱۹۳۲ در المپیک منجر شد. با بروز جنگ جهانی دوم بازی‌های المپیک ۱۹۴۰ هلسینکی برگزار نشد. سال ۱۹۴۷ پس از پایان جنگ جهانی دوم، برگزاری مسابقات قهرمانی جهان انجام شد. از سال ۱۹۵۱ بازی‌های پان‌آمریکن و بازی‌های آسیایی هم به عنوان مسابقات بین‌المللی چندرشته‌ای مانند بازی‌های المپیک در قاره‌های مربوطه خود ایجاد شد. تیراندازی به عنوان یک ورزش در هر دو قاره پذیرفته شد. از سال ۱۹۶۶ حضور زنان در کنار مردان به رسمیت شناخته شده است. کمیته بین‌المللی المپیک نیز موافقت کرد از سال ۱۹۶۸ بدون در نظر گرفتن جنسیت مردان و زنان در مسابقات تیراندازی شرکت نمایند. از سال ۱۹۷۰ مسابقات سلاح‌های بادی به رشته‌های برنامه ISSF اضافه شده است.

تیراندازی دارای ۳۰ ماده ورزشی ۱۰ متر، ۲۵ متر، ۵۰ متر و ۳۰۰ متر اهداف متحرک و پروازی است. در حال حاضر فدراسیون جهانی تیراندازی دارای (۱۵۴) کشور عضو است.

۳۱-۴-۲. تاریخچه تیراندازی در ایران: از زمان ورود تفنگ به ارتش ایران از زمان سلسله صفویه از زمان شاه عباس کبیر و جایگزینی آن به جای تیروکمان رقابت‌های تیراندازی در ارتش بین نظامیان روز به روز رشد کرد. قبل از تشکیل فدراسیون ورزشی تیراندازی در ایران بیش از ۱۰۰ سال قبل در ارتش مسابقات مختلف تیراندازی بین نظامیان برقرار بود. با تشکیل پیمان سنتو و سیتو همه ساله مسابقات تیراندازی جنگی بین ایران، ترکیه، پاکستان و امریکا برگزار می‌شد. بیشترین بخش فعالیت ورزش تیراندازی در سازمان‌های نظامی و بالاکس نیروی زمینی ارتش بوده است. هیأت تیراندازی ارتش بیشترین فعالیت خود را در رشته‌های ۱۰۰، ۲۰۰ و ۳۰۰ متر فعال نمود که همه ساله مسابقات آن در سطح نیروهای مسلح برگزار می‌شود.

فدراسیون تیراندازی ایران زیر نظر سازمان تربیت بدنی و ورزش (وقت) در سال ۱۳۳۷ تأسیس شد. این فدراسیون با توجه به نام آن تحت نظر یک سرهنگ ارتش به عنوان اولین رئیس فدراسیون تیراندازی شروع به

فعالیت نمود و اکثر تیراندازان آن نظامی بودند. هفتمین دوره بازی‌های آسیایی در ایران در سال ۱۳۵۳ در تهران برگزار شد و سالن‌های تیراندازی ۱۰ متر روباز در میدان ۵۰ متر و ۲۵ متر و ۵۰ متر در مجموعه ورزشی آزادی و میدان اهداف پروازی در باشگاه ژاندارمری سابق بالاتر از میدان ونک ساخته شد.

پس از انقلاب اسلامی با توجه به فرمان امام خمینی (ره) در ۵ آذر سال ۱۳۵۸ مبنی بر این‌که، مملکتی که بیست میلیون جوان دارد باید بیست میلیون تفنگدار داشته باشد؛ ورزش تیراندازی از طرف واحد آموزش نظامی بسیج کشور در سال ۱۳۵۹ توسط آقایان یوسف آجورلو و رضا کیارستمی با همکاری فدراسیون تیراندازی فعال گردید. هم‌زمان هم تیراندازان با سابقه ارتش جمهوری اسلامی ایران جواد کوهپایه‌زاده و محمدعلی فریدونی و دیگر تیراندازان فعالیت‌های خود را دنبال کردند. از آن زمان ورزش تیراندازی به‌عنوان یک ورزش و فعالیت نظامی به صورت همگانی درآمد تا کلیه افراد غیرنظامی و نظامی اجازه فعالیت آزاد در این رشته ورزشی را پیدا کنند. در حال حاضر اکثر قهرمانان این رشته ورزشی از افراد غیرنظامی هستند.

این فدراسیون از ۳۰ ماده ورزشی تیراندازی در ۱۹ ماده فعالیت دارد؛ شامل ۱۳ ماده در رشته تفنگ و ۶ ماده در اهداف پروازی است.

شرکت تیراندازان ایرانی در المپیک ۱۹۴۸ لندن با حضور آقایان فرهنگ خسرو پناه، محمد ملا زال و محمود سخایی اولین نمایندگان ایران در المپیک صورت پذیرفت. دومین تجربه ایران در المپیک ۱۹۶۰ رم بود که غلامحسین مبصر در این رقابت‌ها حضور داشت. در المپیک ۱۹۶۴ توکیو ایران با چهار نماینده در المپیک شرکت کرد که نصرت الله ممتهن، محمد کلانی، غلامحسین مبصر و ناصر شریفی بودند. پس از سه دوره غیبت ایران در رشته تیراندازی در المپیک ۱۹۷۶ مونترال این بار محمدعلی علیجانی، هوشنگ قزوینی، کامیل جعفری و اسفندیار لاری به‌عنوان نمایندگان ایران حضور داشتند. با توجه به سهمیه‌بندی شدن رشته‌های ورزشی در المپیک پس از این دوره تا سال ۱۹۹۶ آتلانتا هیچ تیرانداز ایرانی در المپیک حضور نداشت. حضور دوباره ایران با راهیابی خانم هاید فریمان ۱۹۹۶ آتلانتا و منیژه کاظمی در المپیک ۲۰۰۰ سیدنی و نسیم حسن‌پور در المپیک ۲۰۰۴ آتن به‌عنوان تنها تیراندازان ایرانی با دریافت کارت ذخیره در المپیک شرکت کردند.

پس از پیروزی انقلاب برای اولین بار کاروان تیراندازی ایران با کسب سه سهمیه رسمی توسط خانم‌ها الهه احمدی، مه‌لقا جام بزرگ و آقای ابراهیم برخورداری، راهی المپیک ۱۹۹۲ لندن شدند. که با کسب مقام ششمی خانم الهه احمدی در رشته تفنگ بادی به کار خود خاتمه دادند.

۳۱-۴. توصیه به گزارشگران

در هر رشته وضعیت رکورد جهانی و المپیک مشخص است و این می‌تواند به گزارشگر در مقایسه نتیجه تیرانداز با رکوردهای قبلی را فراهم کند.

۳۱-۴-۱. قوانین عمومی تیراندازی: مجموعه قوانین و مقررات فدراسیون جهانی تیراندازی ISSF در کلیه مسابقات المپیک، قهرمانی جهان، جام‌های جهانی، قهرمانی قاره‌ای و بازی‌های قاره‌ای قابل اجراست. در سایر مسابقات از قوانین و مقررات ISSF و دستورالعمل مربوط به آن مسابقات با توجه به شرایط و امکانات موجود در

مسابقات تیراندازی استفاده می‌شود. مواد ورزشی تیراندازی در ISSF در بزرگسالان ۳۰ ماده و در جوانان ۲۴ ماده است.

۳۱-۵. مواد ورزشی تفنگ و طپانچه مردان

ردیف	ماده ورزشی	فاصله	زمان مسابقه (هدفهای کاغذی و الکترونیکی) دقیقه	آمادگی - قلق	شلیک	وزن ماشه	وزن سلاح جعبه	مهمات حداکثر
۱	تفنگ درازکش	۳۰۰ متر	کاغذی ۷۵ = الکترونیکی ۶۰	۱۵ دقیقه	۶۰ تیر	۱۵۰۰ گرم	۸ کیلو	۸ م م
۲	تفنگ استاندارد	۳۰۰ متر	کاغذی ۱۳۵ = الکترونیکی ۱۲۰	۱۵ دقیقه	۳ × ۲۰	۱۵۰۰ گرم	۵/۶ کیلو	۸ م م
۳	تفنگ سه وضعیت	۳۰۰ متر	کاغذی ۲۱۰ = الکترونیکی ۱۸۰	۱۵ دقیقه	۳ × ۴۰	۱۵۰۰ گرم	۸ کیلو	۸ م م
۴	تفنگ سه وضعیت	۵۰ متر	کاغذی ۱۹۵ = الکترونیکی ۱۶۵	۱۵ دقیقه	۳ × ۴۰	آزاد	۸ کیلو	۲۲ / اینچ
۵	تفنگ درازکش	۵۰ متر	کاغذی ۶۰ = الکترونیکی ۵۰	۱۵ دقیقه	۶۰ تیر	آزاد	۸ کیلو	۲۲ / اینچ
۶	تفنگ بادی	۱۰ متر	کاغذی و الکترونیکی ۷۵	۱۵ دقیقه	۶۰ تیر	آزاد	۵/۵ کیلو	۵/۴ م م
۷	طپانچه بادی	۱۰ متر	کاغذی ۹۰ = الکترونیکی ۷۵	۱۵ دقیقه	۶۰ تیر	۵۰۰ گرم	۴۲۰ × ۲۰۰ × ۵۰	۵/۴ م م
۸	طپانچه آزاد	۵۰ متر	کاغذی ۱۰۵ = الکترونیکی ۹۰	۱۵ دقیقه	۶۰ تیر	آزاد	آزاد	۲۲ / اینچ
۹	طپانچه استاندارد	۲۵ متر	۱۵۰، ۲۰، ۱۰ ثانیه	۵ و یکسری	۳ × ۲۰	۱۰۰۰	۳۰۰ × ۵۰ × ۱۵۰	۲۲ / اینچ
۱۰	طپانچه راپید فایر	۲۵ متر	۸ = ۶ = ۴ ثانیه	۳ و یکسری	۶۰	۱۰۰۰	۳۰۰ × ۵۰ × ۱۵۰	۳۲ م م
۱۱	طپانچه ستر فایر	۲۵ متر	۳ × ۷ ثانیه = ۵ دقیقه	۵ و یکسری	۳۰ + ۳۰	۱۰۰۰	۳۰۰ × ۵۰ × ۱۵۰	۲۲ / اینچ

۳۱-۶. مواد ورزشی تفنگ و طپانچه زنان

ردیف	ماده ورزشی	فاصله	زمان مسابقه (هدفهای کاغذی و الکترونیکی) دقیقه	آمادگی قلق	شلیک	وزن ماشه	وزن و اندازه جعبه	مهمات حداکثر
۱	تفنگ درازکش	۳۰۰ متر	کاغذی ۷۵ = الکترونیکی ۶۰	۱۵ دقیقه	۶۰ تیر	۱۵۰۰ گرم	۶/۵ کیلو	۸ م م
۲	تفنگ سه وضعیت	۳۰۰ متر	کاغذی ۱۵۰ = الکترونیکی ۱۲۰	۱۵ دقیقه	۳ × ۲۰	۱۵۰۰ گرم	۸ کیلو	۸ م م
۳	تفنگ درازکش	۵۰ متر	کاغذی ۶۰ = الکترونیکی ۵۰	۱۵ دقیقه	۶۰ تیر	آزاد	۸ کیلو	۲۲ /
۴	تفنگ سه وضعیت	۵۰ متر	کاغذی ۱۲۰ = الکترونیکی ۱۰۵	۱۵ دقیقه	۳ × ۲۰	آزاد	۸ کیلو	۲۲ /
۵	تفنگ بادی	۱۰ متر	کاغذی و الکترونیکی ۵۰	۱۵ دقیقه	۴۰ تیر	آزاد	۵/۵ کیلو	۴/۵ م م
۶	طپانچه بادی	۱۰ متر	کاغذی ۶۰ = الکترونیکی ۵۰	۱۵ دقیقه	۴۰ تیر	۵۰۰ گرم	۴۲۰ × ۲۰۰ × ۵۰	۴/۵ م م
۷	طپانچه ورزشی	۲۵ متر	۳، ۷ سرعت ۵ دقیقه	۵ و یکسری	۳۰ + ۳۰	۱۰۰۰	۳۰۰ × ۱۵۰ × ۵۰	۲۲ /

۷-۳۱. مواد اهداف پروازی shout gun

ردیف	ماده ورزشی	سری	تعداد هدف	سری پرتاب	مکان شلیک	دستگاه پرتاب	تیرانداز در خط
۱	تراپ تکی مردان	۵	۱۲۵	۵ × ۲۵	۵	۵	۶
۲	تراپ دوپل مردان	۳	۱۵۰	۳ × ۵۰	۵	۵	۶
۳	تراپ زنان	۳	۷۵	۳ × ۲۵	۵	۵	۶
۴	تراپ دوپل زنان	۳	۱۲۰	۳ × ۴۰	۵	۵	۶
۵	اسکیت زنان	۳	۷۵	۳ × ۲۵	۸	۲	۶
۶	اسکیت مردان	۵	۱۲۵	۵ × ۲۵	۸	۲	۶

۸-۳۱. اهداف متحرک runing target

ردیف	ماده ورزشی	شلیک	سرعت اهداف	میزان سرعت هدف
۱	تفنگ ۱۰ متر متحرک زنان	۴۰ تیر	۲۰ تیر سریع ، ۲۰ تیر آهسته	میزان سرعت سریع هدف ۲/۵ ثانیه
۲	تفنگ ۱۰ متر متحرک زنان	۴۰ تیر	سرعت مختلط	
۳	تفنگ ۱۰ متر متحرک مردان	۶۰ تیر	۳۰ تیر سریع ، ۳۰ تیر آهسته	میزان سرعت آهسته هدف ۵ ثانیه
۴	تفنگ ۱۰ متر متحرک مردان	۴۰ تیر	سرعت مختلط	
۵	تفنگ ۵۰ متر متحرک مردان	۶۰ تیر	۳۰ تیر سریع ، ۳۰ تیر آهسته	
۶	تفنگ ۵۰ متر متحرک مردان	۴۰ تیر	سرعت مختلط	

۹-۳۱. انواع مسابقات و جدول

نام مسابقات	ماده ورزشی	زمان برگزاری	رده سنی
مسابقات المپیک	۱۵ ماده انفرادی	هر ۴ سال	بزرگسالان
قهرمانی جهان	۳۰ ماده ورزشی تیمی و انفرادی	هر ۴ یا ۲ سال بین دوالمپیک	بزرگسالان و جوانان
جام های جهانی	۱۵ ماده المپیکی و..	هر سال چند مسابقه	بزرگسالان
قهرمانی قاره ای	۳۰ ماده تیمی و انفرادی	هر ۴ سال	بزرگسالان و جوانان
بازیهای قاره ای	۳۰ ماده تیمی و انفرادی	هر ۴ سال	بزرگسالان
جام های قاره ای	به تفکیک بادی و جنگی و پروازی	هر سال یک مسابقه	بزرگسالان و جوانان و نوجوانان
منطقه ای	۲۶ ماده ورزشی	هر ۲ سال یا چند سال	بزرگسالان
تورنمنت ها	به تفکیک بادی و جنگی و پروازی	هر سال چندین مسابقه	بزرگسالان و جوانان و نوجوانان
دانشجویی و نظامی	۲۰ ماده ورزشی تیمی و انفرادی	هر چند سال	بزرگسالان
دوستانه	به تفکیک بادی و جنگی و پروازی	هر سال چند مسابقه	بزرگسالان و جوانان و نوجوانان
قهرمانی کشور	به تفکیک بادی و جنگی و پروازی	هر سال یک مسابقه	بزرگسالان و جوانان و نوجوانان
آزاد	به تفکیک بادی و جنگی و پروازی	هر سال چند مسابقه	بزرگسالان و جوانان و نوجوانان
استانی	به تفکیک بادی و جنگی و پروازی	هر سال یک مسابقه	بزرگسالان و جوانان و نوجوانان
باشگاهی	به تفکیک بادی و جنگی و پروازی	هر سال چند مسابقه	بزرگسالان و جوانان و نوجوانان

۳۱-۱۰. حداقل استانداردهای سالن های تیراندازی در ISSF

مبادین	قهرمانی جهان	قهرمانی المپیک	جام های جهانی	میدان فینال	توضیحات
۳۰۰ متر (روباز)	۱۰	---	---	---	سالن و میدان فینال ۲۵ و ۵۰ متر میتواند سرپوشیده یا رو باز باشد
۵۰ متر (روباز)	۸۰	۶۰	۶۰	۱۰	
۲۵ متر (روباز)	۱۰ گروه	۸ گروه	۸ گروه	۳ گروه	
تراپ	۴	۳	۴	۱	
تراپ دوبل	۴	۳	۴	۱	
اسکیت	۴	۳	۴	۱	
۵۰ متر اهداف متحرک	۲	---	---	---	سرپوشیده
۱۰ متر اهداف متحرک	۴	---	---	---	
۱۰ متر تفنگ و تپانچه بادی	۸۰	۶۰	۶۰	۱۰	

نکته: در کلیه مواد ورزشی فدراسیون جهانی توصیه می شود که برای مسابقات جام جهانی تعداد هدف ها / محدوده مشخص شده برای مسابقات قهرمانی جهان از جمله محدوده انتهائی میدان باید مسیر قابل دسترس برای عبور جداگانه داشته باشد.

۳۱-۱۱. به رسمیت شناختن مسابقات جهانی با حضور حداکثر تیم های ملی شرکت کننده

مواد ورزشی مردان		مواد ورزشی زنان	
تفنگ	۱۰ تیم (اگر مسابقه ۳۰۰ متر برگزار شود)	تفنگ	۸ تیم (اگر مسابقه ۳۰۰ متر برگزار میشود)
	۸ تیم (اگر مسابقه ۳۰۰ متر برگزار نمی شود)		۶ تیم (اگر مسابقه ۳۰۰ متر برگزار نمیشود)
تپانچه	۱۰ تیم	تپانچه	۵ تیم
تراپ	۳ تیم	تراپ	۳ تیم
تراپ دوبل	۳ تیم	تراپ دوبل	۳ تیم
اسکیت	۳ تیم	اسکیت	۳ تیم
اهداف متحرک	۵ تیم	اهداف متحرک	۳ تیم
تعداد تیم	۳۴ تیم	تعداد تیم	۲۵ تیم

۳۱-۴-۲. قوانین فنی: تشکیلات ISSF برای اداره رقابت های تیراندازی که تحت نظارت این فدراسیون برگزار می شوند، نسبت به برقراری قوانین فنی اقدام می نماید. هدف ISSF این است که با یکنواخت سازی مسابقات تیراندازی در سراسر جهان، این ورزش را بیش از پیش گسترش دهد و قوانین فنی ISSF برای تحقق این هدف تدوین می شوند. قوانین فنی ISSF قوانین ساخت میادین تیر، هدف ها، تجهیزات، ثبت امتیارات و غیره در همه کلاس های تیراندازی را شامل می شود. این قوانین در مورد چهار کلاس تیراندازی با تفنگ، تپانچه، اهداف پروازی و اهداف متحرک اعمال می شوند. قوانین فنی ISSF تابع اساسنامه و مقررات کلی فدراسیون جهانی هستند. قوانین فنی و کلاس های تیراندازی برای حداقل چهار سال به تصویب می رسند و از اول ژانویه سال بعد از بازی های المپیک به اجرا گذاشته می شوند.

ایمنی: قوانین و مقررات ایمنی به منظور اجتناب از بروز هرگونه حادثه احتمالی است. ضامن بودن همه سلاح در داخل و خارج از میدان تیراندازی و نحوه استفاده و حمل و نقل صحیح و استفاده اصولی از هر نوع سلاح و

مهمات از اولویت‌های اولیه ورزش تیراندازی است. ایمنی میادین تیر اندازی در مسابقات ارتباط زیادی به قوانین و مقررات حکومتی هر کشور دارد، به‌علاوه ممکن است کمیته برگزاری مسابقات، و داوران با توجه به این شرایط، مقررات ایمنی خاص و ویژه‌ای را نیز وضع نمایند. مسئولیت تامین ایمنی میدان تیر بر عهده کمیته برگزاری مسابقات و داوران آن است. هرگونه جابه‌جائی سلاح و تردد در میدان تیر باید با احتیاط و ایمنی کامل صورت گیرد و به ایمنی تیراندازان، مسئولین و تماشاگران توجه شود. انضباط فردی را همه حاضرین در میدان باید رعایت نمایند. در صورت مشاهده نقض مقررات ایمنی، مسئولین میدان موظف به برخورد قاطعانه با اینگونه تخلفات هستند فلذا تیراندازان و مسئولین تیم‌ها باید همکاری‌های لازم را به‌عمل آورند.

یک عضو ژوری یا مسئول میدان تیر می‌تواند تیراندازی را در هر زمان ممکن به‌خاطر عدم رعایت موارد ایمنی، متوقف نماید. تیراندازان و مسئولین تیم‌ها باید اعضاء ژوری یا مسئولین میدان را از هرگونه شرایط مخاطره آمیز یا وضعیت امکان بروز حادثه را مطلع نمایند. عضو ژوری، مسئول میدان یا بازرس فنی می‌تواند، تجهیزات تیرانداز را بدون اجازه، اما با حضور و اطلاع او، جهت بازدید، بردارد. بالاخص در زمانیکه موضوع ایمنی در میان است، اقدام فوری باید صورت گیرد.

پرچم ایمنی باید در تمامی سلاح‌ها تفنگ، تپانچه و سلاح‌های نیمه خودکار و پروازی قرار داده شود. هدف از استفاده از پرچم‌های ایمنی، نشان دادن تخلیه بودن سلاح و این‌که هیچ‌گونه تیر یا هوائی شلیک نخواهد شد. پرچم ایمنی باید زمانی که داخل خزانه سلاح قرار داده شده به اندازه کافی بلند و به‌خوبی قابل مشاهده باشد. اگر تیراندازی بر اساس این قانون پرچم ایمنی را در درون خزانه لوله قرار ندهد ژوری باید به او اخطار دهد و نحوه قرار دادن آن پرچم ایمنی را به او آموزش دهد (شکل ۳۱-۶).

اگر ژوری اطمینان حاصل نماید که تیرانداز بر اساس این قانون از قرار دادن پرچم ایمنی امتناع می‌ورزد پس از اخطار می‌تواند او را رد صلاحیت نماید. مادامی‌که تیرانداز در خط آتش حضور دارد، سر سلاح باید به‌سمت محل ایمنی قرار داده شود. در واقع، زمانی‌که تیراندازی انجام نمی‌شود، تمامی سلاح‌ها باید خالی و درب خزانه سلاح باز باشد. دریچه خزانه و یا ابزار پر کردن سلاح تا قرار گرفتن سلاح به‌سمت محل ایمن در میدان تیر یا به‌طرف هدف، نباید بسته شود. قبل از آنکه تیرانداز خط آتش را ترک کند باید سلاح را ایمن نموده و پرچم ایمنی را درون خزانه قرار داده باشد و محرز بودن آن را مسئول میدان تأیید نماید. گلنگدن باز بوده و هیچ گونه فشنگ یا ساچمه‌ای در خزانه یا خشاب قرار نداشته باشد.

چنانچه تیرانداز سلاح خود را بدون اجازه و بازدید مسئول میدان از خط آتش خارج و یا آنرا در جعبه قرار دهد، ممکن است اخراج شود. در هنگام مسابقه سلاح‌ها را می‌توان فقط بعد از خارج کردن فشنگ و یا خشاب و

بازکردن گلنگدن زمین گذاشته شود. سلاح‌های بادی یا گازی را باید با باز کردن اهرم مسلح کننده و یا باز کردن درب خزانه در حالت ایمن قرار داد.

هنگامی که کارکنان میدان تیر در جلو خط آتش هستند به دست گرفتن سلاح ممنوع است و باید درب خزانه سلاح باز باشد و پرچم ایمنی درون خزانه قرار داده شود. در میدان تیراندازی زمانیکه اسلحه در خط آتش قرار ندارد، باید همواره در جعبه نگهداری شود، مگر آنکه مسئول میدان اجازه داده باشد.

مسئول ارشد میدان یا دیگر مسئولین منتخب میدان، مسئول اعلام فرامین "LOAD-پرکردن"، "START-شروع"، "STOP-توقف"، "UNLOAD- خالی کنید" و دیگر فرامین مورد لزوم می باشد. مسئولین میدان باید مطمئن شوند که فرامین اجرا شده و سلاحها بطور صحیح بدست گرفته شوند.

پر کردن سلاح‌ها و خشاب‌ها ممکن است فقط در خط آتش و بعد از اعلام فرمان یا علامت "LOAD-پر کنید" یا "START-شروع" صورت گیرد. در دیگر مواقع سلاح‌ها و خشاب‌ها باید خالی شده باشد. حتی اگر تفنگ یا تپانچه ۵۰ متر دارای خشاب باشند، در هر شلیک فقط یک فشنگ می‌تواند پر شود. چنانچه از تپانچه بادی ۵ تیری در رقابت تپانچه بادی ۱۰ متر استفاده می‌شود، فقط یک ساچمه می‌تواند پر شود. اگر ورزشکاری قبل از فرمان "پر کنید" و یا "شروع"، و یا بعد از دستور "توقف" یا "خالی کردن" شلیک نماید؛ اگر موضوع ایمنی درکار باشد ممکن است رد صلاحیت شود.

وقتی فرمان یا علامت "STOP-توقف" داده می‌شود، تیراندازی باید بلافاصله متوقف شود. وقتی که فرمان "UNLOAD- خالی کنید" داده می‌شود، تمام تیراندازان باید سلاح‌ها و خشاب‌هایشان را خالی کنند و در حالت ایمن قرار دهند (برای خالی کردن سلاح‌های بادی باید از مسئول میدان اجازه گرفته شود). تیراندازی فقط زمانی دوباره شروع می‌شود که فرمان یا علامت "START-شروع" مجدداً اعلام گردد. تمرین خشک و تمرین هدفگیری فقط با اجازه مسئول میدان و فقط در خط آتش یا محل تعیین شده مجاز است.

محافظت از گوش: گوشی‌های محافظ و اطلاعاتی‌های مربوط به آن، باید در معرض دید همه کسانی که در محدوده میدان تیر هستند قرار داده شود. تمام تیراندازان و افراد دیگری که در مجاورت و نزدیک خط آتش قرار دارند، موظفند از گوشی داخل گوش یا گوشی روی سر یا لوازم مشابه گوشی محافظ استفاده نمایند. گوشی محافظ به شکل داخل گوش و گوشی روی سر (نه پنبه معمولی) باید برای تمامی مسئولین میدان که وظائفشان ایجاب می‌کند در هنگام تیراندازی نزدیک خط آتش باشند، فراهم شده باشد؛ از قبیل: ثبت کنندگان، مسئولین میدان، اعضاء ژوری و غیره. محافظت از چشم تمامی تیراندازان موظفند از عینک‌های تیراندازی نشکن یا عینک محافظ چشم مشابه آن در هنگام تیراندازی استفاده نمایند.

شلیک خشک به معنی رها کردن مکانیسم ماشه مسلح شده سلاح، بدون فشنگ و یا رها کردن مکانیسم ماشه سلاح بادی یا گازی که با ابزار تجهیز شده بتوان شلیک ماشه را بدون تخلیه (گاز یا هوا) انجام گیرد. در خلال مسابقات مراحل یا سری‌های تیراندازی، هر تیراندازی که بعد از فرمان "STOP-توقف"، بدون اجازه مسئولین میدان به سلاح یا خشاب دست بزند، ممکن است اخراج شود. استفاده از گوشی‌های محافظ به صورت ترکیب با دستگاه‌های گیرنده رادیویی برای تیراندازان مجاز نیست. فقط از دستگاه‌های کاهنده صدا می‌توان استفاده نمود.

استفاده از رادیو، نوار ضبط یا هر گونه وسایل صوتی یا سیستم ارتباطی در هنگام مسابقات و هر تمرین ممنوع است.

مکان مسابقات: استعمال دخانیات در میدان تیراندازی و محل تماشاگران اکیدا ممنوع است.
در پشت مواضع آتش باید فضای کافی به اندازه ۵ متر برای انجام وظائف ژوری، داوران و مسئولین میدان در نظر گرفته شود. در دو طرف سالن تیراندازی باید ۲ ساعت قابل رویت برای همه تیراندازان، داوران و مسئولین داشته باشد. ترجیحا ساعت دیجیتال باشد.

واژه نامه

Shooting	تیراندازی
shotgun	تفنگ ساچمه زنی
rifle	تفنگ
Pistol	تپانچه (سلاح کمری)
running-target	تفنگ بادی برای اهداف متحرک
clay	اهداف سفالی
air gun	تفنگ بادی
air pistol (60 shots)	تپانچه بادی با شصت شلیک
air rifle (60 shots)	تفنگ بادی با شصت شلیک
rapid fire pistol (60 shots)	تپانچه شلیک سریع با شصت شلیک
pistol (60 shots)	تپانچه
rifle 3 positions (3x40 sh)	تفنگ سه وضعیت (ایستاده، نشسته و درازکش)
rifle prone (60 shots)	تفنگ حالت درازکش (خوابیده)
skeet (125 targets)	تفنگ اهداف پروازی اسکیت
double trap (150 targets)	هدف پروازی تراپ
trap (125 targets)	تک هدف پروازی تراپ
Kneeling	وضعیت دو زانو
prone	وضعیت درازکش
Standing	وضعیت ایستاده
Qualification	مرحله مقدماتی مسابقات
Final	مرحله پایانی مسابقات
(ISSF) INTERNATIONAL SHOOTING SPORT FEDERATION	
کنفدراسیون بین المللی ورزش تیراندازی	
(ASC) ASIA SHOOTING CONFEDRTION	
کنفدراسیون تیراندازی آسیا	

فصل سی و دوم

رشته گلف

مقدمه

بار نخست از سال ۱۹۰۴ وارد المپیک شد و با توجه به فراگیر نبودن، خارج شد. پس از خروج، مجدد از سال ۲۰۱۲ وارد المپیک شد (در اجلاس سال ۲۰۰۹ رای آورد).

۳۲-۱. قوانین

طرح رشته به این صورت است که ۷۲ سوراخ گلف انفرادی وجود دارد که گلف باز بر اساس قوانین گلف با ضربات توپ‌ها را به سمت آن‌ها هدایت می‌کند. در شرایط امتیاز مساوی بین سه نفر اول، یک سه پرتابه به سمت سوراخ، تکلیف برنده مدال را مشخص می‌کند.

۳۲-۲. مسابقات المپیک

این رشته در دو بخش آقایان و بانوان برگزار می‌شود و ۶ مدال (۲ طلا، دو نقره و دو برنز) دارد. در بخش زنان ۶۰ ورزشکار و در بخش مردان و ۶۰ ورزشکار رقابت می‌کنند.

شرایط احراز ورود به مسابقات المپیک بر اساس رتبه‌ها یا رنگ‌های به دست آمده از مسابقات انتخابی المپیک در دو بخش زنان و مردان است. ۱۵ رنگ برتر زنان و مردان با محدودیت حداکثر ۴ گلف باز از هر کشور، انتخاب خواهند شد. بقیه بازیکنان هم از دیگر کشورهای دریافت کننده سهمیه به علاوه یک گلف باز از کشور میزبان و همینطور یک گلف باز از هر قاره پا به این رویداد خواهند گذاشت. در این رشته وجود دارد.

واژه‌نامه

Golf گلف

Golfer گلف‌باز

فصل سی و سوم

رشته راگبی

مقدمه

راگبی با آرای مجموع عمومی در سال ۲۰۰۹ از سال ۲۰۱۶ وارد المپیک شد.

۱-۳۳. قوانین

راگبی در المپیک، راگبی ۷ نفره است. راگبی ۷ نفره نوعی از بازی راگبی است که به جای ۱۵ بازیکن با ۷ بازیکن انجام می شود و مقررات آن تفاوت های جزئی با راگبی ۱۵ نفره دارد. مسابقات راگبی ۷ نفره پرطرفدار است و مهمترین مسابقات آن جام جهانی راگبی ۷ نفره و تورنمنت های دوره ای هیأت بین المللی راگبی است که مهم ترین آن ها در ولینگتون و هنگ کنگ است. در رشته لیگ راگبی یا راگبی ۱۳ نفره نیز مسابقاتی با ۷ بازیکن برگزار می شود، اما منظور از راگبی ۷ نفره معمولاً ورزش اتحادیه راگبی است. مهم ترین مهارت ها در این رشته داشتن سرعت، تکنیک و آمادگی جسمانی بالاست، بازیکنان این رشته معمولاً فقط از بین مدافعان در رشته اصلی راگبی انتخاب می شوند. بازیکنان این رشته به خلاقیت بالا و توان بی هواری زیادی نیاز دارند چراکه این رشته به جای ۸۰ دقیقه تنها در ۱۴ یا ۲۰ دقیقه انجام می شود. خلاصه ای از تفاوت های مقررات این دو رشته که بیشتر برای بالا بردن سرعت بازی و نیز جبران تعداد کم بازیکنان وضع شده اند، در پی می آید:

- ۵ ذخیره و ۳ تعویض (به جای ۷ ذخیره و ۷ تعویض).
- هر نیمه ۷ دقیقه و در بازی های فینال ۱۰ دقیقه است (به جای ۴۰ دقیقه).
- یک یا دو دقیقه وقت استراحت بین دو نیمه است (به جای ۱۰ دقیقه).
- مساوی وجود ندارد و بازی در وقت های اضافه ۵ دقیقه ای ادامه می یابد و برنده با امتیاز طلایی (مرگ ناگهانی) مشخص می شود.
- جایزه (به انگلیسی: Conversion) باید بر روی هوا شوت زده شود (به جای حق انتخاب شوت از روی زمین).
- جایزه ها باید حداکثر تا ۴۰ ثانیه پس از ثبت ترای شوت زده شوند (به جای ۶۰ ثانیه).
- اسکرام ها با ۳ نفر تشکیل می شوند (به جای ۸ نفر).
- تیمی که امتیاز به دست آورده بازی را شروع می کند (به جای تیم مقابل).
- کارت زرد باعث اخراج دو دقیقه ای بازیکن می شود (به جای ۱۰ دقیقه).
- کنار خط-گل ها داورانی وجود دارند، به این ترتیب نیاز نیست تا داور برای تشخیص امتیاز موقعیت خود را تغییر دهد.

۳۳-۲. مسابقات المپیک

بازی‌های المپیک در دو بخش مردان و زنان برگزار می‌شود و لذا برای این رشته هم ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره و ۲ برنز) وجود دارد. تعداد ۱۲ تیم در هر دو بخش مردان و زنان ابتدا به ۳ گروه یا استخر ۴ تیمی تقسیم شده و در داخل گروه به صورت دوره‌ای بازی می‌کنند. در واقع مسابقات در چهار مرحله تا فینال به پیش می‌رود.

الف- مرحله گروهی (Pool Round): مرحله تقسیم بندی با قرعه در قالب ۳ گروه چهار تیمی و بازی دوره‌ای در داخل گروه (همه تیم‌ها با هم بازی می‌کنند). در نهایت ۲ تیم برتر هرگروه به مرحله بعد صعود می‌کند.

ب- مرحله یک چهارم نهایی (Quarter-finals): رقابت حذفی و شناسایی چهار تیم برتر و صعود به نیمه نهایی

ج- مرحله نیمه نهایی (Semi-finals): دو تیم بنده این مرحله برای طلا و دو تیم بازنده برای برنز در فینال بازی می‌کنند.

د- مرحله نهایی (Finals): رقابت دو تیم برنده مرحله قبل برای طلا و دو تیم بازنده مرحله قبل برای برنز.

واژه نامه

Rugby راگبی

Venue محل برگزاری رویداد راگبی

فصل سی و چهارم

رشته‌های خارج از بازی‌های

المپیک تابستانی

مقدمه

رشته‌های خارج از بازی‌های تابستانی المپیک در سال ۲۰۱۶ را می‌توان به شرح جدول ۱-۳۴ دسته‌بندی کرد.

جدول ۱-۳۴. انواع رشته‌های ورزشی خارج از المپیک

ردیف	عنوان	توضیح
۱	پارالیمپیک	پس از المپیک تابستانی و با فاصله چند روزه برگزار می‌شود.
۲	المپیک زمستانی	در فصل زمستان برگزار می‌شود و عمدتاً رشته‌های یخی است.
۳	پارالمپیک زمستانی	در فصل زمستان بلافاصله بعد از المپیک زمستانی و در بخش معلولین است.
۴	مورد تأیید IOC	رشته‌هایی که مورد تأیید کمیته بین‌المللی المپیک هستند و حتی از آن‌ها حمایت می‌کند.
۵	رشته‌های تأیید نشده IOC	رشته‌هایی که هنوز موفق به دریافت تأیید کمیته بین‌المللی المپیک نشده‌اند.

۱-۳۴. رشته‌های ورزشی پارالیمپیک

رشته‌ای ورزشی پارالیمپیک را می‌توان در جدول ۲-۳۴ مرور کرد.

جدول ۲-۳۴. انواع رشته‌های ورزشی پارالیمپیک

Row	Sport	Years
1	Archery	All
2	Athletics	All
3	Boccia	since 1984
4	Cycling	since 1988
5	Paracanoe	since 2016
6	Equestrian	since 1996
7	Football 5-a-side	since 2004
8	Football 7-a-side	since 1984
9	Goalball	since 1976
10	Judo	since 1988
11	Paratriathlon	since 2016
12	Powerlifting	since 1984
13	Rowing	since 2008
14	Sailing	1996, since 2000
15	Shooting	since 1976
16	Swimming	All
17	Table tennis	All
18	Volleyball	since 1976
19	Wheelchair basketball	All
20	Wheelchair fencing	All
21	Wheelchair rugby	1996, since 2000

۲-۳۴. رشته‌های ورزشی المپیک زمستانی

انواع رشته‌های ورزشی در المپیک زمستانی را می‌توان در جدول ۳-۳۴ مرور کرد.

جدول ۳۴-۳. انواع رشته‌های ورزشی المپیک زمستانی

Sport	Years	Events	Medal events contested in 2014
Alpine skiing	Since 1936	10	Men's and women's downhill, super G, giant slalom, slalom, and combined.
Biathlon	Since 1960	11	Sprint (men: 10 km; women: 7.5 km), the individual (men: 20 km; women: 15 km), pursuit (men: 12.5 km; women: 10 km), relay (men: 4x7.5 km; women: 4x6 km; mixed: 2x7.5 km+2x6 km), and the mass start (men: 15 km; women: 12.5 km).
Bobsleigh	1924–1956 1964–present	3	Four-man race, two-man race and two-woman race.
Cross-country skiing	Since 1924	12	Men's sprint, team sprint, 30 km pursuit, 15 km, 50 km and 4x10 km relay; women's sprint, team sprint, 15 km pursuit, 10 km, 30 km and 4x5 km relay.
Curling	1924 1998–present	2	Men's and women's tournaments.
Figure skating	Since 1924	5	Men's and women's singles; pairs; ice dancing and team event.
Freestyle skiing	Since 1992	10	Men's and women's moguls, aerials, ski cross, superpipe, and slopestyle.
Ice hockey	Since 1924	2	Men's and women's tournaments.
Luge	Since 1964	4	Men's and women's singles, men's doubles, team relay.
Nordic combined	Since 1924	3	Men's 10 km individual normal hill, 10 km individual large hill and team.
Short track speed skating	Since 1992	8	Men's and women's 500 m, 1000 m, 1500 m; women's 3000 m relay; and men's 5000 m relay.
Skeleton	1928; 1948 Since 2002	2	Men's and women's events.
Ski jumping	Since 1924	4	Men's individual large hill, team large hill.; men's and women's individual normal hill.
Snowboardin g	Since 1998	10	Men's and women's parallel, giant slalom, half-pipe, snowboard cross, and slopestyle.
Speed skating	Since 1924	12	Men's and women's 500 m, 1000 m, 1500 m, 5000 m, and team pursuit; women's 3000 m; men's 10,000 m.

۳۴-۲-۱. اسکی آلپاین: از ۱۹۲۴ به المپیک زمستانی آمد. در ورزش‌های المپیک زمستانی ۱۰ مسابقه (۵ مسابقه

برای مردان و ۵ مسابقه برای زنان) است.

الف- دانهیل: طولانی‌ترین مسافت و بیشترین سرعت را دارد هر اسکی باز به صورت انفرادی در زمین مسابقه می‌دهد و برنده کسی است که در کمترین زمان به خط پایان برسد.

ب- سوپر جی: بر اساس یک مارپیچ بسیار بزرگ شکل گرفته است. مسابقات آن ترکیبی از سرعت و سرایشی با یک مسیر مارپیچ دقیق است از دانهیل کوتاه‌تر است اما از اسلالم بزرگ طولانی‌تر است. هر شرکت کننده به صورت انفرادی مسابقه می‌دهد نیز برنده کسی است که در کوتاه‌ترین زمان به خط پایان برسد.

ج- اسلالم طولانی: شبیه سوپر جی اما با تعداد دور کمتر و مسیر پهن تر و هموارتر. هر بازیکن باید دو دور و در دو مسیر مختلف که هر دو دارای شیب یکسان هستند مسابقه دهد.

د- اسلالم: ز ویژگی‌های آن این است که دارای کوتاه‌ترین زمین و پیچ‌های تند است. همانند اسلالم طولانی هر بازیکن دو مسیر مختلف با شیب یکسان را در یک روز طی می‌کند و بعد زمان‌ها با یکدیگر جمع می‌شوند و برنده کسی است که کمترین زمان مجموع را داشته باشد.

ه- ترکیبی: مسابقات مشترک شامل یک سرایشی در دو مسیر مارپیچ می باشد و در اینجا نیز زمان ها را با هم جمع می کنند و هر کس که دارای کمترین زمان مجموع بود برنده می باشد.

۲-۲-۳۴. اسکی صحرایی: شامل ۱۲ رشته مسابقات زنان و مردان است که مسابقات زنان عبارتند از: سرعت، سرعت گروهی، ۱۰ کیلومتر انفرادی، ۱۵ کیلومتر، ۳۰ کیلومتر گروهی و امدادی ۴ در ۵ کیلومتر و مردان نیز در رقابت های: سرعت، سرعت گروهی، ۱۵ کیلومتر انفرادی، ۳۰ کیلومتر و ۵۰ کیلومتر گروهی و امدادی ۴ در ۱۰ کیلومتر با یکدیگر رقابت می کنند.

۳-۲-۳۴. پرش اسکی: از ۱۹۲۴ در المپیک زمستانی با ۳ مسابقه انفرادی تپه معمولی، انفرادی تپه بزرگ و گروهی. ۴-۲-۳۴. اسکی نوردیک: نیاز به قدرت و استقامت زیاد دارد و از ۱۹۲۴ به المپیک زمستانی آمد. شامل انفرادی گاندرسن، سرعت و مسابقات گروهی است.

۵-۲-۳۴. اسکی اسنوبورد: از ۱۹۹۸ وارد شد و در برنامه این بازی ها ۶ مسابقه وجود دارد که عبارتند از: نیمه مجزای مردان، نیمه مجزای بانوان، آلپاین موازی اسلalom مردان، آلپاین موازی اسلalom بانوان، اسنوبورد کراس مردان و اسنوبورد کراس بانوان.

۶-۲-۳۴. اسکیت روی یخ: از ۱۹۰۸ به المپیک زمستانی وارد شد. شامل سه رشته برای زنان و مردان یعنی اسکیت نمایشی، سرعتی و سرعتی مسیر کوتاه است.

۷-۲-۳۴. لوژ: از ۱۹۶۴ به المپیک آمد. لوژ معادل فرانسوی کلمه سورتمه است. سه نوع مسابقه لوژ سواری انفرادی (مردان و زنان)، دو نفره (مردان و زنان) و دو نفره مختلط دارد.

۸-۲-۳۴. بابسل: از ۱۹۲۴ در المپیک است. در سرایشی و به صورت سرسره ای است. این رشته شامل ۳ مسابقه مردان، زنان و مختلط است. مردان به شکل های ۴ و ۲ نفره و زنان به شکل ۲ نفره رقابت می کنند.

۹-۲-۳۴. اسکلتون: شامل دو راند زمان بندی الکترونیکی در ۰,۰۱ ثانیه است و دو راند در یک روز انجام می شوند و مسابقات فینال از طریق مجموع زمان دو راند مشخص می شود و ورزشکارانی که با هم به نتیجه مساوی رسیدند در یک جایگاه قرار می گیرند.

۱۰-۲-۳۴. کرلینگ: از ۱۹۲۴ به المپیک آمد و در آن زنان و مردان در ۱۰ تیم با یکدیگر رقابت می کنند. کرلینگ رقابتی است بین دو تیم که هر تیم ۴ بازیکن دارد و بازی روی یخ انجام می شود و دو تیم یک سنگ ۱۹,۱ کیلوگرمی را به سمت جلو در مدار دایره حرکت می دهند. هدف این است که سنگ را تا جایی که ممکن است به مرکز دایره برسانند.

۱۱-۲-۳۴. بیاتلون: از ۱۹۶۰ به المپیک آمد. شامل ۱۰ مسابقه مردان و زنان در انواع سرعتی، تعقیب و گریز، انفرادی و امدادی است.

۳-۳۴. رشته های ورزشی پارالیمپیک زمستانی

انواع رشته های ورزشی پارالیمپیک زمستانی را می توان در جدول ۳۴-۴ مرور کرد.

جدول ۳۴-۴. رشته‌های ورزشی پارالمپیک مازندران

Sport	Years
Alpine skiing	All
Ice sledge hockey	since 1994
Ice sledge racing	1980–1988, 1994–1998
Nordic skiing - biathlon	since 1988
Nordic cross-country skiing	All
Para-snowboarding	since 2014
Wheelchair curling	since 2006

۳۴-۴. رشته‌های مورد تأیید کمیته بین‌المللی المپیک

این رشته‌ها در جدول ۳۴-۵ معرفی شده‌اند.

جدول ۳۴-۵. رشته‌های مورد تأیید کمیته بین‌المللی المپیک

ردیف	رشته	توضیح
۱	بیسبال	از ۱۹۹۲ به المپیک آمد و از ۲۰۰۹ خارج شد. فقط در بخش مردان است.
۲	سافت‌بال	از ۱۹۹۶ به المپیک آمد و ۲۰۰۹ خارج شد. فقط در بخش زنان است.
۳	اسکواش	
۴	کاراته	به صورت نمایشی در المپیک ۲۰۲۰ توکیو
۵	ووشو	به صورت نمایشی در المپیک ۲۰۰۸ پکن
۶	بسکتبال معلولین	از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۰ جزو پارالمپیک بوده است.
۷	دارچری	از سال ۱۹۶۰–۱۹۸۰ جزو پارالمپیک بوده است.
۸	بولینگ چوبی روی چن	از سال ۱۹۶۸–۱۹۸۸ و در سال ۱۹۹۶ جزو پارالمپیک بوده است.
۹	اسنوکر معلولین	از سال ۱۹۶۰–۱۹۷۶، ۱۹۸۴–۱۹۸۸ جزو پارالمپیک بوده است.
۱۰	تنیس روی ویلچر	از سال ۱۹۸۸، ۱۹۹۲ جزو پارالمپیک بوده است.
۱۱	صخره‌نوردی	به صورت نمایشی در المپیک ۲۰۲۰ توکیو

۳۴-۵. رشته‌های ورزشی در دیگر رویدادهای غیرالمپیکی

از جمله مهم‌ترین رویدادهای ورزشی چند رشته‌ای مهم بعد از المپیک در جدول ۳۴-۶ ارایه شده است.

جدول ۳۴-۶. مهم‌ترین رویدادهای چندرشته‌ای غیر از المپیک

ردیف	عنوان رویداد	رشته‌ها
۱	یونیورسیاد تابستانی دانشجویان	۱۱ روز به طول می‌انجامد و شامل رویدادهای: دو و میدانی (مردان و زنان)، بسکتبال (مردان و زنان)، شمشیربازی (مردان و زنان)، فوتبال (مردان و زنان)، ژیمناستیک نمایشی (مردان و زنان)، موزون (زنان)، ورزش‌های آبی: شنا (مردان و زنان)، شیرجه (مردان و زنان)، تنیس (مردان و زنان)، والیبال (مردان و زنان) و جودو (مردان و زنان)
۲	یونیورسیاد زمستانی	معمولاً در ۱۰ روز و شامل: اسکی آلپاین (مردان و زنان)، اسکی صحرانوردی (مردان و زنان)، پرش با اسکی (مردان و زنان)، اسکی صحرانوردی ترکیبی (مردان)، اسکییت نمایشی (مردان و زنان)، هاکی روی یخ (مردان و زنان)، اسکییت سرعت مسیر کوتاه (مردان و زنان)، بیاتلون (مردان و زنان)، اسنوبرد (مردان و زنان) و کرلینگ (مردان و زنان)

۳	بازی‌های آسیایی تابستانی و زمستانی	به شرح جدول ۳۲-۷
۴	بازی‌های اروپا	
۵	بازی‌های کونکاکاف	
۶	بازی‌های آفریقا	
۷	المپιάد آسیایی دانشجویان	
۸	سیزم	۱. اسکی، ۲. تیراندازی، ۳. شنا، ۴. بوکس، ۵. جودو، ۶. شمشیربازی، ۷. بسکتبال، ۸. جهت-یابی، ۹. فوتبال، ۱۰. پنج‌گانه دریایی، ۱۱. چتر بازی، ۱۲. قایقرانی، ۱۳. پنج‌گانه هوایی، ۱۴. دوچرخه سواری، ۱۵. کشتی، ۱۶. پنج‌گانه مدرن، ۱۷. دو و میدانی، ۱۸. گلف، ۱۹. پنج‌گانه نظامی، ۲۰. سوارکاری، ۲۱. والیبال، ۲۲. تکواندو، ۲۳. سه‌گانه و ۲۴. هندبال
۹	المپιάد جهانی ورزش دانش آموزی	دو و میدانی، شنا و ژیمناستیک

جدول ۳۴-۷ انواع بازی‌های تابستانی و زمستانی مورد تایید شورای المپیک آسیا در سال ۲۰۰۹ را نشان می‌دهد.

جدول ۳۴-۷. فهرست ورزش‌های مورد تایید شورای المپیک آسیا

ردیف	ورزش	ردیف	ورزش	ردیف	ورزش
۱	ورزش‌های هوایی	۲۹	ورزش‌های اکستریم	۵۷	ورزش‌های رولر
۲	ورزش‌های آبی	۳۰	شمشیربازی	۵۸	قایقرانی رویینگ
۳	تیر و کمان	۳۱	شنا دلفین	۵۹	راگبی
۴	آمیس	۳۲	فوتبال	۶۰	قایقرانی بادبانی
۵	دو و میدانی	۳۳	گلف	۶۱	سپک تاکرا
۶	بدمیتون	۳۴	ژیمناستیک	۶۲	تیراندازی
۷	بندی	۳۵	هندبال	۶۳	شاتل کوک
۸	بیسبال	۳۶	هاکی	۶۴	اسکیت
۹	بسکتبال	۳۷	هاکی روی یخ	۶۵	تنیس سافت
۱۰	کشتی با کمر بند	۳۸	جت اسکی	۶۶	سافت بال
۱۱	بیاتلون	۳۹	جودو	۶۷	اسکواش
۱۲	بیلیارد	۴۰	جو جیتسو	۶۸	سومو
۱۳	بابسلی	۴۱	کبدی	۶۹	سورفینگ
۱۴	پرورش اندام	۴۲	کاراته	۷۰	تنیس روی میز
۱۵	بولز	۴۳	کیک بوکسینگ	۷۱	تکواندو
۱۶	بولینگ	۴۴	کورفال	۷۲	تنیس
۱۷	بوکس	۴۵	کوراش	۷۳	مسابقات قایقرانی سنتی
۱۸	بازی ورق	۴۶	لان بالز	۷۴	سه‌گانه
۱۹	کانو و کایاک	۴۷	لوژ	۷۵	والیبال
۲۰	شطرنج	۴۸	پنج‌گانه مدرن	۷۶	واوینام

۲۱	کریکت	۴۹	موآی	۷۷	ویک بورد
۲۲	کرلینگ	۵۰	نتبال	۷۸	اسکی روی آب
۲۳	دوچرخه سواری	۵۱	پاراگلایدرینگ	۷۹	وزنه برداری قدرتی
۲۴	ورزش رقص	۵۲	پنکاک سیلات	۸۰	وودبال
۲۵	رقص شیر و ازدها	۵۳	پیتانکو	۸۱	کشتی
۲۶	قایق ازدها(دراگون بوت)	۵۴	چوگان	۸۲	وشو
۲۷	ورزش های الکترونیکی	۵۵	قایقرانی قدرتی	۸۳	یاجینگ
۲۸	سوارکاری	۵۶	راکت بال	۸۴	اسکی

برگرفته از سایت رسمی شورای المپیک آسیا

علاوه بر بازی‌های تابستانی و زمستانی آسیایی توسط شورای المپیک آسیا، سابقه مسابقات چندرشته‌ای دیگری براساس تقسیمات جغرافیایی به شرح «بازی‌های شرق آسیا، بازی‌های آسیای مرکزی، بازی‌های آسیای جنوبی، بازی‌های آسیای جنوب شرقی و بازی‌های غرب آسیا» نیز وجود دارد. تاریخچه بازی‌های تابستانی آسیایی در جدول ۳۴-۸ ارایه شده است.

جدول ۳۴-۸. تاریخچه بازی‌های آسیایی تابستانی

سال	دوره	میزبان	تاریخ	شرکت کننده‌ها	ورزشکاران	رشته ورزشی	رویدادها
۱۹۵۱	I	 دهلی نو هند	مارس ۴-۱۱	۱۱	۴۸۹	۶	۵۷
۱۹۵۴	II	 مانیل فیلیپین	می ۱-۹	۱۹	۹۷۰	۸	۷۶
۱۹۵۸	III	 توکیو ژاپن	می ۲۸-ژوئن ۱	۱۶	۱'۸۲۰	۱۳	۹۷
۱۹۶۲	IV	 جاکارتا اندونزی	آگوست ۲۴-سپتامبر ۴	۱۲	۱'۴۶۰	۱۳	۸۸
۱۹۶۶	V	 بانکوک تایلند	دسامبر ۹-۲۰	۱۶	۱'۹۴۵	۱۴	۱۴۳
۱۹۷۰	VI	 بانکوک تایلند	آگوست ۲۴-سپتامبر ۴	۱۶	۲'۴۰۰	۱۳	۱۳۵
۱۹۷۴	VII	 تهران ایران	سپتامبر ۱-۱۶	۱۹	۳'۰۱۰	۱۶	۲۰۲
۱۹۷۸	VIII	 بانکوک تایلند	دسامبر ۹-۲۰	۱۹	۳'۸۴۲	۱۹	۲۰۱
۱۹۸۲	IX	 دهلی نو هند	نوامبر ۱۹-دسامبر ۴	۲۳	۳'۴۱۱	۲۱	۱۴۷
۱۹۸۶	X	 سئول کره جنوبی	سپتامبر ۲۰-اکتبر ۵	۲۲	۴'۸۳۹	۲۵	۲۷۰
۱۹۹۰	XI	 پکن چین	سپتامبر ۲۲-اکتبر ۷	۳۶	۶'۱۲۲	۲۹	۳۱۰
۱۹۹۴	XII	 هیروشیما ژاپن	اکتبر ۱۶-۲	۴۲	۶'۸۲۸	۳۴	۳۳۷
۱۹۹۸	XIII	 بانکوک تایلند	دسامبر ۶-۲۰	۴۱	۶'۵۵۴	۳۶	۳۷۶
۲۰۰۲	XIV	 بوسان کره جنوبی	سپتامبر ۲۹-اکتبر ۱۴	۴۴	۷'۷۱۱	۳۸	۴۱۹
۲۰۰۶	XV	 دوحه قطر	دسامبر ۱-۱۵	۴۵	۹'۵۲۰	۳۹	۴۲۴
۲۰۱۰	XVI	 گوانگژو چین	نوامبر ۱۲-۲۷	۴۵	۹'۷۰۴	۴۲	۴۷۶
۲۰۱۴	XVII	 اینچئون کره جنوبی	سپتامبر ۱۹-اکتبر ۴	۴۵	۹،۵۰۱	۳۶	۴۳۹
۲۰۱۸	XVIII	 جاکارتا اندونزی				۳۷	
۲۰۲۲	XIX						

در هر دوره از بازی‌های آسیایی تعداد رشته‌ها بر اساس درخواست میزبان و موافقت شورای المپیک آسیا تعیین می‌شود. برای نمونه در بازی‌های آسیایی جاکارتای اندونزی در سال ۲۰۱۸ تعداد ۳۷ رشته ورزشی شامل ۲۸ رشته بازی‌های المپیک و ۹ رشته غیرالمپیکی به شرح جدول ۳۴-۹ ارائه شده است. رشته‌های پنچاک سیلات و ورق-بازی برای نخستین بار وارد بازی‌های آسیایی تابستانی شده‌اند.

جدول ۳۴-۹. رشته‌های ورزشی بازی‌های آسیایی تابستانی ۲۰۱۸ در جاکارتای اندونزی

ردیف	رشته ورزشی	ردیف	رشته ورزشی	ردیف	رشته ورزشی	ردیف	رشته ورزشی
۱	ورزش‌های آبی	۱۱	کریکت	۲۱	کبدی	۳۱	تنیس روی میز
۲	تیر و کمان	۱۲	دوچرخه‌سواری	۲۲	هنرهای رزمی	۳۲	تکواندو
۳	دو و میدانی	۱۳	سوارکاری	۲۳	پنج‌گانه مدرن	۳۳	تنیس
۴	بدمیتون	۱۴	شمشیربازی	۲۴	روئینگ	۳۴	سه‌گانه
۵	بیسبال / سافتبال	۱۵	هاکی روی چمن	۲۵	راگبی	۳۵	والیبال
۶	بسکتبال	۱۶	فوتبال	۲۶	قایقرانی بادبانی	۳۶	وزنه برداری
۷	ورق‌بازی	۱۷	گلف	۲۷	سپک‌تاکرا	۳۷	کشتی
۸	بولینگ	۱۸	ژیمناستیک	۲۸	صخره نوردی	۳۸	
۹	بوکس	۱۹	هندبال	۲۹	تیراندازی	۳۹	
۱۰	کانوئینگ	۲۰	جودو	۳۰	اسکواش	۴۰	

ورزش‌های آبی شامل شیرجه، شنا، شنای موزون، واترپلو و شنای ماراتون است. قایقرانی کانوئینگ شامل دو نوع سرعت و اسلalom است. دوچرخه‌سواری هم شامل بی ام ایکس، کوهستان، جاده و پیست است. سوارکاری هم شامل درساژ، پرش و ایونتینگ است. ژیمناستیک هم شامل هنری، ریتمیک و ترامپولین است. ورزش‌های رزمی هم شامل: جوجیتسو، کاراته، کوراش، پنچاک سیلات و ووشو است. و در نهایت تنیس دو نوع (تنیس و سافت) و والبال هم دو نوع (سالنی و ساحلی) دارد.

بازی‌های زمستانی آسیایی هم شرایط مشابهی دارد. جدول ۳۴-۱۰ برنامه بازی‌های آسیایی زمستانی در سال ۲۰۱۷ در ساپوروی ژاپن را نشان می‌دهد. در این برنامه می‌توان تعداد رشته‌ها و مسابقات آن را بررسی کرد.

جدول ۳۴-۱۰. برنامه بازی‌های آسیایی زمستانی در سال ۲۰۱۷ در ساپوروی ژاپن

OC	Opening ceremony	●	Event competitions					1	Event finals		CC	Closing ceremony	
February		17th Fri	18th Sat	19th Sun	20th Mon	21st Tue	22nd Wed	23rd Thi	24th Fri	25th Sat	26th Sun	Events	
Ceremonies				OC							CC		
 Alpine skiing							1	1	1	1		4	
 Biathlon								2	2	1	2	7	
 Cross country skiing					2	2		2	2		2	10	
 Curling			●	●	●	●	●	1	1			2	
 Figure skating								●	1	2	1	4	
 Freestyle skiing									2		2	4	
 Ice hockey		●	●		●	●		●		1	1	2	

 Short track speed skating				2	2	4					8
 Ski jumping					1			1	1		3
 Snowboarding			2	2					2		6
 Speed skating				4	4	3	3				14
Total events			2	10	9	8	9	10	8	8	64
Cumulative total			2	12	21	29	38	48	56	64	
February	17th Fri	18th Sun	19th Mon	20th Tue	21st Wed	22nd Thu	23rd Fri	24th Sat	25th Sun	26th Sun	Events

واژه‌نامه

Sport diciplines	رشته‌های ورزشی
Baseball	بیسبال
Softball	سافت بال
Skiing	اسکی
Winter Games	بازی‌های زمستانی
five diciplines of Skiing	پنج رشته اسکی
Alpine	آلپاین
Cross Country	کراس کانتری
Ski Jumping	پرش اسکی
Nordic	نوردیک
Downhill	دان‌هیل
Super-G	سوپرجی
Giant slalom	اسلالوم طولانی
Slalom	اسلالوم
Combined	ترکیبی
Cross Country Skiing	اسکی صحرایی
sprint	اسکی سرعت انفرادی
team sprint	اسکی سرعت تیمی
10km individual start	اسکی ۱۰ کیلومتر انفرادی
15km pursuit	اسکی ۱۵ کیلومتر تعقیبی
30km mass start	سی کیلومتر با استارت جمعی
4x5km relay	۴ در ۵ کیلومتر امدادی
Ski Jumping	پرش اسکی

Individual normal hill	تپه معمولی انفرادی
Individual large hill	تپه بزرگ انفرادی
Team Event	رویداد تیمی
Nordic Combined	مسابقات ترکیب شده نوردیک
Individual Gundersen	انفرادی گاندرسن
Snowboard	اسنو برد
Halfpipe	نیمه مجزا
Alpine - Parallel giant slalom	آلپاین موازی اسلالوم
Snowboard Cross	اسنوبورد کراس
Skating	اسکیت
Figure Skating	اسکیت نمایشی
Speed Skating	اسکیت سرعت
Short Track Speed Skating	اسکیت سرعت مسافت کوتاه
Luge	لوژ
Bobsleigh	بابسلی
skeleton events	اسکتون
Curling	کرلینگ
Biathlon	بیاتلون
Sprint	سرعت
Pursuit	تعقیبی
Relay	امدادی
Basketball ID	بسکتبال معلولین
Dartchery	دارچری
Lawn bowls	بازی بولینگ روی چمن با توپ‌های چوبی
Snooker	اسنوکر
Weightlifting	وزنه برداری
Wheelchair tennis	تنیس روی ویلچر
Air sport	ورزش‌های هوایی
Aquatics	ورزش‌های آبی
Extreme Sports	ورزش‌های اکستریم
Amis	آمیس
Bandy	بندی

Belt wrestling	کشتی با کمر بند
Boules	بولز
Bridge	بازی ورق
Finswimming	شنای دلفین
Lawn Bowls	لان بولز
Luge	لوژ
Muay	موآی
Pencak silat	پنکاک سیلات
Petanque	پیتانکو
Power Boating	قایق رانی قدرتی
Roller sports	ورزش های رولر
shuttle Cock	شاتل کوک
Surfing	سورفینگ
Vovinam	واوینام
Wakeboard	ویک بورد
Waterski	اسکی روی آب
Woodball	وودبال
Yachting	یاچینگ
Sport climbing	صخره نوردی

منابع

۱. استولد، کلايتون؛ ديتمور، استفن؛ برانولد، اسکات (۱۳۸۸). روابط عمومی ورزشی. مترجم: حمید قاسمی، سارا کشکر و ناتاشا قلعه. تهران: علم و حرکت.
۲. اندروس، فیل (۲۰۰۷). روزنامه نگاری ورزشی. ترجمه: سارا کشکر و حمید قاسمی. تهران: انتشارات علم و حرکت.
۳. امیرنوری، غلامعلی (۱۳۸۴). گویندگی و فن بیان: در جستجوی زبان معیار. تهران: طرح آینده. اداره کل تحقیق و توسعه رادیو.
۴. باشگاه خبرنگاران جوان (۱۳۹۵). گاف عجیب گزارشگر شبکه تلویزیونی کانادا. تاریخ انتشار ۲۲ مرداد ۱۳۹۵. کد خبر: ۵۷۳۲۷۶۲.
۵. برخوردار، ایرج (۱۳۷۱). تهیه کنندگی برای رادیو. تهران: اداره کل روابط عمومی صدا و سیما.
۶. برکو، ری ام؛ ولوین، آندرو دی؛ ولوین، دارلین آر (۱۹۹۸). مدیریت ارتباطات. ترجمه: سیدمحمد اعرابی و داود ایزدی (۱۳۷۸). تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی. چاپ سوم (۱۳۸۲).
۷. تدبیر (۱۳۹۳). گاف گزارشگر انگلیسی در بازی ایران و آرژانتین. سه شنبه، ۳ تیر، ۱۳۹۳. دریافتی در تاریخ ۱۳۹۵/۶/۱۵ از نشانی: <http://www.tadbirkhabar.com/sport/45738>
۸. توکل شعار، حمیدرضا، (۱۳۹۴)، ورزش های رزمی و بنیان گذاران بزرگ آن، تهران: مهر.
۹. دیمیک، سالی (۱۹۹۵). ارتباط موفقیت آمیز با NLP. ترجمه: علی اسماعیلی (چاپ سوم، ۱۳۸۸). تهران: انتشارات شباهنگ.
۱۰. روزنامه ابتکار (بی تا). گاف های گزارشگران ورزشی از دیروز تا امروز. مجله الکترونیکی ویستا. دریافتی در تاریخ ۱۳۹۵/۶/۱۵ به نشانی: <http://vista.ir/article/285515>
۱۱. سجادی، نصرالله (۱۳۷۹). جنبش صدساله المپیک. تهران: موسسه تحقیقاتی و انتشاراتی نور.
۱۲. قاسمی، حمید؛ کشکر، سارا؛ نوربخش، مهوش (۱۳۹۰). اصول سازمان و مدیریت ورزشی. تهران: علم و حرکت.
۱۳. قاسمی، حمید؛ کشکر، سارا؛ ایزدپرست، لیل (۱۳۹۴). مهارت سخن گفتن. تهران: مجمع
۱۴. قاسمی، حمید؛ کشکر، سارا (۱۳۹۰). مبانی اجتماعی-فرهنگی ورزش. تهران: بامداد کتاب
۱۵. قاسمی، حمید؛ کشکر، سارا؛ مصطفی، شریفی (۱۳۸۹). تصویربرداری ورزشی. تهران: بامداد کتاب.
۱۶. قاسمی، حمید؛ مقدمی، کامران؛ پهلوان، احمد (۱۳۸۶). گام به گام در برگزاری مسابقات. تهران: بامداد کتاب.
۱۷. قاسمی، حمید؛ حسینی، معصومه؛ قره، محمدعلی؛ نصیرزاده، عبدالمهدی (۱۳۹۴). خبرنگاری و روزنامه-نگاری ورزشی. تهران: دانشگاه پیام نور
۱۸. قاسمی، حمید (۱۳۸۴). مبانی گویندگی خبر. تهران: بامداد کتاب

۱۹. قاسمی، حمید و همکاران (۱۳۹۱). راهنمای برگزاری رویدادهای ورزش دانشگاهی. تهران: حتمی.
۲۰. قاسمی، حمید و فراهانی، ابوالفضل (۱۳۹۲). مدیریت تأسیسات و اماکن ورزشی. تهران: پیام نور.
۲۱. معینی، علیرضا (۱۳۹۱). تربیت صدا و گویندگی. تهران: اداره کل پژوهش های رادیو.
22. Hausman, Carl; Donnel, Lewis B. OG.; Benoit, Philip(2000). Announcing: Broadcasting communicating today. 4th ed, wads worth
23. Kline, John A. (1989). SPEAKING EFFECTIVELY A GUIDE FOR AIR FORCE SPEAKERS. Air University Press. Maxwell Air Force Base, Alabama .
24. Kitchen, P. (ed.) (1997) Public Relations, Principles and Practice, International Thomson Business Press.
25. Morgan, Scott(2016). Skills for a Sports Commentator. Chron/Studio D.
<http://work.chron.com/skills-sports-commentator-21876.html>
26. Theaker Alison (2001). The public relations handbook, London, Rotledge.
27. Top 10 Qualities of a Great Broadcaster(nd.). broadcasting school.
<http://broadcastingschools.com/resources/top-10-qualities-of-a-great-broadcaster>
28. Singh J.K. (2007). Media and public relations, A.P.H. publishing corporation, New Delhi.

معرفی مؤلف

حمید قاسمی

از سال ۱۳۷۵ در رادیو و تلویزیون و در بخش‌های مختلف با عناوین گوینده، کارشناس- مجری، گزارشگر، خبرنگار، مجری مسابقه، مجری گفت‌وگوهای ورزشی و مجلس گردان(ام سی) فعالیت داشته است. وی در سال ۱۳۸۸ به‌عنوان مسئول آموزش گویندگان صدا و سیما منصوب شد. وی در دو دوره عضو هیئت داورى گویندگان جشنواره برنامه‌های رادیویی بود. راه اندازی اخبار ورزشی جام جم و شبکه خبر از دیگر سوابق اوست، ضمن اینکه دو دوره پی‌اپی نیز به‌عنوان بهترین سردبیر اخبار تخصصی جشنواره خبر و برنامه‌های خبری، برگزیده شد. حمید قاسمی در دیگر موقعیت‌های مختلف کاری از جمله: دبیر و سردبیر، مدیر گروه، تهیه کننده رادیو و تلویزیون، مدیریت شبکه رادیویی ورزش و مدرس گویندگی نیز فعالیت داشته است. فعالیت قاسمی به‌عنوان مدرس گویندگی، خبرنگاری و کارگاه‌های فن بیان و مهارت سخن گفتن در دانشگاه‌ها، نهادهای دولتی و خصوصی و صدا و سیما همچنان ادامه دارد. او دارای مدرک کارشناسی روان‌شناسی و دکترای مدیریت ورزشی و عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور با درجه دانشجویی است. او رشته مدیریت رسانه‌های ورزشی در مقطع کارشناسی ارشد را برای نخستین بار در دانشگاه پیام نور راه اندازی کرد. از وی بیش از ۳۰ عنوان کتاب و ۵۰ عنوان مقاله علمی منتشر شده است.

نشانی تارنمای الکترونیکی: hghasemi.com